WILLIAM DIETRICH

PIRAMIDELE LUI NAPOLEON

Napoleon's Pyramids, 2007

Traducere de MARIA-LUIZA SANDU

YGRI eBook
v2.0 [bokken]

William Dietrich
NAPOLEON'S PYRAMIDS
© William Dietrich, 2007
Published by arrangement with HarperCollins Publishers
© Editura Nemira & Co, 2007

WILLIAM DIETRICH s-a născut în 1951 la Tacoma, Washington. A studiat jurnalismul la Western Washington University, a publicat cronici în *Herald,* a fost reporter pentru *Columbian,* iar din 1982 este reporter la *Seattle Times*. Între 1987 şi 1988 a studiat la Harvard University şi în 1990 a câştigat Premiul Pulitzer pentru jurnalism. Ca romancier, a debutat în 1992 cu *The Final Forest,* apoi au urmat: *Ice Reich* (1998), *Getting Back* (2000), *Dark Winter* (2001), *Hadrian's Wall* (2004), *The Scourge of God* (2005) - în pregătire la Editura Nemira - şi *Napoleon's Pyramids* (2007) - *Piramidele lui Napoleon.*

Fiicei mele, Lisa

"Ce este Dumnezeu? Este lungime fără sfârşit, lăţime nemărginită, înălţime fără vârf şi adâncime fără fund."

ST. BERNARD DE CLAIRVAUX

Paris
FRANTA
Călătoria lui Gagc
Toulon
CORSICA
Roma
ruta flotei maritime
MALTA
A F R I C A

Marea Neagră
Istanbul
CRETA
ruta flotei maritime
a Mediterană
Ierusalim
Alexandria
Cairo
MAREA PIRAMIDĂ
EGIPT
Fluviul Nil
DENDARA

Camerele

Marii Piramide

explorate de Napoleon

Privire dinspre est (nu se respectă o scală)

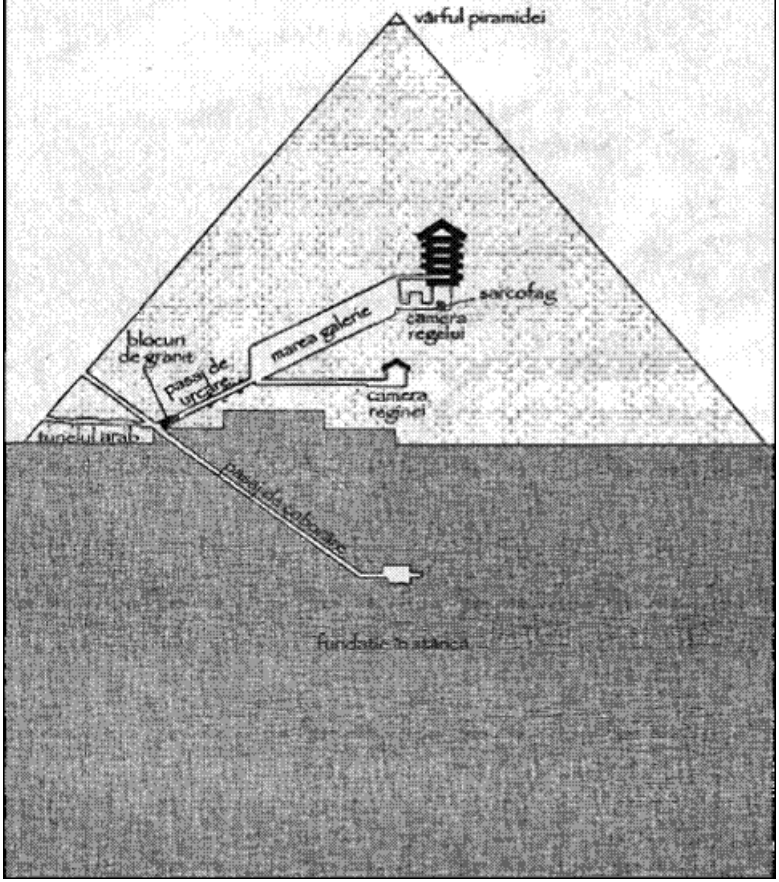

1

Norocul la jocul de cărţi a iscat necazurile, iar implicarea în invazia nebună părea mijlocul de a scăpa din ele. Am câştigat un obiect fără valoare şi era cât pe-aci să-mi pierd viaţa, aşa că luaţi aminte. Jocurile de noroc sunt un viciu.

În acelaşi timp însă sunt seducătoare, socializante şi fireşti, aş susţine, precum respiraţia. Nu e naşterea însăşi un joc de zaruri, un capriciu al sorţii care hotărăşte dacă un nou-născut va deveni ţăran sau rege? Mizele au crescut pur şi simplu, în timpul Revoluţiei Franceze, cu avocaţi ambiţioşi care deţineau puterea ca nişte dictatori vremelnici şi cu sărmanul rege Ludovic decapitat. În timpul domniei Terorii, fantoma ghilotinei transforma chiar existenţa într-o chestiune de noroc. Apoi, odată cu moartea lui Robespierre, a apărut o dementă a despovărării sufleteşti, de la perechi frivole dansând pe mormintele din cimitirul Saint-Sulpice, până la un nou tip de pas de dans venit din Germania, care se chema vals. Acum, după mai bine de trei ani, naţiunea şi-a găsit un drum al războiului, corupţiei şi goanei după plăceri. Cenuşiul a făcut loc uniformelor strălucitoare, modestia decolteurilor generoase, iar castelele jefuite erau ocupate din nou şi transformate în saloane literare sau camere de seducţie. Dacă nobilimea mai reprezenta încă o ofensă, bogăţia de după Revoluţie a creat o nouă aristocraţie. Exista o tagmă a autodeclaratelor "femei minunate" care defilau prin Paris ca să se laude cu "luxul insolent în mijlocul mizeriei poporului". Aveau loc baluri care luau în râs ghilotina, unde doamnele

purtau panglici roşii la gât. Oraşul număra patru mii de case de joc, unele atât de sărăcăcioase, încât clienţii îşi aduceau propriile scăunele pliante, iar altele atât de avute, încât *hors d'oeuvre*[1] erau servite pe platouri sacramentale, iar toaleta era în interior. Colaboratorii mei americani găseau ambele obiceiuri la fel de scandaloase. Zarurile şi cărţile de joc se învârteau cu repeziciune: *creps*[2]*, trente et un*[3]*, pharaon*[4], *biribi*[5]*.* În acest timp, armatele tropăiau la hotarele Franţei, inflaţia era ruinătoare, iar buruienile creşteau în voie în grădinile părăsite ale Versailles-ului. Aşa că a-mi risca banii în goana după un 9 la *chemin de fer*[6] părea la fel de firesc şi ridicol ca viaţa însăşi. De unde era să ştiu că pariul mă va aduce la Bonaparte?

Dacă aş fi fost superstiţios, aş fi realizat că ziua aceea, 13 aprilie 1798, era o vineri. Dar era primăvară în Parisul revoluţionar, ceea ce însemna că, potrivit noului calendar al Directoratului, era a douăzeci şi patra zi a Germinalului[7], în Anul Şase, iar următoarea zi de odihnă se afla totuşi la o distanţă de şase zile, nu două.

A fost vreodată vreo reformă mai inutilă? Respingerea arogantă a creştinismului de către guvern a însemnat mărirea săptămânii la zece zile în loc de şapte. Intenţia acestei revizuiri era de a înlocui calendarul papal cu o variantă constantă de douăsprezece luni a câte treizeci de

---

[1] În limba franceză în original, *hors d'oeuvre*, "antreuri" (n. tr.).

[2] În limba franceză în original, *creps*, joc cu zaruri, originar din Anglia (n. tr.).

[3] În limba franceză în original, *trente et un,* 31, joc de cărţi jucat de doi până la şapte jucători (n. tr.).

[4] În limba franceză în original, *pharaon,* joc de cărţi (n. tr.).

[5] În limba franceză în original, *biribi,* joc de noroc care se joacă pe o tablă de joc, cu numere de la 1 la 70 (n. tr.).

[6] În limba franceză în original, *chemin de fer,* joc de noroc asemănător cu bacaraua - joc de cărţi în care nouarii au valoare, iar decarii, numiţi bacara, sunt egali cu zero (n. tr.).

[7] Germinal, a şaptea lună a anului, de la 21 martie la 18 aprilie, în calendarul adoptat în timpul Revoluţiei Franceze din 1789-1794 (n. tr.).

zile fiecare, bazată pe sistemul Egiptului antic. În acele zile nemiloase ale lui 1793, chiar şi Bibliile erau rupte pentru a face din ele hârtie pentru cartuşe, iar acum săptămâna biblică a fost ghilotinată, fiecare lună fiind în schimb împărţită în trei decade a câte zece zile, iar anul începea odată cu echinocţiul de toamnă. Mai fuseseră adăugate cinci-şase sărbători pentru a echilibra idealismul cu orbita solară. Nemulţumit doar cu aranjarea calendarului, guvernul a introdus un nou sistem de unităţi pentru greutate şi lungimi. Existau chiar propuneri pentru un nou ceas, de exact o sută de mii de secunde în fiecare zi. Gândiţi-vă, gândiţi-vă! Iar efectul era că noi toţi, chiar şi eu - om de ştiinţă amator, cercetător în ale electricităţii, întreprinzător, trăgător de elită şi idealist democrat - simţeam lipsa duminicilor. Noul calendar era un fel de plan logic impus de oameni deştepţi care ignorau cu totul obiceiurile, emoţiile şi natura umană şi care prevedea astfel soarta Revoluţiei. Par un prezicător? Ca să fiu sincer, nu eram obişnuit încă să mă gândesc la opinia poporului într-un fel atât de chibzuit. Napoleon avea să mă înveţe acest lucru.

Nu, mintea mea era concentrată la numărarea rotirii cărţilor. Dacă aş fi fost un împătimit al naturii, aş fi părăsit salonul pentru a mă bucura de prima roşeaţă a bobocilor şi de frunzele verzi, privind îndelung domnişoarele din grădina Tuilleries sau măcar curvele de pe Bois de Boulogne. Dar am ales comoditatea cărţilor de joc ale Parisului, acest minunat şi murdar oraş al parfumului şi poluării, al monumentelor şi noroiului. Primăvara mea era lumina lumânării, florile mele erau curtezanele cu decolteuri care atârnau atât de nesigur, încât sânii lor se legănau fiind la un pas de a fi eliberaţi, iar tovarăşii mei un nou tip de politician şi soldat, un nobil strămutat şi un negustor, proaspăt îmbogăţit: cetăţeni cu toţii. Eu, Ethan Gage, eram reprezentantul american al democraţiei

frontierelor din acel salon. Aveam un oarecare statut, mulţumită uceniciei timpurii cu răposatul, dar marele, Benjamin Franklin. M-a învăţat destule despre electricitate ca să mă lase să distrez mulţimile prin manevrarea unui cilindru cu ajutorul unei manivele, pentru a genera şi distribui o forţă de frecare către mâinile celor mai drăguţe doamne, iar apoi să provoc bărbaţii să încerce la propriu un sărut zguduitor. Obţinusem ceva faimă din tragerile cu arma la târgurile unde se demonstra precizia puştii americane: trăgeam şase gloanţe printr-un taler din cositor de la două sute de paşi şi, cu noroc, retezam pana de la pălăria unui general neîncrezător de la doar cincizeci de paşi. Mai aveam un venit mic din încercările de a falsifica contractele dintre Franţa apăsată de război şi propria-mi naţiune, neutră şi de abia născută, o treabă care se făcea afurisit de greu, din cauza obiceiului revoluţionar de a sechestra corăbiile americane. Ce nu aveam era un anume scop, dincolo de distracţiile vieţii de zi cu zi: eram unul dintre acei burlaci binevoitori care se lăsau duşi de val şi aşteptau să le înceapă un viitor. Nu aveam nici măcar un venit suficient pentru a mă întreţine decent într-un Paris inflaţionist. Aşa că am încercat să-l măresc cu ajutorul norocului.

Gazda noastră era deliberat misterioasă, *madame* d’Liberté, una din acele femei întreprinzătoare frumoase şi ambiţioase care se născuse din anarhia revoluţionară pentru a străluci prin inteligenţă şi voinţă. Cine şi-ar fi imaginat că femeile ar putea fi atât de ambiţioase, atât de deştepte, atât de ispititoare? Dădea ordine precum un sergent-major şi totuşi cucerise noua modă a rochiilor clasice lungi pentru a-şi pune în valoare farmecele feminine, cu materiale atât de diafane, încât cei cu ochi pătrunzători puteau să descopere uşor triunghiul întunecat care indica templul lui Venus. Sfârcurile se iţeau în partea de sus a pânzei, precum ies soldaţii dintr-o tranşee, iar

sânii erau sulemeniţi, în cazul în care le-am fi putut trece cu vederea obrăznicia. O altă madmoazelă îşi arăta pieptul în întregime, ca fructele care atârnă grele în copaci. Era aşadar o surpriză faptul că mi-am asumat riscul de a mă reîntoarce la Paris? Cine nu ar putea iubi o capitală care are de trei ori mai mulţi fabricanţi de vinuri decât brutari? Pentru a nu fi mai prejos decât femeile, câţiva dintre bărbaţii înfumuraţi ca nişte păuni etalau eşarfe înfăşurate tocmai până sub buza inferioară, haine cu pulpanele tăiate în formă de coadă de peşte care ajungeau până în spatele genunchilor, papuci la fel de delicaţi ca lăbuţele unei pisicuţe şi cercei de aur care le scânteiau la urechi.

– Frumuseţea vă este umbrită doar de inteligenţă, i-a spus lui *madame*, un client beat, un negustor de artă pe nume Pierre Cannard, după ce aceasta a încetat să-i mai dea coniac. Aşa îl pedepsea ea pentru că vărsase paharul pe covorul oriental pe care abia îl cumpărase şi pentru care plătise monarhiştilor faliţi mult prea mult, doar ca să obţină acel aspect ponosit imposibil de imitat, care dezvăluia obârşia de oameni zgârciţi a celor bogaţi.

– Complimentele nu-mi vor curăţa covorul, domnule.

Cannard şi-a dus mâinile la inimă.

– Iar inteligenţa este umbrită de tăria dumitale, tăria de încăpăţânare, iar încăpăţânarea de cruzime. Fără coniac? Cu asemenea duritate feminină, aş putea la fel de bine să-mi cumpăr rachiu de la un bărbat.

Madame a expirat zgomotos.

– Semeni cu cel mai nou erou militar al nostru.

– Vă referiţi la tânărul general Bonaparte?

– Un porc corsican. Când eminenta Germaine de Staël l-a întrebat pe obraznic ce femeie ar putea să admire cel mai mult, Bonaparte a răspuns: "Pe cea care este cea mai bună gospodină."

Cei din salon au început să râdă.

– Fireşte! a strigat Cannard, este italian şi ştie care e

locul unei femei!

– Aşa că ea a încercat din nou, întrebându-l care este cea mai distinsă dintre femei. Iar ticălosul a răspuns: "Cea care naşte cei mai mulţi copii."

Noi am râs zgomotos, dar era un hohot care scotea la iveală propria stânjeneală. Chiar aşa, care era locul unei femei în societatea revoluţionară? Femeilor le-au fost date drepturi, până şi de divorţ, dar recent faimosul Napoleon era fără îndoială doar unul din cei un milion de reacţionari care ar fi preferat să le anuleze. Care era, din acest punct de vedere, rolul unui bărbat? Ce avea de-a face raţiunea cu sexul şi romantismul, cele două mari pasiuni ale francezilor? Ce avea de-a face ştiinţa cu iubirea, egalitatea cu ambiţia sau libertatea cu cuceririle? Cu toţii ne căutam drumul orbecăind în Anul Şase.

Madame d'Liberté a închiriat ca salon primul etaj de deasupra unui magazin de pălării de damă, l-a mobilat pe credit şi l-a deschis în atât de mare grabă, că încă mai puteam simţi mirosul de clei al tapetului, alături de cel de parfum şi de fum de pipă. Canapelele aşteptau parcă perechile să se îmbrăţişeze. Draperiile de catifea ademeneau la senzaţii tactile. Un pian nou, de departe mult mai la modă decât aristocraticul clavecin, asigura un amestec de melodii simfonice şi patriotice. Şmecheri, dame de companie, ofiţeri aflaţi în permisie, negustori care încercau să facă să se vorbească despre ei, scriitori, birocraţi de tip nou, plini de pompă, informatori, femei care sperau să se mărite din interes, moştenitori ruinaţi: cu toţii puteau fi întâlniţi acolo.

Printre cei care erau aşezaţi în jurul mesei de joc se aflau un politician care fusese în închisoare cu doar opt luni în urmă, un colonel care-şi pierduse o mână în cucerirea revoluţionară a Belgiei, un negustor de vinuri care se îmbogăţise aprovizionând restaurantele deschise de bucătari-şefi care îşi pierduseră patronii aristocraţi şi un

căpitan din armata Italiei a lui Bonaparte, care îşi cheltuia prada la fel de repede cum pusese mâna pe ea.

Şi mai eram eu. Am lucrat ca secretar pentru Franklin în ultimii lui trei ani petrecuţi la Paris, chiar înainte de Revoluţia Franceză, m-am întors în America pentru câteva aventuri în negoţul cu blănuri, mi-am câştigat o vreme existenţa ca agent de transport în Londra şi New York în punctul culminant al domniei Terorii, iar acum reveneam la Paris, cu speranţa că franceza mea fluentă m-ar putea ajuta să închei cu Directoratul nişte afaceri solide cu cherestea, cânepă şi tutun. Întotdeauna exista o şansă de a te îmbogăţi în timp de război. Speram de asemenea la un respect şi o recunoaştere ca "electrician" - un cuvânt nou, exotic - dar şi îndeplinirea dorinţei lui Franklin de a afla mai multe despre misterele francmasonilor. Sugerase că ele ar putea avea ceva aplicaţii practice. Într-adevăr, unii susţineau că Statele Unite fuseseră întemeiate de masoni pentru un scop secret, nedezvăluit deocamdată, şi că naţiunea noastră avea o misiune. Vai, învăţăturile masonilor necesitau paşi plictisitori către avansarea în grad.

Dar blocada britanicilor punea beţe în roate planurilor mele de comerţ. Singurele lucruri pe care Revoluţia nu le-a schimbat erau mărimea şi mersul implacabil al birocraţiei franceze: era uşor să obţii o audienţă, dar imposibil să primeşti un răspuns. Prin urmare, aveam o groază de timp între interviuri pentru alte preocupări, precum jocurile de noroc.

Era un mod suficient de plăcut pentru a-mi pierde nopţile. Vinul era bun, brânzeturile minunate, iar în lumina lumânărilor, fiecare chip masculin părea cioplit cu dalta şi orice femeie o frumuseţe.

Problema mea în acea vineri, 13, nu era că pierdeam, ci dimpotrivă. Câştigam. Până la acest moment, asignaţii[1] şi

[1] În limba franceză în original, *assignat,* "asignat", bancnotă

mandaţii[2] revoluţionari deveniseră fără valoare, hârtie bună de aruncat la gunoi şi o specie rară. Aşadar, grămada mea nu era formată doar din franci de aur şi argint, ci şi dintr-un rubin, un act pentru o proprietate abandonată în Bordeaux, pe care nici nu aveam de gând s-o vizitez înainte de a o vinde altcuiva, şi din fise de lemn care însemnau promisiuni pentru o masă, o sticlă sau o femeie. Îşi făcuseră loc pe partea mea de pâslă verde până şi unul-doi ludovici de aur ilegali. Aveam atât de mult noroc, încât colonelul m-a acuzat că îi vreau celălalt braţ, negustorul de vinuri se plângea că nu mă poate ispiti să mă îmbăt, iar politicianul dorea să ştie pe cine am mituit.

– Pur şi simplu număr cărţile în engleză, am încercat eu să glumesc, dar era o glumă proastă, deoarece se auzise că Bonaparte, întors după victoriile din nordul Italiei, încerca să invadeze Anglia. Îşi stabilise tabăra de campanie undeva în Britania, privind ploaia şi dorindu-şi ca flota britanică să plece.

Căpitanul a tras o carte, s-a gândit cu atenţie şi a roşit, pielea lui stând mărturie pentru ceea ce gândea. Mi-a adus aminte de povestea capului decapitat al lui Charlotte Corday, care se spune că s-ar fi făcut roşu de indignare când călăul l-a plesnit în faţa mulţimii. De atunci s-a dezbătut ştiinţific care era momentul precis al morţii, iar doctorul Xavier Bichot a luat cadavrele de la ghilotină şi a încercat să le stimuleze muşchii cu ajutorul electricităţii, aşa cum făcuse italianul Galvani cu broaştele.

Căpitanul a vrut să dubleze miza, dar portofelul gol i-a mărit frustrarea.

– Americanul mi-a luat toţi banii!

În acel moment eu dădeam cărţile, iar el s-a uitat la mine.

---

franceză emisă în timpul Revoluţiei din 1789 (n. tr.).

[2] În limba franceză în original, *mandat*, un alt mijloc de plată, bazat pe pământurile confiscate (n. tr.).

– Pe datorie, *monsieur*, pentru un brav soldat.

Nu aveam chef să finanţez un război al pariurilor cu un jucător excitat de cărţile sale.

– Un bancher prevăzător are nevoie de garanţii.

– Ce anume, calul meu?

– Nu am nevoie de cal în Paris.

– Pistoalele, sabia?

– Vă rog, nu vreau să fiu complice la dezonorarea dumitale.

Căpitanul s-a bosumflat, aruncând o privire la cărţile pe care le ţinea în mână. Şi apoi l-a lovit acea inspiraţie care însemna necazuri pentru toţi cei prezenţi acolo.

– Medalionul meu!

– Ce anume?

A scos o podoabă mare şi grea care îi atârnase, nevăzută, sub cămaşă. Era un disc de aur, găurit şi inscripţionat cu un motiv ornamental ciudat, format din linii şi găuri, având două braţe lungi, ca nişte rămurele, care atârnau dedesubt. Părea nefinisat şi lucrat cu ciocanul, de parcă fusese forjat pe nicovala lui Thor.

– L-am găsit în Italia. Uitaţi-vă la greutatea şi la vechimea lui! Gardianul de la care l-am luat mi-a spus că i-a aparţinut chiar Cleopatrei!

– A cunoscut-o pe femeia aceasta? am întrebat sarcastic.

– Contele Cagliostro i-a spus asta!

Cuvintele lui mi-au stârnit curiozitatea.

– Cagliostro?

Faimosul vraci, alchimist şi blasfemiator, cândva preferatul Curţilor regale ale Europei, a fost întemniţat în fortăreaţa papei din San Leo şi a murit nebun în 1795. Anul trecut, trupele revoluţionare au cucerit fortăreaţa. Implicarea alchimistului în Afacerea Colierului, cu mai bine de zece ani în urmă, a grăbit declanşarea Revoluţiei, pentru că a făcut ca monarhia să pară lacomă şi ridicolă. Maria-

Antoaneta l-a dispreţuit pe Cagliostro, considerându-l vrăjitor şi escroc.

– Ca să scape, contele a încercat să folosească medalionul ca mită, şi-a continuat povestea căpitanul. Gardianul i l-a confiscat pur şi simplu, iar când am atacat fortul, eu l-am luat de la el. Poate are anumite puteri şi este foarte vechi, fiind transmis din generaţie în generaţie de secole. Ţi-l vând pentru... - s-a uitat la grămada mea - ...o mie de franci de argint.

– Căpitane, cred că glumeşti. E o jucărie interesantă, dar...

– Provine din Egipt, aşa mi-a spus gardianul! Are o valoare sacră!

– Egiptean, spui?

Cineva a vorbit, cu o voce plăcută ca un tors de pisică, politicoasă şi uşor amuzată. Am ridicat privirea şi l-am văzut pe contele Alessandro Silano, un aristocrat de origine franco-italiană care pierduse o avere din cauza Revoluţiei şi despre care se zvonea că încerca să-şi construiască alta devenind democrat, jucând tot felul de roluri necinstite în intrigile diplomatice. Umbla vorba cum că Silano ar fi o unealtă a lui Talleyrand însuşi, ministrul francez al Afacerilor Externe, reinstalat recent. De asemenea, Silano se declarase un cercetător al misterelor Antichităţii, după modelul lui Cagliostro, Kolmer sau Saint Germaine. Unii şuşoteau că reabilitarea lui în cercurile guvernamentale se datora într-o anumită măsură magiei negre. Făcuse o avere cu astfel de mistere, jucând la cacealma, pretinzând că norocul îi crescuse datorită vrăjitoriei. Totuşi, pierdea la fel de des pe cât câştiga, aşa că nimeni nu ştia dacă trebuia să-l ia în serios.

– Da, domnule conte, a spus căpitanul. Dumneata eşti singurul care ar trebui să-i recunoşti valoarea.

– Da?

Şi-a găsit un loc la masa noastră, cu obişnuita lui graţie

molatică, trăsăturile puternice şi severe, cu buzele senzuale, ochii negri, sprâncenele accentuate, care descriau frumuseţea unui Pan. Fermeca femeile precum faimosul Mesmer, care le vrăjea printr-un procedeu numit hipnoză.

– Mă refer la poziţia dumitale din Ritul Egiptean.

Silano a aprobat dând din cap.

– Şi la perioada mea de studiu în Egipt. Sunteţi căpitanul Bellaird, nu-i aşa?

– Mă cunoaşteţi, domnule?

– După reputaţia de brav soldat. Am urmărit cu atenţie buletinele din Italia. Dacă îmi veţi oferi onoarea de a vă cunoaşte mai bine, mă voi alătura jocului dumneavoastră.

Căpitanul s-a simţit flatat.

– Bineînţeles.

Silano s-a aşezat, iar femeile s-au adunat imediat în jurul lui, el având o reputaţie şi de amant iscusit, duelist, jucător şi spion. Se spunea de asemenea că rămăsese fidel discreditatului Rit Egiptean francmasonic al lui Cagliostro, sau lojilor frăţeşti care acceptau ca membri atât femei, cât şi bărbaţi. Aceste loji eretice se dedau la diverse practici oculte şi circulau poveşti picante cu ceremonii misterioase, orgii în pielea goală şi sacrificii şocante. Probabil zece la sută din ele erau adevărate. Dar Egiptul era recunoscut ca fiind sursa înţelepciunii antice şi nu doar un mistic pretinsese că descoperise secrete importante în pelerinajele misterioase făcute acolo. Prin urmare, antichităţile erau la modă, de la o naţiune închisă celor mai mulţi europeni de la cucerirea arabă cu treisprezece secole în urmă. Se ştia că Silano studiase la Cairo, înainte ca mamelucii aflaţi la putere să înceapă hărţuirea comercianţilor şi a oamenilor de ştiinţă.

Căpitanul a dat din cap cu înflăcărare pentru a-i păstra interesul lui Silano.

– Gardianul mi-a spus că braţele de la capăt ar putea

arăta calea către o mare putere! Un om educat ca dumneata, conte, ar putea să dea un sens acestor cuvinte.

– Sau să plătească pentru un nonsens. Daţi-mi-l să-l văd.

Căpitanul şi-a scos medalionul de la gât.

– Uite cât de ciudat e.

Silano a luat medalionul, dezvăluind nişte degete lungi şi puternice de scrimer, întorcându-l de pe o parte pe alta. Discul era un pic mai mare ca azima de împărtăşanie.

– Nu destul de drăguţ pentru Cleopatra.

Când l-a ţinut la flacăra lumânării, lumina a străbătut prin găuri. Un şanţ gravat adânc se întindea de la o margine la cealaltă a cercului.

– De unde ştii că e din Egipt? După cum arată, ar putea fi de oriunde: din Asiria, China sau chiar Italia. Ori le-ar fi putut aparţine aztecilor.

– Nu, nu, este vechi de mii de ani! Un rege ţigan mi-a spus să-l caut în San Leo, acolo unde a murit Cagliostro. Deşi unii spun că încă ar mai trăi, ca guru în India.

– Un rege ţigan, Cleopatra... Silano i-a întins încet medalionul. Domnule, ar trebui să devii dramaturg. Îţi dau două sute de franci de argint pe el.

– Două sute!

Nobilul a ridicat din umeri, cu privirea aţintită asupra medalionului.

Mă intriga interesul lui Silano.

– Ai spus că mi-l vinzi mie.

Căpitanul a dat afirmativ din cap, convins acum că ne prinsese pe amândoi în plasă.

– Într-adevăr! Poate că i-a aparţinut faraonului care l-a chinuit pe Moise!

– Atunci, îţi dau trei sute.

– Iar eu cinci, a spus Silano.

Toţi doream ce voiau şi ceilalţi.

– Îţi dau şapte sute cincizeci, am replicat.

Căpitanul se uita pe rând când la unul, când la celălalt.

– Şapte sute cincizeci şi bancnota asta pentru o mie de livre, am mărit eu oferta.

– Ceea ce înseamnă şapte sute cincizeci şi ceva atât de inutil că ar putea la fel de bine s-o folosească pentru a se şterge la fund, a contracarat Silano. Căpitane, eu îţi dau mia întreagă.

Preţul crescuse atât de repede, încât soldatul a şovăit. La fel ca şi mine, era surprins de interesul contelui. Valoarea medalionului era de departe mai mare decât cea a aurului brut. Părea tentat să-l strecoare înapoi, în interiorul cămăşii.

– Mi l-ai oferit şi mai devreme pentru o mie, am spus. Ca om de onoare, să facem schimbul sau ieşi din joc. Îţi voi plăti întreaga sumă şi o voi recâştiga de la dumneata într-o oră.

Acum îl provocasem.

– S-a făcut, a spus, ca un soldat care îşi apără drapelul. Pariez pe mâna asta şi pe următoarele câteva că voi câştiga medalionul înapoi de la dumneata.

Silano a oftat fără speranţă după afacerea lui de onoare.

– Cel puţin dă-mi nişte cărţi.

Eram surprins că renunţase atât de uşor. Probabil că tot ce voia era să-l ajute pe căpitan să licitez eu cât mai mult şi să-mi scadă grămada. Sau credea că îl poate câştiga jucând.

Dacă aşa era, ar fi fost dezamăgit. Nu aveam cum să pierd. Soldatul a tras un 11 şi apoi a pierdut încă trei mâini de vreme ce paria împotriva şansei, prea leneş să mai urmărească numărul de cărţi care fuseseră împărţite pe faţă.

– Blestem, a mormăit el în final. Ai norocul diavolului. Sunt atât de falit, că va trebui să mă întorc la campanii.

– Asta te va scăpa de alte bătăi de cap.

Mi-am pus medalionul la gât, în timp ce soldatul mă privea încruntat, apoi m-am ridicat să-mi torn un pahar şi

să-mi etalez premiul doamnelor, ca pe un exponat la un târg de ţară. În timp ce eu mă giugiuleam niţel, medalionul mi s-a pus în cale, aşa că l-am ascuns sub cămaşă.

Silano s-a apropiat.

– Eşti omul lui Franklin, nu-i aşa?

– Am avut onoarea de a lucra pentru acest om de stat.

– Atunci probabil că-mi vei aprecia interesul intelectual. Sunt colecţionar de antichităţi. Tot voi cumpăra medalionul de la dumneata.

Dar vai, o curtezană cu nume atrăgător, Minette, Pisicuţa, îmi şoptise deja cât de frumoasă i se păruse podoaba mea.

– Vă respect oferta, domnule, dar am de gând să discut istorie antică în dormitoarele unei doamne.

Minette o luase deja înainte să încălzească apartamentul.

– O dorinţă uşor de înţeles. Totuşi, pot să vă sugerez faptul că aţi avea nevoie de un expert adevărat? Această ciudăţenie are o formă interesantă, cu semne care te pun pe gânduri. Oamenii care au studiat ştiinţele antice…

– Pot aprecia cu cât drag îmi păstrez noua achiziţie.

Contele a venit şi mai aproape de mine.

– Domnule, trebuie să insist. Îţi plătesc dublu.

Nu-mi plăcea insistenţa lui. Aerul lui superior irita sensibilitatea mea americană. De altfel, dacă Silano şi-l dorea cu atâta ardoare, atunci poate că valora mult mai mult.

– Îmi permiteţi să insist să mă consideraţi ca pe câştigătorul de drept şi să vă sugerez că asistenta mea, care are de asemenea forme interesante, îmi asigură exact felul de expertiză pe care mi-l doresc?

M-am înclinat şi m-am îndepărtat, înainte ca el să mai poată spune ceva.

Căpitanul, acum beat, m-a abordat.

– Nu e înţelept să-l refuzi pe Silano.

– Păi, parcă ne-ai spus că medalionul este foarte valoros, potrivit regelui dumitale ţigan şi gardianului papal?

Ofiţerul a zâmbit maliţios.

– Ei mi-au mai spus şi că medalionul este blestemat.

2

Era o încercare patetică de răzbunare verbală. M-am înclinat către *madame* şi am plecat, ieşind într-o noapte obscură de la perdeaua de fum a noii ere industriale. În partea de vest se vedea o strălucire roşie, care venea de la fabricile din suburbiile Parisului, aflate într-o continuă dezvoltare şi care vestea o apropiată epocă a maşinilor. Un purtător de felinar se afla lângă uşă, sperând să fie angajat, iar eu m-am felicitat pentru norocul meu neîntrerupt. Trăsăturile îi erau ascunse de o pelerină cu glugă, dar erau mai întunecate decât cele ale unui european, după cum am observat. Marocan, am bănuit, în căutarea unei slujbe servile, aşa cum ar putea găsi un imigrant. S-a înclinat puţin, având un accent arab.

– Aveţi înfăţişarea unui om norocos, *monsieur.*

– Şi sunt pe cale de a deveni şi mai norocos. Aş dori să mă conduci la apartamentul meu, iar apoi la adresa unei doamne.

– Doi franci?

– Trei, dacă mă fereşti de băltoace.

Ce încântător era să fii un învingător!

Lumina era necesară de când Revoluţia a stârnit pasiuni pentru orice, mai puţin pentru curăţarea străzilor sau repararea pietrelor de pavaj. Canalele de scurgere erau înfundate, jumătate din felinarele de pe stradă neaprinse, iar gropile se măreau întruna. Nu ajuta cu nimic faptul că noul guvern redenumise mai bine de o mie de străzi după eroi ai Revoluţiei, iar toată lumea continua să se rătăcească. Aşadar, călăuza mea mergea înainte, cu

felinarul agăţat de un toiag pe care îl ţinea cu ambele mâini. Am observat că toiagul era cioplit într-un fel complicat, lateralele fiind curăţate pentru o priză mai bună, iar felinarul era atârnat de un mâner rotund, în forma unui cap de şarpe. Gura reptilei servea drept mâner al felinarului. O dovadă de adevărată măiestrie, din ţara natală a bărbatului, am presupus eu.

M-am dus mai întâi la apartamentul meu, ca să ascund cea mai mare parte a câştigurilor. Aveam destulă minte ca să nu iau cu mine ce câştigasem, în camera unei femei uşoare şi, dat fiind interesul tuturor pentru el, am hotărât că cel mai bine ar fi să pitesc şi medalionul. Mi-a luat câteva minute ca să mă hotărăsc unde să-l ascund. Apoi, pe străzile întunecate ale Parisului, ne-am îndreptat spre casa lui Minette.

Oraşul, cu toate că rămăsese minunat ca splendoare şi mărime, era asemenea femeilor de o anumită vârstă, mai bun dacă nu e privit îndeaproape. Vechile case grandioase erau acoperite cu scânduri. Palatul Tuilleries era ferecat şi pustiu, cu ferestrele negre ca nişte orbite goale. Mănăstirile se aflau în ruină, bisericile erau zăvorâte, şi se părea că nimeni nu mai pusese un strat de vopsea de la luarea cu asalt a Bastiliei. După cât vedeam eu, în afară de a umple buzunarele generalilor şi politicienilor, Revoluţia se dovedise a fi un dezastru economic. Puţini francezi îndrăzneau, curajoşi, să se plângă, deoarece guvernele aveau un mod al lor de a-şi acoperi greşelile. Însuşi Bonaparte, pe atunci un ofiţer de artilerie puţin cunoscut, împroşcase cu mitralii[1] la ultima revoltă revoluţionară, câştigându-şi astfel avansarea, Am trecut pe lângă locul unde fusese Bastilia, acum demolată. De la căderea închisorii, douăzeci şi cinci de mii de oameni au fost omorâţi în timpul Terorii, de zece ori mai mulţi au fugit, iar

[1] Bucăţi de oţel cu care se umpleau în trecut unele proiectile pentru tunuri şi care se spărgeau imediat la ieşirea din ţeavă (n. tr.).

cincizeci şi şapte de noi închisori au fost construite pentru a o înlocui. Fără nici o urmă de ironie, pe fostul amplasament se afla, cu toate acestea, "Fântâna Regenerării": o Isis înscăunată, din ai cărei sâni curgea apă, când mecanismul funcţiona. În depărtare zăream clopotniţa catedralei Notre-Dame, redenumită "Templul Raţiunii", şi care se presupunea că fusese construită pe locul unui templu roman închinat aceleiaşi zeiţe egiptene. Ar fi trebuit să am o presimţire? Vai, foarte rar remarcăm ceea ce trebuie cu adevărat să vedem. Când l-am plătit pe purtătorul de felinar abia am observat că a zăbovit un pic prea mult după ce am păşit înăuntru.

Am urcat scara de lemn, care scârţâia şi mirosea a urină, către locuinţa lui Minette. Apartamentul ei se afla la deloc elegantul etaj trei, chiar dedesubtul camerelor de la mansardă, ocupate de slujitoare şi artişti. Etajul la care eram m-a ajutat să-mi fac o idee despre succesul mediocru al meseriei ei, fără îndoială lovit de economia revoluţionară la fel de mult ca şi cel al peruchierilor şi al pictorilor în aur. Minette aprinsese o singură lumânare, a cărei lumină era reflectată de vasul de cupru unde obişnuia să-şi spele coapsele. Era îmbrăcată într-o cămaşă de noapte albă, simplă, ale cărei şnururi erau dezlegate în partea de sus şi care invitau la o explorare îndelungată. M-a întâmpinat cu un sărut, respiraţia ei mirosind a vin şi lemn dulce.

– Mi-ai adus micul cadou?

Am tras-o cu putere către pantalonii mei.

– Ar trebui să-l simţi.

– Nu.

S-a îmbufnat şi şi-a lipit mâna de pieptul meu.

– Aici, aproape de inima ta.

A desenat locul unde ar fi trebuit să stea pe pielea mea medalionul, cu discul lui şi braţele care se mişcau încet dintr-o parte în alta, toate pe un lanţ din aur.

– Am vrut să-l port pentru tine.

– Şi să riscăm vreo înjunghiere?

Am sărutat-o din nou.

– Pe lângă asta, e periculos să ai cu tine, în întuneric, asemenea lucruri preţioase.

Mâinile ei îmi cercetau corpul pentru a se asigura.

– Mă aşteptam la mai mult curaj.

– Facem un pariu. Dacă vei câştiga, îl voi aduce data viitoare.

– Şi în ce fel jucăm? a susurat ea, într-un mod exersat profesionist.

– Învinsul va fi cel care ajunge primul la punctul culminant.

Ea şi-a lăsat părul să-mi alunece pe gât.

– Şi armele?

– Orice şi tot ce poţi să-ţi închipui.

Am făcut-o să se lase puţin pe spate, s-a împiedicat de piciorul meu care era înfăşurat în jurul gleznelor ei şi am întins-o pe pat.

– *En garde*!

Am câştigat mica noastră întrecere şi, la insistenţele ei de a-şi lua revanşa, am câştigat şi a doua oară, apoi şi a treia, făcând-o să scânceascâ. Cel puţin credeam că am câştigat; cu femeile nu ştii niciodată cum stau lucrurile cu adevărat.

A fost însă destul pentru a o ţine adormită când m-am trezit înaintea zorilor şi i-am lăsat o monedă de argint. Am aruncat un buştean în vatră ca să fie cald în cameră atunci când se va trezi.

Cu un cer gri şi fără purtătorii de felinare, Parisul de rând începea să se dea jos din pat.

Cărucioarele de gunoi erau împinse pe străzi. Bărbaţi cu scânduri cereau bani pentru podurile provizorii pe care le aşezau peste apele stătătoare de pe stradă. Sacagii cărau găleţi cu apă până la cele mai frumoase case. Propriul meu

cartier din St Antoine nu era nici distins, nici dezonorant, ci mai degrabă un loc al clasei muncitoare, al meşteşugarilor, al ebeniştilor, pălărierilor şi lăcătuşilor. Chiria era mică datorită talmeş-balmeşului de mirosuri de la fabricile de bere şi vopsitorii. La toate astea se mai adăuga nesfârşita aromă pariziană de fum, pâine şi bălegar.

Simţindu-mă chiar mulţumit de seara mea, am urcat scările întunecate cu intenţia de a dormi până la prânz. Aşa că atunci când am descuiat uşa, grăbindu-mă să intru în locuinţa mea în care abia desluşeam ceva, am hotărât să încerc să-mi croiesc singur drum până la saltea, decât să-mi mai bat capul cu obloanele sau lumânarea. Mă întrebam aşa, aiurea, dacă aş putea amaneta medalionul - dat fiind interesul lui Silano pentru el - pentru o sumă satisfăcătoare care să-mi permită să trăiesc în condiţii mai bune.

Apoi am simţit prezenţa cuiva. M-am întors să mă înfrunt cu o umbră printre umbre.

– Cine-i acolo?

Era o rafală de vânt şi din instinct m-am răsucit într-o parte, simţind ceva ce a şuierat pe lângă urechea mea şi care s-a ciocnit de umărul meu. Era tocit, dar nu mai puţin dureros din cauza asta. Am căzut în genunchi. "Ce naiba?" Lovitura de ciomag îmi amorţise mâna. Apoi cineva m-a îmbrâncit şi am căzut stângaci pe o parte, din cauza agoniei. Nu eram pregătit pentru aşa ceva! Am început să dau disperat din picioare, am atins o gleznă şi am auzit un urlet care mi-a dat ceva satisfacţie. Am alunecat pe o parte, încercând, fără să văd nimic, să pun mâna pe ceva. Mâna mi s-a încleştat de o gambă şi am tras cu putere. Intrusul a căzut pe podea lângă mine.

– *Merde*, a mârâit el.

Un pumn m-a lovit drept în faţă în timp ce mă luptam cu atacatorul meu, încercând să-mi eliberez teaca dintre picioare ca să-mi pot scoate sabia. Mă aşteptam ca adversarul meu să mă împingă, dar nu s-a întâmplat nimic.

În schimb, o mână îmi pipăia gâtul.

– Îl are? a întrebat o altă voce.

Câţi erau? Acum îi apucasem şi braţul şi gulerul şi am reuşit să plasez o lovitură la ureche. Adversarul meu a înjurat din nou. M-am smuls brusc, iar capul lui s-a izbit de podea. Picioarele mele ciomăgite bine au răsturnat cu zgomot un scaun.

– *Monsieur* Gage! s-a auzit un strigăt de la parter. Ce faci din casa mea?

Era proprietăreasa mea, doamna Durrell.

– Ajutaţi-mă! am strigat eu, sau mai degrabă am bolborosit, din cauza durerii. M-am rostogolit pe o parte, am scos teaca de sub mine şi mi-am tras afară sabia.

– Hoţii!

– Pentru numele lui Dumnezeu, vrei să mă ajuţi? a spus atacatorul meu către tovarăşul lui.

– Încerc să-i găsesc capul. Nu-l putem omorî până ce nu-l avem.

Apoi ceva m-a pocnit şi totul s-a întunecat.

Mi-am revenit, cu mintea făcută terci, şi cu nasul lipit de podea. *Madame* Durrell era ghemuită peste mine, de parcă examina un cadavru. Când m-a răsucit, iar eu am clipit, a tresărit.

– Dumneata!

– *Oui*, eu sunt, am gemut, pe moment neaducându-mi aminte de nimic.

– Uite în ce hal arăţi! Cum de mai eşti în viaţă?

Cum de era *ea* aplecată deasupra mea? Părul ei roşcat ca o flacără mă neliniştea mereu, ţâşnind ca o claie sârmoasă precum săreau arcurile de ceas. Era deja vremea pentru plata chiriei?

Calendarele astea din timpul războiului îmi sporeau şi păstrau confuzia. Apoi mi-am adus aminte de atac.

– Au spus că ezită să mă omoare.

– Cum îndrăzneşti să primeşti asemenea huligani! Crezi că poţi aduce la Paris sălbăticia din America? Vei plăti fiecare bănuţ pentru reparaţii!

M-am ridicat în capul oaselor, destul de ameţit.

– Sunt pagube?

– Un apartament măcelărit, un pat bun distrus! Ai idee cât de mult costă lucrurile de calitate în zilele astea?

De abia atunci am început să-mi dau seama ce se întâmpla cu mine, iar urmele loviturilor vibrau şi treceau prin gongul care era capul meu.

– *Madame*, sunt o victimă mai mare decât dumneata.

Sabia mea dispăruse odată cu atacatorii. Mai bine, de vreme ce o ţineam mai mult pentru spectacol decât pentru că ar fi fost utilă: nu fusesem niciodată instruit să o folosesc şi mi se tot lovea deranjant de coapsă. Dacă era să aleg, mă bazam pe puşca mea ghintuită sau pe *tomahawk*-ul[1] meu Algonquin. În perioada în care făceam negoţ cu blănuri, mânuiam o secure, învăţându-i utilitatea de la indieni şi de la navigatori: armă, instrument de scalpat, ciocan, satâr, foarfecă de grădină şi tăietor de funii. Nu înţelegeam cum puteau trăi europenii fără aşa ceva.

– Când am bătut în uşă, însoţitorii dumitale mi-au spus că ai venit beat de la târfe. Şi că nu puteai fi stăpânit!

– Doamnă Durrell, ăia erau hoţi, nu însoţitori.

M-am uitat în jur. Prin obloanele acum deschise pătrundea în voie lumina dimineţii, iar apartamentul meu arăta de parcă fusese lovit de o ghiulea. Sertarele de la birou erau deschise, iar conţinutul răvăşit ca de o avalanşă. Un dulap era întors pe o parte. Salteaua mea delicată din pene era întoarsă pe dos şi ruptă, iar resturi de puf pluteau prin aer. Un dulap pentru cărţi era răsturnat, iar mica mea bibliotecă împrăştiată peste tot.

Câştigurile de la jocul de cărţi dispăruseră din exemplarul meu găurit al tratatului de optică al lui Newton

[1] Secure mică a pieilor roşii (n. tr.).

pe care mi l-a făcut cadou Franklin - cu siguranţă că nu s-a aşteptat să-l şi citesc - iar cămaşa mea era sfâşiată până la buric. Ştiam că nu fusese ruptă pentru a mi se admira pieptul.

– Am fost invadat.

– Invadat? Ei au spus că dumneata i-ai invitat!

– Cine a spus asta?

– Soldaţii, tâlharii, vagabonzii… Aveau pălării, pelerine şi cizme grele. Mi-au spus că a avut loc o ceartă la cărţi şi că vei plăti pentru stricăciuni.

– *Madame*, aproape că am fost ucis. Am lipsit toată noaptea, m-am întors acasă, am dat peste hoţi şi am fost doborât la pământ şi lăsat inconştient. Deşi nu-mi dau seama ce aş fi putut avea ca să-mi fure.

Am aruncat o privire peretelui lambrisat şi am observat că se umblase la el. Puşca pe care am ascuns-o era în siguranţă? Apoi ochii mi s-au oprit la oala de noapte, la fel de împuţită ca şi înainte. În regulă.

– Chiar aşa, de ce şi-ar bate capul hoţii cu un tip sărac ca dumneata?

M-a privit neîncrezătoare.

– Un american! Toată lumea ştie că cei ca dumneata nu au bani.

Am ridicat un scăunel, aşezându-mă cu greu. Avea dreptate. Orice vecin negustor le-ar fi putut spune tâlharilor că eram în urmă cu datoriile. Trebuie să fi fost din pricina câştigurilor de la jocurile de cărţi, incluzând şi medalionul. Până la jocul următor… Acum fusesem bogat. Cineva din salonul acela confortabil m-a urmărit până aici, ştiind că în scurtă vreme voi pleca înspre Minette.

Căpitanul? Silano? Dar i-aş fi prins la întoarcerea mea în zori. Ori poate au aşteptat pentru că nu au găsit ceea ce căutau? Şi cine ştia de planurile mele amoroase? Minette, de exemplu. Se lipise de mine destul de repede. Se înhăitase cu vreun ticălos? Era o tactică destul de obişnuită

printre prostituate.

– *Madame*, iau asupra mea responsabilitatea pentru toate reparaţiile.

– Aş prefera să văd banii care să vă susţină spusele, *monsieur.*

– Ca şi mine, de altfel.

M-am ridicat nesigur în picioare.

– Trebuie să explici poliţiei!

– Le voi putea explica cel mai bine după ce voi lua pe cineva la întrebări.

– Pe cine?

– Pe tânăra care m-a dus pe căi greşite.

Durrell a pufnit zgomotos, dar mi-a arătat totuşi un licăr de simpatie. Pentru un bărbat prostit de o femeie? Foarte franţuzesc.

– *Madame*, îmi îngăduiţi să fiu singur, pentru a-mi pune în ordine mobila, a-mi aranja hainele şi a-mi bandaja rănile? În ciuda a ceea ce credeţi, sunt modest.

– Ai nevoie de o cataplasmă[1]. Şi să-ţi ţii pantalonii închişi cu cureaua.

– Desigur. Dar sunt şi bărbat.

– În ordine.

S-a ridicat în picioare.

– Fiecare franc pentru reparaţii merge la chiria dumitale, aşa că ai face bine să iei înapoi ce ai pierdut.

– Puteţi fi sigură de asta.

Am împins-o uşor afară, am închis uşa şi am început să aranjez la loc piesele mari de mobilier. De ce nu m-au omorât pur şi simplu? Pentru că nu au găsit ceea ce căutau. Dacă se întorceau sau băgăcioasa *madame* Durrell hotăra să facă ea curăţenie? Am îmbrăcat o cămaşă curată şi am desfăcut lambriul de lângă ligheanul pentru spălat. Da, puşca mea ghintuită de Pennsylvania se afla în siguranţă:

[1] Pastă medicinală, întinsă pe o bucată de pânză şi aplicată drept remediu pe partea bolnavă a corpului (n. tr.).

ar fi fost prea evidentă dacă ar fi fost cărată pe străzile din Paris şi prea bătătoare la ochi pentru a fi amanetată, din moment ce putea fi identificată cu mine. *Tomahawk*-ul meu era şi el acolo, iar pe acesta l-am vârât în locul meu preferat, la şale, sub haină. Şi medalionul? M-am îndreptat către oala de noapte.

Acolo era, sub propriile-mi murdării. L-am pescuit din ascunzătoare, m-am spălat în lighean şi am aruncat zoaiele pe fereastră, în grădină.

Aşa cum am nădăjduit, oala de noapte era singurul loc unde un hoţ nu ar fi căutat. Am strecurat medalionul curăţat în jurul gâtului şi am plecat ca să o înfrunt pe Minette.

Nu era de mirare că m-a lăsat să câştig întrecerea noastră erotică! Spera să pună mâna pe medalion prin alte mijloace, abătându-mi atenţia!

M-am întors pe drumul pe care am venit şi am cumpărat pâine cu puţinele monede pe care le mai aveam în buzunar.

În faptul dimineţii, Parisul era plin de oameni. Întreprinzători mi se puneau în cale cu mături, lemne de foc, cafea proaspătă, morişti de jucărie şi curse pentru şobolani. Găşti de tineri nerozi pierdeau vremea lângă fântâni, unde storceau bani de la alţii în schimbul apei. Copii mergeau spre şcoală în grupuri ordonate. Căruţaşi descărcau butoaie cu bere în prăvălii. Un locotenent cu obraji rozalii ieşea din dugheana unui croitor, strălucitor în uniforma grenadierilor.

Da, iată şi casa ei! Am urcat scările în grabă, hotărât să o iau la întrebări înainte să se dezmeticească, apoi să o şterg. Totuşi, chiar când am ajuns pe palierul ei, am simţit că ceva nu era în ordine. Clădirea părea ciudat de goală. Uşa era întredeschisă. Am ciocănit, dar nu mi-a răspuns nimeni. M-am uitat în jos. Mânerul era strâmb, iar piedica spartă. Când am deschis larg uşa, o pisică cu mustăţile roz a ţâşnit ca o săgeată.

Doar un geam şi cărbunii din vatră dădeau suficientă lumină. Minette era în pat, aşa cum o lăsasem, dar aşternutul fusese tras de sub trupul ei gol, iar burta tăiată cu un cuţit. Era soiul de rană care omora încet, dând victimei timp pentru a implora sau mărturisi. O baltă de sânge se formase pe podeaua de lemn sub pat, iar pisica lipăise pe acolo.

Crima nu avea niciun sens.

Am aruncat o privire prin cameră. Nu exista nicio urmă de jaf. Am observat că fereastra nu era închisă cu zăvorul. Am deschis-o ca să cercetez cu atenţie curtea noroioasă din spate. Nimic.

Ce era de făcut? Oamenii ne-au văzut şuşotind la salon şi era limpede că plănuiam să-mi petrec noaptea cu ea.

Acum era moartă. Dar de ce? Avea gura larg căscată şi ochii daţi peste cap.

Apoi am descoperit-o, chiar dacă am auzit ghetele grele ale unor bărbaţi cum călcau apăsat scările. Vârful degetului ei arătător era colorat cu propriul sânge şi desenase cu el ceva pe scândurile de pin. Mi-am înclinat capul într-o parte.

Era prima literă a numelui meu de familie, un "G".

– *Monsieur*, a rostit o voce de pe palier, eşti arestat.

M-am întors şi am văzut doi jandarmi din poliţia formată de comitetele revoluţionare în 1791. În spatele lor era un bărbat care mă privea de parcă bănuielile i se adeveriseră.

– El e, a vorbit tipul oacheş cu un accent arab.

Era bărbatul pe care îl angajasem ca purtător de felinar.

Dacă domnia Terorii fusese abolită, justiţia revoluţionară franceză mai avea încă pornirea de a ghilotina mai întâi şi de a cerceta mai târziu. Mai bine să nu fii arestat deloc. Am părăsit-o pe biata Minette sărind pe geam şi aterizând uşor pe bucata de pământ noroioasă de jos. În ciuda unei nopţi lungi, nu-mi pierdusem agilitatea.

– Stai pe loc, ucigaşule!

Am auzit o împuşcătură şi un glonţ mi-a şuierat pe la ureche. Am sărit peste un gard din ţăruşi, speriind un cocoş, mi-am făcut drum pe lângă un câine de pază dând din picioare, am găsit un gang către o stradă învecinată şi am luat-o la fugă. Am auzit strigăte, dar nu aş putea spune dacă erau de frică, de confuzie sau din piaţă. Din fericire, Parisul era un labirint cu şase sute de mii de oameni şi mi-am pierdut repede urma pe sub corturile pieţelor din Les Halles, cu merele de iarnă, morcovii viu coloraţi şi ţiparii lucioşi, umeziţi de o rouă lumească, ce îmi calma simţurile după şocul groaznic pricinuit de acel corp măcelărit. Am văzut capetele a doi jandarmi care treceau în grabă pe lângă aleea cu brânzeturi, aşa că am luat-o în sens invers.

Intrasem în cea mai rea belea posibilă, asta însemnând că nu eram chiar atât de sigur care era mai exact beleaua. Că apartamentul îmi fusese scotocit, puteam să accept, dar cine îmi omorâse curtezana? Hoţii, despre care am crezut că erau aliaţi cu ea? Pentru ce? Nu avea nici banii mei şi nici medalionul. Şi de ce m-ar fi amestecat Minette, desenând în sânge cu arătătorul? Eram pe cât de nedumerit, pe atât de speriat.

Ca american la Paris, mă simţeam în special vulnerabil. Da, am depins de ajutorul francez pentru a ne obţine independenţa. Da, marele Franklin a fost o celebritate plină de duh în timpul perioadei cât a servit ca diplomat al naţiunii noastre. Chipul i-a fost reprodus pe atâtea cărţi poştale, miniaturi şi ceşti, încât, iritat, regele, într-o rară manifestare de spirit regal, a poruncit să fie pictat în interiorul unei oale de noapte a unei admiratoare înfocate. Da, era adevărat, propria mea legătură cu lumea oamenilor de ştiinţă şi a diplomaţilor m-a ajutat să-mi fac câţiva prieteni francezi sus-puşi. Dar relaţiile s-au deteriorat, deoarece Franţa se amesteca în transporturile noastre neutre. Politicienii americani, care au întâmpinat cu bucurie idealismul Revoluţiei Franceze, au ajuns să fie scârbiţi de

Teroare. Dacă aveam vreo utilitate în Paris, aceea era să încerc să-i explic fiecărei naţiuni despre cealaltă.

Am ajuns pentru prima dată în oraş acum paisprezece ani, la vârsta de nouăsprezece ani, venirea aici fiind mijlocul prin care tatăl meu, negustor de bunuri, încerca să-mi elibereze emoţiile şi propria lui avere de Annabelle Gaswick şi părinţii ei cu ambiţii pe scara socială. Nu ştiam cu siguranţă dacă Annabelle era gravidă, dar o să accept că, teoretic, era posibil. Nu era o partidă dorită de familia mea. Se spunea că o situaţie dificilă asemănătoare îl purtase pe tânărul Ben Franklin de la Boston la Philadelphia, iar tatăl meu a pus pariu că bătrânul politician ar putea fi înduioşat de situaţia mea. Mi-a fost de ajutor şi faptul că Josiah Gage slujise în armata continentală ca maior şi, mai important, era mason de gradul trei. Franklin, francmason de multă vreme în Philadelphia, a fost ales în Loja parizianăa celor Nouă Muze în 1777, iar anul care a urmat a fost folositor în iniţierea lui Voltaire în aceeaşi adunare solemnă. Din moment ce făceam călătorii comerciale către Quebec de multă vreme, vorbeam o franceză acceptabilă şi eram înzestrat cu un talent pentru literatură - eram în anul doi la Harvard, dar cu toate acestea îmi pierdusem răbdarea cu autorii clasici prăfuiţi, erudiţii egocentrici şi dezbaterile asupra unor întrebări pentru care nu exista răspuns - tata a sugerat în 1784 că aş putea deveni asistent al ambasadorului american, într-adevăr, Franklin avea şaptezeci şi opt de ani, era slăbit şi, deşi nu avea deloc nevoie de sfaturile mele naive, era gata să-şi ajute un confrate mason. Odată ce am ajuns la Paris, bătrânul om de, stat a simţit o simpatie ciudată pentru mine, în ciuda lipsei mele de ambiţii clare. Mi-a făcut cunoştinţă atât cu francmasoneria, cât şi cu electricitatea.

– În electricitate se află forţa secretă care însufleţeşte universul, îmi spunea Franklin. În francmasonerie există un cod al comportamentului raţional şi credem că, dacă e

urmat de toată lumea, va reuşi să facă multe pentru a vindeca omenirea de toate bolile.

Francmasoneria, mi-a explicat el, a apărut în Anglia, la începutul secolului nostru al XVIII-lea, dar îşi are originea în societatea masonilor care cutreiera Europa construind catedrale măreţe. Erau "liberi", deoarece iscusinţa lor le permitea să-şi găsească de lucru oriunde doreau şi să ceară o plată considerabilă ori de câte ori făceau asta - un lucru important într-o lume a sclavilor. Dar francmasoneria se considera a fi mult mai veche, trăgându-şi rădăcinile din cavalerii templieri ai cruciadelor, care aveau cartierul general în Templul din Ierusalim şi care mai târziu au devenit bancherii şi tiranii Europei. Templierii medievali au ajuns să fie atât de puternici, încât frăţia lor a fost zdrobită de regele Franţei, iar conducătorii lor au ars pe rug. Despre supravieţuitori se spunea că ar reprezenta sămânţa ordinului nostru. Ca multe alte grupări, masonii priveau cu mândrie persecuţiile din trecut.

– Pânã şi templierii martirizaţi sunt descendenţi ai unor grupări şi mai de demult, spunea Franklin. Masoneria îşi are obârşia în înţelepţii lumii antice şi în lucrătorii în piatră şi tâmplarii care au ridicat Templul lui Solomon.

Simbolurile masonice erau şorţurile şi uneltele de nivelare ale zidarului, pentru că frăţia admira logica şi precizia ingineriei şi arhitecturii. Cu toate că organizaţia impunea credinţa într-o fiinţă supremă, nu se amintea de vreun crez. De fapt, membrilor ei le era interzis să discute despre religie şi politică în interiorul lojii. Era o organizaţie filozofică de cercetare ştiinţifică şi raţională, fondată ca răspuns liber-cugetător la războaiele sfinte dintre catolici şi protestanţi cu câteva secole înainte. De asemenea cocheta cu misticismul antic şi cu normele matematice ezoterice. Accentul pus pe probitatea morală şi pe caritate, în loc de dogme şi superstiţii, a făcut ca aceste învăţături de bun-simţ să nască neîncredere printre conservatorii religioşi.

Unicitatea ei a devenit prilej de gelozie şi zvonuri.

– De ce nu au urmat-o toţi oamenii? l-am întrebat pe Franklin.

– Prea multă lume ar schimba cu plăcere o lume raţională cu una a superstiţiilor dacă le liniştеşte temerile, le conferă un statut sau un avantaj faţă de semenii lor, mi-a spus filozoful american. Oamenii se tem întotdeauna să gândească. Şi, vai, Ethan, integritatea este mereu prizoniera vanităţii, iar bunul-simţ este lesne umbrit de lăcomie.

Deşi am preţuit entuziasmul mentorului meu, nu am reprezentat, ca mason, un succes de seamă. Ritualurile mă plictiseau, iar ceremoniile masonice mi se păreau de neînţeles şi nesfârşite. Existau o mulţime de discursuri tărăgănate, învăţări pe de rost ale ceremoniilor plicticoase şi promisiuni vagi de claritate în gândire, care ar fi venit doar când cineva avansa într-o treaptă masonică. Pe scurt, francmasoneria era o pacoste şi cerea mai mult efort decât eram eu dispus să fac. Aşa că m-am simţit uşurat când am plecat cu Franklin în America în anul următor, iar scrisorile lui de recomandare şi competenţele mele în limba franceză au atras atenţia unui comerciant de blănuri în ascensiune din New York, pe nume John Jacob Astor. De vreme ce am fost sfătuit să mă ţin la distanţă de familia Gaswick - Annabelle se măritase cu un argintar în mare grabă - am prins din zbor ocazia de a trece prin experienţa afacerii cu blănuri din Canada. Am călătorit cu navigatori francezi către Marile Lacuri, învăţând să trag cu arma şi să vânez, iar la prima vedere se părea că îmi găsisem viitorul în măreţul Vest. Cu toate acestea, cu cât ne îndepărtam de civilizaţie, cu atât mai mult îmi lipsea şi nu numai cea din America, ci şi cea din Europa. Un salon era un adăpost împotriva acelei întinderi care te înghiţea. Ben spunea că Lumea Nouă se declara în favoarea adevărului evident, iar cea Veche în a înţelepciunii pe jumătate uitate care abia

aştepta să fie redescoperită. Întreaga lui viaţă fusese prins la mijloc între cele două lumi, la fel ca mine.

Aşadar, am coborât de la Mississippi către New Orleans. Aici se afla un Paris în miniatură, dar fierbinte, exotic şi, mai nou, decadent, o răscruce a negrilor, creolilor, mexicanilor şi indienilor Cherokee, a târfelor, a pieţei de sclavi, a speculanţilor yankei de terenuri şi a preoţilor misionari. Energia de aici mi-a aţâţat pofta de a mă reîntoarce la confortul orăşenesc. Am luat vaporul către plantaţiile de zahăr franceze, construite pe seama muncii sclavilor îndărătnici şi am făcut pentru prima dată cunoştinţă cu nedreptatea înfiorătoare a vieţii şi cu obtuzitatea liniştitoare a societăţilor create deasupra ei. Ceea ce ne individualizează pe noi ca specie nu constă doar în ceea ce fac unii oameni altora, ci în modul neobosit în care caută să se justifice pentru asta.

Apoi am călătorit pe un vapor cu zahăr până la Le Havre, chiar la timp pentru a afla despre asaltul Bastiliei. Ce deosebire era între idealurile Revoluţiei şi ororile pe care tocmai le văzusem! Cu toate acestea, anarhia din ce în ce mai mare m-a obligat să stau departe de Franţa pentru mai mulţi ani, iar în acest timp mi-am câştigat existenţa ca reprezentant comercial între Londra, America şi Spania. Ţelul meu era nesigur, scopul meu amânat. Îmi pierdusem rădăcinile.

Când Teroarea s-a mai potolit, m-am întors în sfârşit la Paris, sperând să găsesc o ocazie favorabilă în acea societate haotică şi agitată. Franţa clocotea de o sofisticare intelectuală pe care nu o găseam acasă. Tot Parisul era o butelie de Leyda[1], o baterie ale cărei scântei sunt păstrate la un loc. Poate că înţelepciunea pierdută după care tânjise

[1] Dispozitiv în formă de cilindru sau de con, alcătuit dintr-o butelie de sticlă prinsă între două armături metalice, inventat în 1745 de olandezul Pieter van Musschebroeck, primul condensator electric (n. tr.).

Franklin ar putea fi redescoperită! Parisul avea de asemenea femei mult mai fermecătoare decât Annabelle Gaswick. Dacă aş fi lâncezit, norocul ar fi putut să mă găsească.

Acum, în schimb, s-ar putea să mă găsească poliţia.

Ce era de făcut? Mi-am amintit de ceva ce scrisese Franklin: că francmasoneria "îi făcea pe oamenii cu cele mai neprietenoase sentimente, din cele mai îndepărtate regiuni şi de cele mai diferite condiţii să se grăbească în a-şi da ajutor unul altuia". Eram încă un participant ocazional la adunări din cauza implicaţiilor sociale. Franţa avea treizeci şi cinci de mii de membri în şase sute de loji, o frăţie a celor înzestraţi atât de puternică, încât organizaţia a fost acuzată atât de instigare la Revoluţie, cât şi de conspiraţie în răsturnarea ei. Washington, Lafayette, Bacon şi Casanova au fost cu toţii masoni. La fel a fost şi Joseph Guillotin, care a inventat ghilotina ca pe un mod de a alina suferinţa prin spânzurare. În ţara mea ordinul însemna un panteon de patrioţi: Hancock, Madison, Monroe, chiar John Paul Jones şi Paul Revere, acesta fiind motivul pentru care unii bănuiau că naţiunea mea era o invenţie masonică. Aveam nevoie de un sfat şi mă puteam îndrepta către tovarăşii mei masoni sau către un mason în mod special: gazetarul Antoine Talma, care se purtase ca un adevărat prieten cu mine în timpul vizitelor mele ocazionale la lojă, datorită interesului său ciudat faţă de America.

– Pieile tale roşii sunt descendenţi ai civilizaţiilor antice acum dispărute, care au descoperit seninătatea care ne scapă nouă azi, îi plăcea lui Talma să teoretizeze. Dacă am putea dovedi că sunt un trib al lui Israel sau fugari din Troia, ni s-ar revela calea către armonie.

Era clar că nu văzuse aceiaşi indieni ca mine, care păreau reci, înfometaţi şi cruzi, la fel de des pe cât erau de prietenoşi, dar n-am putut niciodată să-l contrazic.

Un burlac ce nu împărtăşea aceeaşi pasiune pentru

femei ca mine, Antoine era scriitor şi pamfletar, şi locuia lângă Sorbona. Nu l-am găsit la masa de scris, ci la una din noile cafenele care serveau îngheţată lângă podul St Michel, bând tacticos o "limonadă" despre care pretindea că are puteri tămăduitoare. Talma era întotdeauna uşor bolnav şi experimenta întruna purgative şi diete pentru a-şi redobândi sănătatea care îi scăpa printre degete. Era unul dintre puţinii francezi pe care îi cunoşteam care mânca dulcele cartof american, pe care majoritatea parizienilor îl considerau bun doar pentru porci. În acelaşi timp se plângea mereu că nu şi-a trăit viaţa din plin şi dorea cu înfocare să fie un aventurier, aşa cum îşi închipuia că sunt eu, doar dacă nu era în pericol de a răci. (Cumva îmi exagerasem isprăvile, dar în secret îmi făceau plăcere complimentele lui.) M-a întâmpinat la fel de cald ca întotdeauna, cu trăsăturile tinere şi inocente, părul ciufulit, chiar şi după ce fusese scurtat după noua modă republicană, şi o haină de zi trandafirie cu bumbi din argint. Avea fruntea senină, lată, ochi vioi şi un ten alb ca brânza.

Am dat din cap politicos la vederea celui mai nou leac al lui şi am cerut în schimb o băutură vicioasă, cafea şi nişte prăjiturele. Proprietăţile cafelei negre care dădeau dependenţă erau înfierate la intervale regulate de către guvern, pentru a ascunde faptul că din cauza războiului boabele erau dobândite din ce în ce mai greu.

– Ai putea plăti tu? l-am întrebat pe Talma. Mi s-a întâmplat o nenorocire.

M-a privit cu mai multă atenţie.

– Dumnezeule, ai căzut într-o fântână?

Eram nebărbierit, lovit, murdar şi cu ochii roşii.

– Am câştigat la cărţi.

Am observat că pe masa lui Talma erau împrăştiate o jumătate de duzină de bilete de loterie necâştigătoare. Norocul lui la pariuri nu se compara cu al meu, dar Directoratul se baza mai mult pe optimismul lui stăruitor

decât pe ajutorul lui financiar. Până una, alta, oglinzile din cafenea, ale căror margini erau poleite cu aur şi care se reflectau la nesfârşit, îmi dădeau senzaţia că atrag toată atenţia asupra mea.

– Am nevoie de un avocat cinstit.

– E la fel de uşor de găsit ca şi un deputat corect, un măcelar vegetarian sau o prostituată virgină, a replicat Talma. Dacă ai încerca limonada, te-ar ajuta să-ţi corectezi o gândire atât de ilogică.

– Vorbesc serios. O femeie cu care m-am culcat a fost omorâtă. Iar doi jandarmi au încercat să mă aresteze pentru chestia asta.

S-a mirat, ridicându-şi sprâncenele, nefiind sigur dacă glumesc sau nu. Încă o dată făceam vâlvă în existenţa lui avidă de curiozităţi. Se mai întreba de asemenea, ştiam asta, dacă era o poveste pe care ar putea-o vinde gazetelor.

– Dar de ce?

– Au avut ca martor un purtător de felinar pe care l-am angajat eu. N-a fost nici un secret că destinaţia mea era camera ei: până şi contele Silano ştia.

– Silano! Cine l-ar crede pe nemernicul ăla?

– Poate jandarmul care a trimis un glonţ pe lângă urechea mea, poate ăla l-ar crede. Sunt nevinovat, Antoine. Am crezut că ea se aliase cu hoţii, dar când m-am întors să-i cer socoteală, era moartă.

– Ia stai. Hoţi?

– I-am prins în timp ce îmi răvăşeau locuinţa, iar ei m-au ciomăgit. Am câştigat ceva bani la masa de joc noaptea trecută şi un medalion ciudat, dar…

– Ia-o mai încet, te rog.

Îşi pipăia buzunarele în căutarea unei bucăţele de hârtie.

– Un medalion?

L-am scos.

– Prietene, nu poţi scrie despre asta.

– Să nu scriu! E ca şi cum mi-ai spune să nu respir!

– Nu ar face altceva decât să-mi înrăutăţească situaţia. Trebuie să mă salvezi cu discreţie.

A oftat.

– Dar aş putea demasca o nedreptate.

Am pus medalionul pe masa de marmură, protejându-l cu corpul meu de privirea celorlalţi clienţi şi strecurându-i-l tovarăşului meu.

– Ascultă… soldatul de la care l-am câştigat a spus că provine din Egiptul antic. Silano a fost curios, a licitat şi chiar a dorit să-l cumpere, dar eu nu am vrut să-l vând. Nu înţeleg de ce merită să ucizi pentru el.

Talma s-a uitat la el cu ochii pe jumătate închişi, l-a întors şi s-a jucat cu braţele lui.

– Ce sunt toate semnele astea?

Pentru prima dată l-am privit cu atenţie. Şanţul din jurul discului, care parcă îi marca diametrul, a fost descris deja. Deasupra, discul era găurit aparent la întâmplare. Dedesubt erau trei şiruri de semne în zigzag, cam cum desenează un copil un lanţ muntos. Iar sub ele, zgârieturi sub forma unor semne amestecate care alcătuiau un triunghi mic.

– Habar n-am. Nu pare prelucrat.

Talma a întins cele două braţe care atârnau şi a obţinut un "V" răsturnat.

– Şi ce faci cu asta?

Nu era nevoie să-mi explice. Semăna cu simbolul masonic pentru compas, unealta de construcţie folosită pentru a trasa un cerc. Simbolistica secretă a ordinului combina adesea compasul cu echerul tâmplarului, unul suprapunându-se peste celălalt. Dacă desfăceai braţele medalionului separat, până la limita balamalelor, ele desenau circumferinţa unui cerc cam de trei ori mai mare decât mărimea discului de deasupra. Era chestia asta vreo unealtă matematică?

– Nu fac nimic cu el, am spus.

– Dar Silano, din Ritul eretic Egiptean al francmasoneriei, a fost interesat de el. Ceea ce înseamnă că acest obiect are o legătură cu misterele ordinului nostru.

Se spunea că reprezentările masonice se inspirau din cele ale anticilor. Unele erau unelte banale precum ciocanul de lemn, mistria sau picioarele de pod din scânduri, dar altele erau mai neobişnuite, cum ar fi craniul uman, coloanele, piramidele, săbiile sau stelele. Toate erau simboluri şi erau menite să sugereze o ordine a existenţei pe care îmi era greu s-o descopăr în viaţa de zi cu zi. Pe măsura avansării în gradele masonice, erau explicate mult mai multe simboluri de acest fel. Era acest medalion vreun strămoş al frăţiei noastre? Ezitam să vorbim despre asta în cafenea, pentru că membrii lojii sunt legaţi prin jurământ să păstreze secretele, ceea ce, desigur, face simbolistica noastră cu atât mai uimitoare pentru neiniţiaţi. Am fost acuzaţi de tot felul de vrăjitorii şi de conspiraţie, când de fapt în majoritatea timpului nu făceam altceva decât să defilăm în şorţuri albe. Aşa cum spusese un mucalit: "Chiar dacă acesta este secretul lor - şi anume că nu au nici un secret - e o mare realizare să păstrezi acest lucru secret."

– Se referă la trecutul îndepărtat, am spus, în timp ce mi-am pus la loc medalionul în jurul gâtului. Căpitanul de la care l-am câştigat pretindea că a ajuns în Italia cu Cleopatra şi Cezar şi că i-a aparţinut lui Cagliostro, numai că soldatul a avut atâta consideraţie pentru el, încât l-a jucat la *chemin de fer.*

– Cagliostro? Şi spunea că era egiptean? Iar Silano a părut interesat?

– La momentul respectiv, mi s-a părut ceva firesc. Am crezut că vrea să mă facă pe mine să licitez mai mult. Dar acum…

Talma medita.

– Toate astea probabil că sunt doar nişte coincidenţe.

Un joc de cărţi, două nelegiuiri.

– Probabil.

Bătea uşor cu degetele în masă.

– Dar ar putea să existe o legătură. Purtătorul de felinar a condus poliţia către tine, deoarece s-a gândit că reacţia ta la vederea apartamentului răscolit ar fi să te arunci neînţelept cu capul înainte în scena unei crime oribile, făcând astfel din tine persoana nimerită pentru un interogatoriu. Examinează succesiunea evenimentelor. Ei au sperat că vor reuşi să fure cu uşurinţă medalionul. Cu toate acestea, nu se afla în apartamentul tău. Nu i-a fost dat nici lui Minette. Eşti un străin cu o anumită poziţie, nu poţi fi atacat pur şi simplu. Dar dacă eşti acuzat de crimă şi percheziţionat…

Minette a fost omorâtă doar ca eu să fiu implicat? Mi se învârtea capul.

– De ce şi-ar dori cineva chestia asta atât de mult?

Talma era tulburat.

– Pentru că evenimente măreţe sunt în desfăşurare. Pentru că misterele masonice de care tu îţi baţi joc ar putea avea în sfârşit un efect asupra lumii.

– Ce evenimente?

– Am sursele mele, prietene.

Adora să facă pe modestul, pretinzând că ştia secrete teribile care din anumite motive nu văzuseră niciodată lumina tiparului.

– Deci eşti de acord că mi s-a înscenat totul?

– Bineînţeles. Talma m-a privit solemn. Ai venit la cine trebuia. Ca ziarist, caut adevărul şi dreptatea. Ca prieten, cred în nevinovăţia ta. Ca om cu ştiinţă de carte care scrie despre lucruri măreţe, am contacte importante.

– Dar cum pot să-mi dovedesc nevinovăţia?

– Ai nevoie de martori. Proprietăreasa ta ar face dovada caracterului tău?

– Nu prea cred. Îi sunt dator cu chiria.

– Dar pe acest purtător de felinar cum îl putem găsi?

– Să-l găsim! Vreau să stau cât mai departe de el!

– Într-adevăr.

Se gândea, sorbind din limonadă.

– Ai nevoie de un adăpost şi de timp ca să pui ceva ordine în povestea asta. Maeştrii lojii noastre ar putea să te ajute.

– Vrei să mă ascund într-o lojă?

– Te vreau în siguranţă până când îmi dau seama dacă acest medalion ar putea să ne ofere amândurora o oportunitate unică.

– Pentru ce?

A zâmbit.

– Am auzit zvonuri şi zvonuri ale zvonurilor. Medalionul tău ar putea să fi apărut la momentul oportun. Trebuie să vorbesc cu persoane de încredere, oameni de ştiinţă.

– Oameni de ştiinţă?

– Oameni apropiaţi de tânărul general în ascensiune Napoleon Bonaparte.

3

Chimistul Claude Louis Berthollet era, la patruzeci şi nouă de ani, cel mai cunoscut student al ghilotinatului Lavoisier. Spre deosebire de maestrul său, s-a dat bine pe lângă Revoluţie prin găsirea unui înlocuitor de nitrat din sol pentru salpetru, atât de necesar pentru praful de puşcă. Ajungând la conducerea noului Institut Naţional care a succedat Academiei Regale, a împărţit cu prietenul său matematician Gaspard Monge sarcina de a pune umărul la jefuirea Italiei. Savanţii erau cei care l-au sfătuit pe Bonaparte ce capodopere, ca de exemplu *Mona Lisa* meritau să fie aduse în Franţa. Acest lucru a făcut ca cei doi oameni de ştiinţă să devină confidenţi ai generalului şi cunoscători ai secretelor strategice. Oportunismul lor politic mi-a adus aminte de un astronom care, în timp ce făcea cercetări pentru un nou sistem metric, a fost obligat să-şi înlocuiască steguleţele albe de cercetare, considerate un simbol al regelui Ludovic, cu tricolorul. Nici o profesie nu scăpa Revoluţiei.

– Deci nu eşti un ucigaş, *monsieur* Gage? a întrebat chimistul cu un surâs abia schiţat. Având fruntea înaltă, nasul proeminent, gura şi bărbia aspre şi ochi trişti şi înguşti, semăna cu stăpânul plictisit al unui conac de ţară, privind alianţa, tot mai strânsă, a ştiinţei cu guvernele în acelaşi mod ciudat în care un tată îl studiază pe pretendentul fiicei sale.

– Jur pe Dumnezeu, pe Marele Arhitect al masonilor sau pe legile chimiei.

Sprâncenele lui abia s-au înălţat.

– Orice se întâmplă să venerez, presupun?

– Încerc doar să-mi dovedesc sinceritatea, doctore Berthollet. Bănuiesc că ucigaşul a fost un căpitan de armată sau contele Silano, care şi-a manifestat interesul faţă de un medalion pe care tocmai l-am câştigat.

– Un interes fatal.

– Ştiu că pare ciudat.

– Iar fata a scris iniţiala numelui *tău*, nu al lor.

– Dacă *ea* a fost cea care a scris-o.

– Poliţia susţine că lărgimea literei se potriveşte cu vârful degetului ei.

– Doar m-am culcat cu ea şi am plătit. Nu aveam niciun motiv s-o omor, ori ca ea să mă învinuiască de ceva. Ştiam unde era medalionul.

– Hm, da.

A scos o pereche de ochelari.

– Dă-mi-l să-l văd.

Îl cercetam în timp ce Talma ne privea, ţinând strâns în mână o batistă, în caz că ar găsi vreun motiv de strănutat. Berthollet l-a întors, aşa cum au făcut şi Talma şi Silano, şi, în cele din urmă, s-a lăsat pe spate.

– Cu excepţia cantităţii mici de aur, nu înţeleg de ce se face atâta zarvă.

– Nici eu.

– Nicio cheie, nicio hartă, niciun simbol al vreunui zeu şi nici prea frumos. Îmi vine greu să cred că l-a purtat Cleopatra.

– Căpitanul a spus doar că i-a aparţinut. Ca regină…

– Are atât de multe obiecte care i-ar fi aparţinut, la fel ca aşchiile de lemn şi sticluţele cu sânge care ar fi fost ale lui Iisus.

Savantul a clătinat din cap.

– Ce afirmaţie mai simplă poţi face pentru a umfla preţul unei bijuterii grosolane?

Ne aflam în subsolul hotelului Le Cocq, folosit de o

organizaţie a Lojii Orientale a Francmasoneriei, datorită orientării pivniţei pe direcţia est-vest. O masă cu o carte închisă, acoperită cu o pânză, era aşezată între două coloane. Băncile dispăreau în întuneric sub bolta pivniţei. Singura lumină era flacăra lumânării, care licărea pe hieroglifele egiptene pe care nimeni nu ştia cum să le citească şi pe scenele biblice cu construirea Templului lui Solomon. Un craniu se odihnea pe o etajeră, amintindu-ne că suntem muritori, dar care nu contribuia cu nimic la discuţia noastră.

– Iar tu te pui chezaş pentru nevinovăţia lui? l-a întrebat chimistul pe prietenul meu mason.

– Americanul este un om de ştiinţă, la fel ca şi dumneata, doctore, a spus Talma. A fost ucenicul marelui Franklin şi este electrician.

– Da, electricitatea. Fulgere, zmee înălţate şi scântei într-un salon. Ia spune-mi, Gage, ce este electricitatea?

– Cum să zic?

Nu voiam să mă laud cu cunoştinţele mele în faţa unui savant vestit.

– Doctorul Franklin o considera o manifestare a puterii fundamentale care însufleţeşte universul. Dar nimeni nu ştie care este adevărul. O putem produce prin manevrarea unei manivele şi s-o păstrăm într-un borcan, aşadar ştim că *există.* Dar cine ştie *de ce?*

– Exact.

Chimistul se gândea la asta, întorcând medalionul în mână, pe toate feţele.

– Şi totuşi, dacă oamenii *au ştiut*, în trecutul îndepărtat? Dacă ei au controlat puteri imposibil de atins în timpurile noastre?

– Cunoşteau electricitatea?

– Ştiau cum să înalţe monumente extraordinare, nu-i aşa?

– E interesant că Ethan a găsit acest medalion şi a venit

la noi exact în acest moment în timp, a adăugat Talma.

– Şi totuşi, ştiinţa nu crede în coincidenţe, a replicat Berthollet.

– Moment în timp? am întrebat.

– Totuşi, trebuie să recunoaştem că e o oportunitate, a acceptat chimistul.

– Despre ce oportunitate e vorba? începeam să sper.

– De a scăpa de ghilotină alăturându-te armatei, a spus Berthollet.

– Poftim!?

– În acelaşi timp poţi să fii şi aliatul ştiinţei.

– Şi al francmasoneriei, a adăugat Talma.

– Nu eşti în toate minţile? Care armată?

– Armata franceză, a spus chimistul. Ascultă aici, Gage, ca mason şi om de ştiinţă, juri să păstrezi un secret?

– Nu vreau să fiu soldat!

– Nimeni nu-ţi cere asta. Juri?

Talma mă privea aşteptând, cu batista la buze. Am înghiţit în sec şi am încuviinţat din cap.

– Desigur.

– Bonaparte a părăsit Canalul Mânecii şi pregăteşte o nouă expediţie. Nici măcar propriii lui ofiţeri nu cunosc destinaţia, dar unii savanţi o ştiu. Pentru prima dată de la Alexandru cel Mare încoace, un cuceritor invită oamenii de ştiinţă să se alăture trupelor sale, pentru a face cercetări şi a consemna ceea ce văd. Aceasta este o aventură care va rivaliza cu acelea ale lui Cook sau Bougainville. Talma a sugerat ca tu şi cu el să vă alăturaţi expediţiei, el ca ziarist, iar tu ca expert în electricitate, mistere antice şi cu acest medalion. Dacă va fi un indiciu valoros? Mergi acolo, contribui la teoriile noastre şi până când te vei întoarce toată lumea va uita moartea regretabilă a unei curve.

– O expediţie unde?

Nu am avut niciodată încredere în Alexandru, care e adevărat că a realizat multe lucruri într-o perioadă scurtă

de timp, dar era mort când avea cu un an mai puţin decât mine, o realitate care nu putea recomanda în niciun caz cariera lui drept exemplu.

– Unde crezi? a spus Berthollet nerăbdător. Egipt! Nu mergem acolo doar ca să punem mâna pe un drum comercial strategic şi să deschidem porţile aliaţilor noştri care se luptă cu britanicii în India, ci să studiem zorii istoriei. Acolo am putea descoperi secrete folositoare. Mai bine să obţinem noi, oamenii de ştiinţă, cheile acestor enigme, decât Ritul Egiptean eretic, nu-i aşa?

– Egipt?

Pe fantoma lui Franklin, ce interes anume aveam eu acolo? Foarte puţini europeni au văzut vreodată locul acela, învăluit cum era în misterul arab. Îmi creasem o imagine neclară cu nisip, piramide şi fanatism păgân.

– Nu că ai fi prea mult un om de ştiinţă sau un mason, s-a corectat Berthollet. Dar ca american şi colonist, ai putea aduce o perspectivă interesantă. Medalionul dumitale poate de asemenea să fie o lovitură a destinului. Dacă Silano îl vrea, ar putea să aibă o însemnătate.

Nu am auzit prea multe după prima propoziţie.

– De ce nu sunt prea mult un om de ştiinţă sau un mason?

Mă apăram, deşi în sinea mea eram de acord.

– Ei, haide, Ethan, a spus Talma. Berthollet vrea să spună că trebuie să-ţi faci un nume.

– Ceea ce vreau să spun, *monsieur* Gage, este că la vârsta de treizeci şi trei de ani, realizările îţi sunt restrânse bine de capacităţile dumitale, iar ambiţia e lipsită de sârguinţă. Nu ai contribuit cu expuneri la academii, nu ai înaintat în rangul masonic, nu ai adunat o avere, nu ai întemeiat o familie, nu deţii o casă şi nu ai creat scrieri originale. Sincer, m-am arătat neîncrezător când Antoine te-a propus prima oară. Însă el crede că ai potenţial, iar noi, raţionaliştii, suntem duşmanii misticilor discipoli ai lui

Cagliostro. Nu vreau ca medalionul să-ţi alunece de pe gâtul ghilotinat. Am un respect deosebit pentru Franklin şi sper că într-o zi îi vei călca pe urme. Aşadar, poţi încerca să-ţi dovedeşti nevinovăţia în tribunalele revoluţionare. Sau poţi veni cu noi.

Talma m-a strâns de braţ.

– Egiptul, Ethan! Gândeşte-te!

Acest lucru mi-ar da în întregime viaţa peste cap, dar în acelaşi timp ce viaţă mai aveam ca să mi se dea peste cap? Berthollet făcuse o evaluare enervant de precisă a caracterului meu, deşi eram destul de mândru de călătoriile mele. Puţini oameni au văzut atât de mult din America de Nord la fel ca mine - sau, ce e drept, au făcut cât de puţin cu ceea ce au văzut.

– Nu conduce deja altcineva Egiptul?

Berthollet şi-a fluturat mâna.

– În mod oficial face parte din Imperiul Otoman, dar de fapt se află sub controlul unei caste de războinici sclavi renegaţi care se numesc mameluci. Ignoră Istanbulul mai mult decât îi plătesc tribut şi îi asupresc pe egiptenii de rând. Nu sunt nici măcar de aceeaşi rasă! Misiunea noastră este de eliberare, nu de cucerire, *monsieur* Gage.

– Nu va trebui să luptăm, nu-i aşa?

– Bonaparte ne-a încredinţat că va cuceri Egiptul doar cu o lovitură sau două de tun.

Ei bine, suna optimist. Napoleon părea un general care ori era un oportunist ager, ori orb ca o piatră.

– Acest Bonaparte… ce credeţi despre el?

Cu toţii îi auzisem laudele după victoriile de început, dar îşi petrecuse puţină vreme la Paris şi era aproape necunoscut. Umbla zvonul că era un fel de parvenit.

– Este cel mai energic om pe care l-am întâlnit vreodată şi ori va avea un succes impresionant, ori va cădea spectaculos, a spus Talma.

– Sau, la fel ca în cazul multor oameni ambiţioşi, i se vor

întâmpla ambele lucruri, a completat Berthollet. Nimeni nu îi contestă eleganţa, dar judecata e cea care îi dă măreţie.

– O să renunţ la toate contactele mele comerciale şi diplomatice, am spus. Şi o să fug de parcă aş fi vinovat de crimă. Nu poate poliţia să-i găsească pe contele Silano şi pe căpitanul care a pierdut la cărţi? Să ne adune într-o cameră şi să lase adevărul să iasă la iveală?

Berthollet s-a uitat într-o parte. Talma a oftat.

– Silano a dispărut. Se spune că ministrul Afacerilor Externe a ordonat protejarea lui, a spus prietenul meu. În ceea ce-l priveşte pe căpitanul tău, torturat şi strangulat, a fost pescuit din Sena noaptea trecută. Evident, pentru că te cunoştea şi din cauza faptului că te-ai făcut nevăzut, eşti principalul suspect.

Am înghiţit în sec.

– Cel mai sigur loc pentru dumneata, în acest moment, *monsieur* Gage, este în mijlocul unei armate.

Era prudent, dacă tot urma să particip la o invazie, să fiu înţelept şi să mă înzestrez cu o armă. Puşca mea preţioasă, de pe vremea slujbei de scurtă durată în afacerea cu blănuri, se afla încă în ascunzătoarea din peretele apartamentului meu. Fabricată în Lancaster, Pennsylvania, cu patul din lemn de arţar, crestat şi pătat din cauza întrebuinţării intense, arma de foc rămăsese deosebit de precisă, aşa cum demonstrasem din când în când la Champ de Mars. La fel de important, curba patului armei era la fel de graţioasă ca braţul unei femei, iar filigranul de pe lucrătura de metal la fel de liniştitor ca un portofel cu monede. Nu era doar un instrument, ci un tovarăş credincios, care nu se plângea niciodată, era calm, fierul având o nuanţă albăstruie, cu o aromă de praf de puşcă, sămânţă de în şi unsoare. Viteza mare îi dădea calibrului mic o mai mare putere de distrugere la distanţă foarte mare decât avea o flintă masivă şi anostă. Partea slabă, ca

de obicei trebuia să existe şi aşa ceva, era reprezentată de neplăcerea pricinuită de mărime, arma ajungându-mi până la bărbie. Reîncărcarea ei dura prea mult în rapiditatea şi numărul mare al salvelor din bătăliile europene şi nu i se potrivea nici măcar o baionetă. Dar de fapt, noţiunea de a sta aliniaţi, aşteptând să fim împuşcaţi, era străină de noi, americanii. Cel mai mare neajuns al oricărei arme era necesitatea de a reîncărca după un singur foc, iar marele avantaj al unei carabine precise era că ai fi putut chiar să nimereşti ceva cu acel prim foc. Prima chestiune pe lista mea, aşa cum m-am gândit eu, era să mă duc să-mi aduc puşca.

– Apartamentul tău este exact locul unde te va căuta poliţia! a protestat Talma.

– Au trecut mai bine de două zile. Oamenii ăştia sunt plătiţi cu şi mai puţini bani decât un olar şi corupţi ca un judecător. E greu de crezut că încă mai aşteaptă acolo. Plecăm la noapte, mituim un vecin şi vom desface peretele de pe partea lui.

– Dar am bilete pentru poştalionul de la miezul nopţii către Toulon!

– Avem suficient timp, dacă mă ajuţi.

Am hotărât că cel mai înţelept era să intru în clădire prin acelaşi loc pe care am ieşit, şi anume pe o fereastră din curtea din spate. Chiar dacă poliţia ar fi plecat, *madame* Durrell ar mai fi stat încă la pândă, iar eu nu mă aflam nici pe departe în situaţia de a plăti stricăciunile sau chiria. În acea noapte, Talma, fără nicio tragere de inimă, m-a ajutat să mă urc pe un burlan, astfel încât să pot să arunc o privire în propriul apartament. Era neschimbat, cu salteaua în continuare ruptă şi penele împrăştiate din loc în loc prin cameră precum fulgii de zăpadă. Totuşi clanţa lucea, ceea ce însemna că încuietoarea fusese înlocuită. Proprietăreasa mea dorea să se asigure că îmi voi plăti datoria înainte de a-mi lua lucrurile. Deoarece podeaua mea era de fapt

tavanul ei, am hotărât că un atac indirect ar fi mai nimerit.

– Fii cu ochii în patru, i-am şoptit însoţitorului meu.

– Grăbeşte-te! Am văzut un jandarm în josul aleii!

– Voi intra şi voi ieşi fără să fac nici cel mai mic zgomot.

Înaintam pieziş pe pervazul vecinului meu Chabon, un bibliotecar care în fiecare seară medita copiii noilor îmbogăţiţi. Aşa cum sperasem, nu era acasă. Adevărul era că nu aş fi avut nicio şansă de a mitui un bărbat de corectitudinea sa rigidă şi cam mărginită şi mă bazam pe absenţa lui. Am spart un ochi de geam şi am deschis fereastra. O să fie nemulţumit să găsească o gaură în perete, dar, una peste alta, eram în misiune pentru Franţa.

Camera lui mirosea a cărţi şi a fum de pipă. Am târât un cufăr greu departe de peretele vizavi de locuinţa mea şi mi-am folosit *tomahawk*-ul pentru a desface lambriul. Am spus cumva că arma putea fi întrebuinţată şi ca pană de despicat lemne şi rangă? Din nefericire, am crăpat câteva scânduri, dar nu eram nici tâmplar. Făceam mai mult zgomot decât promisesem, dar dacă mă mişcăm repede, nu mai conta. Mi-am văzut cornul cu praf de puşcă şi patul puştii.

Apoi am auzit păcănitul clanţei de la uşa mea şi nişte paşi în apartament. Cineva a auzit zgomotul! În mare grabă, mi-am pus pe umăr cornul, am înşfăcat puşca şi am început s-o scot încet din perete, luptându-mă cu unghiul incomod.

Aproape că o eliberasem, când cineva de pe partea cealaltă a înhăţat ţeava armei.

M-am uitat atent prin gaură. În faţa mea era chipul lui *madame* Durrell, că părul ei roşu care părea electrizat şi o gură rujată hidoasă cu buzele strânse triumfător.

– Crezi că nu-ţi ştiu şiretlicurile? Îmi datorezi două sute de franci!

– Ca să-i câştig, voi călători, am şoptit răguşit. *Madame,* vă rog să daţi drumul puştii, ca să îmi pot plăti datoriile.

– Cum, omorând pe altcineva? Plăteşte, sau o să chem poliţia!

– Nu am omorât pe nimeni, dar mai am nevoie de timp ca să pun lucrurile în ordine.

– Începe cu chiria!

– Aveţi grijă, nu vreau să vă rănesc. Puşca este încărcată.

Era o deprindere de frontieră căpătată de la navigatori.

– Crezi că mi-e frică de cei ca tine? Puşca asta reprezintă o garanţie!

Am tras, dar ea a smucit înapoi arma cu sălbăticie.

– E aici, a venit să-şi fure lucrurile! a ţipat ea.

Avea o strânsoare ca fălcile unui terier. Aşa că, disperat, am schimbat brusc direcţia de mişcare şi m-am repezit înainte prin gaura pe care am făcut-o în perete, crăpând şi mai multe scânduri pe măsură ce pătrundeam prin efracţie în propriul apartament. Am căzut deasupra proprietăresei cu tot cu puşcă, aşchii şi praful din zid.

– Îmi pare rău. Am vrut să fac asta în linişte.

– Ajutor! Viol!

Am mers clătinându-mă până la fereastră, trăgând-o după mine pentru că mă apucase de un picior.

– Ghilotină scrie pe tine!

M-am uitat afară. Talma dispăruse din curtea noroioasă. Un jandarm stătea în locul lui, holbându-se uimit la mine. Pe toate chinurile iadului! Poliţia n-a fost nici pe jumătate atât de eficace când am făcut odată plângere în legătură cu un hoţ de buzunare.

Aşa că m-am împleticit în direcţia opusă, încercarea lui *madame* Durrell de a-mi muşca glezna fiind împiedicată de faptul că-i lipseau câţiva dinţi. Uşa era încuiată, iar cheia se afla fără îndoială în buzunarul proprietăresei. Nu mai aveam timp de fineţuri. Am desfăcut cornul, am încărcat, am ochit şi am tras.

Împuşcătura a bubuit în cameră, dar cel puţin

proprietăreasa mi-a dat drumul la picior, iar încuietoarea a fost sfărâmată. Am trântit uşa de perete şi m-am năpustit pe coridor. Cineva de pe scări, acoperit cu o glugă, mi-a blocat calea, fiind înarmat cu un toiag cu capul în formă de şarpe şi având ochii speriaţi din cauza focului de armă. Purtătorul de felinar! Pe palier, aerul era plin de fum.

S-a auzit un clinchet şi vârful rece al unei săbii s-a ivit din capul de şarpe.

– Renunţă şi te voi lăsa să pleci, a şoptit el.

Am ezitat, puşca fiind descărcată. Rivalul meu părea un lăncier dibaci.

Apoi ceva a zburat din întunericul de la parter şi a izbit capul purtătorului de felinar, făcându-l să se clatine. Am încărcat arma, folosind ţeava puştii pentru a o împinge în sternul lui de parcă ar fi fost o baionetă, lăsându-l fără răsuflare. S-a împleticit şi s-a rostogolit pe scări. Am tropăit după el, am sărit peste trupul lui răşchirat şi am ieşit poticnindu-mă, ciocnindu-mă de Talma.

– Eşti nebun? a întrebat prietenul meu. Poliţiştii vin de peste tot!

– Dar am luat-o, am spus cu un rânjet. Cu ce naiba l-ai lovit?

– Cu un cartof.

– Deci până la urmă tot sunt buni la ceva.

– Opriţi-i! *Madame* Durrell ţipa de la o fereastră care dădea în stradă. A încercat să-şi facă de cap cu mine!

Talma s-a uitat în sus.

– Sper că puşca ta a meritat asta.

După care am luat-o la fugă în josul străzii. Un alt jandarm a apărut la capătul aleii, aşa că Talma m-a smucit brusc către uşa unui han.

– Altă lojă, a şoptit. Am simţit că s-ar putea să avem nevoie de asta.

Am dat buzna înăuntru şi imediat l-am tras pe proprietar deoparte, în umbră. O strângere de mână masonică rapidă

şi apoi Talma a făcut un semn spre uşa care ducea către pivniţă.

– Afaceri ale ordinului care nu suportă amânare, prietene.

– E şi el francmason? Hangiul a arătat spre mine.

– Încearcă.

Hangiul ne-a urmat până jos şi a închis uşa în spatele nostru. Apoi am stat sub bolţile de piatră, ca să ne tragem răsuflarea.

– Există vreo ieşire? a întrebat Talma.

– Dincolo de butoaiele de vin este un grilaj. Canalul de scurgere este destul de încăpător ca să vă puteţi strecura şi duce în canalizare. Câţiva masoni au scăpat în acest fel în timpul Terorii, Prietenul meu s-a strâmbat, dar nu a început să tremure.

– În ce direcţie este piaţa de piei?

– Cred că la dreapta.

Ne-a oprit cu mâna.

– Aşteptaţi, veţi avea nevoie de asta.

A aprins un felinar.

– Mulţam, prietene.

Am trecut în grabă pe lângă butoaie, am scos grilajul şi am alunecat vreo nouă metri printr-un tunel nămolos, până când am fost aruncaţi în canalizarea principală. Bolta ei înaltă din piatră se pierdea în întuneric în ambele direcţii, iar lumina noastră slabă călăuzea goana şobolanilor. Apa era rece şi puţea. Grilajul a zăngănit deasupra noastră, în timp ce Salvatorul nostru îl închidea la loc.

Mi-am privit haina verde murdară, singura mai de Doamne-ajută pe care o aveam.

– Îţi admir curajul de a coborî aici, Talma.

– Mai bine asta $i Egiptul decât o temniţă pariziană. Ştii, Ethan, de fiecare dată când sunt cu tine, se întâmplă câte ceva.

– Interesant, nu crezi?

– Dacă o să mor de tuberculoză, ultimele mele amintiri vor fi cu proprietăreasa ta care urla.

– Atunci hai să nu murim.

M-am uitat în dreapta.

– De ce ai întrebat de piaţa de piei? Credeam că poştalionul pleacă din apropierea palatului Luxembourg.

– Exact. Dacă poliţa îl găseşte pe binefăcătorul nostru, el îi va îndrepta greşit. A indicat cu degetul. O luăm la stânga.

Aşadar am ajuns: pe jumătate uzi, mirosind urât, iar eu fără bagaje, cu excepţia puştii şi a *tomahawk*-ului. Ne-am spălat cât am putut de bine la o fântână, haina mea de călătorie verde fiind pătată pentru totdeauna.

– Gropile se adâncesc de la o zi la alta, i-a explicat Talma vizitiului, şchiopătând.

Aşezarea noastră în poştalion nu era ajutată de faptul că Talma cumpărase cele mai ieftine bilete, punând bani deoparte şi cocoţându-ne pe ultima bancă fără acoperiş, aflată la vedere şi prăfuită, în spatele diligenţei închise.

– Ne fereşte de întrebări neplăcute, a motivat Talma.

Cum aproape toţi banii mei fuseseră furaţi, nu mă puteam plânge.

Puteam doar spera ca diligenţa rapidă să ne ducă cu bine pe drumul spre Toulon, înainte ca poliţia să mişune şi să pună întrebări la popasuri, fiindcă plecarea noastră ciudată va fi, după toate probabilităţile, remarcată. Odată ce ajungeam la flota de invazie a lui Bonaparte eram în siguranţă: aveam o scrisoare de recomandare de la Berthollet. Mi-am ascuns identitatea luându-mi numele de Gregoire şi mi-am explicat accentul spunând că eram originar din partea franceză a Canadei.

Talma avea propria valiză, trimisă înainte de a mă însoţi în aventură, şi am împrumutat o cămaşă de schimb, înainte de a fi urcată pe acoperişul diligenţei. Puşca mea ghintuită a trebuit să fie aşezată în acelaşi loc, păstrându-mi doar

tomahawk-ul care mă ajuta să nu mă simt fără apărare.

– Mulţumesc pentru haine, am spus.

– Am mai mult decât atât, s-a lăudat tovarăşul meu. Am un bumbac special pentru zăpuşeala din deşert, o broşură despre destinaţia noastră, mai multe carneţele legate în piele şi un cilindru cu condeie noi. La leacurile mele vom adăuga mumiile din Egipt.

– Fără îndoială, nu eşti de acord cu o asemenea şarlatanie. Ţărâna fărâmiţată a morţilor a devenit un remediu popular în Franţa, dar vânzarea a ceea ce semăna cu o sticluţă plină cu mizerii a încurajat tot felul de escrocherii.

– Nivelul foarte scăzut al încrederii în medicină în Franţa este motivul pentru care vreau mumia mea. După ce ne redobândim sănătatea, putem vinde resturile.

– Un pahar de vin face mai mult bine, cu mai puţine bătăi de cap.

– Dimpotrivă, alcoolul te duce la pieire, prietene. Aversiunea lui pentru vin era, pentru un francez, la fel de ciudată ca şi preferinţa lui pentru cartofi.

– Deci mai degrabă mănânci morţi?

– Morţi care au fost pregătiţi pentru viaţa veşnică. Elixirele anticilor sunt în rămăşiţele lor.

– Şi atunci de ce sunt morţi?

– Dar chiar sunt? Sau au atins vreun fel de nemurire? Şi odată cu chestia asta lipsită de logică am pornit la drum. Însoţitorii noştri în diligenţă erau un pălărier, un negustor de vinuri, un fabricant de parâme din Toulon şi un vameş care părea hotărât să doarmă pe toată întinderea Franţei. Am sperat la tovărăşia unei doamne sau două, dar nu se urcase niciuna. Treceam iute pe drumurile franceze pietruite, dar, ca toate călătoriile, şi aceasta era plictisitoare. Am dormit în cea mai mare parte a nopţii rămase, iar ziua a însemnat o rutină amorţită de opriri scurte pentru a schimba caii, a cumpăra hrană ieftină şi a

folosi toaletele de ţară. Mă tot uitam în spate, dar nu am văzut niciun urmăritor. Când moţăiam, o visam pe *madame* Durrell cerându-mi chiria.

Ne-am plictisit destul de repede, iar Talma, ca să treacă timpul, a început cu neobositele lui teorii despre conspiraţii şi misticism.

– Noi doi, Ethan, ne-am putea afla într-o misiune de o importanţă istorică, mi-a spus, în timp ce trăsura noastră huruia în josul văii Ronului.

– Credeam că doar fugim de necazurile mele.

– Dimpotrivă, contribuim la această expediţie cu ceva de o importanţă vitală. Noi înţelegem limitele ştiinţei. Berthollet este un om raţional, al adevărurilor chimice concrete. Ca masoni, respectăm amândoi ştiinţa, şi cu toate acestea ştim că cele mai tainice răspunsuri la cele mai mari mistere se află în templele Orientului. Ca artist, simt că destinul meu este să descopăr ceea ce ştiinţa nu poate vedea.

M-am uitat neîncrezător la el, mai ales că înghiţise deja trei leacuri împotriva murdăriilor din canalizare, se plângea de crampe la stomac şi credea că, dacă piciorul îi amorţise, asta indica paralizia finală. Haina lui de drum era violetă, la fel de militară ca un papuc. Omul ăsta călătorea către o fortăreaţă musulmană?

– Antoine, există boli în Orient pentru care nu avem nici măcar un nume. Sunt uluit că ai acceptat să pleci.

– Meleagul spre care ne îndreptăm are grădini şi palate, minarete şi haremuri. Este paradisul pe pământ, prietene, un loc în care este păstrată înţelepciunea faraonilor.

– Praf de mumii.

– Nu-ţi bate joc de asta. Am auzit de leacuri miraculoase.

– Sincer, toată vorbăraia asta masonică despre misterele Orientului nu prea are sens pentru mine, am spus, răsucindu-mă ca să-mi întind picioarele. Ce poţi

învăţa dintr-un morman de ruine?

– Spui asta pentru că niciodată nu asculţi cu atenţie ce se spune la întâlnirile noastre, a început Talma să-mi ţină o prelegere. Francmasonii au fost cei dintâi învăţaţi, maeştri constructori care au ridicat piramidele şi marile catedrale. Ceea ce ne leagă este veneraţia pentru cunoştinţe, iar ceea ce ne distinge este dorinţa noastră de a redescoperi adevăruri din trecutul îndepărtat. Magicienii antici cunoşteau puteri pe care noi nici nu ni le putem închipui. Hiram Abiff, marele meşteşugar care a construit Templul lui Solomon, a fost ucis de rivalii invidioşi şi înviat din morţi de însuşi maestrul mason.

Masonilor li se cerea să epuizeze câteva dintre aceste întâmplării fantastice la iniţiere, un ritual care m-a făcut să mă simt ca un prost. O versiune a întâmplării propunea învierea, în timp ce cealaltă simpla însănătoşire a corpului după o ucidere mişelească, dar, după cât îmi puteam da seama, niciuna din variantele poveştii nu avea vreo finalitate.

– Talma, nu poţi crede asta cu adevărat.

– Eşti doar un iniţiat. Pe măsură ce urcăm în grad, vom învăţa lucruri extraordinare. O mie de secrete sunt îngropate în vechile monumente, iar cei câţiva care au avut curajul de a le dezvălui au devenit marii învăţători ai omenirii. Iisus. Mahomed. Buddha. Platon. Pitagora. Cu toţii au învăţat cunoştinţele secrete egiptene de la o mare epocă dispărută de mult timp, de la civilizaţii care au ridicat lucruri pe care noi nu mai ştim cum să le construim. Grupuri alese de oameni, ca noi, francmasonii, cavalerii templieri, iluminaţii, rosicrucienii, adepţii lui Lucifer, cu toţii au căutat să redescopere aceste cunoştinţe.

– Adevărat, dar aceste organizaţii secrete se află adesea în conflict, aşa cum sunt şi valorile francmasoneriei cu Ritul Egiptean. Discipolii lui Lucifer, dacă am înţeles eu bine, îi acordă Satanei un statut egal cu al lui Dumnezeu.

– Nu Satanei, lui Lucifer. Ei cred pur şi simplu în dualitatea dintre bine şi rău şi în faptul că binele manifestă o natură dual㠄. În orice caz, nu pun aceste grupări pe picior de egalitate, spun doar că ei recunosc faptul că ştiinţa pierdută a trecutului este la fel de importantă ca descoperirea ştiinţifică în viitor. Însuşi Pitagora a petrecut optsprezece ani studiind cu preoţii din Memphis. Şi unde a fost Iisus pentru o perioadă asemănătoare de timp din viaţa lui, despre care Evangheliile nu spun nimic? Unii susţin că a studiat şi el în Egipt. Undeva se află puterea de a reface lumea, de a reface armonia şi de a regăsi o epocă de aur, şi de aceea ideea noastră călăuzitoare este: "Ordine din Haos." Oameni ca Berthollet studiază pietre şi râuri. Sunt vrăjiţi de lumea naturală. Dar tu şi cu mine, Gage, noi simţim acel ceva supranatural care reprezintă fundamentul. Electricitatea, bunăoară! Nu o vedem şi cu toate astea e acolo! Noi ştim că lumea simţurilor noastre nu este altceva decât un voal. Şi egiptenii ştiau. Dacă am putea să le descifrăm hieroglifele, am deveni maeştri!

La fel ca toţi scriitorii, prietenul meu avea o imaginaţie bogată şi niciun strop de minte.

– Electricitatea este un fenomen natural, Antoine. Este fulgerul de pe cer şi un şoc la o petrecere de salon. Parcă ai fi şarlatanul ăla de Cagliostro.

– A fost un bărbat periculos care a vrut să folosească riturile egiptene în scopuri întunecate, dar nu era şarlatan.

– Când practica alchimia în Polonia l-au prins trişând.

– Invidioşii au născocit totul! Martorii spun că a vindecat bolnavi pe care medicii obişnuiţi îşi pierduseră nădejdea să-i mai facă bine. S-a întovărăşit cu regalitatea. Se poate să fi avut sute de ani, ca Saint Germaine, care era de fapt principele Rákóczi al Transilvaniei şi care i-a cunoscut personal pe Cleopatra şi Iisus. Cagliostro a fost ucenicul acestui principe. El…

– A fost luat în derâdere, hăituit şi a murit în închisoare

după ce a fost trădat de propria nevastă, care avea reputaţia de cea mai mare curvă a Europei. Tu singur ai spus că Ritul lui Egiptean este o absurditate ocultă. Ce dovadă ai că oricare dintre aceşti autoproclamaţi vrăjitori au sute de ani? Ascultă, nu pun la îndoială că sunt multe lucruri interesante de învăţat pe pământurile musulmane, dar am fost ales ca om de ştiinţă, nu ca preot. Revoluţia ta dezavua religia şi misticismul.

– Tocmai de aceea există azi un interes atât de mare pentru ceea ce e mistic. Raţiunea generează un vacuum de minuni. Persecuţia religioasă a provocat o sete pentru spiritualitate.

– Cu siguranţă nu crezi că motivul lui Bonaparte este…

– Şşşt! Talma a făcut un semn cu capul înspre peretele diligenţei. Adu-ţi aminte de jurământ.

A, da. Conducătorul expediţiei noastre şi destinaţia finală trebuia să fie secrete, de parcă orice prost nu-şi putea da seama din discuţie. Am dat ascultător din cap, ştiind că din cauza huruitului roţilor şi a poziţiei noastre din spate, oricum ceilalţi călători nu puteau auzi decât frânturi din discuţia noastră.

– Vrei să spui că aceste mistere reprezintă adevăratul nostru scop? am spus cu o voce mai joasă.

– Spun că expediţia noastră are numeroase scopuri.

M-am rezemat, privind posac şi cu ochii pierduţi dealurile înfiorătoare pline de cioturi apărute de pe urma foamei veşnic nepotolite pentru lemn a noilor fabrici. Se părea că până şi pădurile erau recrutate la război, iar negoţul a înflorit odată cu Revoluţia. În timp ce industriaşii se îmbogăţeau, ţăranii erau săraci lipiţi, iar oraşele erau învăluite în ceaţa puturoasă. Dacă anticii puteau rezolva lucrurile prin magie pură, atunci să aibă şi mai multă putere.

– În plus, cunoştinţele care trebuie căutate *sunt* ştiinţă, a continuat Talma. Platon le-a introdus în filozofie. Pitagora

le-a introdus în geometrie. Moise şi Solon le-au introdus în drept. Toate sunt diferitele aspecte ale Adevărului. Unii spun că ultimul mare faraon născut aici, magicianul Nectanebo, a fost cel care s-a culcat cu Olimpia[1] şi l-a zămislit pe Alexandru cel Mare.

– Ţi-am mai spus că nu vreau să-mi fac un idol dintr-un om care a murit la treizeci şi doi de ani.

– În Toulon îl vei întâlni poate pe noul Alexandru.

Sau poate că Bonaparte era de fapt ultimul erou al momentului, la o înfrângere distanţă de anonimat. Între timp o să-i smulg iertarea pentru o crimă pe care nu am făcut-o, fiind atât de mieros pe cât puteam să suport.

Am lăsat în urmă distrugerile, drumul intrând în ceea ce a fost odată o grădină aristocratică. Fusese luată cu forţa de către Directorat de la indiferent care nobil sau slujbaş bisericesc o avusese în stăpânire. Deschisă acum ţăranilor, braconierilor şi intruşilor, am dat cu ochii de tabere grosolane ale săracilor aşezate în mijlocul copacilor, cu limbile de fum ale focurilor purtate de vânt. Se apropia seara şi speram să ajungem curând la un han. Mă durea şezutul din cauza zdruncinăturilor.

Deodată s-a auzit strigătul vizitiului şi ceva s-a prăbuşit în faţă. A strunit caii până s-au oprit. Căzuse un copac, iar caii s-au strâns la un loc, nechezând dezorientaţi. Capătul copacului arăta de parcă fusese despicat. Figuri întunecate s-au ivit din pădure, armele lor ţintind către vizitiul şi lacheul de deasupra.

– Tâlharii! am strigat, pipăind *tomahawk*-ul pe care îl ţineam sub haină. Cu toate că aproape îmi pierdusem îndemânarea, mă simţeam încă în stare să lovesc o ţintă de la nouă metri.

– Repede, la arme! Poate îi putem izgoni!

Dar, în timp ce mă repezeam afară din diligenţă am dat nas în nas cu vameşul care moţăia, care, dintr-odată, s-a

[1] Mama lui Alexandru cel Mare (n. tr.).

trezit de-a binelea, a sărit sprinten jos şi m-a întâmpinat ţintindu-mi pieptul cu un pistol uriaş. Gura ţevii părea la fel de largă ca un ţipăt.

– *Bonjour, monsieur* Gage, mi s-a adresat el. Aruncă-ţi mica secure primitivă pe pământ, te rog. Sunt aici ca să te duc ori pe tine, ori pe fleacul dumitale înapoi la Paris.

4

Hoţii sau agenţii - între care de cele mai multe ori nu exista nicio deosebire în Franţa revoluţionară - ne-au înşirat ca pe nişte elevi în curtea şcolii şi au început să ne prade de bunuri. Cu tot cu aşa-zisul vameş, erau şase şi când i-am cercetat în lumina slabă, am tresărit. Doi semănau cu "jandarmii" care au încercat mai întâi să mă aresteze în Paris. Era aici şi purtătorul de felinar? Nu l-am văzut. Unii aveau în mână pistoale îndreptate către vizitii, în timp ce ceilalţi şi-au îndreptat atenţia către noi, călătorii, luându-ne portofelele şi ceasurile de buzunar.

– Poliţia a născocit o nouă metodă de strângere a taxelor? am întrebat sarcastic.

– Nu sunt sigur că el chiar *e* vameş, a spus pălărierul.

– Linişte! Conducătorul lor a îndreptat arma către nasul meu, de parcă eu uitasem că o avea asupra lui. Să nu crezi că nu acţionez în numele unor oameni cu autoritate, *monsieur* Gage. Dacă nu predai ceea ce vreau, te vei întâlni cu şi mai mulţi poliţişti, în pântecele unei temniţe de stat.

– Să predau ce?

– Cred că de fapt numele lui este Gregoire, a adăugat pălărierul ca să se facă util.

Anchetatorul meu a ridicat trăgaciul pistolului.

– Ştii ce! Trebuie să ajungă la savanţi care vor şti să-i dea întrebuinţarea potrivită. Descheie-ţi cămaşa!

Pe pieptul meu gol aerul era rece.

– Vezi? Nu am nimic. S-a încruntat.

– Şi atunci unde e?

– La Paris.

Ţeava armei s-a întors către tâmpla lui Talma.

– Fă-l să iasă ori o să-i zbor creierii prietenului tău. Antoine s-a albit ca varul. Eram destul de sigur că nu mai fusese ameninţat cu o armă până atunci şi devenisem cu adevărat iritat.

– Ai grijă cu chestia aia.

– Număr până la trei.

– Capul lui Antoine e tare ca piatra. Glonţul va ricoşa.

– Ethan, s-a rugat prietenul meu.

– Unu!

– Am vândut medalionul ca să fac rost de bani pentru călătoria asta, am încercat eu.

– Doi!

– L-am folosit ca să plătesc chiria. Talma se legăna.

– Tre…

– Aşteaptă! Dacă vrei să ştii, e în geanta mea de pe acoperişul diligenţei.

Călăul nostru a întors ţeava armei din nou către mine.

– Ca să fiu sincer, voi fi fericit să scap de medalion. Nu mi-a adus decât necazuri.

Banditul a strigat la vizitiu.

– Aruncă-i geanta jos!

– Care e?

– Cea maro, am strigat, în timp ce Talma m-a privit cu uimire.

– Toate sunt maro în întuneric!

– Pe toţi sfinţii şi păcătoşii…

– O s-o iau eu.

Acum ţeava pistolului mă împingea de la spate.

– Mai repede!

Duşmanul meu a aruncat o privire în josul drumului. În curând urma să fie şi mai multă circulaţie şi am avut în minte o imagine foarte plăcută a unei căruţe cu fân care îl strivea dedesubtul ei încet şi voit.

– Poţi s-o laşi mai moale cu ciocanul ăla? Voi sunteţi

şase, iar eu unul.

– Tacă-ţi gura sau te împuşc chiar acum, tai fiecare geantă şi o să-l găsesc eu însumi!

Am urcat către plasa pentru bagaje de pe acoperişul poştalionului. Tâlharul stătea jos în apropiere.

– Ah! Iat-o.

– Dă-o încoace, câine yankeu!

Am scormonit şi mi-am încleştat o mână pe patul puştii, ascunsă sub o valiză mai uşoară.

Puteam simţi mica uşiţă de alamă a cutiei ei peticite, unde am îndesat muniţia, şi curbura cornului cu praf de puşcă pe care îl adăpostea. Ce păcat că nu o mai încărcasem de când am descărcat-o în uşa apartamentului meu: nici un navigator nu ar face această greşeală. Cealaltă mână a apucat geanta prietenului meu.

– Prinde!

M-am înălţat, iar ţinta a fost bună. Geanta grea a lovit pistolul şi s-a auzit o bubuitură, în timp ce ciocanul ridicat s-a lăsat în jos, trăgând în hainele lui Talma şi făcându-le zdrenţe. Ce nătărău! Caii de la diligenţă s-au ridicat pe picioarele din spate, toată lumea a ţipat, în timp ce eu m-am rostogolit de pe acoperişul poştalionului, jos, pe partea aflată departe de hoţi, trăgând în cădere puşca după mine şi prăbuşindu-mă pe marginea drumului. S-a mai auzit o împuşcătură şi apoi au sărit aşchii din lemn deasupra capului meu.

În loc să mă ascund în pădurea întunecată, m-am rostogolit sub trăsură, ferindu-mă de roţile diligenţei care mă puteau zdrobi şi care se legănau înainte şi înapoi. Stând culcat în umbra ei, am început cu înfrigurare să-mi încarc puşca, cu faţa în jos, un truc pe care l-am învăţat de la canadieni. Am ţinut cornul cu dinţii, am turnat praful de puşcă şi l-am îndesat.

– Ne scapă!

Trei dintre bandiţi au luat-o prin spatele diligenţei şi s-au

afundat printre copacii de pe partea pe care am sărit eu, crezând că am fugit pe acolo. Călătorii păreau şi ei gata să o ia la goană, dar doi tâlhari le-au poruncit să stea pe loc. Falsul inspector vamal, înjurând, se lupta să-şi reîncarce pistolul. După ce am terminat de încărcat puşca, am împins înainte ţeava ghintuită şi l-am împuşcat.

În întuneric, străfulgerarea a fost orbitoare. În timp ce ticălosul s-a încovoiat, am zărit uluit ceva ce atârnase în interiorul cămăşii lui, iar acum se bălăbănea. Era o emblemă masonică, compasul aşezat peste echer, fără îndoială însuşită de Ritul Egiptean al lui Silano. În mijlocul ei era o literă familiară. Deci aşa se explica!

M-am rostogolit, m-am ridicat în picioare şi apucând ţeava am învârtit arma, cât de tare am putut, lovind zdravăn alt bandit cu patul puştii. Am auzit un trosnet care m-a mulţumit, pentru că cele aproape cincizeci de kilograme de lemn de arţar şi fier i-au frânt trupul. Mi-am ridicat *tomahawk*-ul de pe jos. Unde era al treilea nemernic? Apoi o altă puşcă s-a descărcat şi cineva a scos un urlet. Am început să fug înspre copaci, opus direcţiei în care au luat-o primii trei, în acelaşi timp în care şi ceilalţi călători, printre care şi Talma, s-au împrăştiat.

– Geanta! Luaţi-i geanta! a strigat, printre gemete, cel pe care l-am împuşcat.

Am rânjit. Medalionul se afla în siguranţă, în talpa ghetei mele.

Pădurea era întunecată şi devenea din ce în ce mai întunecată pe măsură ce se lăsa noaptea. Am mers cu paşi repezi, cât de bine am putut, singur, marcând momentan direcţia cu arma, ca să nu mă lovesc de copaci. Şi acum ce se va întâmpla? Erau tâlharii în cârdăşie cu vreun membru al guvernului francez sau doar nişte impostori? Conducătorul lor purta uniforma corespunzătoare şi avea cunoştinţe despre premiul meu şi poziţia mea, sugerând că

cineva cu legături guvernamentale - un aliat al lui Silano şi un membru la Ritului Egiptean - se afla pe urmele mele.

Nu m-a deranjat numai viteza cu care hoţul mi-a vârât pistolul în faţă. În interiorul simbolului său mason era litera-etalon despre care se spunea că era simbolul lui Dumnezeu[1], al *gnozei,* al cunoaşterii sau poate al geometriei.

Litera "G".

Iniţiala numelui meu de familie şi aceeaşi literă pe care biata Minette a mâzgălit-o în propriul sânge.

A fost o astfel de emblemă ultima ei imagine pe acest pământ?

Cu cât erau ceilalţi mai îngrijoraţi din cauza medalionului meu, cu atât mai hotărât eram să-l păstrez. Trebuia să existe un motiv pentru care era atât de căutat.

M-am oprit în pădure ca să-mi reîncarc arma, vârând glonţul şi apoi ascultând. O creangă a trosnit. Mă urmărea cineva? I-aş omorî dacă s-ar apropia. Dar dacă era bietul Talma, încercând să mă găsească în beznă? Am sperat că va sta pur şi simplu lângă diligenţă, dar nu am îndrăznit să trag, să strig şi nici să zăbovesc, aşa că m-am afundat mai adânc în pădure.

Aerul de primăvară era răcoros, iar energia nervoasă a evadării dispăruse, lăsându-mă înfrigurat şi înfometat. Cugetam în sinea mea dacă să mă întorc la drumul principal în speranţa că o să găsesc o fermă, când am văzut lumina unui felinar. Apoi a încă unuia, şi a încă unuia, printre copacii întunecaţi. M-am ghemuit şi am auzit zumzetul vocilor, într-o limbă diferită de franceză. Iată, acesta era un loc în care să mă ascund! Am dat peste o tabără a comunităţii rome, a ţiganilor[2].

Sau, aşa cum mulţi pronunţă acest cuvânt, a gitanilor[3],

---

[1] În limba engleză, *God* (n. tr.).

[2] În limba engleză, *gypsie* (n. tr.).

[3] În limba engleză, *gyptians* (n. tr.).

despre care se spunea că erau pribegi din Egipt[1]. Ţiganii nu au făcut nimic pentru a demonta această credinţă, pretinzând că erau descendenţii preoţilor faraonilor, chiar dacă alţii îi considerau o plagă de nemernici nomazi. Afirmaţia lor categorică despre puterea antică i-a încurajat pe îndrăgostiţi şi pe intriganţi să plătească pentru prezicerile lor.

Din nou, s-a auzit un sunet în spatele meu. Aici a intrat în scenă experienţa mea din pădurile din America. M-am făcut una cu frunzişul, folosind umbra aruncată de lumina felinarului ca să mă ascund. Urmăritorul meu, dacă asta era, s-a apropiat, fără să mă vadă. S-a oprit după ce a cercetat luminile căruţelor, gândindu-se un pic, aşa cum am făcut şi eu, iar apoi a înaintat, fără îndoială bănuind că am căutat adăpost acolo. Când chipul i-a pătruns în lumină nu l-am recunoscut ca fiind nici vreun atacator sau călător şi eram mai nelămurit ca oricând.

Nu avea importanţă, intenţiile lui erau destul de limpezi. Şi el avea un pistol.

În timp ce străinul s-a furişat spre cea mai apropiată căruţă, m-am strecurat fără nici un zgomot în spatele lui.

Se uita la minunăţia de culori care era cel mai apropiat *vardo*[2] ţigănesc, când gura ţevii mele s-a prelins peste umărul lui şi i s-a odihnit pe ţeastă.

– Nu cred că am făcut cunoştinţă, am spus încetişor.

S-a lăsat o tăcere lungă. Apoi, în engleză:

– Sunt omul care tocmai a ajutat la salvarea vieţii dumitale.

M-a luat prin surprindere, nefiind sigur dacă să-i răspund în limba maternă.

– *Qui etes-vous?*[3]*,* am întrebat în sfârşit.

– Sir Sidney Smith, agent britanic, cu o franceză destul

---

[1] În limba engleză, *Egypt; egyptian*, "egiptean" (n. tr.).

[2] Căruţă cu coviltir (n. tr.).

[3] În limba franceză în original, *Qui etes-vous* "Cine sunteţi?" (n. tr.).

de cursivă ca să-mi dau seama că accentul dumitale este mai prost decât al meu, mi-a răspuns din nou în engleză. Ia ţeava armei de la urechea mea şi îţi voi explica totul, prietene.

Eram uluit. Sidney Smith? Întâlnisem un impostor nebun sau pe cel mai faimos evadat din Franţa?

– Aruncă pistolul mai întâi, am spus în engleză. Apoi am simţit ceva care îmi împungea spatele, cu vârful ascuţit şi tăios.

– Aşa cum vei arunca şi dumneata puşca, *monsieur*, de vreme ce eşti acasă la mine. Din nou în franceză, dar de data aceasta cu un accent specific din Est: un ţigan. Încă o jumătate de duzină s-au ivit dintre copacii din jurul nostru, cu capetele acoperite cu batice sau cu pălării cu boruri largi, cu eşarfe la brâu şi cizme până la genunchi, părând desfrânaţi şi puternici. Cu toţii aveau cuţite, săbii sau ciomege. Noi, vânătorii, devenisem vânat.

– Ai grijă, am spus. S-ar putea să mai fie şi alţii care mă urmăresc.

Am lăsat puşca jos, în timp ce Smith preda pistolul.

Un bărbat chipeş şi oacheş a trecut în faţa mea, având în mână o sabie şi mi-a zâmbit fioros.

– Nu mai e cazul.

A făcut un gest cu degetul de-a curmezişul gâtului, în timp ce lua de pe jos puşca şi pistolul.

– Bine-aţi venit în comunitatea romă.

Când am păşit în lumina focurilor de tabără ale ţiganilor, am intrat într-o altă lume. Căruţele lor cu acoperişuri ca nişte butoaie şi culori adunate parcă din cutia cu vopsele a unui pictor, creau un sat de spiriduşi în mijlocul copacilor. Simţeam miros de fum, smirnă şi mâncare, destul de condimentată pentru a fi exotică, de usturoi şi ierburi. Femeile în rochii viu colorate, cu părul negru lucios şi cercuri din aur în urechi, şi-au ridicat privirea de la oalele

aburinde pentru a ne cerceta cu ochi la fel de adânci şi de nepătrunşi ca heleşteele antice. Copiii erau ghemuiţi lângă roţile colorate ca nişte drăcuşori care stăteau de veghe. Poneii păroşi de la căruţele ţiganilor băteau din copite şi fornăiau din umbră. Totul era învăluit de lumina galbenă ca de chihlimbar împrăştiată de flacăra felinarelor lor. În Paris totul era raţiune şi Revoluţie. Aici exista ceva mai vechi, mai primitiv şi mai liber.

– Eu sunt Stefan, a spus bărbatul care ne-a dezarmat. Avea ochi negri şi prevăzători, o mustaţă uriaşă şi un nas atât de zdrobit într-o bătaie mai veche, încât era la fel de boţit ca un şir de munţi.

– Nu ne interesează armele, care sunt scumpe ca să le cumpărăm, costisitoare ca să le întreţinem, zgomotoase pentru a le folosi, incomod de încărcat şi uşor de furat. Aşa că lămuriţi-ne aducerea lor în casa noastră.

– Eram în drum spre Toulon, când diligenţa noastră a fost oprită, am spus. Fug de tâlhari. Când am văzut căruţele voastre m-am oprit şi l-am auzit pe el - am arătat către Smith - cum venea în spatele meu.

– Iar eu, a spus Smith, am încercat să vorbesc cu domnul aici de faţă după ce am ajutat la salvarea vieţii lui. Am împuşcat un bandit care era gata să tragă în el. Apoi prietenul nostru a luat-o la goană ca un iepure.

Aşadar aceasta a fost cealaltă împuşcătură pe care am auzit-o.

– Dar de unde până unde? am obiectat eu. Adică, de unde ai venit? Nu te cunosc. Şi cum ai putea fi Smith? Toată lumea crede că ai fugit în Anglia.

În februarie, emfaticul căpitan britanic de Marină, teroarea liniei de coastă franceze, a evadat, cu ajutorul unei femei, din închisoarea Temple din Paris, construită dintr-un fost castel al cavalerilor templieri. Era dat dispărut de atunci. Smith a fost iniţial capturat în timp ce fura o fregată franceză din gura de vărsare a Senei şi era un

invadator atât de neînfricat şi faimos, încât autorităţile au refuzat să-l răscumpere sau să facă schimb cu el. Gravuri cu chipul lui arătos erau vândute nu numai în Londra, ci şi în Paris. Acum, pretindea că e aici.

– Te-am urmărit cu speranţa că te voi avertiza. Nu a fost o întâmplare că am dat peste diligenţa dumitale la scurt timp după ambuscadă. Am fost pe urmele ei toată ziua, la ceva mai mult de doi kilometri în spate, cu intenţia de a lua legătura cu dumneata seara, la han. Când i-am văzut pe tâlharii aceia de drumul mare, m-am temut de ce e mai rău şi m-am furişat în grup. Modul în care ai scăpat a fost strălucit, dar ei te copleşeau numeric. Când unul dintre ticăloşi te-a ochit, l-am împuşcat.

Continuam să fiu bănuitor.

– Să mă avertizezi în legătură cu ce?

I-a aruncat o privire rapidă lui Stefan.

– Oameni ai Egiptului, puteţi fi de încredere?

Ţiganul s-a îndreptat, cu picioarele înfipte de parcă era pregătit să lovească.

– Cât timp sunteţi oaspeţii romilor, secretele voastre rămân aici. La fel cum ai avut grijă de acest fugar, englezule, în acelaşi fel vom avea grijă de tine. Şi noi am văzut ce s-a petrecut şi facem diferenţa între bandiţi şi victimele lor. Hoţul care a încercat să vă urmărească pe amândoi nu se va mai întoarce la tovarăşii săi.

Smith s-a luminat la faţă.

– Ei bine, atunci, suntem cu toţii tovarăşi de arme! E adevărat, am scăpat din închisoarea Temple cu ajutorul regaliştilor şi da, chiar intenţionez să ajung curând în Anglia. Aştept doar ca actele necesare să fie falsificate, astfel încât să ies pe furiş dintr-un port din Normandia. Noi bătălii aşteaptă. Dar în timp ce eram ţinut în acea clădire mare şi hidoasă, mi-am petrecut vremea stând de vorbă cu guvernatorul închisorii, care a fost ucenic al templierilor şi i s-au povestit tot felul de istorii despre Solomon şi zidarii lui,

despre Egipt şi preoţii lui şi despre vrăji şi puteri pierdute în negura timpului. Prostii păgâne, dar al dracului de interesante. Dacă anticii ştiau de puteri acum dispărute? Apoi, după ce am evadat şi mă ascundeam, regaliştii mi-au spus că se zvonea că soldaţii francezi se pregătesc pentru o expediţie în Orient şi că un american a fost invitat să li se alăture. Am auzit de dumneata, domnule Gage, şi despre cunoştinţele dumitale în domeniul electricităţii. Cine nu ar fi auzit despre un confederat al marelui Franklin? Agenţii nu numai că m-au informat despre plecarea dumitale către sud, dar şi că facţiuni rivale din guvernul francez se interesau în mod deosebit de dumneata şi de un lucru pe care îl purtai: ceva ce avea legătură cu aceleaşi legende pe care le-am auzit de la guvernatorul meu. Facţiunile din interiorul guvernului au sperat să te prindă. Se părea că aveam aceiaşi duşmani şi mi-a trecut prin cap ideea de a-ţi cere ajutorul înainte ca amândoi să părăsim Franţa. Am hotărât să te urmăresc discret. De ce ar fi un american invitat într-o expediţie militară franceză? De ce ar accepta? Circulau poveşti despre contele Alessandro Silano, un pariu într-un salon de joc…

– Cred că ştii prea multe despre mine, domnule, şi eşti prea grăbit să le reciţi cu voce tare. Care e scopul dumitale?

– Să-l aflu pe al dumitale şi să-ţi oferi serviciile Angliei.

– Chiar *eşti* nebun.

– Ascultă-mă. Stefan, noul meu prieten, am putea să ne bucurăm de nişte vin?

Ţiganul a fost de acord, pocnind din degete un ordin către o fătucă drăgălaşă pe nume Sarylla, care avea părul negru răsucit în inele, ochi limpezi, o înfăţişare potrivită pentru o sculptură de muzeu şi un fel uşuratic de a fi. Am presupus că asta era de aşteptat: chiar semăn un pic cu o haimana chipeşă. Ne-a adus un burduf de vin. Hristoase, chiar mi-era sete! În umbră, copiii şi câinii se ghemuiau

lângă roţile căruţelor, privindu-ne cu atenţie în timp ce beam, de parcă în curând urmau să ne crească pene sau coarne. Potolindu-şi setea, Smith s-a aplecat înainte.

– Ei, există o bijuterie sau un instrument pe care îl posezi, nu-i aşa?

Dumnezeule mare, şi Smith era interesat de medalionul meu?! Ce a găsit în Italia bietul căpitan francez strangulat? Urma ca şi eu să sfârşesc strâns de gât şi într-un râu fiindcă am câştigat fleacul ăsta? Era într-adevăr blestemat?

– Nu eşti bine informat.

– Şi alţii îl vor, nu-i aşa?

Am oftat.

– Ca şi dumneata, presupun.

– Dimpotrivă, vreau să mă asigur că scapi de el. Îngroapă-l. Închide-l undeva. Aruncă-l, topeşte-l, ascunde-l sau mănâncă-l, dar ţine blestematul ăsta de lucru departe de lumina zilei până când se termină acest război. Nu ştiu dacă temnicerul meu templier ştia şi altceva în afară de basmele pe care mi le-a spus, dar orice lucru care înclină această luptă în defavoarea Angliei ameninţă ordinea civilizată. Dacă dumneata consideri că această piesă are valoare monetară, voi convinge Amiralitatea să te despăgubească.

– Domnule Smith…

– Sir Sidney.

Rangul lui de cavaler i-a fost dat pentru servicii de mercenariat pentru regele Suediei, nu al Angliei, dar avea o reputaţie de înfumurat şi lăudăros.

– Sir Sidney, tot ce ne uneşte este limba. Sunt american, nu britanic, iar Franţa a fost de partea propriei mele naţiuni în recenta Revoluţie împotriva voastră. Ţara mea este neutră în acest conflict şi pe deasupra nu ştiu despre ce vorbeşti.

– Gage, ascultă-mă. S-a săltat înainte ca un şoim, imagine a tensiunii încordate. Avea constituţia unui

luptător, cu umerii largi şi drepţi, un piept robust îngustat către un mijloc puternic, iar acum, că mă gândeam mai bine, poate Sarylla se arătase atât de binevoitoare faţă de el, nu de mine.

– Revoluţia dumitale colonială a urmărit independenţa politică. Cea din Franţa urmăreşte schimbarea ordinii vieţii. Dumnezeule, un rege decapitat! Mii de oameni trimişi la măcel! Războaie dezlănţuite la fiecare hotar francez! Ateismul venerat! Pământurile Bisericii confiscate, datorii ignorate, proprietăţi furate, gloate înarmate, revolte, anarhie şi tiranie! Ai la fel de multe în comun cu Franţa precum are Washington cu Robespierre. Eu şi cu tine suntem uniţi nu numai de o limbă, ci şi de o cultură şi un sistem politic al legii şi dreptăţii. Nebunia care a pus stăpânire pe Franţa e pe cale de a zdruncina Europa. Toţi oamenii de bine sunt aliaţi, doar dacă nu cred în anarhie şi dictatură.

– Am mulţi prieteni francezi.

– Şi eu! Pe tiranii lor nu-i pot răbda. Nu-ţi cer să trădezi pe nimeni. Nădăjduiesc că vei merge oriunde se îndreaptă acest flăcău Napoleon. Tot ceea ce îţi cer este să ascunzi acest talisman. Păstrează-l pentru tine, nu pentru Boney[1] sau acest Silano sau oricine ar întreba. Nu pierde din vedere că viitorul comercial al naţiunii dumitale este în mod inevitabil legat de Imperiul Britanic, nu de o Revoluţie îndreptată către ruină. Păstrează-ţi prietenii francezi! Fă şi din mine prietenul dumitale şi poate cândva ne vom ajuta unul pe celălalt.

– Vrei să spionez pentru Anglia?

– În niciun caz! Părea jignit, uitându-se în treacăt la Stefan, de parcă ţiganul i-ar fi putut sprijini protestele de nevinovăţie. Pur şi simplu îmi ofer ajutorul. Mergi unde trebuie şi fii atent la ceea ce vezi. Dar dacă vreodată te plictiseşti de Napoleon şi cauţi ajutor, ia legătura cu Marina

[1] Poreclă dată lui Napoleon Bonaparte de către britanici (n. tr.).

britanică şi împărtăşeşte-le ceea ce orice om ar fi putut observa. Îţi dau un inel cu sigiliu, inscripţionat cu simbolul blazonului meu, unicornul. Voi informa Amiralitatea de autenticitatea lui. Foloseşte-l ca pe un semn de trecere în siguranţă.

Smith şi Stefan se uitau la mine, în expectativă. Mă credeau prost? Simţeam medalionul în talpa falsă a ghetei mele.

– În primul rând, nu ştiu despre ce vorbeşti, am minţit din nou. În al doilea rând, nu sunt aliatul nimănui, nici al Franţei, nici al Angliei. Sunt doar un om de ştiinţă, recrutat pentru a observa fenomene naturale, în timp ce nişte probleme legale pe care le am sunt rezolvate la Paris. În al treilea rând, dacă aş avea ceea ce spui dumneata, nu aş recunoaşte, dat fiind interesul mortal pe care toată lumea se pare că îl manifestă. Şi în al patrulea rând, toată această discuţie este zadarnică, pentru că, indiferent ce aş fi putut avea odată, deşi nu am avut niciodată, nu mai am acum, de vreme ce hoţii mi-au prădat bagajul când am fugit.

Gata, mi-am spus. Asta ar trebui să-i facă să tacă.

Smith a rânjit.

– Ce om de treabă! a strigat el, lovindu-mi braţul. Ştiam că ai un talent natural! Ce interpretare!

– Iar acum să petrecem, a spus Stefan, aprobând aparent şi el ceea ce amândoi considerau a fi fost spectacolul meu şi socotind chestiunea tranşată.

– Mai spune-mi despre lecţiile de la închisoarea Temple, sir Sidney. Noi, romii, ne tragem originile din faraoni şi din Avraam şi Noe. Am uitat multe, dar ne şi aducem aminte de multe şi putem uneori să prevestim viitorul şi să învingem capriciile sorţii. Sarylla este o *drabardi*, o ghicitoare, şi vă poate prevedea viitorul. Haideţi, veniţi, aşezaţi-vă, să vorbim despre Babilon şi Tyr, Memphis şi Ierusalim.

Era toată lumea, mai puţin eu, pierdută în lumea antică? Mi-am pus în grabă inelul lui Smith, spunându-mi că nu mi-

ar strica să am încă un prieten.

– Vai, vă pun în pericol pe toţi cu cât stau mai mult, a spus Smith. Ca să spun adevărul, un detaşament de dragoni[1] francezi m-a urmărit. Voiam să vorbim repede despre asta, dar trebuie să fiu pe drum, înainte ca ei să descopere jaful, să audă istoria despre împuşcătura mea care a venit la momentul oportun şi să caute prin pădurile astea. A clătinat din cap. Nu ştiu, sincer, ce să fac cu fascinaţia asta pentru ocult. Temnicerul meu, Boniface, a fost cel mai rău soi de tiran iacobin, dar făcea mereu aluzii la secrete mistice. Toţi vrem să credem în magie, chiar dacă nouă, adulţilor, ni s-a spus că nu ar trebui s-o facem. Un învăţat ar respinge-o şi totuşi, câteodată, chiar prea multă carte ne face orbi.

Semăna cu ceea ce spusese Talma.

– Romii au păstrat secretele strămoşilor noştri egipteni de secole, a spus Stefan. Cu toate acestea suntem nişte simpli copii în ştiinţele antice.

Ei bine, înrudirea lor cu egiptenii mi se părea îndoielnică - chiar numele lor sugera România ca cea mai probabilă ţară de baştină - dar, iarăşi, era un grup întunecat şi colorat de jiletci, şaluri, eşarfe şi bijuterii, incluzând pe ici, pe colo o *ankh*[2] sau o mică statuetă a lui Anubis, zeiţa cu cap de câine. Femeile lor nu erau Cleopatra, dar cu siguranţă aveau o frumuseţe ispititoare. Ce secrete de seducţie ar putea şti? Am meditat la întrebarea asta pentru câteva clipe. Eram, la urma urmei, un om de ştiinţă.

– *Adieu*, noii mei prieteni, a spus Smith. I-a dat lui Stefan un săculeţ. Aici este plata pentru a-l conduce pe *monsieur* Gage şi talismanul pe care nu-l are în Toulon, în siguranţă - în căruţele voastre încete nu va fi descoperit. Ne-am înţeles?

---

[1] Ostaşi din trupele de cavalerie care luptau atât călare, cât şi pedestru (n. tr.).

[2] Crucea vieţii în Egiptul antic (n. tr.).

Ţiganul s-a uitat fix la bani, i-a aruncat scurt în sus, i-a prins şi a râs.

– Pentru banii ăştia l-aş duce şi la Istanbul! Dar pentru un om urmărit, l-aş duce şi pe gratis.

Englezul s-a înclinat.

– Cred că aşa ai face, dar acceptă generozitatea Coroanei.

Plecarea cu ţiganii m-ar despărţi de Talma până am ajunge la Toulon, dar m-am gândit că în acest fel va fi mai sigur atât pentru prietenul meu, cât şi pentru mine. O să se îngrijoreze, dar el oricum se îngrijora întotdeauna.

– Gage, ne vom mai întâlni, a spus Smith. Păstrează inelul de la mine pe deget; broscarii[1] nu o să-l recunoască - l-am ţinut ferit de privirile celorlalţi în închisoare. Între timp, nu te pierde cu firea şi ţine minte cât de repede se poate transforma idealismul în tiranie şi cum eliberatorii devin dictatori. Te-ai putea situa, în cele din urmă, de partea patriei dumitale.

Apoi s-a făcut nevăzut printre copaci, la fel de tăcut cum a venit, o apariţie pe care nimeni nu m-ar crede că am întâlnit-o.

Să ne întâlnim din nou? Nu şi dacă am şi eu un cuvânt de spus în privinţa asta. Nu-mi imaginam cum ar reintra Smith până la urmă în viaţa mea, la mii de kilometri de unde ne-am fi aflat. Eram pur şi simplu uşurat că fugarul dispăruse.

– Iar acum să ne ospătăm, a spus Stefan.

Cuvântul "ospăţ" era o exagerare, dar cei din tabără ne-au servit o friptură copioasă, cu pâine multă şi groasă înmuiată în sos. Mă simţeam în siguranţă în mijlocul acestor străini nomazi, dacă nu cumva un pic uimit de ospitalitatea lor. Păreau să nu vrea nimic de la mine în afară de compania mea. Eram curios dacă ar putea şti ceva despre

[1] În limba engleză, *frogs,* termen peiorativ folosit de britanici la adresa francezilor (n. tr.).

ceea ce se afla în talpa ghetei mele.

– Stefan, nu recunosc că Smith avea dreptate în legătură cu acest medalion. Dar dacă o astfel de podoabă chiar există, ce anume i-ar face pe oameni să şi-o dorească atât de mult?

A zâmbit.

– Nu este vorba numai de colier, ci şi de faptul că reprezintă un fel de cheie a unei enigme.

– O cheie a ce?

Ţiganul a ridicat din umeri.

– Tot ce ştiu sunt poveşti de demult. Povestea obişnuită este că egiptenii antici, la începutul civilizaţiei, ţineau ferecată o putere pe care o socoteau periculoasă până ce oamenii nu ar fi avut capacitatea intelectuală şi morală de a o pune în valoare cum se cuvine, însă au lăsat o cheie în forma unui lanţ. Se spune că Alexandru cel Mare a primit-o când a făcut pelerinajul în deşert, la oaza Siwah, unde a fost declarat fiul lui Amon şi Zeus, înainte de marşul din Persia. După aceea a cucerit toată lumea cunoscută. Cum a reuşit să realizeze atât de multe, atât de repede? Apoi a murit tânăr în Babilon. De boală? Sau a fost ucis? Se spune că unul din generalii lui Alexandru, Ptolemeu, a dus cheia înapoi în Egipt, sperând să elibereze puteri mari, dar nu a înţeles ce însemna simbolul. Cleopatra, urmaşa lui Ptolemeu, l-a luat cu ea când l-a însoţit pe Cezar la Roma. Apoi şi Cezar a fost asasinat! Şi pe măsură ce trecem prin istorie, oameni mari l-au avut în stăpânire şi şi-au găsit sfârşitul. Regi, papi şi sultani au început să creadă că e blestemat, chiar dacă magicienii şi vrăjitorii socoteau că ar putea dezvălui mari secrete. Cu toate acestea, nimeni nu şi-a mai adus aminte cum să-l folosească. Era o cheie către bine sau către rău? Biserica Catolică l-a dus la Ierusalim în timpul cruciadelor, din nou într-o inutilă căutare. Cavalerii templieri au devenit paznicii lui, ascunzându-l mai întâi în Rodos, apoi în Malta. Sunt căutări confuze ale Sfântului

Graal, ascunzând adevărul a ceea ce se căuta. Timp de secole, medalionul a rămas uitat, până când cineva i-a recunoscut semnificaţia. Acum probabil a ajuns la Paris… şi apoi în tabăra noastră. Desigur, ai negat acest lucru.

Nu-mi plăcea că acest medalion aducea moartea tuturor.

– Chiar crezi că un om obişnuit ca mine ar putea să dea peste aceeaşi cheie?

– Am amanetat o sută de bucăţi din crucea adevărată[1] şi numeroase degete şi dinţi ale marilor sfinţi. Cine poate spune ce este real şi ce este fals? Doar fii atent că sunt oameni care sunt hotărâţi la modul cel mai serios să obţină acest medalion pe care pretinzi că nu îl cari cu tine.

– Poate că Smith are dreptate. Presupunând că îl am, ar trebui să-l arunc. Sau să ţi-l dau ţie.

– Nu mie! Părea speriat. Nu am posibilitatea de a-l folosi sau de a-l înţelege. Dacă poveştile sunt adevărate, medalionul nu ar avea un înţeles decât în Egipt, acolo unde a fost creat. Pe lângă asta, aduce ghinion persoanei nepotrivite.

– Pot să depun mărturie că aşa e, am mărturisit posomorât.

O bătaie, o crimă, o fugă, un jaf armat…

– Totuşi, un savant precum Franklin ar spune că toate acestea sunt doar nişte superstiţii prosteşti.

– Sau poate ar folosi noua ta ştiinţă pentru a-l cerceta.

Eram impresionat de aparenta lipsă de lăcomie a lui Stefan, mai ales de când povestirile lui au ajutat la stimularea propriei mele avariţii. Prea multe grupuri voiau acest medalion sau voiau să-l îngroape: Silano, bandiţii, forţa expediţionară franceză, englezul şi acest misterios Rit Egiptean. Asta arăta cât de valoros era, încât ar trebui să fiu hotărât să-l păstrez până când aş putea ori să-l vând cu

[1] Numele dat fragmentelor despre care se crede că ar fi făcut parte din crucea pe care a fost răstignit Iisus (n. tr.).

un profit bun, ori să-mi dau seama la ce naiba putea fi folosit. Şi asta însemna că trebuia să ajung în Egipt. Şi între timp să-mi păzesc spatele.

I-am aruncat o privire lui Sarylla.

– Ar putea fătuca asta să-mi ghicească viitorul?

– Este stăpâna tarotului.

A pocnit din degete, iar ea a adus pachetul cu cărţile de joc misterioase.

Mai văzusem simbolurile înainte, iar imaginile cu moartea şi diavolul erau în continuare neplăcute. A întors în tăcere câteva cărţi în faţa focului, s-a gândit şi a întors altele: săbii, îndrăgostiţi, cupe, magicianul. Părea nedumerită, neprezicând nimic. În sfârşit a ridicat una.

Era nebunul sau bufonul.

– El e acela.

Ei bine, am dat de dracu', nu-i aşa?

– Acela sunt eu?

A încuviinţat din cap.

– Şi cel pe care îl cauţi.

– Ce vrei să spui?

– Cărţile zic că vei înţelege ce vreau să spun când vei ajunge unde trebuie să mergi. Tu eşti nebunul care trebuie să găsească nebunul, devenind înţelept pentru a găsi înţelepciunea. Eşti un căutător care trebuie să-l găsească pe primul pentru a căuta. Dincolo de asta, e mai bine să nu ştii.

Şi nu a spus nimic mai mult. Acesta e talentul prezicerilor, nu-i aşa: să fii vag precum un contract bine scris. Am mai băut nişte vin.

Era trecut bine de miezul nopţii când am auzit copitele unor cai mari.

– Cavaleria franceză! a şuierat un ţigan care făcea de strajă.

Puteam auzi zornăitul şi zăngănitul şi zgomotul crengilor care pocneau sub copite. În afară de unul, toate felinarele

au fost stinse şi toţi, mai puţin Stefan, s-au făcut nevăzuţi în căruţele lor. Sarylla mi-a luat mâna.

– Trebuie să dăm jos aceste haine, ca să arăţi a rom, a şoptit.

– Ai o deghizare şi pentru mine?

– Pielea ta.

Ei bine, era o idee. Şi mai bine Sarylla decât închisoarea Temple. M-a luat de mână şi ne-am furişat într-un *vardo,* degetele ei mlădioase ajutându-mă să-mi dau jos hainele murdare. Şi ale ei au fost lăsate să cadă, iar silueta ei răspândea raze în lumina slabă. Ce zi! Stăteam culcat într-o căruţă lângă trupul ei cald şi mătăsos, ascultând murmurul lui Stefan cu un locotenent de cavalerie. Am auzit cuvintele "Sidney Smith", apoi ameninţări mârâite şi mai multe tropăituri în timp ce uşile de la căruţe erau deschise brusc. Când i-a venit rândul alei noastre, am privit în sus cu o toropeală simulată, iar Sarylla a lăsat ca pătura să-i alunece de pe sâni. Puteţi fi siguri că s-au uitat bine şi lung, dar nu la mine.

Apoi, pe măsură ce călăreţii se îndepărtau, am ascultat ce a sugerat ea să facem mai departe. Blestem sau nu, călătoria mea spre Toulon luase o întorsătură clară către mai bine.

– Arată-mi ce făceau ei în Egipt, i-am şoptit.

5

După o lună, pe 19 mai 1798, stăteam pe duneta[1] navei-amiral franceze *L'Orient,* cu o sută douăzeci de tunuri, nu departe de umărul celui mai ambiţios bărbat din Europa, împreună, noi şi un grup de ofiţeri şi savanţi priveam parada maiestuoasă a celor o sută optzeci de corăbii ieşite în larg. *Expédition de l'Egypt* era în plină desfăşurare.

Albastra Mediterană era albă de la atâtea pânze, vasele înclinându-se în faţa unei brize destul de puternice, iar punţile luceau încă de la urmele vijeliei care speram să ţină la distanţă escadronul britanic despre care se zvonise că ne urmărea. În timp ce corăbiile muşcau apele umflate pe lângă intrarea în portul din Toulon, spuma mării forma la fiecare proră o pereche de dinţi. Fanfarele militare s-au adunat pe punţile principale ale celor mai mari corăbii, cu instrumentele de alamă scânteietoare, şi se luau la întrecere unele cu altele în ceea ce priveşte zarva, interpretând cântece patriotice franceze, în timp ce navigau. Artileria din fortăreţele oraşului a dat, bubuind, onorul, iar cei treizeci şi patru de mii de soldaţi şi marinari îmbarcaţi salutau în urale, în timp ce vasele lor lunecau alături de nava-amiral a lui Bonaparte.

Într-un buletin, el a promis fiecăruia dintre ei suficiente bunuri capturate pentru a-şi putea cumpăra şase acri de pământ.

Acesta era doar începutul. Convoaie mai mici din

[1] Parte mai înaltă de la pupa unei nave, unde se află cabinele căpitanului şi ale ofiţerilor sau ale întregului echipaj (n. tr.).

Genova, Ajaccio din Corsica şi Civita Vecchia din Roma vor suplimenta forţa de invazie a Egiptului cu alte divizii franceze. Până când ne reuneam la Malta vor fi fost patru sute de corăbii şi cincizeci şi cinci de mii de oameni. La care se adăugau o mie de cai, sute de căruţe şi artilerie de câmp, peste trei sute de spălătorese profesioniste de la care se aştepta să asigure şi alte servicii care să menţină starea de spirit şi alte câteva sute de neveste şi concubine introduse pe furiş. La bord mai erau de asemenea patru mii de sticle de vin pentru ofiţeri şi opt sute din cele mai rafinate soiuri din pivniţa personală a lui Joseph Bonaparte, aduse ca să-l ajute pe fratele său să-şi trateze oaspeţii. Comandantul nostru a mai încărcat şi o trăsură elegantă de oraş cu hamuri duble, astfel încât să poată trece în revistă oraşul Cairo în stil mare.

– Suntem o armată franceză, nu una engleză, a spus el staff-ului său militar. Trăim mai bine în timpul campaniilor decât o fac ei într-un castel.

Remarca va fi amintită cu amărăciune în lunile care vor veni.

Am ajuns la Toulon după o călătorie şerpuită cu ţiganii, în căruţele lor domoale. A fost un răgaz plăcut. "Preoţii Egiptului" mi-au arătat trucuri simple cu cărţi, mi-au explicat tarotul şi mi-au povestit şi mai multe istorii despre peşteri cu comori şi temple ale puterii. Niciunul nu fusese vreodată în Egipt, desigur, şi nici nu ştiau dacă istoriile lor aveau un grăunte de adevăr, dar depănarea poveştilor era unul din principalele lor talente şi o sursă de venit. I-am privit cum preziceau un viitor optimist pentru lăptărese, grădinari şi sergenţi de stradă. Ce nu puteau câştiga cu fantezia furau şi de ce nu puteau fura se puteau lipsi. Să însoţesc ceata până la Toulon a fost de departe un mod mult mai plăcut ca să-mi închei fuga din Paris decât diligenţa, în ciuda faptului că ştiam că despărţirea şi întârzierea mea îi vor pricinui îngrijorare lui Antoine Talma.

Totuşi era o uşurare să nu fiu obligat să ascult teoriile masonice ale gazetarului şi, cu părere de rău, am părăsit căldura Saryllei.

Portul oraşului era un balamuc de pregătiri şi freamăt, ticsit de soldaţi, marinari, antreprenori militari, cârciumari şi prostituate. Puteau fi recunoscuţi savanţii faimoşi, cu jobenele lor, emoţionaţi şi neliniştiţi, tropăind în cizme groase încă rigide din cauză că erau noi. Ofiţerii erau strălucitori ca nişte păuni în splendidele lor uniforme, iar soldaţii de rând erau tulburaţi şi fatalist de voioşi în legătură cu o expediţie fără o destinaţie anunţată. Eram acceptabil de anonim într-o asemenea mulţime, cu veşmintele şi haina mea verde mai pătate şi mai roase ca oricând, dar, ca să fiu sigur, m-am urcat iute la bordul *L'Orient*, pentru a sta departe de bandiţi, anticari, jandarmi, purtători de felinar sau oricine altcineva care ar putea să-mi facă rău. Abia la bord m-am întâlnit din nou cu Talma.

– M-am temut că voi intra în primejdiile şi aventura din Orient fără un prieten! a exclamat el. Berthollet s-a arătat şi el îngrijorat! *Mon Dieu*, ce s-a întâmplat?

– Îmi pare rău că nu am avut cum să-ţi trimit veste. Mi s-a părut că cel mai bine este să călătoresc discret. Ştiam că vei fi îngrijorat.

M-a îmbrăţişat.

– Unde este medalionul?

Îi puteam simţi respiraţia la ureche. Între timp devenisem prevăzător.

– La loc sigur, prietene. La loc sigur.

– Ce e acela de pe degetul tău? Un inel nou?

Se uita la clarul de la Sidney Smith.

– Un suvenir de la ţigani.

Eu şi Talma ne-am pus la curent unul pe celălalt cu aventurile noastre de când ne-am despărţit. A spus că tâlharii care au supravieţuit s-au împrăştiat care încotro după fuga mea de la diligenţă. Apoi a venit cavaleria, care

se afla pe urmele unui alt fugar - "totul era confuz în întuneric" - iar călăreţii s-au avântat în pădure. Între timp, vizitiii au folosit caii ca să tragă copacul care bloca drumul şi călătorii au reuşit să ajungă la un han. Talma a hotărât să aştepte diligenţa de a doua zi, în caz că apăream din pădure. Când nu s-a întâmplat asta, şi-a continuat drumul spre Toulon, temându-se că sunt mort.

– Ţigani! a strigat, privindu-mă uimit. Chiar ai talent în găsirea nenorocirilor, Ethan Gage. Şi felul în care l-ai împuşcat pe omul ăla! Am fost uluit, foarte bucuros, înfricoşat!

– Aproape că te-a împuşcat.

– Desigur, ai stat printre pieile roşii.

– Am întâlnit o mulţime de oameni în călătoriile mele, Antoine, şi am învăţat să-mi ţin o palmă deschisă în semn de salut, iar cealaltă pe armă. Am făcut o pauză. A murit?

– L-au luat cu ei sângerând.

Ei bine, încă un lucru la care să mă gândesc în întunecatele ore ale nopţii.

– Sunt ţiganii oameni de nimic, aşa cum li s-a dus vestea? a întrebat Talma.

– Nicidecum, dacă-ţi păzeşti buzunarele. Mi-au salvat viaţa. Mirodeniile lor îţi trezesc simţurile pe care femeile lor le satisfac. Fără casă, fără slujbă, fără obligaţii…

– I-ai găsit pe cei ca tine! Mă mir că te-ai întors!

– Ei cred că sunt urmaşii preoţilor din Egipt. Au auzit legende despre un medalion pierdut, care ar reprezenta o cheie a unor secrete antice.

– Sigur că da, asta ar explica interesul Ritului Egiptean! Cagliostro a intrat în competiţie cu masoneria. Poate Silano crede că acest medalion i-ar aduce lojii lui un avantaj. Dar să ne jefuiască pe faţă? Secretul trebuie să fie într-adevăr tare.

– Ai aflat ceva de Silano? Nu-l cunoaşte cumva pe Bonaparte?

– Se zvoneşte că a plecat în Italia - probabil să caute indicii pentru ceea ce ai câştigat tu. Berthollet i-a povestit generalului nostru despre medalion şi el a părut destul de interesat, dar Bonaparte, pe de altă parte, i-a făcut pe masoni tâmpiţi, spunând şi că îşi irosesc energia pe basme. Fraţii lui, Joseph, Lucien, Jérôme şi Louis, care fac parte cu toţii din frăţia noastră, l-au contrazis. Napoleon a spus că e la fel de interesat de părerile tale despre Louisiana, cum eşti şi tu de alegerea bijuteriilor, dar eu cred că e măgulit că la bord e şi un american. Apreciază legăturile tale cu Franklin. Speră că vei putea cândva explica Statelor Unite planurile lui.

Talma m-a prezentat confraţilor savanţi care s-au îmbarcat la bordul navei-amiral ca pe o celebritate fugară. Făceam parte dintr-un grup de o sută şaizeci şi şapte de experţi civili pe care Bonaparte i-a invitat să i se alăture în invazie. Grupul cuprindea nouăsprezece ingineri civili, şaisprezece cartografi, doi artişti, un poet, un orientalist şi un generos amestec de matematicieni, chimişti, anticari, astronomi, mineralogi şi zoologi. L-am întâlnit din nou pe Berthollet, care recrutase marea majoritate a grupului şi care, la timpul cuvenit, a fost prezentat generalului nostru.

Naţionalitatea mea, scurta mea legătură cu faimosul Franklin şi felul în care am scăpat din ambuscadă l-au impresionat pe tânărul cuceritor.

– Electricitatea! a exclamat Bonaparte. Închipuie-ţi că am putea exploata fulgerele mentorului dumitale!

Eram impresionat că Napoleon obţinuse conducerea unei expediţii atât de ambiţioase. Cel mai renumit general din Europa era uscăţiv, scund şi deranjant de tânăr. La douăzeci şi nouă de ani era, cu excepţia a patru, cel mai tânăr dintre toţi cei treizeci şi unu de generali ai săi şi, deşi diferenţa dintre măsurile engleze şi franceze însemna că propagandiştii britanici exageraseră insuficienţa înălţimii lui - avea de fapt o înălţime respectabilă de un metru

şaptezeci - cu toate acestea era atât de pirpiriu în ceea ce priveşte lăţimea, încât părea înghiţit de cizme şi de sabia pe care o tara după el. A fost poreclit de doamnele din Paris, care râdeau pe înfundate, Motanul încălţat, poreclă pe care nu a uitat-o niciodată. Egiptul îl va transforma pe acest tânăr în Napoleon, cel care va cuceri lumea ca o furtună, dar pe puntea navei *L'Orient,* Napoleon nu era încă *acel* Napoleon; era considerat mult mai uman, cu mai multe defecte şi mai luptător decât titanul de marmură de mai târziu. Istoricii au creat un idol, dar contemporanii au trăit lângă un om. De fapt, rapida ascensiune a lui Napoleon în timpul Revoluţiei era pe cât de supărătoare, pe atât de captivantă şi nu numai unul dintre cei mai în vârstă ca el spera că va da greş. Totuşi, însuşi Bonaparte era atât de încrezător, încât se apropia de vanitate.

Şi de ce nu? Aici la Toulon se ridicase de la gradul de căpitan de artilerie la cel de general de brigadă în câteva zile, după poziţionarea artileriei care i-a gonit pe britanici şi regalişti din oraş. A supravieţuit Terorii şi unei scurte porţii de închisoare, s-a însurat cu o arivistă pe nume Josephine, al cărei prim soţ fusese ghilotinat, a ajutat la măcelărirea unei gloate contrarevoluţionare din Paris şi a condus jerpelita armată franceză către un şir de victorii uluitoare împotriva austriecilor în Italia. Trupele lui erau atât de înflăcărate în ceea ce-l priveşte, de parcă ar fi fost Cezar, iar Directoratul era încântat de birul pe care îl trimitea trezoreriilor lor ruinate. Napoleon voia să-l copieze pe Alexandru, iar superiorii săi civili voiau ca ambiţia lui nemăsurată să rămână dincolo de hotarele Franţei. Egiptul servea foarte bine ambelor scopuri.

Ce erou părea el atunci, cu mult înaintea zilelor de huzur la palat, alături de crema societăţii! Părul lui era o claie neagră deasupra frunţii, avea nasul roman, buzele încreţite ca ale unei statui, bărbia despicată, iar ochii de un gri-întunecat neastâmpărat. Avea un talent înnăscut de a se

adresa trupelor, înţelegând setea umană de glorie şi aventură, şi avea o ţinută aşa cum ne-am imaginat că ar trebui să aibă eroii: trunchiul drept, capul sus, ochii îndreptaţi către un orizont enigmatic. Era genul de om al cărui fel de a fi, la fel de mult ca şi cuvintele sale, convingea că ştia ce face.

Eram impresionat, pentru că se ridicase în mod clar numai prin meritul său, nu prin naştere, ceea ce se potrivea cu idealul american. Era, de fapt, un imigrant ca noi toţi, nu chiar francez, ajungând din insula Corsica în cazărmile unei şcoli militare franceze. Îşi petrecuse anii de început ai vieţii dorindu-şi nimic mai ambiţios decât independenţa patriei sale. După toate informaţiile, fusese un elev mediocru la toate materiile cu excepţia matematicii, dificil din punct de vedere social, singur, fără un mentor sau un protector puternic şi s-a confruntat la absolvire cu mişcarea intimidantă a Revoluţiei. Totuşi, în timp ce mulţi erau tulburaţi de acest tumult, Bonaparte l-a folosit ca să prospere. Inteligenţa înăbuşită de rigiditatea şcolii militare a izbucnit când a fost nevoie de improvizaţie şi imaginaţie în timp ce Franţa era sub asediu. Prejudecata de care s-a ciocnit, ca insular provincial de o nobilitate de mâna a treia, s-a risipit când a fost demonstrată priceperea lui în a face faţă crizelor. Neîncrederea în sine şi situaţia disperată din adolescenţă au fost lepădate precum o mantie greoaie şi s-a luptat să transforme stângăcia în farmec. Puţin previzibilul Napoleon a fost cel care a ajuns să întruchipeze caracterul idealist al Revoluţiei, unde gradul era câştigat datorită capacităţilor fiecăruia şi nu exista limită pentru ambiţie. Deşi conservatorii precum Sidney Smith nu puteau să înţeleagă acest lucru, exact aici cele două revoluţii, americană şi franceză, se asemănau. Bonaparte era un om care s-a realizat prin propriile sale puteri.

Cu toate acestea, relaţia lui Napoleon cu oamenii era una dintre cele mai neobişnuite pe care le-am văzut

vreodată. Dezvoltase un farmec personal de netăgăduit, dar exersa tot timpul - timid, îndepărtat, precaut, încordat - de parcă era un actor şi interpreta un rol. Când se uita la tine o făcea cu strălucirea unui candelabru, cu o energie care emana din el precum căldura răspândită de un cal. Se putea concentra cu o intensitate atât măgulitoare, cât şi copleşitoare - o făcuse şi cu mine de nenumărate ori. Dar un moment mai târziu îşi întorcea întreaga atenţie către următoarea persoană şi te lăsa să te simţi de parcă un nor s-a aşezat în faţa soarelui, iar câteva secunde după asta putea să se piardă în el însuşi chiar într-o cameră plină de oameni, uitându-se ţintă la podea la fel de concentrat cum se uita la tine, cu ochii plecaţi, pierdut în gândurile şi lumile lui proprii. O pariziancă a descris înfăţişarea lui cugetătoare ca pe genul de întâlnire înspăimântătoare pe o alee întunecată. Purta în buzunar o copie plină de urme de degete a cărţii *Suferinţele tânărului Werther* de Goethe, un roman despre sinucidere şi iubire deznădăjduită, pe care o citise de şase ori. Îi voi vedea sălbăticia pasiunii epuizată până la ultima picătură în Bătălia de la Piramide, în triumf şi groază.

A durat opt ore până ce a dat onorul şi ultima corabie, cu tricolorul fluturând pe fiecare catarg. Am trecut în revistă mai multe vase de linie, patruzeci şi două de fregate şi sute de vase de transport. Soarele era deja la asfinţit când nava noastră amiral a pornit în sfârşit ca mama raţă după puii ei. Flota se întindea pe două mile marine pătrate de apă, cele mai mari nave de război coborând pânzele pentru a da voie bărcilor comerciale mai mici să ţină pasul cu ele. Când celelalte convoaie ni s-au alăturat, acopeream patru mile marine pătrate, înaintând greu, cu puţin mai mult de trei noduri.

Toţi, în afară de marinarii veterani, se simţeau mizerabil. Bonaparte, ştiind că era predispus la rău de mare, îşi petrecea cea mai mare parte a timpului într-un pat de lemn

suspendat de frânghii care rămâneau drepte în timpul balansului navei. Noi ceilalţi sufeream de greţuri, indiferent dacă stăteam în picioare sau încercam să dormim. În sfârşit, Talma nu mai trebuia să-şi închipuie greaţa, o avea şi mi-a mărturisit în mai multe rânduri că era pe moarte. Soldaţii nu aveau timp să ajungă la puntea superioară şi la parapeţii feriţi de vânt pentru a-şi goli măruntaiele, aşa că găleţile erau atât de pline, încât dădeau pe dinafară, fiecare corabie duhnind a vomă. Cele cinci punţi ale navei *L'Orient* erau umplute până la refuz cu două mii de soldaţi, o mie de marinari, vite, oi şi atât de multe provizii, încât de la prora la pupa ne strecuram mai degrabă decât mergeam. Savanţii de rang înalt ca Berthollet aveau cabine cu damasc roşu, dar erau atât de mici, încât era ca şi cum ai fi stat într-un coşciug. Noi, intelectualii de jos, ne mulţumeam cu încăperi cu lemn de stejar jilav. Când mâncam, eram atât de îngrămădiţi pe bănci, încât abia aveam loc să ducem mâna la gură. Mai mulţi cai din grajd loveau cu picioarele, nechezau şi urinau în cală, iar fiecare bucăţică de îmbrăcăminte era umedă. Turelele pentru tunuri din partea de jos au trebuit să fie închise din cauza valurilor mari, astfel încât locul era slab luminat, făcând cititul imposibil. Oricum preferam să stăm pe puntea superioară, dar marinarii care încercau să conducă nava se înfuriau de fiecare dată când era aglomeraţie şi ne ordonau să coborâm. În numai o zi toată lumea era plictisită, iar nu mai departe de o săptămână ne rugam cu toţii să vedem deşertul.

La aceste neplăceri se adăuga grija de a urmări corăbiile britanice. Se presupunea că un instigator pe nume Horatio Nelson, căruia îi lipseau deja un braţ şi un ochi, dar nefiind mai puţin entuziast din acest motiv, ne urmărea cu escadra lui. De când Revoluţia a văduvit Marina franceză de mulţi dintre cei mai buni ofiţeri regalişti şi cum vasele care transportau cherestea şi punţile erau înghesuite cu provizii

militare, ne îngrozeam la gândul unui duel naval.

Distracţia noastră principală era vremea. După câteva zile a fost o vijelie scurtă, desăvârşită de strălucirile fulgerelor. Aceasta a făcut ca *L'Orient* să se balanseze atât de tare, încât vitele mugeau de spaimă, iar tot ce nu era legat bine devenea un amestec de sfărâmături mâloase. În câteva ore totul se liniştea din nou, iar o zi mai târziu era atât de cald şi înăbuşitor, încât smoala de pe lipiturile punţilor fierbea. Vântul era schimbător, iar apa stătută. Amintirile mele despre călătorie erau de plictiseală, rău de mare şi nelinişte.

Navigam spre sud, iar Bonaparte avea obiceiul de a invita oamenii de ştiinţă aflaţi la bord în cabina lui grandioasă, pentru discuţii după cină.

Savanţii găseau discuţiile dezlânate o diversiune binevenită, în timp ce ofiţerii lui le foloseau ca un pretext de a trage un pui de somn. Napoleon se credea el însuşi un savant, utilizându-şi legăturile politice pentru a fi primit în Institutul Naţional, şi îi plăcea să susţină că, dacă nu ar fi fost soldat, ar fi fost om de ştiinţă. Nemurirea, pretindea el, venea din ceea ce se adăuga cunoştinţelor umane, şi nu din câştigarea de bătălii. Nimeni nu-l credea, dar era un sentiment drăguţ pentru a fi exprimat.

Aşadar ne-am întâlnit, într-o cameră slab luminată, cu tunurile sumbre de la pupa care aşteptau în afeturile lor răbdătoare ca nişte câini de vânătoare. Ţesătura care acoperea podeaua era o tablă de şah în alb-negru ca aceea a unei loji masonice, bazată pe vechea scândură desenată a arhitecţilor dionisiaci. Era un proiectant naval francez membru al frăţiei? Sau noi, masonii, pur şi simplu ne-am însuşit fiecare simbol de rând şi fiecare tipar pe care l-am găsit? Ştiam că am luat din timpurile străvechi stelele, luna, soarele, liniile şi formele geometrice, inclusiv piramida. Iar împrumutul putea duce în două direcţii: bănuiam că

adoptarea de mai târziu de către Napoleon, ca simbol, a harnicei albine a fost inspirată de simbolul masonic al stupului despre care trebuie să-i fi spus fraţii lui.

Abia aici am examinat frăţia ştiinţifică în care m-am înscris şi nu puteam învinovăţi strălucita adunare pentru că privea cumva cu suspiciune calitatea mea de membru. Secrete mistice? Berthollet a spus adunării că dădusem peste un "artefact" pe care speram să-l compar cu altele în Egipt. Bonaparte a anunţat că aveam nişte teorii cu privire la stăpânirea electricităţii de către egiptenii antici. Am spus, vag, că speram să aduc o abordare nouă asupra piramidelor.

Colegii mei erau şi mai educaţi. Pe Berthollet l-am menţionat deja. În ceea ce priveşte prestigiul, era egalat numai de Gaspard Monge, renumitul matematician care, la cincizeci şi doi de ani, era cel mai în vârstă din grupul nostru. Cu sprâncenele stufoase şi mari care-i umbreau ochii mari şi umflaţi, Monge avea figura unui bătrân câine înţelept. Fondator al geometriei descriptive, cariera lui ştiinţifică a fost schimbată cu una ministerială când i s-a cerut de către Revoluţie să salveze industria franceză de tunuri. Imediat el a topit clopote de biserică pentru a fabrica piese de artilerie şi a scris *Arta de a fabrica arme*. Avea o concepţie analitică referitor la orice lucru pe care-l atingea, de la crearea sistemului metric, până la a-l sfătui pe Bonaparte să fure *Mona Lisa* din Italia. Simţind, probabil, că mintea mea nu era atât de organizată ca a lui, m-a adoptat ca pe un nepot neascultător.

– Silano! a exclamat Monge, când i-am explicat de ce mă alăturasem acestei expediţii. Mi-am încrucişat calea cu a lui în Florenţa. Era în drum spre bibliotecile Vaticanului şi mormăia ceva despre Istanbul şi Ierusalim, dacă ar putea obţine acordul turcilor. Pentru ce anume nu a spus.

Faimos era şi geologul nostru, al cărui nume, Deodat Guy Silvain Tancrede Gratet de Dolomieu, era mai lung

decât ţeava puştii mele. Vestit în cercurile academice liniştite pentru că şi-a omorât un rival în duel la vârsta de optsprezece ani pe când îşi făcea ucenicia la Ordinul Suveran al Cavalerilor de Malta, Dolomieu, la patruzeci şi şapte de ani, devenise bogat în mod independent, era profesor la şcoala de mine şi descoperitorul dolomitului. Călător pasionat, cu o mustaţă uriaşă, abia aştepta să vadă pietrele Egiptului.

Etienne Louis Malus, matematician şi expert în optica luminii, era un chipeş inginer de armată de douăzeci şi doi de ani. Jean Baptiste Joseph Fourier, la treizeci de ani, cu ochi somnoroşi şi voce tunătoare, era un alt matematician renumit. Orientalistul şi interpretul nostru era Jean-Michael de Venture, economistul nostru era Jean-Baptiste Say, iar zoologul nostru era Etienne Geoffrey Saint-Hilaire, care avea ideea neobişnuită că trăsăturile caracteristice ale plantelor şi animalelor s-ar putea schimba în timp.

Cel mai neconvenţional şi ingenios în privinţa mecanicii din grupul nostru era Nicolas-Jacques Conte, patruzeci şi trei de ani, care avea un singur ochi şi zbura cu baloane. Purta un bandaj peste orbita distrusă de explozia unui balon. Era primul om din istorie care a folosit baloane în recunoaşterile militare, în bătălia de la Fleurus. Inventase un nou tip de instrument de scris numit creion care nu avea nevoie de călimară cu cerneală şi îl purta cu el în vestă pentru a schiţa mecanismele care îi treceau tot timpul prin mintea inventivă. Se declarase deja ca reparatorul şi inventatorul expediţiei şi adusese cu el o rezervă de acid sulfuric care, în reacţie cu fierul, va produce hidrogen pentru sacii lui cu gaz din mătase. Acest element, mai uşor decât aerul, se dovedea mult mai practic decât experimentele anterioare de ridicare a baloanelor cu ajutorul aerului cald.

– Dacă planul tău de a invada Anglia pe calea aerului ar avea sens, Nicky - îi plăcea lui Monge să glumească - nu mi-

aş mai vărsa azi măruntaiele în găleata asta care se clatină.

– Aveam nevoie doar de destule baloane, s-a opus Conte. Dacă nu ai fi acaparat fiecare bănuţ pentru atelierele tale de tunuri, amândoi am fi luat ceaiul la Londra.

Epoca era însufleţită de idei pentru campaniile militare, îmi aminteam că şi compatriotul meu, Robert Fulton, fusese refuzat chiar în decembrie de autorităţile franceze după ce a venit cu o idee pentru un vas de război subacvatic. Existau chiar propuneri de a săpa un tunel pe sub Canalul Mânecii.

Aceşti domni învăţaţi şi ofiţerii din staff-ul militar se adunau pentru ceea ce Napoleon numea "cursurile scurte", în care el alegea un subiect, îi desemna pe participanţii la dezbateri şi ne conducea în discuţii fără şir despre politică, societate, tactici militare şi ştiinţă. Am avut o dezbatere de trei zile despre valorile şi geloziile distructive ale proprietăţii private, o seară de discuţii despre vârsta pământului, alta despre interpretarea viselor şi câteva despre adevărul sau utilitatea religiei. Aici contradicţiile interioare ale lui Napoleon erau limpezi: o dată lua în derâdere existenţa lui Dumnezeu, iar altă dată îşi făcea cruce neliniştit, cu un instinct de corsican. Nimeni nu ştia ce credea, şi cu atât mai puţin el, dar Bonaparte era un apărător ferm al caracterului util al religiei în controlarea maselor.

– Dacă aş putea înfiinţa propria mea religie, aş putea stăpâni Asia, ne spunea el.

– Cred că Moise, Iisus şi Mahomed au făcut asta înaintea dumitale, a spus sec Berthollet.

– Aici vreau să ajung, a spus Napoleon. Evreii, creştinii şi musulmanii, cu toţii îşi găsesc originile în aceleaşi povestiri sfinte. Toţi venerează acelaşi Dumnezeu unic. Cu excepţia câtorva detalii minore cu privire la care profet a avut ultimul cuvânt, sunt mai mult la fel, decât diferiţi. Dacă îi

vom lămuri pe egipteni că Revoluţia recunoaşte unitatea credinţei, nu ar trebui să avem probleme cu religia. Atât Alexandru, cât şi romanii au avut politici tolerante referitor la credinţa celor cuceriţi.

– Credincioşii care seamănă cel mai mult între ei sunt cei care luptă cu cea mai mare ardoare pentru diferenţe, a avertizat Conte. Nu uitaţi de războaiele dintre catolici şi protestanţi.

– Dar nu suntem la începuturile raţiunii, ale unei noi ere ştiinţifice? a spus Fourier. Poate că omenirea este pe punctul de a deveni raţională.

– Nimeni nu e raţional sub ameninţarea puştii, a replicat cel ce zbura cu balonul.

– Alexandru a îngenuncheat Egiptul declarându-se atât fiul grecului Zeus, cât şi al egipteanului Amon, a spus Napoleon. Intenţionez să fiu la fel de îngăduitor cu Mahomed ca Iisus.

– În timp ce vă faceţi cruce precum papa? l-a mustrat Monge. Şi cum rămâne cu ateismul Revoluţiei?

– Un punct de vedere sortit eşecului, cea mai mare greşeală a ei. Este neimportant dacă Dumnezeu există sau nu. Pur şi simplu atunci când aduci religia sau chiar superstiţiile în conflict cu libertatea, în mintea oamenilor prima va câştiga întotdeauna în faţa ultimei. Acesta era genul de judecată politică percepută drept cinică pe care îi plăcea lui Bonaparte s-o enunţe pentru a-şi păstra influenţa intelectuală asupra învăţăturilor savanţilor. Îi plăcea să ne provoace. În plus, religia este cea care-i opreşte pe săraci să-i omoare pe cei bogaţi.

Napoleon era fascinat şi de adevărurile din spatele mitului.

– Învierea şi naşterea de către o virgină, de exemplu, ne-a spus el într-o seară, în timp ce raţionalistul Berthollet a căscat ochii. Aceasta nu este numai o poveste despre creştinism, ci şi despre nenumărate credinţe antice. Precum

William Dietrich masonul vostru Hiram Abiff, nu-i aşa, Talma? Îi plăcea să-şi îndrepte atenţia către prietenul meu, în speranţa că ziaristul îl va măguli în articolele pe care le trimitea în Franţa.

– E o legendă atât de obişnuită, încât ne întrebăm dacă nu este adesea adevărată, a fost de acord Talma. Este moartea sfârşitul absolut? Sau poate fi inversată sau amânată la infinit? De ce faraonii i-au acordat atâta atenţie?

– Cu siguranţă cele mai timpurii poveşti despre înviere se întorc la legenda zeului egiptean Osiris şi a surorii şi soţiei lui, Isis, a spus de Venture, orientalistul nostru. Osiris a fost ucis de hainul său frate Seth, dar ea a strâns la loc părţile din trupul lui făcut bucăţi pentru a-l readuce la viaţă. Apoi el s-a culcat cu Isis, sora lui, şi a dat naştere fiului ei, Horus. Moartea nu era altceva decât un preludiu pentru naştere.

– Iar acum noi mergem către ţara unde se presupune că asta s-a întâmplat, a spus Bonaparte. De unde au apărut aceste istorii, dacă nu dintr-un sâmbure de adevăr? Şi dacă sunt într-un fel sau altul adevărate, ce puteri deţineau egiptenii pentru a săvârşi asemenea fapte? Imaginaţi-vă avantajele nemuririi, al timpului care nu se termină niciodată! Cât de multe ai putea realiza!

– Sau cel puţin să beneficiem din amestecul de interese, a glumit Monge.

M-am foit. Ăsta era adevăratul motiv pentru care invadam Egiptul, nu doar ca să-l colonizăm, ci pentru că era o sursă a vieţii veşnice? De asta se interesau atât de mulţi de medalionul meu?

– Totul e mit şi alegorie, a spus dispreţuitor Berthollet. Cine nu se teme de moarte şi nu visează să o învingă? Şi cu toate astea, toţi, inclusiv egiptenii, sunt morţi.

Generalul Desaix a deschis ochii pe furiş din somnul lui liniştit.

– Creştinii credeau într-un fel diferit de viaţă veşnică, a subliniat el cu blândeţe.

– Dar în timp ce creştinii se roagă pentru ea, egiptenii împachetează pentru ea, a contracarat de Venture. Ca şi alte culturi timpurii, ei pun în interiorul mormintelor ceea ce au nevoie pentru următoarea călătorie. Nu au pus chestii neînsemnate, şi aici se află oportunităţile. Mormintele ar putea fi pline de comori. "Vă rugăm să ne trimiteţi aur, scriau faraonilor regii rivali, deoarece aurul la voi există din belşug, mai mult decât pământul."

– Pentru mine asta e credinţa, a mormăit generalul Dumas. Credinţa pe care poţi să o apuci.

– Poate că au supravieţuit în alt mod, ca ţigani, am spus eu.

– Poftim?

– Ţigani. Egipteni. Ei pretind că sunt urmaşi ai preoţilor din Egipt.

– Sau ei sunt Saint Germaine sau Cagliostro, a adăugat Talma. Aceşti oameni susţineau că au trăit milenii, că s-au plimbat cu Iisus şi Cleopatra. Poate era adevărat.

Berthollet a râs batjocoritor.

– Ce e adevărat este că Cagliostro este atât de mort, încât soldaţii au săpat după mormântul lui din închisoarea papală şi au ţinut un toast în cinstea lui bând vin din craniul acestuia.

– Dacă era într-adevăr craniul lui, a spus încăpăţânat Talma.

– Iar Ritul Egiptean pretinde că e pe cale de a redescoperi aceste puteri şi miracole, nu-i aşa? a întrebat Napoleon.

– Ritul Egiptean este cel care încearcă să deturneze principiile francmasoneriei, a răspuns Talma. În loc să se dedice moralităţii şi marelui arhitect al unei fiinţe supreme, ei caută puteri întunecate în ceea ce e ascuns. Cagliostro a inventat o perversiune a francmasoneriei care admite

femeile pentru ritualuri sexuale. Ar folosi puterile antice pentru ei înşişi, în loc să le folosească pentru binele omenirii. Este păcat că au devenit la modă în Paris şi că au ademenit bărbaţi cum e contele Silano. Toţi masonii adevăraţi refuză să-i recunoască.

Napoleon a zâmbit.

– Aşadar, dumneata şi prietenul dumitale american trebuie să descoperiţi primii secretele!

Talma a încuviinţat.

– Şi să le punem în slujba noastră, nu în a lor.

Mi-am adus aminte de legenda ţiganului Stefan, cum că egiptenii ar putea aştepta progresul moral şi ştiinţific înainte de a-şi preda secretele. Şi iată că veneam, cu o mie de tunuri ieşind din corpurile navelor noastre.

Cucerirea insulei mediteraneene Malta a durat o zi, a luat trei vieţi franceze şi patru luni de pregătire - înainte de a ajunge - de spionaj, negocieri şi mituiri. Cei trei sute şi ceva de cavaleri maltezi erau un anacronism medieval, jumătate din ei francezi şi mult mai interesaţi de pensii decât să moară pentru glorie. După formalităţile unei scurte rezistenţe, au sărutat mâna cuceritorului lor. Geologul Dolomieu, care fusese scos din ordinul cavaleresc în dizgraţie după duelul lui din tinereţe, s-a văzut întâmpinat cu bucurie ca un fiu risipitor care ar putea ajuta la negocierile de capitulare. Malta a fost cedată Franţei, Marele Maestru s-a retras într-un principat din Germania, iar Bonaparte a început să prade comorile insulei, la fel de metodic cum jefuise şi Italia.

A lăsat cavalerilor un fragment din crucea adevărată şi o mână mumificată a lui Ioan Botezătorul. A păstrat pentru Franţa cinci milioane de franci în aur, un milion de vase de argint şi încă un milion în comorile incrustate cu pietre preţioase ale Sfântului Ioan. Prada sa a fost mutată în cala navei *L'Orient*. Napoleon a abolit şi sclavia şi a poruncit

tuturor bărbaţilor maltezi să poarte cocarda tricoloră. Spitalul şi oficiul poştal au fost reorganizate, şaizeci de băieţi din familii înstărite au fost trimişi la Paris pentru a fi educaţi, a fost înfiinţat un nou sistem şcolar, iar cinci mii de oameni au fost lăsaţi să apere insula. Era o avanpremieră a combinaţiei de jaf şi reformă pe care spera s-o realizeze în Egipt.

În Malta, Talma a venit emoţionat la mine, cu ultima lui descoperire.

– Cagliostro a fost aici! a exclamat el.

– Unde?

– Pe această insulă! Cavalerii mi-a spus că a făcut o vizită acum un sfert de veac, în compania mentorului său grec Alhotas. Aici l-a întâlnit pe Kolmer! Aceşti bărbaţi înţelepţi au stat de vorbă cu Marele Maestru şi au examinat ce au adus cavalerii templieri din Ierusalim.

– Şi?

– Acesta ar putea fi locul unde au descoperit medalionul, printre comorile cavalerilor! Nu înţelegi, Ethan? E ca şi cum i-am călca pe urme. Destinul lucrează.

Din nou mi-am adus aminte de poveştile lui Stefan despre Cezar şi Cleopatra, despre cruciaţi şi regi şi despre o căutare care a mistuit oamenii de-a lungul vremii.

– Vreunul din aceşti cavaleri îşi aduce aminte de medalion sau măcar ştie ce înseamnă?

– Nu. Dar suntem pe drumul cel bun. Pot să-l mai văd o dată?

– L-am ascuns pentru protecţia noastră pentru că aduce numai necazuri când e scos la lumina zilei. Aveam încredere în Talma şi totuşi ezitam să-i arăt medalionul după povestirile groaznice ale lui Stefan despre ceea ce li s-a întâmplat celor în posesia cărora s-a aflat, de-a lungul istoriei. Savanţii ştiau că există, dar am evitat să răspund cererilor lor de a-l studia.

– Dar cum vom mai dezlega misterul dacă tu îl ţii

ascuns?

– Hai să-l ducem mai întâi în Egipt.

S-a arătat dezamăgit.

După ceva mai mult de o săptămână, flota noastră şi-a întins din nou pânzele, mişcându-se greoi spre est, către Alexandria. Circulau zvonuri că britanicii încă ne urmăreau, dar nu am văzut nici urmă de ei. Mai târziu am aflat că escadra lui Nelson a trecut de flota noastră în întuneric, nici una din părţi nedescoperind-o pe cealaltă.

Era una din acele nopţi în care soldaţii jucau cărţi pe pantofi ca să-şi aline plictiseala traversării, când Berthollet m-a invitat să-l însoţesc pe cele mai ascunse punţi ale navei *L'Orient.*

– A venit timpul, *monsieur* Gage, ca noi, savanţii, să începem să câştigăm atât cât ne este necesar pentru a ne întreţine singuri.

Am coborât în întuneric; felinarele dădeau o lumină slabă, oameni în hamace se legănau şold lângă şold precum moliile în coconi, tuşind şi sforăind şi, în cazul celor mai tineri şi al celor cărora li se făcea cel mai tare dor de casă, vărsând lacrimi toată noaptea. Lemnăria corăbiei scârţâia. Marea şuiera în timp ce se năpustea pe lângă navă, apa picura din îmbinările astupate cu cârlţi ale corpului acesteia, la fel de încet cum curge siropul. Soldaţi din infanteria marină păzeau depozitul şi camera comorilor cu baionete care luceau ca bucăţile de gheaţă. Ne-am aplecat şi am intrat în peştera lui Alladin, comoara din cală. Matematicianul Monge ne aştepta, aşezat pe o ladă ornamentată cu alamă. Era prezent de asemenea un alt ofiţer chipeş care ascultase marea majoritate a discuţiilor filozofice, un tânăr geograf şi cartograf pe nume Edme François Jomard. Jomard avea să-mi devină ghid în misterele piramidelor. Ochii lui negri străluceau de o inteligenţă limpede şi adusese un cufăr plin de cărţi scrise de autori antici.

Curiozitatea mea faţă de prezenţa lui mi-a fost distrasă de ceea ce era în cabină. Aici se afla comoara din Malta şi mare parte din plata armatei franceze. Cutii pline-ochi cu monede precum fagurii de miere. Saci de pânză păstrau secole de preţioase relicve religioase. Lingourile erau stivuite precum buştenii. Un pumn de bani ar putea reface viaţa unui om.

– Nici să nu te gândeşti, a spus chimistul.

– *Mon Dieu*, dacă aş fi Bonaparte, m-aş retrage azi.

– Nu vrea bani, ci putere, a spus Monge.

– Ei bine, vrea şi bani, a precizat Berthollet. A devenit unul din cei mai bogaţi ofiţeri din armată. Nevasta şi rudele îi cheltuie banii mai repede decât îi poate el fura. El şi fraţii săi formează cu adevărat clanul corsicanilor.

– Şi ce vrea de la noi? am întrebat.

– Cunoştinţe. Pricepere. Decodificări. Corect, Jomard?

– Generalul este în mod special interesat de matematică, a spus tânărul ofiţer.

– Matematică?

– Matematica este cheia războiului, a spus Jomard. Cu o instruire potrivită, curajul nu diferă prea mult de la o naţiune la alta. La momentul atacului, câştigă superioritatea numerică şi puterea de foc. Acest lucru necesită nu numai oameni, ci şi provizii, drumuri, animale de transport, nutreţ şi praf de puşcă. Ai nevoie de cantităţi precise, care se mişcă pe distanţe precise către locuri precise. Napoleon a spus că, mai presus de toate, vrea ofiţeri care să poată socoti.

– Şi în mai multe feluri, nu doar în unul singur, a adăugat Monge. Jomard aici de faţă studiază clasicii, iar Napoleon vrea ca el să calculeze în noi feluri. Autori antici ca Diodor din Sicilia au sugerat că Marea Piramidă este o ghicitoare matematică, nu-i aşa Edme?

– Diodor a sugerat că, având în vedere dimensiunile ei, Marea Piramidă este un fel de hartă a pământului, a

explicat Jomard. După ce eliberăm ţara, vom măsura structura pentru a aduce dovada acestei controverse. Grecii şi romanii erau la fel de nedumeriţi de scopul piramidelor, ca şi noi, oamenii timpurilor moderne, de aceea Diodor a avansat această idee. Chiar au muncit oamenii ca nişte robi atâta vreme la un simplu mormânt, mai ales că nu au fost găsite vreodată în el nici cadavre, nici comori? Herodot susţine că faraonul a fost de fapt îngropat pe o insulă, într-un râu subteran, dedesubtul monumentului propriu-zis.

– Deci piramida este doar o piatră funerară, un reper?

– Sau un avertisment. Sau, datorită dimensiunii ei şi a sistemului de coridoare, un soi de mecanism. Jomard a ridicat din umeri. Cine ştie, de vreme ce constructorii ei nu au lăsat nicio însemnare?

– Dar egiptenii chiar au împânzit toată lumea cu indicii pe care niciunul dintre noi nu le poate înţelege deocamdată, a spus Monge. Şi aici intervenim noi. Uită-te la asta. Trupele noastre au luat-o ca pradă în Italia, iar Bonaparte a adus-o cu el.

Chimistul a îndepărtat iute o pânză brodată, dând la iveală o tăbliţă de bronz de mărimea unui platou mare pentru cină, cu suprafaţa acoperită de un smalţ negru, gravată cu argint. Erau imprimate frumoase desene complicate, în stilul antic, ale unor figuri egiptene, spaţiate de un şir de camere una deasupra celeilalte. Zeii, zeiţele şi hieroglifele erau legate printr-o bordură cu animale fantastice, flori şi arbori.

– Este tăbliţa lui Isis, care a aparţinut cândva cardinalului Bembo.

– Ce reprezintă? am întrebat.

– Asta vrea generalul să-i spunem. Timp de secole, savanţii au bănuit că trebuie să fie vreun mesaj în această tăbliţă. Legenda spune că Platon a fost iniţiat în marile mistere într-un soi de încăpere, sub Marea Piramidă egipteană. Poate că este un plan, o hartă a unei astfel de

încăperi. Dar nu există nicio informaţie despre asemenea camere. Ar putea fi medalionul dumitale o cheie pentru a înţelege toate astea?

Mă îndoiam. Semnele de pe piesa mea păreau nefinisate în comparaţie cu această operă de artă. Figurile erau ţepene, dar graţioase ca nişte îngeri. Mai erau coroane foarte înalte, babuini aşezaţi şi vite care înaintau cu mişcări coordonate. Femeile aveau aripi pe braţe, precum şoimii. Bărbaţii aveau capete de câini şi păsări. Tronurile erau sprijinite de lei şi crocodili.

– Al meu este nefinisat.

– Îi vei studia indiciile înainte de a ajunge la vestigiile din afara oraşului Cairo. Multe personaje ţin toiege, de exemplu. Sunt sceptre ale puterii? Există vreo legătură cu electricitatea? Ar putea asta să împingă în faţă Revoluţia?

Bărbaţii care puneau aceste întrebări erau oameni de ştiinţă eminenţi. Câştigasem medalionul la un joc de cărţi. Cu toate acestea, descifrarea unei asemenea enigme mi-ar putea aduce recompense nebănuite, fără să mai amintesc şi de amnistie. În timp ce număram figurile, m-a izbit faptul că unele păreau să aibă coroane mai mari.

– Iată ceva, am încercat eu. Numărul personajelor principale de aici, douăzeci şi unu, coincide cu cele ale tarotului pe care mi le-au arătat ţiganii.

– Interesant, a spus Monge. O tăbliţă care să prezică viitorul, poate?

Am ridicat din umeri.

– Sau doar un platou drăguţ.

– Am făcut un desen al ei pe care îl poţi lua cu tine în cabină. S-a apropiat de alt cufăr. O altă ciudăţenie este asta, pe care trupele noastre au găsit-o în aceeaşi fortăreaţă în care a fost întemniţat Cagliostro. Am trimis după ea, după ce Berthollet mi-a spus despre dumneata.

Era un disc de mărimea unui platou pentru cină, cu centrul gol şi marginea alcătuită din trei inele, fiecare

potrivindu-se în interiorul celuilalt. Inelele aveau simboluri ale soarelui, lunii, stelelor şi semne ale zodiacului. Se roteau, astfel încât simbolurile puteau fi realiniate unele cu celelalte. De ce, nu aveam nici cea mai vagă idee.

– Credem că este un calendar, a spus Monge. Faptul că poţi alinia simbolurile sugerează că ar putea arăta viitorul sau indica o anumită dată. Dar ce dată şi de ce? Unii dintre noi cred că s-ar putea referi la precesiunea echinocţiilor.

– Procesiunea a ce?

– Precesiune. Religia antică se baza pe studiul cerului, a spus Jomard. Stelele alcătuiau tipare, se mişcau dintr-o parte în alta a cerului în moduri predictibile şi se credea că sunt vii şi controlează soarta oamenilor. Egiptenii au împărţit bolta cerească în doisprezece semne ale zodiacului, extinzându-le pe fiecare în jos până la doisprezece diviziuni la linia orizontului. În acelaşi timp în fiecare an - să spunem pe 21 martie, echinocţiul de primăvară, când ziua e egală cu noaptea - soarele răsare sub acelaşi semn zodiacal.

Am hotărât să nu atrag atenţia că ofiţerul a ales să folosească data tradiţională gregoriană şi nu pe cea nouă a Revoluţiei.

– Dar nu întocmai de unde a început. În fiecare an, zodiacul scade doar puţin în parcurgerea întregii mişcări de rotaţie, deoarece pământul se mişcă inegal în jurul axei sale ca un titirez, axa făcând un cerc complet pe cer într-o perioadă de douăzeci şi şase de mii de ani. În decursul perioadelor mari de timp poziţia constelaţiilor pare că se schimbă. La 21 martie din acest an, soarele a răsărit în Peşti, aşa cum o face de la naşterea lui Hristos. Poate acesta este motivul pentru care creştinii de demult au ales peştele ca simbol al lor. Dar înainte de Iisus, răsăritul în ziua de 21 martie se afla în constelaţia Berbecului, o eră care a durat două mii o sută şaizeci de ani. Înainte de Berbec a fost Taurul, când se pare că au fost construite

piramidele. Următoarea la rând, după două mii o sută şaizeci de ani în Peşte, este epoca Vărsătorului.

– Vărsătorul are o semnificaţie specială pentru egipteni, a completat Monge. Mulţi cred că aceste semne erau greceşti, dar de fapt sunt cu mult mai vechi, unele datând din Babilon şi altele din Egipt. Urcioarele cu apă revărsată ale Vărsătorului simbolizau revărsarea anuală a Nilului, vitală pentru fertilizarea şi irigarea recoltelor anuale ale Egiptului.

Prima civilizaţie a omului s-a ridicat în cel mai ciudat mediu de pe pământ: o grădină a raiului despuiată de verde în mijlocul deşertului neprimitor, un loc cu soare permanent şi ploaie rară, udat de un fluviu care izvorăşte din surse încă necunoscute până astăzi. Izolată de duşmani prin deşerturile Saharei şi Arabiei, hrănită de un misterios ciclu anual, adăpostită de o panoplie de stele pe un cer fără nori, era o ţară stabilă a contrastelor extreme, un loc ideal pentru religie ca să evolueze.

– Aşadar, acesta este un instrument de calcul al ciclului Nilului?

– Poate. Sau probabil sugerează momentul prielnic pentru diferite acţiuni. Asta este ceea ce sperăm că ne vei ajuta să descifrăm.

– Cine l-a făcut?

– Nu ştim, a răspuns Monge. Simbolurile lui sunt diferite de tot ceea ce am văzut până acum, iar cavalerii din Malta nu au nici măcar o notă scrisă despre locul de unde provine. Este evreiesc? Egiptean? Grec? Babilonian? Sau ceva cu totul diferit?

– Cu siguranţă aceasta este o enigmă pentru mintea dumitale, nu pentru a mea, dr. Monge. Eşti matematician. Eu mă chinui să calculez restul.

– Toată lumea se chinuie să calculeze restul. Ascultă Gage, nu ştim încă ce înseamnă toate astea. Dar interesul acordat medalionului tău mă face să cred că pandantivul

acesta reprezintă o piesă a unei enigme spectaculoase. Ca american, ai privilegiul de a însoţi o expediţie franceză. Berthollet, aici de faţă, ţi-a oferit protecţie legală. Dar acesta nu este un act de caritate, ci o închiriere a expertizei dumitale. Sunt o mulţime de motive pentru care Bonaparte vrea să meargă în Egipt, dar unul dintre ele este că acolo s-ar putea găsi secrete antice pe care să le studiem: secrete mistice, tehnologice, electrice. Apoi, dumneata, omul lui Franklin, apari cu acest misterios medalion. Este un indiciu? Ţine minte aceste artefacte pe măsură ce înaintăm către necunoscut. Bonaparte încearcă să cucerească o ţară. Tot ceea ce trebuie să cucereşti dumneata este o enigmă.

– Dar ce fel de enigmă?

– Locul de unde am venit, poate. Sau cum am căzut în dizgraţie.

M-am întors în cabina pe care o împărţeam cu Talma şi un locotenent pe nume Malraux, cu mintea vrăjită de comoară şi uluită de misterele cu care urma să mă lupt. Nu reuşeam să văd nicio legătură între medalion şi aceste noi obiecte şi nimeni nu părea să aibă vreo idee despre enigma pe care trebuia s-o dezleg. Decenii la rând, vrăjitori şi şarlatani precum Cagliostro au cutreierat curţile Europei pretinzând că ştiu mari secrete egiptene, fără să fi explicat cu precizie care erau acestea. Au iscat o nebunie pentru ocult. Scepticii au râs, dar gândul că trebuie să existe *ceva* în ţinuturile faraonilor a prins rădăcini. Acum mă găseam chiar eu în mijlocul acelui delir. Cu cât ştiinţa făcea progrese, cu atât mai mulţi oameni tânjeau după magie.

Mă aflam pe mare şi adoptasem obiceiul marinarilor de a merge în picioarele goale, din cauza arşiţei verii. În timp ce mă pregăteam să mă întind în patul meu îngust, cu toate câte mi se învârteau prin minte, am observat că îmi lipseau ghetele. Era deranjant, dat fiind faptul că le folosisem ca ascunzătoare.

Am căutat neliniştit prin jur. Malraux, deja în pat, a mormăit ceva în somn şi a înjurat. L-am zgâlţâit pe Talma.

– Antoine, nu-mi găsesc încălţările!

S-a trezit cu ochii cârpiţi.

– La ce-ţi trebuie?

– Vreau doar să ştiu unde sunt.

S-a întors pe partea cealaltă.

– Poate le-a jucat la cărţi vreun şef de echipaj.

Căutarea rapidă prin cercurile care jucau cărţi şi zaruri în noaptea târzie nu m-a ajutat să-mi găsesc ghetele. Descoperise cineva compartimentul gol din călcâi? Cine ar îndrăzni să se atingă de lucrurile savanţilor? Cine ar fi putut ghici măcar locul meu de ascunzătoare? Talma? Trebuie să-şi fi pus întrebări în legătură cu calmul meu, când a întrebat unde este medalionul şi probabil a făcut speculaţii unde l-aş fi putut ascunde.

M-am întors în cabină şi m-am uitat cruciş la însoţitorul meu. Dormea liniştit, ceea ce mi-a întărit suspiciunile. Cu cât creştea importanţa medalionului, cu atât mai puţină încredere aveam în ceilalţi. Medalionul otrăvise încrederea în prietenul meu.

M-am retras în hamacul meu, deprimat şi nesigur. Ce păruse un premiu la un joc de cărţi îl simţeam acum ca pe o povară. Bine că nu lăsasem medalionul în gheată! Am pus mâna pe gura tunului de calibru 117 mm şi ghiulele ce cântăreau peste şase kilograme de lângă hamacul meu.

Cum Bonaparte interzisese exersarea trasului la ţintă pentru a nu irosi pulberea şi a păstra discreţia asupra întăririlor noastre, îmi împachetasem medalionul într-un sac gol de pulbere şi folosisem smoală ca să-l lipesc în interiorul dopului care astupa gura tunului. Dopul avea să fie îndepărtat înaintea luptei, iar planul meu era să-mi recuperez medalionul înainte de vreo bătălie pe mare, neriscând în acest timp să-mi fie furat de la gât sau din gheată. Acum, că nu mai aveam ghetele, depărtarea de

premiul meu mă făcea nervos. Mâine, când ceilalţi vor fi pe punte, aveam să-l scot din ascunzătoare şi să-l pun la gât. Blestemat sau vrăjit, îl vroiam în jurul gâtului.

În dimineaţa următoare ghetele mele se aflau din nou acolo unde le lăsasem. Când le-am cercetat, am văzut că talpa şi tocul fuseseră desfăcute.

6

Aproape că m-am înecat în valurile din Alexandria, din cauza fricii lui Bonaparte de amiralul Nelson. Flota engleză umbla după pradă, undeva dincolo de orizont, ca un lup, iar Napoleon se grăbea atât de tare să ajungă la ţărm, încât a ordonat o debarcare de tip amfibie. N-ar fi fost ultima oară când m-aş fi udat în cea mai uscată ţară pe care am văzut-o vreodată.

Am ajuns în oraşul egiptean pe 1 iulie 1798, privind plini de admiraţie minaretele ca nişte trestii şi cupolele moscheilor ca nişte deluşoare de zăpadă, care sclipeau sub asprul soare de vară. Cinci sute dintre noi stăteam înghesuiţi pe puntea principală a navei-amiral, soldaţi, marinari şi savanţi, şi multă vreme a fost atâta linişte, încât s-au putut auzi fiecare scârţâit al velaturii şi fiecare şuierat al valurilor. Egipt! Tremura deformat ca o imagine reflectată într-o oglindă curbată. Oraşul era cafeniu din cauza prafului, de un alb-murdar şi arăta oricum, numai opulent nu, de parcă am fi greşit adresa. Corăbiile franceze s-au legănat încet, bătute de un vânt care venea din nord, iar fiecare ondulare mediteraneeană părea de topaz. De pe uscat răsunau sunetele cornurilor, bubuitul de semnal al tunurilor şi urlete de spaimă. Cum trebuie să fi fost să zăreşti o flotă de patru sute de corăbii europene care păreau că umplu întreaga mare? Lucrurile din gospodării erau înghesuite în căruţele trase de măgari. Corturile din piaţă erau strânse în timp ce obiectele de preţ pe care le adăpostiseră erau ascunse în fântâni. Soldaţii arabi strânşi bine cu curele în armuri medievale urcau pe parapetele

crăpate, cu lănci şi muschete antice. Pictorul expediţiei, baronul Dominique Vivant Denon, a început să deseneze cu furie: zidurile, corăbiile, goliciunea epică a Africii de Nord.

– Încerc să prind forma clădirilor masive pe fundalul volumului neobişnuit de lumină al deşertului, mi-a spus el.

Fregata *Junon* a venit alături de noi pentru a raporta. Sosise în oraş cu o zi înainte, iar comandantul stătuse de vorbă cu consulul francez, iar veştile pe care le-a adus au făcut ca personalul lui Napoleon să intre în trepidaţie, într-o activitate frenetică. Flota lui Nelson fusese deja la Alexandria, urmărindu-ne, şi plecase doar cu două zile înainte! Era un noroc chior că nu ne-au prins descărcând. Oare cată vreme mai era până să se întoarcă englezii? Decât să rişte să treacă prin furcile caudine ale forturilor de apărare de la intrarea în portul oraşului, Napoleon a ordonat o debarcare rapidă de tip amfibie, cu bărcile de transport, pe plaja din Marabut, doisprezece kilometri către vest. De acolo, trupele franceze ar putea înainta de-a lungul plajei pentru a cuceri portul.

Amiralul Brueys a protestat vehement, plângându-se că acea coastă era neexplorată, iar vântul se transforma în vijelie. Napoleon l-a redus la tăcere.

– Amirale, nu avem timp de pierdut. Soarta ne-a îngăduit trei zile, nu mai mult. Dacă nu folosesc acest avantaj pe care îl avem asupra lor, suntem pierduţi.

Odată ajunsă la mal, armata lui era imposibil de ajuns de vasele de război britanice. La bordul corăbiilor, putea fi scufundată.

Cu toate astea, să ordoni o debarcare era mai simplu decât de făcut. La momentul în care corăbiile noastre au început ancorarea în valurile mari departe de plaja de nisip, era după-amiază târziu, ceea ce însemna că debarcarea va continua şi în cursul nopţii. Noi, savanţii, am putut alege să rămânem la bord sau să-l însoţim pe Napoleon pentru a privi asaltul împotriva oraşului. Eu, având în cap mai multă

aventură decât luciditate, am hotărât să cobor de pe *L'Orient,* Tangajul ei puternic îmi făcea rău din nou.

Talma, în ciuda suferinţei proprii din cauza greţurilor, s-a uitat la mine de parcă eram nebun.

– Credeam că nu vrei să fii soldat!

– Sunt doar curios. Nu vrei să vezi războiul?

– Pot să observ războiul foarte bine şi de pe punte. E vorba de detaliile sângeroase pentru care trebuie să fii pe plajă ca să le vezi. Ne întâlnim în oraş, Ethan.

– Până atunci o să ne aleg un palat!

A zâmbit stins, privind apa umflată.

– Poate ar trebui să ţin medalionul pentru siguranţă?

– Nu. I-am strâns mâna. Apoi, ca să-i amintesc cine e proprietarul: Dacă mă înec, nu o să mai am nevoie de el.

Era amurg deja când am fost chemat să-mi ocup locul într-o barcă. Fanfarele s-au strâns pe corăbiile mai mari şi cântau *Marseillaise*, acordurile cântecului fiind ciopârţite de vântul puternic. Către uscat, orizontul devenise maro de la nisipul împrăştiat de vânt din deşert. Am observat câţiva călăreţi arabi gonind încoace şi încolo pe plajă. Agăţat de o funie, am coborât scara pe partea laterală a navei, a cărei formă de arc era umflată ca un biceps, iar armele de foc stăteau băţoase ca o barbă neagră ţepoasă. Căram puşca de-a curmezişul spatelui, iar percutorul şi locul pentru praful de puşcă erau învelite într-o pânză uleiată. Cornul cu praf de puşcă şi cartuşiera se izbeau de mijlocul meu.

Barca se ridica şi cobora ca o şa înmuiată în apă.

– Sări! a ordonat un şef de echipaj, aşa că m-am conformat, străduindu-mă să fiu graţios, dar sărind tot cu mâinile şi picioarele întinse în toate direcţiile. M-am căţărat repede pe băncuţa din barcă aşa cum mi s-a spus, agăţându-mă cu ambele mâini. Din ce în ce mai mulţi oameni săreau la bord până ce am fost sigur că barca nu ne mai putea ţine fără să se umple cu apă, după care s-au mai îngrămădit încă vreo câţiva. În sfârşit ne-am împins de

lângă navă, apa revărsându-se peste marginea bărcii.

– Scoateţi apa, naiba să vă ia!

Bărcile noastre de transport arătau ca un roi de gândaci de apă, târându-se încet către ţărm. Curând nu se mai putea auzi nimic, dincolo de vuietul asurzitor al valului care se apropia. Când ne-am afundat în scobiturile valului, nu mai puteam vedea din flota de invazie decât vârfurile catargelor.

Cârmaciul nostru, în viaţa de toate zilele un pescar francez de coastă, ne-a dirijat mai întâi cu deosebită pricepere, pe măsură ce valurile se spărgeau către plajă. Numai că barca era supraîncărcată, la fel de greu de manevrat ca o căruţă cu vin, şi abia avea pescaj[1]. Am început să alunecăm pe valurile care creşteau, cu pupa răsucindu-se, în timp ce cârmaciul striga la vâslaşi. Apoi un talaz ne-a întors într-o parte, am luat apă şi ne-am răsturnat.

N-am avut timp să trag aer în piept. Apa cădea ca un zid, împingându-mă dedesubt. Mugetul vijeliei a scăzut până la un huruit slab, în timp ce eu săltăm de-a lungul fundului apei, rostogolindu-mă pe nisip. Puşca mea era ca o ancoră, dar am refuzat să-i dau drumul. Scufundarea părea o neagră eternitate, plămânii îmi erau pe punctul de a exploda, dar apoi, într-un moment de acalmie al valurilor, m-am scufundat destul ca să mă ghemuiesc pe fund şi să mă împing.

Capul mi-a ţâşnit la suprafaţă, chiar înainte de a fi pregătit să înghit, şi am gâfâit disperat, înainte ca alt val să se spargă deasupra mea. Corpuri se loveau în întuneric. Biciuit de apă, m-am prins de o vâslă. Acum apa era puţin adâncă, iar valul următor m-a purtat pe burtă. Scuipând, înecându-mă cu apă de mare, cu nasul curgându-mi şi cu ochii care mă usturau, am păşit nesigur pe picioarele mele,

[1] Adâncimea de cufundare în apă a unei nave, măsurată pană la linia de plutire, care variază în raport cu încărcătura (n. tr.).

în Egipt.

Era plat şi neinteresant, fără niciun copac la orizont. Nisipul îmi pătrunsese în fiecare crăpătură a corpului şi a hainelor mele, iar vântul sufla atât de tare, încât m-am clătinat.

Alţi bărbaţi pe jumătate înecaţi ieşeau din valuri împleticindu-se. Barca noastră răsturnată a eşuat, iar marinarii ne-au regrupat ca să o întoarcem pe verticală şi să o golim de apă. Odată ce au găsit destule vâsle, mateloţii au ieşit din nou pe mare, ca să aducă mai multe trupe. Răsărise luna şi am văzut sute de scene asemănătoare de-a lungul plajei. Câteva bărci au reuşit să lunece uşor, aşa cum fusese plănuit, şi să atingă ţărmul graţios, în timp ce altele s-au scufundat şi s-au dat de-a dura ca nişte lemne plutitoare. Totul era haotic, cu oameni care se legau unii de alţii cu frânghii pentru a se întoarce în apă şi a-şi salva tovarăşii. Mai multe cadavre erau spălate de apele mării la ţărm, pe jumătate îngropate în nisip. Piese mici de artilerie erau cufundate până la roţi. Echipamentul plutea ca nişte epave. Un tricolor francez, înălţat ca punct de adunare, s-a rupt şi fâlfâia în bătaia vântului.

– Henri, ţii minte fermele pe care ni le-a promis generalul? l-a întrebat un soldat plin de apă pe altul, indicând dunele aride din faţă. Iată cei şase acri ai tăi.

Cum nu aparţineam nici unei unităţi militare, am întrebat unde era generalul Bonaparte. Ofiţerii au ridicat din umeri şi au înjurat.

– Probabil în grandioasa lui cabină, privindu-ne cum ne înecăm, a bombănit unul dintre ei.

Existaseră resentimente din cauza spaţiului foarte mare pe care şi l-a alocat.

Şi cu toate acestea, departe în josul plajei, un mănunchi de ordine au început să prindă contur. Oamenii se adunau în jurul unei figuri familiare scunde care gesticula furioasă, iar alte trupe erau atrase în masă, parcă de o forţă

gravitaţională. Puteam auzi vocea lui Bonaparte dând comenzi precise, iar trupele au început să se ordoneze. Când m-am apropiat, l-am găsit cu capul descoperit şi ud până în talie, pălăria ducându-i-se de-a dura departe în bătaia vântului. Teaca săbiei i se târa pe plajă, lăsând o dâră mică în spate. Se purta de parcă nimic nu mergea rău, iar siguranţa lui i-a încurajat pe ceilalţi.

– Vreau o linie de hărţuire la dune! Kleber, du câţiva oameni acolo, dacă nu vrei să fiţi împuşcaţi unul după altul de beduini! Căpitane? Foloseşte-ţi compania pentru a elibera tunul acela, vom avea nevoie de el în zori. Generale Menou, unde eşti... a, iată-te! Înfige steagul în pământ ca să-ţi aduni oamenii în formaţie. Voi, infanteriştii de acolo, încetaţi să mai staţi ca nişte şobolani plouaţi şi ajutaţi-i pe ceilalţi să îndrepte barca aia! Cumva puţină apă v-a făcut să vă pierdeţi minţile? Sunteţi soldaţi ai Franţei!

Supunerea la care se aştepta din partea oamenilor săi făcea minuni şi am început să recunosc talentul de comandant al lui Bonaparte. O gloată devenea treptat o armată, soldaţii formau linii, organizau echipamentul şi îi târau departe pe cei înecaţi pentru a-i îngropa repede şi fără alte ceremonii. Auzeam focurile de armă răzleţe ale liniei de hărţuire care-i ţinea la distanţă pe cei din triburi. Transport după transport ajungea la mal şi mii de oameni se strângeau la lumina lunii şi a stelelor, iar nisipul zdrobit sub tălpi strălucea argintiu acolo unde apa formase băltoace în urmele lăsate de ghetele noastre. Echipamentul pierdut în valuri era recuperat şi redistribuit. Câţiva soldaţi s-au trezit că purtau şepci prea mici care stăteau cocoţate pe creştetele capetelor ca nişte hornuri, iar alţii aveau pălării care coborau peste urechi. Râzând, făceau schimb dintr-o parte în alta. Vântul de noapte era cald şi ne zvânta hainele cu repeziciune.

Generalul Jean-Baptiste Kleber, despre care am auzit că era şi el francmason, s-a apropiat cu paşi mari.

– Au otrăvit fântâna la Marabut, iar oamenilor începe să le fie sete. A fost o nebunie să navigăm de la Toulon fără bidoane cu apă.

Napoleon a ridicat din umeri.

– A fost de vină incompetenţa ofiţerului cu aprovizionarea, pe care nu o putem corecta acum. Vom găsi apă când vom sprijini zidurile Alexandriei.

Kleber s-a încruntat. Arăta de departe mai general decât Bonaparte: un metru optzeci înălţime, bine făcut, musculos şi mândrindu-se cu o coamă de păr des şi cârlionţat, care îi dădea sobrietatea maiestuoasă a unui leu.

– Nu avem nici mâncare.

– Care ne va aştepta de asemenea în Alexandria. Dacă vei privi în largul mării, Kleber, o să vezi că nu e nici flota britanică, şi acesta e motivul pentru care ar trebui să dăm lovitura rapid.

– Atât de repede, că am ajuns la mal cu vijelia şi s-au înecat atâţia oameni?

– În război, viteza înseamnă tot. Întotdeauna voi pierde câţiva ca să salvez mai mulţi. Bonaparte arăta ca şi când ar fi vrut să spună mai multe; nu-i plăcea ca ordinele să-i fie criticate. Dar în loc de asta, i-a spus generalului său: L-ai găsit pe bărbatul despre care ţi-am vorbit?

– Arabul? Poate că vorbeşte franceza, dar e o năpârcă.

– E unealta lui Talleyrand şi primeşte o livră pentru fiecare ureche şi mână. Îi va ţine departe de flancul tău pe ceilalţi beduini.

Am pornit în josul plajei, cu valurile care mugeau în stânga noastră, mii de oameni tropăind în întuneric. Spuma mării părea că străluceşte. Auzeam din când în când pocnetul unei muschete sau al unei împuşcături de pistol, departe în deşert, la dreapta noastră. Câteva felinare luminau în faţă, indicând Alexandria. Niciun general nu călărea, mergând pe jos ca soldaţii de rând. Generalul Louis Caffarelli din trupele de genişti mergea şchiopătat cu un

picior de lemn. Uriaşul nostru comandant mulatru de cavalerie, Alexandre Dumas, mergea cu picioarele strâmbe, fiind cu un cap mai înalt decât toţi soldaţii de sub comanda lui. Avea puterea unui gigant şi ca să se amuze pe mare, s-a suspendat de o grindă din boxele cailor şi a apucat strâns un cal cu picioarele, ridicând animalul speriat de pe punte, prin forţa coapselor. Detractorii spuneau că avea muşchi între urechi.

Nefiind legat de nicio unitate, am mers la pas cu Napoleon.

– Îţi face plăcere compania mea, americanule?

– Gândesc doar că generalul comandant va fi mai în siguranţă decât majoritatea celorlalţi. De ce să nu stau lângă el?

A râs.

– Am pierdut şapte generali într-o singură bătălie în Italia şi am condus atacurile eu însumi. Numai soarta ştie de ce am fost cruţat. Viaţa e un joc de noroc, nu-i aşa? Destinul a trimis în altă parte flota britanică şi o vijelie în locul ei. Câţiva oameni s-au înecat. Îţi pare rău pentru ei?

– Desigur.

– Să nu-ţi pară. Moartea vine la toţi, indiferent dacă egiptenii au descoperit într-adevăr nemurirea. Şi cine poate spune dacă o moarte e mai bună decât alta? A mea ar putea veni în această dimineaţă şi ar fi una bună, ştii de ce? Pentru că în timp ce gloria zboară repede, anonimatul e pentru totdeauna. Acei oameni care s-au înecat vor fi ţinuţi minte de către familiile lor timp de generaţii. A murit urmându-l pe Bonaparte în Egipt! Societatea ştie asta şi acceptă sacrificiul.

– Ăsta e un calcul european, nu unul american.

– Nu? Vom vedea când naţiunea dumitale va înainta în vârstă. Ne aflăm într-o misiune măreaţă, Ethan Gage, aceea de a uni Estul şi Vestul. În comparaţie cu asta, sufletele individuale înseamnă puţin.

– Unificare prin cucerire?

– Prin educaţie şi puterea exemplului. Îi vom înfrânge pe tiranii mameluci care îi conduc pe aceşti oameni, da, şi făcând asta îi vom elibera pe egipteni de sub stăpânirea otomană. Dar după asta îi vom reforma şi va veni vremea când vor binecuvânta ziua în care Franţa a păşit pe ţărmul lor. Noi, în schimb, vom învăţa din cultura lor antică.

– Sunteţi un om foarte încrezător.

– Sunt un vizionar. Un visător, aşa cum mă învinuiesc generalii mei. Cu toate acestea, îmi măsor visele cu şublerul raţiunii. Am calculat cât de mulţi dromaderi mi-ar trebui ca să traversez deşerturile Indiei. Am prese de tipărit în stilul arab pentru a explica faptul că am venit într-o misiune de reformare. Ştiai că Egiptul nu a văzut vreodată o presă? Le-am ordonat ofiţerilor mei să studieze Coranul, iar trupelor mele să nu jefuiască sau să molesteze femeile arabe. Când egiptenii îşi vor da seama că suntem aici pentru a-i elibera, nu pentru a-i asupri, ni se vor alătura în lupta împotriva mamelucilor.

– Dar conduceţi o armată care nu are un strop de apă.

– Îmi lipsesc o mulţime de lucruri, dar mă bazez pe Egipt ca să mi le asigure. Asta am făcut când am invadat Italia. Asta a făcut Cortéz când şi-a dat foc la corăbii după ce a debarcat în Mexic. Faptul că nu avem bidoane cu apă le spune clar oamenilor noştri că asaltul trebuie să reuşească.

Parcă i se adresa lui Kleber, nu mie.

– Cum puteţi să fiţi atât de sigur, generale? Mie mi-e greu să fiu sigur de orice.

– Pentru că în Italia am învăţat că istoria este de partea mea.

A făcut o pauză, gândindu-se dacă să-mi mărturisească mai multe, dacă m-ar putea adăuga la seducţiile lui politice.

– Mulţi ani m-am simţit condamnat la o viaţă de rând, Gage. Şi eu am fost nesigur. Eram un corsican fără niciun ban, de cel mai ponosit soi al unei regalităţi întârziate, un

insular colonial cu un accent profund, care şi-a petrecut copilăria îndurând snobismul şi batjocurile de la şcoala militară franceză. Nu aveam niciun prieten, în afară de matematică. Apoi a venit Revoluţia, s-au ivit oportunităţile şi am profitat cât mai mult de pe urma lor. M-am evidenţiat în asediul de la Toulon. Am atras atenţia la Paris. Mi s-a dat comanda unei armate învinse, jerpelite, în nordul Italiei. Un viitor părea cel puţin posibil, chiar dacă totul putea fi pierdut din nou cu o singură înfrângere. Dar în bătălia de la Arcole, luptând cu austriecii pentru a elibera Italia, lumea s-a deschis cu adevărat pentru mine. Trebuia să cucerim un pod în josul unui drum criminal, şi atac după atac au dat greş, acoperind împrejurimile cu cadavre. Atunci mi-am dat seama că singura modalitate prin care puteam să fiu învingător la sfârşitul zilei era să conduc eu însumi ultimul atac. Am auzit că eşti un jucător, dar nu există nici un joc ca ăsta, cu gloanţele care roiau ca viespile, cu toate zarurile aruncate pentru glorie într-un iureş plin de fum, cu oameni salutând în urale, cu drapelele care se frângeau în bătaia vântului, cu soldaţi prăbuşindu-se. Am cucerit podul şi ziua, n-am avut nicio zgârietură şi nu există orgasm ca exaltarea de a privi armata inamică fugind. După asta, regimentele franceze s-au înghesuit în jurul meu, aclamând băiatul care fusese odată un ţărănoi corsican şi în acel moment am înţeles că *orice* era posibil - orice! - numai dacă îndrăzneam. Nu mă întreba de ce cred că soarta este îngerul meu păzitor, pur şi simplu ştiu că este. Acum m-a condus în Egipt, iar aici, poate, îl voi putea întrece pe Alexandru, aşa cum voi, savanţii, încercaţi să rivalizaţi cu Aristotel.

Mi-a strâns umărul, ochii lui gri arzând în ai mei în lumina palidă, dinainte de a se crăpa de ziuă.

– Să crezi în mine, americanule.

Dar mai întâi trebuia să lupte ca să-şi croiască drum în oraş.

Napoleon a sperat că simpla prezenţă a coloanelor sale care înaintau pe plajă i-ar putea convinge pe alexandrieni să se predea, numai că ei încă nu făcuseră cunoştinţă cu puterea de foc europeană. Cavaleria mamelucă era încrezută şi neînfricată. Membrii acestei caste de războinici sclavi al cărei nume însemna "bărbaţi cumpăraţi" fuseseră garda personală a faimosului Saladin în perioada cruciadelor. Aceşti războinici din Caucaz erau atât de puternici, încât i-au alungat din Egipt pe turci, luându-l în stăpânire. Mamelucii egipteni au fost cei care au înfrânt pentru prima dată hoardele mongole ale lui Ginghis Han, câştigându-şi un renume nepieritor ca soldaţi, şi au stăpânit Egiptul secolele următoare, necăsătorindu-se cu băştinaşele şi neînvăţând limba egipteană. Erau o elită războinică, tratându-şi propriii cetăţeni ca pe nişte vasali, cu o neîndurare pe care numai un fost sclav, expus el însuşi cruzimii, o putea manifesta. S-au avântat în luptă în galop pe armăsari arabi, mai buni decât caii francezilor, repezindu-se în faţa duşmanilor cu muschete, cingători burduşite cu pistoale, cu lănci şi iatagane. După reputaţie, curajul le era egalat doar de aroganţă.

Sclavia era diferită în Orient faţă de tirania fără speranţă pe care am văzut-o în New Orleans şi în Caraibe. Pentru otomani, sclavii reprezentau cei mai de încredere aliaţi, dat fiind faptul că erau deposedaţi de trecut şi nu făceau parte din familiile feudale turceşti. Câţiva au devenit prinţi, însemnând că cei mai asupriţi se puteau ridica foarte mult. Şi într-adevăr, sclavii mameluci au devenit stăpânii Egiptului. Din nefericire, cel mai mare duşman al lor era trădarea din interior - niciun sultan mameluc nu a murit în patul lui, din cauza nesfârşitelor conspiraţii pentru putere - iar armele lor erau la fel de primitive - pentru că mânuiau antichităţi - pe cât erau armăsarii lor de frumoşi. Ba mai mult, în timp ce sclavii puteau deveni stăpâni, oamenii

liberi erau adesea trataţi ca nişte robi. Egiptenii nu-şi iubeau deloc conducătorii. Iar francezii se considerau nişte eliberatori, nu cuceritori.

Cum invazia a luat inamicul prin surprindere, până dimineaţă câteva sute de mameluci din Alexandria au strâns o forţă zdrenţuită din propria cavalerie, călăreţi beduini şi ţărani egipteni pe care i-au obligat să formeze scuturi umane. În spate, pe zidurile vechiului cartier arab al oraşului, muşchetarii şi artileriştii garnizoanei se adunaseră îngrijoraţi pe metereze. Tunurile duşmane trăgeau la întâmplare, pe măsură ce primele linii franceze se apropiau, proiectilele împrăştiind nisipul în faţa atacatorilor. Francezii s-au oprit, în timp ce Napoleon se pregătea să prezinte condiţiile de predare.

Dar nu s-a ivit niciun astfel de prilej, deoarece mamelucii au considerat, se pare, pauza aceasta un moment de ezitare şi au început să mâne o masă de ţărani prost înarmaţi înspre noi. Bonaparte, dându-şi seama că arabii aveau de gând să lupte, a cerut cu steaguri ajutor de pe mare. Corvete cu carena nu foarte adâncă şi lughere au început să se apropie de ţărm ca să descarce tunurile. Cele câteva tunuri uşoare aduse la mal în bărcile de transport erau de asemenea împinse pe nisip.

Mi-era sete, eram obosit, lipicios de la sare şi nisip, şi în sfârşit capabil să înţeleg că m-am băgat singur în mijlocul unui război, din cauza medalionului grosolan. Eram acum legat de armata franceză pentru a supravieţui. Cu toate acestea, mă simţeam ciudat de în siguranţă lângă Napoleon. Aşa cum sugerase, purta o aură, nu atât de invincibilitate, cât de noroc. Din fericire, marşul nostru a adunat după noi o ceată de egipteni oportunişti curioşi şi cerşetori. Luptele atrăgeau spectatori precum îi atrăgeau pe băieţi bătăile din curtea şcolii. Cu puţin înaintea zorilor am zărit un tânăr care vindea portocale, am cumpărat un săculeţ pentru un franc de argint şi am câştigat favorurile

generalului pentru că l-am împărţit cu el. Stăteam pe plajă sugând pulpa dulce, privind gloata, adică armata egipteană, care îşi târşâia picioarele spre noi. În spatele ţăranilor, cavalerii mameluci galopau încoace şi încolo, lucitori ca nişte păsări în mantiile lor din mătase. Fluturau săbii strălucitoare şi strigau sfidători.

– Am auzit că voi, americanii, vă lăudaţi cu precizia carabinelor voastre de vânătoare, a spus brusc Napoleon, de parcă îi trecuse prin cap o idee amuzantă. Poţi să-mi demonstrezi?

Ofiţerii s-au întors să privească, chiar când eram şi eu luat prin surprindere. Puşca mea ghintuită era mândria mea, lemnul de arţar tratat cu ulei, cornul meu cu praf de puşcă răzuit subţire până la translucid, astfel încât puteam observa înăuntru grăuntele negru fin al prafului de puşcă franţuzesc, şi alămurile lustruite, o paradă pe care nu aş fi îndrăznit s-o fac niciodată în pădurile din America de Nord, unde un licăr te putea da de gol în faţa unui animal sau a duşmanului. Navigatorii îşi frecau alămurile lor cu alune turceşti verzi pentru a ascunde orice strălucire. Pe cât de frumoasă era puşca mea, unii dintre aceşti soldaţi credeau că ţeava lungă era pentru poză.

– Nu cred că acei oameni îmi simt duşmani, am spus.

– Au devenit duşmanii dumitale când ai pus piciorul pe această plajă, *monsieur.*

Destul de corect. Am început să-mi încarc arma. Ar fi trebuit să fac asta mai devreme, dat fiind că bătălia era iminentă, dar mă plimbasem pe plajă de parcă aş fi fost în vacanţă, cu tot cu detaşamente militare, camaraderia de război şi împuşcăturile de la distanţă. Acum trebuia să-mi câştig locul aducându-mi contribuţia la luptă. Aşa suntem seduşi, iar apoi înrolaţi. Am apreciat că am nevoie de mai mult praf de puşcă pentru că distanţa era mare şi am folosit vergeaua ca să împing glonţul învelit în hârtie.

În timp ce alexandrienii îşi făceau apariţia, iar eu îmi

încărcăm arma, atenţia s-a mutat dintr-odată de la mine la un beduin curajos, care venea călare tocmai de la liniile din spatele nostru, pe calul lui negru care împroşca nisipul şi cu veşmintele negre care fluturau în bătaia vântului. În spatele lui era un locotenent de cavalerie francez, neînarmat şi care părea suferind. Strunind din frâu calul în apropiere de staff-ul lui Napoleon, arabul a fluturat mâna în semn de salut şi a aruncat un sul de pânză la picioarele noastre. S-a deschis în cădere, împrăştiind o recoltă de mâini şi urechi pline de sânge.

– Aceştia sunt oameni care nu te vor mai hărţui, efendi, a spus beduinul în franceză, cu faţa acoperită de gluga de la turban. Ochii lui aşteptau aprobarea.

Bonaparte a făcut o socoteală mintală rapidă a anexelor măcelărite.

– Te-ai descurcat bine, prietene. Stăpânul tău a avut dreptate să te recomande.

– Sunt un servitor al Franţei, efendi.

Apoi ochii i s-au fixat asupra mea şi s-au mărit, în semn de recunoaştere. Eram tulburat. Nu cunoşteam niciun nomad, Şi de ce acesta ne vorbea limba?

Între timp, locotenentul s-a dat jos de pe calul arabului, clătinându-se pe picioare, întors ciudat într-o parte, de parcă nu ştia sigur ce-o să facă în clipa următoare.

– Pe acesta l-am salvat din mâinile unor bandiţi pe care i-a fugărit prea departe în întuneric, a spus arabul.

Şi acesta era un trofeu, am simţit noi, şi o lecţie.

– Apreciez ajutorul.

Bonaparte s-a întors către prizonierul eliberat.

– Găseşte o armă şi alătură-te unităţii tale, soldat. Eşti mai norocos decât meriţi.

Ochii bărbatului erau sălbatici.

– Vă rog, domnule, am nevoie de odihnă. Sângerez…

– Nu e chiar atât de norocos pe cât credeţi, a spus arabul.

– Nu? Mie îmi pare viu.

– Obiceiul beduinilor este de a bate femeile captive… şi de a viola bărbaţii captivi. În mod repetat.

Ofiţerii au izbucnit într-un râs grosolan şi s-a auzit o palmă peste fundul nefericitului soldat, care s-a clătinat. Hazul era şi compătimitor, şi nemilos.

Generalul şi-a încreţit buzele.

– Crezi că îmi va fi milă de tine?

Tânărul a început să suspine.

– Vă rog, mi-e atât de ruşine…

– Nu tortura este ruşinoasă, ci capitularea ta. Ocupă-ţi locul în formaţie ca să distrugi duşmanul care te-a umilit. Aşa îţi vei şterge ruşinea. Iar voi, ceilalţi, povestiţi această istorie restului armatei.

S-a reîntors la câmpul de bătălie.

– Plata mea, efendi?

Arabul aştepta.

– Când voi cuceri oraşul.

Dar arabul nu s-a clintit.

– Nu-ţi face griji, portofelul ţi se va îngreuna, Prinţule Negru. Vor exista recompense şi mai mari când vom ajunge la Cairo.

– Dacă vom ajunge, efendi. Eu şi oamenii mei am dus toate luptele până acum.

Generalul nostru părea netulburat de această observaţie, acceptând din partea acestui bandit al deşertului o obrăznicie pe care nu ar fi tolerat-o niciodată din partea ofiţerilor săi.

– Aliatul meu american era pe punctul de a corecta acest lucru, încercând să ne demonstreze precizia puştii ghintuite de Pennsylvania. Nu-i aşa, *monsieur* Gage? Spune-ne care îi sunt avantajele.

Toţi ochii s-au îndreptat din nou spre mine. Puteam auzi tropăitul armatei egiptene care se apropia. Simţind că era în joc reputaţia ţării mele, am ridicat arma.

– Cu toţii ştim că problema cu orice armă de foc este că nu tragi decât o dată, după care ai nevoie de douăzeci de secunde sau chiar un minut ca să o reîncarci, mi-am început eu prelegerea. În pădurile din America, un eşec înseamnă că prada ta va fi de mult dispărută sau că un indian va fi lângă tine cu *tomahawk*-ul. Aşadar, pentru noi, timpul necesar ca să încarci puşca este mai mult decât compensat de şansa de a învinge şi de a lovi ceva cu acea primă împuşcătură, spre deosebire de o muschetă, la care traiectoria glonţului este imprevizibilă. Mi-am proptit arma în umăr. Ţeava lungă este din fier maleabil, iar acest lucru şi greutatea puştii ajută la amortizarea şocului împuşcăturii, când glonţul iese prin gura ţevii. De asemenea, spre deosebire de o muschetă, interiorul unei ţevi de puşcă este ghintuit, ceea ce îi dă glonţului o mişcare de rotaţie, mărind precizia loviturii. Lungimea ţevii imprimă viteză şi permite vizorului să fie fixat foarte bine înainte, astfel încât îi poţi focaliza şi pe el, şi ţinta cu ochiul.

Am mijit ochii. Un mameluc călărea în faţa tovarăşilor lui, chiar în spatele gloatei de ţărani care se târa. Ţinând seama de vântul dinspre ocean şi de viteza glonţului, am ţintit sus la umărul său drept. Nicio armă de foc nu este perfectă - chiar şi o puşcă ghintuită strânsă într-o menghină nu va plasa fiecare glonţ unul deasupra altuia - dar "triunghiul devierilor" al armei mele era de doar cinci centimetri la o sută de paşi. Am tras piedica, păcănitul ei eliberând primul trăgaci, astfel încât al doilea era calibrat perfect, reducând orice smucitură. Apoi am continuat să apăs pe trăgaci şi am tras, socotind că glonţul va lovi trunchiul bărbatului lat în umeri. Puşca a reculat, a apărut un fum ca o ceaţă, iar apoi am privit cum fundul lui negru de drac cade de pe armăsar. S-a auzit un murmur de apreciere şi dacă nu credeaţi că există satisfacţie într-o astfel de împuşcătură, atunci nu înţelegeţi ce îi îndeamnă pe bărbaţi să meargă la război. Ei bine, mă aflam acum în

mijlocul lui. Am pus mai întâi în picioare, pe nisip, patul de armă al puştii mele, am desfăcut hârtia pentru cartuşe şi am început să reîncarc.

– Bună lovitură, m-a felicitat Bonaparte.

Focurile de muschetă erau atât de imprecise, încât dacă soldaţii nu ţinteau la picioarele duşmanilor, reculul armei putea trimite o salvă deasupra capetelor lor. Singura modalitate pentru cele două armate de a-şi atinge ţinta era de a se aşeza în linie compactă şi să tragă unii în alţii de la distanţă mică.

– American? a întrebat arabul. Atât de departe de casă? Beduinul a dat pinteni calului, pregătindu-se să plece. Poate ca să ne studiaţi misterele?

Acum îmi aminteam unde am mai auzit această voce! Era aceeaşi cu cea a purtătorului de felinar din Paris, omul care i-a trimis pe jandarmi după mine când am descoperit cadavrul lui Minette!

– Aşteaptă! Te cunosc!

– Sunt Ahmed bin Sadr, americanule, şi nu ştii nimic.

Şi înainte de a mai putea spune ceva, a plecat în galop.

În urma ordinelor primite, trupele franceze au început rapid să se grupeze în ceea ce va deveni dispozitivul lor preferat împotriva cavaleriei mamelucilor, un pătrat format din soldaţi. Laturile pătratelor erau formate din câteva rânduri de luptători, oamenii stând cu faţa spre exterior, astfel încât niciun flanc nu se rotea, baionetele lor formând un gard de metal pe patru laturi. Pentru a strânge rândurile, câţiva ofiţeri au trasat linii în nisip cu săbiile. Între timp, armata egipteană, sau mai bine spus gloata, a început să se reverse peste noi, răcnind în sunetul ciocanelor care băteau tobele şi al trâmbiţatului cornurilor.

– Menou, formează un alt pătrat lângă dune, a ordonat Napoleon. Kleber, spune-le celorlalţi să se grăbească.

Multe din trupele franceze încă înaintau pe plajă. Acum

egiptenii alergau drept spre noi, un şuvoi de ţărani înarmaţi cu bâte şi seceri, împinşi de o linie de călăreţi îmbrăcaţi în haine strălucitoare. Oamenii din popor păreau îngroziţi.

Când au ajuns la cincizeci de metri, prima linie franceză a deschis focul.

Bubuitul focurilor de armă m-a făcut să tresar, iar rezultatul a fost de parcă o coasă uriaşă tăiase un rând de grâu. Prima linie de ţărani a fost secerată, unii căzând morţi şi răniţi, iar restul prăbuşindu-se înspăimântaţi de salva organizată, ceva ce ei nu mai văzuseră niciodată. O perdea uriaşă de fum alb s-a stârnit deodată, ascunzând vederii pătratul uman francez. Cavaleria mamelucă s-a oprit confuză, caii păşeau atent pe covorul de trupuri chircite din faţa lor, iar stăpânii lor au înjurat slugile pe care le conduseseră la măcel. În timp ce, încet, stăpânii îşi sileau caii să înainteze peste supuşii ghemuiţi, a doua linie franceză a deschis focul, iar de data aceasta câţiva dintre războinicii mameluci au căzut de pe cai. Apoi a treia linie a descărcat armele, chiar în timp ce prima termina de reîncărcat, iar caii au nechezat, plonjând şi zvârcolindu-se. După acest uragan de gloanţe, ţărănimea care a supravieţuit s-a ridicat ca la comandă şi a luat-o la goană, împingând înapoi călăreţii şi transformând primul atac egiptean într-un eşec. Războinicii şi-au lovit supuşii în dreapta şi-n stânga cu latul săbiilor, dar nu au reuşit să stăvilească fuga. Unii ţărani izbeau în porţile oraşului cerând adăpost, iar alţii fugeau în partea opusă, dispărând printre dune. Între timp, vasele de coastă franceze au început să tragă înspre Alexandria, proiectilele lovind zidurile oraşului ca un pumn de fier. Meterezele antice au început să se spulbere ca nisipul.

– Războiul este în esenţă inginerie tehnică, a remarcat Napoleon. Este ordine impusă dezordinii. Stătea cu mâinile prinse la spate, rotindu-şi capul de jur împrejur, observând detaliile ca un vultur. Era ieşit din comun pentru cineva să

ţină minte tabloul întregului câmp de bătălie şi să ştie unde anume o aglomerare de forţe ar întoarce rezultatul, iar de aici i se trăgea această ascuţime a minţii.

– Este disciplina care triumfă asupra lipsei de hotărâre. Este organizare aplicată împotriva haosului. Ştii, Gage, că ar fi extraordinar dacă măcar o parte din gloanţele trase şi-ar atinge într-adevăr ţinta? De aceea liniile, coloanele şi pătratul sunt atât de importante.

Pe cât de mult mă surprindea brutalitatea caracterului său războinic, pe atât de mult mă impresiona calmul lui. Aveam în faţă un om al Revoluţiei moderne, al calculelor ştiinţifice şi sângeroase şi al raţionamentului lipsit de sentimente. Într-un moment de violenţă directă, i-am văzut pe inginerii fioroşi care vor stăpâni viitorul. Moralitatea va fi învinsă de aritmetică. Pasiunea va fi exploatată de ideologie.

– Foc!

Din ce în ce mai multe trupe franceze ajungeau lângă zidurile oraşului şi un al treilea pătrat format dinspre mare se apropia de primul, cufundându-se până la glezne în apa mării cu latura stângă, când se ridicau valurile. Între pătrate erau plasate piese mici de artilerie, încărcate cu mitralii, care vor mătura cavaleria duşmană cu mici bucăţi din fier.

Mamelucii, acum nestânjeniţi de propria armată de ţărani, au atacat din nou. Cavaleria lor a atacat la viteză maximă, huruind asurzitor în josul plajei, într-un nor de stropi de nisip şi apă, bărbaţii scoţând strigăte de luptă, mantiile de mătase umflându-se ca pânzele corăbiilor, iar penele de pe turbanele lor fantastice legănându-se încoace şi încolo. Viteza pe care o aveau nu schimba cu nimic situaţia. Francezii au tras din nou şi prima linie a mamelucilor a fost pusă la pământ, caii nechezând şi copitele încurcându-se unele în altele. Unii dintre călăreţii aflaţi în spate s-au ciocnit de tovarăşii lor răniţi şi s-au dat

şi ei peste cap; alţii au reuşit să-i ocolească sau să sară peste ei. Dar nici bine nu a format cavaleria lor o nouă linie, că francezii au tras din nou, un val de flăcări, bucăţi de câlţi care zburau peste tot ca nişte confetti. Şi această înaintare era distrusă. Cei mai curajoşi dintre supravieţuitori continuau totuşi să vină, lovindu-se de cadavrele camarazilor lor, însă numai pentru a fi întâmpinaţi de mitralii sau de ghiulelele tunurilor de câmp. Era un curat măcel, la fel de mecanic cum sugerase Napoleon, şi chiar dacă mă încăierasem şi eu în perioada în care mă ocupasem cu braconajul, ferocitatea acestei violenţe în masă m-a şocat. Sunetul era cacofonic, metalul descărcat din arme scrâşnea prin aer, iar corpul uman avea mai mult sânge decât am crezut că e posibil. Câteodată ţâşneau şiroaie de sânge când un trup era retezat de o ghiulea. Câţiva călăreţi s-au poticnit tot drumul până la liniile franceze, făcând încercări cu lăncile sau ridicându-şi săbiile, dar nu au reuşit să se apropie de bariera de baionete. A răsunat o comandă în franceză, o altă salvă a fost trasă şi s-au prăbuşit la pământ şi ei, ciuruiţi de gloanţe.

Ce a mai rămas din casta conducătoare s-a împrăştiat, galopând în deşert.

– Acum! a răcnit Napoleon. Către ziduri, înainte să se regrupeze conducătorii lor!

S-au auzit goarnele şi, în urale, mii de oameni s-au grupat în coloane şi au pornit grăbiţi înainte. Nu aveau scări sau artilerie de asediu, dar aveau prea puţină nevoie de ele. Sub bombardamentul naval, zidurile vechiului oraş se făceau bucăţi ca brânza putrezită. Câteva case din spatele lor erau deja în flăcări. Francezii s-au apropiat până în raza de acţiune a muschetelor şi un foc energic a fost tras de ambele părţi, apărătorii arătând mai mult curaj în faţa acestui atac furios decât m-aş fi aşteptat. Gloanţele roiau ca viespile şi acum au căzut la pământ şi câţiva europeni, care nu echilibrau decât într-o mică măsură carnagiul pe

care l-au lăsat în urma lor.

Napoleon i-a urmat, cu mine alături de el, amândoi păşind pe lângă corpurile înţepenite sau gemânde ale duşmanului, mari pete întunecate pe nisip. M-am mirat văzând că mulţi mameluci ucişi aveau o piele mult mai albă decât supuşii lor, capetele lor dezgolite dând la iveală un păr roşcat sau chiar blond.

– Sclavi albi din Caucaz, a mormăit uriaşul Dumas. Se spune că se împerechează cu egiptenii, dar nu fac copii cu ei. De asemenea se culcă unii cu alţii şi preferă propria rasă decât orice fel de contaminare. Băieţi tineri, rozalii la faţă, în vârstă de opt ani sunt cumpăraţi în fiecare an din casele lor din munţi, pentru a perpetua casta. Iniţierea lor este violul, iar şcoala lor este cruzimea. Până când devin adulţi, sunt la fel de feroce ca nişte lupi şi dispreţuitori faţă de oricine nu este mameluc. Sunt loiali doar şefului lor, beiul. De asemenea, recrutează din când în când, în mod excepţional, negri sau arabi, dar majoritatea dispreţuiesc rasa neagră.

M-am uitat la general, şi el cu o culoare amestecată a tenului.

– Bănuiesc că nu veţi permite egiptenilor să încurajeze această discriminare, generale.

A lovit un cadavru.

– *Oui.* Doar culoarea inimii contează.

Am stat chiar în afara razei de tragere, la baza unui pilastru solitar gigantic, care se înălţa în afara zidurilor cetăţii. Avea douăzeci şi cinci de metri, la fel de gros ca înălţimea unui om şi purta numele generalului roman Pompei. Ne aflam lângă vestigiile a mai multe civilizaţii, după câte vedeam eu: un vechi obelisc egiptean răsturnat forma baza pilastrului. Granitul roz al coloanei era găurit din loc în loc şi cald la atingere. Bonaparte, răguşit de la atâtea ordine strigate, stătea pe dărâmături, în umbra slabă a pilastrului.

– Asta e o muncă fierbinte.

Într-adevăr, soarele urcase surprinzător de mult pe cer. Cât timp trecuse?

– Poftim, luaţi un fruct.

Şi-a aruncat privirea spre mine în semn de apreciere şi am gândit că poate acest mic gest planta sămânţa prieteniei. Doar mai târziu aveam să aflu că Napoleon preţuia pe oricine îi putea face un serviciu, că era indiferent la cei care nu-i erau de niciun folos şi implacabil în ceea ce-i priveşte pe duşmanii săi. Dar acum sugea fructul lacom, ca un copil, părând că îi face plăcere compania mea în timp ce îndruma comandând tabloul din faţa noastră.

– Nu, nu, nu pe acolo, striga din când în când. Da, poarta de acolo, aceea trebuie forţată!

Generalii Kleber şi Jacques François Menou erau în linia întâi a atacului. Ofiţerii luptau ca nişte nebuni, de parcă se credeau invulnerabili în faţa gloanţelor. Eram la fel de impresionat şi de curajul sinucigaş al celor care $e apărau şi care ştiau că nu au nicio şansă. Dar Bonaparte era marele coregraf, conducând dansul de parcă soldaţii erau jucării. Mintea lui depăşise deja lupta imediată. Şi-a ridicat privirea în sus către pilastrul terminat cu un capitel corintian care nu sprijinea nimic.

– Marea glorie a fost totdeauna dobândită în Orient, a murmurat.

Focul arabilor slăbea în intensitate. Francezii au ajuns la baza distrusă a zidurilor şi se ajutau unii pe alţii. O poartă a fost deschisă din interior; alta s-a prăbuşit după ce a fost dărâmată cu topoarele şi paturile de muschetă. Un tricolor s-a iţit pe vârful unui turn, iar altele au fost cărate în interiorul zidurilor oraşului. Bătălia era pe sfârşite şi în curând avea să se producă ciudatul incident care mi-a schimbat viaţa.

A fost o încăierare sălbatică. Arabii au devenit atât de

disperaţi când au rămas fără praf de puşcă, încât au azvârlit cu pietre. Generalul Menou, lovit de pietre de şapte ori, s-a întors atât de ameţit şi bătut, încât a fost nevoie de mai multe zile ca să-şi revină. Kleber s-a ales cu o rană de la un glonţ care l-a zdrelit deasupra unui ochi şi era furios din cauza frunţii înfăşurate cu un bandaj plin de sânge. Totuşi, dintr-odată, de parcă şi-ar fi comunicat imul altuia în acelaşi timp situaţia disperată a cauzei lor, egiptenii au cedat ca un dig spart, iar europenii au năvălit înăuntru.

Unii dintre locuitori stăteau ghemuiţi înfricoşaţi, întrebându-se la ce barbarii se vor deda aceşti creştini. Alţii s-au îngrămădit în moschei. Mulţi au plecat din oraş către est şi sud, dar majoritatea s-au întors după două zile, când şi-au dat seama că nu aveau mâncare şi nici apă şi niciun alt loc unde să meargă. Câţiva bărbaţi curajoşi s-au baricadat în turnul oraşului şi în citadelă, dar focurile lor au slăbit repede în intensitate pentru că nu mai aveau praf de puşcă. Represaliile franceze au fost rapide şi brutale. S-a lăsat cu câteva mici masacre.

Napoleon a intrat în oraş după-amiaza devreme, la fel de insensibil la gemetele răniţilor, ca şi la bubuiturile tunurilor.

– O bătălie mică, abia dacă merită un buletin, i-a spus lui Menou, aplecându-se peste targa pe care era transportat generalul rănit. Dar o s-o mai umflu pentru Paris. Spune-i prietenului dumitale Talma să-şi ascută pana, Gage. A făcut cu ochiul. Bonaparte adoptase un anume cinism ironic pe care îl manifestau toţi ofiţerii francezi de când cu Teroarea. Se mândreau cu duritatea lor.

Ca oraş, Alexandria era dezamăgitoare. Măreţiile Orientului erau contrazise de străzile nepavate, oile şi puii care alergau peste tot, copiii dezbrăcaţi, pieţele pline de muşte şi soarele ucigător. Mare parte erau ruine vechi, şi chiar fără nicio bătălie, oraşul ar fi părut pe jumătate pustiu, o cochilie în jurul unei splendori de altădată. Erau

până şi clădiri pe jumătate scufundate la marginea portului, de parcă oraşul se instala încet în mare. Doar când am zărit interioarele umbrite ale caselor frumoase prin uşile distruse ne-am dat seama de o a doua lume, mai misterioasă, mai interesantă, mai opulentă. Acolo am văzut fântâni arteziene, porticuri ferite de lumină, sculpturi maure şi mătăsuri şi pânze de în care se umflau uşor în curenţii de aer uscat din deşert.

Încă mai răsunau împuşcături răzleţe prin oraş, când Napoleon, însoţit de aghiotanţii săi, a păşit precaut în josul drumului principal către port, unde îşi făceau apariţia primele catarge franceze. Treceam pe lângă o înşiruire de case frumoase de negustori, cu sculpturi din piatră şi ferestre dăltuite în lemn, când s-a auzit un bâzâit ca al unei insecte şi o bucată de tencuială a explodat într-un nor de praf chiar pe lângă umărul lui Bonaparte. Am tresărit, de vreme ce împuşcătura m-a ratat cu puţin. Zgârietura a făcut ca fibra de pânză din uniforma generalului să ia dintr-odată poziţia de drepţi, ca un rând de soldaţi din trupele lui. Uitându-ne în sus, am văzut un nor de fum alb de la o puşcă, la oblonul unei ferestre care era legănat de vântul fierbinte. Un ţintaş, trăgând de la adăpostul întunecat al unui dormitor, aproape că l-a lovit pe comandantul expediţiei.

– Generale! Sunteţi teafăr? a strigat un colonel, în semn de răspuns a răsunat o a doua împuşcătură, apoi o a treia, atât de apropiată de prima, încât ori erau doi ţintaşi, ori primul avea mâinile mereu ocupate cu muschete reîncărcate. Un sergent care stătea la câţiva paşi în faţa lui Napoleon a mârâit şi s-a aşezat, lovit de un glonţ în coapsă, iar o altă bucată de tencuială a explodat în spatele cizmei generalului.

– Voi fi mai teafăr în spatele unui stâlp, a mormăit Napoleon, trăgând grupul sub un portic şi făcându-şi semnul crucii. Ripostaţi, pentru numele lui Dumnezeu! În

sfârşit doi soldaţi au tras. Şi aduceţi o piesă de artilerie. Să nu-i lăsăm să tragă în mine toată ziua.

A izbucnit o luptă aprigă. Câţiva grenadieri au început să distrugă casa care devenise o mică fortăreaţă curajoasă, iar alţii s-au întors după un tun de câmp. Am ochit cu puşca mea, dar ţintaşul era ascuns bine: am ratat, ca toţi ceilalţi. Au trecut zece minute lungi până să apară un tun de calibrul 57 de mm, iar în tot acest timp fuseseră schimbate mai multe focuri de armă, unul dintre ele rănindu-l în braţ pe un tânăr căpitan. Însuşi Napoleon a împrumutat o muschetă şi a tras un foc, fără efect, la fel ca ceilalţi.

Piesa de artilerie l-a stârnit pe comandantul nostru. Aceasta era arma pentru care fusese antrenat. La Valence, regimentul său primise cea mai bună pregătire de artilerie din armată, iar la Auxonne lucrase cu legendarul profesor Jean Louis Lombard, care tradusese din engleză în franceză cartea *Principiile artileriei.* Ofiţerii lui îmi spuseseră pe *L'Orient* că nu avusese viaţă socială în acele funcţii de început ca sublocotenent, muncind şi studiind de la patru dimineaţa până la zece noaptea. Acum a îndreptat tunul, în ciuda gloanţelor care continuau să cadă în jurul lui.

– Exact ceea ce a făcut în bătălia de la Lodi, a murmurat apreciativ căpitanul rănit. A reglat el însuşi câteva tunuri şi oamenii au început să-i spună Micul Caporal.

Napoleon a aprins fitilul. Tunul a scos un zgomot puternic, ţeava lovindu-se de suport, iar ghiuleaua a vâjâit şi a lovit chiar dedesubtul supărătoarei ferestre, găurind piatra şi făcând bucăţi zăbrelele din lemn.

– Încă o dată.

Tunul a fost reîncărcat rapid, iar generalul l-a îndreptat către uşa casei. O altă detunătură şi uşa a fost spulberată. Fumul a împânzit strada.

– Înainte!

Acesta era acelaşi Napoleon care cucerise podul Arcole. Francezii înaintau, eu cu ei şi generalul lor la fel, cu sabia

scoasă. Am năvălit înăuntru, trăgând înspre scări. Un servitor, tânăr şi negru, s-a rostogolit până jos. Sărind peste cadavru, trupa de asalt a urcat. La al treilea etaj am ajuns acolo unde lovise ghiuleaua. Gaura colţuroasă dădea spre acoperişurile din Alexandria, iar camera era plină de moloz. Un bătrân cu o muschetă era pe jumătate îngropat în peretele dărâmat, evident mort. O altă muschetă fusese azvârlită într-un perete, cu patul rupt. Alte câteva erau împrăştiate ca nişte beţe de chibrituri. O altă persoană, probabil cea care îi încărca armele, fusese aruncată într-un colţ de şocul loviturii de tun şi se mişca încet sub o grămadă de moloz. Nimeni altcineva nu mai era în casă.

– O adevărată grindină de foc din partea unei armate de doi oameni, a comentat Napoleon. Dacă toţi alexandrienii ar fi luptat aşa, m-aş fi aflat şi acum în faţa zidurilor.

M-am îndreptat către luptătorul năucit din colţ, întrebându-mă cine ar putea fi cei doi. Bătrânul pe care îl omorâsem părea să fie arab, şi era ceva ciudat şi în legătură cu ajutorul lui. Am ridicat o bucată de eşarfă zdrenţuită.

– Cu grijă, *monsieur* Gage, ar putea avea o armă, m-a avertizat Napoleon. Lasă-l pe Georges să-l ucidă cu baioneta.

Văzusem destule baionete pentru o singură zi, aşa că l-am ignorat. Am îngenuncheat şi am ridicat capul atacatorului ameţit în poală. Omul a gemut şi a clipit, cu ochii împăienjeniţi. S-a auzit o rugăminte ca un orăcăit.

– Apă.

Am tresărit auzind tonul şi văzând trăsăturile fine. Luptătorul era de fapt o femeie, am realizat eu, murdară de urme de praf de puşcă, dar altfel uşor de recunoscut ca fiind tânără, fără nicio rană şi destul de arătoasă.

Iar cererea a fost formulată în engleză.

O căutare prin casă a dat la iveală nişte urcioare cu apă

la parter. I-am dat femeii o cană, la fel de curios ca francezii care ar putea fi povestea ei. Acest gest şi faptul că vorbeam în engleză au părut să câştige ceva încredere.

– Care vă e numele, doamnă?

A înghiţit şi a clipit, privind fix tavanul.

– Astiza.

– De ce te lupţi cu noi?

Acum s-a concentrat asupra mea, cu ochii mărindu-i-se de surpriză de parcă aş fi fost o fantomă.

– Încărcăm armele.

– Pentru tatăl dumitale?

– Pentru stăpânul meu. S-a cutremurat. E mort?

– Da.

Expresia ei era de nepătruns. În mod clar era o sclavă sau o servitoare; era tristă că stăpânul ei fusese omorât sau uşurată că era eliberată? Părea că ia în calcul noua ei situaţie cu uimire. Am observat că avea la gât o amuletă cu o formă neobişnuiţi Era din aur, nepotrivită pentru o sclavă, ovală, ca o migdală, un ochi cu un onix negru pe post de pupilă. O margine se încreţea deasupra, iar alta dedesubt, într-o graţioasă îndoitură. Efectul era destul de impresionant. Între timp, continua să-şi plimbe privirea de la corpul stăpânului ei la mine.

– Ce spune? a întrebat Bonaparte, în franceză.

– Cred că este o sclavă. Încărca muschete pentru stăpânul ei, bărbatul de acolo.

– Cum se face că o sclavă egipteană ştie engleza? Sunt spioni britanici?

I-am pus şi ei prima lui întrebare.

– Stăpânul Omar avea mamă egipteană şi tată englez, a răspuns. Avea legături comerciale cu Anglia. Ca să-şi desăvârşească uşurinţa în exprimare, foloseam această limbă în casă. Vorbesc de asemenea araba şi greaca.

– Greaca?

– Mama a fost vândută din Macedonia în Cairo. Am

crescut aici. Sunt o egipteană grecoaică, fără ruşine. A spus asta cu mândrie.

M-am întors către general.

– Ar putea să fie interpret, am spus în franceză. Vorbeşte araba, greaca şi engleza.

– Un interpret pentru dumneata, nu pentru mine. Ar trebui s-o tratez ca pe o partizană.

Era morocănos fiindcă se trăsese asupra lui.

– Urma instrucţiunile stăpânului ei. Are sânge macedonean.

În acel moment a devenit interesat.

– Macedonia? Alexandru cel Mare a fost macedonean. Cel care a fondat acest oraş şi care a cucerit Orientul înaintea noastră.

Aveam o slăbiciune pentru femei, iar fascinaţia lui Napoleon faţă de fostul făuritor grec de imperii mi-a dat o idee.

– Nu credeţi că supravieţuirea Astizei după lovitura de tun este un semn al destinului? Câţi macedoneni ar putea fi în acest oraş? Şi iată că întâlnim unul care vorbeşte limba mea maternă. Ar putea fi mult mai folositoare în viaţă, decât moartă. Ne-ar putea ajuta să descifrăm misterele Egiptului.

– Ce ar putea şti un sclav?

Am privit-o. Urmărea conversaţia noastră fără să înţeleagă, dar ochii îi erau mari, strălucitori şi inteligenţi.

– Trebuie să fi învăţat ceva.

Ei bine, discuţia despre soartă îl intriga întotdeauna.

– Atunci, norocul ei, şi al meu, că tu ai fost cel care ai găsit-o. Spune-i că i-am ucis stăpânul în luptă şi astfel am devenit noul ei stăpân. Şi că eu, Napoleon, o dau în grija aliatului meu american - adică ţie.

7

Victoria este câteodată mai dezordonată decât bătălia. Un atac poate reprezenta simplitatea însăşi, conducerea unui coşmar încâlcit. Aşa a fost şi în Alexandria. Bonaparte a acceptat repede capitularea sultanului Mahomed El-Koraim şi a debarcat în mare grabă restul trupelor, artileria şi caii. Soldaţii şi savanţii s-au bucurat pentru cinci minute că vor ajunge pe uscat, dar apoi imediat au început să bombăne despre nevoia de adăpost, lipsa de apă bună de băut şi încurcătura cu proviziile. Căldura era palpabilă, o greutate care apăsa în tot acel fundal, iar praful acoperea totul cu un strat fin. S-au numărat trei sute de victime franceze şi mai mult de o mie de alexandrieni morţi sau răniţi, fără vreun spital corespunzător unde să fie duşi. Europenii răniţi erau adăpostiţi în moschei sau în palatele rechiziţionate, împrejurimile lor regale fiind tulburate de durere, arşiţă şi muşte care bâzâiau. Răniţii egipteni erau lăsaţi să aibă singuri grijă de ei. Mulţi au murit.

Între timp, o mare parte a vaselor de transport erau trimise înapoi în Franţa, iar navele de război staţionau defensiv la ancoră, în apropiere de golful Abukir. Invadatorii încă se temeau de reapariţia flotei lui Nelson.

Cei mai mulţi din soldaţii care au debarcat s-au văzut obligaţi să-şi ridice tabăra fie în pieţele oraşului, fie în dunele de nisip din afara lui. Ofiţerii au fost mai norocoşi, luând în stăpânire cele mai frumoase case. Eu şi Talma am împărţit, cu mai mulţi ofiţeri, casa la a cărei capturare din mâinile stăpânului Astizei am ajutat şi eu. Îndată ce tânăra

sclavă şi-a revenit, a părut că îşi acceptă noua situaţie cu o ciudată nepăsare, studiindu-mă din colţul ochiului, de parcă încerca să se hotărască dacă eram în întregime o pacoste sau poate vreo ocazie nouă. Ea a fost aceea care a luat câteva monede, a făcut troc cu vecinii şi ne-a găsit de mâncare, chiar în timp ce mormăia despre ignoranţa noastră în privinţa obiceiurilor egiptene şi despre apucăturile noastre barbare. Ca şi cum s-ar fi supus destinului, ne-a adoptat, la fel cum am adoptat-o şi noi pe ea. Era supusă, dar precaută, ascultătoare, resemnată, atentă, dar jucăuşă. Mă intriga, aşa cum eram intrigat de multe alte femei. Franklin avea aceeaşi slăbiciune şi tot aşa, fireşte, întreaga armată: erau sute de neveste, amante şi prostituate întreprinzătoare. Odată ce au ajuns pe uscat, franţuzoaicele şi-au lepădat hainele bărbăteşti şi le-au înlocuit cu rochii care le expuneau mai mult farmecele, îngrozindu-i pe egipteni. De asemenea, femeile s-au dovedit a fi cel puţin la fel de dure ca bărbaţii lor, îndurând condiţiile precare cu mai puţine tânguieli decât soldaţii. Arabii le priveau cu teamă şi fascinaţie.

Ca să-şi ţină trupele ocupate, Napoleon a trimis câteva regimente către sud-est, pe jos, înspre Nil, aparent o simplă drumeţie de aproape o sută de kilometri. Totuşi, acest prim pas spre capitala Cairo s-a dovedit crud, pentru că pe ceea ce promiteau a fi pământuri bogate de deltă nu creştea nimic la acest sfârşit de sezon uscat, chiar înainte de revărsarea Nilului. Unele fântâni erau secate. Altele fuseseră otrăvite sau umplute cu pietre. Satele erau din lut şi paie, iar ţăranii au încercat să-şi strângă cele câteva capre şi găini sfrijite. La început, trupele i-au considerat pe ţărani de-a dreptul ignoranţi pentru că refuzau monedele franceze şi cu toate acestea, fără nici o tragere de inimă, le dădeau mâncare şi apă în schimbul nasturilor. Abia mai târziu am aflat că ţăranii s-au aşteptat ca stăpânii lor mameluci să câştige şi, în timp ce o monedă franceză ar fi

însemnat colaborarea cu creştinii, s-ar fi presupus că un nasture ar fi fost tăiat de la un european mort.

Marşul lor înăbuşitor putea fi urmărit după coloanele de praf. Temperatura depăşise treizeci şi şapte de grade, iar unii soldaţi, deprimaţi şi înnebuniţi de sete, s-au sinucis.

Pentru noi, cei din Alexandria, lucrurile nu erau chiar atât de cumplite. Mii de sticle de vin au fost descărcate împreună cu hrana din raţiile infanteriei şi uniforme strălucitoare au împânzit străzile, ca o colivie cu păsări exotice, un penaj multicolor scos în evidenţă de epoleţi, galoane, nasturi mari şi embleme. Dragonii şi infanteriştii erau îmbrăcaţi în haine verzi, ofiţerii aveau înfăşurate în jurul taliei eşarfe roşii scânteietoare, infanteria uşoară avea cocarde tricolore, iar carabinierii se făleau cu un panaş roşu-aprins. Începeam să învăţ câte ceva despre armată. Unii îşi luaseră numele după armele cu care luptau, ca de exemplu muscheta uşoară, puşca folosită iniţial de puşcaşii pedeştri, grenadele repartizate infanteriei grele, respectiv grenadierilor, şi carabinele scurte distribuite carabinierilor îmbrăcaţi în albastru. Infanteria sau vânătorii erau trupe uşoare echipate pentru acţiune rapidă. Husarii cu jachete roşii erau cavaleria uşoară sau cercetaşii, care îşi luaseră numele de la unităţi similare din Europa Centrală. Dragonii erau cavaleria grea care purta coifuri pentru a se feri de loviturile de paloş.

Planul general al bătăliei era ca infanteria uşoară să rupă şi să semene confuzie în rândurile duşmanului, în timp ce artileria bombarda, până când o linie sau o coloană de infanterie grea cu putere de foc concentrată dădea lovitura decisivă, distrugând formaţia adversarilor. Distrugerea era desăvârşită de cavalerie. În practică, rolurile acestor unităţi se amestecau, iar în Egipt sarcina armatei franceze era simplificată de încrederea mamelucilor în cavalerie şi în rolul mic acordat de francezi acesteia.

La forţa franceză se adăugau legiunea din Malta,

recrutată după cucerirea insulei şi mercenarii arabi precum Ahmed Bin Sadr. Napoleon plănuia deja să înroleze o companie de mameluci, odată ce i-a înfrânt, şi să organizeze un corp de cămile conduse de creştini egipteni.

Forţa terestră totaliza treizeci şi patru de mii de oameni, din care douăzeci şi opt de mii erau infanterişti, trei mii artilerişti şi trei mii cavalerişti. Se înregistra o lipsă acută de cai care va fi remediată în Egipt doar încet şi cu greutate. Bonaparte debarcase o sută şaptezeci şi unu de tunuri, de la cele cu calibrul de 147 mm până la piesele uşoare de câmp capabile să tragă până la trei lovituri pe minut, dar din nou, criza de cai limita numărul care putea fi adus la locul bătăliei. Liniile de infanterie erau şi mai prost echipate suferind în arşiţa de afară de la cele o mie şapte sute şaptezeci şi şapte de muschete grele, raniţele din piele, uniformele albastre de munte din lână şi bicornuri. Dragonii asudau sub coifurile lor de alamă, iar gulerele de la uniformă erau îmbibate de sare. Noi, savanţii, nu eram îmbrăcaţi chiar atât de rigid - jachetele puteau fi date jos - dar eram în aceeaşi măsură năuciţi din cauza căldurii, gâfâind ca peştele pe uscat. În afară de perioadele când călătoream, mergeam fără articolul de îmbrăcăminte care îmi adusese din partea soldaţilor porecla de "haina verde" (ca de altfel şi pe cea de "omul lui Franklin"). Unul din primele ordine ale lui Bonaparte a fost să se asigure suficient bumbac pentru uniforme noi, dar acestea nu ar fi fost gata decât în câteva luni şi, atunci când vor fi gata, s-ar dovedi prea subţiri pentru iarnă.

Oraşul însuşi era o dezamăgire, aşa cum am mai spus. Părea pe jumătate pustiu şi ruinat. Nu exista nicio comoară, era prea puţină umbră şi nicio seducătoare otomană. Cele mai bogate şi frumoase femei arabe stăteau retrase, departe de vederea noastră, sau fugiseră la Cairo. Cele câteva care îşi făceau apariţia erau de obicei înfăşurate din cap până-n picioare ca preoţii Inchiziţiei, privind lumea pe

deasupra marginii vălurilor sau prin deschizăturile din glugă. În contrast, ţărăncile erau îmbrăcate indecent - unele din cele sărace îşi arătau sânii la fel de neglijent cum îşi arătau picioarele - dar erau costelive, prăfuite şi bolnave. Promisiunea lui Talma referitoare la haremuri care îmbată simţurile şi dansatoare exotice părea o glumă proastă.

Nici tovarăşul meu nu găsise încă vreun remediu miraculos. La câteva ore după debarcare, a anunţat că are febră şi a dispărut în bazar în căutare de medicamente. S-a întors cu leacuri băbeşti. Un om căruia îi stătea în gât carnea roşie a încercat curajos asemenea medicamente egiptene antice, ca sânge de vierme, baligă de măgar, usturoi pisat, lapte de mamă, dinte de hârciog, creier de broască ţestoasă şi venin de şarpe.

– Talma, n-o să te alegi decât cu o diaree, i-am făcut eu morală.

– Îmi curăţă organismul. Farmacistul meu mi-a spus că există preoţi egipteni care au o mie de ani. El însuşi pare să aibă o vârstă respectabilă.

– L-am întrebat şi are patruzeci de ani. Căldura şi otrăvurile l-au zbârcit ca o stafidă.

– Sunt sigur că glumea. Mi-a spus, când au dispărut crampele, că am vigoarea unui puşti de şaisprezece ani.

– După cât se pare, şi mintea.

Talma era de curând darnic cu banii. Deşi civil, meseria lui de jurnalist îl făcea practic cronicarul armatei şi scrisese o relatare despre asediul nostru, atât de măgulitoare încât am recunoscut-o cu greu. Drept urmare, şeful de stat-major al lui Bonaparte, Berthier, i-a strecurat pe furiş nişte bani în plus, ca recompensă. Dar nu am văzut mare lucru de cumpărat în pieţele din Alexandria. Bazarul era sufocant, întunecos, roind de muşte şi prost aprovizionat după capturarea oraşului. Chiar şi aşa, şireţii negustorii îi jecmăneau pe soldaţii noştri plictisiţi, mai tare decât fusese prădat propriul lor oraş, printr-o tocmeală iscusită. Au

învăţat o franceză stângace cu o rapiditate uluitoare.

– Veniţi, uitaţi prăvălia mea, *monsieur.* Aici ceea ce doriţi se găseşte. Nu ce vreţi? Atunci ce aveţi nevoie ştiu.

Astiza era excepţia fericită a deziluziei noastre. Scoasă din moloz şi oferindu-i-se posibilitatea de a se curăţa, suferise o transformare uluitoare. Nu atât de deschise ca a aprigilor mameluci, nici întunecate ca ale egiptenilor de rând, trăsăturile, înfăţişarea şi tenul erau mediteraneene: o piele măslinie şlefuită de soare, un păr negru ca smoala, dar brăzdat cu şuviţe arămii, bogat, cu ochii migdalaţi şi limpezi, cu o privire sfioasă, cu mâini şi glezne fine, sâni înălţaţi, talie subţire, şolduri irezistibile. Cu alte cuvinte, o femeie fascinantă, o Cleopatra şi m-am bucurat de norocul meu până când ea m-a făcut să înţeleg că socotea salvarea ei ca fiind suspectă, iar pe mine mă privea cu neîncredere.

– Sunteţi o gloată de barbari, a spus ea. Sunteţi genul de oameni care nu aparţineţi niciunui loc, aşa că mergeţi peste tot, distrugând vieţile oamenilor cuminţi.

– Suntem aici ca să vă ajutăm.

– V-am cerut eu ajutorul, sub ameninţarea armei? A cerut Egiptul să fie invadat, studiat, salvat?

– Este asuprit, am argumentat eu. Invita să fie salvat prin faptul că a rămas în urmă.

– Rămas în urmă faţă de cine? Poporul meu locuia în palate când al vostru stătea în colibe. Dar propria ta ţară?

– De fapt, nu am un cămin.

– Părinţi?

– Morţi.

– Soţie?

– Nu am.

Am surâs fermecător.

– N-ar trebui să mă mir. Fără patrie?

– Întotdeauna mi-a plăcut să călătoresc şi am avut ocazia, foarte tânăr fiind, de a vizita Franţa. Mi-am desăvârşit maturizarea cu un om faimos, pe nume

Benjamin Franklin, îmi place America, ţara mea natală, dar am plăcerea aceasta de a călători. În plus, nevestele vor să-şi facă un cuib.

M-a privit cu milă.

– Modul tău de a-ţi petrece viaţa… nu e natural.

– Este, dacă îţi place aventura. M-am hotărât să schimb subiectul. Ce reprezintă colierul acela interesant pe care îl porţi?

– Ochiul lui Horus, cel fără casă.

– Ochiul cui?

– Horus este zeul-şoim care şi-a pierdut ochiul luptându-se cu diabolicul Seth.

Acum îmi aminteam! Ceva care avea de-a face cu învierea din morţi, sex între frate şi soră, iar acest Horus era rezultatul incestului. O chestie scandaloasă.

– Aşa cum Egiptul se luptă cu Napoleon al vostru, aşa şi Horus s-a luptat cu întunericul. Amuleta aduce noroc.

Am zâmbit.

– Faptul că acum îmi aparţii înseamnă noroc?

– Sau poate norocul că voi trăi destul ca să vă văd plecând de aici.

Ne gătea feluri de mâncare pe care nu le puteam numi - ceva ce semăna cu miel cu năut şi linte - şi le servea cu o îndatorire înverşunată, încât eram tentat să iau un câine vagabond să încerce mâncarea, ca nu cumva să fie otrăvită. Cu toate acestea, mâncarea era surprinzător de bună, iar ea a refuzat orice plată.

– Dacă sunt prinsă cu monedele voastre, mi se va tăia capul, imediat ce mamelucii vă omoară pe toţi.

Serviciile ei nu se prelungeau şi serile, chiar dacă nopţile egiptene pe coastă puteau fi la fel de reci pe cât erau zilele de călduroase.

– În Noua Anglie ne strângem laolaltă ca să ne apărăm de frig, am pus-o eu la curent în acea primă seară. Eşti bine-venită să te apropii dacă doreşti.

– Dacă nu ar fi fost casa noastră invadată de ofiţerii voştri, nici măcar nu am fi stat în aceeaşi cameră.

– Din cauza învăţăturilor profetului?

– Învăţăturile mele provin de la o zeiţă egipteană, nu de la mamelucii ăştia care urăsc femeile şi care îmi conduc ţara: Iar tu nu eşti soţul meu, eşti cel care mă ţine captivă. Pe lângă asta, cu toţii mirosiţi a porc.

Am pufnit, cumva descurajat.

– Deci nu eşti musulmană?

– Nu.

– Nici evreică sau creştină coptă sau greco-catolică?

– Nu.

– Şi cine e zeiţa ta?

– Una despre care nu ai auzit.

– Spune-mi. Sunt aici ca să aflu mai multe.

– Atunci înţelege ce ar putea să vadă un orb. Egiptenii trăiesc pe acest pământ de zece mii de ani, necerând şi neavând nevoie de ceva nou. Am avut mai mulţi cuceritori şi niciunul nu ne-a adus la fel de multă mulţumire pe câtă aveam noi la început. Sute de generaţii de oameni fără odihnă, aşa ca voi, au înrăutăţit lucrurile, nu le-au făcut mai bune. Mi-ar fi spus mai multe, din moment ce mă considera prea ignorant ca să-i înţeleg credinţa şi prea amabil ca să scot ceva de la ea. În schimb, s-a supus cerinţelor mele în timp ce se purta ca o ducesă. Egiptul este singurul loc antic în care femeile au drepturi egale cu bărbaţii, a susţinut ea, rămânând între timp insensibilă la umor şi farmec.

Ca să fiu sincer, m-a zăpăcit.

Bonaparte avea probleme similare în a câştiga populaţia de partea sa. A emis o proclamaţie destul de lungă. Citind începutul, am putut să dau un înţeles tonului lui şi instinctelor sale politice:

> În numele lui Dumnezeu, cel îndurător şi milostiv. Nu există altă divinitate în afară de Allah. El nu are niciun fiu şi nu

împarte puterea cu nimeni.

În numele Republicii Franceze, fondată pe libertate şi egalitate, comandantul Bonaparte aduce la cunoştinţă că beii care conduc Egiptul au insultat naţiunea franceză şi au asuprit negustorii francezi pentru destul timp: vremea pedepsirii lor a venit.

Timp de prea mulţi ani, banda de sclavi mameluci, cumpăraţi din Georgia şi Caucaz, a terorizat cea mai frumoasă regiune a lumii. Dar Dumnezeu Atotputernicul, care conduce Universul, a poruncit că domnia lor trebuie să se sfârşească.

Popor al Egiptului, vi se va spune că am venit să vă distrug religia. Să nu credeţi asta! Ripostaţi în faţa acelor impostori şi spuneţi-le că am venit să vă repun în drepturi şi să-i pedepsesc pe uzurpatori; că eu îl venerez pe Dumnezeu mai mult decât mamelucii şi că îl respect pe profetul Mahomed şi respect admirabilul Coran...

– Un început destul de religios, am remarcat, în timp ce Dolomieu îl citea cu o teatrală bătaie de joc.

– Mai ales pentru un om care crede pe de-a-ntregul în utilitatea religiei şi deloc în existenţa lui Dumnezeu, a replicat geologul. Dacă egiptenii înghit grămada asta de bălegar, atunci merită să fie cuceriţi.

Un alt punct al proclamaţiei era şi mai la obiect: "Toate satele care ridică armele împotriva armatei vor fi arse din temelii"...

Rugăminţile religioase stăruitoare ale lui Napoleon au rămas fără efect. A ajuns zvonul în Alexandria că mollahii din Cairo ne-au declarat pe toţi păgâni. Şi cu asta am încetat să mai vorbim despre liberalismul Revoluţiei şi unitatea religiei! Un contract pentru trei sute de cai şi cinci sute de cămile, care a fost mijlocit cu şeicii locali, s-a evaporat, iar împuşcăturile din locuri ascunse şi hărţuielile s-au înmulţit. Seducerea Egiptului se dovedea mai dificilă decât sperase Bonaparte. Majoritatea cavaleriei va fi angajată în etapele de început ale înaintării spre Cairo, cu şeile pe cap, iar el va învăţa multe în această campanie despre importanţa logisticii şi aprovizionării.

Între timp, locuitorii din Alexandria au fost dezarmaţi şi li s-a ordonat să poarte cocarda tricoloră. Cei câţiva care s-au supus arătau ridicol. Totuşi, Talma a scris că populaţia era bucuroasă că a fost eliberată de stăpânii mameluci.

– Cum poţi trimite asemenea gunoaie în Franţa? am spus. Jumătate din populaţie a fugit, oraşul este ciupit ca de vărsat din cauza găurilor făcute de ghiulele, iar economia s-a prăbuşit.

– Vorbesc despre spirit, nu despre trup. Inimile lor sunt înălţate.

– Cine spune asta?

– Bonaparte. Binefăcătorul nostru şi singurul nostru bilet de a ne întoarce acasă.

În a treia mea noapte în Alexandria mi-am dat seama că nu-mi lăsasem urmăritorii în urmă, la diligenţa din Toulon.

Era destul de greu să adormi. Începuseră să circule zvonuri despre atrocităţile comise de beduini asupra oricărui soldat rătăcit de unitatea lui. Aceste triburi de oameni ai nisipurilor cutreierau deşerturile Arabiei şi Libiei ca piraţii care bântuie pe mare, jefuind fără discriminare negustori, pelerini sau soldaţi rătăciţi. Călare pe cămile şi capabili de a se retrage în pustietate, erau dincolo de capacitatea armatei noastre de a-i ajunge. Îi vor omorî sau captura pe cei imprudenţi. Bărbaţii erau violaţi, arşi, castraţi sau legaţi de un par şi lăsaţi să moară în deşert. Fusesem blestemat dintotdeauna cu o imaginaţie bogată pentru asemenea lucruri şi puteam să-mi închipui cu uşurinţă cum ar putea fi tăiate gâtlejuri în timp ce trupele dormeau. În cizme şi raniţe erau strecuraţi scorpioni. Şerpi erau ascunşi între oalele cu mâncare. Animale moarte erau aruncate în fântâni care ademeneau. Proviziile erau o harababură, savanţii erau neliniştiţi şi morocănoşi, iar Astiza rămânea la fel de rezervată ca o măicuţă într-o cazarmă. Să te mişti prin căldură era ca şi cum târâi după

tine o sanie grea. În ce nebunie mă înrolasem? Nu am făcut niciun progres în descifrarea a ceea ce ar putea însemna medalionul, nevăzând în Alexandria nimic care să-i semene. Aşa că eram deprimat, preocupat şi nemulţumit, până când am fost destul de epuizat ca să adorm.

M-am trezit cu o izbitură. Cineva sau ceva căzuse peste mine! Am bâjbâit după o armă, când am recunoscut parfumul de cuişoare şi iasomie. Astiza? Se răzgândise? Mă încălecase, cu fiecare coapsă mătăsoasă fixată pe câte o parte a pieptului meu şi chiar în amorţeala adormită, primul gând a fost, ah, aşa mai vii pe-acasă. Strânsoarea caldă a picioarelor ei a început să trezească toate părţile trupului meu, iar părul ei răvăşit şi trunchiul încântător se proiectau minunat în întuneric. Apoi luna a ieşit dintr-un nor şi prin fereastra noastră cu grilaj a pătruns destulă lumină ca să văd că braţele îi erau ridicate deasupra capului, ţinând ceva lucitor şi ascuţit.

Era *tomahawk*-ul meu.

S-a balansat.

M-am zbătut îngrozit, dar mă ţintuise locului. Lama mi-a zbârnâit pe la ureche şi s-a auzit un zgomot ascuţit şi surd în timp ce lovea podeaua din lemn, la care s-a adăugat un şuierat. Ceva cald şi viu m-a plesnit pe creştet. A smuls *tomahawk*-ul şi a început să ciopârţească întruna, lama scoţând acelaşi sunet surd lângă urechea mea. Am rămas nemişcat în timp ce ceva umed continua să se zvârcolească lângă capul meu. Într-un final s-a potolit.

– Un şarpe, a şoptit ea. A aruncat o privire către fereastră. Beduini.

S-a dat jos, iar eu m-am ridicat, clătinându-mă. Am văzut că un fel de viperă fusese tăiată în mai multe bucăţi, iar sângele ei mi-a mânjit perna. Era la fel de groasă ca braţul unui copil, cu colţii ieşindu-i din gură.

– Cineva a pus asta aici?

– L-a aruncat prin fereastră. L-am auzit pe ticălos cum s-

a grăbit să fugă ca un gândac, prea laş ca să dea piept cu noi. Ar trebui să-mi dai o armă ca să pot să te protejez cum se cuvine.

– Să mă protejezi de ce?

– Nu ştii nimic, americanule. De ce întreabă de tine Ahmed Bin Sadr?

– Bin Sadr! Era cel care livrase mai multe perechi de mâini şi urechi şi a cărui voce semăna cu a purtătorului de felinar din Paris, pe cât de fără sens părea acest lucru. Nu ştiam că întreabă de mine.

– Nu e persoană în Alexandria care să nu ştie că ţi l-ai făcut duşman. Nu e un duşman pe care l-ai dori să-l ai. Cutreieră lumea, are o bandă de asasini şi este discipolul lui Apophis.

– Cine naiba e Apophis?

– Zeul-şarpe al lumii de dincolo care în fiecare noapte trebuie să fie învins de către Ra, zeul-soare, înainte ca zorii să se poată reîntoarce. Are legiuni de discipoli, ca zeul demon Ras al-ghul.

Pe dantura falsă a lui Washington, aici era din ce în ce mai mult nonsens păgân. Îmi fusese încredinţată o nebună?

– Se pare că zeul vostru soare are multe pe cap, am glumit nesigur. De ce nu-l taie pur şi simplu, aşa cum ai făcut şi tu, ca să termine odată cu toate astea?

– Pentru că, deşi Apophis poate fi înfrânt, nu poate fi distrus niciodată. Aşa merg lucrurile în lume. Toate lucrurile sunt duale pentru veşnicie, apa şi uscatul, pământul şi cerul, binele şi răul, viaţa şi moartea.

Am dat şarpele la o parte cu piciorul.

– Deci asta este lucrătura vreunui cult al şerpilor?

A clătinat din cap.

– Cum ai putut intra în atâtea necazuri atât de repede?

– Dar nu i-am făcut nimic lui Bin Sadr. Este aliatul nostru!

– Este doar propriul lui aliat. Ai ceva ce vrea el.

M-am uitat la bucăţile reptilei.

– Ce?

Dar ştiam, desigur, pentru că simţeam greutatea medalionului care atârna de lanţ. Bin Sadr era purtătorul de felinar cu băţul în formă de cap de şarpe, care avea cumva o identitate dublă, ca pirat de deşert. Trebuie să fi lucrat pentru contele Silano în noaptea când am câştigat medalionul. Cum ajunsese de la Paris în Alexandria? De ce făcea pe sluga pentru Napoleon? De ce voia medalionul? Nu era de partea noastră? Eram pe jumătate tentat să dau obiectul următorului atacator care ar fi venit şi să termin cu povestea asta. Dar ceea ce mă irita era că nimeni, niciodată, nu mi l-a cerut politicos. Mi-au vârât pistoale în faţă, mi-au furat ghetele şi mi-au aruncat şerpi în pat.

– Lasă-mă să dorm în colţul tău, departe de fereastră, am rugat-o pe protectoarea mea. O să-mi încarc puşca.

Spre mirarea mea, a fost de acord. Dar în loc să se culce lângă mine, s-a aşezat pe vine în faţa vasului de metal cu cărbuni, a aţâţat focul şi a presărat câteva frunze în vas. S-a ridicat un fum înţepător. Am văzut că făcea o figurină umană din ceară. Am urmărit-o cum a înfipt o aşchie în obrazul păpuşii. Mai văzusem acelaşi lucru în Insulele de Zahăr. Magia îşi avea originile în Egipt? A început să facă nişte semne ciudate pe o foaie de papirus.

– Ce faci?

– Culcă-te. Fac o vrajă.

Pentru că eram nerăbdător să părăsesc Alexandria înainte ca alt şarpe să-mi cadă pe cap, am fost mai mult decât bucuros când savanţii mi-au oferit o ocazie de a ajunge la Cairo, fără să fiu nevoit să traversez uscata şi dogorâtoarea deltă. Monge şi Berthollet aveau să facă această călătorie cu barca. Savanţii ar fi navigat spre est, către gura Nilului, iar apoi ar fi urcat pe fluviu înspre capitală.

– Vino cu noi, Gage, mi-a propus Monge. Mai bine să înfrunţi valurile, decât să mergi pe jos. Adu-l şi pe scribul Talma. Tânăra dumitale ne poate ajuta gătind pentru toată lumea.

Am folosit un chebek, un vas cu trei catarge şi cu un pescaj nu foarte mare, numit *Le Cerf*, înarmat cu patru tunuri cu calibrul de 100 mm, comandat de căpitanul Jacques Perree din Marina franceză. Era nava-comandant a unei flotile mici de canoniere şi vase de aprovizionare care vor urma armata în susul fluviului.

Când a dat prima rază de lumină, eram deja pe drum, iar la prânz ocoleam golful Abukir, la o zi de marş, la est de Alexandria. Acolo, flota franceză a ancorat în formaţie de război, într-o poziţie de apărare împotriva unei reapariţii a navelor, lui Nelson. Era o privelişte grozavă, o duzină de vase de linie şi patru fregate acostate într-un zid de netrecut, cu cinci sute de tunuri îndreptate către mare. Am auzit răsunând în aer fluierăturile şefilor de echipaj şi strigătele soldaţilor în timp ce treceam pe lângă ei. Apoi am mers tot înainte pe marele fluviu, navigând uşor către dâra maro care se încreţea în Mediterana şi săltând peste valurile liniştite.

Pe măsură ce creştea căldura în acea zi, am aflat mai multe despre naşterea expediţiei. Egiptul, m-a pus la curent Berthollet, fusese obiectul fascinaţiei franceze de decenii. Izolat de lumea exterioară după cucerirea arabă din 640 d.Hr., măreţiile sale antice au rămas nevăzute de cei mai mulţi dintre europeni, iar fabuloasele piramide erau cunoscute mai mult din povestirile fantastice, decât din realitate. O naţiune de mărimea Franţei era aproape necunoscută.

– Nicio altă ţară din lume nu are o istorie la fel de profundă ca a Egiptului, mi-a spus chimistul. Când istoricul grec Herodot a venit pentru a-i consemna splendorile, piramidele erau deja mai vechi pentru el decât este Iisus

pentru noi. Egiptenii au construit un mare imperiu, iar apoi mai mulţi cuceritori şi-au lăsat amprenta aici: grecii, romanii, asirienii, libienii, nubienii, perşii. Originea acestei ţări este atât de veche că nimeni nu şi-o mai aminteşte. Nimeni nu poate citi hieroglifele, deci nu ştim ce spun acele inscripţii. Egiptenii de azi spun că ruinele au fost construite de uriaşi sau vrăjitori.

Aşa că Egiptul a dormit liniştit, a povestit el, până de curând, când o mână de negustori francezi din Alexandria şi Cairo au început să fie hărţuiţi de aroganţii mameluci. Supraveghetorii otomani din Istanbul care au condus Egiptul din 1517 nu s-au arătat prea dispuşi să intervină. Nici Franţa nu a dorit să-i ofenseze pe otomani, folositorul ei aliat împotriva Rusiei. Aşa că situaţia a clocotit aşa până când Bonaparte, cu visele lui tinereşti de glorie orientală, l-a întâlnit pe Talleyrand, cu ideile lui de geopolitică globală. Cei doi au hotărât între ei să se agaţe de pretextul "eliberării" Egiptului de casta mamelucilor, o "favoare" făcută sultanului din Istanbul. Vor reforma un colţ înapoiat al lumii arabe şi vor crea o bază de atac pentru a împiedica înaintarea britanicilor în India. "Puterea europeană care controlează Egiptul - a scris Napoleon Directoratului - va controla, în cele din urmă, India." Exista o şansă de a recrea vechiul canal care lega odată Mediterana de Marea Roşie. Ţelul final era de a face o legătură cu un paşă indian, pe nume Tippoo Sahib, un francofil care a vizitat Parisul, a plecat cu titlul de cetăţeanul Tippoo şi ale cărui distracţii de la palat includeau un tigru mecanic care devora englezi de jucărie. Tippoo se lupta cu un general britanic pe nume Wellesley, în sudul Indiei, iar Franţa îi trimisese deja arme şi sfătuitori.

– Războiul din Italia a făcut toţi banii, a spus Berthollet, şi, datorită Maltei, şi acesta va face garantat la fel. Corsicanul a devenit popular pentru Directorat pentru că bătăliile lui aduc profit.

– Încă te gândeşti la Bonaparte ca la un italian?

– E copilul mamei lui. Ne-a spus odată o istorie despre cum a dezaprobat ea proasta lui creştere în faţa musafirilor când era prea mare ca să se mai prostească în apă. Aşa că a aşteptat până când s-a dezbrăcat, fără suficiente haine ca să se simtă ruşinat şi fără apărare şi s-a repezit înspre el şi i-a răsucit urechea. Răbdarea şi răzbunarea sunt lecţiile unui corsican! Un francez se bucură de viaţă, dar un italian ca Bonaparte o pune la cale. La fel ca romanii antici sau ca bandiţii din Sicilia, cei din neamul lui cred în clan, avariţie şi răzbunare. Este un soldat extraordinar, dar îşi aduce aminte de atât de multe dispreţuiri şi umiliri, încât câteodată nu ştie când să se oprească din a crea un război. Asta, cred eu, este slăbiciunea lui.

– Şi atunci ce cauţi aici, doctore Berthollet? Dumneata şi restul oamenilor de ştiinţă? Cu siguranţă nu gloria militară. Nici vreo comoară.

– Cunoşti ceva despre Egipt, *monsieur* Gage?

– Că are nisip, cămile şi soare. În afară de asta, foarte puţin.

– Eşti sincer. Niciunul dintre noi nu cunoaşte prea multe despre acest leagăn al civilizaţiei. Am auzit poveşti despre ruine imense, idoli ciudaţi şi un scris indescifrabil, dar cine din Europa a văzut în realitate toate aceste lucruri? Oamenii vor să înveţe. Ce reprezintă aurul maltez în comparaţie cu a fi primii care vedem aceste minunăţii ale Egiptului antic? Am venit pentru acel gen de descoperire care îi face pe oameni cu adevărat nemuritori.

– Prin faimă?

– Prin cunoştinţele care vor trăi pentru totdeauna.

– Sau prin învăţăturile magiei antice, a completat Talma. De aceea am fost invitaţi eu şi Ethan, nu-i aşa?

– Dacă medalionul prietenului dumitale este cu adevărat magic, a replicat chimistul. Există, desigur, o diferenţă între istorie şi legendă.

– Şi o diferenţă între simpla dorinţă pentru o bijuterie şi cruzimea de a ucide pentru a o avea, a contracarat scriitorul. Americanul nostru aici de faţă a fost în pericol de când l-a câştigat în Paris. De ce? Nu pentru că reprezintă o cheie pentru gloria academică. Este o cheie pentru altceva. Dacă nu secretul adevăratei nemuriri, atunci poate al unei comori pierdute.

– Ceea ce dovedeşte doar că o comoară ar putea însemna mai multe necazuri decât valorează.

– O descoperire este mai bună decât aurul, Berthollet? am întrebat, încercând să simulez nepăsarea faţă de toată această alarmantă discuţie.

– Ce este aurul dacă nu un mijloc către un scop? Aici avem acel scop. Cele mai bune lucruri în viaţă nu costă nimic: cunoştinţe, integritate, iubire, frumuseţe naturală. De exemplu, uită-te la dumneata, intri în gura de vărsare a fluviului cu o femeie splendidă. Eşti un alt Antoniu, cu o altă Cleopatră! Ce este mai satisfăcător decât atât?

S-a rezemat ca să tragă un pui de somn.

Am aruncat o privire către Astiza, care începea să înţeleagă ceva franceză, dar părea să ignore vorbăria noastră şi privea casele joase şi maronii din Rosetta, în timp ce navigam pe lângă ele. O femeie frumoasă, da. Dar una care părea la fel de enigmatică şi distantă ca şi secretele Egiptului.

– Vorbeşte-mi despre strămoşii tăi, am întrebat-o deodată, în engleză.

– Poftim? S-a uitat speriată la mine, niciodată până atunci nefiind îngrijorată în privinţa unei discuţii obişnuite.

– Alexandru. Era macedonean ca şi tine, nu-i aşa?

Părea stânjenită că i s-a adresat un bărbat în public, dar a dat încet din cap, de parcă ar fi recunoscut că se află în puterea unor oameni grosolani şi trebuia să accepte purtările noastre stângace.

– Şi egiptean, la alegerea lui, odată ce a văzut acest

minunat pământ. Niciun alt bărbat nu l-a întrecut vreodată.

– Şi a cucerit Persia?

– A mărşăluit din Macedonia în India şi înainte de a înfăptui acest lucru oamenii îl considerau un zeu. A cucerit Egiptul cu mult înainte de acest obraznic francez al vostru şi a traversat neîndurătoarele nisipuri din deşertul nostru pentru a fi de faţă la Primăvara Soarelui, de la Oaza din Siwah. Acolo i-au fost dăruite unelte cu puteri magice, iar oracolul l-a declarat zeu, fiul lui Zeus şi al lui Amon, şi a prezis că va stăpâni întreaga lume.

– Trebuie să fi fost convenabil să ai o asemenea aprobare.

– Faptul că a fost încântat de această profeţie l-a convins să fondeze marele oraş Alexandria. I-a marcat hotarele cu orz decojit, după tradiţia grecească. Când păsările au zburat în stoluri ca să mănânce orzul, alarmându-i pe discipolii lui Alexandru, clarvăzătorii lui au spus că acest lucru înseamnă că nou-veniţi vor migra către acest nou oraş şi că va da de mâncare multor pământuri. Au avut dreptate. Dar generalul macedonean nu avea nevoie de profeţi.

– Nu?

– A fost un maestru al sorţii. Cu toate acestea a murit sau a fost ucis înainte de a-şi putea îndeplini sarcina, iar simbolurile sale sacre din Siwah au dispărut. La fel ca Alexandru. Unii spun că trupul i-a fost dus înapoi în Macedonia, alţii spun că în Alexandria, dar alţii spun că Ptolemeu l-a dus într-un ultim loc de odihnă, secret, în nisipurile deşertului. Aşa cum Iisus s-a ridicat la Cer, aşa a dispărut el de pe Pământ. Aşa că poate că a fost un zeu, aşa cum a spus oracolul. La fel ca Osiris, care şi-a luat locul în ceruri.

Nu era doar o simplă sclavă sau o servitoare. Cum naiba a învăţat Astiza toate astea?

– Am auzit de Osiris, am spus. Readus la viaţă de sora

sa, Isis.

Pentru prima dată m-a privit cu ceva ce semăna a entuziasm sincer.

– Ştii despre Isis?

– Zeiţa-mamă, corect?

– Isis şi Fecioara Maria sunt reflecţii una ale celeilalte.

– Creştinii nu se vor sinchisi auzind asta.

– Nu? Tot soiul de credinţe creştine şi simboluri au venit de la zeii egipteni. Învierea, viaţa de după moarte, însămânţarea de către un zeu, triadele şi treimile, ideea că un om poate fi atât uman, cât şi divin, sacrificiul, chiar aripile îngerilor şi copitele şi coada furcată a dracilor: toate astea l-au precedat pe Iisus al vostru cu mii de ani. Codicele vostru cu cele zece porunci este o versiune simplistă a mărturiei negative pe care egiptenii morţi o făceau ca să-şi declare nevinovăţia când mureau: "Nu am ucis." Religia este ca un copac. Egiptul este trunchiul, iar toţi ceilalţi sunt ramurile.

– Biblia nu spune asta. Au existat falşi idoli şi un zeu iudeu adevărat.

– Cât de ignorant eşti în ceea ce priveşte propriile tale credinţe! Am auzit că voi, francezii, spuneţi că crucea voastră este un simbol roman al execuţiei, dar ce fel de simbol este acesta pentru o religie a speranţei? Adevărul e că crucea îmbină unealta morţii mântuitorului vostru cu simbolul nostru pentru viaţă, *ankh*-ul, cheia noastră antică a vieţii veşnice. Şi de ce nu? Egiptul a fost cel mai creştin dintre toate ţările înainte să vină arabii.

Pe fantoma lui Cotton Mather[1], aş fi putut s-o altoiesc pentru blasfemie, dacă nu aş fi fost consternat. Nu era vorba numai de ce susţinea ea, ci de încrederea nepăsătoare cu care susţinea acest lucru.

– Nu e posibil ca vreo idee biblică să fi venit din Egipt, am bolborosit eu.

[1] Predicator puritan, scriitor şi pamfletar (1663-1728) (n. tr.).

– Am crezut că evreii au scăpat din Egipt?! Şi copilul Iisus a locuit aici?! În plus, ce mai contează - am crezut că generalul vostru ne-a încredinţat de faptul că voi oricum nu sunteţi într-o armată creştină? Oameni de ştiinţă necredincioşi, nu-i aşa?

– Ei bine... Bonaparte îşi pune şi îşi dă jos credinţele la fel cum fac oamenii cu o haină.

– Sau poate că ştiinţele şi credinţele sunt mult mai unite decât se sinchisesc francii să recunoască. Isis este zeiţa cunoştinţelor, a dragostei şi a toleranţei.

– Iar Isis este zeiţa *voastră.*

– Isis nu aparţine nimănui. Eu sunt servitoarea *ei!*

– Chiar venerezi un idol vechi?

Pastorul meu din Philadelphia ar fi făcut apoplexie până acum.

– Este mai nouă decât ultima ta respiraţie, americanule, la fel de eternă precum ciclul naşterii. Dar nu mă aştept să înţelegi. A trebuit să-mi părăsesc stăpânul din Cairo pentru că în final nici el nu a înţeles şi a îndrăznit să corupă vechile mistere.

– Ce mistere?

– Despre lumea care te înconjoară. Despre triunghiul sacru, pătratul cu cele patru direcţii, pentagrama liberului arbitru şi hexagrama armoniei. Nu l-ai citit pe Pitagora?

– A studiat în Egipt, nu-i aşa?

– Timp de douăzeci şi doi de ani înainte de a fi dus de cuceritorul persan Cambises în Babilon şi înainte de a pune bazele şcolii sale din Italia. A predicat despre unitatea tuturor religiilor şi oamenilor, despre faptul că suferinţa trebuie îndurată cu curaj şi că femeia este egala bărbatului.

– Sună ca şi cum ar fi văzut lucrurile la fel ca tine.

– A văzut lucrurile în felul zeilor! Mesajul zeilor se află în geometrie şi spaţiu. Punctul geometric îl reprezintă pe Dumnezeu, linia reprezintă bărbatul şi femeia, iar triunghiul numărul perfect care reprezintă spiritul, sufletul şi trupul.

– Iar pătratul?

– Cele patru direcţii, cum am mai spus. Pentagonul era strădania, hexagrama cele şase direcţii ale spaţiului, iar pătratul dublu, armonia universală.

– Poţi să crezi sau nu, dar am auzit cate ceva despre toate astea de la nişte oameni care se numesc francmasoni. Susţin că transmit aceleaşi învăţături ca Pitagora şi spun că linia reprezintă precizia, pătratul dreptatea, iar ciocanul de lemn voinţa.

A încuviinţat din cap.

– Exact. Zeii fac lucrurile atât de limpezi şi cu toate astea oamenii rămân orbi! Căutaţi adevărul, iar lumea va fi a voastră.

Ei bine, oricum fărâma asta de lume. Ne aflam departe pe Nil, acel minunat canal de navigaţie, unde vântul sufla deseori dinspre sud, iar curenţii circulau spre nord, permiţând navigarea în ambele sensuri.

– Ai spus că ai părăsit Cairo. Eşti o sclavă fugară?

– E ceva mai complicat. Egipteancă. A arătat cu degetul. Înţelege-ne ţara înainte de a încerca să ne înţelegi mintea.

Simplitatea plată a ţării în afara Alexandriei s-a schimbat într-un tablou prosper, mai biblic, aşa cum mă aşteptasem să văd din poveştile cu Moise printre trestii. Câmpuri verzi strălucitoare de orez, grâu, porumb, zahăr şi bumbac formau dreptunghiuri între rânduri de palmieri impunători, la fel de drepţi ca pilaştrii şi grei de la fructele lor portocalii şi roşii. Păduricile de bananieri şi smochini foşneau în bătaia vântului. Bivoli indieni trăgeau pluguri sau îşi ridicau coarnele din râul în care se scăldau, mugind la marginea straturilor de papirus. Frecvenţa satelor din lut de culoarea ciocolatei creştea, deseori ieşind în evidenţă vârful ascuţit al unui minaret. Am trecut pe lângă feluci echipate cu vele triangulare, ancorate în apa maro. Măsurând între şase şi nouă metri şi ghidate cu o ramă lungă, aceste vase erau peste tot pe fluviu. Mai erau şi luntri cu vâsle, destul

de mici pentru a pluti cu o singură persoană, şi din care pescari aruncau plase din sfoară. Măgari înhămaţi şi legaţi la ochi trudeau în cerc pentru a pompa apă în canale, într-o scenă neschimbată de cinci mii de ani. Mirosul apei Nilului a umplut briza fluviului. Flotila noastră din vase de război şi bărci de transport defila, cu tricolorul francez fluturând, fără a lăsa vreo impresie vizibilă. Mulţi ţărani abia s-au deranjat să-şi ridice privirile.

În ce loc ciudat venisem! Alexandru, Cleopatra, arabii, mamelucii, faraonii antici, Moise şi acum Bonaparte. Întreaga ţară era o grămadă de prostii istorice, incluzând şi medalionul ciudat de la gâtul meu. Acum mă gândeam la Astiza, care părea să aibă un trecut mult mai complicat decât am bănuit. Ar putea recunoaşte ceva în acest medalion, ceva ce eu nu aş putea?

– Ce vrajă ai făcut în Alexandria?

Mi-a răspuns fără nicio tragere de inimă după câteva clipe.

– Una pentru siguranţa ta, ca avertisment pentru alta. A doua pentru începutul înţelepciunii tale.

– Poţi să mă faci deştept?

– Asta ar putea fi imposibil. Dar te pot face să înţelegi.

Am râs, şi în sfârşit şi-a permis un zâmbet uşor. Prin faptul că o ascultam, o convingeam să mă lase puţin înăuntru. Dorea respect, nu numai pentru ea, ci şi pentru naţiunea ei.

În acea noapte molatică, în timp ce eram ancoraţi şi dormeam pe puntea chebekului sub aburul de stele din deşert, m-am furişat mai aproape de locul în care dormea ea. Auzeam clipocitul apei, scârţâitul velaturii şi murmurul marinarilor de veghe.

– Stai departe de mine, a şoptit când s-a trezit, lipindu-se strâns de lemn.

– Vreau să-ţi arăt ceva.

– Aici? Acum? Avea acelaşi ton suspicios pe care l-a

folosit şi *madame* Durrell când am discutat de plata chiriei mele.

– Eşti istoricul adevărurilor clare. Uită-te la asta.

I-am dat medalionul. În strălucirea felinarului de pe punte, abia se putea desluşi.

L-a pipăit cu degetele şi a respirat adânc.

– De unde-l ai?

Ochii i s-au mărit, iar buzele i s-au deschis uşor.

– L-am câştigat la un joc de cărţi în Paris.

– De la cine l-ai câştigat?

– De la un soldat francez. Se presupune că provine din Egipt. Mi-a spus că i-a aparţinut Cleopatrei.

– Poate că l-ai furat de la acest soldat.

De ce ar spune asta?

– Nu, doar l-am bătut la cărţi. Tu eşti expertul în religie. Spune-mi dacă ştii ce este.

L-a răsucit în mână, întinzându-i braţele pentru a forma un "V" şi a frecat discul între degetul mare şi cel arătător pentru a-i simţi inscripţiile.

– Nu sunt sigură. Eram dezamăgit.

– Este egiptean?

L-a ţinut în sus pentru a-l vedea în lumina slabă.

– Foarte timpuriu, dacă e aşa. Pare primitiv, fundamental… deci acesta este obiectul pe care îl vor arabii.

– Vezi găurile astea? Ce crezi că sunt?

Astiza l-a privit o clipă şi apoi s-a răsucit pe spate, ţinându-l ridicat spre cer.

– Uită-te la felul în care străluceşte lumina prin el. Reprezintă, probabil, stelele.

– Stelele?

– Scopul vieţii este scris pe cer, americanule. Priveşte! A arătat spre sud, către cea mai strălucitoare stea, care tocmai apărea la orizont.

– Aceea e Sirius. Ce-i cu ea?

– Este steaua lui Isis, steaua noului an. Ne aşteaptă.

8

"Doar când fântâna seacă, cunoaştem valoarea apei", scrisese bătrânul Ben Franklin. Într-adevăr, marşul armatei franceze spre Nil, prost plănuit, a fost un eşec. Companiile se călcau în picioare pentru fiecare fântână cu apă bună de băut şi beau până nu mai rămânea nimic, înainte de a ajunge următorul regiment. Oamenii se certau, se prăbuşeau, delirau şi se împuşcau unii pe alţii. Erau chinuiţi şi torturaţi de un nou fenomen pe care savanţii l-au botezat miraj, în care în depărtare deşertul arăta ca nişte lacuri cu apă sclipitoare. Cavaleria galopa înspre ele în cea mai mare viteză, doar ca să dea peste nisip uscat, iar la orizont apărea încă un "lac", la fel de vag ca şi capătul curcubeului. Era de parcă deşertul îşi bătea joc de europeni. Când trupele au ajuns la Nil, au luat-o la goană ca vitele, plonjând în fluviu pentru a bea apă până au vomitat, chiar dacă cei din jurul lor încercau să bea. Misterioasa lor destinaţie, legendarul Egipt, părea la fel de crudă ca mirajul. Lipsa bidoanelor cu apă şi eşecul cu securizarea fântânilor au fost neglijenţe criminale de care ceilalţi generali îl socoteau răspunzător pe Napoleon, dar el nu era omul care să-şi asume o asemenea responsabilitate.

– Francezii se plâng mereu din orice, a mormăit el.

Dar critica l-a afectat pentru că ştia că era îndreptăţită, în campania lui din bogata Italie, mâncarea şi apa erau obţinute imediat în timpul marşului, iar uniformele erau potrivite cu clima. Aici a învăţat să aducă totul cu el, dar lecţia a fost dureroasă. Temperamentele se încingeau din

cauza căldurii.

Când armata franceză a început marşul în susul Nilului înspre Cairo, ţăranii egipteni dispăreau şi apăreau în spatele ei ca o ceaţă care îşi schimbă poziţia. Pe măsură ce o coloană se apropia de fiecare sat, femeile şi copiii mânau animalele în deşert şi se ascundeau printre dune, iţindu-se din buza lor ca sălbăticiunile din vizuini. Bărbaţii zăboveau ceva mai mult, încercând să ascundă de invadatorii ca nişte lăcuste mâncarea şi puţinele lor obiecte. În timp ce tricolorul trecea hotarul satului, ei fugeau în sfârşit către fluviu, cu mănunchiuri răsfirate de papirus, mergând prin apă, plutind în largul Nilului ca nişte raţe care stau în gardă. Divizie după divizie treceau pe lângă casele lor, o omidă lungă de uniforme prăfuite albastre, roşii, albe şi verzi. Uşile erau lovite cu piciorul, grajdurile cercetate, iar tot ce era de folos luat. Apoi armata mărşăluia mai departe, iar ţăranii se întorceau să-şi reia vieţile, căutând în urma armatei resturi militare folositoare.

Mica noastră flotă naviga în paralel cu forţa terestră, ducând proviziile şi neslăbind din ochi malul opus. În fiecare seară acostam lângă cartierul general al companiei lui Napoleon, pentru ca Monge, Berthollet şi Talma să ia notiţe despre ţara pe care o traversam. Era periculos să hoinăreşti departe de protecţia soldaţilor, dar ei luau interviuri ofiţerilor despre ceea ce văzuseră şi le adăugau listelor de animale, păsări şi sate. Erau câteodată primiţi ursuz, pentru că locurile noastre din bărci erau invidiate. Căldura era enervantă, iar muştele o pacoste. De fiecare dată când acostam, tensiunile dintre ofiţeri păreau că se amplifică, din moment ce multe provizii se aflau încă pe nave sau în docurile din Alexandria şi nicio divizie nu avea atât cât îi trebuia. Atacurile constante din partea jefuitorilor beduini şi poveştile sinistre despre capturi şi torturi întreţineau agitaţia trupelor.

Tensiunea nu a mai putut fi stăpânită după ce într-o

seară un grup obraznic de războinici duşmani a reuşit să pătrundă până în apropierea cortului lui Bonaparte, răcnind şi trăgând de pe splendizii lor cai arabi, cu mantiile colorate ca o pelerină batjocoritoare. Când generalul furios a trimis câţiva dragoni şi pe un tânăr aghiotant pe nume Croisier să-i nimicească, îndemânaticii călăreţi egipteni s-au jucat cu trupele şi apoi au scăpat fără să piardă niciun om. Micii cai de deşert păreau în stare să fugă de două ori mai mult, cu doar jumătate din cantitatea de apă necesară, decât armăsarii europeni, care încă se mai refăceau după lungul voiaj pe mare. Comandantul nostru a turbat, umilindu-l pe bietul aghiotant atât de tare, încât Croisier a jurat să moară vitejeşte în bătălie pentru a-şi spăla ruşinea, o promisiune pe care şi-o va respecta nu mai departe de un an. Dar Bonaparte nu putea fi potolit.

– Adu-mi un războinic adevărat! a urlat el. Îl vreau pe Bin Sadr!

Asta l-a înfuriat pe Dumas, care a simţit că onoarea cavaleriei lui era pusă la îndoială. Pe lângă faptul că lipsa cailor însemna că majoritatea oamenilor săi nu puteau să lupte.

– H respecţi pe ucigaşul ăla şi îmi insulţi oamenii?

– Vreau flancuri care să-i ţină departe pe beduini de taberele mele, nu filfizoni aristocraţi care nu pot prinde un bandit!

Marşul nemilos şi ofiţerii superiori invidioşi îl epuizaseră.

Dumas nu s-a lăsat intimidat.

– Atunci aşteaptă nişte cai buni, în loc să te repezi în deşert fără apă! Tu eşti incompetent, nu Croisier!

– Îndrăzneşti să mă provoci? O să pun să te împuşte!

– O să te rup în două înainte s-o faci, piticule!

Disputa a fost întreruptă de sosirea în galop a lui Bin Sadr şi a şase din acoliţii lui cu turbane, arabul strunindu-şi calul chiar între generalii care se certau. Kleber a profitat de ocazie ca să-l tragă în spate pe înflăcăratul Dumas, în

timp ce Napoleon se lupta să-şi recapete controlul. Mamelucii ne-au făcut de rasul lumii.

– Ce este, efendi?

Din nou, partea de jos a feţei arabului era mascată.

– Te plătesc ca să-i ţii pe beduini şi pe mameluci departe de flancurile mele, s-a răstit Bonaparte. De ce nu faci asta?

– Poate fiindcă nu plăteşti aşa cum ai promis. Am un urcior de urechi proaspete şi niciun ban de aur ca să îl pot arăta. Oamenii mei sunt mercenari, efendi, şi vor trece de partea mamelucilor dacă duşmanul le promite bani în mână.

– Ei, aş! Ţi-e frică de duşmani.

– Îi invidiez! Au generali care le plătesc când li s-a promis!

Bonaparte s-a încruntat şi s-a întors către Berthier, şeful de stat-major.

– De ce nu e plătit?

– Oamenii au două urechi şi două mâini, a spus liniştit Berthier. Există neînţelegeri în privinţa numărului de duşmani pe care i-a ucis cu adevărat.

– Îmi pui cinstea la îndoială? a strigat arabul. Îţi voi aduce limbi şi penisuri!

– Pentru numele lui Dumnezeu, a gemut Dumas. De ce facem afaceri cu barbarii?

Napoleon şi Berthier au început să şuşotească între ei despre bani.

Bin Sadr a scrutat restul oamenilor cu un ochi nerăbdător şi brusc privirea i-a căzut din nou asupra mea. Puteam să jur că ticălosul căuta lanţul din jurul gâtului meu. M-am încruntat, bănuind că el a fost cel care aruncase şarpele în patul meu. Privirea i s-a abătut la Astiza, umplându-i-se de ură. Ea a rămas impasibilă. Ar putea fi într-adevăr acesta purtătorul de felinar care a încercat să mă trădeze în Paris? Sau cedam fricii şi fanteziilor, ca soldaţii de rând? Nu mă uitasem chiar cu atenţie la omul

din Franţa.

– În regulă, a spus în sfârşit comandantul nostru. Te plătim pentru mâini la zi. Şi dublu pentru toţi oamenii tăi odată ce cucerim Cairo. Numai ţine-i pe beduini departe.

Arabul s-a înclinat.

– Nu veţi mai fi deranjat de acei şacali, efendi. Le scot ochii şi o să-i oblig să-i înghită. Îi castrez ca pe vite. Le leg maţele de coada cailor şi biciuiesc animalul de-a lungul deşertului.

– Bine, bine. Împrăştie vorba despre acest lucru.

S-a întors, terminând cu arabul, frustrarea domolindu-i-se. Părea stânjenit de izbucnirea lui şi mi-am dat seama că în mintea lui se certa pentru că nu-şi păstrase calmul. Bonaparte făcea multe greşeli, dar rareori de mai multe ori.

Numai că Bin Sadr nu terminase.

– Caii noştri sunt iuţi, dar armele sunt vechi, efendi. Am putea să avem şi noi câteva noi?

A făcut un gest către carabinele cu ţeavă scurtă pe care le căra cavaleria lui Dumas.

– Pe naiba o să aveţi! a mârâit cavaleristul.

– Noi? a repetat Bonaparte. Nu, nu avem niciunele de i are să ne putem lipsi.

– Dar bărbatul acela cu puşca lui ghintuită? Acum a arătat spre mine. Mi-aduc aminte despre el şi despre împuşcătura lui de la zidurile din Alexandria. Dă-mi-l mie şi împreună îi vom trimite pe dracii ăştia care te hărţuiesc în iad..

– Americanul?

– Îi poate împuşca pe cei care fug.

Ideea l-a intrigat pe Napoleon, care căuta ceva care să-l amuze.

– Ce spui, Gage? Vrei să călăreşti cu un şeic al deşertului?

Cu presupusul meu asasin, am gândit eu, dar nu am spus asta. Nu m-aş fi apropiat de Bin Sadr decât ca să-l

strâng de gât, după ce mai întâi i-aş fi pus nişte întrebări.

– Am fost invitat ca om de ştiinţă* nu ca ţintaş, generale. Locul meu este în barcă.

– În afara pericolului? a râs de mine Bin Sadr.

– Dar nu în afara razei lui de acţiune. Coboară o dată până la malul fluviului şi ai să vezi cât de mult mă pot apropia ca să te nimeresc, purtătorule de felinar.

– Purtător de felinar? a întrebat Bonaparte.

– Americanul a stat prea mult în soare, a spus arabul. Haide, stai în barca ta, gândindu-te că eşti în afara oricărui pericol şi poate curând va exista vreo întrebuinţare nouă pentru puşca dumitale. Îţi vei dori să fi venit cu Ahmed Bin Sadr.

Acestea fiind spuse, a luat un săculeţ de monede de la Berthier şi a plecat în galop.

În timp ce pleca, pânza care îi acoperea partea de jos a feţei a alunecat pentru o clipă şi i-am zărit obrazul. Avea furunculi inflamaţi, acoperiţi de o cataplasmă, în acelaşi loc în care Astiza străpunsese figurina ei de ceară.

Eram deja la jumătatea drumului către Cairo când s-a auzit că un conducător mameluc, pe nume Murad Bei, a adunat o forţă care să se opună înaintării noastre. Bonaparte a hotărât să oprească acţiunea. Ordinele au fost date, iar trupele au plecat în seara zilei de 12 iulie, pentru un marş de noapte surpriză către Shubra Khit, următorul mare oraş de pe Nil. În zori, sosirea francezilor a luat prin surprindere armata egipteană de vreo zece mii de oameni care încă se organiza, o mie dintre ei reprezentând minunata cavalerie mamelucă, iar restul o mulţime de felahi neinstruiţi, înarmaţi cu nimic altceva decât bâte. Mergeau nesiguri în cerc în timp ce francezii formau linii de luptă şi pentru o clipă am crezut că întreaga mulţime se va retrage fără să lupte. Apoi un fel de încurajare a părut să-i facă să încremenească - i-am putut vedea pe comandanţii

lor arătând spre Nil - şi s-au pregătit şi ei de luptă.

Aveam un loc central la bordul vasului *Le Cerf* care era ancorat. Priveam din larg, în timp ce soarele auriu a răsărit şi o fanfară a armatei franceze a început să interpreteze *Marseillaise,* imnul plutind deasupra Nilului. Era o melodie care a dat fiori trupelor şi, inspiraţi de ea, francezii erau gata să cucerească lumea. Exista o operativitate molipsitoare în modul în care soldaţii se strângeau din nou în formaţiile lor militare în formă de pătrate, modele regimentare care erau trase unele după altele în briza dimineţii. Nu e o formaţie uşor de stăpânit şi e chiar mai greu de menţinut în timpul unui atac inamic, când fiecare om e aşezat cu faţa înainte şi se bazează pe cei din spate, care să susţină formaţia. Exista o pornire naturală de a vrea să dai înapoi, ceea ce putea însemna distrugerea formaţiei sau ca acei care voiau să se eschiveze să-şi arunce armele pentru a trage înapoi răniţii. Sergenţii şi cei mai puternici veterani apărau rândurile din spate pentru a-i împiedica pe cei din faţă să dea înapoi de frică. Cu toate acestea, un pătrat care era stabil era practic de necucerit. Cavaleria mamelucă a înconjurat pătratele pentru a găsi un punct slab şi nu a reuşit, formaţiile franceze punând în mod clar inamicul în încurcătură. Părea că bătălia va fi încă o demonstraţie elocventă a puterii de foc europene împotriva curajului arab medieval. Am aşteptat, sorbind din ceaiul de mentă egiptean, în timp ce cerul dimineţii devenea din roz albastru.

Apoi s-au auzit ţipete de alarmă şi pânze au apărut dintr-o cotitură din susul râului. Strigătele de triumf ale mamelucilor au răsunat de pe mal. Stăteam tulburaţi pe punte. Nilul purta o flotă de corăbii egiptene din Cairo, triunghiurile velelor latine umplând fluviul şi arătând ca o curte cu rufe puse la uscat. Drapele mameluce şi islamice fluturau din fiecare vârf de catarg, iar din corpurile corăbiilor înghesuite cu soldaţi şi tunuri s-a auzit o larmă de

nedescris de trompete, tobe şi cornuri. La asta se referise Bin Sadr când mă avertizase viclean că-mi voi folosi puşca ghintuită? Cum ar fi putut şti? Strategia inamicului era evidentă. Intenţionau să distrugă mica noastră flotă şi să atace armata lui Bonaparte pe flancuri de pe fluviu.

Mi-am vărsat ceaiul peste bord şi mi-am verificat încărcătura puştii, simţindu-mă prins în capcană pe mare şi expus. La urma urmei, nu aveam să fiu doar un spectator.

Căpitanul Perree a început să dea scurt ordine să se ridice ancora, în timp ce marinarii francezi din mica lui flotă au alergat către tunuri. Talma şi-a scos carneţelul, arătând palid. Monge şi Berthollet au apucat velatura şi s-au săltat pe copastie să privească, de parcă ar fi urmărit un concurs. Timp de câteva minute, cele două flote s-au apropiat încet cu o graţie maiestuoasă, ca nişte lebede mândre alunecând pe apă. Apoi s-a auzit o bufnitură, un nor de fum s-a văzut de la prora navei-comandant a mamelucilor şi ceva a sfârâit pe lângă noi în aer, aruncând în sus o coloană de apă verde departe de pupa noastră.

– Nu negociem mai întâi? am întrebat încet, cu vocea mai nesigură decât aş fi vrut.

De parcă mi-ar fi răspuns, rândul din faţă al flotei egiptene a bubuit când tunurile înclinate au tras, iar fluviul a părut că se umflă. Stropi au sărit peste tot în jurul nostru, împroşcându-ne cu apă călduţă. O ghiulea a căzut direct pe una din canonierele din dreapta noastră, azvârlind o ploaie de aşchii. Ţipete au răsunat de-a lungul fluviului. S-a auzit acel sunet ciudat, zăngănitor, produs de trecerea unei ghiulele şi găuri s-au deschis în pânzele noastre, ca nişte expresii de surpriză pe chipuri.

– Cred că negocierile s-au încheiat, a spus tare Talma, stând pe vine lângă timonă şi scriind cu unul din noile creioane ale lui Conte. Ăsta va fi un buletin nemaipomenit.

Degetele îi tremurau.

– Marinarii lor par mult mai precişi decât tovarăşii lor din

Alexandria, a remarcat Monge admirativ, sărind de pe copastie. Era nepăsător de parcă ar fi urmărit o demonstraţie de tunuri la un atelier de topitorie.

– Marinarii otomani sunt... greci! a exclamat Astiza, recunoscându-şi compatrioţii după felul în care erau îmbrăcaţi. H slujesc pe beiul din Cairo. Acum vei avea o luptă!

Oamenii lui Perree au început şi ei să tragă, dar era greu să te învârţi împotriva curentului apei pentru a trimite nişte salve de bord exacte şi eram în mod clar depăşiţi ca forţe. În timp ce am aranjat pânzele în bătaia vântului pentru a nu ne apropia de inamic prea repede, inevitabil cele două flote rivale se îndreptau către acelaşi punct. Am aruncat o privire pe uscat. Începutul acestui foc de artilerie a fost, se pare, semnalul pentru mamelucii de pe ţărm. Şi-au fluturat lăncile şi au atacat înspre grupul de baionete franceze, galopând drept în perdeaua şuierătoare a focului francez. Caii s-au izbit de pătrate ca un val de un ţărm stâncos.

Brusc s-a auzit o bubuitură puternică, iar eu şi Astiza am fost aruncaţi la pământ, căzând într-o încâlceală dizgraţioasă. În condiţii normale, m-aş fi bucurat de acest moment neaşteptat de intimitate, dar acesta fusese provocat de o ghiulea care se lovise de corpul navei noastre. Când ne-am rostogolit într-o parte mi s-a făcut greaţă. Ghiuleaua trecuse de-a lungul punţii principale, omorându-i pe doi dintre tunarii noştri şi împroşcând jumătatea din faţă a corăbiei cu sânge. Aşchiile au mai rănit câţiva oameni, inclusiv pe Perree, iar focul nostru a slăbit în intensitate chiar în timp ce al arabilor părea să crească.

– Ziaristule! a strigat căpitanul la Talma. Încetează să mai scrii şi ia timona!

Talma s-a albit la faţă.

– Eu?

– Trebuie să-mi bandajez braţul şi să trag cu tunul!

Scriitorul nostru a sărit să îndeplinească ordinul,

emoţionat şi speriat.

– În ce direcţie?

– Înspre duşman.

– Vino, Claude-Louis! a strigat Monge către Berthollet, în timp ce matematicianul se căţăra în faţă pentru a prelua un alt tun nemânuit de nimeni. E timpul să punem ştiinţa la treabă! Gage, foloseşte-ţi puşca, dacă vrei să trăieşti! Dumnezeule, savantul era trecut de cincizeci de ani şi părea hotărât să câştige bătălia de unul singur! El şi Berthollet au alergat către tunul din faţă. Între timp, am reuşit să trag şi un marinar inamic s-a rostogolit de pe velatură. O perdea de fum de la tunuri ne-a înconjurat. Vasele arabe erau transparente în întunericul creat. Cât mai era până ce am fi fost ajunşi de ei şi tăiaţi în bucăţi de iatagane? Am observat vag că Astiza s-a târât înainte pentru a-i ajuta pe savanţi să tragă de funiile tunului. Admiraţia ei pentru precizia cu care trăgeau grecii a părut depăşită de propriul instinct de conservare. Chiar Berthollet a pus o ghiulea, iar Monge a potrivit tunul.

– Foc!

Tunul a azvârlit o salvă de flăcări. Monge a urcat pe bompres şi s-a înălţat pe vârfuri pentru a-şi verifica ţinta, sărind înapoi dezamăgit. Lovitura fusese ratată.

– Avem nevoie de relevee pentru a calcula exact distanţa, Claude-Louis, a murmurat el, sau facem risipă de praf de puşcă şi de lovituri. Curăţă şi încarcă din nou! - i-a ordonat scurt Astizei.

Am ochit iar, apăsând cu grijă. De această dată un căpitan mameluc a căzut cu capul în jos. Ca răspuns, gloanţele au răpăit în jurul meu. Transpirat, am încărcat iarăşi.

– Talma, menţine un curs stabil, naiba să te ia! a ţipat Monge.

Scriitorul ţinea strâns timona cu o determinare palidă. Flota otomană se apropia constant, iar marinarii inamici se

îngrămădeau la prora, pregătiţi de abordaj.

Am văzut că savanţii luau releveele unor puncte de pe uscat şi desenau Unii care se intersectau pentru a obţine o estimare cât mai precisă a distanţei până la nava-comandant inamică. Apa era aruncată în aer peste tot în jurul nostru. Sfărâmăturile zburau în toate direcţiile.

Am ochit, am împuşcat un tunar greco-otoman drept în cap şi am alergat la prora.

– De ce nu trageţi?

– Linişte! a strigat Berthollet. Dă-ne timp să ne verificăm calculele! Cei doi savanţi au înălţat tunul, ţintind la fel de precis ca un instrument de măsură.

– Încă un grad, a mormăit Monge. Acum!

Tunul a bubuit încă o dată, ghiuleaua a scrâşnit, i-am putut urmări umbra când a trecut, iar apoi - minunea minunilor - chiar a lovit nava-comandant mamelucă exact în centru, găurind inima vasului. Pe Thor, cei doi savanţi chiar i-au dat de cap.

– Ura pentru matematică!

A trecut doar o clipă şi apoi vasul duşman a sărit în aer.

După câte se părea, savanţii reuşiseră o lovitură directă asupra depozitului de muniţii. S-a auzit un vuiet provocat de un nor de lemne sfărâmate, tunuri sparte şi bucăţi din corpurile oamenilor, care s-au arcuit şi apoi au năpădit suprafaţa opacă a Nilului. Bubuitul din aer ne-a făcut să ne aruncăm la podea, iar fumul s-a înălţat spre cerul albastru egiptean ca o ciupercă uriaşă. Şi în locul unde a fost nava-comandant arabă a rămas doar apă agitată, de parcă nava ar fi dispărut ca prin farmec. Focul musulman a fost redus imediat la tăcere, într-o consternare uluită, iar apoi un urlet a venit dinspre flotila inamică, în timp ce vasele mai mici au schimbat cursul pentru a fugi în susul fluviului. În acelaşi timp cavaleria mamelucilor, care forma o a doua linie de atac după ce prima a eşuat, s-a împrăştiat dintr-odată şi s-a retras spre sud în faţa acestei pretinse atotputernicii

franceze. În câteva minute, ceea ce fusese o bătălie învolburată pe mare şi pe uscat s-a transformat într-o debandadă. Cu acea singură lovitură bine plasată, bătălia de la Shubra Khit a fost câştigată, iar Perree, rănit, a fost promovat la gradul de contraamiral.

Iar eu, prin asociere, eram un erou.

Când Perree a ajuns pe uscat ca să primească felicitările lui Bonaparte, i-a invitat generos pe cei doi savanţi, pe Talma şi pe mine, atribuindu-ne nouă meritul pentru lovitura decisivă. Precizia lui Monge a fost ca o minune. În ciuda expertizei greceşti, noul amiral a calculat mai târziu că cele două flote au schimbat o mie cinci sute de lovituri de tun într-o jumătate de oră, iar flotila sa plecase cu doar şase morţi şi douăzeci de răniţi. Aceeaşi era şi situaţia artileriei egiptene, sau a tehnicii de luptă în general, la sfârşitul secolului al XVIII-lea. Loviturile de tun şi tragerile cu muschetele erau atât de imprecise, încât un om curajos se putea aşeza singur în linia întâi a unui atac, având chiar o foarte bună şansă de supravieţuire şi de glorie. Oamenii au tras prea repede. În acel fum, au tras în orb. Încărcau panicaţi şi uitau să descarce arma, înghesuind gloanţele unele peste altele fără să tragă, până când muschetele lor explodau. Au tras în urechile şi mâinile camarazilor din linia din faţa lor, au spart timpane şi s-au împuns unii pe alţii când fixau baionetele. Bonaparte mi-a spus că cel puţin o pierdere de război din zece a fost cauzată de propriii camarazi, acesta fiind motivul pentru care uniformele erau atât de strălucitoare, pentru a împiedica prietenii să se omoare între ei.

Bănuiesc că puşti scumpe ca a mea vor schimba cândva toate aceste lucruri, iar conflictul armat va arăta altfel, cu nişte oameni care vor bâjbâi prin noroi pentru a se adăposti. Ce glorie era în crimă? Chiar, mă întrebam cum ar fi arătat un război dacă savanţii s-ar fi ocupat cu ţintitul, iar

fiecare ghiulea sau glonţ şi-ar fi lovit în plin obiectivul. Dar aceasta, desigur, era o idee fantezistă, care nu se va materializa niciodată.

De vreme ce Monge şi Berthollet au fost cei care au potrivit tunul principal, eu am fost aplaudat pentru că am luptat cu pasiune pentru francezi.

– Ai spiritul din Yorktown! m-a felicitat Napoleon, bătându-mă pe spate.

Din nou, prezenţa Astizei mi-a sporit renumele. La fel ca orice alt bun soldat francez, legasem de mine o femeie atrăgătoare şi, mai presus de toate, o femeie cu spirit, care trăgea de sforile tunului. Devenisem unul dintre ei, în timp ce ea îşi folosea îndemânarea sau vrăjile - în Egipt, cele două păreau a fi acelaşi lucru - pentru a ajuta la bandajarea răniţilor. Noi, bărbaţii, ne-am alăturat lui Napoleon în cortul lui pentru a lua cina.

Generalul nostru era binedispus după rezultatul energicei lupte, care îl liniştise atât pe el, cât şi pe soldaţii lui. Egiptul putea fi ciudat, dar Franţa îi putea deveni stăpână. Acum mintea lui Bonaparte era plină de planuri de viitor, deşi eram încă la mai mult de o sută cincizeci de kilometri de Cairo.

– Campania mea nu este una de cucerire, ci de căsătorie, a declarat el, în timp ce ne ospătam cu carnea de pasăre pe care ajutoarele lui au luat-o din Shubra Khit, prăjind-o pe vergelele de la muschete. Franţa are Un destin în Est, la fel cum tânăra dumitale naţiune, Gage, are un destin în Vest. În timp ce Statele Unite civilizează pieile roşii sălbatice, noi îi vom reforma pe musulmani cu idei vestice. Vom aduce în toropitul Egipt mori de vânt, canale, fabrici, diguri, drumuri şi trăsuri. Noi doi suntem revoluţionari, da, dar eu sunt şi constructor. Vreau să creez, nu să distrug.

Gândeam că într-adevăr credea acest lucru, la fel cum credea o mie de alte lucruri despre el însuşi, multe din ele contradictorii. Avea inteligenţa şi ambiţia a douăzeci de

oameni şi era un cameleon care încerca să-i cuprindă pe toţi.

– Aceşti oameni sunt musulmani, am subliniat eu. Nu se vor schimba. Se luptă cu creştinii de secole.

– Şi eu sunt musulman, Gage, dacă există un singur Dumnezeu şi fiecare religie reprezintă doar un aspect al adevărului fundamental. Asta trebuie să explicăm acestor oameni, că suntem cu toţii fraţi întru Allah sau Iehova sau Iahve sau oricare altul. Franţa şi Egiptul se vor uni, după ce toţi mollahii vor înţelege că suntem fraţii lor. Religia? Este o unealtă, ca medaliile sau primele. Nimic nu inspiră ca o credinţă nedemonstrată.

Monge a râs.

– Nedemonstrată? Sunt savant, generale, şi totuşi Dumnezeu chiar a părut că şi-a dovedit existenţa odată ce acele ghiulele au început să vâjâie.

– Dovedită sau dorită, precum un copil visează la mama lui? Cine ştie? Viaţa e scurtă şi la niciuna din cele mai profunde întrebări ale noastre nu primim niciodată răspuns. Aşa că trăiesc pentru posteritate: moartea nu înseamnă nimic, dar a trăi fără glorie este ca şi cum ai muri în fiecare zi. Îmi aduc aminte de povestea unui duelist italian care s-a luptat de paisprezece ori pentru a-şi apăra punctul de vedere şi anume că poetul Ariosto era mai bun decât poetul Tasio. Pe patul de moarte, omul a mărturisit că nu-l citise pe niciunul. Bonaparte a râs. Asta înseamnă să trăieşti!

– Nu, generale, a replicat Conte, bătând uşor cu degetele în cupa de vin. Asta înseamnă să trăieşti.

– Ah, apreciez un pahar de vin bun, un cal minunat sau o femeie frumoasă. Uitaţi-vă la prietenul nostru american care o salvează pe această frumuşică macedoneancă, se găseşte în cortul comandantului şi e pe cale de a se bucura de bogăţiile din Cairo. Este un oportunist, ca mine. Să nu credeţi că nu-mi lipseşte nevasta, care e o mică vrăjitoare lacomă cu una din cele mai drăguţe păsărici pe care le-am

văzut vreodată, o femeie atât de seducătoare încât când am fost la ea odată nici măcar nu am observat că micul ei căţel mă muşca de fund! A râs în hohote amintindu-şi. Plăcerea este rară! Dar istoria este cea care durează şi niciun loc nu are mai multă istorie decât Egiptul. O vei consemna pentru mine, nu-i aşa, Talma?

– Scriitorii se îmbogăţesc cu subiectele lor, generale.

– O să le dau autorilor un subiect pe măsura talentului lor.

Talma şi-a ridicat cupa.

– Eroii vând cărţile.

– Iar cărţile creează eroi.

Am băut cu toţii, nu aş putea spune pentru ce anume.

– Aveţi o ambiţie foarte mare, generale, am remarcat eu.

– Succesul este o chestiune de voinţă. Primul pas spre măreţie este să te hotărăşti să fii măreţ. Apoi, oamenii te vor urma.

– Să te urmeze unde, generale? a întrebat binevoitor Kleber.

– Până la capăt. S-a uitat pe rând la fiecare dintre noi, cu o privire intensă. Până la capăt.

După cină, m-am oprit ca să-mi iau la revedere de la Monge şi Berthollet. Mă cam săturasem de corăbii, după ce am mai văzut-o şi pe una din ele explodând, iar Talma şi Astiza voiau şi ei să rămână pe ţărm. Aşa că ne-am luat rămas-bun pentru scurt timp de la cei doi savanţi, sub un cer de noapte deşertic scânteind de nenumărate stele.

– Bonaparte e cinic, dar seducător, am remarcat eu. Nu-i poţi asculta visele fără să nu fii molipsit de ele.

Monge a dat din cap.

– E ca o cometă, omul ăsta. Dacă nu va fi ucis, îşi va lăsa amprenta asupra lumii. Şi asupra noastră.

– Întotdeauna să-l admiri, dar niciodată să nu te încrezi în el, a avertizat Berthollet. Cu toţii atârnăm de coada

tigrului, *monsieur* Gage, sperând că nu vom fi mâncaţi.

– Cu siguranţă nu-i va mânca pe cei din aceeaşi categorie cu el, prietene chimist.

– Dar cine sunt cei ca el? Dacă nu prea crede în Dumnezeu, atunci nu prea crede nici în noi: că suntem reali. Nimeni nu e real pentru Napoleon decât Napoleon.

– Asta pare *prea* cinic.

– Nu? În Italia a ordonat unui grup de soldaţi să intre într-o încăierare cruntă cu austriecii care a lăsat în urmă mai mulţi morţi.

– Ăsta e războiul, nu-i aşa? Mi-am adus aminte de comentariile lui Bonaparte de pe plajă.

– Nu când nu a existat vreun motiv militar pentru încăierare sau pentru morţi. Thureau, o domnişoară drăguţă, se afla în vizită din Paris, iar Bonaparte era nerăbdător să se culce cu ea, şi cum altfel decât demonstrându-şi puterea.

A ordonat lupta numai ca s-o impresioneze. Berthollet şi-a pus mâna pe braţul meu. Sunt bucuros că ni te-ai alăturat, Gage, te dovedeşti curajos şi simpatic. Mărşăluieşte alături de tânărul nostru general şi vei mărşălui departe, aşa cum a promis. Dar nu uita niciodată că interesele lui Napoleon sunt numai ale lui Napoleon, nu şi ale tale.

Sperasem că restul călătoriei noastre spre Cairo va însemna o plimbare pe aleile străjuite de palmieri şi prin verdeaţa umedă a câmpurilor de pepeni irigate. În schimb, pentru a evita meandrele fluviului şi uliţele înguste ale satelor dese, armata franceză a lăsat Nilul câţiva kilometri la est şi a pornit din nou în călătorie prin deşert şi pământuri de ţară, traversând noroaie întărite de soare şi canale de irigaţie secate. Valea aluvială, pe care Nilul o inunda în fiecare sezon ploios, ridica un nor de praf uscat şi lipicios care ne-a transformat într-o hoardă de oameni

prăfuiţi, care mărşăluiau către sud cu picioarele pline de băşici. Căldura din mijlocul lunii iulie depăşea în mod frecvent treizeci şi şapte de grade, iar când bătea un vânt fierbinte, cerul strălucitor de azur devenea lăptos la orizont. Nisipul şuiera deasupra dunelor sculptate ca o pânză care se unduia. Oamenii au început să sufere de conjunctivită sau orbire temporară, de la lumina strălucitoare continuă. Atât de nemilos era soarele, încât am fost nevoiţi să ne acoperim mâinile ca să ridicăm o piatră sau să atingem ţeava unui tun.

Nu ajuta nici faptul că Bonaparte, încă temându-se de un atac britanic din spate sau de o rezistenţă mai bine organizată din faţă, îşi mustra ofiţerii pentru fiecare pauză sau întârziere. În timp ce ei se concentrau asupra marşului, mintea lui gândea întotdeauna în ansamblu, bifând zilele calendarului şi cutreierând strategic de la misterioasele locuri unde s-ar putea afla flota britanică, până la aliatul Tippoo, din îndepărtata Indie. Încerca să reţină pe retină întregul Egipt. Gazda plăcută pe care am văzut-o după lupta de pe fluviu redevenise acel nerăbdător tiran, galopând din loc în loc şi îndemnându-ne să mărim pasul.

– Cu cât mersul e mai rapid, cu atât e mai puţin sânge! spunea el.

Aşa că toţi generalii erau asudaţi, murdari şi se înjurau frecvent unul pe altul. Soldaţii erau deprimaţi din cauza gâlcevilor şi a pustietăţii ţării pe care veniseră să o cucerească. Mulţi preferau să-şi arunce echipamentul decât să-l care. Alţi câţiva şi-au luat viaţa. Astiza şi cu mine am trecut pe lângă două cadavre, lăsate în urmă pe drum deoarece toată lumea era mult prea grăbită ca să-i mai îngroape. Doar beduinii care ne urmăreau îi descurajau pe alţii să dezerteze.

Torentul nostru de oameni, cai, măgari, tunuri, căruţe, cămile, partizani şi cerşetori se scurgea spre Cairo într-o săgeată de praf. Când ne-am oprit să ne odihnim pe acele

pământuri de ţară, transpiraţi şi plini de noroi, singura noastră distracţie era să aruncăm cu pietre în mulţimea de şobolani. La marginea deşertului, oamenii trăgeau în şerpi şi se jucau cu scorpionii, chinuindu-i în concursuri unul împotriva altuia. Au aflat că muşcătura de scorpion nu era mortală, aşa cum se temuseră iniţial, şi că presarea acului insectei elibera o substanţă lipicioasă care putea fi folosită ca o alifie şi ajuta la alinarea durerii şi la grăbirea vindecării.

Nu ploua niciodată şi din când în când mai era câte un nor. Noaptea nu se putea spune că ne stabileam tabăra, cădeam din picioare şi ne prăbuşeam chiar în ordinea în care mărşăluisem, cei mai mulţi dintre noi fiind imediat invadaţi de purici şi musculiţe. Mâneam hrană rece la fel de des cum mâneam şi mâncare fierbinte pentru că aveam prea puţin lemn pentru foc. Noaptea se răcorea abia înspre zori şi ne trezeam umezi de rouă, refăcuţi doar pe jumătate. Apoi răsărea soarele fără nori, lipsit de milă, ca un ceas, şi în curând ne coceam cu toţii. Am observat că Astiza stătea în mod constant mai aproape de mine în timpul marşului, dar eram amândoi atât de înfăşuraţi în haine, murdari şi expuşi în această mulţime, încât nu era nimic romantic în decizia ei. Pur şi simplu în timpul nopţii ne căutam unul altuia căldura şi apoi la prânz ne plângeam de soare şi muşte. În sfârşit, la Wardan armatei i s-a permis să se odihnească două zile. Oamenii s-au spălat, au dormit, au luat nutreţ şi s-au tocmit pentru hrană. Încă o dată Astiza şi-a dovedit valoarea pentru că a reuşit să vorbească cu sătenii şi să cadă la învoială pentru a ne întreţine. A avut un succes atât de mare, încât am putut să-i aprovizionez pe câţiva din ofiţerii din statul-major al lui Napoleon cu pâine şi fructe.

– Îi întreţii pe invadatori aşa cum evreii au fost hrăniţi cu mana din cer, am încercat eu să glumesc cu ea.

– Nu o să-i las să moară de foame pe soldaţii de rând din

cauza iluziilor comandantului lor, a ripostat ea. În plus, hrăniţi sau înfometaţi, veţi pleca în scurt timp.

– Nu crezi că francezii îi pot învinge pe mameluci?

– Nu cred că pot învinge deşertul. Uită-te la voi toţi, cu uniformele voastre grele şi cu cizmele călduroase şi pielea rozalie. Mai e cineva în afară de nebunul vostru de general care nu regretă că a venit aici? Aceşti soldaţi vor pleca din proprie iniţiativă, cât de curând.

Predicţiile ei au început să mă irite. La urma urmei, era o prizonieră, răsfăţată de bunătatea mea şi era timpul potrivit să-i fac observaţie.

– Astiza, am fi putut să te omorâm ca pe un asasin, în Alexandria. În schimb, te-am salvat. N-am putea deveni prieteni şi nu stăpân şi servitoare sau invadator şi egiptean?

– Prietena cui? A unui bărbat străin de propria armată? Aliat cu un oportunist militar? Cu un american care pare că nu e nici om de ştiinţă, nici un soldat adevărat?

– Mi-ai văzut medalionul. Este o cheie către ceva ce trebuie să descopăr.

– Dar tu vrei această cheie fără să înţelegi. Vrei cunoştinţe fără să studiezi. Bani fără muncă.

– Eu consider asta ca o muncă a naibii de grea.

– Eşti un parazit care jefuieşte o altă cultură. Vreau un prieten care să creadă în ceva. În primul rând în el însuşi. Şi în lucruri mai măreţe decât el.

Ei bine, asta era îngâmfare!

– Sunt un american care crede în tot felul de lucruri! Ar trebui să citeşti Declaraţia noastră de Independenţă! Iar eu nu controlez lumea. Încerc doar să-mi croiesc un drum în ea.

– Nu. Ceea ce fac indivizii, asta controlează lumea. Războiul ne-a adus laolaltă, *monsieur* Ethan Gage, şi nu eşti în întregime o persoană nesuferită. Dar camaraderia nu este cu adevărat prietenie. Mai întâi trebuie să hotărăşti de

ce eşti în Egipt, ce intenţionezi să faci cu acest medalion al tău, ce aperi cu adevărat şi abia atunci vom fi prieteni.

Ei bine, am gândit eu, era destul de obraznică pentru o sclavă de negustor!

– Şi vom fi prieteni când mă vei recunoaşte ca stăpân şi îţi vei accepta noua soartă!

– Ce sarcină nu am îndeplinit pentru tine? Unde nu te-am însoţit?

Femeile! Nu aveam niciun răspuns. De data aceasta am dormit la un braţ depărtare, iar mintea m-a împiedicat să dorm până după miezul nopţii. Ceea ce s-a dovedit a fi un lucru bun, pentru că am scăpat ca prin urechile acului să nu fiu călcat pe cap de un măgar plimbăreţ.

La o zi după Anul Nou egiptean, pe 20 iulie, în satul Omm-Dinar, Napoleon a primit în sfârşit veşti despre pregătirile mamelucilor pentru apărarea oraşului Cairo, acum la distanţă de doar treizeci de kilometri în faţa noastră. Apărătorii şi-au împărţit prosteşte forţele. Murad Bei şi-a condus grosul armatei mameluce pe malul de vest al fluviului, partea pe care ne aflam şi noi, dar invidiosul Ibrahim Bei a păstrat o mare parte în est. Era ocazia pe care o aşteptase generalul nostru. Ordinul de a ne pune în mişcare a venit la două ore după miezul nopţii, strigătele şi protestele ofiţerilor şi sergenţilor nelăsând loc niciunei întârzieri. Ca un monstru uriaş care se deşteaptă în peştera sa, forţa expediţionară franceză s-a urnit, s-a ridicat şi a început să mărşăluiască spre sud, în întuneric, cu o bruscă presimţire care mi-a amintit de sentimentul acela înţepător pe care îl aveam când demonstram electricitatea lui Franklin. Aceasta va fi marea bătălie, iar zilele care vor urma vor vedea ori distrugerea principalei armate a mamelucilor, ori înfrângerea armatei franceze. În ciuda prelegerii elevate a Astizei despre controlul lumii, nu mă simţeam mai stăpân pe propria-mi soartă decât o frunză

purtată de vânt.

Zorii au devenit roşietici, stuful de pe Nil fiind învăluit în ceaţă. Bonaparte ne-a îndemnat să mergem mai departe, nerăbdător să-i zdrobească pe mameluci înainte ca ei să-şi unească forţele sau, şi mai rău, să se împrăştie prin deşert. I-am prins o căutătură mânioasă, intensă, mai puternică decât oricare alta pe care am observat-o până atunci, nu doar dornică de luptă, ci obsedată de ea. Un căpitan a obiectat slab, iar Napoleon s-a răstit la el ca un bubuit de tun. Dispoziţia lui îi neliniştea pe soldaţi. Era comandantul îngrijorat de bătălia care urma să vină? Dacă era aşa, cu toţii ar fi trebuit să ne îngrijorăm. Nimeni nu dormise suficient. Puteam vedea la orizont un val uriaş de praf, acolo unde se adunau mamelucii şi infanteria lor.

În timpul unei opriri scurte la o fântână dintr-un sat plin de noroi am aflat motivul mohorelii generalului. A fost o pură întâmplare că unul din aghiotanţii lui, un tânăr soldat curajos şi nesăbuit, pe nume Jean-Andoche Junot, s-a dat jos de pe cal să bea apă în acelaşi timp cu mine.

– Generalul pare teribil de nerăbdător în privinţa bătăliei, am remarcat eu. Ştiam că această luptă va veni şi că în război viteza este extrem de importantă, dar să porneşti la drum în toiul nopţii mi se pare cumva necivilizat.

– Stai departe de el, m-a avertizat calm locotenentul. După noaptea trecută, e periculos.

– Aţi băut? Aţi pariat? Ce s-a întâmplat?

– M-a rugat cu câteva săptămâni în urmă să fac nişte cercetări discrete din cauza unor zvonuri repetate. Recent, am primit câteva scrisori furate care dovedesc că Josephine are o aventură, un secret cunoscut de noi toţi, în afară de general. Noaptea trecută, la scurtă vreme după vestea cu pregătirile de război ale mamelucilor, mi-a cerut brusc să-i spun ce-am aflat.

– Îl înşală?

– E îndrăgostită de un filfizon pe nume Hippolyte

Charles, aghiotantul generalului Leclerc din Franţa. Femeia l-a înşelat pe Bonaparte de când s-au căsătorit, dar el a fost orb în faţa acestor infidelităţi pentru că o iubeşte la nebunie. Gelozia lui este incredibilă, iar furia de noaptea trecută a fost vulcanică. Mi-era teamă că avea să mă împuşte pe *mine*. Părea dement şi se lovea cu pumnii în cap. Ştii cum e să fii trădat de cea pe care o iubeşti atât de mult fără speranţă? Mi-a spus că emoţiile lui s-au risipit, idealismul i s-a sfârşit şi că n-a mai rămas pentru el decât ambiţia.

– Şi toate astea pentru o aventură? Un francez?

– O iubeşte cu disperare şi se urăşte pentru dragostea asta. Este cel mai independent şi singur dintre oameni, fiind prins de şleampăta aia cu care s-a căsătorit. A ordonat imediat acest marş, şi a tot jurat că fericirea lui s-a terminat şi că înainte ca soarele să apună, va distruge armatele egiptene până la ultimul om. Ascultă-mă, *monsieur* Gage, suntem conduşi la luptă de un general înnebunit de furie.

Chestia asta nu suna deloc bine. Dacă e un lucru pe care cineva îl aşteaptă din partea comandantului său, acela un cap limpede. Am înghiţit în sec.

– Sincronizarea n-a fost cea mai bună, Junot.

Locotenentul a încălecat.

– Nu am avut de ales, iar raportul meu nu ar fi trebuit să fie o surpriză. Dar îl cunosc, şi va lăsa deoparte orice altceva când va veni bătălia. O să vezi. A dat din cap, de parcă voia să se convingă şi pe el de asta. Sunt doar bucuros că nu mă aflu în tabăra adversă.

9

Era ora două după-amiaza, cea mai fierbinte perioadă din zi, când armata franceză a început să formeze pătrate pentru Bătălia de la Piramide. Mai corect spus era Bătălia de la Imbaba, cel mai apropiat oraş, dar piramidele care se zăreau la orizont i-au dat în rapoartele lui Talma un nume mai romantic. Câmpurile de pepeni din Imbaba au fost iute invadate de soldaţi care căutau să-şi potolească setea înainte de luptă. Una din amintirile mele era legată de petele de suc de sub bărbie de pe uniformele lor, când regimentele şi brigăzile se încolonau.

Piramidele încă se vedeau în ceaţă, la o depărtare de douăzeci şi cinci de kilometri, dar erau impresionante prin geometria lor perfectă. De la distanţă păreau ca tichiile unor prisme uriaşe, îngropate până la gât în nisip. Ne-a tulburat vederea lor, atât de legendare şi de falnice, cele mai înalte structuri care fuseseră construite vreodată. Vivant Denon desena cu furie, încercând să facă să încapă toată acea panoramă în carneţelul lui şi să prindă strălucirea bolţii cerului.

Imaginaţi-vă magnifica panoplie a scenei. În stânga flancului nostru curgea Nilul, scăzut înainte de inundaţiile care urmau să înceapă curând, dar cu toate acestea o dungă albastră maiestuoasă care reflecta cerul strălucitor. În apropiere se aflau verdele bogat al câmpiilor irigate şi palmierii care îl mărgineau, o panglică a Edenului. La dreapta noastră se găseau dunele vălurite, ca nişte valuri îngheţate ale oceanului. Şi în sfârşit, în depărtare se vedeau piramidele, acele structuri mistice care păreau că

aparţin unei alte lumi, asamblate de o civilizaţie pe care abia ne-o puteam închipui, înălţându-se cu vârfurile lor perfecte. Piramidele! Văzusem reprezentări masonice ale lor, ascuţite şi abrupte, având în partea de sus un ochi strălucitor, atotvăzător. Acum erau reale, mai turtite decât îmi imaginasem, licărind ca un miraj.

La astea se adăugau zecile de mii de soldaţi în uniforme aşezaţi în formaţii distincte, cavaleria mamelucă, măgarii care răgeau, cămilele care se mişcau greoi şi ofiţerii francezi călare - deja răguşiţi de la strigarea atâtor ordine - iar eu eram prins în acest peisaj atât de exotic, încât părea că sunt transportat într-un vis. Talma flutura bucăţile de hârtie în timp ce scria agitat, încercând să consemneze tot.

Denon murmura că toţi ar fi trebuit să ne fotografiem înainte să ne alăturăm bătăliei.

– Aşteptaţi. Aşteptaţi!

Împotriva armatei lui Bonaparte era aşezată în formaţie de luptă o oştire scânteietoare care părea de două până la trei ori mai mare decât cei douăzeci şi cinci de mii de soldaţi ai noştri, deasupra ei plutind un nor gros de praf. Dacă mamelucii ar fi fost nişte generali mai buni, ar fi fost posibil să fim copleşiţi. Dar armata arabă a fost divizată fără rost în apropiere de măreţul fluviu. Infanteria lor, de această dată trupe otomane din Albania, a fost amplasată mult prea departe, în spate, ca să poată fi de folos imediat. O slăbiciune fatală a mamelucilor nu era numai că nu aveau încredere unii în ceilalţi, ci că nu aveau încredere în nicio linie otomană în afară de a lor. Artileria lor era poziţionată prost pe flancul nostru stâng îndepărtat. Din cauza unei asemenea incompetenţe, soldaţii francezi erau încrezători în rezultat.

– Priviţi, ce proşti sunt! îşi linişteau veteranii camarazii. Nu înţeleg războiul!

Pe malul îndepărtat, licărind la orizont, se vedea chiar oraşul Cairo, cu un sfert de milion de oameni, cu minaretele

lui imposibil de zvelte. Aveam să găsim cu toţii acolo bogăţia? Gura îmi era uscată, iar mintea năucită din cauza acelei senzaţii.

Încă o dată, în centrul dispozitivului arab se afla cavaleria mamelucă, întărită acum cu încă zece mii de oameni. Magnificii lor cai erau pursânge arabi, cu harnaşamente bogate, iar călăreţii lor un caleidoscop de mantii şi mătăsuri, turbanele având pene de egretă şi păun, iar coifurile erau poleite cu aur. Erau înarmaţi cu adevărate piese de muzeu, frumoase şi învechite. Muschetele erau incrustate cu bijuterii şi sidef. Iataganele, lăncile, suliţele, topoarele de luptă, buzduganele şi pumnalele scânteiau în lumina soarelui. Pistoale şi muschete de rezervă erau aşezate în tocuri pe şeile lor sau vârâte la cingătoare, iar fiecare mameluc era urmat de doi sau trei servitori pedeştri care cărau alte arme de foc şi muniţii de rezervă. Aceşti sclavi urmau să alerge iute în faţă ca să schimbe armele, astfel încât mamelucii să nu trebuiască să facă vreo pauză pentru a încărca. Caii războinicilor s-au ridicat pe picioarele din spate şi au fornăit ca armăsarii de la circ, iar capetele li s-au dat cu nervozitate pe spate în faţa viitorului atac. Nicio armată nu le ţinuse piept de cinci sute de ani. Umblând de colo până colo în exteriorul formaţiilor egiptene, beduinii cu mantiile lor albe, mascaţi ca bandiţii şi călare pe cămile, dădeau târcoale ca lupii. Aceştia aşteptau să se năpustească asupra liniilor noastre pentru a ne ucide şi jefui după ce ne-am fi frânt sub penultimul atac mameluc. Propriul nostru lup, Bin Sadr, îi vâna chiar în timp ce ei ne vânau pe noi. Îmbrăcaţi în negru, asasinii lui stăteau la pândă în buza dunelor şi sperau nu numai să-i prindă în capcană pe beduini, ci să-i şi deposedeze pe mamelucii morţi de pradă, înainte ca soldaţii francezi să ajungă la ei.

Egiptenii prinseseră cu curele de spinarea cămilelor lor tunuri mici. Animalele zbierau, fornăiau şi umblau încoace şi încolo la comenzile strigate de neliniştiţii lor dresori, atât

de inconsecvent, încât ţinta avea să se dovedească inutilă.

Fluviul era încă o dată înţesat de feluci ale flotei musulmane, ticsite cu marinari care strigau. Din nou am auzit zgomotul tobelor, cornurilor, goarnelor şi tamburinelor şi am văzut o pădure de steaguri, drapele şi flamuri care fluturau deasupra întregii adunări ca la un mare carnaval. Fanfarele franceze au început şi ele să cânte, în timp ce infanteria europeană îşi ocupa poziţiile cu o operativitate indiferentă datorită numeroaselor ore de antrenament, încărcându-şi armele şi fixându-şi baionetele. Soarele scânteia pe fiecare punct mortal. Drapelele regimentelor purtau flamuri ale victoriilor trecute. Tobele au început să bată, pentru a transmite ordinele.

Aerul era fierbinte, arzându-ne plămânii. Apa părea să se evapore înainte de a ajunge de la buze pe gât. Un vânt cald bătea dinspre deşert către vest, iar în acea direcţie cerul era de un maro prevestitor de rău.

Între timp, majoritatea savanţilor şi inginerilor au ajuns armata din urmă - chiar Monge şi Berthollet au venit pe ţărm - dar rolul nostru în confruntarea care avea să vină nu fusese specificat. Generalul Dumas, părând şi mai impresionant pe calul său de luptă maro enorm, a venit în galop pentru a da un nou ordin.

– Măgarii, oamenii de ştiinţă şi femeile, la pătrate! Voi, funduri nefolositoare, ocupaţi-vă locul în interior!

Rareori auzisem cuvinte mai liniştitoare.

Astiza, Talma şi cu mine am urmat o grămadă de savanţi, franţuzoaice şi vite într-unui din pătratele alcătuite de infanterişti, comandat de generalul Louis-Antoine Desaix. Era, probabil, cel mai competent militar, de aceeaşi vârstă cu Napoleon, adică douăzeci şi nouă de ani, şi cu doi centimetri mai scund chiar decât Micul Caporal. Spre deosebire de ceilalţi generali, era la fel de devotat comandantului său ca un credincios câine de vânătoare. Simpatic, desfigurat de o tăietură de sabie şi timid cu

femeile, părea cel mai fericit când dormea între roţile unei piese de artilerie de câmp. Şi-a aşezat trupele într-un pătrat atât de viguros - zece soldaţi orientaţi în patru direcţii - încât când am intrat părea că ne-am refugiat într-un mic fort alcătuit în întregime din fiinţe umane. Mi-am încărcat din nou puşca şi am privit Egiptul din spatele acestei formidabile bariere de umeri largi, pălării înalte cu cocarde şi muschete. Ofiţerii călare, savanţii pe jos şi femeile care sporovăiau ne-am învârtit în interior, cu toţii fiind nervoşi şi înfierbântaţi. Tunurile au fost amplasate la fiecare colţ în afara pătratului, artileriştii urmând a fi apăraţi de infanterişti.

– Pe Moise şi Jupiter, nu am văzut niciodată atâta splendoare, am murmurat. Nu e de mirare că lui Bonaparte îi place războiul.

– Închipuieşte-ţi că Egiptul era casa *ta* şi că te uitai la aceste divizii franceze, a replicat încet Astiza. Imaginează-ţi că te confrunţi cu o invazie.

– Va aduce vremuri mai bune, sper. Impulsiv, i-am luat mâna şi i-am strâns-o. Egiptul este teribil de sărac, Astiza.

Surprinzător, dar nu s-a retras.

– Da, este.

Încă o dată, fanfara a început să intoneze *Marseillaise,* muzica ajutându-i pe toţi să se calmeze. Apoi Napoleon a trecut călare pe lângă pătratul nostru cu aghiotanţii săi, pe un armăsar negru, cu pălăria împodobită cu pene şi cu ochii lui gri reci ca gheaţa. M-am urcat pe un cheson, un vehicul pentru muniţii cu două roţi, ca să-l aud. Vestea despre infidelităţile nevestei nu lăsase niciun semn vizibil, făcând economie de concentrare furioasă. A arătat teatral piramidele, simplitatea lor geometrică licărind în acea căldură de parcă ar fi fost reflectate în apă.

– Soldaţi ai Franţei! De la înălţimea lor, ne privesc patruzeci de secole de istorie.

Uralele erau gata să izbucnească. Pe cât de mult se

plângeau soldaţii de Bonaparte între bătălii, stăteau alături de el în luptă ca nişte iubiţi. El îi cunoştea, ştia cum gândeau, se văitau sau respirau şi ştia cum să le ceară imposibilul pentru o fâşie de pământ, o menţiune într-un raport oficial sau o promovare într-o unitate de elită.

Apoi generalul s-a aplecat către Desaix, spunându-i încet câteva cuvinte pe care unii dintre noi le-am auzit, dar care nu erau adresate armatei.

– Fără milă.

M-a străbătut brusc un fior.

Murad Bei, încă o dată comandantul armatei arabe din faţa noastră, a observat că Napoleon intenţiona să mărşăluiască cu pătratele sale drept înainte pentru a lovi chiar în centrul arabilor, pentru a împrăştia forţele mameluce astfel încât să fie măcelărite metodic. Chiar dacă comandantul egiptean nu era familiarizat cu tacticile europene, a dat dovadă de înţelepciune şi a încercat să dejoace planurile francezilor, oricare ar fi fost acestea, atacând primul. Şi-a ridicat lancea şi, cu strigăte sinistre şi înfricoşătoare, cavaleria mamelucă a atacat. Aceşti sclavi războinici au fost invincibili secole la rând, iar clasa conducătoare nu putea crede că tehnologia era cea care aducea sfârşitul domniei ei. Era cel mai puternic atac de până acum şi atât de mulţi cai se repezeau înainte, încât am simţit cum se cutremură pământul sub chesonul pe care mă urcasem.

Infanteria a aşteptat cu o siguranţă tensionată, ştiind acum că mamelucii nu aveau nici artileria, nici dibăcia în folosirea muschetelor ca să triumfe asupra formaţiilor franceze. Dar apropierea inamicului era la fel de furioasă ca o avalanşă. Cu toţii eram nervoşi. Pământul s-a cutremurat, nisipul şi praful s-au ridicat până la nivelul pieptului liniei lor de atac ca un val care se apropie, iar lăncile, suliţele şi gurile ţevilor puştilor se mişcau ca un lan de grâu în bătaia vântului. Mă simţeam ciudat de liniştit şi ameţit, căţărat în

acel loc şi uitându-mă peste capetele liniilor din faţa mea. Astiza şi Talma mă priveau de jos de parcă eram nebun, dar nu zărisem încă o armă a mamelucilor care mă putea nimeri, indiferent de distanţă. Mi-am ridicat şi eu puşca şi am aşteptat, privind unduirea steagurilor inamice.

Se apropiau din ce în ce mai mult, iar tumultul creştea în intensitate, mamelucii auzindu-şi propriile strigăte înalte şi tremurate, francezii nescoţând niciun sunet. Suprafaţa deschisă dintre noi fusese înghiţită. Aveam să tragem vreodată? Jur că puteam să disting culorile strălucitoare ale ochilor inamicului, ciudat de caucazieni, dinţii lor strâmbi, venele de la mâini, şi m-am neliniştit. Într-un final, fără să mă mai gândesc, am apăsat pe trăgaci, arma a reculat şi unul dintre războinicii duşmani a căzut pe spate, dispărând în acel iureş.

A fost de parcă împuşcătura mea reprezenta semnalul de începere. Desaix a zbierat, iar prima linie franceză a tras cu acea familiară perdea de flăcări. Într-o secundă am asurzit, iar cavaleria care ataca s-a prăbuşit într-un val distrugător de trupuri doborâte, cai care nechezau şi copite încâlcite. Fumul şi praful ne-au înconjurat. Apoi a urmat încă o salvă din rândul din spate, apoi încă una şi încă una. Undeva bubuiau tunurile şi mitraliile şuierau prin aer. Era o furtună de gloanţe şi fier. Chiar şi mamelucii care nu fuseseră atinşi de gloanţe se ciocneau şi erau aruncaţi peste caii camarazilor lor. Un atac violent fusese făcut una cu pământul într-o clipă, doar la câţiva metri de primele baionete franceze. Atât de aproape se aflau duşmanii căzuţi că unii au fost nimeriţi de tampoanele arzânde din gurile ţevilor europenilor. Hainele morţilor şi răniţilor au luat foc. Am încărcat şi am tras din nou, orbeşte. Eram învăluiţi în fum.

Supravieţuitorii s-au întors brusc pentru a se regrupa, în timp ce soldaţii lui Napoleon au încărcat repede şi mecanic, fiecare mişcare fiind exersată de sute de ori. Cei câţiva

francezi care au căzut sub focul mamelucilor au fost traşi înapoi în interiorul pătratului nostru în timp ce liniile se reformau cu greutate, sergenţii lovindu-i pe cei leneşi pentru a-i forţa să-şi îndeplinească obligaţiile. Era ca o creatură a mării căreia îi mai creştea un braţ, insensibilă la rănile fatale.

Mamelucii au atacat din nou, de data aceasta încercând să pătrundă prin lateralele şi prin spatele liniilor pătratului nostru de infanterie.

Rezultatul a fost acelaşi. Caii au intrat dintr-un anumit unghi, iar câţiva s-au apropiat, dar chiar şi acei armăsari care nu au fost loviţi s-au smucit în faţa barierei de baionete, uneori azvârlindu-şi călăreţii care răcneau. Mătăsuri şi pânze fine erau înroşite în timp ce arabii erau nimeriţi în plin de gloanţele groase, de data aceasta de către două pătrate care trăgeau din flancuri, în timp ce mamelucii galopau între ele. Din nou asaltul a fost confuz. Atacatorii păreau tot mai disperaţi. Câţiva au rămas la distanţă şi au tras în noi cu muschete şi pistoale, dar împuşcăturile erau prea rare şi inexacte ca să spargă liniile franceze. Unii infanterişti au mârâit sau au strigat şi au căzut la pământ. Apoi încă o salvă europeană a bubuit, şi din nou atacatorii au fost aruncaţi de pe cai. Am fost curând înconjuraţi de un cerc de morţi şi muribunzi, o grămadă a aristocraţiei militare din Egipt, ce făcea ca vărsarea de sânge din bătăliile anterioare să pară neînsemnată.

Chiar dacă gloanţele arabe şuierau cu regularitate deasupra noastră, curios, dar mă simţeam cumva imun la acest prăpăd. Exista ceva nerealist în întreaga scenă: uriaşele piramide în depărtare, aerul fără viaţă, căldura înăbuşitoare, palmierii care se unduiau în vântul din deşert chiar când loviturile trase la întâmplare le retezau frunzele de la vârfuri. Mici bucăţele verzi pluteau în aer ca penele. În comparaţie cu cerul alb, nori imenşi de praf se rostogoleau în timp ce inamicul galopa încoace şi încolo aparent fără

ţintă, căutând un punct slab în formaţiile lui Bonaparte şi negăsindu-l. Infanteria egipteană părea înţepenită nesigur în spate, ca şi cum îşi aştepta fatalist sfârşitul. Mamelucii, temându-se de o revoltă, lăsaseră braţul mai mic al naţiunii lor să se atrofieze într-o incompetenţă paralizată.

Am privit către vest. Cerul era negru, iar soarele devenise o sferă portocalie. Ploaie? Mi-am dat seama că nu era asta, erau alt fel de nori: nori de nisip. Orizontul întunecat vestea iminenţa unei furtuni.

Nimeni nu părea să observe vremea. Cu un curaj de netăgăduit, mamelucii s-au regrupat, au luat puşti şi pistoale încărcate de la servitorii lor şi au atacat din nou. De data aceasta păreau hotărâţi să-şi concentreze toată furia numai asupra pătratului nostru. Am tras, liniile lor din faţă au căzut ca şi înainte, dar coloana lor era atât de densă, încât cei din spate au reuşit să treacă peste camarazii căzuţi înainte ca noi să putem reîncărca. Cu o energie disperată, şi-au mânat caii spre baionetele franceze.

Era de parcă ne-am fi ciocnit de o navă. Pătratul s-a încovoiat din cauza atacului violent, caii murind chiar dacă au zdrobit infanteria lui Bonaparte sub greutatea lor. Unii oameni au dat înapoi, panicaţi. Alţi francezi s-au repezit din interiorul pătratului să întărească partea din faţă înainte să se curbeze de tot. S-a dat o luptă disperată între săbiile, lăncile şi pistoalele mamelucilor şi baionetele şi muschetele îndreptate direct spre ţintă ale francezilor. Încă urcat pe cheson, am tras la întâmplare. Nu aveam nicio idee pe cine sau ce am nimerit.

Deodată, de parcă ar fi ţâşnit din ţeava unui tun, un cal şi un războinic uriaş şi-au croit drum sărind peste camarazii săi uluiţi. Armăsarul arab era plin de tăieturi care sângerau, iar mamelucul cu turban care îl călărea stropea cu sânge, luptându-se totuşi cu o turbare de neoprit. Infanteriştii s-au grăbit să-l prindă, dar iataganul lui tăia ţevile muschetelor

lor de parcă ar fi fost din paie. Animalul înnebunit zvârlea cu copita şi călca totul în picioare, învârtindu-se în cerc ca un călugăr musulman, iar călăreţul lui părea imun în faţa gloanţelor. Oamenii de ştiinţă s-au împrăştiat din faţa copitelor, împiedicându-se şi ţipând. Lucrul cel mai alarmant era că atacatorul părea că îşi fixase privirea asupra mea, cum mă balansam pe rezerva de artilerie, îmbrăcat cu haina mea distinctă, civilă.

L-am ochit, dar înainte să trag, armăsarul s-a izbit de chesonul pe care stăteam şi m-a aruncat în sus. Când am aterizat, am rămas aproape fără suflu, iar calul cu ochi sălbatici sălta înspre mine, cu copitele şi ochii rostogolindu-i-se. Stăpânul lui părea concentrat asupra mea, excluzându-i pe toţi ceilalţi din jurul lui, de parcă s-ar fi hotărât să-şi aleagă un duşman personal.

Apoi s-a auzit un strigăt, calul s-a cabrat şi s-a prăbuşit. Am văzut că Talma înşfăcase o lance şi înjunghiase animalul lângă picioarele din spate. Călăreţul a alunecat de pe cal şi a căzut la fel ca şi mine, rămânând un moment uluit, înainte să apuce să se mişte, Astiza a scos un urlet feroce şi cu ajutorul lui Talma a împins chesonul către el. Roţile lui au intrat în calul rănit, ţintuindu-l pe fanaticul călăreţ între şa şi bordurile de fier. Mamelucul se zvârcolea ca un animal şi, deşi avea umeri de taur, devenise dintr-odată neajutorat. M-am apropiat târându-mă şi m-am aruncat, peste cal, pe el, punându-i *tomahawk*-ul în gât. Astiza s-a îngrămădit şi ea deasupra lui, strigând în arabă şi ori cuvintele ei, ori sexul au părut să-l liniştească. Apoi extenuarea i-a învins frenezia şi a cedat, năucit.

– Spune-i să se predea, i-am strigat Astizei.

I-a spus ceva, iar mamelucul a aprobat resemnat, capul căzându-i înapoi în nisip. Luasem primul prizonier! Era un sentiment neaşteptat de ameţitor, o senzaţie mai plăcută decât o mână norocoasă la whist. Pe Jupiter, începusem să înţeleg entuziasmul soldaţilor. Să fii în viaţă, după ce ai fost

la un pas de moarte, era un lucru îmbătător.

Dezarmându-l iute pe arab, am împrumutat pistolul unui ofiţer ca să curm suferinţa calului. Am văzut că şi alţi călăreţi răzbăteau, dar toţi erau în cele din urmă loviţi şi puşi la pământ de infanteria franceză. Excepţie a făcut un flăcău curajos care a tăiat doi oameni, a încasat el însuşi un glonţ şi apoi a sărit pe cal, luând-o prin linia principală haotică, pentru a se îndepărta, cântând un triumf disperat şi rănit. Acesta era genul de curaj pe care îl aveau diavolii ăştia, ceea ce l-a făcut pe Napoleon să remarce că, dacă ar fi avut câţiva oameni ca ei, ar fi învins lumea. În cele din urmă, avea să recruteze supravieţuitori mameluci pentru garda personală.

Totuşi, fuga acelui războinic era un caz izolat, iar majoritatea duşmanilor pur şi simplu nu au putut străpunge bariera noastră umană. Baionetele înclinate străpungeau măruntaiele cailor lor. Într-un final, supravieţuitorii au spart rândurile disperaţi, mitraliile franceze urmărindu-le retragerea şi secerând încă vreo câţiva de pe şei. În ciuda vitejiei egiptene, a avut loc un masacru. Europenii aveau câteva victime, dar mamelucii mii. Nisipul era plin de sânge închegat de la morţii lor.

– Caută-l în haine, a spus Astiza în timp ce stăteam pe prizonierul nostru. Îşi poartă bogăţiile cu ei în luptă, ca să se piardă dacă ei sunt omorâţi.

Într-adevăr, prizonierul meu s-a dovedit a fi o ladă de comori. I-am dat la o parte turbanul din caşmir pentru a scoate la iveală o bonetă cusută cu piese din aur, ce semăna cu un coif auriu. Mai mult aur se găsea într-un brâu din jurul taliei, pistoalele erau incrustate cu sidef şi pietre preţioase, iar iataganul avea o lamă neagră de Damasc şi un mâner făcut dintr-un corn de rinocer, aurit. În câteva secunde devenisem bogat, la fel ca majoritatea soldaţilor. Francezii aveau să estimeze mai târziu că de la fiecare mameluc puteau fi luaţi, în medie, aproximativ

cincisprezece mii de franci. Oamenii treceau de la un mort la altul.

– Dumnezeule, cine e? am spus, Astiza i-a întors mâna, uitându-se la inelul lui, după care s-a oprit.

– Un fiu al lui Horus, a şoptit ea. Pe degetul lui se afla acelaşi simbol pe care îl purta ea ca amuletă. Nu era un semn islamic.

El şi-a smucit mâna.

– Asta nu e pentru tine, a mârâit brusc, în engleză.

– Ne vorbeşti limba? am întrebat, încă o dată surprins.

– Am făcut afaceri cu negustori europeni. Şi am auzit de tine, britanicule cu haină verde. Ce face un britanic alături de franci?

– Sunt american. Antoine este francez, iar Astiza egipteancă şi grecoaică.

A ascultat ce i-am spus.

– Iar eu sunt mameluc. Stătea pe spate, privind cerul. Iată cum războiul şi destinul ne apropie.

– Cum te cheamă?

– Sunt Ashraf El-Din, unul din locotenenţii lui Murad Bei.

– Şi ce înseamnă un fiu al lui Horus? am întrebat-o pe Astiza.

– Un discipol al anticilor. Acest om nu e un mameluc obişnuit din Caucaz. Face parte din vechile familii de aici, nu-i aşa?

– Nilul curge prin venele mele. Sunt un descendent al Ptolemeilor. Dar am fost legat prin jurământ de trupele mameluce de însuşi Murad Bei.

– Ptolemei? Vrei să spui că e vorba de clanul Cleopatrei? am întrebat.

– Şi al generalilor lui Alexandru şi Cezar, a spus cu mândrie.

– Mamelucii îi dispreţuiesc pe egiptenii pe care îi conduc, a explicat Astiza, dar din când în când sunt recrutaţi membri ai familiilor vechi importante.

Toată chestia asta părea o ciudată coincidenţă. Am fost atacat de un mameluc neobişnuit care credea într-un zeu păgân şi vorbea engleza?

– Pot să am încredere în tine dacă îţi dau voie să te ridici?

– Sunt prizonierul tău, prins în luptă, a spus Ashraf. Mă supun milei tale.

I-am permis să se ridice în picioare. S-a clătinat pentru o clipă.

– Numele tău este prea lung, i-am spus. Cred că o să-ţi zic Ash.

– Voi răspunde.

Dar tot acest noroc avea să se irosească dacă nu puteam să satisfac curiozitatea colegilor mei descifrând enigma medalionului. Astiza, cu amuleta ei cu ochiul lui Horus, făcuse o presupunere utilă în privinţa lui, poate acelaşi lucru îl va putea face şi acest om energic. Diviziile aclamau, iar ochii tuturor erau îndreptaţi către câmpul de bătălie. Mi-am scos medalionul de sub cămaşă şi l-am legănat în faţa lui. Ochii lui Talma s-au mărit.

– Sunt mai mult decât un războinic, fiu al lui Horus, am spus. Am venit în Egipt ca să înţeleg acest lucru. Îl recunoşti?

A clipit uimit.

– Nu. Dar altcineva ar putea.

– Cine din Cairo ar putea să-i cunoască semnificaţia? Cine cunoaşte vechii zei egipteni şi istoria naţiunii tale?

A aruncat o privire către Astiza. Ea a încuviinţat din cap şi au început să vorbească repede şi cu aprindere în arabă. În cele din urmă ea s-a întors spre mine.

– Mai mulţi zei decât ţi-ai putea închipui merg după umbra ta, Ethan Gage. Ai capturat un războinic care pretinde că ştie un om despre care eu am auzit numai din zvonuri, care şi-a luat numele după cel al unuia demult dispărut.

– Cine?

– Enoh înţeleptul, cunoscut şi ca Hermes Trismegistus, Hermes de trei ori măreţ, scribul zeilor, maestrul artelor şi ştiinţei.

– Oh!

Enoh era de asemenea numele tatălui lui Matusalem din Vechiul Testament, după cum îmi aminteam din predici. Un tip care a trăit foarte mult. Din cele auzite la şedinţele masonice, îmi aduceam aminte şi de o aşa-zisă *Carte a lui Enoh*, una din sursele înţelepciunii antice. Fusese pierdută acum câteva milenii. M-am uitat atent la prizonierul meu plin de sânge.

– Îl cunoaşte pe acest înţelept?

Astiza a dat din cap în timp ce prizonierul se uita cu ochii mijiţi la medalion.

– Enoh, a spus ea, este fratele lui.

Brusc, am început să înaintăm. Pătratul s-a transformat în coloane şi am început marşul către fortificaţiile egiptene de la Imbaba, urcând la propriu şi trecând peste un câmp al morţii. I-am legat lui Ash mâinile la spate cu un şnur auriu pe care i l-am luat de la brâu şi l-am lăsat cu capul descoperit. Capul lui era ras cu excepţia tradiţionalului smoc din creştet, despre care se spunea că profetul Mahomed avea să-i apuce pe mameluci, înainte de moarte, ca să-i ducă în paradis. Boneta lui plină cu monede era îndesată în cureaua mea, iar Astiza îi căra sabia fabuloasă. Mă simţeam vinovat că îl expuneam pe duşmanul meu învins cerului fierbinte, dar sentimentul era atenuat de faptul că atmosfera devenea din ce în ce mai întunecată din cauza prafului. Deşi era doar ora patru după-amiaza, acea zi din toiul verii era întunecoasă.

În timp ce treceam pe lângă rămăşiţele de pe "câmpul de bătălie, am văzut mai bine ce s-a întâmplat de fapt. În timp ce pătratul nostru şi cel al lui Jean-Louis Raynier

înfruntaseră atacurile principale ale cavaleriei mameluce, celelalte divizii înaintaseră. Una dintre ele a spart liniile inamice lângă malul Nilului şi a început să macine ariergarda infanteriei egiptene cu lovituri de tun. Alte două au atacat direct Imbaba, încercând să distrugă bateriile egiptene. Cavalerişti mameluci care nu fuseseră ucişi s-au despărţit, unii căutându-şi adăpost în oraşul fortificat, iar alţii grăbindu-se către vest, în deşert, împreună cu Murad Bei. Grupul acesta din urmă se împrăştia acum. Bătălia se transforma într-o retragere haotică, iar retragerea într-un măcel.

Francezii cuceriseră parapeţii de la Imbaba în primul lor atac, infanteria albaneză împrăştiindu-se. Soldaţii otomani care încercau să fugă erau împuşcaţi sau obligaţi să se arunce în Nil. Ori de câte ori exista o pauză de partea franceză, li se ordona să continue să tragă, la ordinul expres al comandantului-şef.

În acest moment s-a dezlănţuit furia nemiloasă a lui Napoleon. Cel puţin o mie de mameluci panicaţi au fost prinşi din urmă şi împinşi cu infanteria lor în fluviu, ducându-se repede la fund sub greutatea propriilor averi. Cei care au încercat să se împotrivească au fost ucişi. Acesta era războiul, cu manifestările lui primitive. Am văzut câţiva francezi la sfârşitul carnagiului atât de pătaţi de sânge, de parcă se bălăciseră într-o cadă cu vin.

Generalul nostru trecea în galop, cu ochi strălucitori.

– Acum! Zdrobiţi-i acum, sau vom plăti scump mai târziu!

Am trecut pe lângă Imbaba şi am parcurs rapid ultimii kilometri până când am ajuns între piramide şi Cairo, oraşul de poveste cu minarete şi cupole, pe partea îndepărtată a Nilului. Jumătate din armata mamelucă, aflată încă în siguranţă acolo, ne-a urmărit pe celălalt mal, ţipând către formaţiile noastre de parcă cuvintele ar fi putut înlocui gloanţele. Niciuna din tabere nu se afla în raza de acţiune a

celeilalte. Apoi, când au ajuns la flota de feluci acostată la chei în Cairo, cei mai curajoşi dintre mameluci s-au îmbarcat pentru a traversa fluviul în încercarea de a ne ataca.

Era prea târziu. Imbaba devenise o casă mortuară. Murad Bei se îndrepta în goană spre deşert. Flota mamelucă de bărci improvizată a navigat spre un ţărm flancat de infanteriştii francezi, un atac de pe apă fiind chiar şi mai fără speranţă decât cel al cavaleriei musulmane. Vâsleau spre o furtună de gloanţe. Mai rău, întregul câmp de bătălie era înghiţit acum de zidul de nisip şi praf care se apropia, de parcă Dumnezeu, Allah şi Horus se hotărâseră să aibă ultimul cuvânt. Bărcile erau prinse în ghearele vântului.

Furtuna era ca un zid, înghiţind partea de vest. Lumina era din ce în ce mai slabă de parcă era eclipsă de soare. În vest, cerul devenise negru din cauza furtunii de nisip care se apropia, iar măreţele piramide, uluitoare prin mărimea şi simplitatea lor, erau învăluite într-o ceaţă maronie. Către această furtună vâsleau Ibrahim Bei şi vitejii lui oameni, bărcile lor supraîncărcate înclinându-se din ce în ce mai mult în bătaia vântului puternic pe un Nil plin de pete albe de spumă. Liniile lungi ale infanteriei franceze prăfuite s-au postat pe ţărm astfel încât furtuna şi nisipul să le lovească în spate. Francezii trăgeau întruna, cu salve ordonate şi constante. Egiptenii ţipau, mormăiau şi se rostogoleau din bărci.

Furtuna de nisip s-a ridicat tot mai mult, ca o stâncă infinită, care acoperea cerul. Nu mai puteam vedea nimic, nici cum fugeau arabii pe ţărmul vestic, nici piramidele, nici măcar pe Napoleon şi staff-ul lui. Era de parcă venise sfârşitul lumii.

– La pământ! a urlat Ashraf.

El, Astiza, Talma şi cu mine ne-am ghemuit unul lângă altul, trăgându-ne în sus hainele ca să ne acoperim gurile şi

nasurile.

Vântul ajuns la paroxism a lovit ca un pumn, şuierând, iar apoi a venit nisipul care înţepa precum acele albinelor. Era destul de greu pentru francezi, care s-au ghemuit cu spatele la furtună, dar mamelucii care soseau se aflau cu faţa la ea, în bărcile lor mici şi instabile. Întreaga arenă s-a întunecat. Vântul a acoperit toate celelalte zgomote. Lupta s-a oprit. Noi patru ne ţineam unii de alţii, tremurând şi rugându-ne tuturor zeilor, înţelegând că existau puteri mai mari decât ale noastre. Timp de câteva minute lungi furtuna de nisip s-a izbit în noi, părând că ne trage aerul din piept. Apoi, la fel de repede cum izbucnise, s-a stins, iar zgomotul a încetat. Praful se cernea de sus.

Încet, clătinându-se, mii de soldaţi francezi s-au ridicat din mormintele lor de nisip nu foarte adânci, părând că învie, dar coloraţi în întregime în maro. Niciunul nu putea vorbi, erau copleşiţi şi îngroziţi. Deasupra, cerul se limpezea. În vest, soarele era la fel de roşu ca o inimă sfâşiată.

Am privit către Cairo şi fluviu. Apa fusese curăţată de bărci. Toţi mamelucii care încercaseră să ne atace de pe apă se înecaseră sau naufragiaseră pe ţărmul de est. Toate bărcile fuseseră răsturnate. Am auzit văicărelile supravieţuitorilor, iar Astiza ne-a tradus.

– Acum suntem sclavii francezilor!

Au fugit către oraş apoi dintr-o parte în cealaltă a lui, şi-au adunat nevestele şi obiectele de preţ şi au dispărut în amurgul care se lăsa. Ciudata furtună, supranaturală prin natura ei, părea că schimbase un grup de cuceritori cu altul. Vântul distrusese trecutul şi adusese un viitor european necunoscut.

Flăcări pâlpâiau de-a lungul portului oraşului provenind de la puţinele feluci care mai rămăseseră ancorate şi care începuseră să ardă. Cineva a sperat să întârzie traversarea francezilor dând foc bărcilor, o speranţă spulberată datorită

celorlalte corăbii disponibile în josul şi susul Nilului. Felucile ardeau în noapte, luminând oraşul pe care urma să-l cucerim precum felinarele la teatru, fantastica arhitectură maură licărind şi dansând în lumina flăcărilor.

Soldaţii francezi, supravieţuitori ai luptei şi ai furtunii, erau triumfători, extenuaţi şi murdari. S-au îngrămădit spre apele Nilului ca să se spele şi apoi s-au trântit în câmpurile de pepeni ca să mănânce şi să-şi cureţe muschetele. Grămezi de arabi morţi se găseau peste tot, dezbrăcaţi pentru a fi jefuiţi. Şi francezii pierduseră câteva zeci de oameni şi aveau două sute de răniţi; arabii însă mii. Soldaţii francezi erau acum bogaţi datorită jafurilor. Victoria lui Napoleon era totală, autoritatea asupra armatei confirmată, iar pariul lui câştigat.

Călărea în mijlocul trupelor ca un leu triumfător, primind laudele lor şi felicitându-i în schimb. Nemulţumirea şi sarcasmul din săptămânile trecute dispăruseră odată cu bucuria victoriei. Puternica furie a lui Napoleon părea să fi fost potolită de intensitatea acelei zile, iar mândria lui rănită din cauza trădării nevestei fusese refăcută de măcel. Aşa cum îmi imaginasem, fusese o luptă fără milă, care îi consumase emoţiile. Josephine nu va afla niciodată ce carnagiu dezlănţuiseră jocurile ei.

Generalul m-a găsit în acea noapte. Nu ştiu când - şocul unei asemenea lupte şi al furtunii dezlănţuite mă făcuse să pierd noţiunea timpului - sau cum. Aghiotanţii lui m-au căutat în mod special, dar am ştiut, îngrozit, ce voia de fapt. Bonaparte nu şi-a permis niciodată să se lase pradă gândurilor negre, întotdeauna se gândea la viitor, la pasul următor.

– Aşadar, *monsieur* Gage, mi-a spus în întuneric, am înţeles că ai capturat un mameluc.

Cum aflase atât de multe şi atât de repede?

– Aşa se pare, generale, dar a fost mai mult o întâmplare decât o intenţie.

– Se pare că te pricepi să acţionezi în timpul luptei.

Am ridicat din umeri cu modestie.

– Cu toate acestea, sunt un savant, nu un soldat.

– Tocmai de aceea te-am căutat. Am eliberat Egiptul, Gage, iar mâine voi ocupa Cairo. Primul pas în cucerirea Orientului a fost făcut. Al doilea depinde de dumneata.

– De mine, generale?

– De acum înainte vei dezlega indiciile şi vei descoperi secretele pe care le ascund aceste piramide şi temple. Dacă e vorba e mistere, le vei afla. Dacă e vorba de puteri, mi le vei încredinţa. Şi astfel armatele noastre vor deveni invincibile. Vom mărşălui să ne unim cu Tippoo, îi vom izgoni pe britanici din India şi vom pecetlui distrugerea Angliei. Revoluţiile noastre, americană şi franceză, vor remodela lumea.

E greu de exprimat efectul emoţional pe care o asemenea propunere îl poate avea asupra unei fiinţe umane obişnuite. Nu că îmi păsa de Anglia, Franţa, Egipt, India sau de facerea unei lumi noi. Dar acest bărbat scund şi charismatic, înflăcărat şi cu o viziune strălucitoare, mă înrolase în ceva care mă depăşea. Mă gândisem la viitorul meu şi iată-l în faţa mea. În ziua carnagiului şi a augurilor supranaturali ai vremii, mi-am spus că văzusem dovada măreţiei viitoare: un om care a schimbat totul în ceea ce-l priveşte în mai bine sau mai rău, de parcă ar fi fost el însuşi un mic zeu. Fără să iau în considerare consecinţele, m-am simţit flatat. M-am înclinat uşor, în semn de salut.

Apoi am privit emoţionat cum Bonaparte s-a îndepărtat cu paşi maiestuoşi, aducându-mi aminte şi de descrierea neagră a Revoluţiei Franceze făcută de Sidney Smith. M-am gândit la movilele de morţi de pe câmpul de luptă, la văicărelile egiptenilor şi la nemulţumirea trupelor cărora le era dor de casă şi la glumele referitoare la cei şase acri de nisip. M-am gândit la cercetările minuţioase ale savanţilor, la planurile europene de reformă şi la speranţa lui

Bonaparte într-un marş nesfârşit până la graniţele Indiei, acolo unde ajunsese şi Alexandru înaintea lui.

M-am gândit la medalionul din jurul gâtului meu, la inelul lui Smith de pe deget şi la felul în care dorinţa părea mereu să înfrângă fericirea simplă.

După ce Napoleon s-a făcut nevăzut, Astiza s-a aplecat spre mine.

– Acum va trebui să te hotărăşti în ce anume crezi cu adevărat, a şoptit ea.

10

Casa fratelui cu un nume atât de ciudat al lui Ashraf se afla într-una din cele mai respectabile zone din Cairo, adică într-un cartier de la periferie, mai puţin prăfuit, năpădit de boli, infestat cu şobolani, împuţit sau aglomerat decât restul oraşului. Ca şi Alexandria, se părea că splendorile Orientului ocoliseră capitala Egiptului, care suferea în ceea ce priveşte canalizarea, strângerea gunoiului, iluminatul stradal, controlul circulaţiei sau strângerea haitelor de câini agresivi care cutreierau pe străduţele oraşului. Desigur, am spus cam aceleaşi lucruri şi despre Paris. Dar dacă egiptenii ar fi condus aceşti câini în locul cavaleriei lor, cucerirea noastră nu ar fi fost atât de uşoară. Zeci de dulăi erau împuşcaţi sau spintecaţi cu baionetele în fiecare zi de soldaţi iritaţi. Impactul acestor execuţii asupra populaţiei canine nu era mai mare decât prinderea milioanelor de muşte.

Şi totuşi, la fel ca în Alexandria sau în Paris, exista opulenţă în mijlocul mizeriei. Mamelucii erau maeştri în strângerea taxelor de la ţărănimea oprimată şi în cheltuirea lor pe monumente pentru ei înşişi, palatele lor emanând graţia arabă care lipsea structurilor greoaie din Europa sau America. În timp ce pe dinafară erau simple, cele mai frumoase case aveau în interior curţi umbrite cu portocali, palmieri, rodii şi smochini, arcade maure graţioase, fântâni acoperite cu plăci din ceramică şi camere răcoroase pline de covoare, pernuţe, rafturi sculptate pentru cărţi, tavane arcuite şi mese din alamă şi cupru. Unele case aveau balcoane complicate şi plase la ferestre, numite

mashrabiyya, prin care puteai privi strada, la fel de atent sculptate ca o cabană elveţiană şi la fel de ascunse ca un văl. Bonaparte şi-a revendicat casa din marmură şi granit construită de curând a lui Mohamed Bei el-Elfi, care se mândrea cu băi la fiecare etaj, o saună şi ferestre din sticlă. Savanţii lui Napoleon au fost găzduiţi în palatul unui alt bei, Quassim, care fugise în Egiptul de Sus. Haremul lui a devenit atelierul de invenţii al priceputului Conte, iar grădinile, sala de seminarii pentru savanţi. Moscheile musulmane erau şi mai elegante, minaretele lor maure şi cupolele înalte egalând ca graţie şi grandoare cele mai frumoase biserici gotice din Europa. În pieţe, corturile erau strălucitoare ca nişte curcubee, iar covoarele orientale care împodobeau balustradele semănau cu o grădină de flori. Contrastele Egiptului - arşiţa şi umbra, bogăţia şi sărăcia, baliga şi parfumul, noroiul şi culorile, lutul şi piatra de var scânteietoare - erau copleşitoare.

Soldaţii stăteau în locuri mult mai puţin luxoase ca ale ofiţerilor: în case întunecate, medievale, fără prea mult confort. Mulţi au declarat rapid oraşul ca fiind dezamăgitor, oamenii hidoşi, căldura enervantă şi că mâncarea le provoacă dureri de stomac. Franţa cucerise o ţară, se plângeau ei, care nu avea vin, pâine ca lumea sau femei disponibile. Această părere avea să devină mai moderată odată ce vara se apropia de sfârşit şi unele femei au început să aibă relaţii cu noii conducători. În timp, trupele încă morocănoase aveau să recunoască faptul că *aish,* pâinea rotundă şi plată, era de fapt un înlocuitor plăcut al pâinii lor. Dizenteria, care afectase armata încă de la debarcare, s-a transformat în epidemie, armata franceză înregistrând mai multe pierderi din cauza bolii decât din pricina gloanţelor. Lipsa alcoolului generase atât de multe proteste, încât Bonaparte le-a ordonat celor care aveau alambicuri să producă o băutură din curmale, fructul cel mai abundent. Şi în timp ce ofiţerii plănuiau să-şi planteze

vii, trupele lor au descoperit rapid drogul musulman numit haşiş, câteodată răsucit în suluri unse cu miere şi condimentate cu opiu. Să bei cafea sau să fumezi ierburi devenise un lucru obişnuit şi în tot timpul ocupaţiei asupra Egiptului, armata nu a fost capabilă să ţină drogul sub control.

Generalul a intrat în oraşul lui premiu pe poarta principală în fruntea unui regiment, în cântec de fanfară şi steaguri fluturânde. La indicaţia lui Ashraf, Talma, Astiza şi cu mine am intrat pe o poartă mai mică, croindu-ne cu greu drum printre aleile întortocheate de lângă bazarurile care, la două zile marea bătălie, erau pe jumătate părăsite, pânzele lor zdrenţuite aprinzându-se de la asprul soare de amiază. Băieţi aruncau apă ca să nu lase praful să se ridice. Măgari cu coşuri care atârnau pe spinările lor de o parte şi de alta ne obligau să ne lipim de intrările caselor, în timp ce ne strecuram în jos pe străduţe. Chiar şi în inima capitalei Cairo se auzeau sunete de la ţară, de câini care lătrau, cămile care fornăiau, cocoşi care cântau şi chemarea miorlăită a muezinilor la rugăciune, care pentru urechile mele suna ca o împerechere de pisici. Magazinele arătau ca nişte grajduri, iar cele mai sărăcăcioase case ca nişte peşteri întunecate, în faţa cărora stăteau pe vine, impasibili, bărbaţi îmbrăcaţi cu *galabiyya* de un albastru decolorat şi fumau din narghilele sau *sheesha.* Copiii lor, cu faţa galbenă şi inflamată, se holbau la noi cu ochi bulbucaţi. Femeile se ascundeau. Era evident că majoritatea populaţiei trăia într-o sărăcie abjectă.

– Poate că cele mai frumoase cartiere sunt în altă parte, a spus Talma cu îngrijorare.

– Nu, asta este responsabilitatea voastră, a spus Ashraf.

Noţiunea de responsabilitate stăruise în mintea mea, şi i-am spus lui Ash că, dacă fratele lui ne va primi, îi voi reda libertatea. Chiar nu mai voiam să întreţin încă un servitor pe lângă Astiza şi de fapt chiar ideea de servitori şi sclavi

îmi crease dintotdeauna o stare de disconfort. Franklin a avut odată doi sclavi negri şi era atât de jenat de prezenţa lor, încât i-a eliberat. A concluzionat că sclavii erau o investiţie neproductivă: te costa mult să-i cumperi, întreţinerea lor era costisitoare şi nu aveau niciun interes să facă o treabă bună.

Ashraf nu părea încântat de mila mea.

– Ce o să mănânc dacă mă izgoneşti ca pe un copil găsit?

– Ash, nu sunt un om bogat. Nu pot să te plătesc.

– Ba poţi, din aurul pe care abia l-ai luat de la mine!

– Ar trebui să dau înapoi ceea ce abia am câştigat în luptă?

– Şi nu e drept? Uite cum o să facem. O să-ţi fiu ghid, cetăţeanul Ash. Cunosc tot Egiptul. Pentru acest lucru o să-mi dai înapoi ce mi-ai furat. La sfârşit, fiecare va rămâne cu ce a avut iniţial.

– Asta e o avere pe care niciun ghid sau servitor n-ar putea s-o obţină vreodată!

S-a gândit puţin la cele spuse de mine.

– E adevărat. Atunci îl vei angaja şi pe fratele meu pentru aceşti bani, ca să te ajute să dezlegi misterul. Şi vei plăti pentru că vei sta în casa lui, unde va fi de o mie de ori mai bine decât în cocinele astea de porci pe lângă care am trecut. Da, victoria şi generozitatea ta îţi vor cumpăra mulţi prieteni în Cairo. Zeii ne-au zâmbit astăzi tuturor, prietene.

Asta avea să mă înveţe să fiu generos. Am încercat să-mi găsesc consolare în cuvintele lui Franklin, care avertizase: "Acela care îşi sporeşte bogăţia îşi sporeşte şi grijile." Acest lucru părea cu siguranţă adevărat în ceea ce priveşte câştigurile mele la jocuri. Cu toate acestea, Ben era la fel obsedat de fiecare dolar ca oricare dintre noi şi se tocmea din greu. Niciodată nu am obţinut mai mulţi bani de la el.

– Nu, i-am spus lui Ash. Îţi voi asigura un minimum de

trai; la fel şi fratelui tău. Dar numai atunci când vom descoperi ce reprezintă medalionul, îţi voi da şi restul.

– E corect, a spus Astiza.

– Şi arată că ai înţelepciunea anticilor! a spus Ashraf. De acord! Allah, Iisus şi Horus fie cu tine!

Eram aproape sigur că o asemenea alăturare era o blasfemie pentru cel puţin trei religii, dar nu mai conta: Ashraf putea face treabă bună ca mason.

– Vorbeşte-mi despre fratele tău.

– Este un om foarte ciudat, la fel ca tine, îţi va plăcea de el. Enoh nu dă doi bani pe politică, dar dă totul pe cunoaştere. Noi doi nu semănăm deloc, deoarece eu fac parte din lumea asta, iar el din alta. Dar îl iubesc şi îl respect. Ştie opt limbi, printre care şi a ta. Are mai multe cărţi decât nevestele sultanului din Istanbul.

– Şi asta înseamnă mult?

– O, da!

Şi astea fiind zise, am ajuns la casa lui Enoh. Ca toate locuinţele din Cairo, exteriorul era simplu, o clădire cu trei etaje cu ferestre mici şi deschizături şi cu o uşă masivă din lemn cu un grilaj mic de fier. La început, ciocănitul lui Ashraf nu a primit niciun răspuns. Fugise Enoh cu beii mameluci? Într-un final s-a deschis o ferestruică din spatele grilajului. Ash a început să strige tot felul de insulte în arabă, iar uşa s-a întredeschis. Un uriaş valet negru pe nume Mustafa ne-a condus înăuntru.

Imediat ne-am simţit răcoriţi după căldura de afară. Am trecut printr-un mic spaţiu deschis către o curte interioară cu fântâni şopotitoare şi portocali umbroşi. Arhitectura casei părea să creeze o briză uşoară. O scară ornamentată din lemn, aflată într-o parte a curţii, ducea către camerele ferite de deasupra. Mai încolo era camera de zi principală, pardosită cu complicate mozaicuri maure şi acoperită la un capăt cu covoare orientale şi perne unde oaspeţii se puteau odihni.

La capătul opus se afla un balcon mascat de unde femeile puteau asculta discuţiile bărbaţilor care erau jos. Tavanul cu grinzi era ornamentat, bolţile înalte plăcute, iar dulapurile sculptate erau ticsite cu cărţi. Draperiile se umflau de la adierea aerului din deşert. Talma şi-a şters faţa.

– Este ceea ce am visat.

Dar nu ne-am oprit acolo. Mustafa ne-a condus mai departe printr-o curte mai mică, goală, cu excepţia unui piedestal de alabastru incrustat cu semne misterioase. Deasupra era un pătrat de cer albastru strălucitor la capătul pereţilor albi foarte înalţi. Soarele lumina o parte ca pe zăpadă şi arunca partea opusă în umbră.

– Este un luminator, a murmurat Astiza.

– Un ce?

– La piramide, asemenea spaţii erau folosite pentru a măsura timpul. La solstiţiul de vară, soarele era chiar deasupra şi nu arunca nicio umbră. Aşa au putut preoţii să identifice cu precizie cea mai lungă zi a anului.

– Da, aşa e, a confirmat Ashraf. Anunţa anotimpurile şi prevedea revărsarea Nilului.

– De ce aveau nevoie să ştie asta?

– Când se umfla Nilul, pământurile erau inundate şi lucrul la alte proiecte înceta, ca de exemplu construirea piramidelor, a spus Astiza. Ciclul Nilului era ciclul Egiptului. Măsurarea timpului a reprezentat începutul civilizaţiei. Trebuia să fie desemnaţi nişte oameni care să urmărească această problemă, aşa că au devenit preoţi şi s-au gândit la tot felul de lucruri folositoare pe care să le facă oamenii.

Mai încolo se afla o cameră spaţioasă, pe atât de slab luminată pe cât era curtea interioară de însorită. Era plină de statui prăfuite, vase de piatră sparte şi bucăţi mari de pereţi acoperite cu picturi colorate egiptene. Bărbaţi cu pielea roşie şi femei cu pielea galbenă pozau înţepeniţi, dar totuşi graţioşi, în posturi pe care le mai văzusem pe tăbliţa

din cala navei *L'Orient*. Erau zei cu capete de şacal şi zeiţa-pisică Bastet, faraoni liniştiţi şi rigizi, şoimi negri şi lăzi masive din lemn pictate pe dinafară cu figuri umane în mărime naturală. Talma îmi descrisese deja aceste coşciuge elaborate. Adăposteau mumiile.

Scriitorul s-a oprit în faţa uneia entuziasmat.

– Sunt reale? a exclamat. O asemenea sursă ar putea să-mi vindece toate bolile…

L-am tras după mine.

– Vino, înainte să te sufoci.

– Din aceste sarcofage au fost scoase mumiile, i-a spus Ashraf. Hoţii au scăpat de sicrie, dar Enoh a făcut cunoscut că va plăti pentru a le aduna. Crede că decoraţiunile lor reprezintă încă o cheie către trecut.

Am observat că unele dintre ele erau acoperite atât cu hieroglife, cât şi cu desene.

– De ce să scrii pe ceva ce va fi îngropat? am întrebat.

– Poate ca să-i ajute pe cei morţi să depăşească primejdiile din lumea de dincolo, aşa spune fratele meu. Pentru noi, viii, sunt folositoare ca să păstrăm anumite lucruri, pentru că cei mai mulţi oameni sunt prea superstiţioşi ca să se uite înăuntru. Se tem de un blestem.

O scară îngustă de piatră din spatele camerei ducea în jos către o pivniţă mare cu boltă, luminată de felinare.

La invitaţia lui Ashraf, am coborât în biblioteca spaţioasă. Tavanul era boltit, iar pardoseala era făcută din piatră, uscată şi răcoroasă. Pe rafturile din lemn care acopereau în întregime pereţii erau îngrămădite cărţi, jurnale, suluri de papirus şi mănunchiuri de pergamente. Unele coperţi erau din piele rezistentă, lumina licărind peste titlurile aurii. Alte volume, cele mai multe în limbi necunoscute mie, păreau că sunt ţinute laolaltă de ineluşe de material vechi, cu un miros stătut de mormânt. La o masă din mijlocul camerei, de mărimea unei jumătăţi de uşi de hambar, stătea un bătrân.

– Salutări, fratele meu, a spus Ashraf în engleză.

Enoh şi-a ridicat privirea din scrierile sale. Era mai bătrân decât Ashraf, chel cu o margine de păr gri buclat şi cu o barbă grea, arătând de parcă gravitaţia lui Newton i-ar fi tras tot părul către sandale. Îmbrăcat în veşminte gri, avea un nas acvilin, ochi vioi şi o piele de culoarea pergamentului peste care stătuse aplecat. Avea o seninătate pe care puţini oameni reuşesc s-o obţină, ochii trădând un neastâmpăr.

– Deci francezii îmi ocupă până şi biblioteca? Tonul era ironic.

– Nu, vin ca prieteni, iar cel înalt este american. Prietenul lui este un scrib francez…

– Care este interesat de tovarăşul meu deshidratat, a spus Enoh amuzat.

Talma se uita fix, transfigurat, la o mumie aşezată într-un colţ, în poziţie verticală, într-un sicriu deschis. Şi acest coşciug era acoperit cu un scris fin, indescifrabil.

Bandajele care acoperiseră mumia fuseseră înlăturate, o parte din pânza verde fiind aruncată la picioare. Câteva incizii fuseseră făcute în cavitatea pieptului. Nu era nimic liniştitor în privinţa acestui trup, de un gri-maroniu închis, părând lihnit din cauza uscăciunii, cu ochii închişi, nasul cârn şi gura deschisă într-un rictus care dezvelea dinţii mici şi albi. Găseam că era deranjant.

Talma însă era fericit ca oaia în trifoi.

– Este cu adevărat antică? a întrebat el într-un final. O încercare de a atinge nemurirea?

– Antoine, cred că au dat greş, am remarcat sec.

– Nu neapărat, a spus Enoh. Pentru egipteni, conservarea trupului fizic mort era o cerinţă pentru viaţa veşnică. Potrivit relatărilor care au ajuns la noi, anticii credeau că individul este alcătuit din trei părţi: corpul fizic, *ba* - caracterul - şi *ka* - forţa vieţii. Aceste ultime două părţi combinate reprezintă echivalentul sufletului modern. *Ba* şi

ka trebuia să se găsească unul pe altul şi să se unească în lumea periculoasă de dincolo, în timp ce soarele, Ra, trecea în fiecare noapte pe acolo, pentru a se naşte un *akh*, un suflet nemuritor, care urma să trăiască alături de zei. Mumia era casa lor din timpul zilei până ce acest lucru avea să se întâmple. În loc să separe materialul şi spiritualul, religia egipteană le combina.

– *Ba, ka* şi *Ra?* Sună ca o firmă de avocaţi. Nu mă simţisem niciodată confortabil în preajma spiritualului.

Enoh m-a ignorat.

– Cred că şi călătoria acestuia trebuie să se fi încheiat până acum. L-am desfăcut şi l-am tăiat ca să cercetez tehnicile antice de îmbălsămare.

– Se spune că aceste ţesături ar putea avea proprietăţi vindecătoare, a spus Talma.

– Lucru care denaturează ceea ce credeau egiptenii, a replicat Enoh. Trupul era doar o casă însufleţită şi nu esenţa vieţii. La fel cum şi dumneata reprezinţi mai mult decât durerile dumitale, scribule. Ştii, profesia dumitale a fost şi aceea a înţeleptului Thot.

– De fapt sunt jurnalist şi am venit aici să consemnez eliberarea Egiptului, a spus Talma.

– Cu câtă pricepere spui asta! Enoh s-a uitat la Astiza. Şi mai avem încă un oaspete?

– Este o…, a început Ashraf.

– Servitoare, a terminat Enoh propoziţia. A privit-o curios. Deci te-ai întors.

Ei, drăcia dracului, ăştia doi se cunosc?

– Se pare că a fost voinţa zeilor. Şi-a lăsat ochii în jos. Stăpânul meu este mort, ucis de însuşi Napoleon, iar noul meu stăpân este americanul.

– O ciudată întorsătură a destinului.

Ashraf a păşit înainte să-şi îmbrăţişeze fratele.

– Te văd din nou, frate, şi datorită dorinţei tuturor zeilor şi milei acestora trei! Mă resemnasem şi mă pregăteam

pentru paradis, când am fost prins!

– Acum eşti sclavul lor?

– Americanul m-a eliberat deja. M-a angajat ca garda lui de corp şi ca ghid pentru banii pe care i-a luat de la mine. Vrea să te angajeze şi pe tine. În curând, voi câştiga tot ce am pierdut. Nu-i aşa că e vorba tot despre soartă?

– Să mă angajeze pentru ce?

– A venit în Egipt cu un obiect antic. I-am spus că tu s-ar putea să-l recunoşti.

– Ashraf este cel mai viteaz războinic pe care l-am văzut vreodată, am spus eu. A distrus un pătrat de infanterie francez şi a fost nevoie de noi toţi ca să-l punem la pământ.

– Pfui! Am fost capturat de o femeie care împingea un cărucior.

– Întotdeauna a fost curajos, a spus Enoh. Uneori, prea curajos. Şi la fel de vulnerabil în faţa femeilor.

– Sunt un bărbat care aparţine acestei lumi, nu următoarei, frate. Dar aceşti oameni sunt în căutarea cunoştinţelor tale. Au un medalion antic şi vor să ştie care îi este menirea. Când l-am văzut, am ştiut că trebuie să-i aduc la tine. Cine ştie mai multe despre trecut decât înţeleptul Enoh?

– Un medalion?

– Americanul l-a obţinut în Paris, dar crede că e egiptean, a spus Astiza. Unii au încercat să-l omoare ca să pună mâna pe el. Îl vrea şi banditul Bin Sadr. Savanţii francezi sunt curioşi în privinţa lui. Bonaparte îl favorizează datorită lui.

– Bin Sadr Şarpele? Am auzit că a trecut de partea invadatorilor.

– E de partea cui îl plăteşte destul, a spus batjocoritor Ashraf.

– Şi cine îl plăteşte de fapt? a întrebat-o Enoh pe Astiza.

Din nou, ea a privit în jos.

– Un alt învăţat.

Ştia mai multe decât îmi spusese mie?

– E spion pentru acest Bonaparte, a speculat Ashraf, şi intermediar, poate, pentru oricine îşi doreşte mai mult acest medalion.

– Atunci americanul ar trebui să fie foarte atent.

– Într-adevăr.

– Iar americanul ameninţă liniştea, indiferent în ce case intră.

– Ca de obicei, îţi dai iute seama de realitate, frate.

– Şi cu toate acestea l-ai adus la mine.

– Pentru că ar putea avea ceea ce a fost un zvon foarte multă vreme!

Nu-mi plăcea deloc discuţia. Abia supravieţuisem unei bătălii importante şi cu toate astea mă aflam încă în pericol?

– De fapt, cine *este* acest Bin Sadr? am întrebat.

– A fost un jefuitor de morminte atât de neînduplecat, încât a devenit un paria, a spus Enoh. Nu avea nicio urmă de decenţă sau de respect. Învăţaţii îl dispreţuiau, aşa că a făcut corp comun cu europenii în cercetarea ştiinţelor întunecate. A devenit mercenar şi, după unele zvonuri, asasin şi a început să cutreiere lumea în compania unor oameni puternici. Dispăruse de un timp. Acum apare din nou, lucrând după câte se pare pentru Bonaparte.

Sau pentru contele Alessandro Silano, mi-am spus.

– Sună ca un articol teribil de interesant pentru ziar, a spus Talma.

– Te-ar ucide dacă l-ai scrie.

– Dar probabil prea complicat pentru cititorii mei, a completat ziaristul.

Poate ar trebui să-i dau pur şi simplu medalionul lui Enoh, m-am gândit. La urma urmei, la fel ca bogăţiile pe care le-am luat de la Ash, nu m-a costat nimic. Să-l las pe el să se descurce cu şerpii şi tâlharii de drumul mare. Dar dacă m-ar conduce la o comoară? Berthollet poate crede că

cele mai bune lucruri din viaţă sunt gratuite, dar din experienţa mea oamenii care spun asta sunt cei care deja au bani.

– Aşadar, eşti în căutarea unor răspunsuri? a întrebat Enoh.

– Caut pe cineva în care să am încredere. Cineva care să-l studieze doar, nu să-l fure.

– Dacă medalionul dumitale reprezintă genul de indiciu care cred eu că e, nu mi-l doresc. Este o povară, nu un dar. Dar poate că te pot ajuta să-l înţelegi. Pot să-l văd?

L-am scos şi l-am lăsat să se legene pe lanţ, toţi privindu-l curioşi. Apoi Enoh l-a cercetat cu aceeaşi atenţie cu care au făcut-o toţi ceilalţi, întorcându-l, întinzându-i braţele şi folosind o lampă ca să lumineze spaţiul dintre perforaţii.

– Cum ai intrat în posesia lui?

– L-am câştigat la cărţi de la un soldat care pretindea că odinioară i-a aparţinut Cleopatrei. Spunea că a fost purtat de un alchimist pe nume Cagliostro.

– Cagliostro!

– Ai auzit de el?

– A fost odată în Egipt. Enoh a dat din cap. Căuta secrete pe care niciun om nu ar trebui să le afle, intra în locuri în care niciun om nu ar trebui să pătrundă şi rostea nume pe care niciun om nu ar trebui să le spună.

– De ce nu ar trebui să rostească un nume?

– Să afli numele real al unui zeu înseamnă să ştii cum să-l chemi să-ţi îndeplinească dorinţele, a spus Ashraf. Dacă pronunţi numele morţilor, îi invoci. Pentru antici, cuvintele, şi în special cuvintele scrise, erau magice.

Bătrânul şi-a îndreptat privirea către Astiza.

– Care este rolul tău aici, preoteaso?

Astiza s-a înclinat uşor.

– O slujesc pe zeiţă. M-a adus la american aşa cum ai fost adus şi tu, pentru scopurile pe care le urmăreşte.

Preotească? Ce naiba însemna asta?

– Asta poate implica şi să arunci acest medalion în Nil, a spus Enoh.

– Într-adevăr. Şi totuşi anticii l-au făcut ca să fie găsit, nu-i aşa, înţeleptule Hermes? Şi a ajuns la noi într-un mod atât de neobişnuit. De ce? Cât de mult e întâmplare şi cât de mult e destin?

– O întrebare la care nu am găsit răspuns într-o viaţă de studiu, a oftat Enoh, încurcat. Ia să vedem. A cercetat încă o dată medalionul, arătând către perforaţiile discului. Recunoşti modelul?

– Stelele, a încercat Astiza.

– Da, dar care?

Cu toţii am dat din cap.

– Dar este simplu! Este Draco sau Dragonul. A trasat o linie de-a lungul stelelor care arătau ca un şarpe contorsionat sau ca un dragon slăbănog. Este o constelaţie, care, bănuiesc eu, e menită să-l ghideze pe posesorul acestui medalion.

– Cum să-l ghideze? am întrebat.

– Cine ştie? Stelele se mişcă pe cerul nopţii şi îşi schimbă poziţia odată cu anotimpurile. O constelaţie nu reprezintă mare lucru dacă nu e pusă în corelaţie cu un calendar. Aşa că la ce foloseşte?

Am aşteptat un răspuns la ceea ce speram că era o întrebare retorică.

– Nu ştiu, a recunoscut Enoh. Totuşi, anticii erau obsedaţi de timp. Unele temple au fost construite numai pentru a fi luminate în perioada solstiţiului de iarnă sau a echinocţiului de toamnă. Călătoria soarelui era sinonimă cu călătoria vieţii. Obiectul acesta nu era însoţit de o piesă care să aibă legătură cu timpul?

– Nu, am spus. Dar mi-am amintit de calendarul pe care mi-l arătase Monge în cala vasului *L'Orient*, cel capturat din aceeaşi fortăreaţă în care fusese întemniţat Cagliostro.

Poate că bătrânul vrăjitor purtase împreună cele două obiecte. Ar putea fi un indiciu?

– Fără să ştim când anume poate fi folosit, s-ar putea ca acest medalion să nu aibă valoare. Acum, această linie care taie cercul în două… Ce reprezintă?

– Nu ştiu, am spus.

– Aceste linii în zigzag sunt aproape sigur simbolul antic pentru apă.

Am fost surprins. Am crezut că poate erau munţi, dar Enoh a insistat că erau simbolul egiptean pentru valuri. Dar această mică piramidă din zgârieturi mă încurcă. Şi aceste braţe… Oh, dar ia te uită! A arătat cu degetul, iar noi ne-am aplecat mai mult. Era o crestătură, o spaţiere la jumătatea fiecărui braţ care mergea până jos, pe care nu o observasem, de parcă o parte a braţului ar fi fost pilită.

– Este o riglă? am încercat eu. Această crestătură ar putea indica o unitate de măsură.

– E o posibilitate, a spus Enoh. Dar ar putea fi şi un loc în care o altă piesă să se potrivească pe asta. Probabil că motivul pentru care acest medalion este atât de misterios, americanule, este că nu e încă întreg.

Astiza a fost cea care a sugerat să las medalionul bătrânului ca să-l studieze şi să caute în cărţile sale obiecte asemănătoare. La început am ezitat. Mă obişnuisem cu greutatea lui şi cu siguranţa faptului că ştiam mereu unde e. Şi acum să-l las în mâinile unui străin?

– Nu e de folos niciunuia dintre noi până ce nu aflăm ce este şi care e scopul lui, a spus ea. Poartă-l şi îţi poate fi luat pe străzile din Cairo. Lasă-l în pivniţa unui savant singuratic şi e ca şi cum l-ai pune într-un seif.

– Pot să am încredere în el?

– Ce altă opţiune avem? Câte răspunsuri ai obţinut în săptămânile de când ai intrat în posesia lui? Dă-i lui Enoh un răgaz de o zi sau două pentru a progresa un pic.

– Şi ce ar trebui să fac între timp?

– Pune întrebări savanţilor tăi. De ce se află constelaţia Dragonului pe această piesă? Vom găsi mai repede o soluţie dacă lucrăm împreună.

– Ethan, e un risc prea mare, a spus Talma, uitându-se neîncrezător la Astiza.

Chiar aşa, cine era femeia aceasta care fusese numită preoteasă? Dar inima îmi spunea că temerile lui Talma erau exagerate, că fusesem singur în această căutare şi că acum, fără să rog pe nimeni, aveam câţiva aliaţi care să mă ajute să clarific misterul. Într-adevăr, era voinţa zeiţei.

– Nu, are dreptate, am spus. Avem nevoie de ajutor sau nu vom înainta deloc. Dar dacă Enoh fuge cu medalionul meu, va avea pe urmele sale întreaga armată franceză.

– Să fugă? Ne-a invitat să stăm în casa lui.

Dormitorul meu era unul dintre cele mai frumoase de care avusesem parte de ani buni. Era răcoros şi umbros, patul era la ceva înălţime faţă de podea, fiind înconjurat de perdele din voal. Lespezile erau acoperite cu covoare, iar ligheanul pentru spălat şi cana erau din argint şi alamă. Ce contrast era între murdăria şi căldura din campanie! Dar mă simţeam implicat într-o poveste pe care nu o înţelegeam şi m-am trezit că fac o trecere în revistă a evenimentelor. A fost o întâmplare că am întâlnit o femeie, pe jumătate grecoaică, pe jumătate egipteancă, care vorbea engleza? Că fratele acestui ciudat Enoh a venit drept spre mine după ce a pătruns în mijlocul pătratului de la Bătălia de la Piramide? Că Bonaparte nu numai că mi-a permis, ci a şi aprobat, să-l adaug la alaiul meu? Era aproape ca şi cum medalionul făcea minuni, ca o substanţă uimitoare care atrăgea oamenii.

Venise cu siguranţă timpul să-i mai pun presupusei mele servitoare câteva întrebări. După ce ne-am îmbăiat şi ne-am odihnit, am găsit-o pe Astiza în curtea interioară principală, acum umbroasă şi răcoroasă. Stătea lângă

fântână, aşteptând interogatoriul meu. Spălat, aranjat şi pieptănat, părul ei strălucea ca obsidianul. Sânii îi erau strânşi în falduri de pânze, sfârcurile acoperite cât să-ţi distragă atenţia, picioarele ei subţiri erau încălţate cu sandale, iar gleznele încrucişate cu sfială. Purta brăţări, inele în jurul gleznei şi un *ankh* la gât şi era atât de atrăgătoare încât era greu să gândeşti limpede. Dar trebuia să o fac.

– De ce ţi-a spus preoteasă? am întrebat fără nicio introducere, aşezându-mă lângă ea.

– Sunt convins că n-ai crezut că interesele mele sunt limitate la a găti şi spăla pentru tine, a spus încet.

– Am ştiut că eşti mai mult decât o servitoare. Dar o preoteasă a cui?

Ochii ei erau mari, iar privirea gravă.

– A credinţei care a pătruns în fiecare religie de zece mii de ani: că există lumi dincolo de cele pe care le vedem, Ethan, şi mistere dincolo de ceea ce credem noi că înţelegem. Isis este o poartă către aceste lumi.

– Eşti o afurisită de păgână.

– Dar ce este un păgân? Dacă te uiţi la originile lumii, înseamnă locuitor de ţară, o persoană a naturii care trăieşte după ritmul anotimpurilor şi al soarelui. Dacă asta e păgânism, atunci sunt o apărătoare înflăcărată a lui.

– O apărătoare a ce mai exact?

– A faptului că vieţile au un scop, că unele cunoştinţe e mai bine să fie lăsate sub pază şi că unele puteri trebuie să fie ascunse şi nefolosite. Sau, dacă simt eliberate, să fie folosite în numele binelui.

– Te-am condus eu către această casă sau tu m-ai condus pe mine?

A zâmbit uşor.

– Crezi că ne-am întâlnit întâmplător?

Am pufnit.

– Amintirile mele spun că a fost vorba de o lovitură de

tun.

– Ai ales calea cea mai scurtă către portul din Alexandria. Ni s-a spus să urmărim un civil îmbrăcat cu o haină verde care ar fi venit din acea direcţie, posibil însoţindu-l pe Bonaparte.

– "Ni s-a spus"?

– Mie şi stăpânului meu. Cel pe care l-aţi ucis.

– Şi casa voastră s-a întâmplat să fie pe traseul nostru?

– Nu, dar casa unui mameluc care fugise, da. Eu şi stăpânul meu am rechiziţionat-o şi tovarăşii noştri ne-au adus arme.

– Aproape că l-aţi omorât pe Napoleon!

– Nu chiar. Gardianul ţintea spre tine, nu spre el.

– Ce?!

– Preoţimea a considerat că cel mai bine este să te omoram înainte să afli prea multe. Dar, după câte se pare, zeii au avut alte planuri. Gardianul nimerea aproape pe toată lumea în afară de tine. Apoi camera a sărit în aer şi când mi-am revenit, erai acolo. Am ştiut atunci că aveai un scop, aşa orb cum păreai a fi.

– Ce scop?

– Îmi dau seama că e greu să-ţi închipui. Dar trebuie să ajuţi, cumva, să păzeşti ceea ce ar trebui păzit sau să foloseşti ceea ce ar trebui folosit.

– Să păzesc ce? Şi ce să folosesc?

A clătinat din cap.

– Nu ştim.

Pe fulgerul lui Franklin, acesta era cel mai dat naibii lucru pe care l-am auzit vreodată. Trebuia să cred că prizoniera mea m-a găsit şi că nu fusese exact invers?

– Cine este Gardianul?

– E pur şi simplu cineva care ajută la păstrarea vechilor obiceiuri care au făcut din ţara aceasta una dintre cele mai bogate şi frumoase ale lumii, acum cinci mii de ani. Şi noi am auzit zvonuri despre medalion - Cagliostro nu a putut să

păstreze tăcerea în entuziasmul lui de a-l găsi - şi despre oameni fără scrupule care veneau să sape şi să fure. Dar tu! Atât de ignorant! De ce ţi l-a încredinţat Isis ţie? Dar mai întâi te-a condus la mine. Apoi pe noi către Ashraf, iar de la Ashraf la Enoh. Secrete care au dormit liniştite milenii la rând sunt trezite la viaţă de marşul francezilor. Piramidele se cutremură. Zeii sunt neliniştiţi şi ne îndrumă.

Nu ştiam dacă era scrântită ca o nebună sau deşteaptă ca un profet.

– Către ce?

– Nu ştiu. Noi toţi suntem pe jumătate orbi, vedem unele lucruri, dar ne scapă altele. Aceşti savanţi francezi pe care îi lauzi sunt oameni înţelepţi, nu-i aşa? Magi?

– Magi?

– Sau, aşa cum le spunem noi în Egipt, magicieni.

– Astiza, cred că oamenii de ştiinţă ar trage o linie de demarcaţie între ei şi magicieni.

– În Egiptul antic nu a existat o asemenea linie de demarcaţie. Înţelepţii aveau cunoştinţe de magie şi făceau o mulţime de vrăji. Noi doi trebuie să fim ca o punte între savanţii tăi şi oameni ca Enoh şi să dezlegăm această ghicitoare înainte s-o facă cei fără scrupule. Ne aflăm în cursă cu cei din cultul şarpelui, al zeului-şarpe Apophis şi Ritul său Egiptean. Vor să afle secretul şi apoi să-l folosească pentru planurile lor întunecate.

– Despre ce planuri e vorba?

– Nu ştim, pentru că niciunul dintre noi nu ştie foarte sigur ce căutăm. A ezitat. Există legende despre mari comori şi, mai important, despre mari puteri, genul de putere care ar zgudui imperii. Ce anume exact este prea devreme să spun. Lasă-l pe Enoh să mai studieze puţin. Dar ia aminte că mulţi oameni au auzit aceste poveşti de-a lungul istoriei şi s-au întrebat care este adevărul din spatele lor.

– Te referi la Napoleon?

– Bănuiesc că înţelege cel mai puţin dintre toţi, dar speră că cineva va găsi ceva pe care el să şi-l însuşească. De ce nu e sigur, dar a auzit legendele despre Alexandru. Toţi trăim într-o ceaţă de mituri şi legende, poate cu excepţia lui Bin Sadr - şi a celui care este cu adevărat stăpânul lui Bin Sadr.

11

Am început cu unul dintre astronomii expediţiei, Nicholas-Antoine Nouet. În timp ce majoritatea francezilor au blestemat deşertul din cauza căldurii enervante şi a roiurilor de insecte, Nouet era încântat, spunând că aerul uscat uşura foarte mult trasarea hărţii cerului.

– Este paradisul oricărui astronom, Gage! O ţară fără nori!

L-am găsit ghemuit la noul institut, fără haină şi cu mânecile cămăşii suflecate, alegând dintr-un morman de rigle calibrate, folosite pentru măsurarea poziţiei stelelor în raport cu linia orizontului.

– Nouet, l-am întrebat, cerul este constant?

S-a uitat la mine iritat pentru că i-am întrerupt şirul gândurilor.

– Constant?

– Adică stelele se mişcă?

– Ei bine... S-a îndreptat de spate, privind afară la grădina umbroasă pe care o rechiziţionaseră savanţii. Pământul se roteşte şi de aceea pare că stelele răsar şi apun ca soarele. Ele se învârtesc în jurul axei noastre nordice, Steaua Polară.

– Dar stelele nu se mişcă?

– Asta este o problemă care încă se dezbate.

– Aşadar, acum mii de ani, am stăruit eu, când au fost construite piramidele, cerul arăta la fel ca acum?

– Ah, acum înţeleg unde baţi. Răspunsul este şi da, şi nu. Constelaţiile ar trebui în principiu să fie neschimbate,

dar axa Pământului se învârte inegal într-un ciclu de douăzeci şi şase de mii de ani.

– Doctorul Monge mi-a vorbit despre asta la bordul *L'Orient*. A spus că poziţia zodiacului, comparativ cu răsăritul soarelui la o dată anume, se schimbă. Se mai schimba şi altceva?

– O deosebire de-a lungul a multe milenii ar fi Steaua Polară. Deoarece axa Pământului se învârte inegal, a arătat către o altă Stea a Nordului acum mii de ani.

– E posibil ca acea stea să fi fost Draco?

– O, da, sigur, cred că da. De ce întrebi?

– Ai auzit că deţin un artefact antic. Cercetările mele preliminare de aici, din Cairo, sugerează că ar putea reprezenta constelaţia Dragonului. Dacă Draco era Steaua Polară…

– Asta îţi spune, probabil, să-ţi orientezi artefactul către nord.

– Exact. Dar de ce?

– Domnule, este fragmentul *dumitale* antic, nu al meu.

– Monge mi-a mai arătat ceva în cala navei *L'Orient.* Era un instrument în formă de cerc cu semne ale zodiacului. Credea că e vreun soi de calendar, folosit probabil pentru prezicerea anumitor date.

– Asta nu ar fi ceva neobişnuit pentru culturile antice. Preoţii antici demonstrau o mare putere dacă puteau prezice cum va arăta cerul. Puteau prevesti revărsarea Nilului şi momentele optime pentru semănat şi secerat. Puterea naţiunilor şi ascensiunea şi căderea regilor depindeau de asemenea cunoştinţe. Pentru ei, religia şi ştiinţa însemnau acelaşi lucru. Ai acel instrument? Poate te pot ajuta să-l descifrezi.

– L-am lăsat la bordul *L'Orient*, cu comoara malteză.

– Ah! Aşa că ar putea fi topit şi cheltuit de următorul grup de ticăloşi pentru a prelua controlul Directoratului? De ce există asemenea comori pe un vas de război care s-ar

putea angaja într-o luptă? Acestea sunt unelte de care avem nevoie aici, în Egipt! Du-te la Bonaparte ca să-ţi dea voie să-l aduci, Gage. Aceste lucruri sunt de obicei simple, odată ce le-ai dat de cap.

Aveam nevoie de ceva mai substanţial ca să mă duc la general. Enoh stătea în continuare ascuns cu medalionul în biblioteca lui când am aflat, două zile mai târziu, că geograful Jomard, pe care îl întâlnisem în cala navei *L'Orient,* avea să traverseze Nilul spre Gizeh ca să efectueze primele măsurători ale piramidelor. Mi-am oferit serviciile şi pe cele de ghid ale lui Ashraf. A venit şi Talma, în timp ce Astiza, care acum respecta obiceiurile din Cairo, a rămas să-l ajute pe Enoh.

Noi patru ne-am bucurat de briza dimineţii în timpul traversării cu barca. Fluviul curgea în apropiere de structurile-mamut, de-a lungul unei faleze de nisip şi calcar care ducea către platoul pe care au fost construite. Am ajuns pe uscat şi am început să urcăm.

Oricât de remarcabil ar fi fost să lupţi privind aceste structuri faimoase, se aflau la distanţă prea mare de Imbaba ca să ne impresioneze prin mărimea lor. Simplitatea lor geometrică, îndreptată spre deşertul dezolant, era cea care ne atrăgea privirea. Acum, în timp ce străbăteam cu greu drumul de la măreţul fluviu până la platou, imensitatea lor a devenit evidentă. Mai întâi piramidele s-au iţit deasupra unei pante ca nişte litere delta perfecte, cu arhitectura la fel de armonioasă pe cât era de simplă. Volumul masei lor pe fundalul cerului ne-a făcut să ne ridicăm ochii cât am putut de mult, făcând semn cu capul către cer. Apoi, pe măsură ce apăreau în întregime, dimensiunile lor uriaşe au fost în cele din urmă clare, munţi de piatră, predestinaţi de matematică. Cum construise Egiptul primitiv ceva atât de mare? Şi de ce? Până şi aerul părea transparent în jurul lor, iar măreţia lor purta o aură

ciudată, la fel ca mirosul acela curios şi înţepător pe care îl simţeam câteodată când demonstram principiile electricităţii. După larma din Cairo, aici era foarte multă linişte.

La efectul intimidant al piramidelor se adăuga celebrul lor paznic care privea drept spre est. Capul de piatră gigantic, Sfinxul, la fel de impresionant precum lăsau să se înţeleagă descrierile scrise, păzea povârnişul, puţin mai jos de piramide. Gâtul lui era o dună de nisip, iar corpul de leu era îngropat sub deşert. Nasul statuii fusese deteriorat cu ani în urmă de exerciţiile cu tunul ale mamelucilor, dar privirea senină, buzele groase africane şi acoperământul de cap regal îi creau o înfăţişare atât de eternă de parcă ar fi negat trecerea timpului. Trăsăturile erodate şi deteriorate îl făceau să pară mai vechi decât piramidele din depărtare şi m-au făcut să mă întreb dacă nu cumva a fost construit înaintea lor. Situl acesta avea, oare, ceva sacru? Ce fel de oameni construiseră un asemenea colos, şi de ce? Era o santinelă? Un gardian? Un zeu? Sau numai expresia vanităţii unui singur om, tiran şi stăpân? N-am putut să nu mă gândesc la Napoleon. Ar fi fost tentat vreodată revoluţionarul republican, eliberatorul şi omul să comande un cap ca acesta?

Mai încolo erau dune presărate cu resturi de dărâmături, ziduri sparte şi vârfurile fărâmiţate ale celor trei piramide ale reginelor. Cele trei piramide principale care dominau Gizeh alcătuiau o linie diagonală, de la nord-est la sud-vest, Marea Piramidă al lui Kheops fiind cea mai aproape de Cairo. A doua, ceva mai mică, aflată mai în spate, fusese atribuită de către greci faraonului Kefren, iar a treia, cea mai mică, situată spre sud-vest, fusese construită de Mykerinos.

– Unul dintre cele mai interesante lucruri referitoare la Marea Piramidă este că este aliniată exact cu cele patru puncte cardinale şi nu doar cu nordul magnetic, ne-a spus

Jomard într-un moment de odihnă. Atât de exact, încât preoţii şi inginerii trebuie să fi avut cunoştinţe complexe de astronomie şi măsurare. De asemenea, remarcaţi modul în care puteţi să evaluaţi direcţia spre care sunteţi îndreptaţi după felul în care piramidele relaţionează între ele. Tiparul umbrei funcţionează ca un fel de compas. Poţi folosi relaţia dintre vârfurile şi umbrele lor pentru a orienta un instrument de măsurare.

– Crezi că sunt un reper geodezic? am întrebat.

– Este una din teorii. Celelalte depind de măsurători. Haideţi!

El şi Ashraf au luat-o înainte cu paşi mari, cărând casete cilindrice cu sfori de măsurat. Eu şi Talma, încălziţi şi de abia răsuflând din cauza urcuşului, am rămas în urmă.

– Niciun pic de verde, a mormăit Talma. Da, cu siguranţă, un loc al morţilor.

– Dar ce morminte, Antoine?

M-am întors să mă uit la capul Sfinxului, fluviul rămânând dedesubt, iar piramidele deasupra noastră.

– Da, iar tu nu ai cheia magică pentru a putea intra.

– Nu cred că am nevoie de medalion pentru asta. Jomard a spus că au fost deschise acum câteva secole de vânătorii arabi de comori. Presupun că în cele din urmă vom intra şi noi.

– Nu te deranjează că nu mai ai medalionul?

Am ridicat din umeri.

– Ca să fiu sincer, e grozav că nu-l mai port.

S-a uitat la triunghiurile maro din faţa noastră, nemulţumit.

– De ce ai mai multă încredere în femeia aceea decât în mine?

Durerea din vocea lui m-a mirat.

– Dar nu e aşa.

– Când te-am întrebat unde e medalionul, ai făcut pe timidul. Dar ea te-a convins să i-l dai unui bătrân egiptean

pe care abia îl cunoscusem.

– L-am împrumutat, pentru studiu. Nu i l-am dat ei, i l-am împrumutat lui. Am încredere în Enoh. Este un om de ştiinţă, ca şi noi.

– Nu am încredere în ea.

– Antoine, eşti gelos.

– Da, şi de ce? Nu doar din cauză că este femeie şi tu alergi după femei ca un câine după un os. Nu, deoarece nu ne spune tot ce ştie. Are propriul plan care nu este neapărat şi al nostru.

– De unde ştii asta?

– Pentru că e femeie.

– O preoteasă, după cum a spus ea, care încearcă să ne ajute.

– O vrăjitoare.

– Să avem încredere în egipteni este singura modalitate prin care vom dezlega misterul, Antoine.

– De ce? Nu l-au dezlegat în cinci mii de ani. Apoi venim noi cu un fleac şi dintr-odată avem atât de mulţi prieteni, încât nu mai ştim ce să facem cu ei. Din punctul meu de vedere, e prea simplu.

– Eşti prea suspicios.

– Tu eşti prea naiv.

După asta, ne-am continuat drumul, nemulţumiţi.

Mă simţeam din ce în ce mai mic în timp ce-mi târâm picioarele prin nisipul alunecos către Marea Piramidă, transpirat din cauza căldurii. Chiar şi când m-am întors într-o parte, imensitatea monumentului părea omniprezentă, conturându-se nedesluşit deasupra noastră. Peste tot în jurul nostru erau relicve îngropate în nisip. Am trecut greu pe lângă dărâmăturile care odată trebuie să fi fost zidurile unor diguri sau ale unor curţi. Măreţul deşert se întindea în depărtare. Păsări negre se roteau în aerul de culoarea alamei. În sfârşit, ne-am oprit în faţa celei mai înalte şi mai mari structuri de pe pământ, dunele de nisip unduindu-se

de-a lungul bazei sale. Blocurile de piatră din care fusese construită arătau ca nişte cărămizi potrivite pentru uriaşi, masive şi grele.

– Iar aici, probabil, se găseşte o hartă a lumii, a spus Jomard.

Cu trăsăturile sale ascuţite, savantul francez mi-a amintit de unul dintre şoimii sculptaţi în piatră pe care îi văzusem în casa lui Enoh: Horus. Se uita în sus fericit la faţada triunghiulară a piramidei, plin de respect.

– O hartă a lumii? a întrebat sceptic Talma.

– Aşa au spus Diodor şi alţi învăţaţi antici. Sau, mai degrabă, o hartă a emisferei nordice.

Ziaristul, îmbujorat şi irascibil din cauza arşiţei, s-a aşezat pe un bloc de piatră vertical.

– Am crezut că Pământul e rotund.

– Este.

– Ştiu că voi, savanţii, sunteţi mai deştepţi decât mine, Jomard, dar, doar în cazul în care am halucinaţii, cred că structura din faţa mea se află într-un punct destul de vizibil.

– O observaţie perspicace, *monsieur* Talma. Poate că şi dumneata ai aptitudinile unui savant. Ideea e că vârful reprezintă Polul, baza Ecuatorul, iar fiecare latură un sfert din emisfera nordică. E ca şi cum ai felia o portocală, mai întâi în jumătate, pe orizontală, apoi în patru părţi verticale.

– Şi niciuna dintre ele nu e un triunghi plan, a spus Talma, făcându-şi vânt cu mâna. De ce să nu construieşti un zid de pământ, ca o franzelă, dacă tot vrei să reprezinţi modelul a jumătate din planetă?

– Hărţile Egiptului şi ale lumii pe care le am sunt plane, şi cu toate acestea sunt reprezentările a ceva rotund, a replicat savantul. Întrebarea noastră este dacă egiptenii au proiectat piramida, într-un mod abstract, cu un unghi şi o arie precise pentru a reflecta matematic globul. Anticii ne spun că dimensiunile corespund unui grad din cele trei sute şaizeci în care împărţim noi circumferinţa Pământului.

Acesta este un număr sacru care a venit de la egipteni şi babilonieni, având la bază zilele anului. Aşadar, au ales ei proporţiile pentru a demonstra cum se transformă exact un pământ curbat într-o suprafaţă plană, aşa cum e faţa piramidei? Herodot spune că aria feţei piramidei este egală cu pătratul înălţimii sale. Se întâmplă ca o astfel de proporţie să fie modul ideal de a calcula aria unui cerc, cum e planeta noastră, dintr-un pătrat şi să transferi punctele unuia la celălalt.

– De ce ar fi făcut asta? a întrebat jurnalistul.

– Poate pentru a se lăuda că ştiu cum s-o facă.

– Dar, Jomard, am obiectat eu, până la Columb oamenii au crezut că Pământul e plat.

– Nu chiar, prietene american. Luna e rotundă. Soarele e rotund. Anticilor le-a trecut prin cap că şi Pământul e rotund, iar grecii au folosit măsurători foarte precise pentru a calcula circumferinţa. Sunt convins că egiptenii i-au precedat.

– Cum puteau şti cât de mare e planeta noastră?

– E o joacă de copil dacă înţelegi noţiunile geometrice şi astronomice de bază, măsurând puncte fixe în comparaţie cu umbra soarelui sau cu declinaţia stelelor.

– A, da, a spus Talma. Când eram copil făceam asta înainte de a adormi.

Jomard i-a ignorat provocarea.

– Oricine a văzut umbra pe care o aruncă Pământul asupra Lunii sau a privit cum o navă dispare sub linia orizontului poate bănui că planeta noastră este o sferă. Ştim că în anul 250 î.Hr. grecul Eratostene a folosit lungimea diferită a umbrelor aruncate de soare la amiază în timpul solstiţiului de vară în două puncte diferite din Egipt, cu o eroare de trei sute douăzeci de kilometri faţă de răspunsul corect. Piramida avea aproape trei mii de ani vechime când a făcut această măsurătoare. Şi ce putea să-i împiedice pe constructorii antici să facă la fel sau să

măsoare înălţimea relativă a stelelor în nordul şi în sudul Nilului pentru a calcula din nou unghiurile şi, implicit, mărimea planetei noastre? Dacă vei călători de-a lungul fluviului, înălţimea stelelor deasupra liniei orizontului se schimbă cu câteva grade, iar marinarii egipteni cu siguranţă au observat acest lucru. Tycho Brahe a făcut cu ochiul liber astfel de măsurători ale stelelor suficient de precise pentru a calcula mărimea Pământului, aşa că de ce să n-o fi făcut şi anticii? Noi punem pe seama grecilor naşterea cunoaşterii, dar ei atribuie acest lucru egiptenilor.

Ştiam că Jomard citise mai multe texte antice decât oricare dintre noi, aşa că am privit enorma masă din faţa mea cu o nouă curiozitate. Învelişul exterior neted de piatră de calcar fusese furat cu secole în urmă pentru construirea palatelor musulmane şi moscheilor din Cairo, aşa că rămăseseră doar blocurile de bază. Dar şi aşa fiecare bloc era colosal, aranjat în rânduri continue. Am început să număr straturile de zidărie şi după o sută am renunţat.

– Dar egiptenii nu aveau corăbii ca să facă înconjurul lumii, aşa că de ce le-ar fi folosit să ştie care era mărimea planetei? am obiectat eu. Şi să construiască un munte care să demonstreze un calcul? Nu are niciun sens.

– La fel de complicat ca şi transformarea Sfântului Petru într-o fiinţă pe care doar sfinţii şi nebunii pretind că o văd, a ripostat Jomard. Ceea ce nu are sens pentru un om pentru altul reprezintă scopul vieţii. Putem să ne explicăm măcar nouă? De exemplu, ce urmăreşte masoneria dumitale, Talma?

– Ei bine… S-a gândit o clipă. Să trăim în armonie şi în mod raţional, în loc să ne omorâm între noi din cauza religiei şi politicii.

– Şi iată-ne aici, la câţiva kilometri de grămezile de morţi de pe câmpul de luptă, oameni omorâţi de o armată plină de masoni. Cine poate spune cine e nebun? Cine ştie de ce egiptenii ar fi făcut aşa ceva?

– Credeam că ăsta este mormântul unui faraon, a spus Talma.

– Un mormânt gol. Când vânătorii de comori arabi au intrat cu forţa cu secole în urmă şi au săpat tunele în jurul maselor imense de granit care trebuiau să sigileze intrarea pentru veşnicie, nu au găsit nicio urmă că vreun rege, vreo regină sau vreun om obişnuit a fost aşezat vreodată acolo ca să-şi găsească odihna. Sarcofagele nu aveau capace şi erau goale. Nu erau nicio inscripţie şi niciun fragment din vreo comoară sau bunuri lumeşti care să-l comemoreze pe cel pentru care fusese construită. Cea mai mare structură de pe faţa pământului, mai înaltă decât cele mai impunătoare catedrale, goală ca dulapul unui ţăran! Una e să fii megaloman, exploatând zeci de mii de oameni ca să-ţi construiască locul de veci şi cu totul alta să pui să fie construit şi să nu te odihneşti acolo pentru eternitate.

L-am privit pe Ashraf, care nu îl urmărise pe francez.

– Pentru ce a fost construită piramida? l-am întrebat în engleză.

A ridicat din umeri, având mai puţină veneraţie decât noi pentru acest monument. Desigur, trăia în Cairo de-o viaţă.

– Ca să ţină cerul.

Am oftat şi m-am întors către Jomard.

– Crezi că e o hartă?

– Asta e una din ipoteze. O alta ar fi că dimensiunile ei semnifică divinul. Timp de mii de ani, arhitecţii şi inginerii au admis că unele proporţii şi forme sunt mai atrăgătoare decât altele. Ele se potrivesc unele cu altele într-o manieră matematică interesantă. Unii cred că o asemenea relaţie sublimă dezvăluie adevăruri fundamentale şi universale. Când propriii noştri strămoşi au construit catedralele gotice, au încercat să folosească dimensiunile şi proporţiile lor geometrice pentru a exprima ideile religioase şi idealurile, lăcaşele fiind sfinte numai prin modul în care au fost

proiectate. "Ce este Dumnezeu?" s-a întrebat odată Sfântul Bernard. "Este lungime, lăţime, înălţime şi adâncime."

Mi-am adus aminte de entuziasmul Astizei în ce-l priveşte pe Pitagora.

– Şi? l-a provocat Talma.

– Aşa că e posibil ca şi această piramidă să fi fost pentru anticii care au construit-o nu o imagine a lumii, ci una a lui Dumnezeu.

M-am uitat cu ochi pierduţi şi tulburaţi la imensa structură, părul gâdilându-mi gâtul. Era o linişte totală şi totuşi am simţit de niciunde un murmur grav, în fundal, ca sunetul unei scoici când o lipeşti de ureche. Era Dumnezeu un număr, o măsură? Era ceva dumnezeiesc în perfecta simplitate care se ridica în faţa mea?

– Din păcate, a continuat Jomard, toate aceste idei sunt greu de verificat până când nu se fac măsurători pentru a confirma dacă înălţimea şi perimetrul se potrivesc, la scară, cu dimensiunile Pământului. Iar acest lucru va fi imposibil de realizat până ce nu vom săpa destul pentru a găsi baza reală a piramidei şi colţurile. Am nevoie de o mică armată de lucrători arabi.

– Atunci presupun că ne putem întoarce, a spus Talma încrezător.

– Nu, a spus Jomard. Putem cel puţin să începem să-i măsurăm înălţimea de pe cel mai de jos rând de pietre pe care le vedem. Gage, tu mă vei ajuta cu sforile. Talma, trebuie să notezi cu cea mai mare grijă înălţimea fiecărei pietre pe care ţi-o spunem noi.

Prietenul meu s-a uitat nesigur în sus.

– Tot drumul ăla?

– Soarele apune. Până vom ajunge în vârf, se va mai răcori.

Ashraf a ales să rămână jos, fiind convins că numai nişte europeni pe care îi bătuse soarele în cap se puteau încumeta să facă un asemenea urcuş. Şi într-adevăr nu era

uşor. Odată ce am început să urcăm, piramida părea şi mai abruptă.

– O iluzie optică o face să pară mai mică decât e în realitate, când e privită frontal, a explicat Jomard.

– Nu ne-ai spus asta înainte de a porni la drum, a bombănit Talma.

Ne-a luat mai mult de treizeci de minute de urcuş atent ca să ajungem la jumătatea drumului. Era ca şi cum te căţărai pe nişte cuburi titanice pentru copii sau pe o scară imensă, fiecare pas având, în medie, şaptezeci şi şase de centimetri înălţime. Exista posibilitatea unor căzături urâte. Am măsurat cu atenţie fiecare rând de pietre interioare în timp ce urcam, iar Talma scria întruna.

– Uită-te la mărimea acestor monştri, a spus jurnalistul. Trebuie să cântărească câteva tone. De ce n-au folosit blocuri mai mici?

– Poate dintr-un motiv ingineresc? am sugerat.

– Nu există nicio cerinţă arhitecturală să construieşti cu pietre atât de mari, a spus Jomard. Dar egiptenii au tăiat aceste monstruozităţi, le-au cărat pe Nil, le-au tras până sus pe acel deal şi cumva le-au înălţat atât de mult. Gage, tu eşti expertul nostru în electricitate. Ar fi putut folosi o asemenea forţă misterioasă pentru a deplasa aceste blocuri de piatră?

– Dacă au făcut asta, atunci au stăpânit ceva ce noi abia înţelegem. Pot să născocesc o maşină care să-ţi producă o furnicătură, Jomard, dar atât.

Din nou simţeam că nu mă ridic la înălţimea misiunii pe care mi-o asumasem. M-am uitat în jur după ceva real, ca să-mi aduc şi eu contribuţia.

– Priviţi aici. Unele din aceste pietre au în interior cochilii de scoici.

Am indicat locul. Savantul francez mi-a urmărit degetul.

– Într-adevăr! a spus surprins. S-a aplecat ca să cerceteze piatra de calcar pe care i-am arătat-o. Nu sunt

cochilii, ci fosilele lor, de parcă aceste blocuri de piatră au fost scoase din adâncul mării. E o curiozitate care a fost descoperită şi în lanţurile muntoase din Europa şi a generat o nouă dezbatere în legătură cu vârsta Pământului. Unii spun că multe creaturi marine au ajuns acolo după Potop, dar alţii susţin că lumea noastră este mult mai veche decât aprecierea biblică şi că munţii de azi s-au aflat odată sub ocean.

– Dacă acest lucru e adevărat, atunci piramidele ar putea fi mai vechi şi decât Biblia, am sugerat eu.

– Da. Dacă schimbi scara de măsurare a timpului, se schimbă totul.

Îşi plimba privirea peste piatra de calcar, admirând cochiliile.

– Priveşte acolo! Avem până şi un nautilus!

Talma şi cu mine ne-am uitat peste umărul lui. Îngropate într-unui din blocurile piramidei se afla secţiunea intersectată a unei cochilii spiralate de nautilus, una dintre cele mai frumoase forme din natură. La început o mică spirală, încăperile lui s-au lărgit, în proporţii plăcute şi delicate, până ce creatura de mare a devenit o elegantă spirală exterioară.

– La ce te face să te gândeşti? a întrebat Jomard.

– La mâncare, a spus Talma. Mi-e foame.

Jomard nu l-a luat în seamă, privind fix spirala dinăuntrul pietrei, încremenit, dintr-un motiv pe care nu l-am priceput. S-au scurs minute lungi şi, de pe locul înalt unde ne aflam, am îndrăznit să mă uit în sus. Un şoim plana la aceeaşi înălţime cu noi. M-a cuprins ameţeala.

– Jomard? s-a trezit în sfârşit Talma. Nu trebuie să păzeşti fosila. Nu pleacă nicăieri.

Drept răspuns, savantul a luat brusc un ciocan pentru spart pietre din geanta de lucru şi a început să bată uşor marginile blocului de piatră. Exista deja o fisură lângă fosilă şi s-a folosit de ea, reuşind să elibereze exemplarul de

nautilus şi să-l aşeze în palma făcută căuş.

– Ar putea fi oare posibil? a murmurat el, întorcând graţioasa creatură ca să-i vadă tiparul la lumină şi la umbră. Părea că uitase şi de misiune, şi de noi.

– Mai avem drum lung până în vârf, l-am avertizat eu, şi deja s-a făcut târziu.

– Da, da. A clipit de parcă a fost trezit din vis. Lasă-mă să mă gândesc la asta aici sus. A pus cochilia în geantă. Gage, ţine ruleta. Talma, pregăteşte-ţi creionul!

Până în vârf ne-a mai luat încă o jumătate de oră de ascensiune atentă. Avea peste o sută treizeci şi şapte de metri înălţime, conform măsurătorilor noastre, dar marja de eroare era foarte mare. Am privit în jos. Cei câţiva soldaţi francezi şi beduinii pe care i-am putut zări semănau cu nişte furnici. Din fericire, vârful piramidei dispăruse, aşa că am găsit un spaţiu de mărimea unui pat pe care să stăm.

Mă simţeam mai aproape de cer. Nu erau alte dealuri care să rivalizeze cu ea, doar deşert întins, firul argintiu şi întortocheat al Nilului şi gulerul de verdeaţă de pe fiecare mal al său. Dincolo de fluviu, Cairo licărea cu cele o mie de minarete ale sale şi am putut auzi tânguitul credincioşilor chemaţi la rugăciune. Câmpul de bătălie de la Imbaba era o arenă plină de praf, plină de gropile în care fuseseră aruncaţi morţii. Mai departe, spre nord, era Mediterana, care însă nu se vedea la orizont.

Jomard a scos din nou fosila nautilusului.

– Parcă aici sus totul e mai clar, nu credeţi? Acest templu îl concentrează.

Trântindu-se jos, a început să traseze nişte cifre.

– Şi nimic altceva, a spus Talma, aşezându-se şi el cu o resemnare exagerată. Am spus cumva că mi-e foame?

Dar Jomard era pierdut din nou în lumea lui, astfel că am rămas tăcuţi pentru o vreme, obişnuindu-ne cu astfel de meditaţii ale savanţilor. Am crezut că pot vedea linia curbă a planetei noastre, dar apoi m-am dojenit, pentru că era o

iluzie de la această înălţime umilă.

Chiar părea că există un punct central în vârful structurii şi de fapt mi-a făcut bine izolarea în tăcere. Mai urcase vreun american până aici, în vârf?

Atunci Jomard s-a ridicat brusc, a luat o bucată de piatră de calcar mare cât pumnul lui şi a azvârlit-o cât de departe a putut. I-am privit linia curbă în timp ce cădea, întrebându-ne dacă ar putea arunca destul de departe ca să treacă pe lângă baza piramidei. Nu a reuşit, iar piatra s-a izbit de blocul de piatră de dedesubt, făcându-se fărâme. Bucăţile au alunecat zgomotos la vale.

Pentru o clipă, a privit panta până jos, de parcă s-ar fi gândit la modul în care a aruncat. Apoi s-a întors către noi.

– Bineînţeles! E atât de evident. Iar ochiul tău, Gage, a fost cheia!

Am ridicat capul.

– A fost?

– Pe ce minunăţie stăm noi acum! Ce culme a gândirii, a filozofiei şi a calculelor! Nautilusul a fost cel care m-a făcut să înţeleg.

Talma şi-a dat ochii peste cap.

– Să înţelegi ce?

– Acum, ia spuneţi, a auzit vreunul dintre voi de secvenţa de numere a lui Fibonacci?

Tăcerea noastră a fost un răspuns.

– A fost adusă în Europa pe la 1200 de Leonardo din Pisa, cunoscut şi ca Fibonacci, după ce a studiat în Egipt. Originile ei reale merg mult înapoi în timp, în vremuri necunoscute. Priviţi. Ne-a arătat bucata de hârtie. Pe ea erau scrise o serie de numere: 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55. Vedeţi tiparul?

– Cred că l-am încercat la loterie, a spus Talma. Am pierdut.

– Nu… Vedeţi cum funcţionează? a insistat savantul. Fiecare număr reprezintă suma precedentelor două.

Următorul număr din secvenţă, dacă adunăm 34 cu 55, ar fi 89.

– Fascinant, a spus Talma.

– Uimitor la această serie este că prin intermediul geometriei poţi reprezenta secvenţa nu ca numere, ci ca pe un model geometric. Şi poţi face acest lucru desenând pătrate. A desenat două pătrate mici unul lângă altul şi a scris numărul "1" în interiorul fiecăruia. Vedeţi, aici avem primele două numere din secvenţă. Acum vom desena un al treilea pătrat de-a lungul primelor două, lungindu-l până ce se unesc şi îl vom marca cu numărul "2". Apoi un pătrat cu laturile egale cu cele ale pătratelor unite unu şi doi şi îl vom marca "3". Vedeţi? Desena cu repeziciune. Latura noului pătrat reprezintă suma celor două pătrate de dinaintea lui, la fel cum un număr din secvenţa lui Fibonacci reprezintă suma celor două numere precedente. Pătratele îşi măresc rapid aria.

Curând a desenat ceva care arăta cam aşa:

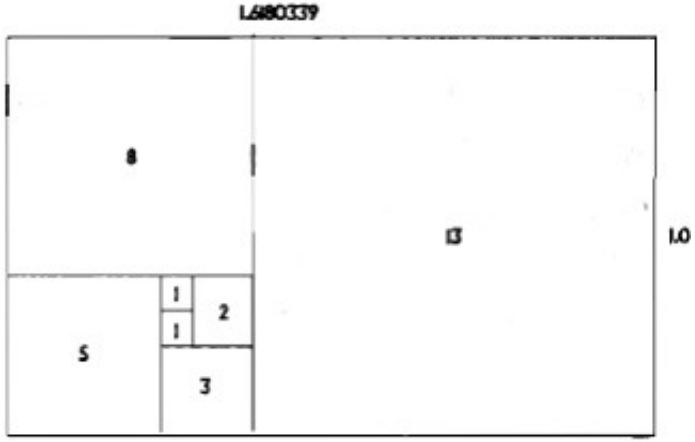

– Ce înseamnă numărul de deasupra, 1,6-şi-ceva? l-am întrebat.

– Reprezintă raportul dintre lungimea laturii fiecărui

pătrat şi cel mai mic pătrat de dinaintea lui, a răspuns Jomard. Observaţi că liniile pătratului marcat cu "3" au o lungime proporţională cu liniile pătratului "2", la fel ca, să spunem, raportul dintre pătratul "8" şi pătratul "13".

– Nu înţeleg.

– Vezi cum linia de deasupra pătratului "3" este împărţită în două lungimi inegale de joncţiunea ei cu pătratele "l" şi "2"? a spus răbdător Jomard. Raportul dintre lungimea liniei scurte şi a liniei lungi se repetă iar şi iar, indiferent de cât de mare ai desena această diagramă. Linia cea mai lungă nu este o dată şi jumătate lungimea celei mai scurte, ci 1,618 sau ceea ce grecii şi italienii au numit numărul de aur, sau secţiunea de aur.

Şi eu, şi Talma ne-am îndreptat uşor.

– Vrei să spui că aici există aur?

– Nu, idioţilor. A clătinat din cap dezgustat. Doar că proporţiile par perfecte când sunt aplicate în arhitectură sau în construcţia unor monumente ca această piramidă. E ceva în legătură cu acest raport care place imediat ochiului. Catedralele au fost construite pentru a reflecta asemenea numere divine. Pictorii renascentişti şi-au împărţit pânzele în dreptunghiuri şi triunghiuri imitând secţiunea de aur, pentru a obţine o compoziţie armonioasă. Arhitecţii greci şi romani au folosit-o la construcţia templelor şi palatelor. Acum trebuie să dovedim teoria mea cu ajutorul unor măsurători mult mai precise decât cele pe care le-am făcut astăzi, dar bănuiala mea este că această piramidă este înclinată exact ca să reprezinte numărul de aur, 1,618.

– Şi ce legătură are nautilusul cu toate astea?

– Ajung şi la acolo. Mai întâi, imaginaţi-vă o linie care coboară sub picioarele noastre, din vârful acestui colos către baza lui, drept în jos către roca-bază din deşert.

– Pot să confirm că e o linie lungă, după căţărarea asta dificilă, a spus Talma.

– Mai lungă de o sută treizeci şi şapte de metri, a întărit

Jomard. Acum imaginaţi-vă o linie care pleacă din centrul piramidei către marginea exterioară.

– Asta ar fi jumătate din lăţimea bazei, am riscat eu, simţind că eram cu doi paşi în urmă, sentimentul pe care-l avusesem mereu când mă aflam în preajma lui Benjamin Franklin.

– Exact! a strigat Jomard. Ai un talent natural pentru matematică, Gage! Bun, acum imaginaţi-vă o linie care pleacă din acea margine exterioară şi urcă partea înclinată a piramidei către locul în care ne aflăm noi acum, trasând un triunghi dreptunghic. Teoria mea este că dacă linia noastră de la baza piramidei este aceeaşi, o asemenea linie care urcă până în vârf ar fi 1,618 - aceeaşi proporţie armonioasă aşa cum v-am arătat cu pătratele pe care le-am desenat! Părea triumfător.

Noi, inexpresivi.

– Nu înţelegeţi? Această piramidă a fost construită pentru a fi în armonie cu numerele lui Fibonacci, pătratele lui Fibonacci sau cu numărul de aur pe care artiştii l-au considerat întotdeauna armonios. Nu ni se pare doar că e corect, chiar *este!*

Talma a privit către celelalte două piramide.

– Toate sunt la fel?

Jomard a dat din cap.

– Nu. Bănuiesc că asta e deosebită. Este o carte care încearcă să ne spună ceva. Este unică dintr-un motiv pe care nu-l înţeleg încă.

– Îmi pare rău, Jomard, a spus jurnalistul. Sunt bucuros pentru tine, că eşti aşa emoţionat, dar faptul că liniile astea imaginare sunt egale cu 1,6 sau cum ai spus pare un motiv şi mai prostesc ca să construieşti o piramidă pentru că acel ceva pe care l-ai numit indică o emisferă sau un mormânt în care nu o să fii îngropat. Mie mi se pare că, dacă ceva din toate astea este adevărat, egiptenii tăi antici au fost cel puţin la fel de nebuni pe cât de înţelepţi.

– Ah, dar aici te înşeli, prietene, a replicat bucuros savantul. Dar nu-ţi condamn scepticismul, pentru că nici eu nu am înţeles toată ziua ceea ce se afla în faţa noastră, până când ochiul ager al lui Gage m-a ajutat să găsesc fosila de nautilus. Vezi tu, secvenţa Fibonacci, transferată în geometria Fibonacci, scoate la iveală unul din cele mai frumoase modele din natură. Hai să desenăm un arc prin aceste pătrate, dintr-un colţ în altul, şi să unim arcele. A bătut uşor peste desen. Apoi obţinem o imagine ca asta:

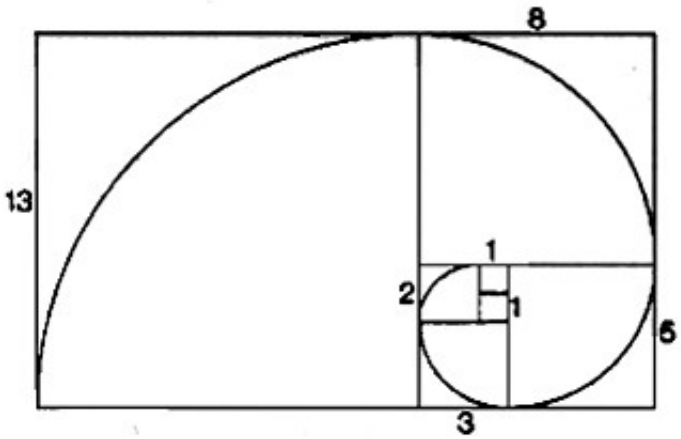

– Iată! Cu ce seamănă?

– Cu nautilusul, am riscat eu iarăşi. Omul era al naibii de deştept, chiar dacă tot nu înţelegeam unde voia să ajungă.

– Exact! Imaginaţi-vă cum ar fi dacă aş mări imaginea aceasta prin adăugarea altor pătrate: 21, 34 şi aşa mai departe. Această spirală va creşte în continuare, din ce în ce mai rotundă şi mai mare, semănând tot mai mult cu nautilusul nostru. Iar acest model de spirală este un model repetitiv. Când iei şirul lui Fibonacci şi îl aplici în geometrie, iar apoi aplici acea geometrie în natură, vezi acest minunat tipar de numere, această spirală perfectă, care a fost folosită de însuşi Dumnezeu. Veţi găsi spirala în sepalele florilor sau în seminţele conurilor de pin. Petalele multor

flori sunt numere ale lui Fibonacci. Un crin are trei petale, piciorul-cocoşului, cinci, nemţişorul, opt, crizantemele de câmp, treisprezece, unele flori de ochiul-boului au douăzeci şi una, iar unele margarete treizeci şi patru. Nu toate plantele respectă acest tipar, dar multe o fac pentru că este cea mai eficientă cale de a împinge în afară, din centrul comun, seminţele sau petalele care cresc. Este şi foarte frumos. Aşadar, abia *acum* înţelegem ce lucru minunat este această piramidă! A dat din cap, satisfăcut de propria explicaţie.

– Este o floare? a încercat şi Talma, luându-mi de pe umeri povara de a fi profund.

– Nu. Devenise grav. Ceea ce am urcat noi nu reprezintă doar o hartă a lumii, domnule ziarist. Nu este nici măcar un portret al lui Dumnezeu. Este de fapt un simbol al creaţiei, al forţei vitale, o reprezentare matematică a modului în care funcţionează Universul. Această masă de piatră integrează nu numai divinul, ci fiecare secret al existenţei. Are codificate, în interiorul dimensiunilor ei, adevărurile fundamentale ale lumii noastre. Numerele lui Fibonacci reprezintă natura în culmea frumuseţii şi eficienţei, o privire aruncată inteligenţei divine. Iar piramida le întruchipează şi făcând asta întruchipează însăşi mintea lui Dumnezeu. A zâmbit melancolic. Aici era adevărul vieţii în dimensiunile acestei prime construcţii măreţe, iar tot ce a urmat a fost o lungă amnezie.

Talma a căscat gura de parcă însoţitorul nostru o luase razna. Eu m-am aşezat la loc, neştiind ce să cred. Era posibil ca piramidele să fi fost construite doar ca să păstreze cu sfinţenie nişte numere? Părea ceva străin de modul nostru de gândire, dar poate că perspectiva asupra lumii a egiptenilor antici era diferită. Atunci şi medalionul meu era un indiciu matematic sau un simbol? Avea vreo legătură cu teoriile ciudate ale lui Jomard? Sau savantul a citit în acel morman de pietre ceva pe care constructorii nu

l-au avut niciodată în vedere?

Undeva în acea direcţie se afla *L'Orient*, cu un calendar care ar putea să conţină mai multe chei ale acestei enigme şi părea următorul lucru pe care aş putea să-l cercetez. Am ridicat mâna să ating medalionul de pe piept şi brusc am simţit o nelinişte negăsindu-l acolo. Poate că Talma avea dreptate, eram prea naiv. Am făcut bine că am avut încredere în Enoh? Şi cu triunghiul drept unghie al lui Jomard în minte mi-am imaginat braţele medalionului ca nişte vergele magice care arată spre ceva de sub picioarele mele.

Am privit înapoi spre drumul ameţitor pe care venisem. Ashraf se plimba urmărind linia umbrei piramidei, cu privirea îndreptată în jos, spre nisip, şi nu spre cer.

12

Napoleon era binedispus când i-am cerut permisiunea de a mă întoarce la nava-amiral, afişând încrederea amuzată a unui om care simţea că planurile de glorie orientală s-au aşezat cum trebuie. În timp ce în trecut fusese doar unul din numeroşii generali care se luptaseră din greu în arena Europei, aici era atotputernic, un nou faraon. Îi făceau plăcere răsfăţurile războiului, confiscând comoara mamelucilor ca să-şi completeze averea personală. Probase chiar şi unul din veşmintele unui conducător otoman, dar numai o dată - generalii lui au râs de el.

De vreme ce norul negru care l-a învăluit pe Napoleon după ce aflase de infidelităţile Josephinei nu se risipise încă, şi-a ostoit durerea luându-şi şi el o amantă. Conform obiceiului local, francezii au trecut în revistă o paradă a curtezanelor egiptene pe care le-au oferit beii oraşului, dar când ofiţerii au respins cele mai multe dintre aceste pretinse frumuseţi pe motiv că sunt prea grase şi trecute - europenilor le plăceau femeile tinere şi slabe - Bonaparte s-a consolat cu graţioasa fiică a şeicului El-Bekri, de numai şaisprezece ani, pe nume Zenab. Tatăl a oferit serviciile fiicei în schimbul ajutorului generalului într-o dispută pe care o avea cu un alt nobil în privinţa unui băiat pe care îl îndrăgiseră ambii şeici. Tatălui i-a fost cedat băiatul, iar Napoleon a obţinut-o pe Zenab.

Această fată care s-a supus docilă aranjamentului a devenit foarte repede cunoscută ca "Egipteanca generalului". Bonaparte era la fel de dornic de a-şi înşela

nevasta, pe cât era şi ea de a-l înşela pe el, iar Zenab părea flatată că "sultanul Kebir" o alesese pe ea dintre femeile mult mai experimentate. În câteva luni, generalul s-a plictisit de tânăra fată şi a început o aventură cu frumoasa franţuzoaică Pauline Foures, încornorându-l pe nefericitul soţ şi trimiţându-l pe locotenent în Franţa, într-o misiune de raportare oficială.

Britanicii, care au auzit despre aventură şi au aflat chiar detalii din scrisorile interceptate, au capturat corabia locotenentului şi, cu un simţ răutăcios al umorului, l-au trimis înapoi în Egipt pentru a-i complica lui Napoleon viaţa amoroasă. Aşa se desfăşura un război în care bârfa era o armă politică. Trăiam într-o epocă în care pasiunea era politica, iar amestecul prea uman al lui Bonaparte de vise de cucerire a lumii şi pofte mărunte ne fascina pe toţi. Era Prometeu şi toţi oamenii, un tiran şi un republican, un idealist şi un cinic.

În acelaşi timp, Bonaparte a început să reconstruiască Egiptul. În ciuda invidiei tovarăşilor lui generali, pentru noi, savanţii, era evident că era mai deştept decât oricare dintre ei. Eu cel puţin apreciez inteligenţa nu atât de mult după ceea ce ştii, cât după cât de multe vrei să ştii, iar Napoleon voia să ştie despre toate. Devora informaţiile în acelaşi fel în care un gurmand îşi înghite mâncarea pe nemestecate şi avea interese mai largi decât oricare alt ofiţer din armată, chiar şi decât Jomard. În acelaşi timp putea să-şi lase curiozitatea deoparte, ca şi când ar fi pus-o într-un dulap, şi s-o scoată la lumină mai târziu, în timp ce se concentra furios asupra îndatoririi militare de moment. Această combinaţie era rară. Bonaparte visa să reconstruiască Egiptul aşa cum Alexandru făcuse cu Imperiul Persan şi a expediat memorandumuri în Franţa în mare grabă, cerând de toate, de la seminţe la medici. Dacă macedoneanul fondase Alexandria, Napoleon era hotărât să fondeze cea mai bogată colonie franceză din istorie. Beii locali au fost

adunaţi într-un divan pentru a ajuta la funcţionarea administraţiei şi colectarea impozitelor, în timp ce savanţii şi inginerii au fost bombardaţi cu întrebări legate de săpături, construcţii de mori de vânt, îmbunătăţiri ale drumurilor şi prospecţiuni geologice. Cairo avea să fie transformat din temelii. Superstiţia avea să fie urmată de ştiinţă. Venise Revoluţia în Orientul Mijlociu!

Aşa că atunci când l-am abordat în legătură cu acordarea permisiunii de a mă reîntoarce la nava-amiral m-a întrebat cu un ton binevoitor:

– Ce-ţi va spune acest calendar antic?

– M-ar putea ajuta să descopăr semnificaţia medalionului şi sensul misiunii mele indicându-ne un ancheie sau o dată. Nu ştiu cum va face asta, dar calendarul nu ajută nimănui dacă e ţinut în cala corăbiei.

– Din cală nu poate fi furat.

– Intenţionez să-l studiez, generale, nu să-l vând.

– Desigur. Şi nu vei dezvălui secretele fără să mi le comunici mie, cel care te-a apărat de acuzaţiile de crimă din Franţa. Nu-i aşa, *monsieur* Gage?

– În momentul de faţă lucrez alături de propriii dumitale savanţi.

– Bine. S-ar putea să obţii mai mult ajutor în curând.

– Ajutor?

– O să vezi. Între timp, sper desigur că nu vei lua în calcul părăsirea expediţiei încercând să pleci cu o corabie în America. Înţelegi că, dacă îţi acord permisiunea să te întorci pe *L'Orient* ca să iei acest calendar, sclava dumitale şi prizonierul mameluc vor rămâne aici, în Cairo, sub protecţia mea. Şi-a îngustat privirea.

– Desigur. Mi-am dat seama că îi acordase Astizei o importanţă emoţională pe care în sinea mea nu o admisesem încă. Îmi păsa că era prizoniera comportamentului meu loial? Reprezenta oare doar o garanţie a întoarcerii mele? Nu mă gândisem la ea din

această perspectivă şi totuşi eram intrigat de ea şi am admirat faptul că Napoleon intuise în ce dilemă mă aflam. Părea să nu-i scape nimic. Mă voi grăbi să mă întorc la ei. Aş vrea totuşi să-l iau cu mine pe prietenul meu ziarist, Talma.

– Scriitoraşul? Am nevoie de el aici, ca să consemneze cele petrecute sub administraţia mea.

Dar Talma era agitat, îmi ceruse să vină şi el ca să poată vizita Alexandria, şi îmi făcea plăcere compania lui amuzantă.

– Este nerăbdător să-şi trimită rapoartele cu cel mai rapid vas. De asemenea vrea să vadă cât mai mult din Egipt şi să afle care sunt interesele Franţei în viitorul acestei ţări.

Napoleon s-a gândit.

– Să-l aduci înapoi într-o săptămână.

– Vor fi cel mult zece zile.

– Îţi voi da câteva depeşe pe care să i le înmânezi amiralului Brueys, iar *monsieur* Talma şi le poate trimite şi el pe ale lui în Alexandria. Odată întorşi, îmi veţi împărtăşi amândoi impresiile voastre.

În ciuda presimţirilor rele ale lui Talma, i-am lăsat medalionul lui Enoh. Găsise în cărţile lui vechi subiecte despre zei, stele şi o uşă secretă, iar eu speram că va descoperi cât de curând ceva despre medalion. Între timp, aveam să studiez vechiul calendar în cala navei *L'Orient*, în speranţa că îmi va furniza un indiciu al utilizării pandantivului, la timpul potrivit. În plus, simţeam o uşurare să nu mai simt medalionul în jurul gâtului şi să-l feresc de hoţi. Am îndemnat-o pe Astiza să stea înăuntru, în siguranţă, şi i-am spus lui Ashraf să-i păzească pe amândoi.

– Nu ar trebui să te ghidez către coastă?

– Bonaparte spune că prezenţa ta este o garanţie a întoarcerii mele. Şi aşa va fi. L-am bătut pe umăr. Toţi din

această casă, cetăţene Ash, formăm un parteneriat. Nu mă vei trăda, nu-i aşa?

A luat poziţia de drepţi.

– Ashraf va păzi această casă cu preţul vieţii.

Nu voiam să car după mine puşca mea grea, pentru o călătorie scurtă într-o ţară cucerită, dar nici nu voiam să devină jucăria altcuiva. După ce m-am gândit bine, mi-am adus aminte de remarca lui Ash referitoare la superstiţii şi teama de blesteme şi am ascuns arma şi *tomahawk*-ul într-unui din sarcofagele lui Enoh. Ar fi trebuit să fie în siguranţă acolo.

Nu-i stătea în fire, dar Talma nu a făcut niciun comentariu legat de decizia mea de a încredinţa medalionul egiptenilor, dar a întrebat-o cu blândeţe pe Astiza dacă vrea să trimită vreun mesaj în Alexandria: Ea a spus că nu.

Am închiriat o felucă egipteană ca să ne ducă înapoi pe Nil. Aceste ambarcaţiuni abile, lunecând în susul şi josul latului şi lentului Nil cu pânzele lor triunghiulare, erau trăsurile fluviului, făcând ceea ce făceau măgarii pe străzile din Cairo. După câteva minute de tocmeală obositoare, ne aflam la bord şi ne îndreptam spre Abukir, cârmiţi de un timonier care nu vorbea nici franceza, nici engleza. Limbajul semnelor părea suficient, iar noi am savurat călătoria. Am intrat încă o dată în delta fertilă din aval de Cairo şi am fost surprins din nou de liniştea neafectată de trecerea timpului a satelor aflate de-a lungul ţărmului, de parcă francezii nu trecuseră niciodată pe acolo. Măgari cărau grămezi uriaşe de paie. Băieţaşi săreau şi se jucau în apa puţin adâncă, fără să se teamă de crocodilii care stăteau nemişcaţi ca nişte buşteni. Stoluri de egrete albe s-au ridicat bătând din aripi din insulele de trestii verzi. Peşti argintii înotau cu viteză printre tulpinile de papirus. O masă de vegetaţie cu crini şi flori de lotus era purtată de curent în aval din cursurile superioare ale Africii. Tinere îmbrăcate cu rochii colorate stăteau pe acoperişurile plate ale caselor

şi sortau la soare curmale roşii.

– N-am ştiut că e atât de uşor să cucereşti o ţară, a remarcat Talma, în timp ce curentul ne purta în josul apei. Câteva sute de morţi şi suntem stăpânii locului în care a luat naştere civilizaţia. Cum a ştiut Bonaparte?

– Este mai uşor să cucereşti o ţară decât s-o conduci, am spus.

– Exact. S-a sprijinit de balustradă, uitându-se leneş la peisajul înconjurător. Iată-ne aici, stăpânii căldurii, muştelor, baligii, ai câinilor turbaţi şi ai ţăranilor analfabeţi. Conducătorii paielor, nisipului şi apei verzi. Îţi spun eu, e materia din care sunt făcute legendele.

– Ceea ce e specialitatea ta, ziaristul nostru.

– Sub peniţa mea, Napoleon va deveni un vizionar. M-a lăsat să vin cu tine pentru că am acceptat să-i scriu biografia. Nu am nicio obiecţie. Mi-a spus că ziarele ostile sunt mai de temut decât o mie de baionete, dar că mă pot ridica odată cu el. Nu e chiar o noutate pentru mine. Cu cât îl fac să pară mai eroic, cu atât mai repede îşi va duce la îndeplinire ambiţiile şi vom putea pleca acasă cu toţii.

Am zâmbit în faţa modului plictisit în care privea viaţa francezul, după atât de multe secole de războaie, regi şi terori. Noi, americanii, suntem mai inocenţi, mai serioşi, mai cinstiţi şi mult mai uşor de dezamăgit.

– În ciuda tuturor acestora, este o regiune frumoasă, nu-i aşa? l-am întrebat. Sunt surprins de cât de bogate sunt câmpurile. Câmpia inundată a Nilului este o grădină prosperă şi apoi treci în deşert atât de brusc, încât poţi trasa o graniţă cu lama unei săbii. Astiza mi-a spus că egiptenii numesc zona fertilă pământul negru, din cauza solului său, iar deşertul, pământul roşu, din cauza nisipului.

– Iar eu numesc toată chestia asta ţara maro, din cauza lutului, cămilelor arţăgoase şi măgarilor zgomotoşi. Ashraf mi-a povestit despre un egiptean care a naufragiat şi care s-a întors în satul său după mulţi ani, fiind considerat mort.

A lipsit la fel de mult ca Ulise. Soţia lui credincioasă şi copiii s-au repezit să-l întâmpine. Şi care au fost primele lui cuvinte? "Ah, uite-mi măgarul!"

Am zâmbit.

– Cum îţi vei petrece timpul în Alexandria?

– Ne aducem amândoi aminte de paradisul de acolo. Vreau să fac câteva însemnări şi să pun câteva întrebări. Sunt cărţi care trebuie scrise aici, unele cu mult mai interesante decât o simplă hagiografie a lui Bonaparte.

– Poţi întreba şi despre Ahmed Bin Sadr.

– Eşti sigur că pe el l-ai văzut în Paris?

– Nu sunt sigur. Era întuneric, dar vocea e aceeaşi. Ghidul meu avea un toiag, sau un mâner de felinar, sculptat în formă de şarpe. Iar apoi Astiza m-a salvat de un şarpe în Alexandria. Şi s-a arătat mult prea interesat de mine.

– Se pare că Napoleon se bazează pe el.

– Şi dacă acest Bin Sadr lucrează cu adevărat pentru Ritul Egiptean şi nu pentru Bonaparte? Dacă e o unealtă a contelui Alessandro Silano, care îşi doreşte atât de mult medalionul? Dacă a avut vreo legătură cu uciderea bietei Minette? De fiecare dată când mă privea, simţeam că de fapt căuta medalionul. Deci cine este el cu adevărat?

– Vrei să fac pe detectivul pentru tine?

– O anchetă discretă. M-am săturat de surprize.

– Merg unde duce adevărul. De sus până jos, din cap până… s-a uitat direct la ghetele mele… În picioare.

Dintr-odată, mărturisirea lui era clară.

– Tu ai fost cel care mi-a luat pantofii la bordul *L'Orient!*

– Nu ţi i-am luat, Ethan, doar i-am împrumutat, ca să-i cercetez.

– Şi ai pretins că n-ai fost tu.

– Am păstrat faţă de tine un secret, aşa cum şi tu ai ţinut medalionul departe de mine. Mi-a fost teamă că l-ai pierdut în timpul atacului diligenţei şi că erai prea ruşinat să recunoşti. Ţi-am susţinut cauza în faţa lui Berthollet ca

să participi la această expediţie, în mare parte datorită puterii medalionului, dar când ne-am reîntâlnit în Toulon ai refuzat să mi-l arăţi. Ce era să cred? Aveam o responsabilitate faţă de savanţi de a încerca să descopăr ce joc făceai.

– Nu era vorba de niciun joc. Pur şi simplu, de fiecare dată când am arătat medalionul sau am vorbit despre el, am dat de necazuri.

– Din care te-am scos, în Paris. Ai fi putut să ai puţină încredere în mine.

Îşi riscase viaţa ca să mă ajute să ajung aici, iar eu nu-l tratasem ca pe un partener egal, ba chiar mai rău. Nu era de mirare că era gelos.

– Ai fi putut să-mi laşi ghetele în pace, am ripostat eu.

– Faptul că l-ai ţinut ascuns nu te-a protejat de şarpele pe care ţi l-au aruncat în pat, nu-i aşa? Şi ce e povestea asta cu şerpii? Urăsc şerpii.

– Astiza a spus că există un zeu-şarpe, am spus, fiind de acord să schimb subiectul. Cred că discipolii lui au un cult modern şi probabil că duşmanii noştri fac parte din el. Ştii, toiagul ciudat cu cap de şarpe al lui Bin Sadr mi-a amintit de o poveste din Biblie. Moise şi-a aruncat toiagul în faţa faraonului şi l-a transformat într-un şarpe.

– Acum suntem pe urmele lui Moise?

– Sunt la fel de confuz ca şi tine, Antoine.

– Mult mai mult. Cel puţin Moise a avut înţelepciunea să-şi scoată oamenii din ţara asta nebună.

– E o poveste ciudată, nu-i aşa?

– Care?

– Cea cu cele zece molimi pe care le-a aruncat Moise asupra Egiptului. De fiecare dată când avea loc un dezastru, faraonul se îndupleca şi spunea că îi va elibera pe evrei.

După care se răzgândea, iar Moise aducea următoarea molimă. Trebuie să fi avut mare nevoie de acei sclavi.

– Până la cea din urmă molimă, când a murit fiul lui cel mare. Abia atunci faraonul le-a dat voie să plece.

– Şi totuşi, chiar şi atunci s-a răzgândit şi l-a urmărit pe Moise cu armata lui. Dacă n-ar fi făcut asta, el şi soldaţii lui nu s-ar fi înecat niciodată în Marea Roşie. De ce nu a renunţat? De ce nu l-a lăsat pur şi simplu pe Moise să plece?

– Faraonul era încăpăţânat, la fel ca micul nostru general. Poate că asta este învăţătura Bibliei, că uneori trebuie să renunţi la unele lucruri. În orice caz o să întreb despre amicul tău şarpe, dar mă mir că nu mi-ai cerut să întreb despre altă persoană.

– Despre cine?

– Despre Astiza, desigur.

– Pare protejată. Ca domni distinşi ce suntem, trebuie să respectăm intimitatea unei femei.

Talma a pufnit.

– Iar acum ea are medalionul - acelaşi medalion pe care nu mi s-a permis să-l văd şi pe care înfricoşătorul Bin Sadr nu a reuşit să pună mâna!

– Tot nu ai încredere în ea?

– Să am încredere într-o sclavă, o trăgătoare, o frumuseţe, o vrăjitoare? Nu. Şi chiar o plac.

– Nu e vrăjitoare.

– E o preoteasă care face vrăji, tu mi-ai spus. Care în mod evident a făcut o vrajă asupra ta şi care şi-a însuşit lucrul pentru care am venit aici.

– Este o parteneră. Un aliat.

– Aş vrea să te culci cu ea, pentru că un stăpân are dreptul să facă asta, ca să ţi se limpezească creierul şi s-o vezi aşa cum e de fapt.

– Tot nu contează dacă o fac să se culce cu mine.

A dat din cap cu milă.

– Ei bine, eu voi pune întrebări despre Astiza chiar dacă tu nu o s-o faci, pentru că deja am aflat un lucru pe care

nu-l ştii.

– Care?

– Că odinioară când a locuit în Cairo a avut un soi de relaţie cu un învăţat european care, chipurile, studia secretele antice.

– Ce învăţat?

– Un nobil italiano-francez pe nume Alessandro Silano.

În golful Abukir, puterea francezilor era manifestă. Amiralul François-Paul Brueys D'Aigalliers, care a urmărit debarcarea lui Napoleon şi a trupelor sale de la bordul vasului său de război cu uşurarea cu care un diriginte trimite în recreaţie o clasă neascultătoare, crease un zid defensiv de lemn şi fier. Corăbiile sale de război erau încă ancorate într-o linie lungă, cu turelele deschise din care cinci sute de ţevi de tun erau îndreptate viguros spre mare. O briză proaspătă dinspre nord-vest umfla valurile care se izbeau de corăbii, balansându-le ca pe nişte leagăne impunătoare.

Doar când am navigat sub vânt în spatele vaselor mi-am dat seama că acelea nu erau nave în stare de război. Francezii ancoraseră la mai mult de doi kilometri de plajă, în golful cu apă joasă, iar cealaltă jumătate, în direcţia uscatului, erau în reparaţii. Marinarii ridicaseră schele ca să le vopsească. Bărcile de transport erau îmbinate pe post de poduri plutitoare pentru transportul proviziilor sau al marinarilor. Rufăria şi aşternuturile de pat se uscau la soare. Tunurile au fost date deoparte ca să se repare lemnăria. Deasupra punţilor încinse fuseseră ridicate apărători. Sute de marinari se aflau pe ţărm ca să sape puţuri şi să se ocupe de suita de cămile şi măgari care aduceau provizii din Alexandria. Fortăreaţă într-o parte, piaţă în cealaltă parte.

L'Orient era încă una din cele mai mari nave de război din lume. Se înălţa ca un castel, iar dacă urcai pe scara ei

era ca şi cum escaladai un uriaş. Am strigat să-mi anunţ prezenţa şi, în timp ce feluca s-a îndepărtat pentru a-l duce pe Talma în Alexandria, am fost ridicat la bord. Era amiază în a paisprezecea zi din luna Termidor[1], Anul Şase, soarele ardea, ţărmul era auriu, iar marea, un albastru strălucitor şi gol. Cu alte cuvinte, 1 august 1798.

Am fost condus în cabina spaţioasă a amiralului, care îi aparţinuse lui Napoleon. Brueys era îmbrăcat cu o cămaşă albă din bumbac descheiată la gât şi stătea în faţa unei mese pline de hârtii. Era transpirat, în ciuda brizei, şi foarte palid. Din punct de vedere fizic, era opusul generalului: de vârstă mijlocie, patruzeci şi cinci de ani, cu un păr lung şi spălăcit, o gură mare, ochi prietenoşi şi o statură înaltă. Dacă înfăţişarea lui Bonaparte era energică, a lui Brueys era calmă, fiind o persoană mult mai împăcată cu sine însuşi şi cu rangul lui. A luat depeşele de la general cu o grimasă uşoară, a făcut câteva remarci politicoase privind prietenia din trecut dintre ţările noastre şi m-a întrebat de ce venisem.

– Savanţii şi-au început cercetările la vestigiile antice. Bănuiesc că un calendar care are legătură cu Cagliostro s-ar putea dovedi folositor în înţelegerea minţii egiptenilor. Bonaparte mi-a acordat permisiunea de a-l studia. I-am întins un ordin.

– Mintea egiptenilor? La ce ne foloseşte asta?

– Piramidele simt atât de impresionante şi nu înţelegem cum au fost construite. Acest instrument este unul din numeroasele indicii.

Părea sceptic.

– Un indiciu, dacă am fi vrut să construim piramide.

– Vizita mea la bordul acestui vas va fi scurtă, amirale. Am hârtii prin care mi se acordă permisiunea de a duce artefactul la Cairo.

---

[1] A unsprezecea lună a calendarului republican francez - 20 iulie-18 august (n. tr.).

A dat din cap obosit.

– Îmi cer iertare că nu sunt mai amabil, *monsieur* Gage. Nu este uşor să lucrezi cu Bonaparte, şi sufăr de dizenterie încă de când am ajuns în ţara asta uitată de Dumnezeu. Mă doare burta, corăbiile mele nu sunt bine aprovizionate, iar echipajele mele insuficiente sunt formate în primul rând din cei care sunt prea schilodiţi pentru a mai servi în armată.

Boala explica paloarea.

– Atunci nu voi construi o povară mai mare decât trebuie. Dacă aţi putea să-mi daţi o escortă până la cală…

– Desigur. A oftat. Te-aş invita la cină dacă aş putea mânca. Ce fel de întrerupere crezi dumneata că reprezinţi când noi stăm aici ancoraţi aşteptând să ne găsească Nelson? E o nebunie să laşi flota în Egipt, şi cu toate astea Napoleon se agaţă de navele mele ca un copilaş de păturica lui.

– Vasele dumitale au o importanţă crucială pentru toate planurile lui.

– Aşa m-a flatat şi el. Ţi-l voi da pe fiul căpitanului, un flăcău isteţ care promite. Dacă poţi ţine pasul cu el, atunci eşti mai potrivit decât mine.

Aspirantul Giocante, un băiat de zece ani, era fiul căpitanului vasului, Luce Casabianca. Era un puşti isteţ şi brunet care explorase fiecare ungher al navei *L'Orient* şi care m-a condus jos, acolo unde era comoara, cu agilitatea unei maimuţe. Coborârea noastră nu a mai fost atât de întunecată ca data trecută când fusesem acolo cu Monge, pentru că lumina soarelui pătrundea în voie prin turelele deschise. Se simţea un miros puternic de terebentină şi rumeguş. Am văzut cutii de vopsea şi lemn de stejar.

Nu s-a întunecat decât când am coborât spre puntea inferioară, sub linia de plutire. Am simţit mirosul de apă de santină[1] şi de brânză al proviziilor care râncezeră din

[1] Spaţiu pe fundul unei nave, unde se strâng apele reziduale care sunt eliminate apoi cu ajutorul pompelor (n. tr.).

cauza climei. Acolo jos era mai răcoare, era un loc întunecat şi ascuns.

Giocante s-a întors şi mi-a făcut cu ochiul.

– N-o să-ţi umpli buzunarele cu aur, nu? m-a tachinat băiatul cu neruşinarea unui fiu de căpitan.

– N-aş putea scăpa dacă mă păzeşti tu, nu-i aşa? Am coborât vocea, şoptindu-i conspirativ: Decât dacă vrei să facem prada pe din două, băiete, şi ne furişăm amândoi pe mal, bogaţi ca nişte prinţi!

– Nu-i nevoie să fac asta. Tata spune că vom câştiga într-o zi un premiu englezesc gras.

– Atunci viitorul îţi este asigurat.

– Viitorul meu este această navă. Suntem mai mari decât tot ce au englezii şi atunci când va veni vremea le vom da o lecţie.

A dat ordine marinarilor care păzeau magazia, iar aceştia au deschis uşa.

– Pari la fel de încrezător ca Bonaparte.

– Am încredere în tatăl meu.

– Dar e o viaţă plină de provocări pentru un băiat aflat pe mare, nu-i aşa? l-am întrebat.

– Este cea mai bună viaţă pentru că avem îndatoriri clare. Aşa spune tata. Lucrurile sunt uşoare dacă ştii ce trebuie să faci.

Şi înainte de a mă gândi sau a replica la această remarcă filozofică, a salutat şi a urcat repede scara.

Un amiral în devenire, mi-am spus.

Camera comorilor avea o uşă de lemn şi un grilaj din fier. Ambele au fost închise ca să mă încuie înăuntru. Mi-a luat ceva timp să mă orientez la lumina slabă a felinarului, printre lăzile cu monede şi bijuterii, şi să găsesc obiectul pe care mi-l arătaseră Monge şi Jomard. Da, acolo era, aruncat într-un colţ de parcă ar fi fost cea mai puţin preţioasă dintre comori. Era, aşa cum l-am mai descris, de mărimea unui platou pentru cină, dar gol în centru. Marginea era formată

din trei inele plate - acoperite cu hieroglife, semne zodiacale şi desene abstracte - care se roteau unul în interiorul celuilalt. Probabil un indiciu, dar a ce? M-am aşezat, bucurându-mă de umezeala răcoroasă, şi le-am mişcat într-o parte şi în alta. Fiecare răsucire alinia diferite simboluri.

Mai întâi am studiat inelul interior, care era cel mai simplu, având doar patru desene. Unul dintre ele era o sferă care plutea deasupra unei linii, iar în partea opusă a cercului încă o sferă dedesubtul unei linii. Perpendicular pe fiecare, împărţind calendarul în sferturi, erau jumătăţi de sferă ca nişte semiluni, una arătând în sus, cealaltă în jos. Modelul mi-a amintit de cele patru puncte cardinale de pe un compas sau ceas, dar egiptenii nu aveau niciunul din aceste instrumente, din câte ştiam eu. Am meditat. Cea de deasupra semăna cu un soare care răsare. Aşa că am presupus că banda interioară era probabil o roată a anului. Solstiţiile de vară şi iarnă erau reprezentate de soarele care era deasupra şi dedesubtul liniilor, adică al orizontului. Jumătăţile de sori erau echinocţiile din martie şi septembrie când ziua şi noaptea sunt aproximativ egale. Destul de simplu, dacă aveam dreptate.

Şi nu-mi spunea absolut nimic.

Am observat că cercul din afara primului alcătuia un zodiac. Am urmărit cele douăsprezece semne care nu difereau prea mult atunci când fusese făcut instrumentul de cele actuale. Al treilea inel, cel exterior, conţinea simboluri ciudate de animale, ochi, stele, raze de soare, o piramidă şi simbolul lui Horus. Pe alocuri, liniile inscripţionate împărţeau fiecare cerc în secţiuni.

Am presupus că acest calendar, dacă într-adevăr asta era, era o modalitate de a alinia poziţia constelaţiilor, relativ cu soarele care răsare pe parcursul anului solar. Dar care îi era utilitatea în privinţa medalionului meu? Ce văzuse Cagliostro în el, dacă fusese într-adevăr al lui? M-am

jucat cu inelele înainte şi înapoi, încercând diferite combinaţii în speranţa că îmi va veni vreo idee. Desigur, nu mi-a venit niciuna - întotdeauna am urât enigmele, chiar dacă îmi plăcea ca la jocul de cărţi să-mi calculez şansele de câştig. Probabil că astronomul Nouet şi-ar putea da seama ce înseamnă dacă îl puteam lua cu mine.

Până la urmă, am hotărât să consider solstiţiul de vară, dacă asta era, vârful şi apoi am aşezat steaua cu cinci colţuri a celui de-al treilea inel - care nu diferea prea mult de cea de pe steagul american sau de cea din simbolistica masonică - deasupra lui. Ca Steaua Polară! De ce să nu mă joc cu simbolurile pe care le ştiam? Apoi am rotit inelul zodiacului până când Taurul era între celelalte două: epoca în care se presupune că a fost construită piramida, după cum spusese Monge. Fuseseră epocile Taurului, Berbecului, Peştilor, în care ne aflam noi, şi, în faţă, cea a Vărsătorului. Am examinat şi celelalte semne. Nu părea să existe vreun tipar anume...

Numai dacă... M-am uitat fix, cu inima bătându-mi tare. Când am aranjat inelele astfel încât vara, taurul şi steaua să fie una deasupra celeilalte, capetele liniilor oblice inscripţionate se uneau, formând două linii diagonale mai lungi. Acestea alcătuiau un unghi în exteriorul cercului interior, la fel ca braţele laterale ale medalionului meu sau ca panta piramidei. O asemănare care m-a făcut să cred că priveam o copie a ceea ce le lăsasem Astizei şi lui Enoh.

Dar ce însemna asta? La început nu am văzut nimic. Scările Racului, Leului şi Fecioarei formau modele fără sens. Ia stai! Era o piramidă pe inelul exterior, care acum se afla chiar dedesubtul semnului pentru echinocţiul de toamnă, care se învecina direct cu acea linie inscripţionată oblică. Pe al doilea inel era simbolul pentru zodia Vărsătorului, iar acesta era adiacent cu o oră, care, dacă interpretam corect mecanismul, ocupa poziţia orei patru pe inel, chiar dedesubtul lui "3a, care reprezenta echinocţiul de toamnă,

21 septembrie.

Poziţia orei patru ar trebui să corespundă următoarei luni: 21 octombrie.

Dacă aveam dreptate, între 21 octombrie, zodia Vărsătorului, şi piramidă era o oarecare legătură. Nouet spusese că Vărsătorul era un semn creat de egipteni pentru a celebra revărsarea Nilului, care avea apogeul undeva în toamnă.

Ar putea 21 octombrie să fie o zi sfântă? Punctul culminant al revărsării Nilului? Momentul prielnic pentru vizitarea piramidei? Medalionul avea acele simboluri pentru apă sub formă de valuri. Era vreo legătură? Scotea la iveală ceva anume în acea zi specială?

Stăteam şi nu făceam nimic, nesigur. Din disperare, mă agăţam şi de un fir de pai… şi totuşi era *ceva,* o dată, smulsă din nişte prostii. Era o ipoteză hazardată, dar poate că Enoh şi Astiza ar putea să-i găsească un înţeles. Obosit de această enigmă, m-am trezit punându-mi întrebări în legătură cu acea femeie ciudată care părea să aibă secrete mult mai adânci decât bănuisem. Preoteasă? Care era misiunea ei în toate astea? Erau justificate suspiciunile lui Talma? Chiar îl cunoscuse pe Silano? Părea imposibil, şi cu toate acestea oamenii pe care îi întâlneam erau legaţi într-un fel ciudat unul de altul. Dar nu-mi era teamă de ea, mi-era dor de ea. Mi-am adus aminte de un moment în curtea lui Enoh, în răcoarea serii, când umbrele erau albastre şi cerul impunător şi aroma de condimente şi fumul de la bucătărie se amestecau cu acela al prafului şi al apei din fântână. Stătea pe o bancă fără să scoată o vorbă, meditând, iar eu stăteam după un stâlp la fel de tăcut. Pur şi simplu îi priveam părul şi obrajii, iar ea mi-a dat răgazul de a mă uita la ea. Atunci nu am fost stăpân şi servitoare, nici vestic şi egiptean, ci bărbat şi femeie. S-o ating ar fi însemnat să rup vraja. Aşa că doar am privit-o, ştiind că aceea era o clipă pe care aveam s-o iau cu mine tot restul

vieţii.

Un zgomot al navei m-a trezit din visare. Se auzeau strigăte, tropăit de picioare şi bubuit de tobe. Am privit la grinzile de deasupra. Ce se întâmpla? Vreun exerciţiu al flotei? Am încercat să mă concentrez, dar neliniştea părea să crească.

Aşa că am ciocănit să-mi dea drumul. Când uşa s-a deschis, l-am întrebat pe marinar despre ce era vorba.

Asculta, ţinându-şi capul într-o parte.

– Englezii!

– Aici? Acum?

De abia atunci m-a privit, cu faţa gravă în lumina slabă a felinarului.

– Nelson!

13

Am lăsat calendarul şi m-am alăturat unui val de oameni care urcau pe puntea unde erau amplasate tunurile, marinarii înjurând pentru că nava nu era pregătită. Nava-amiral era pe jumătate încărcată, nemaifiind timp pentru o repartizare echilibrată a încărcăturii la bord.

Am ajuns pe puntea principală, unde aerul era limpede.

– Daţi acoperitoarele jos! zbiera căpitanul Casabianca. Faceţi semne celor de pe uscat să vină înapoi! Apoi s-a întors către fiul lui, Giocante. Organizează-i pe cei care pun explozibilul.

Băiatul, care părea animat de un sentiment de anticipare şi nu de unul de teamă, a dispărut sub punte pentru a supraveghea transferul de muniţie către tunurile flămânde.

Am urcat la amiralul Brueys, pe puntea de la pupa, care cerceta marea cu luneta. Orizontul era alb de la pânze, vântul împingând rapid necazurile spre noi.

Escadra lui Nelson avea fiecare centimetru de pânză ridicat şi întins şi curând am numărat paisprezece vase de linie. Francezii aveau treisprezece, plus patru fregate - chiar şi destui sorţi de izbândă - dar eram ancoraţi şi pregătiţi doar pe jumătate. Şase vase erau aşezate în linie în faţa navei *L'Orient,* iar şase în spate. Eram la jumătatea zilei, cu siguranţă prea târziu ca să începem o bătălie şi poate că Brueys va mai îmbunătăţi ceva în timpul nopţii. Numai că britanicii nu dădeau niciun semn că vor să se oprească. Veneau spre noi, de parcă s-ar fi aflat într-o cursă, ca o

haită de câini de vânătoare agitaţi, stropi de apă sărind de la prorele lor. Intenţionau să înceapă lupta.

Brueys s-a uitat în sus.

– Amirale?

– Sute de oameni sunt pe uscat, proviziile noastre nu sunt asigurate, vergile şi pânzele nu sunt ridicate, jumătate din echipaje sunt bolnave, a murmurat pentru el. Am avertizat despre asta. Acum va trebui să luptăm în poziţia în care suntem.

– Amirale? am încercat din nou. Cred că am terminat cu calendarul. Să cobor pe ţărm?

S-a uitat inexpresiv la mine câteva clipe, după care şi-a adus aminte de misiunea mea.

– Ah, da, Gage. E prea târziu, americanule. Toate bărcile sunt trimise să recupereze marinarii.

M-am dus Către balustrada ferită de vânt şi am privit, într-adevăr, flota de bărci de transport se îndrepta către plajă pentru a-i culege pe oamenii împotmoliţi acolo. După cum vedeam eu, nu păreau să se grăbească prea tare să se întoarcă.

– Până când se întorc bărcile, englezii se vor fi năpustit deja asupra noastră, a spus Brueys. Mă tem că vei oaspetele nostru în timpul acestei bătălii.

Am înghiţit în sec şi m-am uitat din nou la corăbiile engleze, ca nişte castele de nori cu pânzele întinse, care se înclinau semeţe, cu oamenii care se mişcau încet la fiecare capăt de vergă ca nişte furnici, fiecare tun era afară, iar steagurile de luptă roşii fluturau în bătaia vântului. Să mă ia naiba dacă nu arătau ca un lot înverşunat.

– Soarele apune, am spus neliniştit. Cu siguranţă britanicii nu vor ataca pe întuneric.

Amiralul privea cum se apropie escadra cu o grimasă resemnată. Indiscutabil era numai piele şi os din cauza dizenteriei şi arăta la fel de pregătit pentru o luptă grea ca un om care tocmai alergase treizeci de kilometri.

– Niciun om întreg la minte nu ar face-o, a replicat el. Dar aici e vorba de Nelson. A închis cu zgomot capacul lunetei. Îţi sugerez să te întorci jos, în sala comorilor. Se află sub linia de plutire şi e locul cel mai sigur.

Nu voiam să mă lupt cu englezii, dar aş fi părut laş dacă nu o făceam.

– Dacă v-aţi putea lipsi de o puşcă…

– Nu, nu ne sta în cale. Aceasta este bătălia Marinei. Eşti savant, iar misiunea dumitale este să te întorci la Bonaparte cu informaţiile pe care le-ai obţinut. M-a bătut pe umăr, s-a întors şi a început să dea alte ordine.

Prea curios ca să o iau la goană sub punte, m-am îndreptat către balustradă, simţindu-mă de-a dreptul inutil şi înjurându-l în gând pe nerăbdătorul Nelson. Orice amiral normal ar fi redus velatura pe măsură ce cerul devenea portocaliu, ar fi făcut nişte manevre ca să-şi poziţioneze flota într-o linie ordonată de bătaie şi le-ar fi oferit oamenilor săi o masă caldă şi un somn bun înainte de a începe o luptă. Dar acela era Nelson, care abordase nu doar o singură navă franceză, ci şi pe următoarea, sărind de pe una pe cealaltă şi capturându-le pe amândouă. Şi acum se apropia cu viteză maximă. Cu cât se apropia mai mult, cu atât se auzeau mai multe strigăte de groază printre marinarii francezi. Era o nebunie! Şi cu toate acestea era destul de evident că bătălia urma să înceapă la sfârşitul zilei.

Marinarii de pe ţărm continuau să urce în bărcile de transport, încercând să se întoarcă la corăbiile lor.

Câteva tunuri au scos un zgomot înfundat, fără niciun efect. Am văzut cum corăbiile engleze din prima linie s-au îndreptat către capătul vestic al liniei franceze lângă insula Abukir, acolo unde francezii poziţionaseră o baterie de uscat. La acel capăt al golfului erau bancuri de nisip, Brueys fiind convins că flota engleză nu va putea să treacă de ele. Dar nimeni nu i-a spus asta şi lui Nelson şi două dintre

navele de război engleze, cu nume predestinate, *Zealous* şi *Goliath*, se întreceau între ele pentru privilegiul de a eşua. Demenţă! La orizont, soarele era de un roşu-sângeriu, iar tunurile franceze de pe ţărm trăgeau, numai că nu puteau nimeri navele engleze cu obuzele lor arcuite. *Goliath* a câştigat mica lor cursă, proiectându-şi imaginea exact în zona în care putea să se ducă la fund, dar, în loc să se izbească de o stâncă, s-a strecurat cu dibăcie între *Le Guerrier* şi ţărm. Apoi a întors elegant şi a navigat către linia franceză pe partea sub vânt, între Brueys şi plajă! A venit cu vântul în pânze în acelaşi rând cu a doua navă din formaţie, *Le Conquerant* a lăsat abil ancora de parcă ar fi ajuns în port şi a lansat rapid o salvă pe partea nepregătită a navei franceze. S-a auzit o bubuitură de tunet şi o mare uriaşă de fum a învăluit cele două corăbii. *Le Conquerant* s-a înclinat într-o parte de parcă ar fi fost izbită de un pumn. Bucăţi din nava franceză zburau prin aer, în timp ce se sfărâma. Apoi s-au auzit ţipete care răsunau în josul liniei. Eram ancoraţi, cu vântul împotriva noastră şi nu puteam face altceva decât să ne aşteptăm rândul.

Zealous a ancorat chiar vizavi de *Le Guerrier* iar vasele britanice *Orion, Audacious* şi *Theseus* au intrat în golful Abukir, atacându-i pe francezi pe flancurile neprotejate. Zidul formidabil al lui Brueys părea dintr-odată distrus. Fumul s-a ridicat formând nori groşi şi albicioşi şi ceea ce la început era un zgomot surd şi depărtat de tunuri se apropia din ce în ce mai mult, transformându-se într-un muget. Soarele apusese, vântul aproape că nu mai bătea, iar cerul era la amurg. Restul flotei engleze se târa ca melcul, lunecând ameninţător în voia valurilor dinspre mare, ceea ce însemna că fiecare corabie franceză din faţa liniei ancorate a lui Brueys era prinsă în capcană din ambele părţi, fiind copleşită numeric - erau două corăbii engleze la una franceză. În timp ce primele şase corăbii franceze au fost făcute bucăţi, navele din spatele grupului nu aveau

nicio posibilitate de a intra în luptă. Erau ancorate, iar echipajele lor priveau neajutorate. Era de-a dreptul o crimă afurisită. I-am auzit de durii englezi aclamând în amurg, în timp ce francezii strigau de groază şi ură la vederea măcelului care continua. Napoleon ar fi înjurat dacă l-ar fi putut vedea.

O bătălie pe mare avea o măreţie oribilă, era un balet fără vlagă care ridica tensiunea înainte de fiecare salvă. Bărcile ieşeau din fum, conturându-se ca nişte uriaşi. Tunurile bubuiau, treceau câteva secunde lungi în timp ce bateriile erau reîncărcate, răniţii erau traşi într-o parte şi găleţile cu apă erau aruncate peste focurile care ardeau mocnit. Pe Nil câteva vase s-au ciocnit unele de altele după ce au ancorat. Fumul a format o ceaţă imensă, străpunsă cu greu de câte o rază de lumină de la luna plină care răsărise. Navele care puteau fi manevrate se mişcau pe jumătate în orb. Am văzut cum a apărut lângă noi o navă engleză - *Bellerophon* scria pe ea - şi am auzit strigătele englezilor care se pregăteau să ţintească. Era purtată de curent la fel de greoi ca un aisberg.

– Du-te jos! a strigat la mine Brueys.

Pe puntea de dedesubt, căpitanul Casabianca ţipa.

– Foc! Foc!

M-am întins pe puntea pupa, iar lumea s-a dizolvat într-un muget. *L'Orient* s-a înclinat, atât din cauza descărcării propriilor tunuri, cât şi din pricina loviturilor grele şi zgomotoase ale englezilor venite în semn de răspuns. Nava s-a cutremurat sub mine şi am auzit sunetele făcute de aşchii când nava noastră a fost izbită în mijloc. Cu toate acestea, tacticile de ţintire ale francezilor către velatură provocau ravagii şi de partea cealaltă. La fel cum cade un buştean tăiat, aşa se îndoiau şi se încâlceau catargele lui *Bellerophon*, cu un scârţâit uriaş, acoperind puntea principală cu o izbitură înfricoşătoare. Nava de război britanică s-a retras. A fost rândul marinarilor francezi să

izbucnească în urale. M-am ridicat clătinându-mă, ruşinat că nimeni altcineva nu se aruncase pe punte. Cu toate acestea erau mulţi morţi sau răniţi, iar Brueys avea răni la cap şi la o mană. A refuzat să fie bandajat, sângele picurând pe punte.

– Am vrut să spun să te duci jos în cală, *monsieur* Gage, a completat el.

– Poate că aduc noroc, am spus cu voce tremurată, privind cum *Bellerophon* dispărea în bancul de fum de la tunuri.

Nici bine nu am terminat de zis asta că unul din tunurile britanice a străpuns cu o culoare portocalie întunericul şi o ghiulea a şuierat pe lângă mine, a distrus balustrada şi i-a retezat coapsa amiralului. Partea de jos a piciorului i-a fost smulsă ca un dinte tras cu o aţă şi aruncată în noapte într-o ceaţă fină de sânge şiroitor şi nevinovat. Brueys a rămas într-un picior câteva clipe, privind fără să-i vină să creadă membrul absent, după care s-a prăbuşit încet ca un scaun stricat, căzând pe punte cu o bufnitură. Ofiţerii lui au început să strige şi s-au strâns în jurul lui. Sângele curgea ca sosul vărsat.

– Duceţi-l la infirmerie! a urlat căpitanul Casabianca.

– Nu, a bolborosit Brueys. Vreau să mor undeva de unde pot vedea.

Totul în jur era haotic. Un marinar se bălăbănea fără jumătate din scalp. Un elev ofiţer zăcea pe un tun ca un gunoi împrăştiat, cu o bucată de lemn în piept. Puntea principală era o imagine perfectă a iadului, cu aşchii care zburau, vele care cădeau, măruntaie şi sânge închegat. Oamenii călcau în picioare organele şi membrele tovarăşilor lor. Băieţii cu praful de puşcă alunecau pe velele mânjite de sânge, împroşcându-l mai repede ca nisipul aruncat deasupra lui să-l poată absorbi. Tunurile bubuiau, muschetele trosneau, loviturile şuierau, iar tot acel prăpăd părea cu mult mai rău decât o bătălie pe uscat. Noaptea

pulsa de scânteierile focurilor de arme, aşa încât bătălia era o succesiune de bucăţi care licăreau. Abia mai puteam auzi ceva şi tot ce miroseam şi gustam era fumul. Mi-am dat seama că încă două nave britanice au ancorat lângă noi şi au început să ne lovească cu noi salve de tun. *L'Orient* a tremurat din cauza impactului ghiulelei ca un câine pedepsit, iar propriul nostru bubuit se micşora pe măsură ce tunurile franceze erau scoase din luptă.

– E mort, a anunţat Casabianca.

M-am uitat la amiral. Părea palid şi gol, de parcă fusese golit de sângele care se scursese din el, dar cumva liniştit. Cel puţin nu trebuia să-i mai dea socoteală lui Bonaparte.

Apoi încă o salvă a fost trasă şi s-a declanşat încă o explozie de aşchii. De această dată Casabianca a mârâit şi s-a prăbuşit. Capul unui alt ofiţer pur şi simplu a dispărut, lăsându-i umerii într-o ploaie roşie, iar un alt locotenent a primit o ghiulea drept în stomac, fiind azvârlit peste bord de parcă ar fi fost catapultat. Eram prea îngrozit ca să mă mişc.

– Tată! Aspirantul care mă condusese în cală a apărut brusc şi s-a repezit spre Casabianca, cu ochii măriţi de frică. În semn de răspuns, căpitanul a blestemat şi s-a ridicat. Era plin de răni mici de la aşchii, mai furios decât serios rănit.

– Du-te jos, aşa cum ţi-am spus! a mormăit el.

– Nu te părăsesc!

– Nu-ţi vei părăsi nici datoria. Şi-a strâns fiul de umăr. Noi suntem exemple pentru oamenii noştri şi pentru Franţa!

– Îl iau eu, am spus, apucându-l şi trăgându-l după mine. Acum doream cu disperare să părăsesc măcelul de pe punte. Hai, Giocante, eşti mai valoros jos cărând praf de puşcă, decât mort aici sus.

– Dă-mi drumul!

– Fă ceea ce ţi s-a ordonat! a strigat tatăl lui.

Băiatul era sfâşiat.

– Mi-e teamă că vei fi ucis.

– Dacă se va întâmpla asta, responsabilitatea ta va fi să regrupezi oamenii. Apoi s-a mai înmuiat. Totul va fi în ordine.

Împreună cu băiatul, am coborât în întunecimea luciferiană. Fiecare din cele trei punţi pe care fuseseră amplasate tunurile era înecată de fum cacofonic din cauza zgomotelor: exploziile tunurilor, izbiturile loviturilor inamice şi gemetele răniţilor. Şocurile au făcut ca urechile multor tunari să sângereze. Aspirantul a descoperit că era nevoie de el şi a plecat într-acolo, în timp ce eu, neavând nimic de oferit, am coborât mai departe până când am ajuns din nou sub linia de plutire. Dacă *L'Orient* se scufunda, măcar să iau calendarul din cală cu mine. Acolo, în acea groapă, medicii tăiau membre, iar ţipetele erau suportabile numai din cauza surzeniei mele temporare, felinarele lor legănându-se la fiecare bubuit de tun. Marinarii pasau găleţi cu apă de mare ca să îndepărteze sângele.

Era un lanţ de băieţi ca un şir de maimuţe care dădeau din mână în mână ca pe nişte bucăţi de salam săculeţele cu cartuşe din magazie. Mi-am făcut loc printre ei către sala comorilor, unde acum era întuneric.

– Am nevoie de un felinar, i-am strigat santinelei.

– Nu lângă praful de puşcă, idiotule!

Înjurând, m-am afundat în întuneric după calendar. Eram în apropierea unei răscumpărări regeşti, dar singurul mod de a scoate ceva de acolo era printr-un uragan de foc. Dacă ne scufundam? Milioane de franci ar fi ajuns pe fundul apei. Puteam să-mi îndes ceva în gheată? Simţeam tangajul navei pe măsură ce fiecare salvă britanică mişca vasul încoace şi încolo. Scheletul de lemn al navei şi puntea tremurau. Mă cocoşam ca un copil, suspinând în timp ce căutam. Focul de artilerie semăna cu berbecul care se izbeşte de o poartă, spărgând-o la un moment dat.

Iar apoi am auzit cele mai îngrozitoare cuvinte pentru un marinar: "Foc!"

Am privit în sus. Uşa magaziei s-a trântit cu zgomot, iar băieţii care cărau explozibilul fugeau mâncând pământul în partea de sus. Asta însemna ca tunurile noastre aveau să tacă în curând. Deasupra totul era portocaliu.

– Deschideţi supapele ca să se inunde magazia! a strigat cineva şi am început să aud şuvoiul de apă.

Am pus mâna pe puntea de deasupra capului şi m-am înfiorat. Deja era o căldură supărătoare. Răniţii ţipau îngroziţi.

Un cap s-a ivit în tambuchiul de deasupra.

– Ieşi de acolo, american nebun ce eşti! Nu ştii că nava a luat foc?

Iată-l! Calendarul! I-am simţit forma, l-am apucat şi am urcat scara cu teamă, lăsând în urmă o avere. Flăcările erau peste tot, răspândindu-se mai repede decât crezusem că e cu putinţă. Smoală, cânepă, vopsea, lemn uscat şi pânze: ne luptam pe o grămadă de vreascuri pentru foc.

Un marinar francez a apărut în faţa mea, cu baioneta fixată şi cu o privire sălbatică.

– Ce-i aia?

Se uita la ciudatul obiect pe care-l aveam asupra mea.

– Un calendar pentru Bonaparte.

– L-ai furat din sala comorilor!

– Am primit ordin să-l salvez.

– Arată-l!

– Sunt la Brueys. Sau, am gândit eu, au ars.

– Hoţule! La închisoare cu tine!

Înnebunise. Am privit în jur disperat. Oamenii săreau prin turele ca şobolanii care părăsesc navele.

Aveam doar o secundă la dispoziţie să mă hotărăsc. Puteam să mă lupt cu nebunul ăla pentru un inel de metal sau să-l dau la schimb şi să rămân în viaţă.

– Poftim!

I-am aruncat calendarul. Şi-a lăsat ţeava muschetei să atârne ciudat, l-a prins, iar eu m-am folosit de acest

moment pentru a-l îmbrânci şi a trece pe lângă el, căţărându-mă pe următoarea punte.

– Hei, tu, întoarce-te!

Acolo focul şi fumul erau mai rele. Era o capelă mortuară a groazei, o petrecere a unui măcelar, cu trupuri ciopârţite care începeau să se rumenească la căldură. Ochi pustii mă fixau, cu degete care se agăţau după ajutor. Multe cadavre ardeau, ţesuturile sfârâind.

Am continuat să urc şi în sfârşit am pus din nou piciorul pe puntea pupa, tuşind şi gâfâind. Toată velatura era aprinsă, o mare piramidă de foc, fumul se ridica ascunzând luna, iar bucăţele arzânde cădeau ca o ploaie de smoală din iad. Pulberea de la cenuşă îmi scârţâia sub tălpi. Afeturile erau distruse, marinarii zăceau răsturnaţi ca popicele, iar grilajele erau zdrobite. M-am clătinat spre pupa. Pe fiecare parapet, forme întunecate se aruncau în mare.

Pur şi simplu m-am lovit de căpitanul Casabianca. Era întins pe jos, având o nouă şi mare rană de începător, în piept, iar fiul lui era din nou lângă el, cu piciorul răsucit acolo unde se rupsese. Ştiam că mă împiedicasem de un tată care era mort, dar fiul lui mai avea încă o şansă. M-am ghemuit lângă ei.

– Trebuie să te scoatem de aici, Giocante, nava e pe punctul de a exploda. Am tuşit. O să te ajut să înoţi.

A dat din cap.

– Nu-mi părăsesc tatăl.

– Nu-l mai poţi ajuta acum.

– Nu-mi părăsesc corabia.

S-a auzit un trosnet în timp ce o vergă în flăcări a căzut şi s-a izbit pe punte. Britanicii au mai tras încă o salvă, iar nava-amiral franceză s-a cutremurat, gemând şi scârţâind.

– Nu mai ai nicio corabie!

– Lasă-ne, *américain*, a icnit căpitanul.

– Dar fiul dumitale…

– S-a sfârşit.

Băiatul mi-a atins faţa într-un trist semn de rămas-bun.

– Datoria, a spus.

– Ţi-ai făcut datoria! Ai o viaţă întreagă înainte!

– *Aceasta* este viaţa mea.

Vocea i-a tremurat, dar chipul îi era la fel de calm ca al unui înger într-o grotă a iadului. Deci asta însemna să te decizi în ce anume să crezi, am gândit eu. Aşadar aceea era datoria. Simţeam groază, admiraţie, inferioritate, furie. O viaţă tânără irosită! Dar chiar era irosită? Credinţa oarbă cauzase jumătate din nenorocirile istoriei. Şi cu toate acestea nu din asta erau alcătuiţi sfinţii şi eroii? Ochii îi erau puternici şi întunecaţi ca o rocă şi dacă aş fi avut timp să mă uit în ei, poate că aş fi aflat toate secretele lumii.

– Abandonaţi nava! Abandonaţi nava! strigau iarăşi şi iarăşi cei câţiva ofiţeri care supravieţuiseră.

– La naiba, n-o să te las să te sinucizi.

L-am apucat cu putere. Băiatul m-a împins atât de tare, încât mi-am desprins mâinile de pe el.

– Nu reprezinţi Franţa! Pleacă!

După care am auzit o altă voce.

– Tu!

Era marinarul nebun, care se clătina pe puntea de sus. Faţa îi era arsă şi hainele fumegânde. Jumătate din haină îi era îmbibată de sânge. Şi totuşi, ţintea spre mine!

Am alergat spre balustrada de la pupa, învăluită de fum, aruncând o privire în spate. Tatăl şi fiul erau ascunşi, formele lor tremurând în căldura puternică. Era o nebunie din partea lor să fie atât de legaţi de acea navă, de datoria lor, de soarta lor. Era ceva glorios, monstruos, demn de invidiat. Mie îmi păsa de ceva măcar pe jumătate din cât le păsa lor? Eram norocos să nu-mi pese? M-am rugat să moară repede. Marinarul din partea cealaltă era orbit de fum şi sânge, legănându-se atât de jalnic, că nu-şi putea păstra ţinta, flăcările ajungându-l şi revendicându-l.

Aşadar, nefiind în stare să fiu altceva decât omul care

eram, am sărit.

A fost o săritură de credinţă în întunecimea totală; nu puteam să văd absolut nimic, dar ştiam că apa de dedesubt avea să fie ticsită de trupuri care se zvârcoleau şi de bucăţi mari de sfărâmături. Cumva le-am ocolit pe toate şi am plonjat în Mediterana, sarea intrându-mi în nas. Apa a fost ca un şoc, înviorându-mă, un balsam pentru băşicile mele. M-am scufundat într-o matcă a întunericului, iar apoi am dat din picioare. Când am scos capul din apă, m-am îndepărtat de nava de război care ardea cât de repede am putut, ştiind că era un butoi cu pulbere mortal dacă magazia nu era inundată la timp. În timp ce înotam, îi simţeam căldura în creştetul capului. Dacă aş putea fi dus ca o epavă plutitoare până la mal…

Şi cu acest gând al meu, *L'Orient* a sărit în aer.

Nimeni nu mai auzise vreodată un asemenea sunet. A fost un uruit de tunet în Alexandria, aflată la o distanţă de treizeci şi cinci de kilometri, luminând oraşul de parcă ar fi fost ziuă. Şocul exploziei a ajuns şi la beduinii care urmăreau întrecerea de pe plajă şi i-au aruncat de pe caii care se ridicaseră pe picioarele din spate. Pe mine m-a plesnit şi m-a asurzit. Catargele ţâşneau ca artificiile. Tunurile erau aruncate ca bolovanii. Era o penumbră explozivă de aşchii din lemn şi stropi de apă care erau aruncate în sus şi în exterior, o coroană de sfărâmături, iar apoi bucăţi din navă au început să cadă de sus pe distanţe de sute de metri, încă lovind şi omorând oameni. Furculiţe îndoite cădeau din cer pentru a se înfige în parapeţi. Pantofi se izbeau cu zgomot neţinând nimic altceva decât picioare fumegânde. Până şi marea s-a curbat, purtându-mă departe, iar apoi carcasa de sub linia de plutire a cedat şi s-a dus la fund, trăgându-ne pe toţi înapoi către burdihanul ei care se rotea ca un vârtej. M-am zvârcolit disperat şi m-am prins de o bucată de lemn înainte de a fi aruncat din nou în întuneric. Mă agăţam de ea ca un iubit, simţind durerea în

urechi în timp ce mă învârteam tot mai în adânc. Dumnezeule, era ca şi cum aş fi fost prins de laba unui monstru! Cel puţin absorbirea m-a salvat de bombardamentul de sfărâmături care înţepau suprafaţa precum cuiele. Privind la apa portocalie de deasupra, am văzut cum suprafaţa este distrusă ca un geam din sticlă murdar. Ceea ce părea să fie probabil ultima mea privelişte avea o frumuseţe sinistră.

Nu ştiu cât de mult am fost tras în jos. Capul îmi era greu, plămânii îmi ardeau. Apoi, chiar când credeam că nu îmi mai pot ţine răsuflarea, nava scufundată a părut că dă drumul strânsorii, iar lemnul plutitor de care mă agăţasem a început în sfârşit să mă ridice. Am ţâşnit la suprafaţă cu ultima suflare, ţipând de durere şi teamă, răsucindu-mă cu verga din lemn care mi-a salvat viaţa. Şi, pentru că mă înţepau şi mă dureau toate, ştiam că supravieţuisem încă o dată, pentru mai bine sau mai rău. M-am întins pe spate, clipind la stele. Fumul se îndepărta. Vag, am început să devin conştient de ceea ce se petrecea în jurul meu. Marea era acoperită cu lemne şi trupuri sfârtecate. Era o linişte uluită cu excepţia câtorva strigăte slabe de ajutor. Atât de copleşitoare fusese explozia navei *L'Orient*, încât focul s-a stins.

Echipajul unei corăbii britanice a încercat să aclame, dar sunetul le-a rămas în gât.

Eram dus de val. Calendarul era pierdut. La fel ca toate celelalte comori din cala vasului *L'Orient.* Luna lumina un tablou de corăbii distruse şi arzânde. Multe erau schilodite din cauză că le lipseau catargele. Cu siguranţă se terminase. Dar nu, echipajele s-au trezit treptat din groaza uluită, de parcă şi-ar fi revenit dintr-un vis, şi după un sfert de oră tunurile au început să tragă din nou, zgomote surde răsunând pe întinderea apei.

Aşadar bătălia a continuat. Cum să explic o asemenea dementă? Salve de tun sălbatice răsunau în noapte precum

ciocănitul din atelierul de topitorie al diavolului. Timp de câteva ore am plutit în ceaţă, făcându-mi-se din ce în ce mai frig, până ce în sfârşit bubuitul tunurilor a încetat, într-o oboseală reciprocă, şi marea s-a domolit câteva mii de ani mai târziu. Înainte de a miji zorii, oamenii dormeau, răşchiraţi pe tunurile lor fierbinţi.

Răsăritul a revelat întreaga măsură a dezastrului francez. Fregata *La Serieuse* s-a scufundat prima, deprinzându-se cu întunericul, dar n-a coborât steagul decât la ora cinci dimineaţa. *Le Spartiate* a încetat focul la unsprezece seara. *Franklin*, botezată după mentorul meu, s-a predat britanicilor la unsprezece şi jumătate. Căpitanul de pe *Le Tonnant*, rănit mortal, şi-a zburat creierii înainte de a capitula. *L'Heureux* şi *Le Mercure* au eşuat intenţionat, pentru a împiedica sabordarea. Fregata *L'Artemise* a sărit în aer după ce căpitanul i-a dat foc, iar *Le Timoleon* a fost împinsă pe uscat pentru a i se da foc a doua zi de către echipaj. *Aquilon, Guerrier, Conquerant* şi *Peuple Souverain* s-au predat. Pentru francezi, Bătălia de pe Nil nu a însemnat doar o pierdere, ci o anihilare. Doar două nave de război şi două fregate au scăpat. Trei mii de francezi au fost ucişi sau răniţi în luptă. Într-o singură bătălie, Nelson a distrus puterea navală franceză din Mediterana. La doar o lună după debarcarea din Egipt, Napoleon era izolat de lumea exterioară.

Sute de supravieţuitori, câţiva arşi şi plini de sânge, au început să fie scoşi din mare de bărcile de transport britanice. Priveam cu fascinaţie amorţită, până când încet-încet am realizat că şi eu puteam fi salvat.

– Aici! am strigat în sfârşit în engleză, dând din mâini.

M-au ridicat la bord ca pe un peşte mort.

– De pe ce vas eşti, amice? m-au întrebat. Cum naiba ai ajuns în apă?

– *L'Orient*, am răspuns.

Mă priveau de parcă eram o fantomă.

– Eşti broscar? Sau vreun afurisit de trădător?

– Sunt american. Încercam să clipesc ca să-mi scot sarea din ochi şi am ridicat degetul pe care purtam inelul cu unicorn. Şi agent al lui sir Sidney Smith.

Imaginaţi-vă un pugilist după prima lui luptă grea câştigată şi aţi avut prima mea impresie despre Horatio Nelson.

Leul Angliei era bandajat şi ameţit din cauza unei răni urate la cap, deasupra ochiului fără vedere, o lovitură căreia îi lipsise un centimetru ca să-l omoare. Vorbea cu greutate din cauza unui dinte care îl durea, iar la vârsta de patruzeci de ani avea părul alb şi o faţă brăzdată din cauza tensiunii. Asta ar face din tine pierderea unui braţ şi a unui ochi în lupte mai de demult şi urmărirea lui Napoleon. Abia dacă era cu o urmă mai înalt decât Napoleon şi chiar mai zvelt în construcţie - de ce sunt cei mici de înălţime atât de arţăgoşi? - iar obrajii îi erau scofâlciţi şi vocea nazală. Dar savura şansa de a administra o bătaie, la fel de mult ca şi generalul francez, iar în acea zi obţinuse o victorie atât de categorică, fără precedent. Nu doar că învinsese inamicul, ci îl distrusese.

Ochiul lui bun ardea de parcă era aprins de o lumină divină şi într-adevăr Nelson se vedea ca făcând parte dintr-o misiune venită de la Dumnezeu: o căutare a gloriei, a morţii, a nemuririi. Dacă puneai ambiţia lui şi a lui Bonaparte în aceeaşi încăpere, ar fi luat foc instantaneu. Întoarce-i cu o manivelă şi vor arunca scântei. Erau butelii de Leyda cu sarcină electrică, trăind printre noi, butoiaşe mortale cu praf de puşcă.

Ca şi Napoleon, amiralul britanic putea fermeca o odaie plină cu subordonaţi numai prin simpla lui prezenţă, dar Nelson exercita comanda nu doar cu energie şi forţă, ci şi cu farmec, chiar cu afecţiune. Avea mai mult farmec personal decât o curtezană regală şi câţiva din căpitanii lui

aveau înfăţişarea unor căţeluşi fericiţi. Se adunaseră în jurul lui în spaţioasa cabină, privindu-şi amiralul cu o veneraţie lipsită de orice sfială, iar pe mine cu o suspiciune adâncă.

– Cum naiba de îl ştii pe Smith? a întrebat Nelson în timp ce eu stăteam în faţa lui, ud şi epuizat, cu urechile ţiuindu-mi.

Nişte rom şi puţină apă proaspătă mi-au clătit sarea din gâtlej.

– După evadarea din închisoarea Temple, sir Sidney m-a urmărit, din cauza zvonurilor cum că l-aş fi însoţit pe Bonaparte în Egipt, am spus răguşit. Mi-a salvat viaţa într-o ambuscadă pe drumul principal spre Toulon. M-a întrebat dacă pot să-l urmăresc pe Napoleon. Aşa că m-am întors la flota franceză, gândindu-mă că, mai devreme sau mai târziu, o veţi găsi. N-am ştiut cum vor evolua lucrurile, dar dacă aţi câştigat…

– Minte, a spus unul dintre căpitani. Cred că numele lui era Hardy.

Nelson a zâmbit subţire.

– Ştii, nu prea ne este de folos Smith aici.

M-am uitat la grămada de căpitani neprietenoşi.

– Nu ştiam.

– Omul e la fel de înfumurat ca şi mine. S-a lăsat o linişte adâncă. Apoi amiralul a izbucnit brusc în râs, ceilalţi alăturându-se glumei. Orgolios ca mine! Amândoi trăim pentru glorie!

Au hohotit. Erau extenuaţi, dar aveau acea privire sătulă a oamenilor care rezistaseră unei lupte aprige. Corăbiile lor erau epave purtate de vânt, marea era murdară de la măcel, iar ei tocmai înduraseră grozăvii pentru o viaţă întreagă de coşmaruri. Dar erau şi mândri.

Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă să zâmbesc.

– Totuşi, un luptător bun, a completat Nelson, dacă nu trebuie să fii în aceeaşi cameră cu el. Evadarea lui a fost

subiect de conversaţie în toată Anglia.

– Deci s-a întors.

– Da. Şi din câte îmi aduc aminte nu a vorbit despre dumneata.

– Întâlnirea noastră a fost neconcludentă, am recunoscut eu. Nu l-am implorat să-i fiu spion. Dar s-a aşteptat la scepticismul dumitale şi mi-a lăsat ăsta. Am ridicat mâna dreaptă. E un inel cu sigiliu, inscripţionat cu blazonul lui. A spus că ăsta îmi va confirma povestea.

L-am scos şi l-am dat dintr-o mână în alta, ofiţerii murmurând în semn de recunoaştere.

Nelson l-a îndreptat în sus, privind cu ochiul bun.

– E ticălosul de Smith, desigur. Aici este cornul lui sau ar trebui să-i spun mădular? Din nou au râs cu toţii. Te-ai înrolat alături de diavolul ăla de Napoleon?

– Fac parte din echipa de savanţi care studiază Egiptul. Am fost ucenicul lui Benjamin Franklin. Am încercat să aranjez câteva acorduri comerciale, au existat ceva probleme legale, o ocazie de aventură…

– Da, da. Şi-a fluturat mâna. Care e situaţia armatei lui Napoleon?

– I-a învins pe mameluci şi a luat în stăpânire Cairo.

În cabină s-a auzit un murmur de dezamăgire.

– Şi totuşi acum nu mai are flotă, a spus Nelson, mai mult către ofiţerii lui decât mie. Ceea ce înseamnă că în timp ce noi nu putem ajunge la Boney, încă, nici Boney nu poate ajunge în India. Nu vor fi nicio unire cu Tippoo sahib şi nicio ameninţare pentru armata noastră de acolo. Este izolat.

Am dat din cap.

– Aşa s-ar părea, amirale.

– Şi moralul trupelor sale?

M-am gândit câteva clipe.

– Bombăne, ca toţi soldaţii. Dar abia au cucerit Egiptul. Presupun că se simt precum marinarii care l-au cucerit pe

Brueys.

Nelson a aprobat.

– Exact. Pământ şi mare. Mare şi pământ. Cifrele?

Am dat din umeri.

– Nu simt soldat. Ştiu că pierderile au fost mici.

– Hm! Şi proviziile?

– Reaprovizionează din Egipt.

A lăsat mâna în jos.

– La naiba! Va fi ca şi cum am desface o stridie! S-a uitat la mine cu singurul ochi bun. Ei bine, ce vrei să faci acum?

Chiar, ce voiam? Avusesem un noroc chior că nu fusesem omorât deja. Bonaparte mă aştepta să dezleg un mister care încă mă năucea, prietenul meu Talma era suspicios în privinţa prietenei mele Astiza, un ucigaş arab voia fără îndoială să-mi arunce mai mulţi şerpi în pat, şi mai era şi grămada încurcată de pietre sub formă de piramide construite ca să reprezinte lumea, pe Dumnezeu sau cine ştie ce. Era şansa mea de a o şterge.

Dar nu aflasem semnificaţia medalionului meu, nu-i aşa? Poate aş putea obţine un pumn de comori sau o parte dintr-o putere misterioasă. Sau să-l ţin departe de nebunii din Ritul Egiptean şi cultul şarpe al lui Apophis. Şi mă aştepta şi o femeie, nu-i aşa?

– Nu sunt un strateg, amirale, dar poate că această bătălie schimbă totul, am spus. Nu vom ştii cum va reacţiona Napoleon decât când veştile vor ajunge la el. Ceea ce, probabil, aş putea suporta. Francezii nu au habar de legătura mea cu Smith.

Să mă întorc? Ei bine, bătălia şi băiatul care a murit m-au cutremurat până în adâncul inimii. Şi eu aveam o datorie, adică să mă întorc la Astiza şi la medalion. Era aceea de a termina, în sfârşit, ceva ce începusem.

– Îi voi explica situaţia lui Bonaparte şi, dacă asta nu-l face să acţioneze, atunci voi afla ce pot în lunile următoare şi o să vă raportez. În minte mi-am alcătuit un plan. O

întâlnire în largul coastei în apropiere de sfârşitul lui octombrie, poate. Imediat după 21.

– Smith se va afla în zonă la vremea aceea, a observat Nelson.

– Şi care e interesul dumitale făcând asta? m-a întrebat Hardy.

– Am treburile mele de rezolvat în Cairo. Apoi aş dori liberă trecere către un port neutru. După *L'Orient*, m-am cam săturat de război.

– Trei luni înainte de a raporta? a obiectat Nelson.

– Ca să reacţioneze şi să alcătuiască noile planuri franceze, lui Bonaparte s-ar putea să-i ia tot atât timp.

– Pentru numele lui Dumnezeu, a protestat Hardy, acest om a servit pe nava-amiral inamică şi acum vrea să fie lăsat la mal? Nu am încredere în ce spune, cu inel sau fără.

– Nu am servit, am observat. Nu am tras nici măcar o dată.

Nelson s-a gândit, mângâind inelul. Apoi mi l-a întins.

– De acord. Am distrus destule vase ca să mai conteze. Spune-i lui Boney exact ceea ce ai observat: vreau să ştie că e condamnat. Dar ne va lua şi nouă câteva luni să strângem o armată ca să-l scoatem pe corsican din Egipt. Între timp vreau să faci un raport despre puterea lui şi să-mi dai un reper privind starea de spirit. Dacă există vreo şansă de capitulare, vreau să aflu despre ea imediat.

E la fel de puţin probabil ca Napoleon să vrea să renunţe la fel cum vrei şi dumneata, amirale, am gândit, dar nu am spus asta.

– Dacă mă poţi trimite pe uscat…

– O să te trimitem cu un egiptean mâine, pe plajă, pentru a înlătura orice bănuială că ai fi vorbit cu noi.

– Mâine? Dar dacă doriţi să-l înştiinţez pe Bonaparte…

– Mai întâi dormi şi mănâncă. Nu e nevoie să te grăbeşti, Gage, pentru că bănuiesc că primele informaţii au pornit deja înaintea dumitale. Am urmărit o corvetă care s-a

strecurat în Alexandria chiar înainte de bătălie şi sunt convins că diplomatul aflat la bord a avut o vedere de ansamblu asupra victoriei noastre. E genul de om care e deja pe drumul lui. Cum îl chema, Hardy?

– Silano, spun rapoartele.

– Da, ăsta e, a spus Nelson. O unealtă a lui Talleyrand pe nume Alessandro Silano.

14

Prima mea sarcină, după ce am auzit acele veşti neliniştitoare, era să mă reîntâlnesc cu Talma, care cu siguranţă mă credea mort, odată ce ştirea despre explozia navei *L'Orient* ajunsese în Alexandria. Silano aici? Acesta era "ajutorul" la care se referise Bonaparte?

Flota britanică avariată nu a încercat să forţeze forturile reparate din portul din Alexandria. În schimb au început să patruleze, instituind o blocadă. În ceea ce mă priveşte, un şlep arab m-a lăsat pe plaja golfului Abukir. Nimeni nu a observat debarcarea mea, în timp ce vasele cu velatură latină şi felucile brăzdau apa pentru a salva bucăţi de sfărâmături şi a-i prăda pe morţi. Bărcile de transport franceze şi britanice recuperau de asemenea cadavrele într-un armistiţiu temporar, iar pe ţărm, răniţii gemând erau întinşi sub adăposturi încropite din pânze. Am lipăit pe plajă, arătând la fel de jerpelit ca şi ceilalţi, ajutând la căratul unor răniţi la umbra unei pânze ca o cochilie, după care m-am alăturat unei procesiuni dezordonate de marinari francezi care se îndreptau spre Alexandria. Erau posaci din cauza înfrângerii, jurând în tăcere să se răzbune pe englezi, dar aveau şi privirea deznădăjduită a celor aflaţi în nevoie. Era o călătorie lungă şi fierbinte într-o masă de praf, iar când am făcut o pauză şi am privit înapoi, am văzut coloanele de fum acolo unde unele din navele franceze de pe plajă încă mai ardeau. În timpul marşului, am trecut pe lângă ruine ale unor civilizaţii demult dispărute. Un cap sculptat era răsturnat într-o parte. Un picior regal la fel de mare ca o masă, cu degetele de

mărimea dovlecilor, se iţea dintre dărâmături. Eram o ruină care ne târâm picioarele pe lângă alte ruine. Nu am ajuns în oraş decât la miezul nopţii.

Alexandria zumzăia ca un stup care a fost deranjat. A trebuit să merg din casă în casă şi să întreb de un francez scund, cu ochelari, interesat de leacuri miraculoase, până când am aflat că Talma locuise în palatul unui mameluc mort, casă care fusese transformată în han de un negustor oportunist.

– Cel bolnav? a răspuns proprietarul. A dispărut, fără să-şi ia bagajele sau medicamentele.

Asta nu suna bine deloc.

– N-a lăsat nicio vorbă pentru mine, Ethan Gage?

– Eşti prieten cu el?

– Da.

– Îmi datorează o sută de franci.

Am plătit datoria şi am cerut bagajul lui Talma, sperând că jurnalistul s-a grăbit să se întoarcă în Cairo. Doar ca să fiu sigur că nu plecase cu vreo corabie, am verificat docurile.

– Prietenul meu nu e genul care să plece de unul singur, i-am spus îngrijorat unui supraveghetor francez din port. Nu e chiar atât de aventuros.

– Atunci ce caută în Egipt?

– Leacuri pentru bolile sale.

– Prostul! Ar fi trebuit să facă o cură de ape minerale în Germania.

Supraveghetorul a confirmat că Silano sosise într-adevăr în Egipt, dar nu din Franţa. Venise cu un vas de pe coasta siriană. După cum mi-a spus el, debarcase cu două cufere enorme cu lucruri, o maimuţă legată de un lanţ de aur, o amantă blondă, o cobră într-un coş, un porc într-o cuşcă şi un negru uriaş pe post de gardă de corp. Şi de parcă asta nu sărea destul în ochi, mai era îmbrăcat cu straie arabe care fluturau, la care se adăugau o eşarfă aurie, cizme de

călărie austriece şi o spadă scurtă franceză. "Sunt aici ca să descifrez misterele Egiptului!" declarase el. Cu focul de artilerie lent care încă bubuia în timp ce soarele se ridica deasupra ruinelor flotei franceze, Silano a comandat o caravană de cămile şi a pornit spre Cairo. Ar fi putut Talma să plece cu el? Părea foarte puţin probabil. Sau Antoine s-a dus pe urmele contelui ca să-l spioneze?

La Rosetta, m-am alăturat unei patrule de cavalerie şi apoi am luat o barcă de patrulare până la Cairo. De la distanţă, capitala părea curios de neschimbată după apocalipsa de la Abukir, dar în curând aveam să aflu că veştile despre dezastru ajunseseră într-adevăr înaintea mea.

– Este ca şi cum stăm atârnaţi de o funie, a spus sergentul care m-a escortat către cartierul general al lui Bonaparte. Acolo sunt Nilul şi cordonul acesta verde şi nimic altceva decât deşertul pustiu pe fiecare parte. Te rătăceşti în nisipuri şi te omoară pentru butoni. Pune o garnizoană într-un sat şi te-ai putea trezi cu un cuţit care îţi secţionează traheea. Culcă-te cu o femeie şi ai putea să descoperi că băutura e otrăvită sau că ai rămas fără boaşe. Mângâie un câine şi rişti să te alegi cu rabie. Putem înainta în doar două dimensiuni, nu în trei. Ne va spânzura funia?

– Francezii au avansat până la ghilotină, am ironizat eu inutil.

– Iar Nelson deja ne-a tăiat capul. Iar aici e corpul, care se zbate în Cairo.

Nu cred că lui Bonaparte i-ar fi plăcut acea analogie, preferând ca amiralul britanic să ne taie picioarele în timp ce el, creierul, să rămână sfidător. Când i-am dat raportul la cartierul general, a oscilat între a arunca toată vina asupra lui Brueys - "De ce nu a navigat spre Corfu?" - şi a persista în ideea că situaţia strategică de bază era neschimbată. Franţa va continua să fie stăpâna Egiptului şi, într-un interval de timp remarcabil de scurt, şi a Levantului. Dacă

India părea îndepărtată, Siria rămânea o ţintă tentantă. În curând bogăţiile şi mâna de lucru din Egipt aveau să fie valorificate. Copţii creştini şi mamelucii renegaţi erau recrutaţi în forţele franceze. Un corp de cămile va transforma deşertul într-o mare navigabilă. Cucerirea va continua, cu Napoleon ca noul Alexandru.

Totuşi, după ce şi-a repetat toate astea de parcă ar fi vrut să se convingă pe el însuşi, mohoreala lui Bonaparte nu a mai putut fi ascunsă.

– A dat Brueys dovadă de curaj? m-a întrebat.

– O ghiulea i-a retezat amiralului piciorul, dar a insistat să rămână la post. A murit ca un erou.

– Ei bine, cel puţin rămâne asta.

– La fel şi căpitanul Casabianca şi tânărul lui fiu. Puntea era în flăcări, dar ei au refuzat să abandoneze nava. Au murit pentru Franţa şi la datorie, generale. Lupta ar fi putut să evolueze în orice direcţie. Dar când *L'Orient* a explodat…

– Întreaga comoară malteză s-a pierdut. La naiba! Iar amiralul Villeneuve a fugit?

– Corăbiile lui nu aveau cum să intre în luptă. Vântul le era potrivnic.

– Şi *dumneata* ai supravieţuit. Observaţia părea un pic amară.

– Sunt un bun înotător.

– Aşa se pare. Aşa se pare… Întruchipezi chiar ideea de supravieţuitor, nu-i aşa Gage? Se juca acum cu compasul şi mă privea pieziş. Un nou-sosit a întrebat de dumneata. Un anume conte Silano, care spune că te cunoaşte din Paris. Împărtăşeşte interesul dumitale pentru antichităţi şi a făcut nişte cercetări pe cont propriu. I-am spus că ai plecat să aduci un obiect de pe navă şi şi-a arătat şi el interesul în a-l studia.

Nu aveam de gând să fac schimb de informaţii cu Silano.

– Mă tem că acel calendar s-a pierdut în timpul bătăliei.

– *Mon Dieu!* Nimic bun n-a ieşit de aici?

– De asemenea i-am pierdut urma lui Antoine Talma, care a dispărut în Alexandria. L-aţi văzut, generale?

– Pe ziarist?

– Ştiţi că a lucrat din greu pentru a vă reliefa victoriile.

– La fel de greu cum am muncit şi eu ca să le obţin. Depind de el ca să-mi scrie biografia pe care vreau s-o distribui în Franţa. Oamenii au nevoie să ştie ce se întâmplă aici cu adevărat. Nu, nu ţin o evidenţă personală a celor treizeci şi cinci de mii de oameni ai mei. Prietenul dumitale va apărea, dacă nu a fugit. Ideea că unii dintre noi ar putea încerca să părăsească pe furiş expediţia egipteană părea să-l macine pe Bonaparte. Te-ai mai apropiat de înţelegerea piramidelor şi a medalionului aceluia al dumitale?

– Am cercetat calendarul. Ar putea indica nişte date favorabile.

– Pentru ce?

– Nu ştiu.

A unit cu zgomot braţele compasului.

– Încep să mă întreb care e utilitatea dumitale, americanule. Şi totuşi Silano îmi spune că în ceea ce cercetezi dumneata s-ar putea afla învăţături importante, învăţături militare.

– Învăţături militare?

– Puteri antice. Egiptul a rămas superior celorlalţi timp de mii de ani, construind capodopere, în timp ce restul lumii locuia în colibe. Cum? De ce?

– Exact aceasta este întrebarea pe care noi, savanţii, începem să ne-o punem, am spus. Sunt curios să aflu dacă există vreo referire antică la fenomenul electricităţii. Jomard a speculat că egiptenii ar fi putut s-o utilizeze pentru a transporta blocurile uriaşe de construcţie. Dar nu putem descifra hieroglifele, totul e pe jumătate îngropat în nisip şi pur şi simplu nu am petrecut încă destul timp la

piramide.

– Lucrul acesta e pe cale să se schimbe. Voi merge chiar eu să le cercetez. Dar mai întâi vei veni la banchetul meu de diseară. E timpul să stai de vorbă cu Alessandro Silano.

Am fost surprins de cât de uşurat m-am simţit când am văzut-o pe Astiza. Probabil că asta se datora faptului că supravieţuisem unei alte bătălii groaznice, sau îngrijorării mele în privinţa lui Talma sau datorită opiniei sumbre a sergentului francez despre poziţia noastră în Egipt sau apariţiei lui Silano în Cairo sau datorită nerăbdării lui Bonaparte în privinţa progresului meu: în orice caz, mă simţeam singur. Cine eram eu în afară de un exilat american, aruncat într-o armată străină, într-o ţară şi mai străină? Ceea ce aveam cu adevărat era această femeie care - în timp ce refuza o anumită apropiere - devenise tovarăşa mea şi, după o apreciere tainică pe care nu aş fi riscat să i-o împărtăşesc, o prietenă. Cu toate acestea, trecutul ei era atât de neclar, încât am fost obligat să mă întreb în ce măsură o cunosc. Am căutat atent un semn al unui sentiment ascuns atunci când m-a întâmpinat, dar ea părea pur şi simplu fericită că m-am întors viu şi nevătămat. Ea şi Enoh erau nerăbdători să afle povestea direct de la sursă, de vreme ce Cairo era un focar de zvonuri. Dacă mai aveam ceva îndoieli în privinţa agerimii minţii ei, ele au fost spulberate când am auzit cât de repede şi-a îmbunătăţit franceza.

Enoh şi Ashraf nu aveau nicio veste de la Talma, dar o mulţime de poveşti despre Silano. Ajunsese în Cairo cu alaiul său, luase legătura cu câţiva masoni din corpul ofiţerilor francezi şi stătuse de vorbă cu mistici şi magicieni egipteni. Bonaparte îi permisese să stea în apartamentele elegante ale casei unui alt bei mameluc şi o grămadă de personaje fuseseră văzute strecurându-se înăuntru şi afară, în timpul zilei şi al nopţii. După câte se părea, îl întrebase

pe generalul Desaix despre planurile iminente de a trimite trupe franceze în susul Nilului.

– Conduce oameni lacomi în privinţa secretelor trecutului, a adăugat Astiza. Are o gardă de corp proprie, formată din beduini asasini, a fost vizitat de Bin Sadr şi se plimbă cu dezmăţata aia cu păr blond într-o trăsură elegantă.

– Şi există informaţii că a întrebat de tine, a completat Enoh. Toată lumea s-a întrebat dacă ai rămas blocat la Abukir. Ai adus calendarul?

– L-am pierdut, dar nu înainte de a avea ocazia să-l studiez. E doar o bănuială, dar când am aliniat inelele într-un mod care mi-a adus aminte de medalion şi de piramide, mi-am dat seama că indică o dată, la o lună după echinocţiul de toamnă, adică 21 octombrie. Are ziua asta vreo semnificaţie aici, în Egipt?

Enoh s-a gândit.

– Nu prea. Solstiţiul, echinocţiul sau Anul Nou, când Nilul începe să se reverse, toate acestea au o semnificaţie, dar nu ştiu nimic care să aibă vreo legătură cu acea dată. Probabil că era o sărbătoare antică, şi dacă e aşa, atunci semnificaţia ei s-a pierdut. O să-mi consult totuşi cărţile şi o să le pomenesc această dată unora dintre cei mai înţelepţi imami.

– Şi ce e cu medalionul? am întrebat. Mă simţisem neliniştit fiind separat atâta vreme de el, dar cu toate acestea eram recunoscător că nu riscasem să-l iau în golful Abukir.

Enoh l-a scos, strălucirea lui aurie familiară calmându-mă.

– Cu cât îl studiez mai mult, cu atât cred că e mai vechi - mai vechi, cred eu, decât cea mai mare parte a Egiptului, Simbolurile ar putea data din timpuri foarte îndepărtate când au fost construite piramidele. Este atât de vechi, că nicio carte nu s-a păstrat din acea perioadă, dar menţiunea

ta referitoare la Cleopatra m-a intrigat. Regina făcea parte din dinastia Ptolemeilor şi a trăit la trei mii de ani după construirea piramidelor, cu sânge deopotrivă egiptean şi grecesc. Când s-a întovărăşit cu Cezar şi Marc Antoniu, a fost ultima legătură importantă dintre lumea romană şi Egiptul antic. Conform legendei, există un templu, a cărui locaţie s-a pierdut, închinat lui Hathor şi Isis, zeiţele recoltei, dragostei şi înţelepciunii. Cleopatra se închina acolo.

Mi-a arătat imagini cu zeiţele. Isis era o frumuseţe feminină convenţională, cu o parură înaltă, dar Hathor era ciudată, cu chipul alungit, cu urechi mari precum cele ale unei vaci. Urâtă, dar într-un mod plăcut.

– Templul a fost probabil reconstruit în perioada ptolemeică, a spus Enoh, dar originea lui este cu mult mai îndepărtată, probabil la fel de veche ca a piramidelor. Legenda spune că era orientat către steaua Draco atunci când astrul indica nordul. Dacă e aşa, e posibil ca între cele două aşezări să fi fost împărtăşite secrete. Am căutat ceva care să se refere la o enigmă sau la un sanctuar ori la o poartă - ceva către care ar putea arăta acest medalion şi astfel am combinat textele ptolemeice.

– Şi? Se vedea că îi făcea plăcere să lucreze la dezlegarea acestei enigme.

– Şi am găsit o referinţă antică grecească la un mic templu al lui Isis ocrotit de Cleopatra. "Toiagul lui Min este cheia vieţii."

– Toiagul lui Min? Bin Sadr are un toiag cu un cap de şarpe. Cine e Min?

Astiza a zâmbit.

– Min este zeul care a devenit rădăcina cuvântului om, la fel cum zeiţa Ma'at sau Mut a devenit rădăcina cuvântului mamă. Toiagul lui nu e ca al lui Bin Sadr.

– Uite o altă imagine.

Enoh mi-a strecurat foaia în faţă. Pe ea era un desen al

unui tip ţeapăn şi chel cu o trăsătură izbitoare: un falus erect, drept, de o lungime extraordinară.

– Pe toate spiritele din Saratoga! Ei pun aşa ceva în bisericile lor?

– E ceva natural, a spus Astiza.

– Ceva natural foarte bine înzestrat, aş spune.

Am fost incapabil să-mi ascund invidia din voce.

Ashraf avea un rânjet viclean.

– Tipic pentru egipteni, prietene american.

M-am uitat tăios la el şi a început să râdă.

– Vă amuzaţi pe seama mea, am mormăit eu.

– Nu, nu, Min este un zeu real, iar aceasta este o reprezentare adevărată, m-a asigurat Enoh, deşi fratele meu exagerează în privinţa anatomiei concetăţenilor noştri. În mod normal, aş fi ignorat o referire ca "Toiagul lui Min este cheia vieţii", considerând-o o simplă observaţie de natură sexuală şi mitică. În poveştile noastre despre facerea lumii, primul nostru zeu îşi înghite sămânţa şi saliva şi scoate pe fund primii săi copii.

– Nu mai spune!

– Şi la *ankh* predecesoarea crucii voastre creştine, se face de obicei referire ca fiind cheia vieţii eterne. Dar de ce Min într-un templu al lui Isis? Frecventat de Cleopatra?

De ce "cheie" şi nu "esenţă" sau alt cuvânt? Şi de ce asta după: "Cripta va duce către ceruri"?

– Într-adevăr, de ce?

– Nu ştim. Dar medalionul tău poate fi o cheie incompletă. Piramidele arată către cer. Ce este în acea criptă? Ştim, aşa cum am spus, că Silano a pus întrebări în legătură cu deplasarea către sud, în susul Nilului, a lui Desaix.

– În teritoriul inamic?

– Undeva în sud se află templul lui Hathor şi Isis.

M-am gândit la asta.

– Silano a făcut nişte cercetări pe cont propriu în

capitalele antice. Probabil că deţine aceleaşi indicii pe care le-ai descoperit şi tu. Dar pariez că tot mai are nevoie de medalion. Ţine-l aici, ascuns. Mă duc diseară la banchet să mă întâlnesc cu vrăjitorul, iar dacă se deschide acest subiect îi voi spune că l-am pierdut în golful Abukir. Ar fi singurul nostru avantaj dacă ne-am înscris în cursa pentru această cheie a vieţii.

– Nu te duce la banchet, a spus Astiza. Zeiţa îmi spune că trebuie să stăm departe de acest bărbat.

– Iar micul meu zeu Bonaparte îmi spune că trebuie să cinez cu el.

Părea stânjenită.

– Atunci nu-i spune nimic.

– Despre cercetările mele? Aici intervenea problema pe care o ridicase ziaristul. Sau despre tine?

Obrajii i-au devenit trandafirii.

– Nu-l interesează servitorii tăi.

– Oare? Talma mi-a spus că a auzit că l-ai cunoscut pe Silano în Cairo. Motivul pentru care Antoine a plecat în Alexandria a fost nu să afle mai multe despre Bin Sadr, ci despre tine. Cât de multe ştii despre Alessandro Silano?

Nu zicea nimic de prea multă vreme. Apoi…

– Ştiam de el. A venit să studieze anticii, la fel ca mine. Dar voia să exploateze trecutul, nu să-l protejeze.

– Ştiai de el? Pe numele lui Hades, şi eu am auzit despre chinezi, dar niciodată nu am avut de-a face cu ei. Nu asta sugerase Talma. Sau poate l-ai cunoscut în feluri pe care nu vrei să le recunoşti şi pe care le-ai ţinut ascunse de mine în toate aceste zile?

– Problema cu oamenii moderni, ne-a întrerupt Enoh, este că pun prea multe întrebări. Nu au respect pentru mistere. Ceea ce provoacă necazuri nesfârşite.

– Vreau să aflu dacă ştia…

– Anticii au înţeles că unele secrete e mai bine să rămână netulburate, iar unele istorii e mai bine să fie

uitate. Nu lăsa duşmanii să te facă să-ţi pierzi prietenii, Ethan.

Fierbeam în timp ce mă priveau.

– Cu siguranţă nu e o coincidenţă faptul că e aici, am insistat.

– Bineînţeles că nu. *Tu* eşti aici, Ethan Gage. Şi medalionul.

– Vreau să-l uit, a adăugat Astiza. Iar ceea ce îmi amintesc despre el este că e mult mai periculos decât pare.

Eram înnebunit, dar era clar că nu aveau să dea alte detalii intime. Şi poate că îmi imaginam mai multe decât s-au petrecut.

– Ei bine, nu ne poate face niciun rău înconjurat de armata franceză, nu-i aşa? am spus în sfârşit, doar ca să spun ceva.

– Nu mai suntem înconjuraţi de o armată, suntem pe o stradă lăturalnică din Cairo. Părea îngrijorată. Am fost foarte speriată în privinţa ta când am auzit veştile despre bătălie. Apoi am auzit de contele Silano.

Era o ocazie de a-i răspunde amabil, dar eram prea confuz.

– Iar acum m-am întors, cu puşca şi cu *tomahawk*-ul, am spus, din nou, ca să nu tac. Nu mi-e teamă de contele Silano.

A oftat, parfumul ei de iasomie ameţindu-mă. După marşul sever, se transformase cu ajutorul lui Enoh într-o frumuseţe egipteană, cu rochii din în şi mătase, cu membrele şi gâtul împodobite cu bijuterii din aur cu desene antice, cu ochi mari, luminoşi şi scoşi în evidenţă cu *kohl.* Ochi de Cleopatră. Ţinuta ei amintea de curbele borcănelelor din alabastru cu alifii şi parfum pe care le văzusem în bazar. Îmi aducea aminte cât de mult timp trecuse de când nu mai avusesem o femeie şi cât de mult mi-aş fi dorit s-o am. Fiind un savant onorific, sperasem că mintea îmi va rămâne ocupată cu lucruri elevate, dar nu

părea să fie aşa. Dar cât de mult puteam să mă încred în ea?

– Armele nu rezistă în faţa magiei, a spus ea. Cred că cel mai bine este să împărţim din nou camera, ca să te păzesc. Enoh va înţelege. Ai nevoie de protecţia zeiţei.

la te uită, făceam progrese.

– Dacă insişti…

– Mi-a făcut un pat special.

Zâmbetul îmi era la fel de înţepenit ca fundul.

– Câtă atenţie!

– Este important să ne concentrăm asupra misterului.

A spus-o cu simpatie sau intenţiona să mă tortureze?

Pentru femei, probabil că e unul şi acelaşi lucru.

Am încercat să par indiferent.

– Asigură-te doar că vei fi suficient de aproape ca să omori următorul şarpe.

Cu mintea zăpăcită de speranţă şi frustrare - pericolul obişnuit al implicării emoţionale în relaţia cu o femeie - am plecat la banchetul lui Bonaparte. Scopul acestuia era să le amintească ofiţerilor superiori că poziţia lor în Egipt era încă solidă şi că trebuie să le transmită şi trupelor această stabilitate. Era de asemenea important să le demonstreze egiptenilor că, în ciuda recentului dezastru naval, francezii îşi păstraseră sângele rece, bucurându-se de cinele lor ca şi înainte. Fuseseră puse în aplicare planuri pentru a-i impresiona pe egipteni prin celebrarea Anului Nou al Revoluţiei, echinocţiul de toamnă din 21 septembrie, cu o lună înaintea datei descoperite de mine în calendar. Vor cânta orchestre, vor fi curse de cai şi un zbor al unuia din baloanele umplute cu gaz ale lui Conte.

Banchetul era cât se poate de european. Au fost confecţionate scaune pentru ca nimeni să nu trebuiască să stea pe podea în stilul musulman. Farfuriile din porţelan, cupele pentru vin şi apă şi argintăria fuseseră împachetate

pentru drumul prin deşert la fel de atent ca tunurile şi cartuşele. În ciuda căldurii, meniul includea supa obişnuită, carne, legume şi salata de acasă.

Prin contrast, Silano era orientalistul nostru. Venise îmbrăcat în robă, cu turban pe cap, purtând la vedere simbolul masonic al compasului şi pătratului, cu litera "G" în centru.

Talma ar fi luat foc văzând cum îşi însuşise aceste simboluri. Patru degete purtau inele, un inel mic îi împodobea o ureche, iar teaca spadei sale scurte era smălţuită cu roşu şi filigranată cu aur. Când am intrat, s-a ridicat de la masă şi a făcut o plecăciune.

– *Monsieur* Gage, americanul! Mi s-a spus că te afli în Egipt, iar acum e confirmat! Ultima oară ne-am bucurat unul de compania celuilalt la un joc de cărţi, dacă îţi aduci aminte.

– Cel puţin eu m-am bucurat. Am câştigat, din câte îmi aduc aminte.

– Bineînţeles că cineva trebuia să piardă! Şi cu toate acestea plăcerea constă doar în joc, nu-i aşa? Cu siguranţă a fost o distracţie pe care mi-am putut-o permite. A zâmbit. Şi înţeleg că medalionul pe care l-ai câştigat te-a adus în această expediţie?

– Asta şi o moarte inoportună la Paris.

– Un prieten?

– O curvă.

N-am reuşit să-l tulbur.

– Ah, n-o să pretind că înţeleg *asta*. Dar desigur că dumneata eşti savantul, expertul în electricitate şi în piramide, iar eu sunt un simplu istoric.

Mi-am ocupat locul la masă.

– Mă tem că deţin cunoştinţe modeste în ambele domenii. Sunt onorat de a fi fost până la urmă inclus în această expediţie. Mi s-a spus că şi dumneata eşti magician, maestru al ocultismului şi al Ritului Egiptean al

lui Cagliostro.

– Îmi exagerezi capacităţile, la fel cum şi eu, poate, le exagerez pe ale dumitale. Sunt doar un student al trecutului care speră că poate obţine răspunsuri pentru viitor. Ce ştiau preoţii egipteni şi a fost pierdut până acum? Eliberarea noastră a deschis drumul către contopirea tehnologiei Vestului cu înţelepciunea Estului.

– Înţelepciunea cui, conte? a bubuit generalul Dumas terminând de mestecat. Mânca la fel cum călărea, în cea mai mare viteză. Nu o văd pe străzile din Cairo. Iar învăţaţii, fie ei savanţi sau vrăjitori, nu au realizat prea multe. Mănâncă, discută şi mâzgălesc.

Ofiţerii au izbucnit în râs. Academicienii erau priviţi cu scepticism, iar soldaţii simţeau că savanţii urmăreau lucruri fără rost, ţintuind armata în Egipt.

– E nedrept faţă de savanţii noştri, generale, l-a corectat Bonaparte. Monge şi Berthollet au reuşit o lovitură de tun decisivă, foarte bine ţintită, în bătălia de pe fluviu. Gage şi-a dovedit abilităţile cu puşca lui ghintuită. Savanţii au stat în formaţie, alături de infanterie. Există planuri în desfăşurare pentru mori de vânt, canale, fabrici şi ateliere de topitorie. Conte intenţionează să umfle unul din baloanele sale! Noi, soldaţii, am început eliberarea, dar savanţii vor fi cei care o vor desăvârşi. Noi câştigăm o luptă, ei cuceresc mintea.

– Atunci lasă-i cu ea şi să plecăm acasă. Dumas s-a întors la copanul lui.

– Preoţii antici erau la fel de folositori, a spus blând Silano. Erau vraci şi legiuitori. Egiptenii aveau vrăji pentru a vindeca bolnavii, a câştiga inima iubitului, pentru a se apăra de diavol şi a dobândi bogăţii. Noi, cei din Ritul Egiptean, am văzut vrăji care au influenţat vremea, care au asigurat invulnerabilitate în faţa răului şi care au vindecat muribunzii. Sper că şi mai multe lucruri pot fi aflate acum, când controlăm leagănul civilizaţiei.

– Încurajezi vrăjitoria, a avertizat Dumas. Ai grijă de sufletul dumitale.

– A învăţa nu e vrăjitorie. Pune uneltele în mâinile soldaţilor.

– Sabia şi pistolul au slujit până acum foarte bine.

– Şi de unde a venit praful de puşcă, dacă nu din experimentele alchimiştilor?

În loc de răspuns, Dumas a râgâit. Generalul era uriaş, ameţit şi iute la mânie. Poate că ar scăpa de Silano pentru mine.

– Susţin ramurile unor puteri nevăzute, precum electricitatea, a continuat Silano, calm, dând din cap către mine. Ce este această forţă misterioasă pe care o putem observa doar prin simpla frecare a chihlimbarului? Există energii care însufleţesc lumea? Putem transforma elementele de bază în unele mai valoroase? Mentori precum Cagliostro, Kolmer şi Saint Germaine au deschis drumul. *Monsieur* Gage poate aplica intuiţiile marelui Franklin…

– Ha! l-a întrerupt Dumas. Cagliostro a fost demascat ca fiind un escroc într-o grămadă de ţări. Invulnerabilitate în faţa răului? Şi-a pus mana pe spada grea de cavalerie şi a început să tragă. Încearcă o vrajă împotriva ei.

Chiar înainte de a-şi trage spada am văzut o pată în mişcare, iar Silano avea vârful spadei lângă pumnul generalului. A fost ca fluturatul din aripi al unui colibri, iar aerul a vibrat de la arcul rapid făcut de sabia scoasă.

– Nu am nevoie de magie ca să câştig un simplu duel, a avertizat încet contele.

Sala a fost redusă la tăcere, uluită de viteza cu care acţionase.

– Lăsaţi-vă săbiile deoparte, a ordonat atunci Bonaparte.

– Desigur.

Silano şi-a băgat în teacă lama subţire, aproape la fel de repede pe cât a scos-o. Dumas s-a încruntat, dar şi-a lăsat

sabia să-i lunece înapoi în teacă.

– Deci te bazezi pe metal, la fel ca noi toţi, a murmurat el.

– Îmi pui la îndoială celelalte puteri ale mele?

– Mi-ar plăcea să le văd.

– Sufletul ştiinţei este testul neîncrederii, a fost de acord Berthollet. Una e să pretinzi că ştii magie şi alta să o săvârşeşti, conte Silano. Îţi admir spiritul de investigaţie, dar pretenţiile extraordinare cer dovezi extraordinare.

– Poate că ar trebui să fac piramidele să plutească.

– Sunt sigur că asta ne va impresiona pe toţi.

– Şi cu toate acestea descoperirea ştiinţifică este un proces treptat de experimentare şi probe, a continuat Silano. Aşa e şi cu magia şi puterile antice. Chiar sper să ridic piramidele în aer, să devin invulnerabil în faţa gloanţelor sau să obţin nemurirea, dar pentru moment sunt doar un simplu cercetător, ca şi voi, savanţii. De aceea am făcut această călătorie lungă în Egipt după cercetări la Roma, Istanbul şi Ierusalim. Americanul aici de faţă are un medalion care s-ar putea dovedi folositor în cercetările mele, dacă îmi va permite să-l studiez.

Toate capetele s-au întors spre mine. Am dat din cap.

– Este vorba de arheologie, nu de magie şi nu e pentru experimente legate de alchimie.

– Am spus pentru studiu.

– De care se vor îngriji adevăraţii savanţi. Metodele lor sunt credibile. Ritul Egiptean nu e.

Contele avea privirea unui profesor dezamăgit de elevul lui.

– Mă faci mincinos, *monsieur?*

– Nu, eu te fac, a intrat Dumas din nou în vorbă, aruncând jos osul. Un escroc, un ipocrit şi un şarlatan. Nu am nevoie de magicieni, alchimişti, savanţi, ţigani sau preoţi. Vii aici îmbrăcat în robă şi turban ca un clovn din Marsilia şi vorbeşti de magie, dar văd că îţi tai carnea la fel

ca noi toţi. Atinge vârful ăla ascuţit al dumitale cât doreşti, dar hai să-l verificăm într-o luptă adevărată împotriva unor spade adevărate. Îi respect pe cei care luptă şi care construiesc, nu pe cei care dau din gură şi fantazează.

Ochii lui Silano au reflectat o iritare periculoasă.

– Mi-ai pus la îndoială onoarea şi demnitatea, generale. Poate ar trebui să te provoc eu pe dumneata.

Sala s-a agitat de parcă avea o presimţire. Silano era recunoscut ca un duelist remarcabil, care omorâse cel puţin doi duşmani în Paris. Cu toate acestea, Dumas era un uriaş.

– Şi poate că ar trebui să accept provocarea dumitale, a mârâit generalul.

– Duelul e interzis, s-a răstit Napoleon. Amândoi ştiţi asta. Dacă vreunul dintre voi încearcă ceva, o să ordon să fiţi amândoi împuşcaţi.

– Aşadar pentru moment eşti în siguranţă, i-a spus Dumas contelui. Dar ar fi bine să-ţi găseşti descântecele magice, pentru că atunci când ne vom întoarce în Franţa…

– De ce să aşteptăm? a spus Silano. Pot să vă propun o întrecere diferită? Stimatul nostru chimist a cerut testul neîncrederii, deci dă-mi voie să-ţi propun unul. Mâine la cină, permite-mi să aduc un purcel de lapte pe care l-am adus cu mine din Franţa. După cum ştiţi, musulmanii refuză să aibă de-a face cu acest animal; singurul lui îngrijitor sunt eu. Sugerezi că nu am nicio putere. Dă-mi voie atunci, cu două ore înainte de cină, să mă prezint cu porcul în faţa dumitale ca să-l pregăteşti cum doreşti: prăjit, fiert, copt sau fript. Nu mă voi apropia de el decât atunci când va fi servit. Îl vei tăia în patru părţi egale şi mă vei servi cu oricare sfert preferi. O altă porţie o vei mânca dumneata.

– Ce vrei să spui cu prostia asta? a întrebat Dumas.

– A doua zi după cină, se va întâmpla unul din următoarele trei lucruri: fie vom fi morţi amândoi, fie nu va fi mort niciunul; sau eu voi fi mort şi dumneata nu; sau dumneata vei fi mort şi eu nu. Dintre aceste trei posibilităţi

îţi ofer două şi pariez pe cinci mii de franci că a doua zi după cină dumneata vei fi mort, iar eu voi fi în viaţă.

În jur s-a făcut linişte. Dumas părea nervos.

– Ăsta e unul din vechile pariuri ale lui Cagliostro.

– Pe care niciunul din duşmanii lui nu l-a acceptat vreodată. Iată şansa dumitale de a fi primul, generale. Te îndoieşti de puterile mele suficient de mult astfel încât să cinezi mâine cu mine?

– O să încerci nişte trucuri sau ceva magie!

– Despre care ai spus că nu le pot îndeplini. Demonstrează.

Dumas se uita pe rând la noi. Într-o luptă era încrezător, dar în aşa ceva?

– Duelul este interzis, dar mi-ar plăcea să văd aşa ceva, a spus Bonaparte. Se delecta cu chinul unui general care îl provocase şi pe el în timpul marşului.

– Mă va otrăvi cu o îndemânare a mâinii, ştiu asta.

Silano şi-a întins larg braţele, anticipându-şi victoria.

– Poţi să mă cauţi din cap până în picioare înainte de a ne aşeza să mâncăm, generale.

Dumas a renunţat.

– Ptiu! Nu aş cina cu dumneata nici dacă ai fi Iisus, diavolul sau ultimul om de pe pământ. S-a ridicat în picioare, punând scaunul la loc. Menajaţi-i cercetările dacă trebuie, s-a adresat el celor din încăpere, dar vă jur că nu există nimic în acest blestemat de deşert în afară de o grămadă de pietre vechi. O să regretaţi că i-aţi ascultat pe aceşti paraziţi - fie pe acest şarlatan, fie pe lipitoarea americană.

Şi zicând acestea, a ieşit valvârtej din sală. Silano s-a întors spre noi.

– E mai înţelept decât reputaţia pe care o are, pentru că a refuzat provocarea mea. Înseamnă că va avea un fiu care, prezic eu, va face lucruri măreţe. În ceea ce mă priveşte, cer doar permisiunea de a face cercetări. Aş vrea

să caut temple când armata porneşte în susul fluviului. Vouă, bravi soldaţi, vă acord tot respectul meu şi vă cer în schimb o porţie mică. S-a uitat la mine. Am sperat că putem lucra împreună ca nişte colegi, dar se pare că suntem rivali.

– Pur şi simplu nu simt nevoia să-ţi împărtăşesc scopurile sau lucrurile mele, am replicat.

– Atunci vinde-mi medalionul, Gage. Spune un preţ.

– Cu cât îl vrei mai mult, cu atât mai puţin convins sunt eu să ţi-l dau.

– Naiba să te ia! Eşti un obstacol în calea cunoaşterii!

Ultimele propoziţii le-a urlat, şi-a izbit mâna de masă şi arăta de parcă o mască îi alunecase de pe chip. În spatele ei era furie, furie şi disperare, în timp ce mă privea cu ochi de o duşmănie crudă.

Monge a sărit în sus, imaginea perfectă a dojenii severe bine aşezate.

– Cum îndrăzneşti, *monsieur?* Obrăznicia dumitale se răsfrânge prost asupră-ţi. Sunt tentat să accept chiar eu acest pariu!

Acum s-a ridicat Napoleon, în mod limpede deranjat că discuţia scăpase de sub control.

– Nimeni nu mănâncă porc otrăvit. Vreau ca animalul să fie omorât cu baioneta şi aruncat în Nil chiar în această noapte. Gage, te afli aici şi nu pe vreo listă la tribunal numai datorită indulgenţei mele. Îţi ordon să-l ajuţi pe contele Silano în orice fel poţi.

M-am ridicat şi eu.

– Atunci va trebui să raportez ceea ce am ezitat să recunosc. Medalionul a dispărut, l-am pierdut când am sărit peste bord în bătălia de la Abukir.

Acum toţi cei de la masă au început să murmure, fiecare întrebându-se dacă spuneam adevărul. Mai degrabă mă bucuram de notorietate, deşi ştiam că asta putea însemna numai necazuri. Bonaparte s-a încruntat.

– Nu ai spus nimic despre asta înainte, a spus Silano, sceptic.

– Nu sunt mândru de nenorocirea mea, am replicat. Şi am vrut ca ofiţerii de aici să-l vadă pe ratatul lacom care eşti. M-am întors către ceilalţi. Acest nobil nu este cu adevărat un savant. Nu este altceva decât un jucător frustrat, care încearcă să obţină prin ameninţări ceea ce a pierdut la jocul de noroc. Şi eu sunt mason, dar acest Rit Egiptean denaturează învăţăturile ordinului nostru.

– Minte, a clocotit Silano. Nu s-ar fi întors în Cairo, dacă medalionul nu ar mai fi fost în posesia lui.

– Bineînţeles că m-aş fi întors. Sunt un savant al acestei expediţii, cu nimic mai prejos decât Monge sau Berthollet. Cel care nu s-a întors este prietenul meu scriitor, Talma, care a dispărut în Alexandria în aceeaşi perioadă în care ai sosit dumneata.

Silano s-a uitat la ceilalţi.

– Din nou, magie.

Ei au izbucnit în râs.

– Nu glumi, *monsieur*, am spus. Ştii unde e Antoine?

– Dacă îţi găseşti medalionul, poate că te voi ajuta să-l găseşti pe Talma.

– Ţi-am mai spus, medalionul s-a pierdut!

– Iar eu am spus că nu te cred. Dragul meu general Bonaparte, de unde ştim de care parte este americanul, acest vorbitor de engleză?

– Este strigător la cer! am ţipat eu, chiar în timp ce mă întrebam în taină de care parte ar trebui să fiu, chiar în timp ce eram foarte hotărât să fiu de partea mea, oricare ar fi aceea. Aşa cum spusese Astiza, în ce credeam cu adevărat? În comoara afurisită, în femei frumoase şi în George Washington.

– Duelează-te cu mine! l-am provocat.

– Nu va fi niciun duel! a ordonat Napoleon încă o dată. Destul! Vă purtaţi ca nişte copii! Gage, ai permisiunea de a

părăsi masa.

M-am ridicat şi m-am înclinat.

– Probabil că ar fi cel mai bine.

Am mers cu spatele către uşă.

– Eşti pe cale să vezi că sunt cu adevărat un savant! a strigat Silano după mine.

Şi l-am auzit vorbind cu Napoleon.

– Americanul ăla, nu ar trebui să ai încredere în el. E un bărbat care ar putea să transforme planurile noastre într-un eşec.

Era trecut de prânz a doua zi când, Ash, Enoh, Astiza şi cu mine ne odihneam lângă fântână, vorbind despre cină şi despre scopul lui Silano. Enoh îşi înarmase servitorii cu bâte. Fără niciun motiv evident, ne simţeam sub asediu. De ce a bătut Silano atâta drum până aici? Care era interesul lui Bonaparte? Voia şi generalul să stăpânească puteri oculte? Sau amplificam noi o ameninţare care era doar o curiozitate fără valoare?

Am primit răspunsul când s-a auzit o lovitură scurtă în uşa lui Enoh şi Mustafa s-a dus să deschidă. S-a întors nu cu un vizitator, ci cu un vas.

– Cineva a lăsat asta.

Vasul din lut colorat era mare, înalt de jumătate de metru şi destul de greu pentru că muşchii braţelor servitorului erau încordaţi în timp ce l-a cărat spre o măsuţă joasă şi l-a lăsat jos.

– Nu era nimeni, iar strada era pustie.

– Ce este? am întrebat.

– Este un vas pentru ulei, a spus Enoh. Nu se obişnuieşte să se trimită un cadou în acest fel.

Părea îngrijorat, dar s-a ridicat să-l deschidă.

– Aşteaptă, am spus. Dacă e o bombă?

– O bombă?

– Sau un cal troian, a spus Astiza, care cunoştea

legendele greceşti la fel de bine ca şi pe cele egiptene. Un duşman lasă asta, îl ducem înăuntru…

– Şi dintr-odată sar soldaţi pitici? a întrebat Ashraf, cumva amuzat.

– Nu. Şerpi. Şi-a amintit întâmplarea din Alexandria.

Acum ezita Enoh. Ash s-a ridicat.

– Daţi-vă înapoi şi lăsaţi-mă pe mine să-l deschid.

– Foloseşte un băţ, i-a spus fratele său.

– O să folosesc sabia şi voi fi rapid.

Ne-am dat câţiva paşi înapoi. Folosind vârful iataganului, Ashraf a spart sigiliul din ceară de pe margine şi a eliberat capacul. Niciun sunet nu se auzea dinăuntru. Aşa că, folosind vârful armei sale, Ash a ridicat încet acoperitoarea şi a lovit uşor. Din nou, nimic. S-a aplecat cu grijă înainte, încercând cu sabia şi a sărit înapoi.

– Şarpe! a confirmat el.

La naiba! Mă săturasem de reptile.

– Dar nu se poate, a spus mamelucul. Vasul e plin cu ulei. Pot să-l miros.

S-a apropiat din nou, atent, încercând cu sabia.

– Nu… aşteptaţi. Şarpele este mort. Chipul îi era neliniştit. Fie ca zeii să aibă milă.

– Ce naiba?

Strâmbându-se, mamelucul şi-a cufundat mâna în vas şi a tras. A ieşit ceva ce semăna cu un şarpe cu un pumn de păr uleios încâlcit în solzii unei reptile. În timp ce-şi ridica braţul, am văzut un obiect rotund înfăşurat în spirala unui şarpe mort. Uleiul înmuiase un cap de om.

Am gemut adânc. Era Talma, cu ochii deschişi şi orbi.

15

L-au ucis ca să-mi transmită mie un mesaj, am spus.

– Dar de ce ţi-ar omorî prietenul pentru ceva ce ai spus că nu ai? De ce nu te-au omorât pe tine? a întrebat Ashraf.

Mă gândeam la acelaşi lucru. Capul bietului Talma a fost cufundat temporar înapoi în vas, părul lui semănând cu ierburile de pe fluviu. Nu voiam să-mi închipui unde ar putea fi trupul.

– Pentru că nu îl cred, a spus Astiza. Numai Ethan ştie cu siguranţă dacă medalionul mai există şi ce ar putea însemna. Vor să-l constrângă, nu să-l omoare.

– E un mod al naibii de jalnic de a face asta, am spus fioros.

– Şi cine sunt? a întrebat Enoh.

– Beduinul, Ahmed Bin Sadr.

– E o unealtă, nu e maestrul.

– Atunci trebuie să fie Silano. M-a avertizat să-l iau în serios. Vine el, iar Antoine moare. E numai vina mea. L-am rugat pe Talma să încerce să afle ceva despre Bin Sadr în Alexandria. Talma a fost răpit sau l-a urmărit pe Silano ca să-l spioneze. A fost prins şi nu a vorbit. Şi ce ştia? Şi au presupus că moartea lui ar trebui să mă înspăimânte.

Ash m-a bătut pe umăr.

– Numai că nu ştie ce luptător eşti!

De fapt, eram destul de uman ca să am coşmaruri timp de o lună, dar astea nu sunt lucruri de mărturisit într-o astfel de situaţie. În plus, dacă era un singur lucru de care eram foarte sigur, era că Silano nu-mi va lua în vecii vecilor medalionul.

– Este vina mea, a spus Astiza. Ai spus că s-a dus în Alexandria ca să întrebe despre mine.

– A fost ideea lui, nu a mea, nici a ta. N-ai de ce să te învinovăţeşti.

– De ce nu m-a întrebat direct?

Pentru că niciodată nu mi-ai răspuns la toate întrebările, am gândit. Pentru că îţi face plăcere să fii o enigmă. Dar nu am spus nimic. Am rămas pentru o vreme într-o tăcere posomorâtă, luptându-ne cu sentimentul de vinovăţie. Câteodată, cu cât suntem mai nevinovaţi, cu atât ne învinovăţim mai tare.

– Prietenul tău nu va fi ultimul care va muri dacă Silano îşi urmează drumul, a spus în sfârşit Enoh cu greutate.

Suna de parcă bătrânul ştia mai multe decât lăsase să se înţeleagă.

– Ce vrei să spui?

– Sunt mult mai multe în joc decât îţi poţi da seama sau decât ţi s-a spus. Cu cât studiez mai mult, cu atât mă tem mai mult şi sunt mai convins.

– De ce?

– Medalionul tău poate fi un soi de indiciu sau de cheie care deschide o uşă sacră a unei cripte demult ascunse. A fost căutată şi s-au dat lupte pentru ea timp de milenii, după care, pentru că misterul nu i-a fost dezlegat, a zăcut probabil uitată în Malta până când Cagliostro a aflat despre ea studiind aici şi a plecat s-o caute. Îi blestemă pe cei nedemni şi îi înnebuneşte. Îi ia peste picior pe cei foarte deştepţi. A devenit o ghicitoare. Este o cheie fără lacăt sau o hartă către nicio destinaţie. Nimeni nu-şi aminteşte la ce se referă. M-a zăpăcit până şi pe mine.

– Atunci poate că este inutilă, am spus cu un amestec de speranţă şi regret.

– Sau timpul ei a sosit în sfârşit. Silano nu te-ar fi urmărit până aici, după propriile lui cercetări, dacă nu ar fi avut speranţe reale.

– De a găsi comoara?

– Dacă ar fi numai asta. Există o comoară, dar există şi putere. Nu ştiu ce îi motivează cu adevărat pe acest misterios european şi pe aşa-zisul lui Rit Egiptean, dar dacă Silano va descoperi vreodată ceea ce au căutat atât de mulţi, nu numai că va câştiga viaţă veşnică şi o bogăţie de neimaginat, ci şi accesul către secrete care pot desface chiar urzeala şi ţesătura lumii. Omul potrivit ar putea construi cu ele. Cel nepotrivit…

– *Ce* secrete? Ce dracu' căutaţi voi cu adevărat?

Enoh a oftat, gândindu-se ce să spună. Într-un final, a vorbit.

– *Cartea lui Thot*.

– Cartea a ce?

– Thot este zeul egiptean al înţelepciunii şi cunoaşterii, a spus Astiza. Este de trei ori măreţ, cel pe care grecii l-au numit Hermes. Când Egiptul a luat fiinţă, Thot era acolo.

– Originile naţiunii noastre sunt misterioase, a spus Enoh. Nu există istorie. Dar Egiptul a fost înaintea tuturor. În loc de legende cu o trezire la viaţă treptată, civilizaţia noastră pare să fi ţâşnit din nisip gata formată. Nu există niciun precedent, şi apoi brusc se ivesc regatele cu toate cunoştinţele de care era nevoie. De unde a venit cunoaşterea? Această naştere bruscă noi o punem pe seama înţelepciunii lui Thot.

– El este cel care a inventat scrisul, desenul, măsurarea, matematica, astronomia şi medicina, a explicat Astiza. De unde anume a venit nu ştim, dar a început tot ceea ce a urmat de atunci. Pentru noi, el este ca Prometeu, cel care a dat oamenilor focul, sau ca Adam şi Eva, care au mâncat din mărul cunoaşterii. Da, povestea ta biblică sugerează o trezire la viaţă asemănătoare, dar o condamnă. Noi credem că oamenii erau mai înţelepţi în acele vremuri şi că ştiau lucruri magice. Lumea era mai curată şi mai fericită.

A arătat către un tablou de pe peretele cu biblioteca lui

Enoh. Reprezenta un bărbat cu cap de pasăre.

– Ăsta e Thot? Era ceva deranjant în legătură cu oamenii cu capete de animale. De ce o pasăre? Sunt mai toante ca măgarii.

– Este un ibis, iar noi, egiptenii, considerăm unitatea dintre oameni şi animale chiar frumoasă. Era o anume răceală în tonul ei; Zeul este de asemenea înfăţişat ca un babuin. Egiptenii credeau că nu există diferenţe bine definite între om şi animal, om şi zeu, viaţă şi moarte, creator şi creat. Toţi sunt parte a unui întreg. Thot este cel care prezidează judecata când inimile noastre sunt cercetate şi puse în balanţă cu o pană, înaintea unui juriu format din patruzeci şi doi de zei. Trebuie să mărturisim că nu am făcut rău, ca nu cumva sufletul nostru să fie mâncat de un crocodil.

– Înţeleg, am spus, chiar dacă nu înţelesesem nimic.

– Uneori cutreiera lumea ca să observe şi îşi ascundea înţelepciunea pe măsură ce învăţa tot mai mult. Oamenii l-au numit Nebunul.

– Nebunul?

– Măscăriciul, mucalitul, cel care spune adevărul, a spus Enoh. El apare din nou şi din nou. Se spune că nebunul îl va căuta pe nebun.

Acum chiar eram neliniştit. Nu asta spusese ţiganca Sarylla în pădurea franceză când întorsese cărţile de tarot? Ceea ce eu respinsesem ca fiind o prostie era de fapt o profeţie adevărată? Şi ea mă numise nebun.

– Dar de ce atâta agitaţie pentru încă o carte?

– Aceasta nu este doar o altă carte, ci prima carte, a spus Enoh. Şi cu siguranţă eşti de acord că aceste cărţi pot conduce lumea, fie ele Biblia, Coranul, lucrările lui Isaac Newton sau cântecele din *Iliada* care l-au inspirat pe Alexandru. În cel mai înalt grad, reprezintă chintesenţa gândirii, înţelepciunii, speranţei şi dorinţei. Se spune că această carte a lui Thot are patruzeci şi două de suluri de

papirus, doar o selecţie din cele treizeci şi şase de mii cinci sute treizeci şi cinci de suluri - câte o sută pentru fiecare zi a anului solar - pe care Thot a gravat cunoştinţele lui secrete şi le-a ascuns peste tot în lume, pentru a fi găsite doar de cel care merită, la momentul potrivit. Aceste suluri conţin un rezumat al misterioaselor puteri ale Maeştrilor care au construit piramidele: Forţă. Dragoste. Nemurire. Bucurie. Răzbunare. Levitaţie. Invizibilitate. Abilitatea de a vedea lumea aşa cum este în realitate, şi nu iluzia ca un vis în care trăim. Există un model care stă la baza lumii noastre, o structură invizibilă, despre care legendele spun că poate fi manipulată până când se obţine un efect magic. Egiptenii antici ştiau cum să facă asta. Noi am uitat.

– De asta toţi doresc cu disperare acest medalion?

– Da. Poate fi un indiciu pentru o căutare la fel de veche ca istoria. Dacă oamenii nu trebuiau să moară sau puteau fi aduşi din nou la viaţă dacă mureau? Pentru un individ, numai timpul i-ar putea permite în cele din urmă acumularea cunoştinţelor care l-ar transforma în stăpânul tuturor celorlalţi. Pentru armate, ar însemna invulnerabilitatea. Cum ar arăta o armată care nu cunoaşte frica? Cum ar fi un tiran care trăieşte veşnic? Dacă ceea ce numim noi magie nu era nimic mai mult decât ştiinţă antică, controlată de o carte adusă de o fiinţă sau de nişte fiinţe, atât de străvechi şi înţelepte încât nu mai ştim cine erau şi de ce au venit?

– Cu siguranţă Bonaparte nu se aşteaptă…

– Nu cred că francezii ştiu exact ce caută sau cum i-ar putea ajuta, altfel ar fi separat deja naţiunea noastră în două. Există poveşti, iar asta e destul. Ce au de pierdut căutând? Bonaparte este un manipulator. Te-a pus pe tine să te ocupi de problemă. De asemenea şi pe savanţi, ca Jomard. Acum Silano. Dar bănuiesc că Silano e diferit. Susţine că lucrează pentru guvernul francez, dar de fapt se foloseşte de ajutorul lor ca să lucreze pentru el însuşi. O ia

pe urmele lui Cagliostro, încercând să descopere dacă legendele sunt adevărate.

– Dar nu sunt, am obiectat eu. Adică, e o nebunie. Dacă această carte există, de ce nu vedeţi vreo urmă din ea? Oamenii au murit dintotdeauna, chiar şi în Egiptul antic. Trebuie să moară, pentru ca societatea să se reînnoiască, pentru ca tinerii să ia locul bătrânilor. Dacă nu ar muri, oamenii ar înnebuni de iritare. Moartea naturală va fi înlocuită de crimă.

– Dai dovadă de înţelepciune dincolo de anii pe care îi ai! a strigat Enoh. Şi ai început să înţelegi de ce asemenea secrete cumplite au fost folosite atât de rar şi nu trebuie să li se tulbure somnul. Cartea există, dar este periculoasă. Un simplu muritor nu poate mânui puterea divină. Thot a ştiut că toate cunoştinţele lui trebuie protejate până când dezvoltarea noastră morală şi emoţională ar fi echilibrată de înţelepciunea şi ambiţia noastră, aşa că le-a ascuns. Cu toate acestea, visul a pătruns în toată istoria şi probabil că fragmente ale scrierilor au fost învăţate. Alexandru cel Mare a venit în Egipt, a consultat oracolul şi a plecat să cucerească lumea. Cezar şi familia lui au triumfat după ce a studiat aici cu Cleopatra. Arabii au devenit cea mai puternică civilizaţie a lumii după ce au invadat Egiptul. În Evul Mediu, creştinii au organizat cruciade şi au venit în Ţara Sfântă. Pentru a o elibera? Sau pentru motive mult mai ascunse şi secrete? Mai târziu, alţi europeni au început să străbată locurile antice. De ce? Unii susţin că pentru artefacte creştine. Alţii vorbesc de legenda Sfântului Graal. Dar dacă Graalul este o metaforă a acestei cărţi, o metaforă a înţelepciunii fundamentale? Dacă simbolizează cel mai periculos foc prometeic? Te-a convins vreuna din bătăliile la care ai fost martor până acum că suntem pregătiţi pentru asemenea cunoştinţe? Ne-am depăşit foarte puţin condiţia de animale. Aşadar, vechiul nostru ordin s-a trezit încet din amorţeală, temându-se că

morminte îngropate de multă vreme aveau să fie deschise din nou, că o carte cu secrete demult pierdute putea să fie redescoperită. Dar nici măcar noi nu ştim exact ce anume păzim! Acum magi păgâni au venit cu Bonaparte.

– Adică savanţii.

– Şi acest vrăjitor, Silano.

– Vrei să distrugi medalionul, ca să nu fie găsită nici cartea?

– Nu, a spus Ashraf. A fost redescoperit cu un motiv. Chiar venirea ta reprezintă un semn, Ethan Gage. Numai că aceste secrete îi aparţin Egiptului, nu Franţei.

– Avem propriii noştri spioni, a continuat Astiza. S-a zvonit că va veni un american cu ceva ce părea a fi o cheie spre trecut, o relicvă care fusese pierdută de secole şi reprezenta un indiciu pentru nişte puteri dispărute de milenii. Au spus că cel mai bine ar fi să te omoare. Dar în Alexandria mi-ai ucis stăpânul şi atunci am înţeles că Isis avea un alt plan.

– De unde proveneau zvonurile?

A ezitat.

– De la ţigani.

– Ţigani!

– O şatră din Franţa ne-a avertizat.

M-am lăsat pe spate, uluit de această nouă revelaţie. Pe Jupiter şi Iehova, fusesem trădat şi de către romi? Stefan şi Sarylla mi-au distras atenţia în timp ce trimiteau veşti despre sosirea mea? Ce fel de marionetă eram? Iar oamenii aceştia care stăteau în jurul meu, oamenii aceştia pe care îi plăceam şi în care aveam încredere, erau cu adevărat cei care m-ar putea conduce la preţioasa carte sau o adunătură de lunatici?

– Cine *sunteţi* cu adevărat?

– Ultimii preoţi ai vechilor zei, care erau manifestări pământene ale unei perioade şi ale unui neam cu mult mai multă înţelepciune decât avem noi, a spus Enoh. Originile şi

scopul lor sunt pierdute în negura trecutului. Reprezentăm felul nostru de masonerie, dacă vrei, moştenitorii începutului şi paznicii trecutului. Suntem Gardieni, nu foarte siguri ce anume păzim, dar ni s-a cerut să ţinem această carte departe de mâinile nepotrivite. Vechile religii nu au murit de tot niciodată, au fost pur şi simplu absorbite în cele noi. Sarcina noastră este să descoperim uşa înainte ca oportunişti fără principii s-o facă, iar apoi s-o închidem din nou, pentru totdeauna.

– Ce uşă?

– Asta e ceea ce nu ştim.

– Şi vreţi s-o închideţi doar după ce trageţi puţin cu ochiul?

– Nu putem hotărî ce e mai bine să facem cu cartea până nu o găsim. Va trebui să vedem dacă oferă speranţă sau pericol, mântuire sau osândă. Dar până când o vom găsi, trăim cu teama că altcineva, fără scrupule, o va găsi înaintea noastră.

Am clătinat din cap.

– Între încercarea nereuşită de asasinare a mea din Alexandria şi faptul că nu aveţi mai multe indicii decât mine, nu prea păreţi o castă de preoţi, am bombănit eu.

– Zeiţa face lucrurile la timpul potrivit, a spus senină Astiza.

– Iar Silano şi le face pe ale lui.

Am privit încruntat mica noastră adunare.

– Isis nu l-a ajutat pe bietul Talma şi nu ne va proteja. Nu cred că aici suntem în siguranţă.

– Casa mea e păzită…, a început Enoh.

– Şi cunoscută. Adresa ta nu mai e un secret, şi dovada este vasul de ulei. Trebuie să plecăm acum. Crezi că nu va veni să bată la uşă dacă e suficient de disperat?

– Să ne mutăm! Nu voi fugi din calea răului. Nu-mi voi lăsa cărţile şi relicvele pe care le-am strâns într-o viaţă întreagă. Servitorii mei mă pot apăra şi, pe lângă asta,

încercarea de a-mi muta biblioteca ar însemna să dăm de gol orice altă ascunzătoare. Treaba mea este să îmi continui cercetările, iar a voastră să continuaţi să lucraţi cu savanţii, până ce vom afla unde este această uşă ca s-o închidem înainte de a intra Silano. Am intrat în cursa pentru redescoperire. Să nu o pierdem fugind acum.

Enoh era roşu la faţă. Să încerci să-l trimiţi într-o ascunzătoare era ca şi cum ai încerca să clinteşti o lipitoare.

– Atunci cel puţin avem nevoie de un loc sigur pentru Astiza şi pentru medalion, am susţinut eu. E o nebunie să-l ţinem acum, aici. Şi dacă sunt atacat sau omorât, este obligatoriu ca ei să nu găsească medalionul asupra mea. De fapt, dacă voi fi răpit, absenţa lui ar putea fi singurul lucru care să mă ţină în viaţă. Astiza ar putea fi folosită ca ostatic. Până şi Napoleon a observat... ăăă... interesul meu pentru ea. Când am spus asta mi-am plecat privirea. Între timp, Bonaparte va conduce un grup de savanţi la piramide; Poate împreună vom afla ceva ca să-l oprim pe Silano.

– Nu poţi trimite departe o femeie tânără şi frumoasă singură, a spus Enoh.

– Atunci unde poţi trimite o femeie în Egipt?

– Într-un harem, a sugerat Ashraf.

Mărturisesc că mai multe fantezii erotice în legătură cu misterioasa instituţie mi-au trecut prin minte. Am avut o viziune cu bazine nu foarte adânci pentru scăldat, sclave care făceau vânt şi femei ahtiate de sex, pe jumătate dezbrăcate. Aş putea face o vizită într-un asemenea loc? Dar dacă Astiza intra într-un harem, mai putea să iasă?

– Nu am de gând să stau închisă într-un serai, a spus Astiza. Nu aparţin niciunui bărbat.

Ei, bine, îmi aparţii mie, mi-am spus, dar nu părea momentul potrivit de a aduce acest subiect în discuţie.

– Într-un harem nu poate intra sau vedea ce se întâmplă

niciun bărbat în afară de stăpânul lui, a insistat Ashraf. Cunosc un nobil care nu a fugit din calea francezilor, Yusuf al-Beni, care şi-a păstrat casa şi gospodăria. Are un harem pentru femeile lui şi i-ar putea oferi preotesei adăpost. Nu ca o fată din harem, ci ca oaspete.

– Yusuf e de încredere?

– Cred că poate fi cumpărat.

– Nu vreau să stau departe de evenimente, fără să ştiu ce se întâmplă, cosând cu o grămadă de femei prostuţe, a spus Astiza.

La naiba, era independentă! Era unul din lucrurile care îmi plăceau la ea.

– Nici nu vrei să fii moartă sau mai rău, am replicat. Ideea lui Ashraf este excelentă. Te ascunzi acolo ca oaspete, cu medalionul, în timp ce eu merg la piramide şi, împreună cu Enoh voi rezolva această problemă. Să nu cumva să pleci de acolo. Să nu-i acorzi medalionului vreo importanţă, ca să-l vadă toată lumea din harem. Cea mai bună şansă a noastră e ca uneltirile lui Silano să îl distrugă. Bonaparte va vedea dincolo de ele şi îşi va da seama că Silano vrea aceste puteri pentru el însuşi, nu pentru Franţa.

– E la fel de riscant să mă lăsaţi singură, a spus Astiza.

– Nu vei fi singură, ci cu o grămadă de femei prostuţe, după cum ai spus chiar tu. Stai ascunsă şi aşteaptă. O să găsesc această carte a lui Thot şi o să vin să te iau.

16

Vizita lui Napoleon la piramide a fost o excursie mult mai grandioasă decât cea făcută mai înainte de mine, cu Talma şi Jomard. Mai mult de o sută de ofiţeri, soldaţi însoţitori, ghizi, servitori şi oameni de ştiinţă au traversat Nilul şi au urcat până la platoul de la Gizeh. Parcă era o vacanţă, un alai de măgari care ducea neveste franceze, amante şi cantităţi imense de fructe, dulciuri, mâncare şi vin. Umbrele de soare făceau umbră. Pe nisip au fost întinse covoare. Aveam să cinăm lângă eternitate.

Absenţa lui Silano sărea în ochi, dar contele făcea cercetări în Cairo, după cum mi s-a spus. Eram bucuros că o ascunsesem pe Astiza şi o luasem din drumul lui.

În timp ce ne târâm picioarele urcând panta, i-am spus lui Napoleon despre oribila moarte a lui Talma, pentru a-i cântări reacţia şi a sădi îndoiala în mintea lui în legătură cu rivalul meu. Din nefericire, veştile mele au părut mai mult să-l irite pe comandantul nostru decât să-l şocheze.

– Ziaristul abia începuse lucrul la biografia mea! N-ar fi trebuit să plece la drum înainte să se restabilească pacea în ţară.

– Prietenul meu a dispărut când a sosit Silano, generale. Este o coincidenţă? Mă tem că ar putea fi implicat contele. Sau Bin Sadr, jefuitorul beduin.

– Jefuitorul este aliatul nostru, *monsieur* Gage. La fel ca şi contele, care este un agent al lui Talleyrand însuşi. M-a asigurat că nu ştie nimic de Talma şi, în orice caz, n-ar fi avut niciun motiv. Nu-i aşa?

– A spus că vrea medalionul.

– Pe care ai spus că l-ai pierdut. Într-o naţiune cu un milion de băştinaşi sălbatici, de ce îi suspectezi doar pe cei care sunt de partea noastră?

– Dar sunt cu adevărat de partea noastră?

– Sunt de partea *mea!* Aşa cum vei fi şi dumneata, când vei începe să dezlegi misterele pentru care te-am adus aici! Întâi pierzi medalionul şi calendarul, iar acum aduci acuzaţii colegilor noştri! Talma a murit! Oamenii mor în război!

– Dar capetele lor nu sunt trimise într-un vas de ulei!

– Am văzut trimise şi alte părţi… Ascultă. Ai fost martor la înfrângerea flotei noastre. Succesul nostru este ameninţat. Suntem izolaţi de Franţa. Mamelucii rebeli se adună în sud. Populaţia încă nu s-a împăcat cu noua situaţie. Rebelii săvârşesc tot felul de atrocităţi tocmai pentru a semăna genul de teroare şi confuzie pe care le manifeşti dumneata. Fii tare, Gage! Ai fost adus aici pentru a rezolva mistere, nu pentru a le crea!

– Generale, fac tot ce-mi stă în putinţă, dar capul lui Talma a fost în mod clar un mesaj…

– Că timpul este vital. Nu-mi permit să mă înduioşez, pentru că simpatia este o slăbiciune şi orice slăbiciune din partea mea ar duce practic la distrugerea noastră. Gage, am tolerat prezenţa unui american pentru că mi s-a spus că ai putea fi folositor în cercetările despre egiptenii antici. Poţi să descoperi semnificaţia piramidelor sau nu?

– Încerc, generale.

– Fă-o! Pentru că în momentul în care nu-mi mai eşti de folos, pot să te trimit la închisoare. S-a uitat pe lângă mine, avertismentul fiind dat. Ah… Sunt mari, nu-i aşa?

Acelaşi sentiment copleşitor pe care l-am simţit la prima vizită a fost trăit de ceilalţi în timp ce ajungeau în faţa Sfinxului, în spatele căruia se vedeau piramidele. Flecăreala obişnuită a încetat în timp ce ne strângeam pe nisip ca furnicile, adâncimea timpului fiind palpabilă. Umbrele lor pe nisip erau la fel de distincte ca şi piramidele. Nu simţeam

fantomele muncitorilor şi faraonilor demult dispăruţi, ci mai degrabă spiritul liniştit al uriaşelor structuri.

Napoleon a privit monumentele ca un şef de şantier.

– Par la fel de simplu de construit de parcă le-ar fi făcut un copil, dar cu siguranţă sunt foarte mari. Monge, uită-te la masa aceea de piatră! Construirea acesteia mari de aici ar fi ca organizarea armatei. Jomard, ce dimensiuni are?

– Încă săpăm, încercând să găsim baza şi colţurile, a răspuns ofiţerul. Marea Piramidă are cel puţin două sute douăzeci şi opt de metri pe fiecare parte şi peste o sută treizeci şi şapte de metri înălţime. Baza acoperă cincizeci şi doi de metri pătraţi, în timp ce pietrele de construcţie sunt uriaşe: am calculat că sunt cel puţin două milioane şi jumătate. Dimensiunea este suficient de mare ca să cuprindă cu uşurinţă orice catedrală din Europa. Este cea mai mare structură din lume.

– Atâta piatră, a murmurat Napoleon.

A întrebat şi care sunt dimensiunile celorlalte două piramide ale regilor şi, folosind un creion al lui Conte, a început să noteze calculele sale. Jongla cu matematica aşa cum ceilalţi mâzgăleau.

– De unde crezi că au luat piatra, Dolomieu? a întrebat în timp ce scria.

– De undeva din apropiere, a răspuns geologul. Aceste blocuri sunt din calcar, la fel ca rocile de bază ale platoului. De aceea par erodate. Calcarul nu este foarte dur şi este foarte uşor tocit de apă. De fapt, formaţiunile de calcar sunt deseori străpunse de peşteri. E posibil ca şi aici să existe peşteri, dar trebuie să cred că acest platou este solid, dată fiind ariditatea. Se spune că ar exista şi granit în interiorul piramidei, iar acesta trebuie să fi fost adus de la mulţi kilometri distanţă. Bănuiesc că şi calcarul de suprafaţă a fost adus dintr-o altă carieră de roci mai bune.

Napoleon şi-a arătat calculele.

– Priviţi, e absurd. Cu pietrele din aceste piramide ai

putea construi un zid în jurul Franţei, de doi metri înălţime şi un metru grosime.

– Sper că nu te aştepţi să facem asta, generale, a glumit Monge. Ar putea însemna milioane de tone de dus acasă.

– Într-adevăr. A râs. În sfârşit găsesc un conducător care mi-a eclipsat propria ambiţie! Keops, mă faci să par mic! Cu toate acestea, de ce să nu săpăm un tunel prin munte? Este adevărat că jefuitorii arabi de morminte nu au găsit cadavre înăuntru?

– Nu există nicio dovadă că cineva a fost vreodată îngropat aici, a spus Jomard. Pasajul principal a fost blocat de enorme blocuri de granit care par să fi păzit… nimic.

– Aşadar, iată-ne în faţa unui alt mister.

– Poate. Sau poate că piramidele servesc altor scopuri: aceasta e teoria mea. De exemplu, amplasarea piramidei, lângă paralela 30, este ciudată. Este aproape exact o treime din distanţa de la Ecuator la Polul Nord. Aşa cum i-am explicat şi lui Gage, anticii sugerează că egiptenii ar fi putut cunoaşte natura şi mărimea planetei noastre.

– Dacă e aşa, sunt înaintea a jumătate din ofiţerii armatei mele, a spus Bonaparte.

– La fel de remarcabil, Marea Piramidă şi suratele sale sunt orientate către cele patru puncte cardinale, nord, sud, est şi vest, cu o precizie mult mai mare decât cea a instrumentelor de măsurare moderne. Dacă trasezi o linie din centrul piramidei către Mediterana, se intersectează exact cu delta Nilului. Dacă trasezi diagonale de la un colţ al piramidei până la cel opus şi le prelungeşti, una către nord-est şi cealaltă către nord-vest, vor forma un triunghi care cuprinde perfect delta. Această locaţie nu a fost aleasă întâmplător, generale.

– Ciudat. O locaţie simbolică pentru a lega, poate, Egiptul de Sus şi Egiptul de Jos. Crezi că piramida reprezintă o declaraţie politică?

Jomard s-a simţit încurajat de atenţia acordată teoriilor

sale, de care ceilalţi ofiţeri îşi bătuseră joc.

– Este de asemenea interesant de avut în vedere apotema piramidei, a spus entuziast.

– Ce este o apotemă? l-am întrerupt eu.

– Dacă trasezi o dreaptă prin mijlocul unei laturi a piramidei, a explicat matematicianul Monge, de la vârf spre bază, astfel încât să-i împărţi triunghiul în două, acea linie este apotema.

– Ah.

– Apotema, a continuat Jomard, pare să aibă exact o sută optzeci şi doi de metri sau lungimea unei stadii greceşti. Este o dimensiune obişnuită, întâlnită peste tot în lumea antică. Ar putea reprezenta piramida un standard de măsurare sau ar putea fi construită după un standard care îi precede cu mult pe greci?

– Posibil, a spus Bonaparte. Cu toate acestea, s-o foloseşti ca o riglă pare o justificare pentru un astfel de monument chiar şi mai absurdă decât un mormânt.

– După cum ştii, generale, sunt câte şaizeci de minute în fiecare grad latitudinal sau longitudinal. Apotema se întâmplă să fie o zecime dintr-un minut dintr-un grad. Este doar o simplă coincidenţă? Chiar şi mai ciudat, perimetrul bazei piramidei este egal cu jumătate de minut, iar două circumferinţe un minut. Mai mult, perimetrul bazei piramidei pare să fie egal cu circumferinţa unui cerc a cărui rază este înălţimea piramidei. E ca şi cum piramida ar fi fost construită ca să codifice dimensiunile planetei noastre.

– Dar împărţirea pământului în trei sute şaizeci de grade este o convenţie modernă, nu-i aşa?

– Dimpotrivă, urme ale acestui număr pot fi găsite în Babilon şi Egipt. Anticii au ales acest număr pentru că este egal cu cel al zilelor anului.

– Dar anul are trei sute şaizeci şi cinci de zile, am obiectat eu. Şi un sfert.

– Egiptenii au adăugat cinci zile sfinte când lucrul acesta

a devenit evident, a spus Jomard, la fel cum şi noi, revoluţionarii, am adăugat sărbători la cele treizeci şi şase de săptămâni de zece zile. Teoria mea este că oamenii care au construit piramida cunoşteau mărimea şi forma pământului şi au grupat aceste dimensiuni în această structură că să nu se piardă, dacă în viitor cunoştinţele ar fi intrat în declin. Au anticipat, poate, perioada întunecată a Evului Mediu.

Napoleon era nerăbdător.

– Dar de ce?

Jomard a ridicat din umeri.

– Poate pentru a reeduca omenirea. Poate pur şi simplu pentru a face dovada a ceea ce ştiau. Noi construim monumente dedicate lui Dumnezeu şi victoriilor militare. Poate că ei au construit monumente dedicate matematicii şi ştiinţei.

Mi se părea destul de puţin probabil ca oamenii care trăiseră cu atât de multă vreme în urmă să ştie atât de multe şi totuşi era ceva adevărat în ceea ce priveşte piramida, de parcă ar fi încercat să transmită nişte adevăruri eterne. Franklin menţionase un adevăr asemănător al dimensiunilor templelor greceşti şi mi-am adus aminte că Jomard legase totul de acea secvenţă ciudată de numere a lui Fibonacci. Mă întrebam din nou dacă aceste jocuri de aritmetică erau legate de secretul medalionului meu. Matematica îmi înceţoşa mintea.

Bonaparte s-a întors către mine.

– Şi ce părere are prietenul nostru american? Care este viziunea din Lumea Nouă?

– Americanii cred că lucrurile trebuie făcute cu un scop, am spus, încercând să par mai înţelept decât eram. Aşa cum aţi spus, suntem practici. Deci care este utilitatea practică a acestui monument? Poate că Jomard are dreptate că este mai mult decât un mormânt.

Napoleon nu s-a lăsat amăgit de divagaţia mea.

– Ei bine, cel puţin piramida are un sens. Am râs forţat. Veniţi, vreau să arunc o privire înăuntru.

În timp ce cea mai mare parte a grupului nostru s-a mulţumit cu picnicul, câţiva dintre noi am intrat în gaura întunecată de pe faţa de nord a piramidei. O poartă din calcar marca intrarea iniţială a piramidei care fusese construită de egiptenii antici. Acea intrare, a explicat Jomard, fusese descoperită doar după ce musulmanii au îndepărtat învelişul piramidei ca să ia piatra pentru a construi oraşul Cairo, iar în timpurile antice fusese mascată de o poartă din piatră foarte inteligent ascunsă şi prinsă în balamale. Nimeni nu ştia cu precizie unde era situată. Aşa că înainte de a fi descoperită, arabii medievali au încercat să jefuiască piramida făcând pur şi simplu propria lor intrare. În anul 820, califul Abdullah Al Mamun, ştiind că istoricii făcuseră referiri la o intrare în partea de nord, a pus un grup de ingineri şi zidari să sape un tunel în piramidă, în speranţa de a da peste coridoarele şi coloanele structurii, întâmplarea a făcut să înceapă săpăturile sub prima uşă. Noi am intrat prin acea gaură.

De vreme ce presupunerile legate de amplasarea intrării s-au epuizat, arabii care săpau tunele au dat curând înăuntrul piramidei peste un coridor îngust care fusese construit de egipteni. Având puţin peste un metru, acel coridor cobora de la intrarea originară la un unghi de douăzeci şi trei de grade, după cum a calculat Jomard. Căţărându-se, arabii au descoperit intrarea originară care dădea în exterior şi o a doua galerie care urca înăuntrul piramidei având aceeaşi pantă ca primul coridor care cobora. Această galerie nu era menţionată în cronicile antice şi era astupată cu granit, prea tare pentru a fi spart cu dalta. Simţind că a găsit un pasaj secret către camera comorii, Al Mamun le-a ordonat oamenilor săi să sape în jurul bucăţii de granit, în blocurile de calcar care o

înconjurau, mai puţin rezistente. Era o muncă grea, murdară şi otrăvitoare. Au descoperit că primul zid de granit era urmat de altul, iar apoi de un al treilea. După un imens efort au revenit la coridorul care urca, dar au descoperit că era astupat cu calcar. Hotărâţi, au săpat până şi acolo. Până la urmă, au reuşit să pătrundă şi au găsit...

– Nimic, a spus Jomard. Şi cu toate acestea, ceva ce o să vedeţi astăzi.

Sub îndrumarea geografului, am făcut o primă inspecţie a acelui amestec arhitectural de intrări şi răscruci, după care ne-am uitat atenţi în jos la galeria care cobora şi pe care o descoperiseră iniţial arabii. Capătul ei era cufundat în beznă.

– De ce o pantă şi nu scări? s-a mirat Napoleon.

– Probabil pentru ca obiectele să poată aluneca, a spus Jomard. Sau poate că aceasta nu este o intrare, ci are o altă funcţie, poate o conductă sau un telescop îndreptat către o stea anume.

– Cel mai mare monument din lume, a spus Bonaparte, şi nu are niciun sens. E ceva aici care ne scapă.

Cu ajutorul torţelor ţinute de ghizi locali, ne-am făcut drum cu atenţie în jos, la aproximativ o sută de metri, călcând pe o parte ca să ne putem sprijini cumva. Blocurile cioplite făceau loc unui coridor neted care trecea prin patul de calcar, care se termina în faţa unei camere ca o grotă cu o groapă şi o podea inegală. Părea neterminată.

– După cum vedeţi, această galerie pare să nu ducă nicăieri, a spus Jomard. Nu am găsit nimic interesant.

– Atunci ce căutăm aici? a întrebat Bonaparte.

– Lipsa unui scop evident este ceea ce intrigă, nu credeţi? De ce au săpat aici jos? Şi aşteptaţi, mai e ceva. Să urcăm din nou.

Ne-am conformat, gâfâind transpiraţi. Praful şi guano de la lilieci ne-au pătat hainele. În interiorul piramidei aerul era cald, umed şi stătut.

Înapoi la încrucişarea tunelului cu galeriile, am urcat deasupra locului prin care intrasem şi am pătruns în galeria ascendentă, atât de laborios excavată de oamenii lui Al Mamun. Se ridica în acelaşi unghi precum cea iniţială care cobora şi, din nou, era mult prea joasă ca să stăm în picioare. Nu existau trepte şi era greu de urcat. După şaizeci de metri, înfierbântaţi şi gâfâind, am dat peste o altă încrucişare. În faţă, ca un nivel continuu, era încă un pasaj jos care ducea către o cameră spaţioasă, fără trăsături caracteristice, cu un acoperiş triunghiular pe care arabii o botezaseră Camera Reginei, deşi ghizii noştri ne-au spus că nu exista nicio dovadă că vreo regină fusese vreodată îngropată acolo. Ne-am târât spre ea şi ne-am îndreptat. La un capăt era un alcov, posibil pentru o statuie sau un sarcofag, dar care era gol. Camera era remarcabilă doar prin simplitatea ei. Blocurile ei de granit nu aveau nimic deosebit, fiecare cântărind câteva tone, şi fuseseră atât de bine îmbinate că nu puteai strecura printre ele o foaie de hârtie.

– Acoperişul triunghiular ar putea repartiza o parte din greutatea piramidei pe pereţii camerei, a spus Jomard.

Napoleon, nerăbdător din cauza înjosirilor pline de praf pe care le înduram, a ordonat tăios să ne întoarcem la răscrucea de unde galeria continua să urce. Voia să vadă Camera Regelui de deasupra.

Pasajul îngust şi jos ca pentru pitici s-a transformat într-unui pentru uriaşi. Pasajul care urca s-a lărgit şi s-a înălţat, formând o galerie înclinată care culmina cu un acoperiş cu console aflat la aproximativ nouă metri deasupra capetelor noastre. Din nou, nu erau trepte; era ca şi cum urcai o pantă alunecoasă. Din fericire, ghizii au fixat o frânghie. Încă o dată, lucrarea în piatră era perfectă prin simplitatea ei. Înălţimea acestei secţiuni părea la fel de inexplicabilă ca şi pasajul pentru pitici de dinainte.

Chiar au construit oamenii aşa ceva?

Un ghid arab a ridicat torţa şi a arătat spre tavan. Am văzut nişte cocoloaşe negre care alterau simetriile perfecte, dar nu ne-am dat seama ce erau.

– Lilieci, a şoptit Jomard.

Aripile lor au început să foşnească şi să se agite în umbră.

– Să ne grăbim, a ordonat Napoleon. Mi-e cald şi aproape că mă sufoc.

Fumul torţei era înţepător. Galeria avea patruzeci şi şapte de metri lungime, a anunţat Jomard după ce a derulat o ruletă şi, din nou, nu avea un scop evident. Apoi urcuşul s-a sfârşit şi a trebuit să ne aplecăm pentru a înainta din nou în plan orizontal. În sfârşit am intrat în cea mai mare cameră a piramidei, construită la o treime din înălţime deasupra bazei structurii.

Camera Regelui era un dreptunghi fără vreo caracteristică anume, construit din blocuri uriaşe de granit roşu. Din nou, simplitatea era ciudată. Acoperişul era plat, iar podeaua şi pereţii sărăcăcioşi. Nu exista nicio carte sacră sau vreun zeu cu cap de pasăre. Singurul obiect era un sarcofag din granit negru fără capac aşezat în capătul îndepărtat, la fel de gol ca şi camera. De aproximativ doi metri lungime, un metru lăţime şi aproape un metru înălţime, era prea mare pentru a fi încăput prin intrarea strâmtă prin care tocmai ne târâserăm şi trebuie să fi fost aşezat acolo în timp ce se construia piramida. Napoleon a părut pentru prima dată intrigat şi a cercetat cu atenţie coşciugul din piatră.

– Cum ar fi putut să scoată chestia asta? a întrebat el.

– Interesante sunt şi dimensiunile camerei, generale, a spus Jomard. Am măsurat zece metri lungime şi cinci metri lăţime. Podeaua camerei este un pătrat dublu.

– Ca să vezi! am spus, mai batjocoritor decât intenţionasem.

– Vrea să spună că lungimea ei este de două ori lăţimea,

a explicat Monge. Pitagora şi grecii au fost interesaţi de armonia unor asemenea dreptunghiuri perfecte.

– Înălţimea este jumătate din lungimea diagonalei camerei, a adăugat Jomard, adică cinci metri şi jumătate. Gage, dă-mi o mână de ajutor şi îţi voi arăta încă ceva. Ţine capătul ruletei în acel colţ.

Am făcut aşa cum mi-a cerut. Jomard a întins ruleta în diagonală către peretele opus, la exact jumătatea încăperii. Apoi, în timp ce ţineam ruleta în colţul meu, a traversat camera către capătul lui până când ceea ce fusese o diagonală s-a transformat într-o latură de-a lungul zidului unde mă aflam eu.

– *Voilá!* a strigat, vocea răsunându-i în camera de piatră.

Încă o dată nu arătam entuziasmul preconizat.

– Nu recunoşti asta? Am umblat de colo colo peste asta în vârful piramidei! Numărul de aur!!

Abia acum am înţeles. Dacă împărţeai acea cameră dreptunghiulară în două pătrate, măsurai diagonala unuia dintre ele şi plasai acea linie pe lungimea camerei, raportul dintre lungime şi ceea ce rămânea era presupusul număr magic, 1,618.

– Vrei să spui că această cameră integrează numerele lui Fibonacci în acelaşi mod în care o face piramida? am spus, încercând să par nepăsător.

Sprâncenele lui Monge s-au ridicat.

– Numerele lui Fibonacci? Gage, eşti matematician într-o mai mare măsură decât aş fi bănuit.

– Oh, doar ce am adunat de pe ici, pe colo.

– Deci care e utilizarea practică a acestor proporţii? a întrebat Napoleon.

– Reprezintă natura, am observat eu.

– Şi codifică unităţile de măsură fundamentale ale regatului egiptean, a spus Jomard. După lungimea şi proporţiile ei, cred că expune sistemul de coţi, la fel cum şi noi am putea proiecta sistemul metric în proporţiile unui

muzeu.

– Interesant, a spus generalul. Dar să construieşti atât de mult... E o enigmă. Sau poate o lentilă, ca o lupă care focalizează lumina.

– Asta cred şi eu, a spus Jomard. Orice gând ai avea, orice rugăciune ai face, par amplificate de dimensiunile acestei piramide. Ascultaţi asta.

A început să murmure cu voce joasă, după care a fredonat un cântec monoton. Sunetul a răsunat straniu, părând să ne vibreze prin trupuri. Era ca şi cum te izbeai de o notă muzicală care plutea.

Generalul nostru a dat din cap.

– Doar că asta focalizează... ce? Electricitatea? S-a întors spre mine.

Dacă aş fi rostit un "da" impresionant, probabil că mi-ar fi dat şi o recompensă. Dar păream zăpăcit ca un idiot.

– Sarcofagul din granit este de asemenea interesant, a spus Jomard, pentru a sparge tăcerea apăsătoare. Volumul interior este exact jumătate din volumul exterior. Pare conceput pentru un om sau un coşciug, dar bănuiesc că dimensiunile precise pe care le are nu sunt întâmplătoare.

– Cutii în cutii, a spus Monge. Mai întâi camera asta, apoi exteriorul sarcofagului, apoi interiorul... pentru ce? Avem o mulţime de teorii, dar cred că niciun răspuns nu este concludent.

Am privit în sus. Era ca şi cum milioane de tone ne apăsau, ameninţând în orice moment să şteargă urmele existenţei noastre. Pentru o clipă am avut iluzia că tavanul cobora! Dar nu, am clipit şi camera arăta la fel ca înainte.

– Lăsaţi-mă, a ordonat brusc Bonaparte.

– Poftim?

– Jomard are dreptate. Simt putere. Voi nu o simţiţi?

– Pare apăsătoare şi totuşi vie, am spus eu. Ca un mormânt şi cu toate acestea te simţi uşor, imaterial.

– Vreau să stau o vreme aici singur, ne-a spus generalul.

Vreau să văd dacă pot simţi spiritul acestui faraon mort. Poate că trupul lui a dispărut, dar sufletul a rămas aici. Poate că Silano şi magia lui sunt reale. Poate pot simţi electricitatea lui Gage. Lăsaţi-mă pe întuneric, cu o torţă neaprinsă. O să cobor când voi fi pregătit.

Monge părea îngrijorat.

– Poate că dacă unul dintre noi ar rămâne de pază…

– Nu. A păşit peste marginea sarcofagului negru şi s-a întins, uitându-se fix la tavan. Ne-am uitat în jos la el, iar el a zâmbit uşor. Este mai confortabil decât pare. Piatra nu este nici prea rece, nici prea caldă. Nici eu nu sunt prea înalt, nu-i aşa? A zâmbit la mica lui glumă. Nu că aş intenţiona să rămân aici pentru totdeauna.

Jomard părea preocupat.

– Există relatări despre atacuri de panică…

– Să nu-mi pui niciodată curajul la îndoială.

S-a înclinat.

– Dimpotrivă, vă salut, generalul meu.

Am plecat supuşi unul câte unul, fiecare torţă dispărând prin intrarea joasă, până când comandantul a fost lăsat singur în întuneric. Ne-am continuat drumul către marea galerie, coborând pe frânghii. Un liliac şi-a luat zborul, dând din aripi către noi, dar un arab a fluturat torţa şi creatura oarbă s-a îndepărtat de căldură, prinzându-se din nou de tavan. Până când am ajuns la galeria mai mică, cea care ducea jos la intrarea în piramidă, eram ud de transpiraţie.

– O să-l aştept aici, a spus Jomard. Voi, ceilalţi, ieşiţi pe rând.

Nu aveam nevoie de îndemnuri. Ziua părea luminată de o mie de sori atunci când în sfârşit am ieşit în afara pantei de nisip şi dărâmături a piramidei, nori de praf ridicându-se din hainele noastre acum murdare. Gâtul mi se uscase şi mă durea capul. Am găsit umbră în partea de est a structurii şi ne-am aşezat aşteptând şi potolindu-ne setea. Ceilalţi membri ai grupului care rămăseseră afară se

împrăştiaseră printre ruine. Unii făceau turul celorlalte două piramide ale regilor. Alţii ridicaseră cortuleţe şi luau prânzul. Câţiva au urcat până la jumătatea structurii de deasupra noastră, iar alţii se luau la întrecere, ca să vadă cât de sus pe latura piramidei puteau arunca o piatră.

Mi-am şters sprâncenele, fiind conştient că nu păream să mă apropii de rezolvarea misterului medalionului.

– Toată această grămadă impresionantă doar pentru trei cămăruţe?

– Nu are niciun sens, nu-i aşa? a fost de acord Monge.

– Simt că există ceva evident pe care noi nu-l vedem.

– Bănuiesc că trebuie să vedem numere, aşa cum a spus Jomard. Poate fi o enigmă menită să ţină omenirea ocupată timp de secole.

Matematicianul a scos o bucată de hârtie şi a început să calculeze.

Bonaparte a lipsit o oră. Într-un final s-a auzit un strigăt şi ne-am întors să-l întâmpinăm. Ca şi noi, s-a ivit murdar şi clipind întruna, alunecând pe dărâmături, către nisipul de jos. Când am sosit în fugă, am observat că era şi neobişnuit de palid, ochii părând a avea acea privire neconcentrată şi rătăcită a unui om trezit dintr-un vis plin de viaţă.

– De ce a durat aşa mult? a întrebat Monge.

– A durat mult?

– Cel puţin o oră.

– Serios? Timpul a dispărut.

– Şi?

– Mi-am încrucişat braţele în sarcofag, la fel ca mumiile pe care le-am văzut.

– *Mon Dieu*, generale.

– Am auzit şi am văzut… a clătinat din cap de parcă ar fi vrut să-l limpezească. Sau chiar s-a întâmplat? S-a legănat.

Matematicianul l-a apucat de braţ pentru a-l susţine.

– Ce aţi văzut şi aţi auzit?

A clipit.

– Am avut o imagine a vieţii mele, sau cred că era viaţa mea. Nu sunt nici măcar sigur dacă era viitorul sau trecutul.

S-a uitat în jur. Nu ştiam dacă voia să fie evaziv sau doar să ne tachineze.

– Ce fel de imagine?

– Eu… era foarte ciudată. Cred că nu o să vorbesc despre asta. Nu o să… Apoi privirea i-a căzut asupra mea. Unde e medalionul? a întrebat brusc.

M-a luat prin surprindere.

– L-am pierdut, vă aduceţi aminte?

– Nu. Nu-i adevărat.

Ochii lui gri erau concentraţi.

– S-a scufundat cu nava *L'Orient*, generale.

– Nu.

A spus asta cu atâta convingere, încât ne-am uitat neliniştiţi unul la altul.

– Vreţi puţină apă? a întrebat Monge îngrijorat.

Napoleon a dat din cap de parcă ar fi vrut să clarifice ceva.

– Nu o să mai intru acolo.

– Dar, generale, ce aţi văzut? a insistat Monge.

– Nu vom mai vorbi despre asta niciodată.

Nu ne simţeam în largul nostru. Acum că l-am văzut aşa ameţit, mi-am dat seama cat de mult se baza expediţia pe energia şi precizia lui Bonaparte. Era imperfect ca om şi lider, dar atât de impresionant şi dominant din punct de vedere al intelectului şi al voinţei, încât cu toţii ne predasem inconştient lui. Era scânteia şi compasul expediţiei. Fără el, nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat.

Piramida părea că se uită batjocoritor în jos la noi, vârful perfect.

– Trebuie să mă odihnesc, a spus Napoleon. Vin, nu apă. A pocnit din degete şi cineva a fugit să aducă o sticlă. Apoi

s-a întors spre mine. Ce cauţi aici?

Îşi pierduse minţile de tot?

– Poftim?

Eram confuz din cauza confuziei lui.

– Ai venit cu un medalion şi cu promisiunea de a găsi un sens chestiei ăsteia. Susţii că l-ai pierdut pe unul şi nu ai îndeplinit-o pe cealaltă. Ce am simţit acolo înăuntru? Electricitate?

– Posibil, generale, dar nu am niciun instrument ca să pot spune cu certitudine. Sunt la fel de uimit ca toţi ceilalţi.

– Iar eu sunt uimit de dumneata. Un suspect de crimă şi un american, care se alătură expediţiei noastre, care pare să nu fie de niciun folos şi totuşi este peste tot! Încep să nu mai am încredere în tine, Gage, şi nu e prea comod să fii cineva în care eu nu am încredere.

– Generale Bonaparte, m-am străduit să vă câştig încrederea, pe câmpul de bătălie şi aici! Presupunerile fanteziste nu sunt de folos nimănui. Daţi-mi timp să lucrez la aceste teorii. Ideile lui Jomard sunt interesante, dar nu am avut timp să le evaluez.

– Atunci o să stai aici pe nisip până când o s-o faci. A luat sticla şi a băut.

– Cum? Nu! Trebuie să-mi continui cercetările la Cairo!

– Nu te vei întoarce în Cairo până când nu vei putea veni la mine să-mi spui ceva folositor în legătură cu această piramidă. Nu poveşti vechi, ci care e scopul ei şi cum poate fi exploatată. Aici există o putere, iar eu vreau să ştiu cum pot s-o utilizez.

– Nu vreau nimic mai mult! Dar cum o să fac asta?

– Se presupune că eşti savant. Descoperă. Foloseşte medalionul pe care pretinzi că l-ai pierdut.

Apoi s-a îndepărtat încet. Micul nostru grup l-a privit stupefiat.

– Ce naiba i s-a întâmplat acolo? a întrebat Jomard.

– Cred că în întuneric a avut halucinaţii, a spus Monge.

Dumnezeu ştie că nu aş sta singur acolo! Corsicanul nostru are curaj.

– De ce s-a concentrat asupra mea? Duşmănia lui mă zguduise.

– Pentru că ai fost la Abukir, a spus matematicianul. Cred că înfrângerea l-a măcinat mai mult decât recunoaşte. Viitorul nostru strategic nu este bun.

– Şi o să-mi aşez tabăra aici, holbându-mă la structura asta până când o să fie?

– O să uite de tine într-o zi sau două.

– Nu şi dacă nu îi este satisfăcută curiozitatea, a spus Jomard. Trebuie să citesc din nou sursele antice. Cu cât aflu mai multe despre această structură, cu atât mi se pare mai fascinantă.

– Şi fără sens, am mormăit eu.

– Aşa să fie, Gage? a întrebat Monge. Cred că este de departe prea multă precizie pentru ceva fără sens. Nu doar prea multă muncă, ci prea multă gândire. În timp ce-mi continuam calculele, mi-a trecut prin cap o altă posibilă corelaţie. Această piramidă este într-adevăr o jucărie matematică.

– Ce vrei să spui?

– Va trebui să-mi verific supoziţia cu cifrele lui Jomard, dar, dacă extrapolăm înclinaţia piramidei la vârful originar, un pic mai sus decât este acum, şi comparăm înălţimea cu lungimea celor două laturi ale sale, cred că dăm peste unul din numerele de bază ale matematicii: π.

– *π?*

– Raportul dintre diametrul unui cerc şi circumferinţa lui, Gage, este considerat de multe culturi ca fiind sacru. Este aproximativ 22 împărţit la 7, sau 3,1415… numărul nu a fost calculat niciodată complet. Dar fiecare cultură a încercat să se apropie cât de mult a putut. Egiptenii antici au propus 3,160. Raportul dintre înălţimea piramidei şi cele două laturi ale sale pare să se apropie foarte mult de acest

număr.

– Piramida ţine loc de π?

– Probabil că a fost construită pentru a se conforma valorii egiptene a acestui număr.

– Dar din nou, de ce?

– Încă o dată ne lovim de misterele antice. Dar este interesant, nu-i aşa, că medalionul dumitale includea un diametru în interiorul unui cerc? Păcat că l-ai pierdut. Dar chiar l-ai pierdut?

Interesant? Era o revelaţie. De săptămâni întregi mă mişcăm ca un orb. Acum simţeam că ştiu cu exactitate ce indica medalionul: piramida din spatele meu.

17

Am rămas fără nicio tragere de inimă, aşa cum mi s-a ordonat, să-i ajut pe Jomard şi Monge să facă mai multe măsurători ale piramidei, împărţind cu ei cortul pe care îl ridicaseră la mică distanţă de Sfinx. Mi-au promis o întoarcere rapidă, dar eram neliniştit pentru că eram atât de departe de Astiza şi de medalion, mai ales că Silano era în Cairo. Dar, dacă nu aş respectat ordinul lui Napoleon, emis cu atâţia martori, riscam să fiu arestat. În plus, simţeam că mă apropii de secret. Poate că medalionul era o hartă către un alt pasaj în uriaşa grămadă de piatră care era acum următoarea uşă. Apoi mai era ziua de 21 octombrie, o dată pe care am aflat-o din calendarul antic pe care îl pierdusem, care ar putea avea sau nu acurateţe sau semnificaţie şi care încă se afla la o depărtare de două luni. Nu ştiam cum se potriveau toate acestea între ele, dar poate că savanţii aveau să găsească un alt indiciu. Aşa că am trimis un mesaj la casa lui Enoh, explicând situaţia neplăcută în care mă aflam şi rugând să ajungă vestea despre întârzierea mea şi în haremul lui Yusuf. Cel puţin, am adăugat eu, ştiam ce trebuia să urmăresc şi că îmi lipsea pur şi simplu înţelegerea clară a ceea ce ar trebui să caut.

Exilul meu temporar nu a fost rău în întregime. Casa lui Enoh era ca o colivie, iar Cairo un oraş zgomotos, în timp ce liniştea deşertului era un răgaz. O companie de soldaţi şi-a ridicat bivuacurile pe nisip ca să ne apere de beduinii care rătăceau şi de mameluci, şi mi-am spus că rămânerea mea pentru câteva nopţi ar putea de fapt să reprezinte cel mai

sigur lucru pentru Astiza şi Enoh, de vreme ce absenţa mea ar fi abătut atenţia de la ei. Speram că Silano îmi acceptase povestea, şi anume că medalionul era pe fundul golfului Abukir. Nu-l uitasem pe bietul Talma, dar descoperirea ucigaşului său şi răzbunarea trebuiau să mai aştepte. Pe scurt, am pretins, după cum le este oamenilor obiceiul, că tot răul era spre bine.

Aşa cum am mai spus, la Gizeh sunt trei piramide ale regilor, printre care şi Marea Piramidă, şi toate trei au mici pasaje şi camere goale. Piramida lui Kefren avea încă vârful acoperit de stratul de calcar care odinioară asigurase celor trei structuri o suprafaţă albă, perfect netedă şi şlefuită. Scânteiau, probabil, ca nişte prisme de sare! Folosind instrumentele de măsurare, am calculat că Marea Piramidă, când ajungea într-un punct precis, avea o înălţime de o sută patruzeci şi şase de metri sau cu mai mult de treizeci de metri decât turnul ascuţit al catedralei din Amiens, cea mai înaltă din Franţa. Egiptenii au folosit doar două sute trei rânduri de zidărie ca să obţină această uimitoare înălţime. Înclinaţia laturii sale era de cincizeci şi unu de grade, atât cât trebuia pentru a face ca înălţimea şi jumătate din circumferinţa ei să fie egale atât cu π, cât şi cu secvenţa lui Fibonacci descrisă de Jomard.

În ciuda acestei coincidenţe stranii, scopul piramidelor încă mă ocolea. Ca opere de artă, erau sublime. În ceea ce priveşte utilitatea, păreau fără sens. În faţa mea erau construcţii atât de netede când au fost construite, încât nimeni nu putea să stea pe ele, cu coridoare greu de străbătut pentru oameni, care duceau la camere care păreau să nu fi fost folosite niciodată şi o matematică încifrată care părea ascunsă tuturor, cu excepţia unui specialist.

Monge a spus că toată chestia asta avea probabil o legătură cu religia.

– Peste cinci mii de ani, vor înţelege oamenii motivul

care a stat la baza construirii catedralei Notre-Dame?

– Ai grijă să nu afle preoţii că ai spus asta.

– Preoţii sunt învechiţi, ştiinţa este noua religie. Pentru egiptenii antici, religia era ştiinţa lor, iar magia o încercare de a controla ceea ce nu putea fi înţeles. Omenirea a avansat dintr-un trecut în care fiecare trib şi naţiune avea propriul grup de zei către unul în care mai multe naţiuni venerau un singur zeu. Totuşi, există multe credinţe, fiecare considerând-o pe cealaltă eretică. Acum ştiinţa nu se mai bazează pe credinţă, ci pe raţiune şi experiment şi nu mai este centrată asupra unei naţiuni, a unui papă ori rege, ci asupra legii universale. Nu contează dacă eşti chinez sau german, dacă vorbeşti araba sau spaniola: ştiinţa e una singură. De aceea va triumfa şi de aceea Biserica s-a temut instinctiv de Galilei. Dar această structură din spatele nostru a fost construită de un popor deosebit, cu credinţe deosebite şi s-ar putea să nu descoperim niciodată raţionamentul lor pentru că are la bază misticismul religios pe care nu-l putem înţelege. Descifrarea hieroglifelor ne-ar putea ajuta.

Nu puteam să nu fiu de acord cu această predicţie - la urma urmei eram un om al lui Franklin - şi totuşi trebuia să mă întreb de ce ştiinţa, dacă era universală, nu măturase deja totul înaintea ei. De ce mai erau oamenii religioşi? Ştiinţa era ingenioasă, dar rece, explicativă şi, cu toate astea, nu dădea răspunsuri la cele mai mari întrebări. Răspundea la "cum", dar nu şi la "de ce" şi astfel îi lăsa pe oameni să tânjească. Bănuiam că oamenii din viitor chiar vor înţelege Notre-Dame, la fel cum şi noi înţelegeam acum un templu roman. Şi veneraţia şi teama probabil cam în acelaşi fel. Îmi spuneam că revoluţionarii, în fervoarea lor raţionalistă, pierdeau ceva din vedere, iar ceea ce lipsea era inima sau sufletul. Avea ştiinţa loc şi pentru aşa ceva sau speranţă pentru viaţa de dincolo?

Nu am spus nimic, replicând doar:

– Dacă e mai simplu de atât, dr. Monge? Dacă piramida este doar un mormânt?

– M-am gândit la asta şi aici apare un paradox fascinant, Gage. Să presupunem că trebuia să fie, în primul rând cel puţin, un mormânt. Tocmai mărimea lui îi creează o problemă, nu-i aşa? Cu cat construieşti mai elaborat o piramidă pentru a păzi o mumie, cu atât mai mult atragi atenţia asupra locaţiei acesteia. Trebuie să fi fost o dilemă pentru faraonii care căutau să-şi conserve rămăşiţele pentru eternitate.

– M-am gândit şi eu la o altă dilemă, am replicat. Faraonul speră că nu va fi deranjat pentru eternitate. Şi totuşi crima perfectă este cea de care nimeni nu şi-a dat seama că s-a petrecut. Dacă voiai să jefuieşti mormântul stăpânului tău, cel mai bun mod era de a face acest lucru chiar înainte de a fi sigilat, pentru că, odată închis, nimeni nu putea descoperi furtul! Dacă este un mormânt, se baza pe loialitatea celor care îl închideau. În cine ar fi avut încredere faraonul?

– Din nou o credinţă nedovedită! a râs Monge.

Am revăzut în minte ceea ce ştiam despre medalion. Un cerc tăiat în două: un simbol, probabil, pentru numărul π. O hartă a cerului care includea Steaua Polară antică, în jumătatea de sus. Un simbol pentru apă dedesubt. Un amestec de semne aranjate sub forma literei delta, ca o piramidă. Poate că apa reprezenta Nilul, iar semnele Marea Piramidă, dar de ce să nu gravezi un simplu triunghi? Enoh a spus că emblema părea incompletă, dar unde să găseşti restul? În falusul lui Min, într-un templu demult pierdut? Părea o glumă. Am încercat să gândesc ca Franklin, dar nu mă ridicam la înălţimea lui. Savantul putea jongla cu trăsnetele într-o zi şi să descopere o nouă naţiune a doua zi. Ar fi putut piramidele să atragă fulgerul şi să-l transforme în energie? Era piramida vreun fel de butelie de Leyda? Nu auzisem niciun tunet şi nu văzusem nicio

picătură de ploaie de când ajunsesem în Egipt.

Monge a plecat să se alăture lui Bonaparte la inaugurarea oficială a noului Institut al Egiptului. Acolo savanţii lucrau la orice, de la descoperirea unor proceduri de fermentaţie alcoolică sau de coacere a pâinii (cu tulpini de floarea-soarelui, de vreme ce Egiptul nu avea suficient lemn), până la catalogarea vieţii sălbatice a Egiptului. Conte organizase un atelier de înlocuit echipamentul, ca de exemplu presele de tipărit, care fusese pierdut după distrugerea flotei la Abukir. Era genul de reparator care putea face orice din orice. Jomard şi cu mine pierdeam vremea în deşertul roz şi auriu, desfăşurând meticulos rulete, dând la o parte dărâmăturile şi determinând unghiuri cu instrumentele de măsurat. Am petrecut trei zile şi trei nopţi privind cercurile de stele din jurul vârfurilor piramidelor, discutând care ar putea fi scopul monumentelor.

În dimineaţa celei de a patra zile, plictisit de munca încordată şi de speculaţiile neconcludente, mă gândeam la un punct de vedere, privind de sus Cairo, de-a lungul fluviului. Acolo am observat un tablou curios. Conte produsese, se pare, destul hidrogen pentru a umfla un balon. Balonul acoperit cu mătase părea să aibă aproximativ doisprezece metri în diametru, jumătatea de sus fiind acoperită cu o plasă din care coborau mai multe funii care susţineau un coş din nuiele. Plutea, priponit, la treizeci de metri de sol, atrăgând o mulţime de curioşi. L-am studiat prin telescopul lui Jomard. Toţi cei care priveau păreau a fi europeni.

Până atunci arabii manifestaseră puţină mirare faţă de tehnologia vestică. Păreau să ne considere o intruziune temporară de necredincioşi deştepţi, obsedaţi de trucuri mecanice şi nepăsători cu sufletele noastre. Cu ceva vreme în urmă îi cerusem ajutorul lui Conte pentru a face un generator de frecare cu manivelă ca să stocheze

electricitatea în ceea ce Franklin numise baterie şi fusesem invitat de savanţi să aplic un şoc de mică intensitate unora din mollahii din Cairo. Egiptenii şi-au prins curajos mâinile, i-am administrat primului o încărcătură din butelia mea Leyda şi toţi au sărit pe rând, în timp ce curentul trecea prin ei, provocând groază şi râsete. Dar, după surpriza iniţială, păreau mai mult amuzaţi decât copleşiţi. Electricitatea era magie ieftină, bună doar pentru jocuri de salon.

În timp ce priveam balonul, am zărit o coloană lungă de soldaţi francezi care ieşeau prin poarta sudică a oraşului. Ordinea lor contrasta puternic cu adunătura de negustori şi păstori de cămile care se strângeau în jurul intrărilor din oraş. Soldaţii mergeau într-o linie alb-albastră, cu drapelele regimentelor care atârnau fără vlagă în aerul fierbinte. Rând pe rând, veneau alte linii, un şir strălucitor, unduindu-se ca un miriapod, până a dat impresia unei divizii complete. Unii erau călare, iar alţi cai trăgeau două mici tunuri de câmp.

L-am chemat pe Jomard, care a venit lângă mine, focalizând ocheanul.

– Este generalul Desaix care a plecat în urmărirea lui Murad Bei, a spus. Trupele lui vor explora şi cuceri un Egipt de Sus pe care puţini europeni l-au văzut până acum.

– Aşadar, războiul nu s-a încheiat.

A râs.

– Vorbim despre Bonaparte! Războiul nu se va termina niciodată pentru el.

A continuat să cerceteze coloana, praful fiind împrăştiat în faţa soldaţilor parcă să le anunţe venirea. Îi şi vedeam înjurând după bunul lor obicei, cu gurile pline de nisip.

– Cred că îl văd şi pe vechiul tău prieten.

– Vechiul meu prieten?

– Poftim, uită-te.

Lângă partea din faţă a coloanei călărea un bărbat cu

turban şi îmbrăcat în robă, alături de vreo şase beduini, pe post de gărzi de corp. Una din slugile sale îi ţinea deasupra capului o umbrelă de soare. Îi puteam vedea zvelta spadă scurtă care i se lovea de coapsă şi frumosul armăsar negru pe care îl cumpărase din Cairo: Silano. Cineva mai mic de înălţime călărea alături de el, înfăşurat într-o robă. Un servitor de-al lui, poate.

– Călătorie sprâncenată.

– Îl invidiez, a spus Jomard. Ce descoperiri vor face!

Renunţase Silano la căutarea medalionului? Sau plecase să caute piesa care lipsea, în templul din sud despre care ne vorbise Enoh? L-am remarcat şi pe Bin Sadr. Conducea garda de corp a beduinilor, legănându-se uşor pe spatele unei cămile, ducându-şi toiagul.

Îi evitasem? Sau îmi scăpau ei mie?

Am privit din nou figura mică şi înfăşurată în mantii şi am simţit o nelinişte. Fusesem prea ascultător* zăbovind atât de multă vreme la piramide? Cine era persoana care călărea alături de Silano?

Ştiam despre el, confirmase ea.

Nu-mi explicase niciodată ce însemna mai exact acest lucru.

Am închis cu zgomot uşiţa telescopului.

– Trebuie să mă întorc la Cairo.

– Nu poţi pleca, din ordinele lui Bonaparte. Mai întâi avem nevoie de o ipoteză convingătoare.

Mă temeam însă că ceva dezastruos s-a întâmplat în absenţa mea şi mi-am dat seama că, stând departe atâta vreme, am amânat inconştient sarcina de a rezolva problema medalionului şi de a-l răzbuna pe Talma. Această amânare ar putea fi fatală.

– Sunt un savant american, nu un soldat francez. La dracu’ cu ordinele lui!

– Ar putea să te împuşte!

Dar eu deja alergam în josul pantei, pe lângă Sfinx,

înspre Cairo.

La întoarcere, oraşul părea şi mai prevestitor de rău. Chiar dacă diviziile lui Desaix goliseră câteva case de trupele franceze, mii de locuitori care fugiseră după Bătălia de la Piramide se reîntorceau. Cairo devenea din nou centrul Egiptului, după şocul de după invazie. Cum oraşul era din ce în ce mai aglomerat, locuitorii îşi recâştigau încrederea orăşenească. Se purtau de parcă oraşul încă le aparţinea lor, nu nouă, iar numărul lor îl făcea pe al nostru să pară mai mic. În timp ce soldaţii francezi care călăreau luându-se la întrecere cu măgarii sau cei care patrulau încă îi mai puteau face pe trecători să se împrăştie care încotro, străinii singuratici, aşa ca mine, nu îi făceau s-o ia la goană. Pentru prima dată am fost lovit şi împins, în timp ce mă grăbeam pe străzile înguste. Din nou mi-am adus aminte de ciudăţeniile electricităţii, de acea înţepătură stranie din aer după experimentele de salon pe care femeile le găseau atât de erotice. Acum Cairo părea electrizat din cauza tensiunii. Veştile despre înfrângerea suferită în golful Abukir ajunseseră la urechile tuturor, iar francii nu mai păreau invincibili. Da, atârnam de-a binelea de o funie şi începeam să văd cum se roade.

În comparaţie cu freamătul de pe aleile învecinate, strada care ducea la casa lui Enoh părea mult prea liniştită. Unde era toată lumea? Faţada casei arăta la fel cum o lăsasem, la fel de indescifrabilă ca faţa egiptenilor. Totuşi, când m-am apropiat, am simţit că ceva era nelalocul lui. Uşa nu era bine fixată în ramă şi am zărit aşchii din lemn de un galben lucitor. Am aruncat o privire în jur. Simţeam că mă urmăresc nişte ochi, dar nu vedeam pe nimeni.

Când am ciocănit, uşa a cedat uşor.

– *Salaam*?

Ecoului făcut de salutul meu i-au răspuns nişte muşte care bâzâiau. Am împins tare ca şi cum cineva de dincolo

ţinea uşa şi în sfârşit am avut destul loc să mă strecor înăuntru. Abia atunci am văzut ce bloca drumul. Uriaşul servitor negru al lui Enoh, Mustafa, zăcea mort lângă uşă, faţa fiindu-i distrusă de o împuşcătură de pistol. Casa avea mirosul acela dulce şi dezgustător de moarte recentă.

M-am uitat la o fereastră. Oblonul din lemn fusese sfărâmat de intruşi.

Am mers mai departe, cameră după cameră. Unde erau ceilalţi servitori? Erau pete şi dâre de sânge peste tot, de parcă trupurile ar fi fost cărate după luptă şi măcelărite.

Mesele fuseseră răsturnate, tapiseriile sfâşiate, pernuţele aruncate şi tăiate. Intruşii căutaseră ceva, iar eu ştiam despre ce era vorba. Absenţa mea nu salvase pe nimeni. De ce nu am insistat ca Enoh să se ascundă, în loc să rămână alături de cărţile sale? De ce am crezut că absenţa mea şi a medalionului îl va proteja? După un timp am ajuns în camera cu antichităţi, unde unele statui erau sparte şi sarcofagele răsturnate, apoi la scările care duceau către bibliotecă. Uşa fusese spartă. Dincolo de ea era întuneric, iar în bibliotecă mirosea a fum. Cu inima grea, am găsit o lumânare şi am coborât.

Pivniţa era un măcel plin de fum. Rafturile fuseseră răsturnate. Cărţile şi pergamentele zăceau grămadă ca mormanele de frunze de toamnă, conţinutul lor pe jumătate ars mocnind încă. Iniţial am crezut că şi această cameră era lipsită de viaţă, dar cineva a gemut. Au foşnit nişte hârtii şi o mână s-a ridicat dintre resturi, cu degetele contorsionate dureros, ca o victimă a unei avalanşe care iese din zăpadă. Am apucat-o, stârnind doar un urlet de durere. Am lăsat degetele umflate să cadă şi am dat la o parte hârtiile înnegrite. Era bietul Enoh, întins pe o grămadă de cărţi fumegânde. Era ars rău, despuiat pe jumătate, cu pieptul şi braţele pârlite. Se aruncase într-un foc al literaturii.

– Thot, a bolborosit el. Thot.

– Enoh, ce s-a întâmplat?

În delirul lui nu m-a putut auzi. M-am dus sus, la fântână, şi am luat nişte apă într-un vas antic, chiar dacă apa din fântână era roz de la sângele vărsat. I-am picurat puţină pe faţă şi apoi i-am dat să soarbă. A scuipat, dar apoi a înghiţit ca un copil. În sfârşit privirea i s-a concentrat.

– Au încercat să dea foc la tot, a şoptit suspinând.

– Cine?

– M-am eliberat şi am intrat în foc, iar ei nu au îndrăznit să mă urmeze.

A tuşit.

– Dumnezeule, Enoh, te-ai aruncat în flăcări?

– Cărţile astea sunt viaţa mea.

– Au fost francezii?

– Arabii lui Bin Sadr. Întrebau întruna unde e, fără a spune despre ce era vorba. M-am prefăcut că nu ştiu. Voiau femeia, iar eu le-am spus că a plecat cu tine. Nu m-au crezut. Dacă nu aş fi alergat în foc, m-ar fi obligat să le spun şi mai multe. Sper că cei din casă nu au vorbit.

– Unde sunt ceilalţi?

– Servitorii au fost înghesuiţi în cămări. Am auzit ţipete.

Mă simţeam complet inutil: jucător prost, soldat diletant şi pretins savant.

– Eu am adus astea pe capul tău.

– Nu ai adus nimic din ce nu au dorit zeii. A gemut. Mi-a sosit ceasul. Oamenii devin mai lacomi. Vor ştiinţă şi magie pentru putere. Cine vrea să trăiască într-o perioadă ca asta? Dar cunoaşterea şi înţelepciunea nu sunt acelaşi lucru. M-a prins de mână. Trebuie să-i opreşti.

– Să-i opresc de la ce?

– Până la urmă era în cărţile mele.

– Ce? Ce urmăresc?

– Este o cheie. Trebuie să o introduci.

Se ducea. M-am aplecat mai aproape.

– Enoh, te rog, Astiza… este teafără?

– Nu ştiu.

– Unde e Ashraf?

– Nu ştiu.

– Ai aflat ceva despre 21 octombrie?

Mi-a strâns braţul.

– Trebuie să crezi în ceva, americanule. Crede în ea.

Apoi a murit.

M-am lăsat pe spate, pustiit. Mai întâi Talma, acum Enoh. Ajunsesem prea târziu ca să-l salvez şi prea târziu ca să aflu ce descoperise. I-am închis ochii, tremurând de furie şi neputinţă. Pierdusem cea mai bună legătură cu misterele. Mai rămăsese ceva în biblioteca asta care ar putea explica scopul medalionului? Cum puteam afla, în mijlocul cenuşii?

Enoh ţinea strâns la piept un volum gros, legat în piele şi înnegrit la margini. Era scris în arabă. Avusese vreo importanţă în descifrarea căutării noastre? L-am scos cu greu şi m-am uitat la scrierea cu înfloriturі, fără să înţeleg. Poate că Astiza ar putea să-i dea un înţeles.

Dacă mai era în Cairo. Aveam o idee cumplită cine ar putea fi persoana mică şi înfăşurată în mantii care călărea alături de Silano, în timp ce trupele lui Desaix mărşăluiau spre sud.

Neliniştit şi pierdut în propriile mele griji, mi-am târât picioarele înapoi pe scară, până în camera cu antichităţi, fără să fiu atent. Aproape că m-a costat viaţa.

S-a auzit un strigăt ascuţit şi chinuit, după care o lance a ţâşnit ca un fulger din spatele statuii lui Anubis, zeul cu cap de şacal. S-a izbit de pieptul meu, împingându-mă cu putere înapoi. M-am lovit de un sarcofag din piatră, cu răsuflarea tăiată. În timp ce alunecam jos, năucit, am privit lancea. Vârful suliţei străpunsese canea lui Enoh, doar ultimele pagini oprind-o de a-mi intra drept în inimă.

Ashraf era la capătul celălalt al suliţei. Ochii i s-au mărit.

– Tu!

Am încercat să vorbesc, dar nu puteam decât să gâfâi.

– Ce faci aici? Mi s-a spus că eşti reţinut de francezi la piramide! Am crezut că eşti unul din asasini, căutând secrete!

În sfârşit mi-a revenit suflul, ca să vorbesc.

– L-am văzut pe Silano cum părăseşte oraşul cu generalul Desaix, călărind spre sud. Nu ştiam ce însemna asta, aşa că m-am grăbit să mă întorc.

– Era să te omor!

– Cartea asta m-a salvat. Am dat-o, şi vârful suliţei, la o parte. Nici măcar nu pot s-o citesc, dar Enoh o ţinea la piept. Despre ce e, Ash?

Şi-a folosit gheata pentru a ţine cartea în timp ce smulgea lancea din ea, s-a aplecat şi a deschis-o. Bucăţele din ea s-au împrăştiat ca sporii. A citit o clipă.

– Poezie. A azvârlit-o într-o parte.

Ah! Cu ce alegem să murim.

– Ashraf, am nevoie de ajutor.

– Ajutor? Tu eşti cuceritorul, mai ţii minte? Tu aduci ştiinţa şi civilizaţia în bietul nostru Egipt! Şi asta e ceea ce ai adus în casa fratelui meu: un măcel! Toţi care te cunosc mor!

– Arabii au făcut asta, nu francezii.

– Franţa, nu Egiptul, a deranjat ordinea lucrurilor.

Nu aveam niciun răspuns la asta şi nici nu negam că eram şi eu implicat. Alegem cel mai avantajos dintre motive şi schimbăm lumea complet.

Am răsuflat din greu.

– Trebuie să o găsesc pe Astiza. Ajută-mă, Ash. Nu ca prizonier, nu ca stăpân şi sclav, nu ca servitor. Ca prieten. Ca un tovarăş de luptă. Astiza are medalionul. O vor ucide din cauza lui, la fel de brutal cum l-au omorât pe Talma, şi nu am încredere în armată pentru a-i cere ajutorul. Şi Napoleon vrea să afle secretul. Va lua medalionul pentru el.

– Şi va fi blestemat, la fel ca toţi cei care îl ating.

– Sau va descoperi puterea cu care va înrobi lumea.

Răspunsul lui Ashraf a fost doar tăcere, lăsându-mă să mă gândesc la ceea ce tocmai îmi ieşise pe gură cu privire la generalul pe care îl urmasem. Era Bonaparte un salvator republican? Sau un viitor tiran? Văzusem în caracterul lui semne ale ambelor trăsături. Cum ar putea face cineva diferenţa între cele două? Amândouă pretindeau farmec. Amândouă solicitau ambiţie. Şi poate că pana de pe cântarul lui Thot ar face ca inima unui lider să se încline într-o parte sau alta. Dar asta nu conta, nu-i aşa? Trebuia să mă hotărăsc în ce cred. Enoh îmi dăduse o ancoră de salvare. Crede în *ea*. Să cred în mine. În viaţă, în libertate şi în căutarea fericirii, aşa cum scrisese Jefferson. Umbla vorba că omul, şi el un cunoscut savant, ar putea deveni preşedinte.

– Fratele meu ţi-a oferit ajutor şi uite unde a ajuns, a spus cu amărăciune Ashraf. Nu eşti prietenul meu. Am greşit că te-am adus la Cairo. Ar fi trebuit să mor la Imbaba.

Eram disperat.

– Atunci, dacă nu vrei să mă ajuţi ca prieten, îţi ordon să mă ajuţi ca prizonier şi servitor. Te-am plătit!

– Îndrăzneşti să mai ai pretenţii asupra mea după toate astea?

Şi-a scos punga cu bani şi a azvârlit-o înspre mine. Monedele s-au împrăştiat, rostogolindu-se pe podeaua din piatră.

– Scuip pe banii tăi! Pleacă! Găseşte-ţi singur femeia! Pleacă! Trebuie să pregătesc înmormântarea fratelui meu!

Deci eram singur. Cel puţin am avut demnitatea de a lăsa banii unde se răspândiseră, fără să ştiu câte monede îmi aparţineau. Am luat doar ceea ce am ascuns în sarcofagul gol: puşca mea ghintuită şi *tomahawk*-ul meu Algonquin. Apoi am păşit din nou peste cadavrul lui Mustafa şi am ieşit iarăşi pe străzile din Cairo.

Nu aveam să mă mai întorc.

Casa lui Yusuf al-Beni, unde Astiza se ascundea în harem, era mai impozantă decât a lui Enoh, o fortăreaţă cu turnuleţe care umbrea strada îngustă cu streşinile ei protectoare.

În faţă, ferestrele erau înalte, soarele strălucea în ele, iar rândunicile parcă pluteau, dar uşa era ascunsă de o arcadă grea, la fel de groasă ca intrarea într-un castel medieval. Stăteam în faţa ei, deghizat. Mi-am înfăşurat armele într-un covor ieftin, cumpărat în grabă, şi eram îmbrăcat în haine egiptene, în caz că francezii m-ar căuta ca să mă trimită înapoi la piramide unde era Jomard. Pantalonii mei largi şi haina *galabiyya* erau mult mai uşoare, mai anonime şi mult mai delicate decât veşmintele europene, iar eşarfa de pe cap mă proteja de soare.

Încă o dată ajunsesem prea târziu?

Am ciocănit la uşa lui Yusuf şi un portar la fel de solid ca Mustafa m-a înfruntat. Fără barbă, uriaş şi la fel de palid pe cât era de negru servitorul lui Enoh, umplea intrarea ca un balot de bumbac egiptean. Fiecare casă bogată avea un trol uman?

– Ce vrei, negustorule de covoare?

De când eram aici, înţelegeam şi araba.

– Nu sunt negustor. Trebuie să-l văd pe stăpânul tău, am răspuns în franceză.

– Eşti franc? a întrebat în aceeaşi limbă ca mine.

– American.

S-a încruntat.

– Nu aici.

Începuse să închidă uşa.

Am încercat să-l păcălesc.

– Sultanul Bonaparte îl caută.

Balotul de bumbac s-a oprit. Era destul ca să mă facă să cred că Yusuf era undeva prin casă.

– Generalul are treabă cu o femeie care este oaspete aici, o doamnă pe nume Astiza.

– Generalul vrea o sclavă?

Tonul îi era neîncrezător.

– Nu este sclavă, este un om de ştiinţă. Sultanul are nevoie de expertiza ei. Dacă Yusuf este plecat, atunci trebuie să aduci femeia pentru general.

– Nici ea nu mai e.

Era un răspuns pe care nu voiam să-l cred.

– Chiar trebuie să aduc un pluton de soldaţi? Sultanul Bonaparte este genul de bărbat căruia nu-i place să aştepte.

Portarul a dat din cap în semn de respingere.

– Pleacă, americanule. A fost vândută.

– Vândută!

– Unui negustor de sclavi beduin.

A vrut să-mi trântească uşa în nas, aşa că am îndesat capătul covorului în uşă ca să-l opresc.

– Nu o poţi vinde, e a mea!

A apucat capătul covorului cu o mână care avea palma mare cât o tigaie.

– Ia-ţi carpeta din uşa mea sau o laşi aici, m-a avertizat el. Nu mai ai treabă cu noi.

Am învârtit covorul ca să-i ţintesc stomacul şi mi-am strecurat mâna până la capătul celălalt al sulului, apucând puşca. Zgomotul piedicii trase s-a auzit clar, iar asta i-a mai luat din aroganţă.

– Vreau să ştiu cine a cumpărat-o.

Ne-am studiat unul pe celălalt, întrebându-ne dacă vreunul era suficient de rapid ca să-l înfrângă pe celălalt, într-un final s-a încruntat.

– Aşteaptă.

A dispărut, lăsându-mă ca un prost sau ca un pocăit. Cum îndrăznea egipteanul s-o vândă pe Astiza?

– Yusuf, ieşi afară, ticălosule!

Strigătul meu a răsunat în casă. Am rămas în picioare minute lungi, întrebându-mă dacă mă vor ignora pur şi

simplu. Dacă făceau asta, aş fi intrat trăgând.

În sfârşit am auzit paşii greoi ai portarului care se întorcea. A umplut pragul uşii.

– Este un mesaj de la cumpărătorul femeii şi este uşor de povestit. Spune că ştii de ce e nevoie ca s-o poţi răscumpăra.

Apoi uşa s-a trântit.

Asta însemna că Silano şi Bin Sadr puseseră mâna pe ea. Însemna că nu aveau medalionul şi nu trebuiau să ştie că nici eu nu-l aveam.

Aveau s-o ţină în viaţă în speranţa că-l voi aduce eu? Era ostatică, victima unei răpiri.

M-am îndepărtat de intrare, încercând să mă gândesc ce să fac. Unde era medalionul? Şi odată cu asta, ceva mic a trecut pe lângă urechea mea, căzând moale în praf. Am ridicat privirea. O mână feminină a închis deasupra o deschizătură cu grilaj dintr-un oblon împodobit. Am ridicat ceea ce fusese aruncat.

Era un pachet de hârtie. Când l-am desfăcut, am descoperit ochiul de aur al lui Horus al Astizei şi un mesaj, de data aceasta în engleză, scris de ea. Inima mi s-a înălţat: "Zidul de sud, la miezul nopţii. Adu o frânghie."

18

Nu exista prăpastie mai mare între armata franceză invadatoare şi egipteni decât problema femeilor. Pentru musulmani, aroganţii franci erau dominaţi de femeile europene proaste care combinau înfăţişarea vulgară cu cerinţele urgente şi îşi băteau joc de fiecare bărbat care intra în contact cu ele. În schimb, francezii considerau că islamul îşi închisese cea mai mare sursă de plăceri în închisori opulente, dar posomorâte, precedând spiritul erotic al companiei feminine. Dacă musulmanii îi vedeau pe francezi sclavii femeilor musulmane, francezii credeau că musulmanii se tem de femeile franceze. Situaţia a fost tensionată şi mai mult de decizia unor femei egiptene de a trăi cu cuceritorii şi de a se arăta fără văluri, cu braţele şi gâtul goale, în trăsurile ofiţerilor. Aceste noi amante, îmbătate de libertăţile pe care le acordau francezii, strigau vesele de la ferestrele ascunse ale trăsurilor care mergeau agale: "Priviţi libertatea noastră!" Imamii credeau că noi le stricam, savanţii îi credeau pe egipteni medievali, iar soldaţii pur şi simplu doreau plăcerile patului. Deşi existau ordine stricte de a nu molesta femeile musulmane, nimeni nu interzicea să le plătească, iar unele erau mai mult decât doritoare să fie cumpărate. Alte fete egiptene îşi apărau virtutea ca nişte vestale virgine, neoferindu-şi favorurile decât dacă ofiţerii le promiteau să le ia în căsătorie şi să trăiască în Europa. Rezultatul a fost că au apărut o mulţime de divergenţe şi neînţelegeri.

Sacii de pânză gri cu care erau îmbrăcate femeile musulmane, meniţi să ţină sub control poftele masculine,

nu reuşeau decât să facă din fiecare femeie care trecea, cu vârste şi forme necunoscute, un subiect de speculaţii intense printre soldaţii francezi. Nici eu nu eram indiferent la asemenea discuţii şi în imaginaţia mea frumuseţea femeilor din casa lui Yusuf era amplificată de poveştile cu Şeherezada şi cele o mie şi una de nopţi. Cine nu auzise de vestitul serai al sultanului din Istanbul? Sau de amantele pricepute şi eunucii castraţi din această ciudată societate, în care fiul unui sclav putea ajunge stăpân? Era o lume pe care mă chinuiam s-o înţeleg. Sclavia devenise pentru otomani un mod de a injecta sânge proaspăt şi loialitate într-o societate infirmă şi perfidă. Poligamia devenise o recompensă pentru loialitatea politică. Religia devenise un înlocuitor pentru autoîmbunătăţirea materială. Rezerva femeilor musulmane le făcea să fie şi mai dorite.

Se mai găsea medalionul între pereţii haremului, chiar dacă Astiza nu mai era acolo? Aceasta era speranţa mea. Îi convinsese pe răpitorii ei că încă îl mai aveam şi apoi mi-a lăsat un mesaj. Deşteaptă femeie. Am descoperit o nişă pe o alee unde mi-am ascuns pentru moment puşca, acoperind-o cu covorul, şi am plecat să cumpăr o frânghie şi provizii. Dacă Astiza era prizoniera lui Silano, o voiam înapoi. Nu aveam o relaţie propriu-zisă, dar simţeam un amestec de gelozie, caracter protector şi singurătate care m-a surprins. Era singurul lucru apropiat care-mi mai rămăsese din ceea ce putea fi numit un prieten adevărat. Deja îi pierdusem pe Talma, Enoh şi Ashraf. Să fiu al naibii dacă aveam s-o pierd şi pe ea!

Tenul meu european sub hainele arabe a atras doar priviri întâmplătoare, deoarece Imperiul Otoman era un curcubeu de culori. Am pătruns pe coridoarele slab luminate şi ca un furnicar din bazarul Khan al-Khalili, aerul având o aromă de cărbuni de lemn şi haşiş, de o mulţime de condimente care alcătuiau piramide strălucitoare verzi, galbene şi portocalii. După ce am cumpărat mâncare, o

frânghie şi o pătură pentru nopţile din deşert, am dus toate acele provizii la magazia mea şi am plecat din nou să mă târguiesc pentru un cal sau o cămilă, cu ultimii bani pe care-i mai aveam. Niciodată nu încălecasem o cămilă, dar ştiam că rezistă mai mult într-o urmărire lungă. Mintea îmi fierbea de întrebări. Ştia Bonaparte că Silano o luase pe Astiza? Urmărea contele aceleaşi indicii ca şi mine? Dacă medalionul era o cheie, unde era lacătul? În graba şi preocuparea mea am dat peste o patrulă franceză, uitând să mă ascund în umbra hainelor.

Soldaţii asudaţi aproape că au trecut rând pe rând pe lângă mine, când locotenentul lor a scos brusc o bucată de hârtie îndesată la brâu, m-a privit şi a strigat patrulei să se oprească.

– Ethan Gage?

M-am prefăcut că nu înţeleg.

O grămadă de ţevi de muschete au apărut, nefiind nevoie de nicio traducere.

– Gage? Ştiu că tu eşti. Nu încerca să fugi, altfel te punem la pământ.

Aşa că m-am îndreptat, mi-am dat jos acoperitoarea pentru cap şi am încercat să-l păcălesc.

– Vă rog să nu mă daţi de gol, locotenente. Sunt într-o misiune pentru Bonaparte.

– Dimpotrivă, eşti arestat.

– Cu siguranţă vă înşelaţi.

S-a uitat la imaginea de pe hârtie.

– Denon ţi-a schiţat portretul şi chiar îţi seamănă. Omul are talent.

– Sunt pe cale de a mă întoarce la cercetările mele de la piramide…

– Eşti căutat pentru omorârea unui învăţat şi imam pe nume Qelab Almani, cunoscut şi ca Enoh sau Hermes Trismegistus. Ai fost zărit ieşind în grabă din casa lui, înarmat cu o puşcă şi o secure.

– Enoh? Eşti nebun? Eu încerc să descopăr cine l-a ucis.

A citit de pe hârtia lui.

– Eşti de asemenea arestat pentru că ai plecat de la piramide fără permisiune, pentru insubordonare şi pentru că nu ai uniformă.

– Sunt om de ştiinţă! Nu am o uniformă!

– Mâinile sus! A clătinat din cap. Infracţiunile te-au ajuns din urmă, americanule.

Am fost dus în nişte barăci ale mamelucilor care fuseseră transformate în închisori temporare. Acolo, autorităţile franceze au încercat să separe insurgenţii, criminalii mărunţi, dezertorii, speculanţii şi prizonierii de război pe care îi făcuse invazia. În ciuda protestelor mele, am fost azvârlit într-o celulă în care se afla o amestecătură poliglotă de hoţi, şarlatani şi pungaşi şi am simţit că mă întorc în salonul de pariuri din Paris.

– Cer să aflu care sunt acuzaţiile împotriva mea! am strigat.

– Inutilitatea, a mormăit sergentul care a zăvorât uşa.

Absurditatea încarcerării mele pentru uciderea lui Enoh era depăşită doar de nenorocirea absenţei mele la miezul nopţii de la întâlnirea de la zidul de sud al casei lui Yusuf. Oricine ar fi aruncat amuleta cu ochiul lui Horus probabil că nu avea multe oportunităţi de a ajuta un bărbat străin să intre în harem. Dacă renunţam şi medalionul era vândut sau pierdut? Între timp, dacă Astiza era în mâinile lui Silano şi era dusă spre sud cu expediţia lui Desaix către Egiptul de Sus, se îndepărta tot mai mult cu fiecare oră. Într-un moment al vieţii mele când nu aveam nicio secundă de pierdut, eram imobilizat. Era înnebunitor.

În sfârşit a apărut un locotenent care mi-a trecut numele în registrul închisorii.

– Cel puţin obţine-mi o audienţă la Bonaparte, l-am rugat eu.

– E mai înţelept să nu-i ieşi în cale, sau poate vrei să fii împuşcat pe loc. Eşti suspect de crimă aici, din cauza unor rapoarte mai vechi referitoare la moartea unei curtezane în Paris. De asemenea e vorba şi de nişte datorii neplătite… şi-a studiat hârtiile. O proprietăreasă pe nume *madame* Durrell?

Am gemut aproape neauzit.

– Nu l-am omorât pe Enoh! Eu i-am găsit cadavrul!

– Şi ai raportat imediat?

Tonul lui era la fel de cinic ca al creditorilor mei.

– Ascultă, întreaga expediţie ar putea fi pusă în pericol dacă nu îmi închei munca. Contele Silano încearcă să monopolizeze secrete importante.

– Nu încerca să-l ponegreşti pe Silano. El a fost cel care ne-a adus declaraţii despre caracterul dumitale de la *madame* Durrell şi purtătorul de felinar. A prezis şi predilecţia dumitale de a avea un comportament deviant. A citit din nou. Trăsăturile unui De Sade.

Aşa deci. În timp ce măsurăm cu ruleta piramidele, Silano fusese ocupat în Cairo să-mi sporească reputaţia.

– Am dreptul la reprezentare legală, nu-i aşa?

– Un avocat al armatei va ajunge la tine într-o săptămână.

Eram blestemat? Cât de convenabil era pentru duşmanii mei ca eu să fiu închis, să nu pot să îl urmăresc pe conte, să nu pot contesta acuzaţiile sau să ajung la întâlnirea mea de la miezul nopţii de la haremul lui Yusuf! Soarele intra pieziş prin micuţa fereastră a celulei, iar cina părea să fie o mazăre mizerabilă şi nişte piure de linte. Beam dintr-un butoi cu apă stătută, iar toaleta era o găleată.

– Am nevoie de o audienţă acum!

– E posibil să te întorci la Paris şi să înfrunţi acolo acuzaţiile.

– E o nebunie!

– Mai bine ghilotina acolo, decât un pluton de execuţie

aici, nu-i aşa?

A ridicat din umeri şi a plecat.

– Mai bine cum? am strigat după el, prăbuşindu-mă pe podea.

– la nişte piure, a spus un soldat, un întreprinzător în devenire, prins încercând să vândă un tun la fier vechi. Micul dejun e mai rău.

M-am întors într-o parte.

Ei bine, pariasem şi pierdusem, nu-i aşa? Dacă în Paris nu am pierdut, aici nu trăsesem nicio carte norocoasă. Desigur, dacă aş fi urmat sfaturile lui Franklin, aş fi avut o profesie cinstită, dar povaţa lui cu "în pat devreme, trezit devreme" părea să se opună naturii fundamentale. Unul dintre lucrurile care mi-au plăcut la el era că nu-şi urma întotdeauna propriile sfaturi. Chiar când avea aproape optzeci de ani, petrecea dacă o doamnă drăguţă apărea la orizont.

În curând s-a lăsat întunericul. Cu fiecare clipă, Astiza se îndepărta mai mult.

Exact când sâmburele disperării săpa adânc în mine şi mă autocompătimeam, regretând amarnic cele întâmplate - şi în tot acel timp încercând să fac abstracţie de duhoarea colegilor de celulă - am auzit un şuierat de la fereastra celulei.

– Ethan!

Ce mai era acum?

– Ethan! Vocea era joasă şi nerăbdătoare. Americanul? E acolo?

Mi-am făcut loc printre colegii mei şi mi-am aşezat faţa în mica deschizătură.

– Cine-i acolo?

– Sunt eu, Ashraf.

– Ash! Am crezut că m-ai abandonat!

– M-am gândit mai bine. Ştiu că fratele meu ar fi vrut să te ajut. Tu şi preoteasa sunteţi singura speranţă de a apăra

secretele pe care le-a protejat o viaţă întreagă. Apoi am auzit că ai fost arestat! Cum de ai intrat în atâtea necazuri aşa repede?

– E un talent natural.

– Trebuie să te scot de aici.

– Cum?

– Te rog să te îndepărtezi de fereastră cât de mult poţi. Şi acoperă-ţi urechile.

– Ce?!

– Ar fi bine să te şi ghemuieşti.

A dispărut. Ei bine, era de rău augur. Mamelucii aveau un stil al lor de a se arunca cu capul înainte atunci când făceau ceva. Mi-am făcut loc în colţul opus al celulei şi le-am spus celorlalţi aflaţi în întuneric:

– Cred că ceva groaznic e pe cale să se întâmple. Vă rog să vă mutaţi în partea asta a camerei.

Nimeni nu s-a mişcat. Aşa că am încercat din nou.

– Dacă vă strângeţi în jurul meu, am nişte haşiş.

Au alcătuit un scut respectabil, chiar înainte să se audă o bubuitură puternică. Peretele exterior de sub fereastră a explodat înăuntru împrăştiind pietre, iar o ghiulea a trecut pe deasupra lovind uşa din lemn şi fier a celulei. Intrarea s-a curbat, s-a clătinat şi a căzut abil din balamale, lovind podeaua coridorului cu un zăngănit. Ghiuleaua s-a înfipt în lemn ca o mură într-o brioşă. Eram o grămadă de oameni, cu mine dedesubt, urechile îmi ţiuiau, iar aerul era plin de praf. Cu toate acestea recunoşteam o ocazie atunci când o vedeam.

– Acum! Repeziţi-vă la uşier! am strigat.

În timp ce ceilalţi s-au ridicat şi au luat-o la goană pe coridor, m-am târât în partea opusă, prin gaura făcută de Ashraf în peretele închisorii. Stătea ghemuit în umbră, aşteptând. O muschetă era aruncată pe un umăr, două pistoale erau îndesate la brâu şi avea o sabie legată de mijloc. Am recunoscut armele pe care i le confiscasem când

îl capturasem. Ei bine, atâta pagubă pentru trofeele mele.

– De unde naiba ai luat un tun?

– Stătea aici în curte, sechestrat ca dovadă.

– Ca dovadă?

Ah, da, soldatul care încercase să-l vândă la fier vechi.

– L-au lăsat încărcat?

– Să-l folosească împotriva prizonierilor dacă încercau să fugă.

S-au auzit focuri de armă şi am luat-o la fugă.

Ne-am mişcat repede pe străzile întunecate, ca nişte hoţi, şi mi-am recuperat armele, frânghia şi proviziile din locul unde le ascunsesem. Apoi am urmărit mişcarea lunii, aşteptând ora fixată. Când ne-am furişat către peretele de sud al casei lui Yusuf, nu eram sigur la ce să mă aştept. Uşa grea care marca intrarea separată pentru femei din spate era din lemn gros cu un lacăt mare din fier. Pe acolo nu se putea intra. Aşa că tot ce puteam face era să aştept în linişte dedesubtul ferestrei din acea parte de sud a casei, sperând ca patrulele franceze care colindau oraşul să nu mă găsească.

– Acum te-am făcut şi pe tine fugar, am şoptit.

– Zeii nu te vor lăsa să răzbuni moartea fratelui meu de unul singur.

Noaptea părea nesfârşită şi nimic nu se vedea sau auzea de la fereastra ascunsă de deasupra. Întârziasem la întâlnire? Fusese descoperit informatorul meu? Impulsiv şi nerăbdător, am scos ochiul de aur al lui Horus din buzunar şi l-am împins în sus înspre deschizătură. Spre surpriza mea, nu a căzut. În schimb, amuletei i s-a adăugat un fir din mătase care a lunecat în jos. Mi-am legat frânghia de fir şi am privit cum era trasă în sus. Am aşteptat o clipă să fie legată bine, am tras să verific şi mi-am înfipt picioarele în zid.

– Aşteaptă aici, i-am spus lui Ashraf.

– Crezi că ochii mei nu sunt la fel de curioşi ca ai tăi?

– Eu sunt expertul în femei. Tu ţine puşca.

Fereastra haremului era la o înălţime de cincisprezece metri, iar oblonul din îngrăditură destul de larg ca să-mi împing înainte capul şi umerii. Respirând sacadat din cauza efortului şi a speranţelor, m-am săltat înăuntru, cu *tomahawk-ul* la brâu. Având în vedere cele întâmplate în cursul zilei, eram mai mult decât pregătit să-l folosesc.

Din fericire, nişte braţe mlădioase şi tinere m-au tras înăuntru, făcându-mă să mă simt mai bine. Am văzut că asistenta meu anonimă era tânără, drăguţă, spre dezamăgirea mea îmbrăcată, chiar cu văluri. Dar numai ochii ei migdalaţi erau suficienţi ca să facă un bărbat să se îndrăgostească: poate că exista un sistem pentru înnebunirea musulmanilor. Şi-a ridicat degetele în dreptul buzelor, făcându-mi semn să tac. Mi-a dat o a doua bucată de hârtie şi a şoptit:

– Astiza.

– *Fayn?* am întrebat.

Unde? A dat din cap arătând spre hârtie. Am desfăcut-o. "Este ascuns ca să poată fi văzut", scrisese Astiza în engleză.

Aşadar lăsase medalionul acolo! M-am uitat în jur şi dintr-odată am remarcat încă o duzină de perechi de ochi care mă fixau, precum animalele dintr-o pădure. Câteva din femeile din harem erau treze şi tăcute şi, la fel ca tânărul meu ghid, îmbrăcate de stradă şi timide ca nişte căprioare. Toate şi-au dus degetele la buze. Mi-era destul de clar.

Toate fanteziile cu bazine cu apă limpede, fete care cântau şi haine diafane s-au spulberat brusc. Apartamentele haremului erau mai simple şi mai înghesuite decât camerele publice pe care le văzusem şi niciuna din femei nu părea să fie dichisită pentru vizita nocturnă a lui Yusuf. Mi-am dat seama că era pur şi simplu o aripă izolată, în care femeile puteau găti, coase şi sta la taifas fără să

intre în teritoriul masculin.

Mă priveau cu teamă şi fascinaţie.

Am început să mă plimb prin apartamentele slab luminate în căutarea medalionului. Ascuns să fie văzut? Se referea la o fereastră? Toate erau acoperite cu paravane *mashrabiyya.* Haremul avea o cameră centrală spaţioasă şi o mulţime de altele mai mici, fiecare cu un pat mototolit, un cufăr de haine şi cuiere pe care atârnau haine, unele dintre ele scoţând în evidenţă formele, altele ascunzându-le. Era o lume întoarsă pe dos, toată culoarea fiind lăuntrică, toate gândurile cenzurate, toată plăcerea încuiată.

Unde îl ascunsesem eu? Într-o gheată, într-un tun, într-o oală de noapte. După mine, în niciunul din aceste locuri nu "era ascuns ca să poată fi văzut". M-am aplecat să ridic cuvertura de pat, dar tânăra femeie care îmi era ghid mi-a oprit mâna. Mă aşteptau pe mine să-l descopăr, ca să dovedesc că ştiam ceea ce căutam. Iar apoi totul mi-a devenit clar. M-am îndreptat, uitându-mă în jur mai îndrăzneţ. Ascuns la vedere, spusese ea. În jurul unui gât, pe o masă, pe…

În caseta de bijuterii.

Dacă există un singur lucru universal în cultura umană, atunci acela este dragostea pentru aur. Cu ceea ce aceste femei nu ar fi putut arăta pe stradă se împodobeau pentru Yusuf şi pentru ele însele: inele, monede, brăţări şi ornamente, cercei şi inele pentru gleznă, diademe şi lanţuri pentru talie. Pe o măsuţă de toaletă era o cascadă de aur, o deltă galbenă, o comoară care amintea vag de *L'Orient.* Iar acolo, în mijlocul tuturor, aruncat neglijent ca o monedă de cupru într-o tavernă, era medalionul, cu forma ascunsă de colierele de deasupra lui. Bin Sadr şi Silano nu au intrat niciodată aici, desigur, şi nimeni altcineva nu s-a deranjat să caute.

L-am scos de acolo. În timp ce făceam asta, un cercel greu a alunecat de pe masă şi a căzut cu zgomot pe podea.

Am îngheţat. Brusc, alte capete s-au ridicat din paturi, chipurile unor femei mai în vârstă. Una dintre ele a tresărit la vederea mea şi a sărit din pat, trăgându-şi peste ea hainele de stradă. A vorbit ascuţit. Tânăra a replicat neliniştită. Era o conversaţie şuierată într-o arabă rapidă. M-am îndreptat încet către fereastră. Femeia în vârstă mi-a făcut semn să pun jos medalionul, dar eu l-am strecurat în jurul gâtului şi în interiorul cămăşii. Nu la asta se aşteptaseră? Se părea că nu. Bătrâna a scos un ţipăt şi alte femei au început să se tânguie şi să ţipe. Am auzit ţipătul unui eunuc din spatele uşii şi alţi bărbaţi care strigau de jos. Era acesta sunetul fierului scos din teacă? Era timpul să plec.

Am ajuns la fereastră, dar bătrâna a încercat să mă oprească, fluturându-şi braţele, cu mânecile largi, ca un uriaş liliac negru. Am împins-o de lângă mine, chiar dacă degetele ei mi-au zgâriat gâtul. A căzut într-o parte, ţipând. S-au auzit zdrăngănitul unui clopot şi o împuşcătură de avertizare. Treziseră întregul oraş! Am apucat rama şi mi-am făcut loc, spărgând jumătate din paravanul din lemn. Bucăţi din el au căzut zgomotos pe aleea de dedesubt. M-am rostogolit pe tocul ferestrei şi am început coborârea pe frânghie. Jos, uşa din spate a fost deschisă brusc şi pe ea s-au năpustit servitori înarmaţi cu bâte şi stinghii. Alţi bărbaţi au dat buzna în haremul din spatele meu. În timp ce coboram, cineva a încercat să tragă funia înapoi.

– Sari! a strigat Ashraf. Te prind!

Ştia cât cântăream? Şi nu voiam să-mi dau pur şi simplu drumul pentru că m-am gândit că s-ar putea să mai avem nevoie de frânghia pe care am cumpărat-o în acea după-amiază. Mi-am smuls *tomahawk*-ul de sub curea şi am început să tai funia deasupra capului meu. A plesnit, iar eu am căzut ultimii nouă metri cu un zgomot înfundat în ceva moale şi împuţit. Era un cărucior de pe alee, pe care Ash îl împinsese ca să mă prindă. M-am săltat din cărucior, ţinând

strâns restul de frânghie, şi m-am încordat pentru luptă.

S-a auzit o împuşcătură, sunetul muschetei lui Ashraf, iar unul din servitorii care trăgeau de după uşă a căzut pe spate. Puşca era bine fixată în. mâinile mele şi am tras într-un al doilea bărbat, apoi am scos un strigăt de luptă ca indienii şi i-am crăpat capul unui al treilea cu *tomahawk*-ul. Ceilalţi au dat înapoi, zăpăciţi. Eu şi Ashraf am fugit repede în sens opus, sărind peste un zid nu foarte înalt şi alergând pe străduţele întortocheate.

Oamenii lui Yusuf au venit după noi, dar trăgeau în orb. M-am oprit să reîncarc. Ash şi-a scos sabia. Acum mai trebuia să ieşim din oraş…

– Uite-i!

Era o patrulă militară franceză. Am înjurat, am făcut stânga-mprejur şi am fugit înapoi pe unde venisem. Am auzit ordinele franceze de ochire şi tragere, aşa că l-am apucat pe Ash şi ne-am lăsat în jos în mizeria de pe stradă. S-a auzit un vuiet şi mai multe gloanţe au sfârâit deasupra capetelor noastre. Apoi, din faţă, urlete şi ţipete. Îi nimeriseră pe oamenii lui Yusuf.

Ne-am târât pe o stradă lăturalnică, folosind fumul drept paravan. Se auzeau strigăte de avertizare şi împuşcături violente în toate direcţiile.

– Ce era chestia aia în care am căzut? am gâfâit eu către Ash.

– Balegă de măgar. Ai căzut în ceea ce francezii numesc rahat, prietene.

Alt glonţ s-a lovit de un stâlp de piatră.

– Nu pot să nu fiu de acord.

În cele din urmă ne-am ridicat şi, cu capetele aplecate, am dat colţul. Apoi am mers cu paşi mărunţi până când am intrat pe o alee mai largă care ducea spre poarta de sud a oraşului. Se părea că urmăritorii noştri ne pierduseră urma.

– Am pierdut şi proviziile. S-o ia naiba pe bătrâna aia!

– Moise a găsit mană în deşert.

– Iar regele George va găsi lipii la ora ceaiului, dar eu nu sunt rege, nu-i aşa?

– Devii ursuz.

– Era şi timpul.

Aproape ajunseserăm la zidul oraşului, când un detaşament de cavalerie francez şi-a făcut apariţia pe strada pe care mergeam. Era într-o patrulare de rutină, încă nu ne zăriseră, dar ne blocau drumul.

– Să ne ascundem în nişa aia, a sugerat Ashraf.

– Nu. Nu avem nevoie de cai? Leagă funia de stâlpul ăla, cam până la umărul unui ofiţer călare. Am luat capătul funiei şi am legat-o în partea cealaltă a străzii. Când trag, pregăteşte-te să furi un cal.

Am păşit în mijlocul străzii, cu faţa la cavalerişti, fluturându-mi arma neglijent pentru a mă vedea în întuneric.

– Cine e acolo? a strigat un ofiţer. Identifică-te!

Am tras, zburându-i pălăria de pe cap. Au atacat şi ei.

M-am aruncat în umbră, mi-am agăţat puşca pe umăr, am sărit să mă prind de stâlp şi m-am legănat până sus pe un cort şi pe pervaz. Patrula de cavalerie a lovit în galop funia. Soldaţii din faţă au fost aruncaţi din şei ca nişte păpuşi, lovindu-se de cei din spate. Caii s-au ridicat pe picioarele dinapoi, oamenii s-au răsturnat. Am sărit, doborând un călăreţ de pe armăsarul care plonjase. Ashraf se lupta să-şi croiască drum spre alt cal. Pistoalele s-au descărcat în întuneric, dar gloanţele au şuierat fără să ne rănească. Am lovit cu putere şi am ieşit din acea învălmăşeală.

– Francezii încep să se întrebe de partea cui eşti, a gâfâit Ash în timp ce galopam, privind înapoi la soldaţii care strigau.

– Şi eu.

Am călărit până la zid şi la poartă.

– Deschideţi! Curieri pentru Bonaparte! am strigat în

franceză.

Au văzut caii de cavalerie şi hamurile înainte de a ne distinge pe noi, cu capul la cutie în mantiile noastre arabe. Când ne-au văzut, era deja prea târziu. Ne-am năpustit printre santinele înspre deşert, cu roiuri de gloanţe deasupra capetelor în timp ce galopam în noapte.

Plecasem, medalionul era cu mine, eram liber s-o salvez pe Astiza, să găsesc *Cartea lui Thot* şi să devin stăpânul lumii - sau cel puţin salvatorul ei!

Iar acum devenisem o pradă pentru fiecare beduin, mameluc sau cavalerist francez din Egipt.

19

Deşertul egiptean la vest de Nil era un ocean întins de nisip şi pietre, întrerupt doar de câteva oaze. Deşertul la est de Nil şi la sud de Cairo - un platou arid separat de Marea Roşie de munţi ca nişte luni - era şi mai gol, o tigaie de prăjit, după câte se pare neschimbată de la naşterea lumii. La orizontul lucitor, cerul albastru pălea până la o ceaţă mohorâtă, iar seceta ameninţa să mumifice un intrus în fiecare după-amiază nemiloasă. Nu erau apă, umbră, ciripit de pasăre, nicio plantă, nicio insectă şi, după câte se părea, nu exista nici vreun capăt. Timp de milenii, călugării şi magicienii s-au retras aici pentru a-l găsi pe Dumnezeu. Când am fugit, am simţit că L-am lăsat departe în urmă, în apele Nilului şi în întinsele păduri verzi de acasă.

Am călărit împreună cu Ashraf în acea direcţie pentru că niciun om sănătos la cap nu ar fi făcut-o. Mai întâi am trecut pe lângă Oraşul Morţilor din Cairo, morminte musulmane ca nişte stupi, la fel de albe ca fantomele nopţii. Apoi am mers repede la trap printr-o panglică de pământ verde de fermă care urma Nilul, iar câinii ne-au lătrat în timp ce treceam. Cu mult înainte de răsărit eram puncte pe o câmpie aridă. Soarele a răsărit, orbindu-ne în timp ce ne îndreptam spre est şi se înălţa atât de încet, încât s-a transformat într-un ceas neîndurător. Armăsarii fără şei pe care îi rechiziţionasem aveau bidoane cu apă care ne-au ajuns până la prânz, după care setea a devenit factorul central al existenţei. Era atât de cald, încât era dureros să respiri, iar eu mă uitam cu ochii pe jumătate

închişi din cauza albului deşertului, strălucitor ca zăpada. Praful fin ni s-a lipit de buze, urechi, haine şi s-a întărit pe cai, iar cerul era ca o greutate pe care o duceam pe umeri şi pe creştete. Lanţul medalionului îmi ardea gâtul. Un miraj cu un lac, cruda iluzie mult prea familiară de acum, tremura imposibil de atins.

Aşadar acesta era tărâmul lui Hades, am gândit. Deci asta li se întâmplă oamenilor care nu au o direcţie adecvată, care beau, păcătuiesc trupeşte şi pariază pentru pâinea zilnică. Tânjeam să găsesc o bucăţică de umbră unde să mă târăsc şi să adorm pentru totdeauna.

– Trebuie să mergem mai repede, a spus Ashraf. Francezii ne urmăresc.

Am privit înapoi. O dâră lungă de praf alb a fost prinsă de vânt şi învârtită în forma unei pâlnii leneşe. Undeva sub ea se afla un pluton de husari, care urmăreau urmele lăsate de noi pe nisip.

– Nu putem. Caii nu au apă.

– Atunci trebuie să găsim apă. A arătat în faţă, spre dealurile cocoşate care se ondulau şi care semănau cu nişte franzele crestate.

– Într-un strat de cărbuni?

– Un diamant se poate ascunde şi într-un strat de cărbuni. Vom scăpa de francezi în canioane şi în văile seci. Apoi vom găsi şi apă.

Ne-am grăbit, dând pinteni cailor obosiţi şi strângându-ne mantiile ca să ne apărăm de praf. Am pătruns în regiunea muntoasă, urmând un labirint de văi seci şi nisipoase ca o aţă încâlcită. Singura vegetaţie era o acacia erioloba uscată. Ashraf căuta ceva totuşi şi curând a găsit: o stâncă goală şi arsă de soare la stânga noastră care ducea către trei canioane din care puteam alege.

– Aici ne putem pierde urmele.

Ne-am întors, copitele cailor s-au lovit între ele, şi am luat-o de-a lungul platoului de piatră. Am ales canionul din

calcar din mijloc, deoarece părea cel mai îngust şi cel mai puţin primitor: poate francezii vor crede că am luat-o pe alt drum. Era atât de cald, de parcă am fi mers printr-un cuptor. În curând am auzit cum răsunau în aerul uscat de deşert strigătele frustrate ale urmăritorilor, certându-se din cauza direcţiei în care am luat-o.

Mi-am pierdut cu totul simţul orientării şi l-am urmat docil pe mameluc. Vârfurile erau din ce în ce mai înalte şi am văzut liniile crestate ale munţilor, cu roci negre şi roşii pe fundalul cerului. Aici era lanţul muntos care separa valea Nilului de Marea Roşie. Nu exista nicăieri o pată de verdeaţă sau o licărire de apă. Liniştea era descurajantă, spartă doar de tropăitul cailor şi de scârţâitul pielii. Era deşertul acesta - faptul că egiptenii antici puteau să treacă de la fertilul Nil la un nimic absolut - motivul pentru care păreau atât de preocupaţi de moarte? Contrastul dintre câmpiile lor mănoase şi nisipul care depăşea mereu limitele raţiunii se află la originea ideii izgonirii din grădina raiului? Pustietatea amintea de caracterul trecător al vieţii şi încuraja visele legate de nemurire? Cu siguranţă căldura uscată mumifica natural cadavrele, cu multă vreme înainte ca egiptenii să facă acest lucru prin ritualuri religioase. Mi-am închipuit cum cineva îmi va descoperi corpul deshidratat peste secole, având întipărită pe chip o expresie îngheţată de adânc regret.

În sfârşit, umbra părea că se întinde mai mult, iar zgomotul făcut de urmăritori slăbise în intensitate. Francezii trebuie să fi fost la fel de însetaţi ca şi noi. Eram ameţit, mă durea tot corpul, iar limba mi se umflase.

Ne-am oprit în dreptul a ceea ce părea o stâncă din rocă şistoasă. Stânci înalte se ridicau peste tot în jurul nostru, singura ieşire fiind canionul îngust pe care tocmai îl străbătusem. În sfârşit zidurile erau foarte înalte, iar soarele atât de sus pe cer, încât răspândea o umbră bine-venită.

– Şi acum?

Ashraf a descălecat înţepenit.

– Acum trebuie să mă ajuţi să sap.

A îngenuncheat în nisip la baza unei stânci, lângă o crăpătură unde era posibil să fi curs o cascadă, dacă o asemenea absurditate ar putea exista aici. Dar poate că a existat: piatra de deasupra era întunecată, ca şi cum apa ar fi curs din când în când în jos. A început să scormonească cu mâinile în nisip.

– Să sapi?

Îl bătuse soarele în cap?

– Vino, dacă nu vrei să mori! Plouă torenţial o dată pe an sau poate o dată într-un deceniu. Precum acel diamant din cărbune, mai rămâne ceva apă.

M-am alăturat lui. La început, exerciţiul părea fără rost, pietrişul fierbinte arzându-mi mâinile. Totuşi, treptat, nisipul devenea mai răcoros, iar apoi, uimitor, jilav. Simţind apa, am început să azvârl nisipul ca un terier. În sfârşit am dat de umezeală. Apa s-a prelins, atât de plină de sedimente, de parcă era sânge coagulat.

– Nu pot să beau noroi!

Am săpat din nou.

Ashraf mi-a înşfăcat braţul şi ne-am legănat înapoi pe călcâie.

– Deşertul cere răbdare. Apa asta poate să vină de acum un secol. Mai putem aştepta câteva clipe.

În timp ce priveam nerăbdător, lichidul dulce a început să se strângă în adâncitura pe care o săpasem. Caii au fornăit şi au nechezat.

– Încă nu, tovarăşii mei, încă nu, i-a domolit Ashraf.

Era cea mai puţin adâncă scobitură pe care am văzut-o vreodată, dar la fel de bine-venită ca un râu. După o eternitate ne-am aplecat să sărutăm băltoaca formată, precum se închină musulmanii la Mecca. În timp ce plescăiam şi înghiţeam scurgerea murdară, m-au străbătut un fior şi o senzaţie de fierbinţeală. Ce saci de apă suntem

noi, atât de neputincioşi dacă nu suntem în mod constant umpluţi din nou! Am sorbit până ce băltoaca a secat şi a rămas doar noroi, ne-am dat înapoi, ne-am privit unul pe altul şi am râs. Apa ne desenase un cerc de umezeală curată în jurul buzelor, în timp ce restul feţei era acoperit de praful roşu. Arătam ca nişte clovni. Am aşteptat nerăbdători ca săraca noastră fântână să se umple din nou, după care am făcut mâinile căuş şi le-am dus şi cailor nişte apă, având grijă să nu bea prea multă şi prea repede. În timp ce se lăsa amurgul, asta a devenit sarcina noastră, să cărăm apă în coburile şeilor armăsarilor însetaţi, sorbind şi noi şi, încet, să ne curăţăm restul de nisip de pe faţă şi de pe mâini. Începeam treptat să mă simt din nou om. Au apărut şi primele stele şi mi-am dat seama că nu mai auzisem de ceva vreme niciun sunet al urmăritorilor francezi. Apoi întregul tablou al cerului s-a arătat în toată splendoarea, pietrele scânteind argintiu.

– Bine ai venit în deşert, a spus Ashraf.

– Mi-e foame.

A rânjit.

– Înseamnă că trăieşti.

Începea să se facă frig, dar, chiar dacă am fi avut lemne, nu am fi îndrăznit să aprindem focul. Aşa că ne-am înghesuit unul în altul şi am vorbit, oferindu-ne unul altuia puţină consolare, împărtăşindu-ne suferinţa pricinuită de dispariţiile lui Talma şi a lui Enoh şi dându-ne ceva speranţă în timp ce discutam despre un viitor vag: eu cu Astiza, iar Ash cu întregul Egipt.

– Mamelucii sunt exploatatori, este adevărat, a recunoscut el. Am putea învăţa unele lucruri de la savanţii francezi, la fel cum şi ei învaţă de la noi. Dar Ethan, Egiptul trebuie condus de oameni care trăiesc aici, nu de rozaliii franci.

– Nu poate exista o colaborare?

– Nu cred. Ar dori Parisul un arab în consiliul oraşului,

chiar dacă imamul ar avea înţelepciunea lui Thot? Nu. Nu stă în firea lucrurilor. Să presupunem că un zeu ar coborî din cer cu răspunsuri la toate întrebările. L-am asculta sau l-am crucifica?

– Cu toţii ştim răspunsul la întrebarea asta. Deci fiecare om la locul lui, nu-i aşa Ash?

– Şi înţelepciunea la locul ei. Cred că asta a încercat să facă Enoh, să ţină încuiată înţelepciunea Egiptului acolo unde trebuia şi cum au hotărât anticii.

– Chiar dacă puteau să facă pietrele să leviteze sau pe oameni să trăiască veşnic?

– Lucrurile îşi pierd valoarea dacă sunt făcute prea uşor. Dacă orice naţiune sau om ar putea construi o piramidă prin magie, atunci nu este mai ieşită din comun decât un deal. Şi să trăieşti o eternitate? Oricine are ochi poate vedea că acest lucru e împotriva naturii. Imaginează-ţi o lume plină de bătrâni, o lume cu puţini copii, o lume în care nu există nicio speranţă de progres deoarece fiecare oficiu este plin cu bătrâni venerabili care sunt înaintea ta acolo de secole. Acesta nu ar fi paradisul, ar fi un iad al prudenţei şi al conservatorismului, al ideilor învechite şi al frazelor uzate, al vechilor ranchiune şi al dispreţului neuitat. Ne este teamă de moarte? Desigur. Dar moartea este cea care face loc naşterii, iar ciclul vieţii este la fel de natural ca şi creşterea şi descreşterea Nilului. Moartea este ultima noastră sarcină şi cea mai măreaţă dintre toate.

Am mai stat o zi, ca să fim siguri că francezii nu ne aşteptau. Apoi, presupunând că lipsa apei îi mânase înapoi la Cairo, am pornit spre sud, călătorind noaptea ca să evităm arşiţa. Am mers paralel cu Nilul, dar am rămas câţiva kilometri către est pentru a nu fi descoperiţi, chiar dacă ne luptam să urcăm dealurile şerpuite. Planul nostru era să prindem din urmă principala coloană a trupelor lui Desaix, împreună cu care călăreau Silano şi Astiza. L-aş fi

urmărit pe conte aşa cum francezii i-au urmărit pe mamelucii insurgenţi în susul fluviului. Într-un final aş salva-o pe Astiza, iar Ashraf s-ar răzbuna pe oricine ar fi fost cel care l-a ucis pe bietul Enoh. Vom găsi falusul lui Min, vom descalci drumul către Marea Piramidă şi vom găsi *Cartea* de mult pierdută *a lui Thot,* protejând-o de Ritul Egiptean ocult. Iar apoi… O vom ascunde, o vom distruge sau o vom păstra pentru noi? Voi traversa acel pod când voi ajunge la el, după cum spunea bătrânul Ben.

În drumul nostru prin deşert am dat până la urmă peste cuiburi de viaţă. Clădirile cu cupole maronii ale unei mănăstiri copte se înălţau precum ciupercile într-o pădure de stânci, într-o grădină de palmieri care promiteau existenţa unei fântâni. Obiceiul mamelucilor de a-şi purta averea cu ei în luptă şi-a arătat acum scopul practic: Ashraf îşi recuperase săculeţul pe care îl azvârlise în mine şi avea suficiente monede ca să cumpere mâncare. Am băut până ne-am săturat, am cumpărat saci de apă mai mari şi, în timp ce ne continuam drumul spre sud, am găsit şi mai multe fântâni, aflate la distanţă unele de altele ca hanurile de pe un drum invizibil. Fructele uscate şi pâinea nedospită erau uşoare, dar îndestulătoare, iar însoţitorul meu mi-a arătat cum să-mi ung buzele crăpate cu grăsime de berbec pentru a le împiedica să mai facă băşici. Începeam să mă simt mai confortabil în deşert. Nisipul devenea pat, iar mantiile mele largi - curăţate de duhoarea de măgar - prindeau fiecare briză răcoroasă. În locurile unde înainte vedeam paragină, începeam acum să văd frumuseţe: existau o mie de culori fine în pietrele şerpuite, un joc de lumini şi umbre pe fundalul calcarului alb fărâmiţat şi o goliciune magnifică ce părea că îţi umple sufletul. Simplitatea şi seninătatea îmi aduceau aminte de piramide.

Din când în când, mergeam în zigzag mai aproape de Nil şi Ashraf descăleca noaptea într-un sat ca să se târguiască pentru mâncare şi apă, ca un mameluc. Stăteam sus pe

dealurile neroditoare cercetând brâul verde liniştit de pământ de ţară şi fluviul albastru. Câteodată, vântul aducea sunetul răgetelor cămilelor sau măgarilor, râsetele copiilor sau chemarea la rugăciune. Stăteam jos pe margine, un străin care se uita pe furiş. Dimineaţa avea să mi se alăture şi el, mai mergeam câţiva kilometri, şi, pe măsură ce soarele se ridica deasupra stâncilor, dădea la o parte nisipul din locurile pe care le ştia şi ne strecuram în peşteri vechi, săpate în malurile mai înalte şi abrupte.

– Acestea sunt mormintele anticilor, mi-a explicat Ashraf, în timp ce am riscat să facem un foc mic ca să gătim ceea ce târguise, folosind cărbune cumpărat şi înghiţind mâncarea cu ceai. Aceste peşteri au fost săpate acum mii de ani.

Erau umplute pe jumătate cu nisip purtat de vânt, dar încă minunate. Coloane cioplite ca mănunchiurile de papirus susţineau acoperişul de piatră. Pereţii erau decoraţi cu picturi murale colorate. Spre deosebire de granitul arid al Marii Piramide, aici era o reprezentare a vieţii într-un loc al morţii, pictată în mii de culori. Băieţii se luptau. Fetele dansau şi se jucau. Plase cu o mulţime de peşti erau scoase din apă. Regi din Antichitate erau înfăşuraţi în arbori ai vieţii, fiecare frunză reprezentând un an. Animalele străbăteau păduri imaginare. Bărcile pluteau pe râuri pictate, unde hipopotamii stăteau pe spate, iar crocodilii înotau. Păsările umpleau văzduhul. Nu existau cranii sau corbi morbizi ca în Europa sau în America: picturile evocau un Egipt mai prosper, mai sălbatic şi mai fericit decât cel pe care îl traversam noi acum.

– În zilele acelea, părea că e paradisul, am spus. Verde, neînghesuit, bogat şi predictibil. Fără teamă de invazii şi fără groază de tirani. E precum a spus Astiza, a fost mai bine atunci decât în orice perioadă care a urmat.

– În cele mai bune timpuri, ţara era unificată în susul râului până la a treia sau a patra cataractă, a consimţit

Ashraf. Corăbiile egiptene navigau din Mediterana spre Assuan, iar caravanele aduceau bogăţii din Nubia şi pământuri ca Punt şi Sheba. Munţii furnizau aur şi pietre preţioase. Monarhii negri aduceau fildeş şi condimente. Regii vânau lei la marginea deşertului. Şi în fiecare an Nilul se revărsa şi reînnoia valea cu aluviuni, la fel cum face şi acum. Punctul culminant va fi cam în perioada pe care ai spus tu că o indică vechiul calendar, 21 octombrie. În fiecare an, preoţii priveau stelele şi zodiacul pentru a ţine socoteala celor mai prielnice momente pentru semănat şi recoltat şi măsurau nivelul Nilului. A arătat spre unele desene. Aici, oamenii, chiar şi nobilii, aduc ofrande în templu ca să se asigure că ciclul va continua. Erau temple frumoase în josul şi în susul Nilului.

– Iar preoţii luau aceste ofrande.

– Da.

– Pentru o revărsare care oricum avea loc în fiecare an.

A zâmbit.

– Da.

– Iată o meserie pentru mine. Să prezic că anotimpurile se schimbă, că soarele va răsări şi să strâng recunoştinţa oamenilor de rând.

– Doar că nu era ceva previzibil. În unii ani, Nilul nu se revărsa şi era foamete. În acea situaţie, probabil nu ţi-ai fi dorit să fii preot.

– Pariez că aveau o scuză bună pentru secetă şi le cereau oamenilor să-şi dubleze tributul.

Aveam un ochi bun pentru munca uşoară şi îmi puteam imagina sistemul lor ordonat. Am privit în jur.

– Ce fel de scriere e asta? I-am arătat desenele de deasupra unor picturi. Nu recunosc limba. Este greacă?

– Coptă, a spus Ashraf. Legenda spune că în acea vreme creştinii s-au ascuns în aceste peşteri de persecuţiile romanilor. Suntem ultimii dintr-un lung lanţ de fugari.

Un alt perete mi-a atras privirea. Părea să fie o

consemnare, o serie de semne amestecate în vechea limbă pe care niciunul dintre noi nu o putea citi. Unele păreau destul de simple: un semn pentru cifra 1, trei semne pentru 3 şi aşa mai departe. Era ceva familiar în legătură cu acele semne şi m-am gândit la asta în timp ce ne-am întins pe nisipul care pătrunsese prin gura peşterii, umplând-o pe jumătate. Apoi mi-am dat seama. Am scos medalionul.

– Ash, uită-te la asta. Acest mic triunghi de crestături de pe medalionul meu - seamănă cu semnele de pe peretele ăla!

A privit succesiv peretele şi medalionul.

– Într-adevăr. Şi ce-i cu asta?

Ce-i cu asta? Ar putea schimba totul. Dacă aveam dreptate, partea de jos a medalionului nu reprezintă o piramidă, ci numere! Purtam ceva care era un fel de sumă! Poate că savanţii erau nebuni după matematică, dar săptămânile în care i-am suportat au dat rezultate - văzusem un tipar pe care în alte condiţii nu l-aş fi observat. Adevărat, nu puteam să înţeleg sensul numerelor - grupuri de 1, 2 şi 3, aranjate aparent haotic.

Dar mă apropiam mai mult de mister.

După multe zile şi kilometri, am ajuns în vârful unui mal înalt şi abrupt de calcar lângă Nag Hammadi, cu Nilul care se ondula după marginile sale şi cu câmpurile verzi de pe ţărmul îndepărtat. Acolo, peste fluviu, ne-am văzut prada. Divizia de soldaţi francezi a lui Desaix, trei mii de oameni şi două tunuri, forma o coloană care se întindea pe mai mult de un kilometru, mărşăluind încet pe lângă Nil. Din punctul nostru de observaţie, păreau nişte insecte pe o pânză fără sfârşit, care se târau orbeşte pe o suprafaţă strălucitoare şi uleioasă. În acel moment mi-am dat seama de imposibilitatea sarcinii pe care şi-o asumaseră francezii. Am înţeles în sfârşit imensa întindere nu doar a Egiptului, ci a Africii de dincolo, o panoramă cu coline fără sfârşit care făcea ca divizia franceză să pară la fel de neînsemnată ca

un purice sau un elefant. Cum ar putea această mână de oameni să subjuge cu adevărat acest imperiu al deşertului, plin de vestigii şi roind de triburi călare? Era o îndrăzneală ca a lui Cortéz în Mexic, dar Cortéz aspirase la inima unui imperiu, în timp ce bietul Desaix deja capturase inima şi urmărea acum, într-o sălbăticie de nisip, braţele ciomăgite, dar sfidătoare. Dificultatea lui nu era să cucerească duşmanul, ci să-l găsească.

Problema mea nu era să-mi găsesc duşmanul, care trebuia să se afle undeva în acea coloană de soldaţi, ci să mă înfrunt cu el, acum când devenisem un proscris francez. Speram că şi Astiza era acolo jos, dar cum i-aş fi putut trimite un mesaj? Singurul meu aliat era un mameluc; singurele mele haine, veşmintele arabe. Acum că aveam divizia în faţa ochilor, nici nu ştiam măcar de unde să încep. Să trec râul înot şi să mă reped cerând dreptate? Sau să încerc să-l omor pe Silano din spatele unei stânci? Şi ce dovadă aveam la urma urmei că într-adevăr era duşmanul meu? Dacă făceam asta, aş fi fost spânzurat.

– Ash, am impresia că sunt ca un câine după un car cu boi, nefiind deloc sigur ce să fac cu premiul dacă l-aş obţine.

– Atunci nu te purta ca un câine, a spus mamelucul. De fapt, ce urmăreşti?

– Rezolvarea enigmei mele, o femeie, răzbunare. Cu toate astea încă nu am o dovadă că Silano este responsabil de ceva. Nici nu ştiu exact ce să fac cu el. Nu mi-e teamă să-l înfrunt pe conte. Sunt doar nesigur în privinţa a ceea ce merită. A fost mai simplu să călărim prin deşert. Este pustiu. Necomplicat.

– Şi totuşi, în final, un om nu poate deveni una cu deşertul, la fel cum o barcă nu se poate face una cu marea - amândoi ajung la suprafaţă. Deşertul este un coridor, nu o destinaţie, prietene.

– Iar acum suntem aproape de sfârşitul călătoriei. Va

avea Silano protecţia armatei? Voi fi privit ca un fugar? Şi unde va pândi Ahmed Bin Sadr?

– Da, Bin Sadr. Nu-i văd grupul acolo jos cu soldaţii. Ca răspuns, s-au auzit un şuierat de glonţ undeva, lângă o stâncă din apropiere, şi ecoul întârziat al unui foc de armă. Un fragment de piatră a sărit în sus şi apoi a căzut cu zgomot în praf.

– Vezi cum răspund zeii la toate? a spus Ashraf. M-am răsucit în şa. La nord, în spatele nostru, din zona dealurilor de unde venisem, se vedea un pâlc de oameni. Erau îmbrăcaţi în mantii arabe, erau călare pe cămile, legănându-se în timp ce înaintau repede, imaginea lor licărind din cauza căldurii. Conducătorul lor ducea ceva prea lung ca să fie o muschetă - am presupus că era un toiag din lemn.

– Însuşi diavolul de Bin Sadr, am mormăit. Îşi ţine călăreţii în spatele francezilor. Acum ne-a văzut.

Ashraf a rânjit.

– Mi-a omorât fratele şi vine la mine atât de uşor?

– Cavaleria trebuie să-i fi cerut să ne ia urma.

– Ghinionul lui, atunci. Mamelucul părea pregătit de atac.

– Ash, opreşte-te! Gândeşte-te! Nu putem ataca atâţia oameni o dată!

S-a uitat la mine cu dispreţ.

– Ţi-e frică de câteva gloanţe?

Şi mai mult fum venea dinspre arabii care se îndreptau spre noi şi volburi de praf vibrau în jurul nostru.

– Da!

Tovarăşul meu şi-a ridicat încet o mânecă a mantiei, dând la iveală materialul găurit cu dibăcie în apropierea ţintei. A rânjit.

– Am simţit curentul făcut de glonţul ăsta. Atunci îţi sugerez să fugim.

Am dat pinteni cailor şi am iuţit pasul, înclinându-ne pe

latura din spate a crestei şi departe de Nil, într-un efort disperat de a pune ceva distanţă între noi urmăritori şi de a ne adăposti. Caii noştri puteau întrece o cămilă pe o distanţă scurtă, dar dromaderii erau mai rezistenţi. Puteau merge o săptămână fără apă, iar apoi să bea o cantitate care ar omorî orice alt animal. De cavaleria franceză scăpasem uşor. Aceşti războinici ai deşertului ar putea fi mai insistenţi.

Am alunecat într-o vale laterală, caii luptându-se să-şi menţină echilibrul în timp ce pietrişul sărea, după care, pe teren mai plat, am stat aplecaţi într-o cursă mortală, încercând să ignorăm susurul stârnit de puştile urmăritorilor şi focurile trase la întâmplare. Veneau după noi sălbatic, cu dâre de praf care se iscau în urma lor, îngheţate de aerul greu şi liniştit.

Timp de o oră i-am ţinut la o distanţă sigură, dar din cauza căldurii şi a lipsei apei, caii noştri au început să dea semne de oboseală. Trecuseră atâtea zile fără iarbă şi cu puţină apă de băut, iar animalele noastre erau epuizate. Am urcat repede o creastă prăjită de soare şi apoi am coborât pe partea cealaltă, sperând cumva să-i inducem în eroare pe urmăritori, dar praful pe care îl stârneam ne localiza ca un semnal luminos.

– Poţi să-i încetineşti? a întrebat Ashraf într-un final.

– Cu siguranţă am o bătaie mai lungă decât ei. Dar la viteza cu care vin nu am decât o lovitură precisă. Am nevoie de aproape un minut să reîncarc.

Ne-am oprit într-un punct mai înalt şi mi-am scos puşca ghintuită pe care o purtam în spate. Cureluşa ei îmi intrase în umăr pe parcursul a patru sute cincizeci de kilometri, dar nu am fost niciodată tentat să renunţ la greutatea ei liniştitoare. Nu se plângea şi era mortală. Aşa că acum am ochit peste şa, ţintindu-l pe Bin Sadr, ştiind că dacă îl omoram pe el aş fi pus capăt urmăririi. Se afla la o distanţă de patru sute de paşi. Nu bătea vântul, aerul era uscat, o

ţintă care ataca în faţă... şi destulă căldură pentru a-i undui imaginea ca un steag care flutura. La naiba, unde era mai sigur? Am ţintit sus, permiţând căderea glonţului, am apăsat şi am tras, calul tresărind din cauza focului de armă.

A durat ceva timp până ce glonţul a ajuns la ţintă. Apoi cămila s-a rostogolit.

Îl nimerisem? Beduinii care ne urmăreau au ţinut caii în frâu formând un cerc agitat, strigând uluiţi şi trăgând câteva gloanţe chiar dacă eram mult în afara razei de acţiune a muschetelor. Am sărit pe cal şi am galopat înainte cât de bine am putut, sperând că cel puţin am câştigat ceva timp. Ash a privit înapoi.

– Prietenul tău l-a îmbrâncit pe unul din însoţitorii săi de pe o cămilă şi s-a urcat el însuşi pe ea. Celălalt războinic s-a urcat pe cămila altcuiva. Însă acum înaintează mai prudent.

– Dar a supravieţuit.

Ne-am oprit şi am reîncărcat, dar asta ne-a făcut să pierdem mult din avansul pe care îl câştigasem. Nu voiam să fiu prins într-un schimb de focuri din cauză că ne-au depăşit în timp de încărcăm armele.

– Şi continuă să vină.

– Aşa s-ar părea.

– Ash, nu putem să ne luptăm cu toţi.

– S-ar părea că nu.

– Ce vor face dacă ne prind?

– Înainte, doar ne-ar fi violat şi ne-ar fi omorât. Dar acum, că ai tras în cămila lui, bănuiesc că ne vor viola, ne vor dezbrăca, ne vor îngropa în nisip şi vor folosi scorpioni ca să ne chinuiască, în timp ce vom muri de sete şi de căldură. Dacă avem noroc, ne va găsi mai întâi o cobră.

– Nu mi-ai spus asta înainte să trag.

– Nu mi-ai spus că aveai de gând să nimereşti cămila şi nu omul.

Am călărit într-un canion întortocheat, sperând să nu ducă într-un punct mort, precum cel în care săpasem după

apă. Aluviunile uscate - *wadi* - făceau terenul nisipos să se răsucească precum un şarpe. Cu toate acestea, urmele noastre erau evidente, iar coastele cailor erau pline de spumă. Aveau să cedeze curând.

– Ştii, nu am de gând să-i dau medalionul. Nu după ce li s-a întâmplat lui Talma şi lui Enoh. O să-l îngrop, o să-l înghit sau o să-l arunc într-o groapă.

– Nu aş fi venit cu tine dacă aş fi crezut că o să faci asta.

Canionul s-a terminat într-un povârniş abrupt din sfărâmături de piatră care ducea la marginea lui. Am descălecat şi am tras frâiele după noi, urcând caii epuizaţi. Fără să vrea, au înaintat câţiva metri, dând din cap şi apoi, frustraţi, s-au ridicat pe picioarele din spate, lovind într-o parte şi alta. Eram la fel de obosiţi ca şi ei şi abia ne mai ţineam pe picioare. Am alunecat pe pantă, frâiele smucindu-se în mâinile noastre. Oricât de tare le trăgeam după noi, ele ne dădeau înapoi.

– Trebuie să o luăm prin altă parte! am strigat.

– E prea târziu. Dacă ne întoarcem, dăm peste Bin Sadr. Dă-le drumul.

Frâiele ne-au zburat pur şi simplu din mâini, iar caii au plecat repede înapoi în canion, fugind în direcţia din care veneau arabii.

Să nu ai cal în deşert era echivalent cu moartea.

– Suntem condamnaţi, Ashraf.

– Nu ţi-au dat zeii două picioare şi isteţimea de a le folosi? Vino, soarta nu ne-a adus până aici ca să termine cu noi acum.

A început să urce povârnişul, chiar dacă arabii care veneau de după cotitură ne-au zărit, au început să strige triumfători şi să tragă mai multe focuri de armă. Bucăţi de piatră au explodat în spatele nostru, acolo unde nimeriseră gloanţele, dându-mi o energie pe care nu am ştiut că o am. Din fericire, urmăritorii au luat o pauză ca să reîncarce, în timp ce noi ne căţăram, iar panta abruptă ar fi fost la fel de

provocatoare şi pentru cămile. Am urcat peste buza ultimului deal, gâfâind, şi ne-am uitat de jur împrejur. Era un peisaj pustiit, nicio creatură nu se vedea la orizont. Am alergat la marginea următoarei râpe...

Şi m-am oprit brusc, uluit.

Acolo, într-o depresiune nu foarte adâncă, se aflau nişte oameni.

Ghemuiţi, cu albeaţa ochilor ca un câmp de agate, erau cel puţin cincizeci de negri - sau ar fi putut să fi fost negri dacă nu ar fi fost acoperiţi de acelaşi praf egiptean fin cu care eram acoperiţi şi noi. Erau goi, plini de răni şi muşte şi legaţi unii de alţii cu lanţuri, bărbaţi şi femei deopotrivă. Ochii lor mari s-au holbat la mine parcă din spatele unor măşti de scenă, la fel de şocaţi să ne vadă precum eram şi noi la vederea lor. Erau păziţi de şase arabi înarmaţi cu puşti şi bice. Sclavi!

Conducătorii de sclavi erau ghemuiţi lângă victimele lor, fără îndoială surprinşi de ecoul focurilor de armă. Ashraf a strigat ceva în arabă, iar ei i-au răspuns, într-un ciripit tulburat. După o clipă, a dat din cap.

– Veneau în josul Nilului şi i-au văzut pe francezi. Bonaparte a confiscat caravanele şi a eliberat sclavii. Aşa că au venit până aici ca să aştepte să treacă Desaix şi armata lui. Apoi au auzit împuşcături. Nu mai ştiu ce să facă.

– Ce ar trebui să facem noi?

Drept răspuns, Ashraf şi-a ridicat muscheta şi a tras calm, împuşcându-l pe conducătorul caravanei de sclavi în piept. Negustorul de sclavi a căzut pe spate fără să scoată un sunet, cu ochii mari uluiţi şi, înainte de a atinge pământul, mamelucul a scos încă două pistoale şi a tras cu amândouă, nimerind un conducător în faţă şi pe altul în umăr.

– Luptă! a strigat însoţitorul meu.

Un al patrulea negustor şi-a scos pistolul, iar eu l-am

omorât fără să mă gândesc măcar. Între timp, Ashraf şi-a scos sabia şi a trecut la atac. În câteva secunde bărbatul rănit şi al cincilea negustor erau morţi, iar al şaselea a luat-o la fugă ca să-şi salveze viaţa, înapoi pe unde venise.

Impetuozitatea ferocităţii prietenului meu m-a împietrit.

Mamelucul a păşit către conducător, şi-a şters sabia de hainele mortului şi a început să-l percheziţioneze. S-a ridicat cu un inel de chei.

– Aceşti negustori de sclavi sunt nişte paraziţi, a spus el. Nu şi-au capturat sclavii în luptă, i-au cumpărat cu podoabe fără valoare şi s-au îmbogăţit din mizerie. Meritau să moară. Reîncarcă armele în timp ce eu o să-i eliberez pe ceilalţi din lanţuri.

Negrii au strigat şi s-au împins cu atât entuziasm, încât s-au încurcat în propriile lanţuri. Ash i-a găsit pe doi care vorbeau araba şi le-a dat nişte ordine ascuţite. Ei au încuviinţat şi au strigat la tovarăşii lor în propria limbă. Grupul s-a liniştit destul ca să ne dea voie să-i eliberăm şi atunci, la indicaţiile lui Ash, au ridicat ascultători de jos armele arabe pe care le-am reîncărcat şi pietre.

Ashraf mi-a zâmbit.

– Acum avem mica noastră armată. Ţi-am spus că zeii au căile lor de acţiune.

Gesticulând, i-a condus pe noii aliaţi înapoi în vârful crestei. Detaşamentul de arabi înarmaţi care ne urmăreau trebuie să se fi oprit la auzul luptei din partea cealaltă a dealului, dar acum veneau după noi, trăgând după ei cămilele care se împotriveau. Ash şi cu mine ne-am arătat, iar slugile lui Bin Sadr au strigat, la fel de triumfători de parcă ar fi zărit un cerb rănit. Trebuie să fi părut singuri în orizontul albastru-palid.

– Dă-mi medalionul şi îţi promit că nu vei păţi nimic! a strigat Bin Sadr în franceză.

– Iată o promisiune pe care n-o cred, am mormăit eu.

– Tu să ceri îndurare, ori îţi voi da foc aşa cum şi tu l-ai

ars pe fratele meu! i-a răspuns Ashraf.

După care, cincizeci de sclavi negri abia eliberaţi s-au ivit pe vârful crestei formând o linie de fiecare parte a noastră. Arabii s-au oprit, uluiţi, neînţelegând că au fost prinşi într-o capcană. Ash a dat o comandă tăioasă şi negrii au scos un urlet puternic. Aerul s-a umplut de pietre şi bucăţi de lanţuri. Între timp, noi doi am tras şi Bin Sadr şi un alt bărbat au fost doborâţi. Negrii ne-au dat armele negustorilor de sclavi morţi ca să tragem din nou. Beduinii şi cămilele atacaţi de pietre şi lanţuri s-au împrăştiat, ţipând şi zbierând de furie şi groază. Urmăritorii noştri s-au rostogolit pe panta abruptă odată cu o mică avalanşă de pietriş, poziţia lor precară împiedicându-i să tragă cu precizie în noi. Pietre au luat-o la vale, urmărindu-i, o ploaie de meteoriţi a unei frustrări eliberate. Am omorât sau rănit mai mulţi în retragerea lor dezordonată, iar când supravieţuitorii s-au adunat într-un mic grup la baza canionului, s-au uitat atent la noi ca nişte câini pedepsiţi.

Bin Sadr ţinea o armă.

– Şarpele are norocul Satanei, am mârâit eu. Doar l-am rănit.

– Ne putem ruga să i se schimbe norocul, a spus Ashraf.

– Gage! a strigat Bin Sadr în franceză. Dă-mi medalionul! Nici măcar nu ştii la ce foloseşte!

– Spune-i lui Silano să se ducă la dracu'! i-am răspuns.

Cuvintele noastre răsunau în canion.

– Îţi vom da femeia!

– Spune-i lui Silano că vin s-o iau!

Ecourile s-au risipit. Arabii aveau în continuare mai multe arme decât noi şi eram destul de neîncrezător în privinţa conducerii sclavilor eliberaţi într-o bătălie a cărei soartă părea să nu se încline în nicio parte. Fără îndoială, Bin Sadr cântărea şi el sorţii de izbândă. S-a gândit, după care a încălecat strâmbându-se de durere. Tovarăşii lui l-au imitat.

A călărit încet înapoi, apoi şi-a întors cămila şi şi-a ridicat privirile spre mine.

– Vreau să ştii, a strigat el, că prietenul tău Talma a ţipat înainte să moară!

Cuvintele *să moară* au răsunat în sălbăticie, iarăşi şi iarăşi şi iarăşi.

Se afla în afara bătăii puştii, dar încă la vedere. Am tras din frustrare, glonţul lovind praful la o sută de paşi de el. A râs, sunetul fiind amplificat de pereţii canionului, iar apoi, împreună cu tovarăşii lui care plecaseră, s-a întors şi a luat-o înapoi pe drumul pe care venise.

– Şi tu vei face la fel, am murmurat eu. Şi tu vei face la fel.

Fără cai, am luat două din cămilele pe care le călăriseră arabii din caravana de sclavi şi le-am dat pe celelalte patru negrilor eliberaţi. Erau suficiente provizii pentru ca grupul să pornească în lunga călătorie înapoi spre ţara lor natală şi le-am dat şi armele capturate ca să vâneze animale şi să-i respingă pe negustorii de sclavi care ar încerca fără îndoială să-i prindă din nou. Le-am arătat cum să încarce şi să tragă, o treabă pe care au învăţat-o cu rapiditate. Apoi ne-au strâns de genunchi să ne mulţumească, cu atâta fervoare că, până la urmă, a trebuit să-i îndepărtăm. Îi salvasem, era adevărat, dar şi ei ne salvaseră pe noi. Ashraf le-a schiţat o cărare printre dealurile din deşert astfel încât să nu se apropie de Nil până când vor ajunge deasupra primei cataracte. Apoi ne-am despărţit.

Mă aflam pentru prima dată în spinarea unei cămile, o bestie zgomotoasă, morocănoasă şi urâtă, însoţită de o adevărată comunitate de purici şi musculiţe. Cu toate acestea, era bine dresată şi destul de supusă, împodobită cu hamuri bogate şi colorate. La indicaţiile lui Ash, am încălecat în timp ce ea stătea aşezată, apoi mi-am menţinut echilibrul în timp ce ea s-a ridicat. Câteva îndemnuri "Dii,

dii!" şi a început să se mişte, urmând bestia lui Ash, care conducea. Era un ritm legănat cu care m-am obişnuit după ceva vreme, dar, una peste alta, nu era neplăcut. Mă simţeam ca într-o barcă aflată pe mare. Trebuia să mă mulţumesc cu asta până aveam să găsesc din nou un cal şi trebuia să ajung la forţa expediţionară franceză înaintea lui Bin Sadr. Am urmat vârful de creastă până la un punct deasupra unui pod plutitor de pe Nil şi apoi am coborât ca să traversăm pe partea fluviului unde se afla Desaix.

Pe ţărmul îndepărtat am întâlnit urmele lăsate de soldaţii francezi, călărind înspre o pădurice de banani şi după un timp am pătruns din nou în deşert spre vest, căutând dealurile joase, învârtindu-ne în jurul flancului armatei. Era după-amiaza târziu când am zărit din nou coloana, care îşi ridicase tabăra de-a lungului cursului întunecat al Nilului. Umbrele curmalilor se lungeau pe pământ.

– Dacă pornim acum, putem intra în liniile lor înainte de asfinţit, am spus.

– Un plan bun. Te las să-l duci la îndeplinire, prietene.

– Cum?

Am tresărit.

– Am făcut ceea ce trebuia, să te eliberez din închisoare şi să te aduc aici, da?

– Ai făcut mult mai mult. Îţi sunt îndatorat.

– La fel cum îţi sunt şi eu ţie pentru că mi-ai oferit libertatea, încrederea şi compania ta. Am greşit acuzându-te de moartea fratelui meu. Răul vine şi cine ştie de ce? Există forţe duale în lume, aflate mereu în competiţie. Binele trebuie să se lupte cu răul, e o constantă. Şi la fel vom face şi noi, dar fiecare în propriul fel, pentru că acum trebuie să mă duc la oamenii mei.

– Oamenii tăi?

– Bin Sadr are prea mulţi oameni ca să mă lupt singur cu ei. Încă sunt mameluc, Ethan Gage, şi undeva în deşert se

află armata fugară a lui Murad Bei. Fratele meu Enoh trăia până să vină francezii şi mă tem că mulţi alţii vor muri până când această prezenţă străină nu va fi alungată din ţara mea.

– Dar Ashraf, eu fac parte din acea armată!

– Nu. Nu eşti franc, aşa cum nu eşti nici mameluc. Reprezinţi ceva straniu şi care nu se află la locul lui, americane, trimis aici de voinţa zeilor. Nu sunt sigur care este rolul ales pentru tine, dar chiar simt că trebuie să te părăsesc ca să te las să-l joci şi că viitorul Egiptului se bazează pe curajul tău. Aşa că mergi la femeia ta şi fă ceea ce ţi-au cerut zeii ei să faci.

– Nu! Nu suntem doar aliaţi, am devenit prieteni! Nu-i aşa? Şi deja am pierdut prea mulţi prieteni! Am nevoie de ajutorul tău, Ashraf. Răzbună-l pe Enoh împreună cu mine!

– Răzbunarea va veni când vor alege zeii. Dacă nu, Bin Sadr ar fi murit azi, deoarece tu ratezi rareori. Bănuiesc că va avea o altă soartă, probabil mai groaznică. Între timp, ceea ce trebuie să faci tu este să obţii lucrul pentru care a venit aici Silano şi să-ţi împlineşti destinul. Indiferent de ce se va întâmpla pe câmpurile de bătălie viitoare, legătura pe care am stabilit-o în aceste multe zile nu se va rupe. Pacea fie cu tine, prietene, până când vei găsi ceea ce cauţi.

Astea fiind spuse, el şi cămila lui au dispărut înspre asfinţit şi am pornit, mai singur ca niciodată, să o găsesc pe Astiza.

20

Ştiam că ideea de a galopa spre divizia de soldaţi francezi a lui Desaix, strigând după Silano, nu ar fi dus la nimic altceva decât la arestarea mea. Dar ceea ce-mi lipsea ca putere era compensat de ceea ce deţineam: aveam medalionul, iar rivalul meu nu. Mi-am dat seama că ar fi mult mai simplu să-l fac pe Silano să vină la mine.

Era spre amurg când m-am apropiat de un detaşament de santinele dintr-un post, cu mâinile ridicate. Câţiva au ieşit alergând cu muschete, învăţaţi să privească cu suspiciune orice egiptean care se apropia. Prea mulţi francezi imprudenţi muriseră într-un război care devenea tot mai crud.

Pariam că veştile despre evadarea mea din Cairo nu ajunseseră la aceste posturi de pază.

– Nu trageţi! Sunt american recrutat de compania de savanţi a lui Berthollet! Am fost trimis de Bonaparte să-mi continui cercetările legate de antici!

M-au privit cu neîncredere.

– De ce eşti îmbrăcat ca un localnic?

– Fără escortă, credeţi că aş mai fi fost în viaţă dacă nu aş fi fost îmbrăcat aşa?

– Ai venit singur din Cairo? Eşti nebun?

– Barca cu care călătoream s-a lovit de o stâncă şi trebuie reparată. Eram nerăbdător să-mi continui drumul. Sper că sunt ceva ruine pe aici.

– H cunosc, a spus unul dintre ei. Omul lui Franklin.

A scuipat.

– Cu siguranţă apreciaţi ocazia de a studia trecutul

măreţ, am spus uşor.

– În timp ce Murad Bei îşi bate joc de noi, întotdeauna la câţiva kilometri înaintea noastră. Îl înfrângem. După care îl înfrângem din nou. Şi din nou. De fiecare dată fuge şi de fiecare dată se întoarce. Şi de fiecare dată câţiva dintre noi nu se vor mai întoarce niciodată în Franţa. Acum aşteptăm la ruine în timp ce el se afundă mai adânc în ţara asta blestemată, la fel de neatins ca un miraj.

– Asta dacă poţi într-adevăr să vezi un miraj, a intrat şi altul în vorbă. O mie de soldaţi au ochii inflamaţi de praf şi de soare, iar o sută şchiopătează orbi. E ca o glumă scoasă dintr-o piesă. Pregătiţi de luptă? Da, iată linia noastră de muşchetari orbi!

– Orbirea! Şi ăsta e lucrul cel mai puţin grav dintre toate, a adăugat un al treilea. Ne-am căcat de două ori greutatea noastră între Cairo şi locul ăsta. Inflamaţiile nu se vindecă. Băşicile devin furunculi. Există chiar cazuri de ciumă. Cine nu a pierdut mai bine de şase kilograme de carne numai din acest marş?

– Sau cine nu a fost atât de excitat încât era gata să se împerecheze cu şobolanii şi măgarii?

Tuturor soldaţilor le place să cârtească, dar era limpede că dezamăgirea în privinţa Egiptului era în creştere.

– Poate că Murad e pe punctul de a fi înfrânt, am spus.

– Atunci să-l învingem.

Mi-am bătut uşor puşca.

– Uneori, ţeava mea a fost la fel de fierbinte ca ţevile voastre, prieteni.

Acum le-am aţâţat interesul.

– Este puşca ghintuită americană? Am auzit că poate omorî un indian de la o mie de paşi.

– Nu chiar, dar dacă ai doar un singur glonţ, asta e arma pe care o vrei. De curând am nimerit o cămilă de la patru sute de paşi.

Nu era nevoie să le spun care fusese adevărata ţintă.

S-au strâns în jurul meu. Bărbaţii sunt uniţi când e vorba de a admira nişte scule bune, iar aceasta era, cum am spus, o piesă minunată, o bijuterie pe lângă metalul muschetelor lor reglate.

– Astăzi arma mea este rece deoarece am o altă îndatorire, nu mai puţin importantă. Trebuie să discut cu contele Alessandro Silano. Ştiţi unde îl pot găsi?

– Presupun că la templu, a spus un sergent. Cred că vrea să locuiască acolo.

– La templu?

– Departe de fluviu, dincolo de un sat numit Dendara. Ne-am oprit pentru ca Denon să mai mâzgălească nişte desene, Malraux să mai măsoare nişte pietre, iar Silano să mormăie mai multe vrăji. Ce circ de nebuni! Cel puţin el a adus o femeie.

– O femeie?

Am încercat să nu-mi trădez interesul.

– Ah, aceea, a fost de acord un soldat. Dorm cu ea în visele mele.

Şi-a mişcat pumnul înainte şi înapoi şi a rânjit. Mi-am ţinut în frâu pornirea de a-l ciomăgi cu puşca.

– Încotro e acest templu?

– Ai de gând să pleci îmbrăcat ca un bandit?

M-am îndreptat.

– Cred că arăt ca un şeic.

Asta a stârnit râsete. Mi-au indicat direcţia şi s-au oferit să mă escorteze, dar am refuzat.

– Trebuie să vorbesc singur cu Silano. Dacă nu e deja la ruine şi îl vedeţi, daţi-i acest mesaj. Spuneţi-i că poate găsi ceea ce caută la miezul nopţii.

Pariam că Silano nu m-ar aresta. Voia să găsesc mai întâi ceea ce căutam amândoi, după care să i-l predau în schimbul Astizei.

Templul strălucea în lumina stelelor şi a lunii, un

sanctuar imens din pilaştri cu un acoperiş plat din piatră. El şi templele auxiliare erau împrejmuite de un zid din lut cu circumferinţa de un kilometru pătrat, erodat şi pe jumătate îngropat. Poarta principală a zidului ieşea din nisip de parcă ar fi fost pe jumătate scufundată, cu un spaţiu de trecere destul de înalt pentru a merge pe sub ea. Pe ea erau sculptaţi zei egipteni, hieroglife şi un soare înaripat flancat de cobre. Dincolo de ea, curtea era plină cu dune ca valurile oceanului. Luna în descreştere lumina palid nisipul, la fel de neted ca pielea unei femei egiptene, senzuală şi suplă. Da, era o coapsă, dincolo de ea un şold, iar apoi un obelisc îngropat ca un sfârc…

Fusesem prea multă vreme despărţit de Astiza, nu-i aşa?

Clădirea principală avea o faţadă plată, cu şase pilaştri uriaşi care se înălţau din nisip pentru a susţine acoperişul din piatră. Fiecare coloană avea deasupra câte o faţă pe jumătate stricată a unei zeiţe cu faţa lată. Sau mai degrabă patru chipuri: de pe fiecare pilastru ea privea în cele patru direcţii cardinale, parura egipteană coborând din spatele urechilor de vacă. Cu zâmbetul de pe buzele ei groase şi cu ochii mari şi prietenoşi, Hathor avea o seninătate de bovină. Am observat că parura era colorată cu vopsea ştearsă, dovadă că structura avusese odată culori strălucitoare. Templul fusese părăsit de multă vreme, lucru evident după dunele de nisip care pătrunseseră înăuntru. Partea din faţă arăta ca un doc care fusese mistuit de maree.

Am privit în jur, dar nu am văzut pe nimeni. Aveam puşca, *tomahawk*-ul şi niciun plan precis, cu excepţia faptului că acesta putea fi templul care adăpostea falusul lui Min, că Silano s-ar putea întâlni cu mine aici şi că l-aş putea zări înainte să mă vadă el.

Am urcat greu dunele de nisip şi am trecut prin intrarea centrală. Din cauza nisipului adunat în grămezi nu eram

prea departe de tavan atunci când am intrat. Când am aprins una din lumânările pe care mi le dăduseră soldaţii, am zărit un acoperiş vopsit în albastru şi acoperit cu stele galbene în cinci colţuri. Arătau ca stelele de mare sau, după cum mi-am spus eu, ca braţele, capetele şi picioarele oamenilor care le luaseră locul pe cerul nopţii. Mai era şi un rând de vulturi şi sori înaripaţi, pictaţi în roşu, auriu şi albastru. Rareori privim în sus şi totuşi întregul tavan era la fel de complicat împodobit ca şi Capela Sixtină. Pe măsură ce mă afundam în primul şi cel mai mare coridor al templului, nivelul nisipului a scăzut şi am coborât din apropierea tavanului, începând să realizez cât de înalţi erau pilaştrii. Interiorul dădea impresia unei pădurici cu arbori masivi, ciopliţi cu migală şi pictaţi cu simboluri. Eram înconjurat de optsprezece coloane gigantice, mirându-mă înfiorat, fiecare fiind încununată de cele patru feţe liniştite ale zeiţei. Pe măsură ce se înălţau, pilaştrii se uneau. Undeva era un şir de *ankh* cheia sfântă a vieţii. Apoi figuri egiptene înţepenite, care aduceau ofrande zeilor. Mai existau şi indescifrabilele hieroglife, multe închise în ovalele pe care francezii le botezaseră cartuşe. Erau sculpturi de păsări, cobre, frunze de palmier şi animale cu mişcări coordonate.

La fiecare capăt al acestei încăperi tavanul era şi mai elaborat, ornamentat cu semnele zodiacului. O femeie goală uriaşă, lăţită precum cauciucul, se încolăcea în jurul lor: o zeiţă a cerului, am presupus eu. Cu toate acestea, rezultatul era tulburător şi copleşitor, un înveliş de zei şi semne atât de dens, încât era ca şi cum te-ai fi plimbat prin interiorul unui ziar antic. Eram ca un surd care merge la Operă.

Am cercetat nisipul. Nici urmă de Silano.

În spatele acestui coridor mare se afla o intrare către un al doilea coridor, mai mic, la fel de înalt, dar mult mai intim. Camere se deschideau mai departe, fiecare perete şi tavan

fiind decorate, dar neexistând nicio mobilă, fiind goale de milenii, iar scopul lor neclar. Apoi am urcat o treaptă către o altă intrare, iar dincolo de ea era alta, fiecare cameră fiind mai joasă şi mai mică decât cea de dinaintea ei. Spre deosebire de o catedrală creştină care se lărgea pe măsură ce înaintai, templele egiptene păreau să se micşoreze pe măsură ce pătrundeai mai adânc în interiorul lor. Cu cât camera era mai sfântă, cu atât era mai deosebită şi mai puţin luminată, razele soarelui ajungând acolo doar în anumite zile ale anului.

Acest lucru să fie legat oare de data de 21 octombrie?

Decoraţiile erau nemaipomenite, astfel încât pentru scurt timp am uitat de ce mă aflam acolo. Am zărit străfulgerări tremurate de şerpi şi flori de lotus, de bărci care pluteau pe cer şi de lei feroce şi înspăimântători. Erau babuini şi hipopotami, crocodili şi păsări cu gâtul graţios. Bărbaţi mergeau în procesiuni decorate glorios, ducând ofrande. Femeile îşi ofereau sânii ca viaţa însăşi. Zeităţile, la fel de reale şi răbdătoare ca împăraţii, stăteau într-o parte. Acest amestec de animale şi zei cu capete de animale părea grosolan şi idolatru şi, totuşi, pentru prima dată mi-am dat seama cât de apropiaţi erau egiptenii de zeii lor, mai mult decât eram noi de ai noştri. Ai noştri erau zei în ceruri, distanţi, nepământeni, în timp ce egiptenii îl puteau vedea pe Thot de fiecare dată când un ibis păşea pe un heleşteu. Îl puteau simţi pe Horus în fiecare zbor al şoimului. Puteau să spună că vorbiseră cu un tufiş în flăcări, iar vecinii le-ar fi crezut cu seninătate povestea.

Nu găsisem încă vreo urmă a lui Silano sau a Astizei. M-au trimis soldaţii în altă parte? Sau căzusem într-o capcană? O dată am crezut că aud paşi, dar, când am ascultat, nu era nimic. Am descoperit câteva scări şi le-am urcat, asemeni ascensiunii spiralate a unui şoim. Pe pereţi era gravată o procesiune de bărbaţi care duceau ofrande şi care urcau. Aici sus trebuie să fi avut loc ceremoniile. Am

ieşit pe acoperişul templului, înconjurat de un parapet jos. Neştiind încă sigur ce căutam, am admirat micile sanctuare aflate pe terasă. În unul dintre ele, pilaştri mai mici cu chipul lui Hathor alcătuiau o îngrădire, ca un chioşc, care amintea de un parc din Paris. În colţul de nord-vest era o uşă care ducea la un sanctuar mai mic, cu două încăperi. Camera din mijloc avea basoreliefuri care reprezentau un faraon sau un zeu care se ridica din morţi nu doar într-un singur fel: falusul lui stătea drept şi triumfător. Mi-a adus aminte de umflatul zeu Min. Era aceasta legenda lui Isis şi a lui Osiris care mi se povestise când navigam către Egipt? Un şoim plana deasupra fiinţei care era pe punctul de a reînvia. Din nou, bietul meu creier nu a putut descoperi niciun indiciu util. Totuşi, camera exterioară mi-a produs un fior pe şira spinării. Pe tavan, două femei goale stăteau de-o parte şi de alta a unui basorelief circular spectaculos plin de figuri. După ce l-am studiat o vreme, mi-am spus că sculptura trebuie să fie o reprezentare a cerului sacru. Un disc cu un paradis simbolic, pictat în culori şterse de albastru şi galben, era susţinut de patru zeiţe şi opt reprezentări ale zeului cu cap de şoim Horus - poate simbolurile celor douăsprezece luni. Am zărit din nou semnele zodiacului, nu foarte diferite de cele care ni s-au transmis în timpurile moderne: taurul, leul, racul, peştii gemeni. Pe lungimea cercului era desenată o procesiune de treizeci şi şase de figuri, umane şi animale. Ar putea ele să reprezinte cele zece zile ale săptămânii egiptene şi franceze?

Mi-am întins gâtul, încercând să-i găsesc un sens. Pe axa de nord a templului era figura lui Horus, şoimul, care părea să ancoreze restul. Spre est se găsea Taurus, taurul, semnificând epoca în care au fost construite piramidele. La sud era o creatură jumătate peşte, jumătate ţap şi lângă ea un bărbat care vărsa apă din două vase... Vărsătorul! Acesta era semnul epocii viitoare, secole de acum înainte şi

simbolul revărsării vitale a Nilului. Vărsătorul, ca semnul apei de pe medalionul din jurul gâtului meu, şi Vărsătorul, ca semnul de pe calendarul pierdut de pe *L'Orient* despre care am presupus că indica data de 21 octombrie.

Cercul de pe tavan mi-a adus aminte de un compas. Vărsătorul era orientat către sud-vest.

Am ieşit, încercând să mă orientez. O scară din piatră ducea sus către parapetul de pe marginea din spate a templului, aşa că am urcat să mă uit. Către sud-vest se mai afla un templu mai mic, nu atât de bine conservat ca acela în care mă aflam. Enoh spusese că trebuie să existe un mic templu al lui Isis şi, în interiorul lui, probabil, misteriosul toiag al lui Min. Dincolo de el, dunele năvăliseră în zidul de la marginea complexului, iar dealurile din depărtare aveau reflexe argintii în lumina stelelor reci.

Simţeam medalionul pe piept. Îi puteam găsi completarea?

Un al doilea rând de scări m-a dus înapoi la parter. Verticalitatea lui era ca zborul în picaj al unui şoim care se înălţa în cercuri pe partea cealaltă. Acum bărbaţii cu ofrande coborau. Încă o dată mă aflam în templul principal, dar o uşă de pe o latură ducea iarăşi către nisipurile complexului. Mi-am ridicat privirea. Zidul templului principal se desluşea deasupra mea, cu capete de leu care ieşeau în afară ca nişte balauri.

Cu puşca pregătită am mers în spate, către cel mai mic templu pe care îl văzusem. În dreapta mea crescuseră palmieri din ruinele lacului sacru. Am încercat să-mi închipui acest loc aşa cum era în timpurile străvechi, fără nisip, cu aleile pavate şi lucitoare, cu grădinile îngrijite şi lacul care scânteia în timp ce preoţii se purificau. Ce oază trebuie să fi fost! Acum, numai ruine. În spatele templului, am dat colţul şi m-am oprit brusc. Figuri uriaşe erau cioplite pe zid, cu o înălţime de nouă metri. După acoperămintele pentru cap pe care le purtau, am presupus că erau un rege

şi o regină, care aduceau ofrande unei zeiţe cu sânii plini, probabil Hathor sau Isis. Regina era o femeie zveltă şi elegantă cu o coroană foarte înaltă, cu braţele goale şi picioarele subţiri şi lungi. Peruca ei era împletită, iar pe frunte avea prinsă o cobră din aur.

– Cleopatra. Am respirat adânc. Trebuia să fie ea, dacă Enoh nu se înşelase. Era aşezată cu spatele la micul templu al lui Isis, aflat la aproximativ douăzeci de metri la sud de clădirea principală.

Am aruncat o privire în jur. Niciun semn de viaţă, cu excepţia mea. Aveam senzaţia că templul era calm, aşteptând. Ce anume?

Templul lui Isis era construit pe o terasă înălţată, cu nisip purtat de vânt interpunându-se între el şi sculptura Cleopatrei de pe clădirea principală. Jumătate din micul templu era un sanctuar înconjurat de ziduri, la fel ca templul mai spaţios din care tocmai venisem. Cealaltă jumătate era deschisă şi parţial în ruine, o masă întunecată de pilaştri şi grinzi, îndreptate spre cer. Am urcat pe blocurile de piatră sparte către uşa porţiunii cu ziduri.

– Silano?

Întrebarea a produs doar un ecou.

Am pătruns înăuntru şovăielnic. Era foarte întuneric, singura lumină venind dinspre uşă şi din două deschizături înalte, dar foarte înguste, prin care încăpeau probabil doar nişte porumbei. Încăperea era mai mult înaltă decât lungă sau lată şi claustrofobică, mirosind înţepător. Am mai făcut un pas.

Dintr-odată am auzit un fâlfâit de aripi şi instinctiv am lăsat capul jos. Un vânt cald a bătut pe lângă mine, stingându-mi lumânarea. Liliecii au zburat deasupra mea, chiţăind şi lovindu-mi creştetul cu aripile tari. După care s-au repezit afară prin uşă. Am aprins lumânarea cu o mână tremurândă.

Din nou, zidurile erau pline de sculpturi şi urme de

vopsea veche. O femeie despre care am bănuit că e Isis domina. Nu am văzut nicio urmă a lui Min şi a toiagului său sau a orice altceva. Umblam după cai verzi pe pereţi? Mereu simţeam că bâjbâiam, cu indicii pe care niciun om înţelept nu le-ar putea înţelege. Ce trebuia să văd?

Am remarcat, până la urmă, că acea cameră era considerabil mai mică decât perimetrul care înconjura templul. Trebuia să fie o a doua cameră. M-am întors pe veranda din piatră şi mi-am dat seama că existau şi o a doua uşă şi o a doua încăpere înaltă, chiar mai îngustă decât prima şi la fel de uimitoare. Aceasta totuşi avea o masă de piatră, ca un altar. Piedestalul avea mărimea unui birou mic de scris, aşezat în centrul încăperii. Era simplu, cu nimic ieşit din comun şi aş fi putut să trec pe lângă el, dacă nu s-ar fi produs un fenomen neobişnuit. În timp ce m-am aplecat peste altar, lanţul rotund din jurul gâtului s-a deschis, s-a oprit pe piedestal, iar medalionul a căzut şi a izbit podeaua de piatră cu un clinchet sonor. Acest lucru nu se mai întâmplase până atunci. Am înjurat, dar când m-am aplecat să-l recuperez, ceea ce am văzut mi-a reţinut atenţia.

Pe o lespede din podea erau sculptate două V-uri vagi, suprapuse precum compasul şi pătratul. După stilul egiptean, erau geometrice şi, cu toate acestea, asemănarea era evidentă.

– Pe marele arhitect, am murmurat eu. E posibil? Mi-am adus aminte de documentul lui Enoh: "Cripta va duce către ceruri."

Mi-am pus din nou medalionul la gât şi am bătut din picior în lespedea din podea. S-a mişcat. Dedesubt se afla o gaură.

Îngenunchind agitat, cu puşca fixată într-o parte, am ridicat cu lama *tomahawk*-ului până ce am putut să apuc lespedea. S-a înălţat ca o trapă şi a eliberat o boare de aer vechi, o dovadă a faptului că nu mai fusese deschisă de

foarte multă vreme. M-am aplecat peste ea, ţinând lumânarea. Lumina a pâlpâit pe podeaua aflată dedesubt. Comoara se afla oare acolo? Lăsându-mi puşca pentru o clipă şi vârându-mi mai întâi picioarele, am alunecat, căzând trei metri, ca o pisică. Inima îmi bătea cu putere. M-am uitat în sus. Era destul de simplu pentru Silano, dacă mă urmărea, să pună lespedea la loc. Sau aştepta să vadă ce găsesc?

Pasajele duceau în două direcţii.

Din nou, numeroase sculpturi. Pe tavan era pictat un cer de stele cu cinci colţuri. Pe ziduri erau zei, zeiţe, şoimi, vulturi şi şerpi înălţaţi, un motiv repetitiv. Primul pasaj se înfunda cam după şase metri, terminându-se cu o movilă de vase din lut ca nişte amfore. Erau neinteresante, prăfuite şi nu păreau să adăpostească ceva de valoare. Totuşi, ca să fiu sigur, am spart unul cu *tomahawk*-ul. Când s-a făcut ţăndări, am ridicat lumânarea. Şi m-am tras înapoi. Mă privea faţa hidoasă a unui babuin mumificat, cu corpul deshidratat, cu orbitele imense şi gura plină de dinţi. Ce naiba?

Am mai spart un vas şi am dat peste un alt babuin. Un alt simbol, mi-am adus eu aminte, al zeului Thot. Deci ăsta era un fel de cimitir subteran, plin de mumii ale unor animale bizare. Ofrande? Am ridicat lumânarea mai aproape de tavan pentru ca lumina să străpungă mai mult întunericul. Vasele din lut erau aşezate în grămezi până în spate, până unde ajungea lumina. Mici vietăţi s-au mişcat în întuneric - probabil nişte insecte.

M-am întors şi am luat-o către celălalt pasaj. Voiam cu disperare să ies din cripta asta, dar cu toate acestea, dacă indiciul lui Enoh avea vreun sens, trebuia să fie ceva aici jos. Fitilul lumânării se micşora. Şi apoi s-a auzit şi mai multă mişcare, ceva care se târa pe podea.

M-am uitat cu puţina lumină pe care o mai aveam. Erau urme pe nisip, dâra unui şarpe blestemat şi o crăpătură în

care probabil se târâse. Eram transpirat. Era şi Bin Sadr aici jos? De ce am lăsat puşca sus?

După care ceva a strălucit.

Şi celălalt tunel se termina, dar nu mai erau vase, ci un basorelief al lui Min, de acum familiar, cu falusul erect, probabil o figură fascinantă pentru senzuala Cleopatra. Era rigid ca o scândură, nu doar într-un singur fel. Membrul lui era ridicat şi… surprinzător, strălucitor.

Min nu era decorat cu vopsea, ci cu aur. Bărbăţia lui era conturată de două membre gemene ale ei, perechea acestui "toiag al lui Min" fiind prinsă cu o balama la un capăt, jumătate obscenitate, jumătate unealtă a vieţii. Fără să ştie despre ghicitoarea medalionului, cineva ar fi putut crede că cele două penisuri de aur erau doar nişte ornamente sfinte.

Dar cred că Cleopatra s-a gândit la altceva. Poate că a lăsat această piesă în Egipt dacă într-adevăr a luat celălalt medalion la Roma, ca să se asigure că secretul va rămâne în ţara ei natală. Am tras de membrul de aur până ce mi-a sărit în mână şi am umblat la balama. Acum penisurile de aur formau un V. Am scos medalionul, i-am desfăcut braţele şi am aşezat acest nou V peste ele. Când am format de acum bine cunoscutul simbol masonic, un compas intersectat de un pătrat, crestăturile de pe braţele medalionului s-au unit. Rezultatul era un romb de braţe suprapuse, care se legăna sub discul inscripţionat al medalionului, desigur fără litera europeană "G".

Minunat. Întregisem medalionul şi poate descoperisem simbolul originar al propriei mele frăţii.

Şi încă nu aveam nicio idee ce însemna.

– Ethan?

Sunetul era slab, aproape ca un şopotit de vânt sau ca o festă pe care ţi-o joacă auzul, dar ştiam că era vocea Astizei, venind slab de undeva de afară. Chemarea era la fel de electrizantă ca un fulger. Mi-am pus în jurul gâtului

medalionul întregit, m-am repezit prin pasaj, am văzut uşurat că lespedea era în continuare dată într-o parte, m-am căţărat până sus şi am ieşit din criptă. Puşca zăcea acolo unde o lăsasem, neatinsă. Am ridicat-o şi m-am ghemuit. Era linişte. Să fi fost chemarea ei rodul imaginaţiei mele? M-am îndreptat încet către ieşire, privind cu atenţie şi precaut afară. O vedeam vizavi pe Cleopatra pe zidul templului principal, forma ei sculptată fiind scoasă în evidenţă de lumina lunii.

– Ethan?

Era un suspin care venea din apropiere, de la pilaştrii în aer liber, învecinaţi cu locul închis în care mă aflam.

Am păşit pe veranda templului şi am înaintat în tăcere, ca un indian, cu puşca pregătită. Aşa cum am spus, pe jumătatea aceasta a platformei templului, coloanele se înălţau către grinzi orizontale, care nu susţineau nimic, încadrând pătratele cerului. Puteam să văd stelele printre ele. Un alt chip, de data aceasta al seninei Isis, era cioplit pe pilaştri.

– Astiza?

Vocea mea a răsunat printre coloane.

– Îl ai?

Am înconjurat un pilastru şi era acolo. M-am oprit, confuz.

Era îmbrăcată ca într-o fantezie a mea cu o fată din harem, cu voaluri transparente, picioarele vizibile prin rochie, bijuterii grele şi ochi conturaţi. Fusese îmbrăcată să seducă. Braţele îi erau prinse cu lanţuri de o bară din piatră de deasupra. Poziţia în care stătea îi ridica sânii, talia şi şoldurile erau curbate, iar efectul era de o neputinţă erotică, un tablou al unei prinţese la ananghie. M-am oprit, uluit în faţa acestei apariţii ca dintr-un basm. Privirea ei era îndurerată.

– E complet? a întrebat cu o voce slabă.

– De ce eşti îmbrăcată aşa?

Era cea mai lumească întrebare din cele o sută care ricoşau în mintea mea ca bilele de biliard, dar mi se părea că mă aflu într-un vis halucinant.

Răspunsul a fost dat de apăsarea vârfului unei săbii în şalele mele.

– Pentru că distrage atenţia, a murmurat contele Silano. Lasă puşca jos, *monsieur.*

Vârful apăsa mai dureros.

Am încercat să gândesc. Arma a căzut cu zgomot pe pietre.

– Acum, medalionul.

– E al tău, am încercat eu, dacă o dezlegi şi ne laşi să plecăm de aici.

– Să o dezleg? Dar de ce, când poate pur şi simplu să-şi coboare braţele?

Şi Astiza chiar a făcut asta, cu o privire care parcă se scuza, încheieturile ei subţiri alunecând din cătuşele deschise. Lanţurile s-au legănat uşor, suportul fiind gol. Vălurile subţiri îi împodobeau trupul ca al unei statui clasice, lenjeria intimă atrăgând atenţia către locurile pe care le ascundea. Părea ruşinată de înşelătoria ei.

Încă o dată, mă simţeam ca un prost.

– Nu ţi-ai dat seama că acum e cu mine? m-a întrebat Silano. Dar stai, eşti american, nu-i aşa, prea direct, prea încrezător, prea idealist, prea naiv? Ai străbătut atâta drum închipuindu-ţi că o salvezi? Nu numai că nu ai înţeles niciodată ce e cu medalionul, dar nici pe ea nu ai înţeles-o.

– Este o minciună.

M-am uitat fix la ea în timp ce am spus asta, sperând să primesc o confirmare. Tremura, frecându-şi încheieturile.

– Oare? a spus Silano din spatele meu. Hai să trecem adevărul în revistă. Talma a plecat în Alexandria ca să pună întrebări în legătură cu ea, nu doar pentru că era prietenul tău, ci şi pentru că era agentul lui Napoleon.

– Încă o minciună. Era ziarist.

– Care a făcut o înţelegere cu corsicanul şi savanţii lui, promiţând să te supravegheze îndeaproape, în schimbul accesului la cele mai înalte consilii ale expediţiei. Bonaparte vrea să se descopere secretul, dar nu are încredere în nimeni. Deci Talma putea veni dacă te-ar fi spionat. Jurnalistul a suspectat-o pe Astiza de la început. Cine era? De ce te-a urmat ca un câine ascultător, târându-şi picioarele alături de armată, acceptând să stea într-un harem? Din cauza unei pasiuni pentru farmecul tău stângaci? Sau pentru că a fost mereu aliata mea?

Cu siguranţă îi plăcea să se laude. Astiza a privit în sus la grinzile distruse.

– Dragul meu Gage, ai înţeles măcar ceva din ceea ce ţi s-a întâmplat? Ziaristul a aflat un lucru supărător despre vrăjitoarea noastră din Alexandria: vestea despre venirea ta nu a fost transmisă de gitani, aşa cum ţi-a spus, ci de mine. Da, comunicam. Numai că, în loc să ajute la uciderea ta, aşa cum am recomandat eu, a părut că te foloseşte ca să descopere secretul. Care era jocul ei? Când am ajuns în Alexandria, Talma a crezut că mă poate spiona şi pe mine, dar Bin Sadr l-a prins. I-am spus prostului că mi s-ar putea alătura împotriva ta şi că am putea vinde comoara pe care am găsi-o regelui sau generalului care dă mai mult - inclusiv lui Bonaparte! - dar nu m-am putut înţelege cu el. A ameninţat că se duce la Bonaparte şi că îl va pune pe general să ne interogheze pe toţi. Ziaristul nu putea reprezenta subiectul unui târg, odată ce ai insistat asupra poveştii că medalionul s-a pierdut. Ultima lui şansă a fost să-l fure de la oricine îl deţinea şi să mi-l aducă mie, dar a refuzat. În final, micul ipohondru a fost mai loial decât ai meritat, şi un patriot francez pe deasupra.

– Iar tu nu eşti.

Vocea mea era rece.

– Familia mea şi-a pierdut aproape toată averea din cauza Revoluţiei. Crezi că m-am alăturat agitatorilor din

dragoste pentru libertate? Libertatea lor mi-a luat mie totul, iar acum mă voi folosi de ei pentru a recupera totul. Nu lucrez pentru Bonaparte, Ethan Gage. Bonaparte, fără să-şi dea seama, lucrează pentru mine.

– Aşa că mi l-ai trimis pe Talma într-un vas.

Eram atât de ţeapăn, cu pumnii încleştaţi, că încheieturile mi se albiseră. Cerul părea să se rotească, lanţurile parcă erau un pendul ca una din şmecheriile lui Mesmer. Aveam o singură şansă.

– O victimă de război, a replicat Silano. Dacă m-ar fi ascultat, ar fi fost mai bogat decât Cressus.

– Dar nu înţeleg. De ce purtătorul tău de felinar, Bin Sadr deghizat, nu a luat pur şi simplu medalionul în acea primă seară din Paris, în clipa în care am păşit în stradă?

– Pentru că am crezut că i l-ai dat târfei şi nu ştiam unde locuia. Dar nu a mărturisit nici chiar când arabul i-a scos măruntaiele. Nici oamenii mei nu l-au găsit în apartamentul tău. Ca să fiu sincer, nu eram convins de importanţa lui, nu până când nu am mai pus câteva întrebări. Am presupus că voi avea răgazul de a te deposeda de el în închisoare. Dar ai fugit, te-ai aliat cu Talma şi ai pornit către Egipt ca savant - ce amuzant! - înainte ca eu să aflu cu siguranţă dacă podoaba era ceea ce căutam cu toţii. Încă nu ştiu unde ai ascuns medalionul în acea primă noapte.

– În oala de noapte.

A râs.

– Ce ironie! Cheia celei mai mari comori de pe pământ şi tu o acoperi cu rahat! Ah, ce clovn. Totuşi, norocul neobişnuit pe care l-ai avut... să eviţi o ambuscadă pe drumul spre Toulon şi pe o stradă din Alexandria, să scapi de şerpi, să scapi viu şi nevătămat din bătălii importante şi chiar să găseşti drumul până aici. Ai norocul diavolului! Şi cu toate acestea, în final, tu vii la mine şi aduci medalionul cu tine, totul pentru o femeie care nu te lasă să o atingi! Mintea masculină! Mi-a spus că tot ce trebuie să facem este

să aşteptăm, numai dacă Bin Sadr nu ajungea primul la tine. Te-a găsit?

– L-am împuşcat.

– Serios? Păcat. Ne-ai dat foarte multă bătaie de cap, Ethan Gage.

– A supravieţuit.

– Bineînţeles. Întotdeauna o face. Nu cred că vrei să te întâlneşti din nou cu el.

– Nu uita că încă mă aflu în compania savanţilor, Silano. Vrei să răspunzi în faţa lui Monge şi Berthollet pentru uciderea mea? Sunt urechile lui Bonaparte, iar el are o armată. Vei fi spânzurat dacă îmi faci ceva.

– Cred că se numeşte autoapărare. A împins uşor cu sabia şi am simţit o înţepătură slabă prin haine şi cum sângele începe să curgă. Sau se cheamă încercare de capturare a unui fugar de către justiţia revoluţionară? Sau un bărbat care a minţit că a pierdut un medalion magic ca să-l păstreze pentru el însuşi? Oricare dintre aceste variante este potrivită. Dar sunt un nobil, cu propriul meu cod de onoare, aşa că dă-mi voie să-ţi ofer îndurare. Eşti un fugar urmărit, fără prieteni sau aliaţi şi nu eşti o ameninţare pentru nimeni, asta dacă ai fost vreodată. Deci, în schimbul medalionului îţi dau înapoi… viaţa. Doar dacă promiţi să-mi spui ce a aflat Enoh.

– Ce a aflat Enoh?

Despre ce vorbea?

– Mentorul tău plăpând s-a aruncat în foc pentru a apuca o carte înainte să-l putem tortura. Veneau trupele franceze. Aşadar, ce conţinea cartea?

Ticălosul se referea la cartea pe care o scosesem din mâinile contorsionate ale lui Enoh, cartea de poezie arabă. Asudam.

– Vreau şi femeia.

– Dar ea nu te vrea, nu-i aşa? Ţi-a spus că odată am fost iubiţi?

Am privit-o. Astiza îşi pusese mâinile pe una din cătuşele care se balansau de parcă ar fi vrut să se sprijine, uitându-se la amândoi cu mâhnire.

– Ethan, era singura cale, a şoptit.

Gustam aceeaşi cenuşă pe care trebuie s-o fi simţit Bonaparte când a aflat de trădarea Josephinei. Ajunsesem până aici pentru asta? Să fiu ţinut sub ameninţarea săbiei de un fanfaron aristocrat? Să fiu umilit de o femeie? Prădat de lucrurile pentru x;are mă luptasem din greu?

– Bine.

Mi-am dus mâinile la gât şi am scos medalionul, ţinându-l în faţa mea, legănându-se ca o pendulă. Chiar şi în întuneric avea o strălucire rece. I-am auzit pe amândoi oftând uşor la vederea noii forme. Ei m-au condus, iar eu am găsit partea care-l întregea.

– Deci aceasta este cheia, a tras aer în piept Silano. Acum tot ce trebuie să facem este să înţelegem numerele. Mă vei ajuta, preoteaso. Gage? Acum întoarce-te uşor şi pleacă de aici.

Am făcut aşa cum mi-a zis, îndepărtându-mă încet de spada lui scurtă. Aveam nevoie doar de o clipă de neatenţie.

– Nu te afli mai aproape de rezolvarea misterului decât sunt şi eu, l-am avertizat.

– Nu sunt? Am rezolvat mai mult decât tine. Călătoria mea pe ţărmurile Mediteranei m-a dus la multe temple şi multe biblioteci. Am găsit dovezi că această cheie s-ar afla în Dendara, templul Cleopatrei. Că trebuia să mă gândesc la Vărsător. Şi aici în sud am descoperit chiar templul Cleopatrei, care ar fi venerat-o, desigur, pe drăguţa şi atotputernica Isis, şi nu pe Hathor cu chip de vacă, cu urechile şi ţâţele ei bovine. Cu toate astea, nu-mi dădeam seama unde să caut.

– Există o criptă în care se află zeul falie Min. Statuia are piesa lipsă.

– Cât de înţelept din partea ta că ai găsit-o. Acum dă-mi medalionul.

Încet, aplecându-mă peste vârful spadei, i l-am dat. L-a înşfăcat cu lăcomia unui copil, cu privirea triumfătoare. Când l-a ţinut în sus, acest semn al masonilor părea că dansează.

– Ciudat cum amintirile sfinte sunt transmise urmaşilor chiar şi de către aceia care nu îşi dau seama de originile lor, nu-i aşa? a spus Silano.

Şi în acel moment am aruncat.

Tomahawk-ul aflat la şalele mele se odihnise la câţiva centimetri de vârful săbiei sale, mâncându-mă dedesubtul hainelor mele. Am avut nevoie doar de un moment ca să-l scot, când m-am întors cu faţa şi el înălţa triumfător medalionul. Problema era dacă Astiza va striga văzând ce făceam. Dar nu a făcut-o.

Ceea ce însemna că poate nu era totuşi de partea lui Silano. Că omul era într-adevăr un mincinos. Că nu eram chiar un idiot.

Deci am fost iute, foarte iute. Cu toate acestea, Silano a fost şi mai rapid. S-a aplecat în timp ce securea i-a şuierat pe la ureche, învârtindu-se în nisipul de dincolo de terasa templului. Totuşi, aruncarea l-a făcut să-şi piardă echilibrul, având nevoie de o clipă ca să-şi revină. Era destul să pun mâna pe puşcă! Am ridicat-o…

Iar el s-a aplecat înainte, sprinten şi sigur şi şi-a vârât lama spadei drept în gura ţevii.

– *Touché, monsieur* Gage. Iar acum ne aflăm într-un impas, nu-i aşa?

Presupun că arătam ridicol. Îngheţasem, puşca fiind îndreptată către pieptul lui, iar el era tot o statuie, echilibrat abil, cu sabia în ţeava armei mele.

– Numai că eu, a continuat el, am un pistol. A băgat mâna sub haină.

Atunci am apăsat pe trăgaci.

Puşca astupată a explodat, patul de armă fărâmiţat reculând, ţeava şi sabia distrusă învârtindu-se peste capul lui Silano. Amândoi ne-am trezit pe jos, urechile ţiuindu-mi, faţa fiindu-mi tăiată de bucăţile din arma spartă.

Silano a urlat de durere.

După care s-au auzit un scârţâit şi un huruit care nu prevesteau nimic bun.

Am privit în sus. O grindă din piatră se balansa precar, pe fundalul stelelor de pe cer, deja pe jumătate deplasată din poziţia ei antică de un cutremur care avusese loc cu multă vreme în urmă. Am observat că lanţul era înfăşurat în jurul ei, iar Astiza trăgea cu toată puterea.

– Ai mutat lanţurile, i-a spus Silano prosteşte, uitându-se la Astiza zăpăcit şi uluit.

– Samson, a replicat ea.

– O să ne omori pe toţi!

Grinda a alunecat de pe coloană şi a căzut ca un ciocan, izbindu-se de un pilastru înclinat, antrenându-l şi pe acesta în cădere. Coloanele vechi erau ca un castel din cărţi de joc. S-au auzit un scârţâit chinuitor, apoi un huruit care a crescut în intensitate şi întreg edificiul de deasupra noastră a început să cedeze. Am sărit într-o parte şi m-am rostogolit în timp ce tone de pietre grele cădeau şi se zdrobeau, cutremurând pământul. Am auzit un pocnet de la pistolul descărcat al lui Silano şi bucăţi dintr-o piatră sfărâmată au zburat prin aer ca nişte şrapnele, dar sunetul nu era la fel de puternic ca al coloanelor care bubuiau în timp ce se rostogoleau şi se răsturnau. Apoi Astiza m-a tras în sus, împingându-mă spre marginea platformei templului, în mijlocul haosului.

– Fugi, fugi! Zgomotul o să-i aducă pe francezi!

Am sărit, şi odată cu noi şi un mare nor de praf şi am atins nisipul chiar când o bucată din pilastru a trecut deasupra noastră, ca un butoi scăpat de sub control. S-a izbit de picioarele Cleopatrei. Pe terasa în ruine Silano ţipa

şi înjura, vocea venind de sub praful şi resturile coloanelor răsturnate.

Astiza s-a oprit, dându-mi *tomahawk*-ul pe care îl aruncasem.

– E posibil să mai avem nevoie de el.

M-am uitat la ea uimit.

– Ai dărâmat templul.

– A uitat să mă prindă de păr. Sau să-şi ţină premiul. Medalionul, lat şi stângaci în noua formă, atârna de pumnul ei ca o jucărie pentru pisici.

Mi-am ridicat *tomahawk*-ul.

– Să ne întoarcem şi să-l ucidem.

Dar s-au auzit strigătele francezilor din faţa complexului şi împuşcăturile semnalizatoare ale santinelelor. A clătinat din cap.

– Nu mai e timp.

Aşa că am fugit pe poarta din spate a peretelui estic, către deşertul de dincolo, neînarmaţi, fără cai, mâncare, apă sau haine practice. Am auzit mai multe strigăte şi împuşcături, dar niciun glonţ nu a şuierat în apropierea noastră.

– Grăbeşte-te, a spus. Nilul aproape a atins punctul culminant!

Ce însemna asta?

Nu aveam nimic, în afară de *tomahawk* şi de medalionul blestemat.

Şi ne aveam unul pe altul.

Dar cine era de fapt femeia pe care am salvat-o şi care m-a salvat la rându-i?

21

Nilul era umflat, maroniu şi puternic. Era octombrie, vârful revărsării anuale, şi ne apropiam de data pe care părea s-o indice calendarul circular. Am furat o barcă şi am pornit în josul fluviului, îndreptându-ne înapoi spre Marea Piramidă despre care Monge sugerase că trebuia să fie cheia enigmei. Aveam să mai fac o ultimă încercare şi dacă nu puteam s-o descâlcim, aveam să-mi continui drumul spre Mediterana. Nu ştiam dacă femeia stranie care era alături de mine mă va urma, nu aveam nici cea mai vagă idee.

Când soarele a răsărit, ne aflam la kilometri distanţă de armata lui Desaix, purtaţi de curent. Aş fi putut să mă relaxez, numai că am observat un curier francez călărind de-a lungul fluviului, spionându-ne şi apoi croindu-şi drum pe o scurtătură spre interiorul regiunii, în timp ce noi navigam pe meandrele fluviului. Fără îndoială ducea vestea fugii noastre. Am coborât lanţul ca să fixez vela latină, ceea ce ne-a dat mai multă viteză, barca înclinându-se în bătaia vântului, iar apa susurând în timp ce schimbam ruta. Am trecut pe lângă un crocodil preistoric şi hidos, care căsca. Apa strălucea pe solzii lui, iar ochii cu pleoape galbene ne priveau într-o contemplare de reptilă. După Silano, părea o companie mult mai plăcută.

Ce pereche alcătuiam, eu în costum arab, iar Astiza ca o regină ispititoare, tolăniţi pe puntea noroioasă a unei mici feluci care duhnea a peşte. Vorbise puţin de la reîntâlnirea noastră, privind în gol Nilul şi trecându-şi degetele peste medalionul care-i strălucea la gât, cu un aer de proprietate.

Încă nu i-l cerusem înapoi.

– Am străbătut cale lungă ca să te găsesc, am spus într-un final.

– Ai urmat steaua lui Isis.

– Nu erai în lanţuri, aşa cum ai pretins.

– Nu. Nimic n-a fost aşa cum a părut. L-am păcălit şi pe el, şi pe tine.

– Îl ştiai pe Silano dinainte?

A oftat.

– A fost un stăpân şi un amant care s-a întors către artele întunecate. Credea că magia Egiptului era la fel de reală ca şi chimia lui Berthollet şi că el, călcând pe urmele lui Cagliostro şi Kolmer, ar putea descoperi aici secrete oculte. Nu-i păsa sub nicio formă de lume, ci numai de el însuşi, din cauza înverşunării pe care o avea din cauza celor pierdute la Revoluţie. Când am înţeles cât de egoist era, ne-am certat. Am fugit în Alexandria şi am găsit adăpost la un nou maestru, Gardianul. Visele lui Silano erau superficiale. Alessandro dorea secretele Egiptului ca să devină puternic, chiar nemuritor, aşa că am făcut joc dublu.

– Te-a cumpărat de la Yusuf?

– Da. Mită pentru bătrânul libidinos.

– Libidinos?

– Ospitalitatea lui Yusuf nu a fost în întregime dezinteresată. Trebuia să plec de acolo.

Mi-a văzut privirea.

– Nu te îngrijora, nu m-a atins.

– Aşadar ai plecat cu fostul tău iubit.

– Nu te-ai întors de la piramide. Silano mi-a spus că nu te-a găsit la Enoh. Să merg cu contele era singura modalitate de a avansa în rezolvarea misterului. Nu ştiam nimic de Dendara, şi nici tu. Acel loc fusese uitat de secole. I-am spus lui Alessandro că medalionul era la tine şi apoi ţi-am lăsat un mesaj în harem unde să-l găseşti. Amândoi ştiam că vei veni după noi. După care am călătorit liberă,

pentru că francezii ar fi pus prea multe întrebări dacă aş fi fost legată.

Alessandro! Nu-mi plăcea familiaritatea cu care îi rostea numele mic.

– Şi apoi ai dărâmat un templu peste el.

– Crede în farmecul lui personal, la fel ca tine.

La fel ca şi ea, jucându-se cu amândoi, unelte pentru a-şi atinge scopul.

– Astiza, m-ai întrebat în ce cred. Tu în cine crezi?

– Ce vrei să spui?

– L-ai ajutat pe Silano pentru că şi tu vrei secretul.

– Desigur. Dar ca să-l păzesc, nu să-l vând pentru bani unui tiran lacom ca Bonaparte. Ţi-l poţi închipui pe acest om cu o armată de nemuritori? În perioada sa de maximă dezvoltare, Egiptul era apărat de o armată de numai douăzeci de mii de oameni şi părea de necucerit. Apoi ceva s-a întâmplat, ceva s-a pierdut, iar invaziile au început.

– Să pleci cu oamenii care l-au ucis pe Talma…

– Silano ştia lucruri pe care eu nu le ştiam. Eu ştiam lucruri pe care nu le ştia el. Ai fi putut descoperi de unul singur templul din Dendara din care tocmai am plecat? Nu ştiam la ce templu se refereau cărţile lui Enoh, dar Silano ştia după cercetările făcute în Roma, Istanbul şi Ierusalim. Nu am fi găsit niciodată celelalte braţe ale medalionului singuri, la fel cum nici Silano nu ar fi putut completa medalionul fără tine şi Enoh. Tu aveai unele indicii, iar contele, pe celelalte. Zeii ne-au adus pe toţi laolaltă.

– Zeii sau Ritul Egiptean? Nu ţiganii ţi-au spus că veneam în Egipt.

A privit într-o parte.

– N-am putut să-ţi spun adevărul, pentru că ai fi înţeles greşit. Alessandro a minţit şi a trimis vorbă că ai furat medalionul de la el. M-am prefăcut că îl ajut, ca să mă folosesc de el. Ai supravieţuit încercării noastre de asasinat. Apoi Enoh l-a convins pe Ashraf să încerce să ne găsească

în luptă - pe tine, bărbatul cu haină verde, care stăteai convenabil pe un cheson de artilerie - astfel încât să vadă şi el acest medalion pe care şi-l doreau atât de mulţi. Tot ce s-a întâmplat a trebuit să se întâmple, cu excepţia morţii lui Talma.

Mintea mi se învârtea. Poate chiar eram naiv.

– Deci am fost cu toţii doar nişte unelte. În mâna ta, eu pentru medalion, Silano pentru cunoştinţele lui oculte. Nicio deosebire, la cheremul tău?

– Nu m-am îndrăgostit de Silano.

– Nu am spus că ai fost îndrăgostită de el, am spus…

M-am oprit. Nu se uita la mine, imobilă, tremurând, cu părul ei lung şi frumos fluturând în bătaia caldă a vântului care stârnea unde mici pe fluviu. Neîndrăgostită? Nu era îndrăgostită de *el*. Însemna asta că poate căutarea mea nu trecuse neobservată, că farmecul meu nu fusese chiar neapreciat, că bunele mele intenţii nu fuseseră înţelese greşit? Dar, pe de altă parte, ce simţeam pentru ea acum? Îmi doream s-o am, e adevărat, dar s-o iubesc? Părea că nici măcar nu o cunoşteam. Iar iubirea era cu adevărat un teren periculos pentru un bărbat ca mine, un client în perspectivă, mai speriat de un atac al mamelucilor sau de tunurile de pe bordul unui vas. Însemna să crezi în ceva, să-ţi iei un angajament nu doar de o clipă. Ce simţeam cu adevărat pentru această femeie care părea că mă trădase, dar în acelaşi timp poate că nu?

– Ceea ce vreau să spun este că nici nu am iubit pe altcineva.

M-am poticnit. Nu era una din cele mai grăitoare replici.

– Adică, nu sunt nici măcar sigur că dragostea există.

Era exasperată.

– Ethan, de unde ştii că există electricitatea?

– Ei, bine…

Era de fapt o întrebare a naibii de bună, din moment ce părea invizibilă în mod natural.

– Prin scântei, presupun. O poţi simţi. Sau printr-un fulger.

– Exact.

Acum se uita la mine, zâmbind ca un sfinx, enigmatică, inabordabilă, numai că de data aceasta uşa fusese deschisă şi tot ce trebuia să fac era să trec prin ea. Ce presupusese Berthollet în privinţa caracterului meu? Că nu mi-am dat seama de potenţialul meu? Iată o şansă de a mă maturiza, de a-mi asuma o obligaţie nu faţă de o idee, ci faţă de o persoană.

– Nici măcar nu ştiu de partea cui eşti.

Trăgeam de timp.

– Sunt de partea noastră.

Şi ce parte era asta? După care, înainte ca discuţia noastră să ajungă la o concluzie potrivită, s-a auzit pocnetul unui foc de armă care a răsunat de-a lungul fluviului.

Am privit în josul apei. O felucă naviga spre noi, cu velatura întinsă şi puntea plină de cu oameni. Chiar şi de la o distanţă de trei sute de metri am recunoscut braţul bandajat al lui Ahmed Bin Sadr. Pe tot ceaiul din China, nu puteam scăpa de omul ăsta? Nu mă mai simţisem atât de plictisit de compania cuiva de când Franklin îl invitase pe John Adams la cină şi a trebuit să-i ascult părerile iritante despre jumătate din politicienii din Statele Unite.

Nu aveam nicio armă, cu excepţia *tomahawk-ului* meu, şi nicio şansă, aşa că am lăsat vâsla deoparte şi m-am îndreptat spre ţărm. Poate vom găsi un mormânt într-o stâncă pentru a ne ascunde. Dar nu, acum un detaşament de husari cu jachete roş-albastre cobora un deal de pe ţărm ca să ne întâmpine. Cavaleria franceză! Străbătusem măcar treizeci de kilometri?

Mai bine ei, decât Bin Sadr. M-ar fi dus la Bonaparte, în timp ce arabii ar fi făcut cu mine şi cu Astiza lucruri la care nici nu voiam să mă gândesc. Când îl vom întâlni pe Napoleon, Astiza ar putea pur şi simplu pretinde că am

răpit-o, iar eu voi confirma. M-am gândit să înşfac medalionul din jurul gâtului ei drăguţ şi să-l arunc în Nil, dar nu m-am putut hotărî să fac asta. Investisem prea mult. În plus, eram la fel de curios ca toţi ceilalţi să văd unde ar putea duce. Era singura noastră hartă către *Cartea lui Thot.*

– Mai bine l-ai ascunde, i-am spus.

L-a strecurat între sâni.

Ne-am împotmolit într-un banc de nisip şi am mers împroşcând cu apă în stânga şi-n dreapta până la mal. Feluca lui Bin Sadr încă se mai lupta împotriva curentului îndreptându-se spre noi, iar arabii strigau şi trăgeau în aer. Cei doisprezece călăreţi francezi s-au aşezat într-un semicerc pentru a se apropia de noi, zădărnicind orice şansă de a fugi, iar eu mi-am ridicat mâinile în semn de predare. În curând eram încercuiţi de cai plini de praf.

– Ethan Gage?

– La dispoziţia dumneavoastră, locotenente.

– De ce eşti îmbrăcat ca un păgân?

– E mai răcoros.

Privirea era îndreptată spre Astiza, neîndrăznind s-o întrebe de ce era îmbrăcată ca o prostituată. În 1798, oamenii mai aveau încă maniere.

– Sunt locotenentul Henri d'Bonneville. Eşti arestat pentru furt din proprietatea statului, distrugere de antichităţi, pentru crimă, încălcare a unei proprietăţi, dezordine publică în Cairo şi pentru evadare, evaziune, denaturare, spionaj şi trădare.

– Nu şi pentru crima din Dendara? L-am ucis pe Silano, sper.

A devenit ţeapăn.

– Contele se recuperează după rănile suferite şi formează un grup ca să se alăture căutării noastre.

– Ai uitat de răpire.

Am arătat din cap către Astiza.

– Nu am uitat. Femeia, fiind salvată, va coopera în

anchetă sau va fi interogată.

– Contest acuzarea de trădare, am spus. Sunt american. N-ar trebui să fiu francez ca să vă trădez ţara?

– Sergent, leagă-i pe amândoi.

Cealaltă felucă s-a împotmolit, iar Bin Sadr şi restul bandei lui de asasini s-au repezit pe ţărm, făcându-şi loc pe lângă caii cavaleriei franceze, ca nişte negustori într-un bazar de cămile.

– Ăsta e al meu! a mârâit arabul, fluturându-şi toiagul cu cap de şarpe.

Am remarcat cu ceva mulţumire că braţul stâng era prins cu o atelă. Ei bine, dacă nu am putut ucide complet perechea mârşavă, atunci poate aş putea să mă leg mereu de ei, cum făceau francezii cu Nelson.

– Văd că te-ai făcut marinar, Ahmed, l-am întâmpinat eu. Ai căzut de pe cămilă?

– El vine cu mine în barcă!

– Mă tem că trebuie să te contrazic, *monsieur*, a spus locotenentul d'Bonneville. Fugarul Gage s-a predat cavaleriei mele şi este căutat pentru a fi cercetat de autorităţile franceze. Acum se află sub jurisdicţia armatei.

– Americanul mi-a ucis câţiva oameni!

– Poţi să-l iei la întrebări după ce terminăm noi, dacă mai rămâne ceva căruia să i te adresezi.

Ei, era o idee veselă.

Bin Sadr a privit mânios. Avea pe celălalt obraz un furuncul şi m-am întrebat dacă avea pur şi simplu un ten cu probleme sau dacă Astiza mai pusese la cale ceva rău. Exista vreo şansă să-i dea diavolului lepră sau poate ciumă?

– Atunci luăm femeia.

Oamenii lui au aprobat din cap cu răutate.

– Nu prea cred, *monsieur.*

Locotenentul a aruncat o privire rapidă sergentului său, care, la rândul lui, s-a uitat iute la oamenii săi. Carabinele

care fuseseră îndreptate către mine s-au întors în direcţia bandei lui Bin Sadr. Pe rând, muschetele bandei s-au răsucit spre cavaleria franceză. Era o uşurare foarte mare să nu am nicio armă îndreptată asupra mea şi am încercat să mă gândesc cum aş putea profita de acest avantaj.

– Nu mă face duşmanul tău, francezule, a mârâit Bin Sadr.

– Eşti un mercenar plătit, fără nicio autoritate, a replicat ferm d'Bonneville. Dacă nu te întorci în acest moment la barca ta, te voi aresta pentru nesupunere şi o să iau în considerare şi spânzurarea ta. A privit în jur cu aroganţă. Asta dacă găsesc un copac.

S-a lăsat o lungă tăcere groaznică, soarele strălucind atât de puternic încât părea să sfârâie. Apoi unul dintre călăreţi a început să tuşească, a intrat în convulsii şi, în timp ce se încovoia, am auzit detunătura îndepărtată a armei care l-a ucis, răsunând în spatele dealurilor de malul Nilului. Apoi s-au auzit mai multe împuşcături şi unul din oamenii lui Bin Sadr a mormăit şi s-a prăbuşit.

Toate armele s-au întors acum către creasta de dincolo de fluviu. O linie de oameni era pe vârf şi cobora, cu mantii umflate şi lănci scânteietoare. Era o companie de mameluci! Fusesem prinşi de o grupare a lui Murad Bei, cel care se lăsa greu capturat, mamelucii având o superioritate de cinci la unu.

– Descălecaţi! a strigat d'Bonneville. Formaţi o linie de hărţuire! S-a întors către arabi. Intraţi cu noi în formaţie!

Dar arabii fugeau către barcă lor, urcând la bord şi desprinzându-se de ţărm, vâslind pe apele Nilului.

– Bin Sadr, laş blestemat ce eşti! a urlat d'Bonneville.

Gesturile arabilor erau obscene.

Aşadar francezii s-au întors singuri spre atacul mamelucilor.

– Foc!

Strigătul locotenentului a generat o salvă dezlânată a

carabinelor de cavalerie, dar nu era o salvă organizată ca dintr-un pătrat francez de infanterie. Câţiva mameluci s-au dat peste cap, iar apoi ne-au invadat. Am aşteptat o împunsătură de lance, întrebându-mă care erau şansele să întâlnesc trei duşmani pe un singur mal al fluviului în acelaşi timp: bănuiam că ghinionul contra unui triplet de figuri într-un joc de brelan cu miză mare. Apoi mamelucul pe care îl aşteptam să mă ucidă s-a aplecat în şa, cu braţele întinse, şi m-a smuls de pe pământ ca pe un strugure. Am scâncit, dar braţul lui era ca o menghină în jurul pieptului. S-a repezit printre rândurile franceze drept spre barca arabă, cu un strigăt de război, cu sabia ridicată în mâna cealaltă, îndrumându-şi armăsarul cu genunchii, în timp ce eu mă legănam.

– Acum îmi voi răzbuna fratele! Rămâi pe loc şi luptă, viperă!

Era Ashraf!

Ne-am năpustit în apa mică, stropi sărind peste tot, iar Bin Sadr s-a întors să dea piept cu noi de la prora bărcii, cu o armă într-o singură mână. Ash a învârtit sabia şi toiagul cu cap de şarpe s-a înălţat s-o întâmpine. S-a auzit un zăngănit, de fier peste fier, şi mi-am dat seama că toiagul avea un miez de metal. Furia atacului mamelucului l-a împins înapoi pe arabul care a mârâit, dar în timp ce a căzut printre tovarăşii lui, ceilalţi au tras, iar Ash a fost obligat să facă o mişcare laterală. Barca era purtată de curent către ape mai adânci. Apoi am galopat mai departe, chiar dacă strigăte, urlete şi focuri de armă răsunau de la bătălia din spatele nostru. Eram aruncat peste şa ca un sac de grâu, cu vântul care mă izbea pe jumătate şi abia puteam să văd în spate din cauza prafului pe care îl stârneam. Am observat că ofiţerul care ne-a salvat era deja la pământ, iar un mameluc era ghemuit deasupra lui cu un cuţit. Un alt husar se târa cu o lance care îi ieşise prin spate, încercând să taie felii gâtlejul unui duşman, înainte

să moară şi el. Capturarea era mai rea decât moartea, iar soldaţii îşi vindeau viaţa cât de scump puteau. Arabii lui Bin Sadr erau duşi de vânt mai departe în largul fluviului, nederanjându-se să tragă măcar în semn de sprijin.

Am galopat urcând o dună înaltă şi ne-am oprit în vârful ei, privind Nilul de sus. Ash m-a eliberat din strânsoare şi am căzut în picioare. M-am clătinat să-mi recapăt echilibrul, dar rânjetul lui avea o urmă de durere.

– Întotdeauna trebuie să te salvez, prietene. La un moment dat, datoria mea de la Bătălia de la Piramide va fi achitată.

– A fost deja mai mult decât plătită, am gâfâit eu, privind cum un alt cal venea spre noi şi cum Astiza, aruncată cum fusesem şi eu, cu părul atârnându-i, era neceremonios lăsată să cadă de un alt războinic. Am privit în jos către fluviu. Mica încăierare se sfârşise, francezii zăceau întinşi şi liniştiţi. Bin Sadr ridicase pânzele şi îşi croia drum în susul râului spre Desaix şi Dendara, probabil ca să raporteze, după toate probabilităţile, uciderea mea. Aveam o bănuială că ticălosul îşi va asuma pretinsa mea ucidere. Dar Silano va dori să se asigure.

– Aşadar te-ai alăturat beiului, am spus.

– Murad va câştiga, mai devreme sau mai târziu.

– Cei care abia au fost omorâţi erau oameni buni.

– Aşa cum şi bunii mei prieteni au fost măcelăriţi la piramide. Războiul este locul unde oamenii buni mor.

– Cum ne-ai găsit?

– M-am alăturat tovarăşilor mei şi te-am urmărit, socotind că la fel va face şi Bin Sadr. Ai un adevărat talent de a intra în necazuri, americanule.

– Şi de a ieşi din ele, mulţumită ţie.

Abia acum am observat o pată roşie pe hainele sale.

– Ai fost rănit!

– Pfui! O altă zgârietură de la un cuib de şerpi, destul ca să mă împiedice să-l termin pe laş, e adevărat, dar nu

destul să mă omoare.

Dar acum se aplecase în faţă, vizibil chinuit.

– Într-o zi îl voi prinde singur şi vom vedea după aceea cine va fi zgâriat. Sau poate că soarta îi va rezerva o altă nenorocire. Pot spera.

– Trebuie să bandajezi rana aia!

– Lasă-mă să mă uit, a spus Astiza.

A descălecat anevoios, respirând uşor, ruşinat că femeia i-a sfâşiat veşmintele dezvelindu-i trunchiul ca să-i cerceteze rana.

– Glonţul a trecut prin partea asta de parcă ai fi fost o stafie, dar pierzi sânge. O să folosim turbanul tău ca s-o legăm. Este o rană serioasă, Ashraf. Nu vei mai călări pentru o vreme, doar dacă nu eşti nerăbdător să ajungi în paradis.

– Şi să vă las pe voi doi nebuni singuri?

– Şi asta poate, dacă aşa vor zeii. Ethan şi cu mine trebuie să ducem la bun sfârşit treaba asta.

– Dacă îl las singur pentru o clipă se pune singur în primejdie.

– De acum voi avea eu grijă de el.

Ashraf s-a gândit la asta.

– Da, aşa e.

Apoi a fluierat. Doi armăsari arabi frumoşi au venit la trap de peste ridicăturile de teren, înşeuaţi, cu coamele şi cozile în vânt. Erau cei mai buni cai pe care îi avusesem vreodată.

– Atunci luaţi aceşti cai şi spuneţi o rugăciune pentru oamenii care i-au călărit până de curând. Ia o sabie de la Murad Bei, Gage. Dacă va încerca vreun mameluc să te captureze, arată-i-o şi te va lăsa în pace. I-a aruncat o privire rapidă Astizei. Vă întoarceţi la piramide?

– Acolo e locul unde începe şi se sfârşeşte Egiptul, a spus ea.

– Să mergeţi repede, pentru că francezii şi arabii lor vor

fi cât de curând pe urmele voastre. Să păziţi obiectul magic pe care îl purtaţi sau distrugeţi-l, dar să nu-l lăsaţi să ajungă în mâinile duşmanilor. Poftim, o mantie care să te apere de soare. I-a dat o pelerină, apoi s-a întors spre mine. Unde-i faimoasa ta puşcă?

– Silano şi-a vârât sabia în ea.

Părea nedumerit.

– A fost cel mai ciudat lucru. Şi-a îndesat spada prin gura ţevii, iar eu am fost atât de furios, încât am apăsat pe trăgaci şi prietena mea cea mai bună a explodat. I-a fost învăţătură de minte când Astiza a prăbuşit peste el un acoperiş, dar ticălosul a supravieţuit.

Ashraf a clătinat din cap.

– Are norocul demonului zeu Ras-al-ghul. Şi cândva, prietene, când francezii vor fi plecat, eu şi cu tine vom sta unul lângă altul şi vom încerca să înţelegem ceea ce tocmai ai spus!

A urcat pe cal cu greu şi s-a îndepărtat încet să se întâlnească cu ceilalţi, printre rămăşiţele şi cadavrele rămase în urma luptei.

Am călărit înspre nord, aşa cum am fost instruiţi, urmând cursul fluviului. Mai aveam mai mult de trei sute de kilometri până la piramide. Pe cai erau săculeţi cu pâine, curmale şi apă, dar până la apus - pentru că nu am dormit cu o seară înainte - eram extenuaţi din cauza călătoriei şi a încordării. Am poposit într-un sătuc de lângă Nil şi am fost găzduiţi cu obişnuita ospitalitate egipteană, adormind înainte să apucăm să ne terminăm cina. Bunătatea arătată faţă de noi era uimitoare, dat fiind faptul că aceşti oameni erau taxaţi fără milă de mameluci şi jefuiţi de francezi. Cu toate acestea, tot ce au avut aceşti ţărani săraci au împărţit cu noi şi după ce am adormit ne-au învelit cu propriile lor pături subţiri, după ce ne-au curăţat şi bandajat tăieturile şi zgârieturile. Aşa cum ni s-a spus, ne-am trezit cu două ore

înainte de a se lumina de ziuă şi ne-am continuat drumul spre nord.

A doua noapte ne-a găsit suferinzi, dar cumva un pic mai restabiliţi şi ne-am făcut propriul adăpost într-o grădină de palmieri pe malul fluviului, departe de case, oameni sau câini. Aveam nevoie de puţin timp pentru noi.

De la atacul mamelucilor nu văzusem vreo armată a vreunei părţi, doar sate fără sfârşit care trăiau în ciclul lor fără sfârşit. Locuitorii munceau de pe plute de trestie deoarece Nilul umflat le inundase câmpurile, aducând aluviuni proaspete din inima misterioasă a Africii.

Am folosit cremene şi sabia lui Ash ca să aprind focul. Pe măsură ce noaptea se adâncea, apropierea Nilului curgător părea încurajatoare, o promisiune că viaţa va continua. Amândoi eram în stare de şoc din cauza evenimentelor din ultimele zile şi săptămâni şi simţeam că acest răgaz de linişte nu va dura mult. Undeva în sud, Bin Sadr şi Silano vor descoperi fără îndoială că nu murisem şi-şi vor începe căutarea. Aşa că eram recunoscători pentru liniştea stelelor, pentru îmbrăţişarea ca o pernă a nisipului şi pentru mielul şi fructele care ne fuseseră dăruite în ultimul sat.

Astiza purta din nou medalionul la gât şi trebuia să recunosc că ei îi stătea mai bine cu el decât mie. Am hotărât să am încredere în ea, pentru că ar fi putut să-l avertizeze pe Silano când mi-am scos *tomahawk*-ul sau să fugă de mine cu medalionul după ce s-au prăbuşit pilaştrii sau să mă părăsească după lupta de la fluviu. Nu o făcuse şi mi-am amintit ce a spus pe barcă: că nu îl iubea pe conte. Am tot învârtit propoziţia asta în cap de atunci, dar încă nu eram sigur ce să fac cu ea.

– Tot nu suntem siguri ce uşă secretă căutăm? am întrebat.

A zâmbit trist.

– Nu sunt nici măcar sigură că ar trebui s-o căutăm sau că poate fi găsită. Şi cu toate acestea, de ce ne-ar fi permis

Isis să ajungem atât de departe, dacă nu pentru un motiv anume?

Din experienţa mea, lui Dumnezeu nu-i prea păsa de motive, dar nu am spus asta. În schimb, mi-am adunat curajul.

– Am descoperit deja secretul meu, am spus.

– Care?

– Tu.

Chiar şi în lumina focului i-am putut vedea roşeaţa când şi-a întors privirea. Aşa că i-am atins obrazul şi i l-am întors spre mine.

– Ascultă, Astiza, am avut vreme să mă gândesc o groază de kilometri istovitori de deşert. Soarele avea respiraţia unui leu, iar nisipul mă ardea prin cizme. Au fost zile când eu şi Ashraf am supravieţuit cu noroi şi lăcuste prăjite. Dar nu mă gândeam la toate astea. Mă gândeam la tine. Dacă această *Carte a lui Thot* este o carte a înţelepciunii, poate că va spune pur şi simplu să descoperi ceea ce deja ai şi să te bucuri de această zi, în loc să te îngrijorezi de următoarea.

– Asta nu sună ca din partea rătăcitorului meu neliniştit.

– Adevărul din spatele acestei chestiuni este că m-am îndrăgostit de tine, am mărturisit. Aproape de la început, când am dat la o parte dărâmăturile şi am văzut o femeie micuţă. A fost la fel de greu să recunosc în sinea mea.

Şi am sărutat-o, deşi eram un străin, şi la naiba dacă nu m-a sărutat şi ea, cu mai multă lăcomie decât m-am aşteptat. Nimic nu se compară cu ieşirea dintr-un necaz sau două, dacă vrei să aduci împreună un bărbat şi o femeie.

Isis, după cum s-a dovedit, nu e unul din zeii ruşinoşi, cum sunt cei mai mulţi din zeii moderni, iar Astiza părea să aibă o bună idee a ceea ce voia, la fel ca şi mine. Dacă medalionul arăta bine pe hainele ei de harem făcute din bucăţi, pe sânii ei şi pe buric arăta minunat, aşa că am lăsat luna să ne îmbrace, făcând un mic pat din puţinele

noastre lucruri şi am trăit acea noapte de parcă altă noapte nu va mai urma vreodată.

Podoaba ne-a înţepat când s-a interpus între noi, aşa că a scos-o şi a lăsat-o pentru o vreme în nisip. Pielea ei era perfectă ca deşertul sculptat, parfumul ei la fel de dulce ca floarea sfântă de lotus. În sufletul şi înfăţişarea unei femei se află mai mult mister sacru decât în orice piramidă prăfuită. Am venerat-o ca pe un altar şi am explorat-o ca pe un templu, iar ea mi-a şoptit la ureche:

– Asta, pentru o noapte, este nemurirea.

Mai târziu, întinsă pe spate, a luat medalionul care i s-a ondulat printre degete şi a arătat către cer şi luna în formă de semilună.

– Priveşte, a spus, cuţitul lui Thot.

22

Călătoria noastră spre nord înapoi spre Cairo era ca o excursie prin straturi de timp. Dâmburi pline de iarbă marcau rămăşiţele oraşelor antice, după cum ne-au spus ţăranii. Dunele vălurite scoteau câteodată la iveală vârful unui templu sau al unui sanctuar îngropate. Lângă Mirtia am dat peste doi babuini uriaşi din piatră, graşi şi şlefuiţi, cu privirea senină îndreptată spre răsărit. Aveau de două ori înălţimea unui om, împodobiţi cu ceea ce semăna cu o mantie cu pene, la fel de maiestuoşi şi nobili şi la fel de imemoriali ca Sfinxul. Maimuţele gigantice erau, bineînţeles, simboluri ale misteriosului Thot.

Am ocolit sute de sate din lut călărind la marginea deşertului pe lângă şiruri de curmali, de parcă iarba verde era o mare care lovea ţărmul unei plaje. Am trecut pe lângă mai multe piramide pe care nu le văzusem înainte, unele prefăcute în ruine, ceva mai mari ca nişte dealuri, iar altele care încă îşi etalau geometria originară. Fragmente de

temple umpleau nisipul din jurul lor. Drumuri ruinate duceau în jos spre vegetaţia bogată a deltei Nilului. Pilaştri se înălţau în văzduh, nesusţinând nimic. Astiza şi cu mine ne mişcăm în micul nostru balon, conştienţi de misiunea noastră şi de posibila ceată de urmăritori, dar, cu toate acestea, în mod ciudat, mulţumiţi. Alianţa noastră era un refugiu în faţa grijilor şi greutăţilor. Doi au devenit unul, ambiguitatea a fost înlocuită cu angajamentul şi lipsa unui ţel îşi găsise obiectivul. Aşa cum îmi sugerase Enoh, găsisem ceva în care să cred. Nu în imperii, medalioane, magie sau electricitate, ci în parteneriatul cu femeia care-mi stătea alături. Toate celelalte puteau începe de aici.

Cele trei piramide care reprezentau scopul nostru s-au înălţat în sfârşit la marginea deşertului ca nişte insule în mare. Am mers mai repede ca să ajungem pe 21 octombrie, data despre care bănuiam că are o semnificaţie misterioasă.

Vremea se răcorise, cerul era o boltă de un albastru perfect, soarele era trăsura de nădejde a unui zeu care îşi desena traiectoria zilnică în înaltul cerului. Nilul umflat abia se vedea prin brâul de copaci. Câteva ore, monumentele au părut să nu se apropie. Apoi, pe măsură ce umbrele amiezii se întindeau, au apărut dintr-odată umflate ca unul din baloanele lui Conte, imense, ademenitoare şi ameninţătoare. Ieşeau din pământ de parcă vârfurile ţâşneau din lumea cealaltă.

Imaginea aceea mi-a dat o idee.

– Dă-mi să văd medalionul, am rugat-o brusc pe Astiza.

L-a scos, metalul galben părând de foc în bătaia soarelui. Am privit V-urile suprapuse ale braţelor sale, unul care arăta în sus, celălalt în jos.

– Asta seamănă cu două piramide, nu-i aşa? Bazele lor se unesc, iar vârful lor arată în direcţii opuse?

– Sau reflecţia uneia singure, ca şi cum ar fi privită în oglindă sau în apă.

– De parcă ar fi la fel de mult dedesubtul suprafeţei ca şi deasupra, ca rădăcinile unui copac.

– Crezi că există ceva sub piramidă?

– Exista ceva sub acel templu al lui Isis. Dacă medalionul reprezintă interiorul şi nu exteriorul? Când cercetasem interiorul piramidei împreună cu Bonaparte, coridoarele dinăuntru aveau aceeaşi înclinaţie ca laturile piramidei. Unghiurile erau uşor diferite, dar erau o imitaţie a lor. Oare medalionul este o hartă a coloanelor piramidei şi nu un simbol al piramidelor?

– Te referi la coridoarele care urcă şi care coboară?

– Da. Exista o tăbliţă în cala vasului cu care am venit în Egipt.

Mi-am amintit dintr-odată tăbliţa neagră argintată a cardinalului Bembo pe care Monge mi-o arătase în camera comorii de pe *L'Orient.*

– Era plină de nivele şi figuri, de parcă ar fi fost o hartă sau o diagramă a unui loc subteran cu mai multe niveluri.

– Se spune că anticii aveau cărţi care învăţau morţii cum să se apere de pericolele şi monştrii de pe lumea cealaltă, a spus ea. Thot le cântărea inimile, iar cartea lor îi ajuta să ocolească cobrele şi crocodilii. Dacă acele cărţi erau corecte, morţii ar fi ieşit pe partea cealaltă în paradis. Dacă era ceva adevărat în toate astea? Dacă trupurile înhumate în piramidă făceau cumva o călătorie fizică printr-un pasaj cu caverne?

– Asta ar putea explica absenţa mumiilor.

M-am gândit la asta.

– Dar când am explorat piramidele, am văzut că aceste coridoare care coboară se înfundă. Nu se ridică din nou în direcţia opusă, ca acest medalion. Nu există nici un "V" care coboară.

– Acest lucru este adevărat în privinţa coridoarelor pe care le ştim noi, a spus Astiza, emoţionată dintr-odată. Dar pe ce parte a piramidei este intrarea?

– Pe partea de nord.

– Şi ce constelaţie indică medalionul?

– Alpha Draconis, Steaua Polară când au fost construite piramidele. Şi?

– Ridică medalionul ca şi cum constelaţia ar fi pe cer.

Am făcut cum mi-a spus. Discul era îndreptat în partea de nord a cerului, lumina strălucind prin perforaţiile micuţe şi alcătuind modelul lui Draco, dragonul. Făcând asta, braţele medalionului erau perpendiculare pe direcţia nord.

– Dacă acest medalion ar fi o hartă, pe care laturi ale piramidei ar fi coloanele? a întrebat Astiza.

– Est şi vest!

– Ceea ce înseamnă, poate, că există intrări care nu au fost încă descoperite, pe flancurile de est şi vest ale piramidelor, a spus ea.

– Dar de ce nu au fost găsite până acum? Oamenii s-au căţărat peste tot pe piramide.

Astiza s-a încruntat.

– Nu ştiu.

– Şi de ce legătura cu Vărsătorul, revărsarea Nilului şi această perioadă a anului?

– Nu ştiu nici asta.

Apoi am observat o bucăţică de alb, ca zăpada, în deşert.

Era un tablou curios. Ofiţeri francezi, ajutoare, savanţi şi servitori erau aranjaţi în semicerc la un picnic în deşert, cu caii şi măgarii priponiţi în spate. Grupul era cu faţa la piramide. Mesele de campanie au fost aşezate cap la cap şi acoperite cu pânze albe de în. Pânzele felucilor fuseseră întinse sub formă de boltă, cu lăncile capturate de la mameluci pe post de stâlpi pentru corturi, iar săbiile franceze de cavalerie înfipte în pământ ca ţăruşi. Cristalul franţuzesc şi cupele de aur egiptene fuseseră aranjate alături de argintăria grea europeană şi de porţelanuri. Sticle

de vin erau deschise şi golite pe jumătate. Erau grămezi generoase de fructe, pâine, brânză şi carne. Lumânări erau pregătite pentru a fi aprinse. Bonaparte şi câţiva generali şi savanţi erau aşezaţi pe scaune pliante fără spătar, cu toţii sporovăind amabil. L-am zărit şi pe Monge, prietenul meu matematician.

Pentru că eram îmbrăcaţi în mantii arabe, un aghiotant a venit să ne gonească, la fel ca pe orice alţi beduini curioşi. Apoi a remarcat tenul meu şi frumuseţea Astizei, doar parţial acoperită de pelerina zdrenţuită pe care şi-o strânsese în jurul trupului. Căsca gura mai mult la ea decât la mine, desigur, şi în timp ce făcea asta i-am vorbit în franceză.

– Sunt Ethan Gage, savantul american. Sunt aici să raportez că cercetările mele se apropie de sfârşit.

– Cercetări?

– Ale secretelor piramidei.

A plecat să transmită mesajul meu, iar Bonaparte s-a ridicat, uitându-se cu atenţie, ca un leopard.

– Este Gage, ivindu-se aici pe neaşteptate taman ca diavolul, a mormăit el către ceilalţi. Şi femeia lui.

Ne-a făcut semn să înaintăm şi soldaţii au privit-o cu lăcomie pe Astiza, care îşi ţinea privirea deasupra capetelor lor şi mergea cu decenţa pe care ne-o permiteau costumele. Cred că oamenii s-au abţinut de la comentarii grosolane pentru că era ceva diferit în legătură cu noi, nişte urme subtile de parteneriat şi proprietate care semnalau că alcătuiam un cuplu şi că ea trebuia respectată şi lăsată în pace. Aşa că, fără chef, şi-au mutat privirile de la ea la mine.

– Ce faci îmbrăcat în costumaţia asta? a vrut să ştie Bonaparte. Şi nu ai nesocotit ordinul meu? S-a întors către Kleber. Am crezut că a dezertat.

– Ticălosul blestemat a evadat din închisoare şi a scăpat de o patrulă de urmărire, dacă îmi aduc bine aminte, a spus

generalul. A dispărut în deşert.

Din fericire, vestea despre evenimentele din Dendara se părea că nu ajunsese la ei.

– Dimpotrivă, m-am aflat mult în primejdie lucrând în serviciul dumneavoastră, am spus vesel. Însoţitoarea mea aici de faţă a fost ţinută ca răscumpărare de Silano şi arabul Ahmed Bin Sadr: am negociat viaţa ei în schimbul medalionului. Curajul ei şi propria mea hotărâre ne-au eliberat ca să ne reluăm studiile. Am venit în căutarea dr. Monge pentru a mă sfătui cu el în privinţa unei întrebări matematice care sper că va aduce lumină asupra piramidelor.

Bonaparte m-a privit neîncrezător.

– Mă crezi idiot? Ai spus că ai pierdut medalionul.

– Am spus asta doar ca să-l ţin la adăpost de contele Silano, care nu este devotat intereselor dumneavoastră sau celor ale Franţei.

– Deci ai minţit.

– M-am prefăcut, ca să protejez adevărul de cei care l-ar fi folosit greşit. Vă rog să mă ascultaţi, generale. Nu sunt nici închis, nici capturat şi nici nu fug. Eu am venit să vă caut deoarece cred că mă aflu aproape de o descoperire de mare importanţă. Acum am nevoie doar de ajutorul celorlalţi savanţi.

S-a uitat de la mine la Astiza, pe jumătate mânios, pe jumătate amuzat. Prezenţa ei îmi oferea o imunitate ciudată.

– Nu ştiu dacă să te răsplătesc sau să te împuşc, Ethan Gage. E ceva derutant în ceea ce te priveşte, ceva care depăşeşte obiceiurile tale americane grosolane şi educaţia rustică.

– Încerc doar să fac tot ce-mi stă în putinţă, domnule.

– Tot ce-ţi stă în putinţă! I-a privit pe ceilalţi, deoarece îi oferisem un subiect care îi permitea să se pretindă infailibil. Niciodată nu e destul să faci tot ce-ţi stă în putinţă, trebuie

să fii cel mai bun. Nu e adevărat? Eu fac tot ce este necesar pentru a-mi exercita voinţa!

M-am înclinat.

– Iar eu sunt un jucător, generale. Voinţa mea este irelevantă dacă nu-mi ies cărţile. Al cui noroc nu se schimbă? Nu e adevărat că aţi fost erou la Toulon, apoi închis pentru scurt timp după căderea lui Robespierre şi din nou erou când tunurile dumitale au salvat Directoratul?

S-a încruntat pentru o clipă, după care a ridicat din umeri de parcă ar fi recunoscut acest lucru şi, în sfârşit, a zâmbit. Dacă Napoleon nu suferea proştii, îi făcea plăcere stimularea argumentării.

– Destul de adevărat, americanule. Destul de adevărat. Voinţă şi noroc. Într-o zi am ajuns de la un hotel parizian ieftin, îndatorat pentru uniforma mea, până la a avea propria mea casă, trăsură şi echipă. Într-o singură zi de noroc! S-a adresat celorlalţi. Ştiţi ce i s-a întâmplat lui Josephine?

A fost şi ea închisă, cu destinaţia ghilotina. De dimineaţă, temnicerul i-a luat perna, spunându-i că nu va mai avea nevoie de ea până la căderea nopţii, pentru că nu va mai avea cap! Cu toate acestea, după numai câteva ore a venit vestea că Robespierre era mort, fusese asasinat, că Teroarea se sfârşise şi că, în loc să fie executată, era liberă. Alegere şi destin: ce mai joc am jucat!

– Destinul se pare că ne-a blocat în Egipt, a spus Kleber pe jumătate beat. Iar războiul nu este un joc.

– Dimpotrivă, Kleber, este jocul fundamental, cu mize ca moartea sau gloria. Dacă refuzi să joci nu ţi se garantează decât înfrângerea. Corect, Gage?

– Nu toate jocurile trebuie jucate, generale.

Cât de ciudat era acest om, care amesteca transparenţa politică cu neliniştea emoţională şi cele mai măreţe vise cu cinismul cel mai josnic, provocându-ne să apelăm la el. Un joc? Asta le spunea morţilor?

– Nu? Viaţa însăşi este un război, şi noi toţi suntem învinşi, într-un final, de moarte. Aşa că facem ceea ce putem pentru a deveni nemuritori. Faraonul a ales acea piramidă. Eu aleg… faima.

– Iar unii oameni aleg casa şi familia, a spus încet Astiza. Ei trăiesc prin copiii lor.

– Da, asta le este suficient. Dar nu şi pentru mine, sau pentru oamenii care mă urmează. Noi vrem nemurirea istoriei. Bonaparte a luat o înghiţitură de vin. Ce filozof m-aţi făcut la această masă! Gândeşte-te la femeia ta, Gage, iată. Norocul este o femeie. Prinde-o azi, ori nu o vei mai avea mâine. A zâmbit periculos, ochii lui gri dansând.

O femeie frumoasă, le-a spus tovarăşilor săi, care a încercat să mă împuşte.

– S-a dovedit, generale, că încerca să mă împuşte pe mine.

A râs.

– Şi acum sunteţi un cuplu! Desigur! Norocul transformă de asemenea duşmanii în aliaţi şi străinii în confidenţi! Dintr-odată s-a trezit. Dar n-o să-ţi îngădui să fugi prin deşert în haine egiptene până ce chestiunea asta cu Silano nu este elucidată. Nu înţeleg ce este între tine şi conte, dar nu-mi place. Este important să fim cu toţii de aceeaşi parte. Discutăm despre următorul pas al invaziei noastre, cucerirea Siriei.

– Siria? Dar Desaix încă îl urmăreşte pe Murad Bei în Egiptul de Sus.

– Doar o încăierare. Avem mijloacele de a forţa şi la nord, şi la est. Lumea mă aşteaptă, chiar dacă egiptenii nu par să priceapă cum le-aş putea schimba vieţile.

Zâmbetul îi era încordat, dezamăgirea evidentă. Promisiunea lui de tehnologie şi guvernare vestică nu câştigase populaţia de partea sa. Reformatorul pe care îl văzusem în spaţioasa cabină de pe *L'Orient* se schimba, visele sale de iluminare fiind spulberate de aparenta

obtuzitate a oamenilor pe care venise să-i salveze. Cel din urmă strop de inocenţă se evaporase odată cu arşiţa deşertului. A alungat o muscă.

– Între timp vreau să se rezolve acest mister al piramidei.

– Lucru pe care îl pot face foarte bine fără ajutorul contelui, generale.

– Pe care îl vei face cu cooperarea contelui. Corect, Monge?

Matematicianul părea încurcat.

– Presupun că depinde de ceea ce crede *monsieur* Gage că a descifrat.

Apoi s-a auzit un huruit, ca un bubuit de tunet îndepărtat.

Ne-am întors spre oraşul Cairo cu minaretele dantelate care se vedeau de-a lungul Nilului. Apoi un alt răsunet, urmat de altul. Era bubuitul de tun.

– Ce-i asta? a întrebat Napoleon, pe nimeni în mod special.

O dâră de fum s-a ridicat înspre cerul senin. Focurile de armă au continuat, s-a auzit un murmur grav, după care a apărut mai mult fum.

– Se întâmplă ceva în oraş, a spus Kleber.

– Evident. Bonaparte s-a întors către aghiotanţii lui. Împachetaţi dezordinea asta. Unde mi-e calul?

– Cred că e o revoltă, a adăugat Kleber agitat. Au umblat zvonuri pe stradă şi s-au auzit chemări ale mollahilor din turnurile lor. Nu le-am luat în serios.

– Nu. Egiptenii nu m-au luat *pe mine* în serios.

Micul grup nu mai avea atenţia îndreptată asupra mea.

Cămilele s-au ridicat clătinându-se, caii au nechezat tulburaţi, iar oamenii au fugit către armăsari. Săbiile erau scoase din nisip şi corturile cădeau rând pe rând. Egiptenii se răsculau în Cairo.

– Cu el cum rămâne? a spus aghiotantul, arătând în

direcţia mea.

– Lasă-l deocamdată, a spus Bonaparte. Monge! Tu şi savanţii luaţi-i pe Gage şi pe fată cu voi. Duceţi-vă la institut, închideţi uşile şi nu lăsaţi pe nimeni înăuntru. O să trimit un detaşament de infanterie să vă apere. Ceilalţi, urmaţi-mă!

Şi a pornit la drum într-un galop prin nisip, către bărcile care îi transportaseră pe fluviu.

În timp ce soldaţii şi servitorii se grăbeau să strângă ultimele corturi şi mesele, Astiza a păstrat discret o lumânare. Apoi au plecat şi ei, gonind în urma ofiţerilor. În câteva minute am fost lăsaţi singuri cu Monge, cu excepţia urmelor de tălpi de la banchetul care se evaporase. Un vârtej de vânt a trecut, lăsându-ne încă o dată fără suflare.

– Dragul meu Ethan, a spus Monge în sfârşit, în timp ce urmăream plecarea în masă către Nil, ai un fel al tău de a sosi cu necazurile.

– Am încercat încă din Paris să nu stau în calea lor, dr. Monge, dar nu am prea avut succes.

Sunetul revoltei era un răpăit nemelodios care răsuna de-a lungul fluviului.

– Vino, atunci. Noi, oamenii de ştiinţă, vom sta cu capul la cutie în timpul acestei urgenţe de ultim moment.

– Nu pot să mă întorc la Cairo cu dumneata, Gaspard. Interesele mele sunt aici, la această piramidă. Priveşte, am obţinut medalionul şi cred că sunt pe punctul de a înţelege.

La semnul meu, Astiza a scos la iveală pandantivul. Monge a tresărit la vederea noului model şi a aparentului simbolism masonic.

– După cum vezi, am continuat eu, am mai găsit o bucată. Cred că acest obiect e un soi de hartă a unor locuri ascunse din Marea Piramidă, cea despre care ai spus că încorporează numărul π. Cheia este acest triunghi de zgârieturi de pe discul central. Într-un mormânt din sud mi-

am dat seama că reprezintă, probabil, numere egiptene. Cred că este un indiciu matematic, dar al ce?

– Zgârieturi? Dă-mi să mă uit din nou. A luat medalionul de la Astiza şi l-a studiat-o cu o lupă.

– Imaginează-ţi fiecare grup de zgârieturi ca pe o cifră, am spus.

A numărat în tăcere, doar buzele mişcându-i-se, şi a părut surprins.

– Desigur! De ce nu am văzut asta înainte? Acesta este un tipar ciudat, dar potrivit, dat fiind locul unde ne aflăm. Vai, ce dezamăgire!

S-a uitat în sus la mine cu milă, şi am simţit cum îmi stă inima în loc.

– Gage, ai auzit vreodată de triunghiul lui Pascal?

– Nu, domnule.

– Numit după Blaise Pascal, care a scris un tratat despre această succesiune deosebită de numere, dar doar acum o sută cincizeci de ani. A spus multe lucruri înţelepte, printre care şi asta - cu cât înţelegea mai multe despre oameni cu atât îi plăceau mai mult câinii lui. Vezi, este un fel de succesiune piramidală.

A împrumutat sabia unui dragon şi a început să deseneze în nisip, schiţând un tipar cu numere care arăta aşa:

1

1 1

1 2 1

1 3 3 1

1 4 6 4 1

– Iată! Vezi tiparul?

Trebuie să fi semănat ca un ţap care încerca să-l

citească pe Tucidide. Gemând încet, mi-am adus aminte de Jomard şi de numerele lui Fibonacci.

– Cu excepţia cifrelor 1, a spus Monge răbdător, vei observa că fiecare număr este suma celor două numere aflate în fiecare laterală, deasupra lui. Vezi acest prim 2? Deasupra lui sunt doi de 1. Şi 3-ul de acolo: deasupra lui sunt un 1 şi un 2. 6? Deasupra lui sunt doi de 3. Acesta este triunghiul lui Pascal. Este doar începutul tiparelor pe care le poţi identifica, dar punctul esenţial este că acest triunghi poate fi extins în jos la infinit. Acum priveşte zgârieturile de pe medalionul tău.

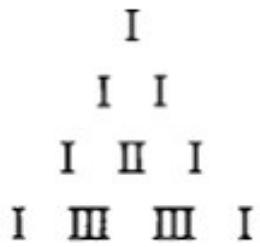

– Este începutul aceluiaşi triunghi! am exclamat. Dar ce înseamnă?

Monge mi-a întins medalionul.

– Înseamnă că medalionul nu poate proveni din Egiptul antic. Îmi pare rău, Ethan, dar dacă acesta este triunghiul lui Pascal, întreaga ta căutare a fost inutilă.

– Cum?!

– Niciun matematician antic nu cunoştea acest tipar. Trebuie să fie fără îndoială o escrocherie modernă.

Mă simţeam de parcă aş fi primit o lovitură în stomac. O escrocherie? Era acesta unul din trucurile bătrânului vrăjitor Cagliostro? Această călătorie lungă - moartea lui Talma - fusese inutilă?

– Dar seamănă cu o piramidă!

– Sau o piramidă seamănă cu un triunghi. Ce modalitate

mai bună de a transmite mai departe o bijuterie veche neprelucrată decât s-o legi de piramidele din Egipt? Totuşi, poate a fost jucăria unui învăţat sau o amuletă norocoasă, cu numărul π şi braţele unui compas. Poate că era o păcăleală. Cine ştie? Bănuiesc doar, prietene, că ai fost tras pe sfoară de vreun şarlatan. Poate de soldatul de la care l-ai câştigat. Şi-a pus mâna pe umărul meu. Nu trebuie să-ţi fie ruşine. Cu toţii ştim că nu eşti chiar un savant.

Mă lua ameţeala.

– Eram sigur că suntem atât de aproape…

– Îmi placi, Ethan, şi nu vreau să văd că suferi. Aşa că lasă-mă să-ţi dau un sfat. Nu te întoarce în Cairo, Dumnezeu ştie ce se petrece acolo. Sunetul împuşcăturilor se auzea din ce în ce mai tare. Bonaparte bănuieşte lipsa ta de valoare, iar frustrarea îl face nerăbdător. Ia o barcă împreună cu Astiza până în Alexandria şi apoi o corabie către America. Britanicii te vor lăsa să treci dacă te justifici, şi o faci atât de bine. Du-te acasă, Ethan Gage. Mi-a strâns mâna. Mergi acasă.

Eram uluit, abia înţelegând că toate eforturile mele fuseseră în zadar. Fusesem sigur că medalionul indica un drum în piramidă, iar acum, cel mai mare matematician din Franţa îmi spusese că fusesem păcălit! Monge mi-a zâmbit trist. După care şi-a adunat puţinele lucruri, a urcat pe măgarul care îl purtase până aici şi a plecat încet înapoi spre capitală şi la institut, focurile de armă bubuind în depărtare.

S-a întors.

– Mi-aş dori să pot face la fel!

Astiza se uita frustrată după Monge, chipul fiindu-i întunecat şi dispreţuitor. După ce savantul s-a îndepărtat, ea a izbucnit.

– Omul acela este un prost!

Am tresărit.

– Astiza, are una din cele mai subtile minţi din întreaga Franţă.

– Şi după câte se pare crede că învăţătura începe şi se sfârşeşte odată cu părerile lui încrezute şi cu propriii lui strămoşi europeni. Ar putea construi el această piramidă? Bineînţeles că nu. Şi cu toate acestea insistă că oamenii care au construit-o cunoşteau mult mai puţine lucruri despre numere decât el, sau decât acest Pascal.

– N-a spus chiar aşa.

– Uită-te la aceste tipare în nisip! Nu arată ca piramida din faţa ta?

– Ba da.

– Şi cu toate acestea să nu aibă legătură cu motivul pentru care suntem aici? Nu cred.

– Dar care e legătura?

S-a uitat de la nisip la piramidă şi de la piramidă la nisip.

– E evident, cred. Aceste numere corespund blocurilor de piatră ale piramidei. Una singură în vârf, care acum lipseşte. Apoi două pe faţa aceasta, apoi trei şi aşa mai departe. Rând după rând, bloc după bloc. Dacă urmăreşti acest tipar, fiecare bloc de piatră va avea un număr. Monge ăsta e orb.

Ar putea avea dreptate? Simţeam cum îmi cresc emoţiile.

– Hai să mai completăm câteva rânduri.

Curând tiparul a devenit mai clar. Nu numai că numerele creşteau lângă apotemă, linia imaginară care împărţea faţa piramidei, dar pe ambele părţi ale acestui punct central se grupau la capete. Următoarea linie, de exemplu, era: 1, 5, 10, 10, 5, 1, Apoi 1, 6, 15, 20, 15, 6, 1. Şi aşa mai departe, fiecare rând lărgindu-se mai mult, iar numerele fiind mai mari. Până la al treisprezecelea rând de la vârf, numărul central era 924.

– Ce număr căutăm? am întrebat.

– Nu ştiu.

– Şi atunci la ce foloseşte asta?

– Va avea sens când o vom vedea.

Am calculat mai departe. Pe măsură ce soarele apunea înspre vest, umbrele piramidei se lungeau. Astiza mi-a atins braţul şi a arătat spre sud. În acea direcţie se vedea o dâră de praf, indicând apropierea unui grup foarte mare. Eram agitat. Dacă Silano sau Bin Sadr au supravieţuit, aceea era direcţia din care ar fi venit. Spre nord începeam să vedem strălucirea focurilor din Cairo şi să auzim mugetul artileriei franceze, acum neîntrerupt. O bătălie la scară mare izbucnise în presupusa capitală pacificată. Dominaţia lui Napoleon era mai fragilă decât părea. Am văzut un balon care se ridica. Era balonul lui Conte, fără îndoială folosit de observatori ca să dirijeze lupta.

– Mai bine ne-am grăbi, am murmurat.

Am început să desenez numerele mai repede, dar fiecare rând adăugat secvenţei era cu două numere mai lung decât anteriorul şi mai complicat. Dacă am făcut o greşeală? Astiza ajuta la completarea numerelor cu calculele aritmetice, şoptind în timp ce făcea adunări în mintea ei ageră. Piramida noastră creştea din ce în ce mai mult, număr cu număr sau bloc cu bloc, de parcă îi construiam o copie pe nisip. Curând a început să mă doară spatele, iar ochii au început să mi se înceţoşeze. Numere, numere, numere. Era totul o păcăleală, aşa cum sugerase Monge? Cunoşteau egiptenii antici asemenea enigme? De ce ar inventa ceva atât de obscur şi apoi să lase un indiciu ca să fie găsit? În sfârşit, după vreo sută cincizeci şi ceva de rânduri de blocuri de la vârf, am dat peste o piatră care avea aceleaşi cifre precum cele despre care matematicianul îmi spusese că reprezentau valoarea egipteană a numărului π: 3160.

M-am oprit, uluit. Desigur! Medalionul era o hartă către un anumit punct de pe piramidă! Te aşezi cu faţa spre nord. Imaginează-ţi un coridor şi o uşă pe laturile de vest şi de

est. Adu-ţi aminte de π. Caută un bloc cu valoarea lui π sub acest joc cu numere antic. Stabileşte data în Vărsător pentru că egiptenii foloseau acest semn pentru revărsarea Nilului. Şi... intră.

Dacă aveam dreptate.

Latura vestică a piramidei avea reflexe roz când am început să o urcăm. Era după-amiază târziu, soarele plin la linia orizontului, ca balonul lui Conte. Caii erau legaţi dedesubt, iar zgomotul focurilor de armă din Cairo era atenuat de volumul monumentului dintre noi şi oraş. Ca şi înainte, urcarea a fost o căţărare neîndemânatică, iar blocurile de piatră erau înalte, abrupte şi erodate. Număram în timp ce urcam, încercând să găsesc rândul şi blocul de piatră care îi corespundeau lui π, numărul etern, codificat în dimensiunile piramidei.

– Dacă numerele se referă la pietrele din faţă, acum dispărute? am întrebat.

– Sper că s-ar potrivi şi celor interioare. Sau vor fi foarte aproape de ele. Acest medalion ne va îndruma către o piatră care duce în inima piramidei.

Abia ajunsesem la al cincizeci şi treilea rând, gâfâind, când Astiza mi-a arătat ceva.

– Ethan, priveşte!

După colţurile piramidei învecinate se vedeau un grup de călăreţi care veneau în galop. Unul dintre ei ne-a zărit şi a început să strige. Chiar şi în lumina care dispărea încet nu mi-a fost greu să desluşesc figurile bandajate ale lui Bin Sadr şi Silano, biciuindu-şi caii care aveau spume la gură. Dacă chestia asta nu funcţiona, eram morţi - sau mai rău decât morţi, dacă Bin Sadr făcea ce voia el.

– Ar fi bine să găsim piatra aia.

Am numărat. Erau mii de blocuri pe latura vestică, desigur, şi când am ajuns la presupusul "pretendent", nu arăta diferit de fraţii din jurul lui. Era o piatră erodată de

milenii, cântărind câteva tone şi fixată ferm de greutatea imensă de deasupra ei. Am împins, am tras, am lovit, fără niciun rezultat.

Un glonţ a şuierat pe lângă structura din piatră.

– Opreşte-te! Gândeşte-te! m-a îndemnat Astiza. Trebuie să existe un mecanism special, altfel orice prost ar fi putut să-l găsească din întâmplare. A ridicat medalionul. Trebuie să aibă o legătură cu ăsta.

Se auzeau acum mai multe împuşcături, care răpăiau în jurul nostru.

– Aici sus suntem ca nişte ţinte pe un perete, am mormăit.

S-a uitat cu atenţie.

– Nu, are nevoie de noi vii ca să-i spunem ce am descoperit. Lui Bin Sadr îi va face plăcere să ne facă să vorbim.

Într-adevăr, Silano striga la cei care trăseseră şi care acum îşi lăsau muschetele jos, împingându-i în schimb către baza piramidei.

– Minunat.

Mânuiam stângaci medalionul. Brusc, mi-am dat seama că a doua piramidă o punea în umbră pe a noastră, triunghiul ei lung ajungând de-a lungul nisipului şi urcând straturile de piatră către locul unde eram noi, indicând spre noi. Învelişul ei exterior era intact, indiciul perfect, iar vârful părea să arunce o umbră asupra unui bloc aflat puţin mai la dreapta şi cu câteva rânduri mai jos de locul în care ne aflam noi. În fiecare zi, pe măsură ce soarele se deplasa de-a lungul orizontului, umbra atingea o piatră diferită, iar aceasta era data pe care o ghicisem din calendar. Să fi pierdut oare şirul numărării blocurilor? M-am aplecat chiar deasupra umbrei şi am ridicat medalionul în soare. Lumina a strălucit prin găurile mici, alcătuind modelul stelei Draco pe piatra de nisip.

– Acolo! a arătat Astiza. Un motiv decorativ slab sau mai

degrabă nişte puncte dăltuite lângă baza pietrei, care imitau constelaţia de pe medalion. Iar dedesubtul ei, îmbinarea dintre piatra noastră şi cea de sub ea era un pic mai mare decât media. M-am ghemuit şi am suflat, praful ridicându-se de pe aceste fisuri foarte mici. Era cel mai subtil dintre semnele masonice dăltuit acolo, în piatră.

I-am auzit pe arabi strigând unii la alţii în timp ce urcau.

– Gage, renunţă! a strigat Silano. Ai ajuns prea târziu!

Am simţit o pală uşoară de vânt, aer care venea dintr-o scobitură de pe partea cealaltă.

– E aici, am şoptit. Am izbit piatra cu palma. Mişcă-te, naiba să te ia!

Apoi mi-am adus aminte ce spuseseră ceilalţi că era medalionul de când l-am câştigat. O cheie. Am încercat să strecor discul în crăpătură, dar era uşor convexă şi nu s-a potrivit.

Am privit în jos. Acum urcau şi Silano şi Bin Sadr.

Aşa că am întors medalionul, introducând uşor braţele unite. S-au blocat, le-am scuturat, apoi ele au înaintat…

Brusc s-a auzit un zgomot. De parcă ar fi fost trase cu o sfoară, braţele medalionului s-au împins mai adânc în piatră, discul desfăcându-se şi făcând să sară blocurile de piatră către Silano. S-au auzit un scârţâit şi un bocănit de piatră peste piatră. Oamenii de sub noi au ţipat.

Piatra devenise dintr-odată fără greutate, ridicându-se câţiva milimetri deasupra celei de dedesubt. Am împins şi acum se învârtea înăuntru şi în sus de parcă ar fi fost făcută din puf, dând la iveală o coloană întunecată care se înclina în jos, în acelaşi unghi dificil ca al coridorului descendent pe care îl explorasem cu Napoleon. Un bloc de piatră de treizeci şi ceva de tone devenise o pană. Cheia dispăruse în interiorul pietrei de parcă fusese înghiţită.

Descoperisem secretul. Unde era Astiza?

– Ethan!

M-am răsucit. Coborâse pe panta abruptă ca să înhaţe

discul. Mâna lui Silano ţinea strâns pelerina ei. S-a smuls, eliberându-se, lăsându-l să ţină bucata de pânză, şi s-a căţărat înapoi. Am scos sabia lui Ash şi am sărit jos s-o ajut. Silano a scos şi el o spadă nouă, cu ochi scânteietori.

– Împuşcă-l! a strigat Bin Sadr.

– Nu. De data asta nu mai poate face şmecherii cu puşca lui. E al meu.

Am hotărât să renunţ la fineţuri, alegând disperarea sălbatică. Chiar dacă lama lui a şuierat prin aer către pieptul meu, am răcnit ca un viking şi am spintecat aerul de parcă aş fi tăiat lemne. Eram pe o linie mai înaltă decât el, ceea ce îmi oferea un avantaj de jumătate de metru, şi am fost atât de rapid, încât a fost obligat să pareze lovitura în loc să înfigă sabia. Metalul a zăngănit pe metal, iar lama spadei lui s-a încovoiat sub lovitura mea, nu s-a spart, dar i-a răsucit încheietura. Încă îl durea, puteam să pun pariu, de când mi-a explodat puşca. S-a întors ca să-şi păstreze arma, dar mişcarea l-a costat pierderea echilibrului. Înjurând, s-a clătinat şi s-a ciocnit de câţiva dintre tâlhari. Majoritatea s-au răsturnat, agăţându-se de pietre ca să-şi încetinească oarecum căderea vijelioasă. Am aruncat sabia ca pe o lance, sperând să se înfigă în Bin Sadr, dar acesta s-a ferit, un alt bandit încasând lovitura, urlând de durere în timp ce se rostogolea.

Acum Bin Sadr a urcat să mă atace, un vârf ucigător ţâşnind din capătul toiagului lui cu cap de şarpe. A împins cu forţă. M-am ferit, dar nu suficient de rapid. Lama, ascuţită ca un brici, mi-a tăiat superficial umărul. Înainte de a se putea răsuci să taie mai adânc, o piatră l-a lovit drept în faţă. Astiza, cu părul ei sălbatic ca al Meduzei, azvârlea bucăţi sfărâmate din piramidă.

Şi Bin Sadr avea probleme, mânuind toiagul cu o singură mână din cauza rănii de glonţ şi mi-am dat seama că aveam o şansă reală de a-l răsturna. Am înşfăcat mânerul cu capul de şarpe, trăgându-l în sus, chiar în timp ce el îl

smucea disperat înapoi, închizând ochii în faţa bombardamentului cu pietre al Astizei. Am slăbit strânsoarea pentru o clipă şi el s-a aplecat periculos în spate, dezechilibrat. Apoi am smucit din nou, a pierdut toiagul şi a căzut, săltând peste câteva şiruri de piatră. Faţa îi era însângerată, iar preţiosul lui toiag era al meu. Pentru prima dată am observat o licărire de spaimă.

– Dă-mi-l înapoi!

– Este lemn de foc, ticălosule.

Astiza şi cu mine ne-am retras în gaura pe care o făcusem, singurul nostru refugiu, şi ne-am târât înăuntru. Ţinându-ne cu mâinile de pereţii galeriei ca să nu alunecăm, am ajuns sus şi am tras de piatra de la intrare. Bin Sadr se căţăra spre noi ca un nebun, urlând de furie. Blocul de piatră s-a fixat la loc la fel de uşor cum se ridicase şi, în timp ce se legăna, îşi recăpăta greutatea, luând avânt şi închizându-se cu zgomot în faţa banditului, cu un bubuit ca al unui bolovan uriaş. Într-o secundă am fost înghiţiţi de întuneric.

Am auzit urletele slabe de frustrare în timp ce arabii loveau în uşa de piatră pe dinafară. Apoi Silano a ordonat, mânios şi hotărât:

– Praf de puşcă!

Nu aveam prea mult timp la dispoziţie.

Era un întuneric profund până când Astiza a lovit ceva de lateralele galeriei şi am zărit nişte scântei. A aprins lumânarea pe care o luase de pe masa lui Napoleon. Era atât de întuneric, încât coridorul pâlpâia ca un foc de la lumina slabă. Am clipit, respirând greu, încercând să-mi revin pentru următorul pas. Am văzut că lângă intrare era o firidă şi în ea, proiectându-se în afară şi legată de uşa din piatră prin care intrasem cu un drug prins în balamale, era o coloană din aur strălucitor. Coloana era absolut uluitoare, de cel puţin cinci centimetri grosime, aurul învelind probabil un material de bază şi împiedicându-l să ruginească sau să

putrezească. Părea să fie un mecanism care ridica greutatea uşii din piatră, mişcându-se în sus şi în jos ca un piston. Lângă locul unde era prinsă se aflau o manşetă şi o cavitate lungă prin care se cobora. Nu aveam nicio idee cum funcţiona.

Am încercat să trag uşa. Era înţepenită ca un dop şi încă o dată, imposibil de grea. Retragerea părea imposibilă. Eram pentru moment în siguranţă şi pentru totdeauna prinşi în capcană. Apoi am observat un detaliu pe care nu-l remarcasem până atunci. Aliniate de-a lungul peretelui galeriei, ca o etajeră cu arme, erau torţe uscate din lemn, mumificate prin deshidratare.

Cineva a vrut ca noi să găsim drumul până jos.

23

Din nou, coridorul părea destinat mai degrabă pentru alunecarea sufletelor decât pentru căţărarea oamenilor. Pe jumătate ne-am strecurat şi pe jumătate ne-am făcut drum în josul pantei. De ce nu erau trepte? Cumva vreun fel de cărucioare sau sănii au urcat şi au coborât pe acolo? Nu s-au aşteptat niciodată constructorii să folosească drumul acesta? Sau aceste coridoare au fost construite pentru creaturi sau pentru transporturi pe care nu ni le puteam închipui? În primii treizeci de metri am trecut pe lângă trei goluri din tavanul galeriei. Când am ridicat torţa, am văzut blocuri de granit negru, suspendate deasupra. Pentru ce erau aceste goluri în tavan?

Ne-am continuat coborârea. Într-un final, blocurile de piatră au făcut loc unor ziduri din calcar, încă perfect neted şi decorat. Am trecut pe sub piramida propriu-zisă şi am intrat pe platoul din calcar pe care fusese construită. Am coborât mai adânc în măruntaiele pământului, mult dedesubtul pasajului descendent pe care îl explorasem împreună cu Jomard şi Napoleon. Pasajul a început să cotească. O urmă de aer a lăsat o dâră de fum de la torţă în spatele nostru, iar mirosul era de praf.

Brusc, pasajul a dat într-un tunel atât de jos, încât a trebuit să ne târâm. Apoi s-a deschis. Când ne-am ridicat şi am înălţat torţa, am văzut că ne aflam într-o peşteră de calcar. O albie erodată marca locul pe unde cursese odată apa. Sus de tot erau stalactite. În timp ce tavanul era făcut de natură, pereţii fuseseră dăltuiţi de om şi plini de

hieroglife şi gravuri. Din nou, nu puteam citi nimic. Gravurile reprezentau nişte creaturi care stăteau pe vine arătându-şi colţii şi care blocau pasaje pline de limbi de foc şi mlaştini în care te puteai îneca.

– Lumea de dincolo, a şoptit Astiza.

În picioare, de-a lungul peretelui, ca nişte santinele care îţi conferă siguranţă şi îţi asigură protecţie, se aflau statui ale zeilor şi faraonilor, cu chipuri mândre, ochi senini, buze groase şi muşchi puternici. Cobre gravate marcau intrările. Un şir de babuini formau o coroană lângă acoperişul de piatră. O statuie a lui Thot cu cap de ibis se afla lângă intrarea îndepărtată, cu ciocul la fel de drept ca pana din trestie pe care o ţinea, mâna stângă ţinând o balanţă pentru a cântări inimile oamenilor.

– Dumnezeule, ce loc e ăsta? am murmurat.

Astiza s-a lipit de mine. Era răcoare în peşteră şi tremura în voalurile ei diafane.

– Cred că acesta este de fapt mormântul. Nu acea cameră goală din piramidă pe care mi-ai descris-o. Scrierile lui Herodot în care se spune că adevărata încăpere funerară se află sub piramidă pot fi reale.

Am înconjurat-o cu braţul.

– Atunci de ce să fi construit oamenii un întreg munte deasupra lui?

– Pentru a-l ascunde, a-l marca, a-l sigila, pentru a îndruma greşit, a speculat ea. O modalitate de a ascunde mormântul pentru totdeauna sau de a ascunde altceva în interiorul lui. Poate că anticii au vrut mereu să poată să găsească peştera, marcând acest loc prin ceva imens, care nu se putea pierde niciodată: Marea Piramidă.

– Pentru că peştera era adevăratul loc de odihnă veşnică al faraonului?

– Sau ceva şi mai important.

M-am uitat la statuia cu cap de ibis.

– Adică premiul pe care îl vor toţi, această carte magică

şi atotştiutoare a lui Thot.

– Cred că acesta este locul unde am putea-o găsi.

Am râs.

– Atunci tot ce avem de făcut este să găsim drumul de ieşire!

A privit tavanul.

– Crezi că anticii au scobit acest spaţiu?

– Nu. Dolomieu, geologul nostru, a spus că piatra de var este erodată de apa curgătoare şi ştim că Nilul se află în apropiere. Cândva în trecut, fluviul sau un afluent al lui a curs probabil prin acest platou. Poate fi ciuruit ca un fagure. Când egiptenii au descoperit acest lucru, au avut o ascunzătoare ideală… dar doar dacă era ţinută secretă. Cred că ai dreptate. Construieşte o piramidă şi toată lumea se va uita la ea, nu la ce este dedesubt.

Mă ţinea de braţ.

– Poate că acele coridoare din piramidă pe care le-a explorat Bonaparte au fost făcute doar pentru a-i convinge pe lucrătorii de rând şi pe arhitecţi că faraonul va fi îngropat acolo sus.

– Apoi un alt grup a construit galeria prin care tocmai am intrat noi şi a gravat aceste scrieri. Au venit aici jos şi s-au întors, corect?

Am încercat să par sigur de mine.

Astiza a făcut un semn.

– Nu, nu s-au mai întors.

În faţa noastră, în întuneric, chiar lângă picioarele lui Thot, am văzut un covor de oase şi cranii, care umpleau peştera dintr-o parte în alta. Rânjete ale morţii şi orbite goale. Ne-am apropiat îngroziţi, să le cercetăm. Erau sute de corpuri umane, aşezate în rânduri ordonate. Nu am văzut vreun semn al unei arme pe rămăşiţele lor.

– Sclavi şi preoţi, a spus, otrăviţi sau cu gâtlejurile spintecate, astfel încât să nu dezvăluie secretele. Acest mormânt a fost ultima lor lucrare.

Am tras un picior într-un craniu.

– Hai să nu facem acelaşi lucru şi din a noastră. Vino. Simt miros de apă.

Ne-am croit drum prin încăperea cu oseminte şi am trecut într-o altă cameră din peşteră cu un puţ în mijloc. O bordură înconjura puţul şi când ne-am aplecat şi am privit precauţi, torţa noastră s-a reflectat în apă. Era o fântână. Înălţându-se din fântână printr-o gaură îngustă din tavan era o coloană din aur, identică cu cea aflată la intrarea în piramidă. Era aceeaşi? Peştera s-ar fi putut ramifica pentru a ne conduce direct sub uşa secretă, astfel încât această coloană era cea care controla greutatea blocului de piatră pe lângă care intrasem.

Am întins mâna şi am atins coloana. Culisa uşor în sus şi în jos, de parcă plutea. Am privit cu mai multă atenţie. Jos, în fântână, coloana era înfiptă într-o sferă plutitoare din aur cu diametrul unui om, astfel încât coloana să se ridice sau să coboare în funcţie de nivelul apei. Pe marginea fântânii era gravat un indicator de nivel al apei. Am apucat învelişul rece şi lunecos al coloanei şi am împins. Sfera s-a mişcat rapid în sus şi în jos.

– Bătrânul Ben Franklin ar fi fost încântat să afle ce este asta.

– Acele zone cu semne sunt asemănătoare cu instrumentele de măsură de pe Nil care erau folosite la determinarea creşterii nivelului fluviului, a spus Astiza. Cu cât fluviul creştea mai mult, cu atât erau recoltele mai bogate în acel an şi cu atât mai mari impozitele pe care le impunea faraonul. Dar ce să măsori aici jos?

Auzeam cum curge apa de undeva în faţa noastră.

– Pentru că fântâna este legată de un braţ subteran al Nilului, am presupus eu. Pe măsură ce fluviul se revărsa, nivelul apei din fântână creştea, ridicând coloana.

– Dar de ce?

– Pentru că este o poartă a anotimpurilor, am spus. Un

lacăt programat. Calendarul indică spre constelaţia Vărsătorului şi data de astăzi, 21 octombrie. Oricine ar fi fost cel care a creat uşa de piatră prin care am venit, a proiectat-o în aşa fel încât să nu poată fi deschisă decât în momentul de inundare maximă de cineva care cunoaşte secretul medalionului. Pe măsură ce fluviul creşte, ridică această sferă, împingând coloana în sus. Aceasta ridică, probabil, mecanismul de deasupra care susţine greutatea blocului de piatră astfel încât, cu medalionul pe post de cheie, poate fi deschis. În sezonul uscat, această peşteră este zăvorâtă bine.

– Dar de ce trebuie să intrăm doar când Nilul are asemenea cote?

Am zgâlţâit coloana tulburat.

– Bună întrebare.

Am mers mai departe. Peştera era întortocheată, aşa că nu am mai ştiut în ce direcţie ne îndreptam. Primele torţe arseseră până la capăt şi am aprins altele. Nu eram un bărbat căruia să-i fie frică de spaţiile strâmte, dar acolo jos mă simţeam. Îngropat. Într-adevăr, lumea de dincolo a lui Osiris! Şi apoi am ajuns la o încăpere spaţioasă care făcea să pară mic tot ceea ce văzusem până atunci, o cameră subterană atât de mare, încât torţa noastră nu o putea lumina în întregime. În schimb, indica o cărare pe apa întunecată.

Stăteam pe malul unui lac subteran, opac şi netulburat, cu un acoperiş din piatră. În mijlocul lui era o mică insulă. Un pavilion din marmură, doar patru pilaştri şi un acoperiş, ocupa centrul. În exteriorul lui erau îngrămădite cufere, statui şi grămezi de lucruri mai mici care, chiar de la acea distanţă, străluceau şi scânteiau.

– Comoara. Am încercat s-o spun pe un ton normal, dar n-am reuşit să scot decât un orăcăit.

– Este exact descrierea lui Herodot, a tras Astiza aer în piept, de parcă nu i-ar fi venit nici ei să creadă. Lacul,

insula… acesta este adevăratul loc de odihnă al faraonului. Nedescoperit, niciodată jefuit. Ce dar să poţi vedea aşa ceva!

– Suntem bogaţi, am adăugat, starea mea de iluminare spirituală nepotrivindu-se cu lăcomia practică. Nu eram mândru de instinctele mele comerciale, dar, pe legea mea, trecusem prin iad în ultimele luni şi nişte bani ar fi fost o bună compensaţie. Eram la fel de încremenit în faţa lucrurilor de preţ de acolo ca la vederea bogăţiilor din cala navei *L'Orient.* Nu m-am gândit la valoarea lor pentru istorie. Voiam doar să pun mâna pe pradă, s-o împachetez şi cumva să ies din acel mormânt şi să mă furişez pe lângă armata franceză.

Astiza mi-a strâns mâna.

– Acesta este locul sugerat de legende, Ethan. Cunoştinţele veşnice, atât de puternice încât trebuia să fie ascunse până când bărbaţii şi femeile ar fi fost suficient de înţelepţi ca să le folosească. Cred că o vom găsi în acel mic templu.

– Ce să găsim?

Eram ţintuit de strălucirea aurului.

– *Cartea lui Thot.* Adevăratul miez al existenţei.

– A, da. Şi suntem pregătiţi pentru răspunsurile ei?

– Trebuie s-o păzim de eretici precum Ritul Egiptean până când vom fi.

Am atins apa cu gheata.

– Păcat că nu putem face o vrajă să călcăm pe apă, pentru că pare să fie o baie rece.

– Nu, uite. Barca ce îl ducea pe faraon la ceruri.

Lângă lac, pe un jgheab din piatră, drăguţă ca o goeletă, se afla o barcă albă îngustă şi graţioasă cu prora şi pupa înalte, de felul celor pe care le văzusem în desenele de pe pereţii din templu. Era destul de încăpătoare să ne transporte pe amândoi şi avea o ramă poleită cu aur pentru vâslit. De ce nu putrezise? Deoarece nu era făcută din

lemn, ci probabil din alabastru scobit, cu arcuri şi scăunele din aur. Piatra şlefuită era translucidă, iar textura catifelată.

– Va pluti piatra?

– Un vas subţire ar face-o, a spus.

Mânuind ambarcaţiunea cu atenţie, am tras-o până la apa opacă. Unde mici s-au format pe lacul la fel de neted ca o oglindă.

– Crezi că trăieşte ceva în apa asta? am întrebat tulburat.

S-a urcat la bord.

– Îţi spun când ajungem pe partea cealaltă.

Am urcat şi eu în barca delicată ca un pahar şi am împins-o cu toiagul lui Bin Sadr. Apoi am alunecat către insulă, vâslind şi uitându-ne peste marginea ei după monştri.

Nu era departe, templul fiind chiar mai mic decât bănuisem. Am atins pământul şi am coborât să admirăm bogăţiile faraonului. Erau o trăsură din aur cu suliţe din argint, un set de mobilă şlefuită din abanos şi jad, cufere din lemn de cedru, o armură incrustată cu pietre preţioase, zei cu capete de câini şi vase cu uleiuri şi mirodenii. Deluşorul scânteia de pietre preţioase, smaralde şi rubine. Erau turcoaze, feldspat, jasp, cornaline, malahit, chihlimbar, mărgean şi lapislazuli. Mai era un sarcofag din granit roşu, la fel de solid ca un buncăr, cu un capac din piatră, prea greu de ridicat fără ajutorul a vreo doisprezece oameni. Era cineva înăuntru? Nu eram prea interesat să aflu. Ideea de a scormoni prin mormântul unui faraon nu mă încânta. Dar să-mi fac mie un serviciu, da.

Cu toate acestea, Astiza nu avea ochi pentru nimic. Abia a aruncat o privire la extraordinarele pietre preţioase, la veşmintele care îţi luau ochii, la vasele acoperite sau ia platourile aurite. În schimb, de parcă ar fi fost în transă, a păşit pe o cărare placată cu argint către micul templu, cu pilaştrii ciopliţi cu mai mulţi zei Thot cu cap de babuin. Am

urmat-o.

Acolo era o masă din marmură, sub un acoperiş din marmură. Pe ea era o cutie din granit roşu, deschisă pe o latură, iar înăuntrul ei un cub din aur cu uşiţe din aur. Toate astea pentru o carte, sau, mai precis, pentru nişte suluri de papirus? Am tras de mânerul uşiţei. S-a deschis ca unsă.

Am băgat mâna înăuntru…

Şi nu am găsit nimic.

Am mişcat mâna în toate direcţiile şi tot ce am atins a fost doar căptuşeala netedă de aur. Am pufnit.

– Şi cu asta am terminat cu înţelepciunea.

– Nu e acolo?

– Egiptenii nu aveau mai multe răspunsuri decât noi. Astiza, totul e un mit.

Era împietrită.

– Atunci de ce acest templu? De ce această cutie? De ce aceste legende?

Am ridicat din umeri.

– Poate că biblioteca era partea uşoară. Era cartea pe care nu au apucat niciodată s-o scrie.

S-a uitat suspicioasă în jur.

– Nu. A fost furată.

– Cred că nu s-a aflat niciodată aici.

A dat din cap.

– Nu. Nu ar fi construit această criptă din granit şi aur degeaba. Cineva a fost aici înainte. Cineva de rang înalt, care ştia cum să pătrundă aici şi totuşi furios şi mândru ca să nu respecte piramida.

– Şi să nu ia tot acest aur?

– Acestui profet nu-i păsa de aur. Era interesat de lumea viitoare, nu de aceasta. În plus, aurul este praf în comparaţie cu puterea acestei cărţi.

– O carte a magiei.

– A puterii, înţelepciunii, graţiei, seninătăţii. O carte a morţii şi o carte a renaşterii. O carte a fericirii. O carte care

a ajutat Egiptul să devină cea mai mare naţiune a lumii şi care a inspirat apoi alţi oameni să influenţeze lumea.

– Care alţi oameni? Cine a luat-o?

A arătat cu mâna.

– Şi-a lăsat semnătura aici.

Acolo, proptită de unul din colţurile templului din marmură, era un cârlig de păstor sau un toiag. Avea capătul curbat, pentru a prinde în laţ gâtul unei oi. Lemnul din care era făcut părea să se fi conservat foarte bine şi, spre deosebire de o cârjă obişnuită, fusese remarcabil cioplit şi şlefuit, cu un înger cu aripi la capătul curbat şi capul tocit al unui şarpe la celălalt. La mijloc erau doi heruvimi din aur cu aripile întinse unul către celălalt, cu o brăţară care îi prindea de toiag. Dar era un obiect modest în comparaţie cu averea faraonului.

– Ce naiba e ăsta?

– Toiagul celui mai faimos magician din istorie, a spus Astiza.

– Magician?

– Prinţul Egiptului care a devenit un eliberator.

M-am holbat la ea.

– Vrei să spui că Moise a fost aici jos?

– Nu e evident?

– Nu. E imposibil.

– Oare? Un fugar, căruia îi vorbea Dumnezeu, apare din deşert cu extraordinara cerere de a conduce sclavii evrei către libertate şi dintr-odată are puterea de a face miracole - o îndemânare pe care nu o avusese înainte?

– Putere dată de Dumnezeu.

– Serios? Sau de către zei, sub masca unui singur şi mare Dumnezeu?

– Lupta contra zeilor egipteni, a idolilor falşi.

– Ethan, luptau oameni contra oameni.

Suna ca un afurisit de revoluţionar francez. Sau ca Ben Franklin.

– Salvatorul acestui popor nu doar a luat sclavii evrei şi a distrus armata faraonului, a continuat Astiza. A luat cel mai puternic talisman din lume, atât de puternic, încât sclavii nomazi au avut puterea de a cuceri Pământul Făgăduinţei.

– O carte.

– Un depozit de înţelepciune. Reţete ale puterii. Când evreii au ajuns pe Pământul Făgăduinţei, armatele lor au măturat totul din calea lor. Moise a găsit mâncare, a vindecat bolnavii şi i-a pus la pământ pe blasfemiatori. A trăit peste durata obişnuită de viaţă. Ceva i-a ţinut în viaţă pe evrei timp de patruzeci de ani în pustiu. Această carte.

Din nou am încercat să-mi aduc aminte poveştile din Vechiul Testament. Moise a fost un copil iudeu sclav salvat de o prinţesă, crescut ca un prinţ, care a ucis un sclav supraveghetor într-un acces de furie. A fugit, s-a întors după câteva decenii şi când faraonul a refuzat să-i lase pe oamenii lui să plece, a aruncat zece plăgi asupra Egiptului. Când faraonul şi-a pierdut fiul cel mare în a zecea şi cea mai mare nenorocire, a cedat, eliberându-i pe evrei din sclavie. Şi acesta ar fi trebuit să fie sfârşitul, numai că faraonul s-a răzgândit din nou şi i-a urmărit pe Moise şi pe evrei cu şase sute de care. De ce? Pentru că a descoperit că Moise luase mai mult decât sclavii evrei. Luase esenţa puterii egiptene, cel mai mare secret al lui, cea mai de temut avere. O luase şi… A despărţit marea.

Duseseră această carte a puterii în Templul lui Solomon, ridicat după cum se presupunea de strămoşii masonilor?

– Nu se poate. Cum a intrat şi a ieşit?

– A venit la faraon cu puţin timp înainte ca Nilul să atingă cea mai înaltă cotă, a spus Astiza. Nu înţelegi, Ethan? Moise a fost un prinţ egiptean. Cunoştea secrete sfinte. Ştia cum să intre aici şi cum să iasă, un lucru pe care nimeni altcineva nu îndrăznea să-l facă. În acel an, Egiptul nu a pierdut doar o naţiune de sclavi, un faraon şi o armată.

Şi-a pierdut inima, sufletul, înţelepciunea. Esenţa lui a fost luată de un trib nomad care după patruzeci de ani a dus-o în…

– În Israel.

Stăteam pe piedestalul gol, cu mintea zăpăcită.

– Iar lui Moise, hoţ, dar şi profet, nu i s-a permis niciodată de către propriul Dumnezeu să intre în Pământul Făgăduinţei. Poate s-a simţit vinovat pentru că a eliberat ceea ce era menit să rămână ascuns.

Mă uitam în gol. Această carte dispăruse de trei mii de ani. Şi iată-ne acolo, pe mine şi pe Silano, vânând o criptă goală.

– Am căutat unde nu trebuia.

– E posibil să fi fost pusă în Chivotul Legământului, a spus ea emoţionată, împreună cu tăbliţele cu cele zece porunci. Aceleaşi cunoştinţe şi puteri care au înălţat piramidele au trecut la evrei, care s-au ridicat dintr-un obscur popor de triburi şi ale căror tradiţii au devenit sursa a trei mari religii! Poate a ajutat la dărâmarea zidurilor Ierihonului!

Mintea mea făcea tumbe. Erezie!

– Dar de ce ar îngropa egiptenii o astfel de carte?

– Deoarece cunoştinţele sunt întotdeauna pline de pericole, ca şi de recompense. Pot fi folosite pentru a face rău, dar şi bine. Legendele noastre spun că secretele Egiptului au venit de peste mare, de la un popor uitat, chiar atunci când au fost ridicate piramidele, şi că Thot şi-a dat seama că asemenea cunoştinţe trebuie păzite. Oamenii sunt creaturi făcute din emoţii, mai degrabă isteţi decât înţelepţi. Poate şi evreii au înţeles acest lucru, de vreme ce cartea a dispărut. Poate au aflat că folosirea *Cărţii lui Thot* era o nebunie periculoasă.

Desigur, nu credeam nimic din toate astea. Acest amestec de zei era o blasfemie autentică. Şi sunt un om modern, un om de ştiinţă, un american sceptic, discipolul

lui Franklin. Şi totuşi au existat forţe divine care au influenţat toate minunile lumii? A existat un capitol din istoria omenirii pe care epoca noastră revoluţionară l-a uitat?

După care s-a auzit ecoul unui bubuit, un tunet lung, care a tulburat aerul cu un vânt îndepărtat. Caverna din piatră a vibrat şi a bubuit. O explozie.

Silano îşi găsise praful de puşcă.

Pe măsură ce sunetul răsuna întruna în interiorul camerei subterane, m-am dat jos de pe piedestal.

– Nu mi-ai răspuns la cealaltă întrebare. Cum a ieşit Moise?

A zâmbit.

– Poate că nu a închis uşa pe care a intrat şi a ieşit pe acolo. Sau, mai probabil, există mai multe intrări, deoarece medalionul sugerează că există mai multe galerii, una la vest şi una la est, şi a închis uşa vestică din spatele lui, dar a ieşit pe cea estică. Cu siguranţă vestea bună este că noi ştim că a ieşit. Am găsit drumul până aici, Ethan. O să aflăm şi cum să ieşim. Primul lucru pe care trebuie să-l facem este să plecăm de pe această insulă.

– Nu până nu mă servesc şi eu.

– Nu avem timp pentru aşa ceva!

– O parte mică din comoara asta şi ne putem cumpăra tot timpul din lume.

Nu aveam niciun săculeţ sau o raniţă. Cum aş putea descrie averea regelui pe care încercam s-o iau? Mi-am împodobit gâtul cu numeroase coliere, destule ca să-mi dea o durere de spate şi am îndesat brăţări pe mâini cât pentru o prostituată babiloniană. Mi-am făcut un cordon de aur în jurul taliei, mi-am prins inele deasupra gleznelor şi chiar am luat heruvimul lui Moise şi l-am băgat în buzunar. Cu toate acestea, abia atinsesem tezaurul care zăcea sub Marea Piramidă. Astiza nu pusese mâna pe nimic.

– Jefuirea morţilor nu se deosebeşte de cea a viilor, m-a avertizat.

– Numai că morţii nu mai au nevoie de astea, am spus eu, sfâşiat între ruşinea propriei mele lăcomii occidentale şi instinctele antreprenoriale de a nu lăsa o ocazie care se iveşte o dată în viaţă să-mi alunece printre degete.

– Când vom ieşi de aici vom avea nevoie de bani ca să găsim cartea, am zis. Pentru numele lui Dumnezeu, cel puţin pune-ţi un inel sau două pe degete.

– Aduce ghinion. Oamenii care fură din morminte mor.

– Este doar o compensaţie pentru toate prin câte am trecut.

– Ethan, mi-e teamă că există un blestem.

– Savanţii nu cred în blesteme, iar americanii cred în oportunităţile care te privesc drept în faţă. N-am de gând să plec până ce nu iei ceva pentru tine.

Aşa că şi-a pus un inel pe deget cu toată încântarea unei sclave care se eliberează din cătuşe. Ştiam că o să adopte punctul meu de vedere odată ce ieşeam din catacomba asta. Numai acel inel, cu un rubin de mărimea unei cireşe, reprezenta venitul pe o viaţă întreagă. Am sărit în barcă şi am vâslit repede până la malul principal. Odată ajunşi pe pământ, am simţit vibraţii în marea structură de deasupra şi un scârţâit şi un geamăt continuu ca un efect întârziat al exploziei.

– Trebuie să presupunem că Bin Sadr şi asasinii lui vor veni pe acelaşi drum ca şi noi, dacă butoiaşul ăla de praf de puşcă şi-a făcut treaba, am spus. Dar dacă medalionul a arătat un "V" cu două galerii, mă gândesc că cealaltă ieşire este galeria estică. Cu puţin noroc, putem să sărim pe acolo, să închidem galeria estică şi să ne continuăm drumul teferi, înainte ca tâlharii să-şi dea seama unde am dispărut.

– Şi ei vor rămâne încremeniţi în faţa comorii, a prezis Astiza.

– Cu atât mai bine.

Scrâşnetul alarmant a continuat, însoţit de un şuierat, ca o cascadă de nisip. Declanşase explozia vreun soi de mecanism antic? Construcţia părea vie şi dezaprobatoare. Puteam auzi strigăte îndepărtate, în timp ce slugile lui Silano coborau spre noi.

Ţinând încă toiagul lui Bin Sadr, am condus-o pe Astiza la intrarea principală de pe partea de est a lacului. Avea două tuneluri, unul care cobora şi altul care urca. L-am ales pe cel care urca. Desigur, curând a dat într-o galerie ascendentă opusă celei pe care coborâsem. Galeria se înălţa în acelaşi unghi, indicând latura estică a piramidei. Cu toate acestea, cu cât urcam mai mult, cu atât mai bine se auzeau şuieratul şi gemetele.

– Aerul pare mai greu, am spus îngrijorat.

Am văzut îndată de ce. Golurile de deasupra capetelor noastre, cele pe care le observasem în galeria vestică, erau şi aici şi de la gura fiecăreia cobora un dop din granit ca un molar negru dintr-o gingie de piatră. Alunecau încet în jos ca să închidă pasajul şi orice cale de ieşire. Un al doilea cobora din spatele primului, iar al treilea dincolo de al doilea. Nisipul, undeva în mecanismele piramidei, trebuie să fi funcţionat ca o contragreutate pentru a echilibra aceste pietre. Acum cu agitaţia făcută de Silano, fusese declanşat să se scurgă. Fără îndoială, intrările se închideau şi în tunelul prin care venisem. Era posibil să rămânem blocaţi acolo cu banda lui Bin Sadr.

– Grăbeşte-te! Poate ne putem strecura pe dedesubt înainte să tragă!

Am înaintat. Astiza m-a tras înapoi.

– Nu! Vei fi strivit!

Chiar când mă zbăteam în strânsoarea ei, ştiam că avea dreptate. Puteam să reuşesc să trec pe sub cel mai apropiat, şi chiar pe sub următorul. Dar al treilea cu siguranţă avea să mă zdrobească sau, şi mai probabil, să mă închidă pentru totdeauna între el şi fratele lui din spate.

– Trebuie să fie o altă cale, am spus, cu mai multă speranţă decât convingere.

– Medalionul a indicat doar două galerii. M-a tras înapoi de colierele mele ca pe un câine de zgardă. Ţi-am spus că or să ne aducă ghinion.

– Nu. Mai există şi acel tunel descendent pe care nu am mers. Nu l-ar astupa pentru totdeauna.

Am coborât rapid pe unde venisem, ajungând din nou la lacul subteran şi la insulă. Pe măsură ce ne apropiam, am văzut lumină şi curând ni s-a confirmat ce era mai rău. Câţiva arabi erau pe insula de aur şi argint, ţipând cu aceeaşi bucurie pe care o simţisem şi eu, luptându-se pentru cele mai bune piese. Apoi ne-au zărit torţele.

– Americanul! a urlat Bin Sadr, cuvintele răsunând deasupra apei. Cel care îl ucide primeşte o parte dublă! Şi încă una dacă-mi aduceţi femeia!

Unde era Silano?

Nu puteam decât să flutur toiagul către ticălos, ca pe o pânză în faţa taurului.

Bin Sadr şi doi dintre oamenii săi au sărit în mica barcă de alabastru, aproape răsturnând-o, dar făcând-o să alunece spre noi, luându-şi avânt. Ceilalţi trei s-au aruncat în apa rece şi au început să înoate.

Neavând altă soluţie, am alergat spre tunelul care cobora. Şi acela părea vag să ducă spre est, dar mai adânc în piatra calcaroasă. Mă temeam că o să se înfunde, la fel ca pasajul descendent pe care îl cercetasem împreună cu Napoleon. Dar acum un alt sunet creştea în intensitate, vuietul profund şi răguşit al unei ape curgătoare subterane.

Poate aceea era ieşirea!

Am ajuns în faţa unei scene scoase parcă din scrierile lui Dante. Tunelul se termina lângă o piatră care se proiecta într-o nouă încăpere ca o peşteră, aceasta fiind luminată de o strălucire nefirească, roşie. Sursa luminii era o groapă atât de adâncă şi ceţoasă, încât nu am putut să-i văd

fundul, deşi o lucire ca o grămadă de cărbuni părea să vină din adâncuri. Era o lumină nelumească, slabă, şi cu toate acestea pulsa, ca adâncurile tărâmului lui Hades. Pietriş şi nisip alunecau pe lateralele gropii către lumină şi ceva misterios se mişca acolo jos, greoi şi gros. Un pod de piatră, crăpat, găurit şi fără balustradă se arcuia peste groapă. Era colorat în albastru şi acoperit cu stele galbene, ca un acoperiş de templu pus invers. Dacă alunecai, nu mai ieşeai niciodată.

La capătul îndepărtat al acelei camere, podul se termina cu un set variat de stele, umede, strălucitoare, de granit. O pânză de apă curgea peste ele în groapă, posibila sursă a vârtejurilor de aburi. Din direcţia scărilor am auzit vuietul râului. Deşi nu se vedea, am bănuit că era o ramificaţie subterană a Nilului, curgând printr-un canal peste partea îndepărtată a încăperii ca un canal de irigaţie. Canalul trebuia să fie în vârful scărilor ude, mai înalt decât platforma pe care stăteam, şi era plin-ochi de apă care se vărsa peste margine.

– Asta e ieşirea noastră, am spus. Tot ce avem de făcut este să ajungem acolo primii.

Îi auzeam pe arabi venind în spate, în timp ce eu umblam de colo colo pe pod.

Dintr-odată, un bloc de piatră care purta una din stelele gravate a cedat şi piciorul mi s-a dus în gol, şi am fost gata să cad în groapă. Numai cu puţin noroc am prins marginea podului şi mi-am recâştigat echilibrul. Blocul din arcadă a scos un bubuit când s-a izbit, departe jos. Am privit în ceaţa roşiatică. Ce se zvârcolea acolo jos?

– Pe cheresteaua din Ticonderoga, cred că sunt şerpi acolo jos, am spus cu o voce tremurată, ridicându-mă şi dându-mă înapoi. În acelaşi timp auzeam strigătele arabilor care se apropiau.

– Este un test, Ethan, pentru a-i pedepsi pe cei care intră fără cunoştinţe. E ceva în neregulă cu acest pod.

– Evident.

– De ce ar picta cerul pe platforma podului? Pentru că lumea este cu susul în jos, pentru că… Discul medalionului! Unde e?

După ce Astiza îl recuperase după ce alunecase pe faţa piramidei, îl ascunsesem sub haine. Ca amintire, după toate neplăcerile. Acum l-am scos şi i l-am dat.

– Priveşte, a spus, constelaţia Draco. Nu este doar Steaua Nordului, Ethan. Indică un tipar pe care trebuie să-l urmăm.

Şi înainte de a putea sugera să analizăm problema, a sărit pe lângă mine pe o piatră anume de pe alee.

– Atinge doar stelele din constelaţie.

– Aşteaptă! Dacă te înşeli?

S-a auzit bubuitul unei muschete şi un glonţ a şuierat în cameră, ricoşând din zidurile de piatră. Bin Sadr venea în cea mai mare viteză.

– Ce avem de pierdut?

Am urmat-o pe Astiza, ajutându-mă de toiagul lui Bin Sadr ca să-mi menţin echilibrul.

De abia începusem traversarea, când arabii au năvălit din tunel şi s-au oprit la marginea gropii la fel ca noi, uluiţi de primejdiile ciudate ale acestui loc. Apoi unul dintre ei s-a repezit înainte.

– Am femeia!

Dar nu a făcut decât câţiva paşi când o altă piatră cu stea a cedat şi a căzut, surprins, nu la fel de norocos ca mine. A izbit podul cu corpul, a săltat de câteva ori, a ţipat, s-a agăţat de marginea arcadei cu degetele şi a căzut, lovindu-se de una din lateralele gropii şi alunecând în întuneric într-o avalanşă de pietre. Arabii s-au apropiat de marginea zonei pentru a privi. Acolo jos ceva se mişca, de data asta mai repede şi ţipătul victimei s-a stins.

– Aşteptaţi! a spus Bin Sadr. Nu trageţi! Vedeţi, trebuie să păşim ca ei!

Mă urmărea, la fel de atent cum mă uitam eu la Astiza. Apoi a sărit, aterizând pe piatra unde stătusem eu. Podul a rezistat.

– Urmaţi-mă!

Era un dans bizar, noi toţi imitând săriturile femeii. Alt arab a alunecat şi a căzut urlând, când alt bloc a cedat, împietrindu-ne pe toţi pentru o clipă.

– Nu, nu, *aceea!* a strigat Bin Sadr, indicând blocul.

Apoi jocul mortal a reînceput.

În centrul acelei deschideri nu am văzut deloc capătul. Ce fel de gât vulcanic era ăsta? Fusese piramida construită să închidă acel miez?

– Ethan, grăbeşte-te, mi-a strigat Astiza. Mă aştepta, ca să se asigure că păşeam pe treptele de piatră marcate cu stele, chiar dacă asta îi dădea timp şi lui Bin Sadr de a urmări. Apoi a ajuns la scările ude, transpirată din cauza tensiunii, şi am făcut ultima săritură, aterizând pe Steaua Polară. Cu un pas triumfător, am ajuns la treptele de granit şi m-am întors, având gata pregătit toiagul lui Bin Sadr cu cap de şarpe ca să-l înjunghii. Poate făcea o greşeală!

Dar nu, venea implacabil, cu ochi scânteietori.

– Nu ai pe unde să fugi, americanule. Dacă îmi dai toiagul, te voi cruţa ca să vezi cum luăm femeia.

Se afla la doar câţiva paşi, urmat de trei dintre acoliţii lui. Dacă se repezeau la mine, se termina totul.

Arabul s-a oprit.

– Ai de gând să te predai?

– Du-te la dracu’!

– Atunci împuşcaţi-l acum, a ordonat Bin Sadr. Ştiu care sunt ultimele stele pe care trebuie să păşesc.

Muschetele şi pistoalele s-au îndreptat spre mine.

– Ţine, atunci, m-am oferit eu.

Am aruncat toiagul în aer, sus, dar în aşa fel încât să-l poată prinde. Ochii i s-au mărit, strălucitori. Instinctiv s-a întins, s-a aplecat, l-a apucat cu iuţeala unei reptile şi în

timpul acestei acţiuni nu s-a mai concentrat şi şi-a deplasat piciorul stâng ca să-şi menţină echilibrul. O piatră de sprijin de la capătul podului a cedat.

Arabii au îngheţat, ascultând cum s-a zdrobit când a căzut în groapa de dedesubt.

Apoi s-a auzit un muget, un sunet de piatră care se spărgea şi am privit în jos. Blocul dispărut generase o dezintegrare. Legătura podului cu scările de granit se dizolva pe măsură ce blocurile de piatră plesneau, iar capătul nefixat a început să se scufunde necruţător în groapă. Bin Sadr făcuse un pas greşit fatal. Slugile arabului au început să ţipe şi au luat-o la goană pe drumul pe care veniseră. În timp ce făceau asta, mai multe pietre cedau, pentru că nu mai puneau paşii unde trebuie.

Bin Sadr a sărit pe partea cu scările ude de granit.

Dacă ar fi renunţat la toiag, era posibil să fi reuşit, sau cel puţin să pună mâna pe mine şi să mă tragă în jos cu el. Dar a ţinut prea mult timp arma lui favorită. Celălalt braţ era încă rănit şi slăbit, mâna i-a alunecat pe piatra umedă şi a început să se scufunde în abis, încercând să se ţină şi să-şi păstreze şi toiagul. Până la urmă, a dat drumul băţului la timp ca să se agaţe de un colţ de piatră ca să-şi oprească alunecarea. Toiagul a căzut, dispărând în, întuneric. Atârna pe marginea prăpastiei, dând din picioare, un jet de apă luând-o la vale pe lângă el şi transformându-se în aburi. Între timp, tovărăşii lui din spate strigau îngroziţi, în timp ce podul se rotea în jos cu un muget, prăbuşindu-se către iad, luându-i şi pe ei cu el. Au fost aruncaţi, dând puternic din braţe. I-am privit cum au dispărut în ceaţă.

Bin Sadr atârna cu o figură fioroasă, uitându-se cu ură la Astiza.

– Îmi doresc s-o fi măcelărit pe târfa asta aşa cum făcut cu cea din Paris, a şuierat el.

Mi-am scos *tomahawk*-ul şi m-am târât spre degetele lui.

– Asta e pentru Talma, Enoh, Minette şi fiecare persoană

nevinovată pe care o vei întâlni pe lumea cealaltă.

Am ridicat securea.

M-a scuipat.

– O să te aştept acolo.

Apoi şi-a dat drumul.

A plonjat pe partea laterală a gropii, lovind un povârniş abrupt de nisip, şi s-a rostogolit, fără să scoată un sunet, în ceaţa roşie de dedesubt. Bucăţi mici de piatră au luat-o la vale împreună cu el, urmărindu-i alunecarea. După care s-a lăsat liniştea.

– E mort? a şoptit Astiza.

Era atâta linişte, încât m-am temut că a găsit cumva o modalitate de a se căţăra înapoi. M-am uitat atent în jos. Ceva se mişca acolo jos, dar pentru o vreme nu am auzit nimic decât mugetul apei din vârful scărilor ude. Apoi au răsunat, slab la început, ţipetele unui bărbat.

Până acum auzisem mai multe ţipete decât media obişnuită, atât în bătălie, cât şi printre răniţi. Totuşi era ceva diferit în legătură cu acest sunet, un ţipăt nefiresc, de o asemenea groază, încât stomacul mi s-a strâns gândindu-mă la lucrul sau la lucrurile nevăzute care îl produceau. Ţipetele au continuat, crescând în intensitate şi ştiam cu o siguranţă cumplită că era vocea lui Ahmed Bin Sadr. În ciuda duşmăniei mele faţă de acel bărbat, m-am cutremurat. Trăia teroarea celor osândiţi la chinurile iadului.

– Apophis, a spus Astiza. Zeul-şarpe al lumii de dincolo. Îl întâlneşte pe cel pe care l-a venerat.

– Este un mit.

– Oare?

După ceea ce ni s-a părut o eternitate, ţipetele s-au transformat în nişte sunete nearticulate nebuneşti. Apoi au încetat. Eram singuri.

Tremuram de groază şi de frig. Ne-am îmbrăţişat, retragerea fiind imposibilă, strălucirea roşiatică a gropii

fiind singura noastră lumină. Cu ce alt test al lumii de dincolo aveam să ne confruntăm? Nu aveam forţa - voinţa, aşa cum ar spune Napoleon - de a merge mai departe.

Am ajuns la un canal care trecea peste partea de sus a treptelor. Apa Nilului curgea cu repeziciune la vale dintr-o deschizătură din zidul peşterii ca o ţeavă, pentru a umple canalul de piatră, şi apoi dispărea în alt tunel la capătul celălalt al scării. Şuvoiul curgea cu atâta forţă, încât nu puteam să urcăm. Singura noastră şansă pentru a ieşi ar fi fost să mergem în direcţia în care curgea apa, într-un canal de scurgere întunecos.

Am văzut că nu exista spaţiu pentru aer.

– Nu cred că Moise a venit pe aici.

24

Moise era un prinţ egiptean care ştia cum a fost construită această încăpere, a spus Astiza. Nu a declanşat dopul de granit ca nerodul de Silano. A ieşit printr-una din galerii.

– Iar la un nivel scăzut al apei, acest canal ar putea fi o posibilă cale de scăpare, am spus. Dar când nivelul apei este crescut, singura perioadă în care uşa piramidei se deschide, este plin-ochi. Nu e aer. Dacă intri, trebuie să foloseşti ieşirea corectă, altfel e o capcană.

– Atunci de ce un pod care pune la încercare cunoştinţele despre constelaţie? a întrebat Astiza. *Trebuie* să putem ieşi pe aici, dar numai cei care îi cunosc primejdiile vor reuşi. Poate că aceasta a fost o ultimă soluţie a arhitecţilor, în caz că o greşeală i-ar fi blocat aici. Poate că este un test al credinţei să putem ieşi de aici.

– Cred că nu te gândeşti să încerci să străbaţi acest canal până la Nil.

– Ar fi mai rău decât să aştept o moarte lentă aici?

Spunea întotdeauna lucrurilor pe nume. Puteam sta pe scările ude pentru totdeauna, contemplând podul sfărâmat şi dopurile de granit de deasupra sau să ne încercăm norocul prin canalul de scurgere. Poate Thot avea simţul umorului. Eram acolo, un fugar, cu medalionul folosit şi spart, înfrânt în căutarea cărţii legendare de un profet al deşertului cu vreo trei mii de ani în urmă, obosit, suferind, îndrăgostit şi - dacă aş putea întrebuinţa vreodată metalul care îmi atârna pe trup - fabulos de bogat. Era surprinzător ce putea face o călătorie pentru tine.

– Sufocarea e mai rapidă decât înfometarea, am fost de acord.

– O să te îneci dacă nu scapi de cea mai mare parte din comoara aia.

– Glumeşti? Dacă trebuie să sărim în canalul de scurgere, poate că tavanul se va deschide înainte. Poate că gura de evacuare către Nil nu este foarte departe. Nu am făcut atât drum ca să plec fără nimic.

– Şi ce numeşti tu nimic? Zâmbetul ei era răutăcios.

– Ei bine, cu excepţia ta. Părea că într-adevăr eram un cuplu; întotdeauna îţi dădeai seama, când începeai să te poticneşti în ceea ce spuneai. Am vrut doar să spun că e bine să ai un capital de pornire.

– Mai întâi trebuie să salvăm lumea.

– Hai să începem să ne îngrijorăm în legătură cu salvarea noastră. Am privit apa întunecată care curgea cu viteză la vale. Înainte să încercăm, mai bine te-aş săruta. Doar în eventualitatea că ar fi pentru ultima oară.

– O prevedere practică.

Aşa că am sărutat-o. A fost atât de drăguţă să-mi întoarcă favoarea, încât asta mi-a dat tot felul de idei.

– Nu. Mi-a dat mâinile la o parte. Asta va fi răsplata ta pe partea cealaltă. Ethan, trebuie să crezi în mine.

Apoi a sărit peste zidul jos, s-a aruncat împroşcând apa, cu picioarele înainte, şi a pornit. Într-o secundă, a ajuns în locul unde apa atingea tavanul. A luat o ultimă gură de aer, s-a scufundat şi a dispărut.

Pe pintenii lui Paul Revere, femeia avea curaj! Şi să mă ia naiba dacă aveam să rămân singur în acel mormânt! Aşa că înainte de a mai putea filozofa pe tema aia, m-am aruncat şi eu… dar în loc să plutesc ca un dop de plută, m-am dus la fundul canalului ca o bară de plumb.

Vedeţi, de vină era comoara.

Eram la fel de neajutorat ca un şobolan într-o conductă sau ca un glonţ pe ţeava puştii. Mâna mea s-a întins şi a

zgâriat tavanul ud, căutând aer, şi neputând să-l atingă. Săltăm pe fundul apei de parcă aş fi fost legat de o ancoră. Blestemându-mi norocul sau prostia, am început să-mi vâr degetele după pandantivele din aur, golindu-mi buzunarele de pietre preţioase şi dându-mi jos brăţările de pe braţe. Am mai lepădat o cingătoare demnă de averea unui rege şi un inel pentru gleznă cu care aş fi putut cumpăra toate proprietăţile unei ţări. Inelele au căzut ca firimiturile de pâine. În timp ce mă smuceam, fiecare piesă era pierdută pentru totdeauna sau cel puţin pierdută în noroiul Nilului sau în burta vreunui crocodil. Cu toate acestea, cu fiecare aruncare disperată, deveneam mai uşor. În curând m-am ridicat de pe fund şi m-am târât în apropierea părţii de sus a acelui canal înşelător, cu mâinile jupuite, sperând să iau o gură de aer pentru că plămânii începuseră să mă apese şi să mă ardă. *Nu respira!* Încă o clipă. Şi încă una…

Şi încă una.

Şi altele, pe măsură ce mă zvârcoleam să scap de bogăţiile de pe mine.

M-am descotorosit şi de ultima bijuterie.

Plămânii îmi luaseră foc, simţeam cum urechile mai aveau puţin şi explodau şi nu vedeam nimic în întuneric.

Mă temeam în special de un singur lucru şi anume de ciocnirea de trupul fără viaţă al Astizei, care mi-ar fi produs atâta disperare, încât aş fi inhalat tot Nilul în plămânii mei. Dar gândul că mă aştepta înainte m-a făcut să rabd. *Crede!*

Am ridicat mâna pentru ultima oară, disperat, aşteptându-mă să simt o piatră umedă şi am dat peste…

Nimic!

Capul mi-a ţâşnit la suprafaţă odată cu respiraţia. Aer! Era încă întuneric beznă, dar am tras adânc aer în piept. Apoi m-am izbit din nou de tavan cu o lovitură dureroasă şi am fost absorbit în continuare de canalul subteran care părea nesfârşit şi neîndurător. Aer, aer, încă o gură, Dumnezeule, cât de tare mă durea, nu mai rezistam mult…

după care am devenit uşor ca un fulg, aruncat către nimic, apa scăzând sub mine. Am icnit de surpriză şi de groază, rostogolindu-mă în cădere, cu stomacul distrus, înainte de a mă prăbuşi într-un bazin întunecat. Am ieşit scuipând la suprafaţă, clipind des şi observând că mă aflam din nou într-o peşteră săpată în calcar. Puteam respira! Chiar şi mai uluitor era că începusem să văd ca prin ceaţă. Dar cum? Da! Venea lumină de la apa din capătul îndepărtat al peşterii, o rază din lumea de afară! Am plonjat şi am dat din mâini şi din picioare cu toată forţa.

Şi am ajuns la suprafaţă, pe malul Nilului.

Acolo era Astiza, plutind pe spate, cu părul ei negru împrăştiat ca un evantai, cu hainele ude transparente, trupul palid, într-un loc cu apă puţin adâncă, cu tulpini de papirus şi lotuşi înfloriţi. Era moartă? Se înecase?

S-a răsucit ridicându-se şi a călcat apa, privindu-mă zâmbind.

– Te-ai lepădat de lăcomie, iar zeii ţi-au dat aer, m-a tachinat.

Am schimbat aerul cu averea lui Cressus. Thot chiar avea simţul umorului.

Am înotat într-o parte mai puţin adâncă pe lângă stuf, odihnindu-ne pe fundul noroios, doar capetele fiind deasupra apei, gândindu-ne ce să facem în continuare. Cumva, trecuse toată noaptea şi era imediat după răsărit, soarele călduţ poposea pe feţele noastre şi o ceaţă de fum se ridica deasupra oraşului Cairo. Am auzit pocnetele şi bubuiturile încăierărilor. Oraşul încă se răscula, iar Bonaparte era tot hotărât să înăbuşe revolta.

– Cred că am abuzat de ospitalitatea Egiptului, Astiza, am gâfâit eu.

– Piramida este închisă, iar *Cartea* a dispărut. Nu mai avem ce face aici. Dar ce e pierdut va rămâne o potenţială armă. Cred în continuare că trebuie să aflăm ce s-a

întâmplat cu ea.

– Nu a fost văzută pentru ultima oară la un fugar evreu pe nume Moise, acum trei mii de ani? Iar de atunci nu mai există nicio referire la ea.

– Nicio referire? Şi totuşi Moise şi-a ridicat mâinile şi a despărţit marea, a vindecat bolnavi cu un şarpe de argint, a primit mâncare din cer şi a vorbit cu Dumnezeu. Toată lumea ştia că era magician. Cum a dobândit asemenea puteri? Şi doar cele zeci porunci pe care evreii le-au purtat în Chivotul Legământului le-au adus victoriile sau şi altceva? De ce au stat patruzeci de ani în deşert înainte de a cuceri Pământul Făgăduinţei? Poate că au învăţat ceva.

– Sau poate că nu s-au folosit de nicio magie şi au trebuit să facă lucrurile după vechea metodă, adică să-şi alcătuiască o armată.

– Nu. Ce este *Cartea* dacă nu o altă sursă a aceloraşi cunoştinţe pe care tu şi ceilalţi savanţi căutaţi să le descoperiţi chiar acum? Acea *Carte* putea da oamenilor de ştiinţă ai oricărei naţiuni cunoştinţele pentru a domina lumea. Crezi că Silano şi Bonaparte nu şi-au dat seama de asta? Crezi că ei nu visează la puterile unui vrăjitor sau la nemurirea unui înger?

– Deci vrei să petrecem patruzeci de ani în deşert ca s-o căutăm?

– Nu în deşert. Ştii unde trebuie să se afle *Cartea*, la fel cum ştiau şi romanii, arabii şi cruciaţii, templierii şi turcii, acolo unde au privit întotdeauna: la Ierusalim. Acolo Solomon şi-a construit Templul şi acolo a fost păstrat Chivotul.

– Şi asta înseamnă că vom găsi ceea ce nu au putut găsi ei? Templul a fost distrus de babilonieni şi de romani de trei sau de patru ori. Acest Chivot, dacă nu a fost distrus, a dispărut în sălbăticie. Este un mit ca Sfântul Graal.

– Dar noi ştim ce căutăm. Nu un pocal, nu o comoară, nu un chivot.

Ştiţi cum sunt femeile. Prind o idee ca un terier şi nu renunţă la ea decât dacă descoperi o modalitate de a le abate atenţia. Nu înţeleg greutăţile sau se gândesc că tu vei face treaba cea mai grea dacă dai de un obstacol.

– O idee excelentă. Hai s-o căutăm, imediat după ce punem ordine în afacerile mele din America…

Discuţia noastră filozofică s-a terminat când am auzit pocnetul unui foc de armă şi un mic jet de apă a ţâşnit la câţiva centimetri de capetele noastre. Apoi încă o împuşcătură şi încă una.

Mi-am ridicat privirea către malul fluviului. Pe vârful unei dune se afla o patrulă de soldaţi francezi şi, plin de viaţă, ca un cerb în călduri, contele Alessandro Silano. În timp ce slugile sale coborâseră în piramidă, el hotărâse că era mai sigur să rămână afară.

– Magicienii! a strigat el. Puneţi mâna pe ei!

La dracu'! Ticălosul părea indestructibil, dar probabil că şi el credea acelaşi lucru despre noi. Şi bineînţeles că nu avea nicio idee despre ceea de deţineam sau mai degrabă nu deţineam. Astiza mai avea discul medalionului, iar eu mi-am dat seama că mai aveam heruvimul de pe toiagul lui Moise, dacă era toiagul lui, ascuns incomod în haine, la spate. Poate că scoteam un dolar până la urmă din toate astea. Ne-am avântat în apele fluviului şi am început să înotăm din greu spre ţărmul dinspre Cairo, lăsând curentul să mărească distanţa. Până când au coborât soldaţii la marginea ţărmului ca să ne ţintească mai bine, ieşisem practic din bătaia armelor lor.

L-am auzit pe Silano tunând şi fulgerând.

– La bărci, proştilor!

La piramide, Nilul avea o lăţime de opt sute de metri, dar părea ca jumătate din ocean în situaţia în care ne aflam noi. Acelaşi curent care ne îndepărtase de Silano ne purta mai aproape de bătălia din centrul oraşului. În timp ce ne chinuiam pe ultimii metri obositori, am văzut o baterie de

artilerie dispusă în formaţie de luptă în afara zidurilor oraşului şi unul din baloanele lui Conte care plutea la câţiva metri de pământ. Era umflat ca să poată fi folosit din nou ca post de observaţie. Era o chestie drăguţă, un roşu, alb şi albastru patriotic cu pietre care atârnau în saci pe părţile laterale, pe post de balast. Balonul mi-a dat o idee şi de vreme ce nu mai aveam suflare, la fel ca un congresmen de Virginia invitat să ţină o cuvântare, era posibil să fie singura noastră şansă.

– Ţi-ai dorit vreodată să zbori din faţa necazurilor?

– Niciodată mai mult ca acum.

Era la fel de udă ca o pisicuţă pe jumătate înecată.

– Atunci vom lua balonul ăla.

A clipit din ochii plini de apă.

– Ştii cum să-l mânuieşti?

– Primii aeronauţi francezi au fost un cocoş, o raţă şi o oaie.

Am ieşit din apă şi ne-am furişat de-a lungul ţărmului, mergând în josul apei spre Conte. M-am uitat în urmă. Soldaţii lui Silano vâsleau din greu, încercând să înainteze mai repede. Contele striga şi făcea semne ca să abată atenţia în direcţia noastră, dar toate privirile erau aţintite spre lupta din oraş. Avea să fie ceva pe muchie de cuţit. Mi-am scos *tomahawk*-ul, cealaltă piesă de metal pe care o salvasem în lunga mea zvârcolire în canalul de scurgere.

Începea să arate uzat.

– Acum!

Am atacat. Dacă cineva s-ar fi sinchisit să privească în direcţia noastră, arătam la început ca doi rebeli arabi şi, după lungi clipe de gândire, ca doi nebuni pe jumătate dezbrăcaţi: uzi, plini de nisip, cu ochi sălbatici şi disperaţi. Dar lupta ne-a oferit momentul de care aveam nevoie ca să traversăm marginea şi să-l deranjăm pe Conte exact când sacul lui cu gaz s-a umplut. Un artilerist se căţăra în coşul din nuiele.

Astiza i-a distras atenţia faimosului om de ştiinţă sărind în faţa lui ca o prostituată cu părul despletit, arătându-şi farmecele mai mult decât ar fi vrut oricare dintre noi. Conte era savant, dar era şi bărbat şi a căscat gura stupefiat, de parcă însăşi Venus ar fi ieşit dintr-o jumătate de cochilie. Între timp, m-am repezit spre artilerist şi l-am înşfăcat de guler, dându-l peste cap, aruncându-l din coş.

– Scuze! Schimbare de misiune!

S-a ridicat să mă contrazică, evident confuz din cauza veşmintelor egiptene. Deci, ca să rezolv problema, l-am izbit puternic în frunte cu capătul *tomahawk*-ului şi am urcat în coş în locul lui. Mai mulţi soldaţi francezi debarcaseră şi se aliniau ca să tragă în mine o salvă, dar ţinta lor a fost blocată de un Silano care ataca.

– Îmi pare rău Nicolas, dar trebuie să împrumutăm dirijabilul, i-a spus Astiza lui Conte, în timp ce smulgea din pământ ţăruşul care ţinea frânghia. Ordinele lui Bonaparte.

– Ce ordine?

– De a salva lumea!

Balonul s-a ridicat, frânghia se târâia pe pământ, iar eu eram prea sus ca să ajung la ea. Aşa că ea a sărit şi a apucat funia, atârnând sub coş în timp ce ne înălţăm. Conte, care fugea după noi fluturându-şi braţele, a fost împins într-o parte de Silano care alerga. Chiar când frânghia răsucită a lovit ultima bucăţică de nisip şi s-a ridicat în aer, contele a făcut un salt şi a înşfăcat-o. Greutatea suplimentară ne-a făcut să coborâm, coşul fiind doar la cincisprezece metri deasupra pământului. Silano a început să se caţere pe funie prin simpla forţă a braţului, tenace ca un buldog.

– Astiza! Grăbeşte-te!

Pământul aluneca sub noi cu o viteză alarmantă.

Urca dureros de încet, din cauza oboselii. Silano câştiga teren în faţa ei, scrâşnind din dinţi, cu ochii plini de ură. M-am întins până la ea. Exact când mâna Astizei s-a apropiat

de a mea, el a apucat-o de gleznă.

– M-a prins!

A dat din picioare, el a înjurat şi s-a legănat, ţinând funia, după care i-a prins din nou piciorul.

– E ca o lipitoare!

M-am aplecat peste marginea coşului ca să o trag.

– Te trag înăuntru şi taie funia!

– Acum şi celălalt braţ e pe mine! Se agaţă de mine şi de funie!

– Loveşte-l, Astiza! Luptă!

– Nu pot, a strigat. Braţele lui sunt strânse în jurul meu.

Am privit în jos. Demonul îi strângea picioarele ca un şarpe, cu chipul înverşunat şi hotărât. Am tras, dar nu i-am putut ridica pe amândoi. Împreună cântăreau vreo sută cincizeci de kilograme.

– Spune-mi ce-ai aflat, Gage! a strigat. Lasă-mă să urc sau vom cădea cu toţii!

Balonul a continuat să se mişte greoi, la mai puţin de treizeci de metri deasupra solului. Am trecut pe lângă marginea ţărmului şi am fost purtaţi de vânt de-a lungul zonelor mai puţin adânci ale Nilului. Conte fugea de-a lungul malului după noi. În faţă am văzut un detaşament de infanterie francez care se întorsese şi privise scena uluit. Am trecut atât de aproape, că ar fi putut să ne omoare cu o singură salvă, dacă ar fi ales să facă asta.

– Inelul! a ţipat Astiza. Inelul pe care m-ai obligat să-l port! Am uitat să-l dau jos! Blestemul, Ethan, blestemul!

– Nu există niciun blestem!

– Aruncă-l!

Dar mâinile ei erau încleştate de frânghie şi nu puteam ajunge la ele, aşa că nu puteam să-i scot inelul ăla stupid decât dacă îi tăiam mâna. Între timp, Silano, prins de picioarele ei, era şi mai departe de mine.

Asta mi-a dat o idee.

– la *tomahawk*-ul am spus. Zdrobeşte-i capul ca pe o

nucă!

Disperată, şi-a eliberat mâna dreaptă, cea fără inel, a prins arma când am lăsat-o să cadă şi a încercat să-l doboare pe Silano. Dar el ne-a auzit şi, în timp ce ea se legăna, a alunecat până când mâinile s-au prins ca o menghină în jurul gleznelor ei, ferindu-şi capul. Lama i-a şuierat pe lângă păr. Ţinându-se doar cu o mână, a alunecat câţiva metri pe funie, cu palmele arzânde, iar eu nu o mai puteam apuca. Am tras de funie, dar nu am putut s-o ridic.

– Astiza! a strigat Silano. Nu o face! Ştii că încă te mai iubesc!

A fost ca şi cum cuvintele lui au împietrit-o pe femeie pentru o clipă şi m-au şocat şi pe mine. Ochii ei au scânteiat amintindu-şi şi o mie de întrebări îmi vâjâiau în cap. O iubea? A spus că nu l-a iubit pe el, dar…

– Să nu-l crezi! am strigat.

Răsucea *tomahawk*-ul în aer cu privirea înnebunită.

– Ethan! Nu mai pot să mă ţin! Trage frânghia!

– Eşti prea grea! Scuturã-l! Ne-au luat la ochi şi soldaţii! O să ne împuşte pe toţi dacă nu ne înălţăm!

Dacă m-aş fi aplecat peste ea ca să ajung la Silano, probabil că ne-am fi răsturnat.

S-a smucit, dar contele era ca o lipitoare. A mai alunecat câţiva centimetri.

– Astiza, se pregătesc să tragă!

S-a uitat la mine disperată.

– Nu ştiu ce să fac.

S-a auzit un suspin. Ne târâm în continuare, prea grei să urcăm, cu Nilul lucind dedesubt.

– Astiza, te rog, a implorat contele. Nu e prea târziu…

– Loveşte! Loveşte! O să ne împuşte pe toţi!

– Nu pot. Gâfâia.

– Loveşte!

Astiza m-a privit cu lacrimi în ochi.

– Găseşte-o, a şoptit.

Apoi, legănându-se periculos, a îndreptat *tomahawk*-ul spre funie. Sfoara a plesnit cu un trosnet.

Şi într-o secundă ea şi Silano au dispărut.

Eliberat de greutatea lor, balonul a ţâşnit în sus ca un dop de şampanie, cu un elan atât de rapid, că mi-am pierdut echilibrul şi m-am răsturnat pe fundul coşului.

– Astiza!

Dar nu s-a auzit niciun răspuns, doar ţipete în timp ce cei doi cădeau.

M-am ridicat în patru labe exact la timp să văd un plescăit uriaş în apa fluviului. Căderea lor a atras pentru moment atenţia soldaţilor, dar acum muschetele erau îndreptate din nou spre mine. Zburam. S-a auzit o comandă scurtă, ţevile puştilor au scânteiat şi a apărut o dâră mare de fum.

Am auzit bâzâitul gloanţelor, dar niciunul nu a urcat suficient de mult ca să mă nimerească.

Disperat, am cercetat suprafaţa fluviului care se retrăgea. Soarele îmi venea în ochi, iar Nilul era un platou ameţitor de lumină, fiecare undă o oglindă. Acolo… era un cap, poate două? A supravieţuit vreunul dintre ei căderii? Sau poate amândoi? Sau era doar o festă pe care mi-o juca lumina?

Cu cât mă forţam mai tare, cu atât eram mai puţin sigur de ceea ce am văzut. Soldaţii strigau agitaţi şi se învârteau de colo colo pe malul fluviului. Apoi totul s-a înceţoşat, speranţa mi-a dispărut, ambiţiile mele erau făcute praf, iar inima singură.

Pentru prima dată după mulţi ani, plângeam.

Nilul era ca argintul topit, iar eu eram orb.

Continuam să mă înalţ. Departe jos era Conte, urmărind uluit premiul pierdut. Eram la fel de înalt ca un minaret, având o panoramă a acoperişurilor fumegânde ale oraşului

Cairo. Lumea se redusese la nişte jucării, iar sunetul bătăliei se estompa. Vântul mă ducea către nord, în josul apei.

Balonul s-a înălţat mai mult decât piramidele, iar apoi la fel de sus ca un munte. Am început să mă întreb dacă se va opri vreodată şi dacă, la fel ca Icar, voi fi ars de soare. Prin ceaţa dimineţii am văzut Egiptul în toată gloria lui şerpuitoare. Un şarpe de verdeaţă se întindea spre sud până când s-a pierdut la distanţă, ca dâra lăsată de o corabie în oceanul de deşert maroniu. La nord, direcţia spre care eram purtat de vânt, verdele s-a deschis ca un evantai către delta Nilului, apele maro umflate formând un lac uriaş care era plin de păsări şi punctat cu curmali. Dincolo de ea era strălucirea Mării Mediterane. Era o linişte adâncă, de parcă tot ce trăisem fusese doar un vis întunecat şi zgomotos. Coşul de nuiele scârţâia. Am auzit ţipătul unei păsări. În rest, eram singur.

De ce o obligasem să poarte inelul? Acum nu aveam nicio comoară şi nici pe Astiza. De ce nu o ascultasem?

Pentru că aveam nevoie ca afurisita de *Carte a lui Thot* să-mi bage minţile în capul ăsta gros, am gândit. Pentru că eram cel mai prost savant din lume.

M-am prăbuşit în coşul de nuiele, năuc. Prea multe se întâmplaseră. Piramida era închisă, Bin Sadr dispăruse, Ritul Egiptean, înfrânt. Răzbunasem într-o anumită măsură morţile lui Talma şi Enoh. Chiar şi Ash s-a alăturat poporului său în lupta pentru Egipt. Iar eu nu am rezolvat nimic, decât că am aflat în ce credeam.

În femeia pe care tocmai o pierdusem.

În căutarea fericirii, am gândit cu amărăciune. Orice şansă de fericire tocmai căzuse în Nil. Eram furios, cu inima grea, fără viaţă. Voiam să mă întorc în Cairo ca să aflu ce se întâmplase cu Astiza, indiferent cât m-ar costa asta. Voiam să dorm o mie de ani.

Dar balonul nu-mi dădea voie. Sacul lui era strâns bine.

Acolo sus era frig, hainele mele erau încă ude şi m-a luat ameţeala. Mai devreme sau mai târziu drăcia asta avea să coboare şi atunci ce făceam?

Dedesubt, delta era o ţară de basm. Curmalii formau şiruri maiestuoase. Câmpiile alcătuiau tipare ca nişte cuverturi. Măgarii se mişcau greoi pe cărările antice pline de noroi. Din văzduh totul părea curat, ordonat şi netulburat. Oamenii arătau spre balon şi fugeau după acest exemplu al meu de progres, dar în curând i-am lăsat în urmă. Cerul părea de un albastru mai închis. Mi-am spus că am văzut o străfulgerare a raiului.

Continuam să mă îndrept spre nord-vest, la cel puţin o mie cinci sute de metri de sol. În câteva ore am zărit Rosetta, la gura Nilului, şi golful Abukir unde fusese distrusă flota franceză. Alexandria era dincolo. Am traversat coasta, valurile aveau marginile alb-gălbui şi am ieşit deasupra Mediteranei. Deci până la urmă aveam să mă înec.

De ce nu renunţasem la medalion cu multă vreme în urmă?

Apoi am văzut o corabie.

În faţa mea în Mediterana se afla o fregată, navigând pe coastă în apropiere de Rosetta, unde Nilul ieşea în spaţiu deschis cu limba lui lungă de ciocolată. Vasul parcă de jucărie scânteia în soare, tăind valurile şi lăsând dâre spumoase. Marea era stropită cu pete albe de spumă. Steagurile fluturau în bătaia vântului.

– Pavilionul este britanic, am murmurat.

Nu-i promisesem lui Nelson că mă voi întoarce cu mai multe informaţii cam în perioada asta? În ciuda mâhnirii mele, speranţe slabe de supravieţuire au început să prindă viaţă.

Dar cum să cobor? Am apucat frânghiile care ţineau coşul şi le-am scuturat către sacul de deasupra. Nu mai aveam nici puşca şi nici *tomahawk*-ul ca să fac o gaură. Am privit în jos. Fregata îşi schimbase cursul ca să-l întâlnească

pe al meu, iar marinarii de mărimea insectelor arătau în sus. Dar în curând aveam s-o depăşesc, dacă nu coboram pe mare. Apoi mi-am adus aminte că mai aveam un muc de lumânare şi o bucată de cremene. Un cablu de metal susţinea frânghiile sub balonul cu gaz. Am scos nişte şuviţe de pe funie şi am ciocnit cremenea de cablu, reuşind să produc destule scântei ca să aprindă bucăţile de funie, care la rândul lor au aprins fâşiile rupte de nuiele, ceea ce mi-a dat o flacără pentru fitil. Protejând lumânarea, m-am întins spre sacul cu gaz.

Conte îmi spusese că hidrogenul era inflamabil.

Am ţinut flacăra spre mătase, am văzut cum a început să ardă încet, o rază de lumină…

Apoi s-a auzit un şuierat şi un val de aer fierbinte m-a trântit jos în coş, pârlit şi îngrozit.

Sacul explodase!

Flăcările urcau rapid spre lipituri, ca un tren cu praf de puşcă, clocotind spre cer. Balonul nu a explodat, erupţia nu a fost atât de violentă, dar ardea ca o creangă uscată de pin. Am început o coborâre ameţitoare, mai rapidă decât intenţionasem. Flăcările căpătau putere şi am aruncat balastul ca să-mi încetinesc coborârea. Nu prea a ajutat. Coşul se învârtea haotic în timp ce ne răsuceam, lăsând dâre de fum şi foc. Prea repede! Acum petele albe de spumă deveneau valuri, un pescăruş a trecut în zbor, sacul în flăcări se prăbuşea în jurul meu şi vedeam stropii de apă care săreau din vârful valurilor umflate.

M-am ţinut strâns, iar coşul s-a izbit ca un borcan care se sparge. O uriaşă fântână de apă a ţâşnit în sus, iar sacul a căzut pe lângă capul meu, sfârâind când a lovit Mediterana.

Din fericire, focul a consumat cam tot din ceea ce ar fi putut altfel să fie o ancoră muiată. Coşul din nuiele lua apă, dar lent şi îi dădusem fregatei un semnal de avertizare pe care nu-l putea rata. A cârmit drept spre mine.

Coşul s-a scufundat în timp ce o barcă de transport era coborâtă. Am stat în apă doar cinci minute înainte de fi recuperat.

Încă o dată eram depus, ud leoarcă şi scuipând apă, pe puntea vasului, echipajul căscând gura la mine, un tânăr elev ofiţer examinându-mă cu atenţie de parcă venisem de pe lună.

– De unde drăcia dracului ai venit?

– Bonaparte, am gâfâit eu.

– Şi cine mama naibii eşti?

– Spion englez.

– Aoleo, da, îmi amintesc de el, a spus unul din marinari. L-am culeş şi din golful Abukir. Apare pe neaşteptate, ca o afurisită de plută de la undiţă!

– Vă rog, am tuşit eu. Sunt un prieten al lui sir Sidney Smith.

– Al lui Sidney Smith, zici? Mai vedem noi!

– Ştiu că nu e favoritul Marinei, dar dacă m-aţi pune în legătură…

– Poţi să te duci cu minciunile tale la el chiar acum.

În scurt timp, stăteam pe puntea principală, cu apa care picura de pe mine, suferind, ars, înfometat, însetat şi cu inima grea, încât am crezut că o să leşin. Grogul pe care mi l-au dat mă ardea ca o palmă peste faţă. Am aflat că eram oaspetele căpitanului Josiah Lawrence de pe HMS *Dangerous.* Nu-mi plăcea deloc acel nume.

Şi, destul de sigur, şi-a făcut apariţia şi Smith. Îmbrăcat în uniformă de amiral turc, a venit ţopăind pe punte de undeva dintr-o cabină de jos, acolo unde i s-au adus veştile despre salvarea mea. Nu ştiam care dintre noi arăta mai ridicol: eu, şobolanul înecat, sau el, împopoţonat ca un monarh oriental.

– În numele lui Dumnezeu, chiar este Gage! a exclamat bărbatul pe care îl văzusem ultima oară în tabăra de ţigani.

– Acest om pretinde că e spionul dumitale, a anunţat Lawrence cu antipatie.

– De fapt, prefer să mă gândesc la mine ca la un observator, am spus.

– Inimă de leu! a strigat Smith. Nelson mi-a dat de ştire că o să ia legătura cu tine după revărsarea Nilului, dar niciunul dintre noi nu credea cu adevărat că o să reuşeşti din nou. M-a bătut pe spate. Bravo, tinere, bună treabă! Cred că ai asta în tine!

Am tuşit.

– Nici eu nu m-am aşteptat să te văd din nou.

– E mică lumea, nu-i aşa? Ia spune acum, sper că ai scăpat de medalionul acela blestemat.

– Da, domnule.

– Am simţit că avea să aducă numai necazuri. Numai necazuri. Şi ce se mai aude cu Bonaparte?

– Are loc o revoltă în Cairo. Şi o rezistenţă a mamelucilor în sud.

– Minunat!

– Dar nu cred că egiptenii îl pot învinge.

– O să-i ajutăm. Şi ai zburat ca o pasăre din cuibul lui Boney?

– A trebuit să împrumut unul din baloanele de observaţie.

A dat din cap admirativ.

– Un spectacol dat naibii, Gage! Splendid spectacol! Sper că ţi-a ajuns radicalismul francez. Înapoi la rege şi ţară. Nu, stai, eşti un colonial. Ai început să adopţi punctele de vedere britanice?

– Prefer să mă gândesc la părerile mele ca un american, sir Sidney. Scârbit de toată treaba.

– Ei bine, sigur. Sigur. Cu toate acestea nu poţi capitula în faţa nehotărârii în vremuri disperate, nu-i aşa? Trebuie să crezi în ceva, nu?

– Bonaparte vorbeşte despre un marş spre Siria.

– Ştiam eu! Ticălosul nu va avea linişte până nu va ocupa palatul sultanului din Istanbul! Siria, zici? Atunci mai bine am fixa cursul spre Siria şi să-i avertizăm. E un paşă acolo, cum îl cheamă?

S-a întors spre căpitan.

– Djezzar, a răspuns Lawrence. Numele lui înseamnă "măcelar". Bosniac de origine, s-a ridicat din sclavie, şi se spune că e deosebit de crud chiar şi într-o regiune cunoscută pentru cruzimea ei. Cei mai dezgustători ticăloşi la opt sute de kilometri distanţă.

– Exact omul de care avem nevoie ca să facem faţă francezilor! a strigat Smith.

– Nu mai am nicio treabă cu Napoleon, l-am întrerupt eu. Vreau doar să aflu dacă o femeie cu care am fost în Egipt a supravieţuit unei căderi teribile şi să mă întâlnesc cu ea dacă trăieşte. După asta, speram să-mi aranjez plecarea spre New York.

– E de la sine înţeles! Ţi-ai făcut partea ta! Şi totuşi, un bărbat cu curajul şi perspicacitatea dumitale diplomatică este de nepreţuit în avertizarea negrilor despre acest blestemat Bonaparte, nu-i aşa? Vreau să spun că tu ai văzut tirania lui la faţa locului. Haide, Gage, nu vrei să vezi Levantul? La o aruncătură de băţ de Cairo! Acela este locul unde poţi afla ceva despre femeia aceasta a ta! Putem trimite veste prin blestemaţii noştri de spioni mieroşi.

– Poate o anchetă prin Alexandria…

– Debarcă acolo şi vei fi împuşcat pe loc! Sau mai rău, spânzurat ca spion şi ca hoţ de baloane! Ah, iar francezii vor ascuţi ghilotina pentru tine! Nu, nu, această opţiune se exclude. Ştiu că eşti un lup singuratic, dar lasă Marina regală aici de faţă să-ţi ofere ajutor de data asta. Dacă femeia este în viaţă, putem obţine veşti prin Palestina şi să organizăm un atac cu şanse reale de a o aduce înapoi. Îţi admir curajul, dar acum e timpul să ai capul limpede, amice.

Avea dreptate. Presupun că-mi tăiasem toate punţile cu Napoleon şi să mă duc din nou în Egipt de unul singur părea mai degrabă sinucidere curată decât un act de vitejie. Călătoria mea cu balonul o lăsase pe Astiza la cel puţin o sută cincizeci de kilometri spre sud, în Cairo. Poate puteam coopera pe termen scurt cu sir Sidney până aflam ce se întâmplase. Odată ajuns la ţărm, în apropierea unui port ca El Arish sau Gaza, aveam să amanetez heruvimul din buzunar pentru bani. Apoi un joc de cărţi, o altă puşcă…

Smith a continuat.

– Accra, Haifa, Jaffa - toate oraşe istorice. Arabii nomazi, cruciaţii, romanii, evreii… ia stai, ştiu exact locul unde ai putea să ne dai o mână de ajutor!

– Ajutor?

Eu voiam ajutorul lor, nu invers.

– Cineva cu abilităţile dumitale s-ar putea strecura şi ar putea investiga în timp ce ar face cercetări despre această femeie. Locul perfect pentru scopurile tale şi ale mele.

– Scopuri?

A dat din cap, planurile creându-se în mintea lui ca un nor de furtună, rânjetul larg arătând ca o gură de tun. M-a apucat de braţ, de parcă eu căzusem din cer ca să răspund rugăciunilor lui.

– Ierusalim! a strigat.

Şi în timp ce meditam la voinţa zeilor şi la norocul cărţilor de joc, prora navei a început să se răsucească.

SFÂRŞIT

NOTĂ ISTORICĂ

Invazia din Egipt a lui Napoleon Bonaparte din anul 1798 nu a reprezentat doar una din cele mai mari aventuri militare din toate timpurile, ci şi un punct de cotitură în istoria franceză, egipteană şi a arheologiei. Pentru Bonaparte, Egiptul se va dovedi atât o înfrângere, cât şi o trambulină, oferindu-i deznădejdea şi faima de a pune mâna pe puterea absolută în Franţa. Pentru Egipt, invazia franceză a reprezentat începutul erei moderne după secole de dominaţie otomană şi mamelucă. Nu a deschis doar uşa către comerţul şi tehnologia vestică, ci a început era agitată a colonialismului, independenţei, modernizării şi tensiunilor culturale care mai continuă şi astăzi. Pentru arheologie, includerea a o sută şaizeci şi şapte de savanţi în forţa lui expediţionară a reprezentat un moment hotărâtor. La începutul anului 1799, soldaţii francezi au descoperit piatra de la Rosetta, cu inscripţii în limbile greacă, demotică şi egipteană veche, care se va dovedi cheia descifrării hieroglifelor. Acest lucru, împreună cu publicarea de către savanţi a monumentalei opere *Description de l'Egypt*, în douăzeci şi trei de volume, între 1809 şi 1828, a dat naştere egiptologiei. A însemnat începutul erei romantice a maniilor pentru moda egipteană şi a generat o fascinaţie mondială în privinţa Egiptului antic care se manifestă şi astăzi. Aproape tot ceea ce ştim despre Egipt a fost aflat după invazia lui Napoleon.

Teoria că Marea Piramidă de la Gizeh ar putea să nu fie decât un simplu mormânt şi că faraonul era îngropat în altă parte datează din timpuri străvechi, de pe vremea istoricilor antici greci Herodot şi Diodor din Sicilia. Enigma a sporit când jefuitorii de morminte arabi nu au găsit nicio mumie, nicio comoară şi nicio inscripţie atunci când au pătruns în structură, în secolul al IX-lea. Ultimele două secole au înregistrat o fascinaţie şi o dezbatere nesfârşite în ceea ce priveşte dimensiunile piramidei, misterele ei şi înţelesurile matematice. În timp ce unii din cei mai speculativi teoreticieni îi acuză pe majoritatea egiptologilor că sunt înguşti la minte şi în timp ce unii academicieni i-au etichetat pe cei mai caraghioşi trăsniţi ca "piramidioţi", există o dezbatere ştiinţifică serioasă în legătură cu structura piramidei şi cu scopurile ei. Noi mistere sunt încă descoperite de explorări robotice şi încă se crede că

mai există camere secrete. Piramidele din Gizeh sunt aşezate într-adevăr pe un platou de calcar care ar putea conţine peşteri, iar Herodot chiar a vorbit despre un lac subteran sub structură.

Acest roman urmăreşte îndeaproape istoria timpurie a invaziei militare din Egipt a lui Napoleon. Cea mai mare parte a personajelor sunt oameni reali, incluzându-l pe puştiul de zece ani Giocante Casabianca, a cărui moarte în Bătălia de pe Nil a inspirat apariţia celebrului poem din secolul al XIX-lea, *The Boy Stood on the Burning Deck (Băiatul de pe puntea în flăcări).* O libertate istorică pe care mi-am permis-o a fost plasarea lui Desaix la templul din Dendara cu trei luni mai devreme decât perioada când generalul a ajuns de fapt acolo. Armata a făcut un popas, la sfârşitul lunii ianuarie 1799, iar ostenitul artist Vivant Denon a fost atât de vrăjit de măreţiile templului, încât a notat: "Ceea ce am văzut azi m-a răsplătit pentru toate nenorocirile." Câteva zile mai târziu, când diviziile franceze au văzut pentru prima dată templele de la Karnak şi Luxor, trupele s-au oprit brusc, au aplaudat şi au prezentat armele.

Multe detalii istorice folosite în acest roman, incluzând prezenţa baloanelor lui Conte, sunt adevărate. Există un dezacord ştiinţific în privinţa intrării lui Napoleon în Marea Piramidă, dacă acest lucru a avut loc sau nu, şi la ceea ce i s-a întâmplat dacă ar fi intrat, dar autorul a stat în sarcofagul de granit, cum e posibil să fi făcut şi Bonaparte, şi a considerat că a fost o experienţă remarcabilă.

Această poveste îmbină istoria militară şi politică, simbolistica masonică, învăţăturile biblice, speculaţiile mistice şi informaţiile despre Egiptul antic. Pentru o istorie generală a invaziei, recomand cartea din 1962 a lui J. Christopher Herald, *Bonaparte in Egypt.* Relatările fascinante de la faţa locului din expediţia lui le includ şi pe cele ale artistului Vivant Denon, ale căpitanului francez Joseph Marie Mouret şi ale egipteanului Al-Jabarti. Unele din cuvintele atribuite lui Napoleon în acest roman sunt adevărate, deşi nu toate au fost rostite în timpul campaniei din Egipt. Cuvintele lui scot la iveală un om de o complexitate fascinantă.

Există sute de lucrări ştiinţifice şi populare despre egiptologia ştiinţifică. Literatura speculativă şi istorică asupra piramidelor, a zeilor antici şi a magiei egiptene este de asemenea imensă. O bună introducere în teoriile alternative despre Egiptul antic, destul de recentă, este cartea din 2005, *Pyramid Quest* de Robert Schoch şi Robert McNally. O carte care menţionează naşterea Ritului Egiptean al Francmasoneriei şi care dă un înţeles dorinţelor arzătoare mistice din Epoca Raţiunii este cea scrisă de Iain McCalman în 2003, biografia *The Last Alchemist* despre Cagliostro. O carte destul de mare, pe alocuri

incoerentă, dar cu adevărat o lucrare clasică monumentală despre misticism este cea publicată de Manly P. Hali în 1928, *The Secret Teachings of All Ages.* Recapitulează ceea ce entuziaştii au etichetat drept cunoştinţe hermetice, după zeul Hermes, versiunea greacă a zeului egiptean Thot.

Sunt recunoscător multor autori de non-ficţiune pentru adevărurile din spatele acestui roman, la fel ca şi ghidului Ruth Shilling de la All One World Egypt Tours, ghizilor egipteni Ashraf Mohie El-Din şi Galal Hassan Marghany şi egiptologului în devenire Richard Mandeville din Marea Britanie. Ceea ce este real în acest roman se datorează meritului lor, în timp ce ficţiunile îmi aparţin. Ca de obicei, mulţumiri pentru ajutorul şi înţelegerea editorului meu de la HarperCollins, Michael Shol, agentului meu, Andrew Stuart, şi soţiei mele, tovarăşă de viaţă şi răbdător corector, Holly, care s-a târât prin piramide alături de mine. În final, mulţumiri ospitalităţii egiptenilor, care sunt atât de mândri de moştenirea lor.